ANTICIPAȚIA 1995

ALMANAH ALMANAH ALMANA

"Ce a fost, va mai fi, și ce s-a făcut, se va mai face; nu este nimic nou sub soare."

BIBLIA, Ecleziastul, 9 Cap. 3.15

ALMANAH ANTICIPAȚIA 1995

Editat de S. C. "ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ" S. A.

în colaborare cu Editura "VOX" S.R.L.

sub egida revistei

"Colecția de povestiri științifico-fantastice ANTICIPAȚIA"

Director onorific

ALEXANDRU MIRONOV

Consiliul de administrație

IOAN ALBESCU - director

NICOLAE NAUM

LILIANA RODICA ȚURLICĂ

Redactor literar

MIHAI-DAN PAVELESCU

Responsabil almanah

VIORICA PODINĂ

Machetarea și tehnoredactarea

PAVEL D. CONSTANTIN

Coperta

WALTER RIESS

Adresa

Piața Presei Libere nr. 1

București, cod 79781

sector 1

Telefon: 617 58 33

Fax: 222 84 94

Difuzor unic autorizat: Editura "VOX" S.R.L.

Telefon: 637 85 84; 637 50 18

Tiparul

Tipografia "INTERGRAPH"

Telefon: 769 35 68

Moto
"Când mă gândesc la predestinare, îl văd pe Dumnezeu ca pe un răufăcător."
M. Luther

Lecție practică de învățământ politico-ideologic

Tema:
Educația mistico-religioasă multilateral dezvoltată.

Nu cred să existe cineva în țara aceasta care să nu fi "prins" măcar o ședință de învățământ politico-ideologic înainte de 1989. Spun "să fi prins" pentru că se chiulea într-un stil îngrozitor și puțini se pot mândri că au avut o frecvență de peste 50%. Inițial, cu mulți ani în urmă, la învățământul politico-ideologic aflam teorii despre oportunitatea construirii unei noi societăți socialiste și, mai apoi, comuniste, dar în ultima perioadă totul se redusese la obsedanta argumentație că cea mai rea societate, cea mai inumană și demolatoare pentru spiritul uman, era societatea capitalistă.

Se consumau ore nenumărate, apelându-se la citate și exemplificări pentru a se convinge auditoriul adus la ședințe cu arcanul, că societatea capitalistă, în frunte cu portdrapelul ei – societatea nord-americană – se afla în plină putrefacție (ca să citez, "pe marginea prăpastiei").

Dar ceea ce a creat o adevărată psihoză pentru profesori și propagandiști reprezenta înverșunarea cu care românul, susceptibil cum îl știm, prin natura sa, deși era bătut la cap să priceapă cât de oribilă era societatea capitalistă, stăruia să creadă contrariul, fiind recalcitrant peste măsură.

Ni se vorbea, spre exemplu, despre grozăviile șomajului, dar pe noi ne ducea gândul la ajutorul de șomaj – acordat în dolari – din care se putea trăi regește (aici) și la fericirea de a nu te scula cu noaptea-n cap ca să ajungi, călătorind pe treptele tramvaiului, la serviciu. Ni se demonstra cât de jos poate ajunge acolo sărăcia, dar noi ne uitam cu jind la filmele americane în care vitrinele magazinelor stăteau să se rupă sub greutatea atâtor bunătăți. Ni se atrăgea atenția la corupția din societatea capitalistă, dar noi vedeam la televizor cum chiar președintele unui mare stat era luat de urechi și pus la colț când greșise cu ceva. Ni se spunea despre lipsa de democrație, dar mai scăpa spre noi câte un ziar sau o revistă din Occident, în care citeam că oricine putea să-l critice până și pe primul ministru, dacă merita.

Ni se povestea despre lipsa drepturilor omului, dar noi vedeam că ei depășiseră faza aceasta și se luptau pentru drepturile animalelor. Ni se demonstra cu convingătoare argumente până

unde pot merge aberaţiile religioase, inumanitatea actelor unor secte sinucigaşe, în schimb noi ne găseam liniştea şi pacea în bisericile noastre şi ne cununam sau ne botezam copii pe furiş, în deplină clandestinitate. Ni se povestea despre inflaţie, noi însă vedeam cum la ei, în Occident, scădeau în continuu preţurile la aparatura electronică – spre exemplu – şi că la mai toate operaţiunile se foloseau cartele magnetice şi nu bani.

Ei bine, cu cât erau mai stăruitoare eforturile de a ne convinge că orânduirea capitalistă ajunsese într-un hal fără de hal, cu atât mai mult ne îndoiam de acest lucru. Ba, din contră, toate aceste eforturi, depuse de un corp de activişti foarte energici, plini de pasiune şi entuziasm, s-au soldat, spre final, cu convingerea întregului popor român că societatea capitalistă era mult mai bună decât cea socialistă. Vă daţi seama la ce grad de disperare au ajuns aceşti oameni, pe umerii cărora societatea aşezase ingrata şi delicata sarcină de a ne arăta ADEVĂRUL? În final, în anul de graţie 1989, şi-au dat seama că aşa nu se mai poate. Tot efortul lor de a ne demonstra ce e bine şi ce e rău eşuase, pentru că, prin nişte mecanisme psihosociologice subtile şi perverse, noi pricepeam pe dos. Oameni inteligenţi şi practici, ei şi-au spus: cu metodele clasice nu mai merge, trebuie, neapărat, încercat ceva revoluţionar, ceva mult mai eficient. Apelând la experţi autohtoni şi străini, specialişti în materie, au ajuns repede la concluzia, firească dealtminteri, că românul este puţin sensibil la vorbe, dar mai încrezător în fapte. Deci, ceea ce nu a putut convinge prin vorbe, ar putea fi mult mai convingător apelând la fapte. Cu alte cuvinte, trebuia făcută o demonstraţie de forţă, perfect coordonată şi controlată, prin care să se simuleze, cu pedanterie chiar, tot ceea ce se exemplificase negativ la învăţământul politico-ideologic despre societatea capitalistă.

Şi s-a declanşat, astfel, după acel moment fantastic de naivitate, care va purta pentru totdeauna numele de "Revoluţia din decembrie 1989" (ca să sune mai convingător), o lecţie practică (şi deschisă, totodată) de învăţământ politico-ideologic care, după aproximativ 20 de ani (conform previziunilor domnului Brucan) trebuia să convingă, prin fapte, întregul popor român de cât de catastrofală este orânduirea capitalistă.

Pentru a pune în practică acest scenariu, a fost nevoie, imediat după '89, de plasarea specialiştilor în punctele cheie – atât în structurile de Putere, cât şi în Opoziţie. Acest obiectiv putem spune că s-a realizat, fără eforturi, fiecare lector sau propagandist valorificându-şi înclinaţiile naturale spre o anumită latură, fără restricţii. Dispersia a fost perfectă, ajungându-se în situaţia de a se controla, uneori chiar la vârf, structurile politice sau sociale ce formau piesele de bază ale societăţii după 1989, conform scenariului.

Când toate au fost aranjate, adică imediat după 1989, s-a trecut cu hărnicie la aplicarea planului lecţiei practice de învăţământ politico-ideologic.

În primul rând "s-a dat drumul" la inflaţie. Am văzut pe pielea noastră, din plin, ce înseamnă inflaţia. Adică să iei astăzi salariu, să fii bucuros că prin acţiuni personale (direct cu şeful) sau prin acţiuni sindicale leafa ta a crescut cu 8,53%, dar peste o săptămână, din cauza valului de scumpiri,

să constaţi că nu mai ai ce da de mâncare copiilor.

Apoi, în paralel, s-a stimulat şi s-a cultivat în stil mare corupţia. De la cele mai de jos, până la cele mai înalte nivele. Să simţi din plin cum e atunci când te duci să-ţi ceri un drept – absolut legal – şi funcţionarul public să se uite la tine de parcă ai fi marţian sau, în cel mai bun caz, să te îndrume pe o cale birocratică pe care ţi-ar trebui şapte ani să rezolvi problema. În schimb, pentru următorul petiţionar, care "a zâmbit" frumos şi i-a deschis uşa biroului cu piciorul (mâinile fiindu-i ocupate cu sacoşele) să fie numai lapte şi miere şi să-i satisfacă imediat doleanţa, ba încă un pic în plus faţă de ce i se ceruse, chiar dacă nu era în limita legii. Să vezi că tu umbli pe la toate instanţele pentru o amărîtă de casă, iar alţii îşi fac colecţie de vile preluate fără probleme de la stat. Trebuie să recunoaşteţi că nu se putea o demonstraţie mai perfectă şi o lecţie mai convingătoare despre cum acţionează corupţia în societatea capitalistă, fie chiar şi în faza de tranziţie.

Nu trebuia uitată problema sărăciei. S-au luat măsuri adecvate, care să completeze efectele inflaţiei într-un mod cât mai catastrofal. De fiecare dată s-au plafonat salariile, s-au impus impozite aşa de mari pe venituri, că omul nu mai ştie dacă munceşte pentru el sau pentru impozit. Şi, în sfârşit, efectele au început să se arate. Au apărut "boschetarii", în număr din ce în ce mai mare, s-au populat canalele cu amărîţi gata să ucidă pentru o pâine, oamenii umblă din ce în ce mai jerpeliţi, mai jigăriţi.

Trebuie menţionat însă că nici pe departe nu s-au epuizat iniţiativele în domeniu. Există multe resurse, încă neexplorate, aşa că putem să ne aşteptăm la şi mai rău.

În fine, nu putea să lipsească din peisaj criminalitatea şi promiscuitatea. Pentru atingerea acestui obiectiv s-au făcut eforturi complexe. S-a "dat drumul" la filme, reviste şi alte materiale propagandistice care să cultive violenţa şi pornografia, exact aşa cum ne povestiseră că stau lucrurile în societatea capitalistă în plin proces de descompunere.

S-a trecut apoi la "prelucrarea" magistraţilor, astfel încât astăzi, în România, să ştii când începe un proces, dar să nu ştii când se sfârşeşte. S-a ajuns la situaţii, în care criminali înrăiţi nu

sunt băgaţi în puşcărie, pe motiv că aceasta le dăunează. În astfel de condiţii, încurajaţi parcă de justiţie, bandele de răufăcători îşi fac de cap. Şi, pentru a le stimula iniţiativele şi fantezia creatoare, s-a permis realizarea unei vaste reţele de mediatizare a delictelor, începând cu ziarul "Evenimentul zilei" şi terminând cu "Infractorul de ambe sexe". Parcă ne-am afla în plin Festival Naţional "Omorul României", cu premii pentru cele mai originale violuri sau crime.

Am putea spune că acest aspect al programului a fost realizat şi chiar depăşit faţă de planul lecţiei, beneficiind şi de un aport substanţial din partea etniei ţigăneşti, care a răspuns cu promptitudine şi conştiinciozitate chemării adresate.

În sfârşit, revenim la titlul temei – educaţia mistico-religioasă. În primul rând s-a sesizat pericolul cantonării în zona ortodoxiei, unde nu se putea face mai nimic, românul fiind, prin naştere şi fire, ortodox. Totuşi, şi aici s-a găsit o soluţie: şi anume aplicarea metodei de largă eficienţă, numită "soborul de

preoţi". N-a existat acţiune, simpozion, construcţie, fenomen al naturii, aniversare, festivitate, congres, lansare de vapor sau de carte etc. etc. etc. să nu beneficieze de o slujbă, oficiată de un sobor de preoţi. Instalarea unei bănci într-un parc public, a unei borne kilometrice pe marginea drumului, a unei tăbliţe comemorative pe o casă se realiza, neapărat, cu contribuţia unui sobor de preoţi. Şi nu se putea ca toate aceste evenimente să nu se dea la televizor, în ziare, în reviste de largă circulaţie, aşa, ca românul să se sature pentru totdeauna de slujbe religioase.

Dar marele câştig propagandistic se putea realiza mai ales din alte direcţii. Există pe Pământ o mulţime de culte şi de secte, de izbăvitori şi cugetători, amatori sau profesionişti, cărora li s-a creat sentimentul că România este ţara făgăduinţei. Aşa că nu mai e de mirare să fi oprit pe stradă de adevărate brigăzi de educaţie mistico-religioase, formate din tineri traşi parcă la indigo: blonzi, cu părul scurt, înalţi, îmbrăcaţi în costume negre, cu cravată, care vor încerca să te convingă că tot ceea ce-ţi doreşti este să intri în cultul adventist, de ziua a şaptea, spre exemplu. S-au organizat manifestări de amploare pe stadioane, unde domni onorabili, într-o limbă cu totul necunoscută, au cântat şi au recitat, spre binele şi fericirea celor prezenţi, pe gratis, realizând chiar şi minuni de vindecare a unor boli incurabile. S-au dat la televizor filme de animaţie atât de convingătoare, încât cu greu au fost domolite coşmarurile copiilor după aceea. S-au răspândit atâtea Biblii pe înţelesul tuturor, că nici imbecilii n-au scăpat fără să înţeleagă măcar ceva.

În sfârşit, a intrat în arenă artileria grea. A venit Maitreya – cel de-al doilea fiu al lui Dumnezeu, care s-a gândit să fericească tocmai România. Dar au sosit şi sectele satanice, să-i fericească pe cei mai puţin optimişti şi cu porniri sado-masochiste. Au crescut din pământ, cu câte un centimetru pe an, crucile de piatră şi s-au descoperit o mulţime de moaşte sfinte. Au explodat toate filozofiile oculte, într-o puzderie de cărţi, în tiraje ameţitoare. Foşti delicvenţi de drept comun au ajuns rapid să propovăduiască şi să încânte tineretul cu practici hinduso-sexuale, iar fenomenele paranormale s-au înmulţit în aşa măsură, încât a fost nevoie să se editeze o revistă specializată. Nu ar fi de mirare ca, pe undeva prin România, o ramură a sectei AUM – Adevărul Suprem, să fabrice cu tenacitate şi profesionalism gazul sarin, atât de necesar pentru bunul mers al metroului bucureştean...

Iată deci că, în linii mari, lecţia practică de învăţământ politico-ideologic a început să dea roade. Din ce în ce mai mulţi români abandonează ideea că cea mai bună societate este societatea capitalistă şi încep să ducă dorul a ceea ce a fost...

Dar oare la noi se construieşte autentica societate capitalistă sau, mai degrabă, un artefact menit să ne inoculeze, într-o nouă formulă, mai vechile idei care nu au dat rezultate prin metode ortodoxe, înainte de 1989?

Înainte de a trage o concluzie, merită să medităm.

IOAN ALBESCU

ANCHETA
Știință – Credință

Deşi am putea fi acuzaţi că perpetuăm metoda anchetelor de opinie, am făcut din nou apel la acest procedeu pentru a afla răspunsuri noi la întrebări mai vechi. Nu am abordat oameni pe stradă, pentru că nu am dorit să realizăm un studiu sociologic. Am încercat să dăm o şansă, în condiţiile unei depline sincerităţi şi a lipsei constrângerilor ideologice, unor colaboratori fideli ai Almanahului Anticipaţia, pentru a se exprima în legătură cu acest delicat subiect. Publicăm în continuare, în ordinea alfabetică a numelor, o selecţie a celor mai interesante răspunsuri, care invită, după opinia noastră, la un moment de reflecţie.

1. Există o diferenţă între religie şi credinţă? Personal, faceţi o deosebire între credinţă şi practica religioasă? De ce?

2. Credeţi că ştiinţa şi credinţa sunt incompatibile?

3. Din cele două perspective – ştiinţă şi credinţă – există un sfârşit previzibil al omenirii?

Ştiinţa şi credinţa sunt cele două aripi ale omului

Vasile Andru

scriitor

1. Termenii religie/credinţă/practică religioasă numesc fiecare altceva. Definirea lor este importantă.

Religia este cultul consacrat unei divinităţi, unui întemeietor; este sistem şi doctrină. Există religii efemere şi religii milenare. Şi împăratul Traian, şi unii dictatori mai aproape de noi au fost declaraţi zei şi au avut altare şi preoţi şi religii numite cu numele lor... Dar numai religiile revelate sunt cele care orientează ferm omenirea.

Credinţa este energia sufletului îndreptată spre bine. Aceasta ar fi o definiţie laică, sau tehnică. Iată şi o definiţie tainică, sacramentală, pe care o preiau de la părintele I. Bria: "Credinţa este lucrarea harului lui Dumnezeu care produce, în omul căzut, starea de mântuire".

Aşadar, credinţa are un aspect cuantificabil: energia minţii şi a inimii, motivaţia psihică. Dar mai are şi un aspect tainic: participarea divinităţii la existenţa noastră, participare văzută ca un har.

Practica religioasă este modul de a spori şi întreţine energia duhului, este un mod de

înmulţire a harului. Practica religioasă (rugăciunea sistematică, postul, sophrosyne sau cultivarea puterilor sufleteşti, toate făcute ritmic şi sub îndrumare) pregătesc terenul psihic pentru primirea harului: care poate veni într-un an sau într-o viaţă; sau de dimineaţă până în seară, "de va voi Domnul".

2. Ştiinţa şi credinţa sunt perfect compatibile, ba chiar sunt congenuine; sunt aripile omului, iar numai cu o singură aripă zborul nu ar fi posibil.

Ştiinţa întreprinde explorarea lumii vizibile şi a energiilor măsurabile.

Experienţa religioasă prilejuieşte explorarea lumii nevăzute, a lumii potenţiale, cu care avem conexiuni multiple.

Aşadar, eu nu pun în simetrie "ştiinţa-credinţa", ci "ştiinţa-experienţa religioasă". Căci credinţa este o calitate a sufletului care dă sens adevărat la toate: şi experienţei ştiinţifice (explorarea lumii văzute) şi experienţei religioase (explorarea lumii întregi, adică şi văzută şi potenţială şi nevăzută).

Ştiinţa elucidează legea **naturală**, legea aflată de om.

Experienţa religioasă elucidează legea **revelată**, supranaturală şi codifică cele mai bune raporturi ale omului cu cerul, cu divinul.

Magii de la Răsărit, care se închină pruncului Hristos, sunt simbolul ştiinţei care îşi găseşte încoronarea morală şi calitativă prin religie.

3. Nu există un sfârşit previzibil, ci numai un sfârşit iminent. Există o iminenţă a sfârşitului şi asta o afirmă şi gândirea ştiinţifică şi cea mistică.

Ştiinţa deduce că sfârşitul ar depinde de: epuizarea combustibilului uranian din soare, sau de o glaciaţiune repetabilă; sau de capacitatea autodistructivă a omului. Toate acestea sunt tratate cu destulă indiferenţă, adică ştiinţa nu cutremură, omul rămânând fiu al instinctelor.

Religia ne spune că există o "plinire a vremii"; şi ne pune în faţă perspectiva unei "Judecăţi de Apoi" – intuiţie care dă măsura adevărată a omului, ideea că el nu se sfârşeşte aici pe pământ. Şi că tot ce lucrăm pe pământ, sufletul ia şi duce cu el în Veac, în Veşnicie.

Religia creştină spune că sfârşitul omului, al lumii este cu desăvârşire ascuns. Această enigmă absolută ne protejează şi ne creează un cadru propice împlinirii. Alarmele apocaliptice despre sfârşitul lumii, pe care le auzim şi astăzi la noi, sunt profeţii false; ele apar sub tensiunea sfârşitului de mileniu, produse ale anxietăţii în unele cazuri, căutarea unor beneficii nevrotice în alte cazuri. Nimeni nu poate şti când va fi sfârşitul, iar singura atitudine bună este să trăim pregătiţi, ca sfârşitul să ne găsească pregătiţi, adică în curăţenie. De aici decurge soluţia practică: viaţa în curăţenie dă putere dublă: şi pentru lumea de aici, şi pentru "dincolo", adică asigură un raport corect cu lumea nevăzută, pregăteşte o bună participare la nivele de existenţă nebănuite.

Ştiinţa poate prevede pe etape. Ea poate spune că va apărea o speţă umană mutantă, care nu va fi sfârşitul omului, ci un alt fel de participare a lui la viaţa nesfârşită.

Sorin Antohi

istoric, Universitatea Bucureşti

1. În multe contexte, dar nu în toate, termenii "religie" şi "credinţă" se află în distribuţie liberă (spun lingviştii), sunt interschimbabili (spun toţi ceilalţi). Astfel, budismul poate fi considerat religie sau credinţă, dacă înţelegem prin fiecare dintre cei doi termeni un sistem de afirmaţii care leagă un univers imanent de un univers transcendent. Analiza unor astfel de interfeţe imanent/transcendent (care, inevitabil, au grade foarte diferite de complexitate) i-a făcut pe unii savanţi (dintre români, cel mai important e Ioan Petru Culianu) să postuleze existenţa unui set finit de reguli simple, chiar binare, care pot genera obiecte mentale extrem de sofisticate şi, mai mult, chiar au generat toate religiile cunoscute, putând produce şi altele, pe care un fel de tabel al lui Mendeleev al posibilităţilor le-ar sugera. Ştiinţele cognitive şi fizica fractală ne oferă paradigme convingătoare pentru conceptualizarea unor astfel de procese intelectuale. Am spus lucruri atât de abstracte fiindcă am

vrut să rămân la nivelul cel mai general: nu e aici locul pentru a intra în detaliile diverselor religii particulare, esenţial mi se pare un acord asupra definirii omului în sensul lui Mircea Eliade, ca *homo religiosus*. Din această perspectivă, din neolitic şi până azi omul nu s-a schimbat în mod fundamental, deşi este plauzibil ca experienţa preistorică a sacrului să nu fi fost sistematizată la fel de complet ca religia creştină – de altfel, arheologia nici nu poate reconstitui, pe baza unor urme precare, un eventual Toma d'Aquino al zorilor umanităţii. Nici nu este cu adevărat important: paralel cu efortul "doctorilor Bisericii", de exemplu, misticii creştini au dovedit că intensitatea experienţei religioase nu ţine de arhitectura e raţională.

Poţi crede fără a practica o anumită religie. Dintre dimensiunile religiei (rituală, mitologică, doctrinală, etică, socială, interioară), omul modern poate pune accentul pe una, pe toate, sau pe orice combinaţie – dar poate fi şi ateu. Oricum, un credincios practicant nu este automat mai aproape de sacru decât un credincios al aceleiaşi religii care neglijează dimensiunea rituală, sau decât o persoană care a interiorizat viziunea ecumenică asupra religiosului şi, de exemplu, consideră că toate religiile monoteiste slujesc acelaşi Dumnezeu.

2. Nu. Aceasta este o prejudecată relativ recentă, fixată într-o formă polemică de către Voltaire, detaliată de pozitivişti şi dusă la ultimele sale consecinţe de materialismul dialectic. Lumea academică occidentală nu operează sistematic o atare distincţie (rămasă un trist privilegiu al ateilor), fiindcă studii amănunţite de istorie a ştiinţei şi epistemologie au evidenţiat mai mult continuităţi decât rupturi între cele două paradigme: Descartes construieşte metoda pornind de la revelaţie şi vis, Newton şi marii săi contemporani din fizică erau naturi profund religioase, Einstein era un credincios fervent etc. Cercetarea imaginarelor sociale (de exemplu, interpretarea dată naşterii ştiinţei galileene de către Culianu) aduce probe noi în acest sens. După mine, ştiinţa şi religia se află în acelaşi univers mental: gnosticismul primelor secole de după Christos, ca şi structura profundă gnostică a ştiinţei moderne, par să fie verigile de legătură. Un spirit complex nu-şi poate pune în mod serios problema opţiunii între ştiinţă şi religie.

3. Da. Religiile includ adesea profeţii amănunţite cu privire la sfârşitul lumii: în cosmologiile ciclice (foarte populare şi printre oamenii de ştiinţă), sfârşitul unei lumi e urmat de naşterea alteia; pentru cosmologiile lineare (de tip iudeo-creştin), sfârşitul lumii este unic şi irepetabil. Există un frison apocaliptic în toată lumea modernă: de la diversele lecturi ale Apocalipsei lui Ioan şi până la apocaliptismul non-creştin, inclusiv ştiinţific: moartea termică, moartea nucleară, moartea ecologică etc. Pentru mine, cuvântul "previzibil" e problematic: profeţiile oferă un calendar al sfârşitului care nu poate fi citit decât simbolic, iar ştiinţa nu poate profeţi (a demonstrat-o definitiv Popper, vorbind despre "mizeria istoricismului"). Aşadar, cred că sfârşitul e plauzibil, dar momentul său e incert. E cheia angoasei apocaliptice. Pentru creştini, de exemplu, se adaugă incertitudinile mântuirii: nu e indiferent ce se întâmplă după sfârşit. Pentru populaţia tupi-guarani, incertitudinea e completă: ei nu ştiu nici *când*, nici *unde* va veni sfârşitul lor; aşa că ei colindă perpetuu America de Sud, trecând prin jungle şi peste Anzi, de la un ocean la altul, ca să-şi întâlnească limita finală.

Dan D. Farcaş

scriitor

1. Credinţa este o convingere profundă, personală, pe care o întâlnim la orice om, convingere la care cei tari ajung singuri, gândind, iar cei slabi imitându-i pe alţii. Budiştii (şi nu numai ei) cred în reîncarnare sau în Nirvana; fizicianul crede în infailibilitatea ecuaţiilor sale, există pasionaţi care cred că OZN-urile ne controlează destinele, ba chiar şi ateul crede că nu există Dumnezeu.

Religia este o credinţă colectivă, coerentă, accesibilă, dar din păcate devenită, de cele mai multe ori, dogmă. Ea ajută pe cei mulţi şi slabi să evite rătăcirile sau căderea în păcat,

oferindu-le o anumită cale, dar îi poate împiedica pe cei capabili de gândire să mai caute şi alte căi posibile. Orice religie este un pas înainte necesar omului în drumul spre Divinitate; dar nu va exista niciodată un muritor în stare să aibă acces în întregime la această Taină, deci Omul trebuie să posede şansa şi tăria de a face şi alţi paşi în această încercare de înţelegere. În timp ce credinţa poate reînnoi mereu căutarea lui Dumnezeu, stimulând gândirea întru creaţia de icoane tot mai apropiate de perfecţiune, religia poartă după ea povara convingerii că l-a găsit pe Dumnezeu, afirmând că nu mai este necesară decât deplina obedienţă în spiritul adevărului care a fost revelat o dată şi pentru totdeauna, cu negarea oricărei gândiri care ar putea pune la îndoială acest adevăr.

Îmi place să cred într-o Divinitate elitistă care, pentru a-i înfrâna pe oameni de la ticăloşiile ce le stau în fire, cere, prin dogmă, supunere şi autonegare, dar în acelaşi timp de la cei capabili să gândească şi să simtă frumuseţea superioară aşteaptă împlinirea unei lucrări care transcede litera îngustă a datoriei religioase, instituind o atare noutate încât să-l surprindă şi să-l încânte pe Dumnezeu însuşi. Refuz să cred că lumea e un mecanism de ceasornic în care Ceasornicul a pus, încă de la început, şi "Arta Fugii" a lui Bach ori "Oda Bucuriei" a lui Beethoven; îmi place mai degrabă să-mi imaginez că El s-a bucurat când a auzit pentru prima oară aceste creaţii.

În sfârşit, ce argument mai bun s-ar putea găsi pentru nevoia permanentă de a transcede dogma decât faptul că Dumnezeu a lăsat pe Pământ atâtea religii, în faţa fiecăreia revelându-se în chipuri diferite, fiecare religie având sute de milioane de credincioşi, care au primit dovezi că ei şi numai ei sunt cei aleşi...

2. Realitatea este inepuizabilă. Omul nu poate spera altceva decât să construiască modele coerente, tot mai adecvate, care să-l ajute să acţioneze eficient asupra acestei realităţi. Ştiinţa este un sistem de astfel de modele. Religiile sunt o colecţie de alte modele. În multe privinţe domeniile abordate sunt diferite. Acolo unde nu sunt, modelele diferite s-ar putea contrazice; dar acest fapt nu trebuie receptat ca o tragedie; ştiinţa însăşi tolerează uneori pluralitatea modelelor sale asupra unor aspecte ale realităţii. De pildă, când s-au despărţit strămoşii omului de cei ai maimuţelor? Răspunsurile date de paleontologie, imunologie, hematologie etc. diferă: ştiinţa le reţine pe toate în pluralitatea lor. În acelaşi mod se acceptă mai multe teorii cosmogonice, privind structura subcuantică a materiei etc., pentru a nu mai vorbi de psihologie, sociologie sau politologie, în care pluralitatea teoriilor ţine de metoda însăşi.

Dacă religiile, în forma lor populară, conţin numeroase contradicţii supărătoare, formele lor elaborate posedă o remarcabilă consistenţă, tratând aspecte pe care ştiinţa nu le abordează. Aceste forme, de regulă, nu pot fi respinse, în mod riguros, nici prin fapte, nici prin argumente logice. Iar pluralismul religiilor, ca şi pluralismul ştiinţă-religie, ca orice pluralism, sunt (vorba dialecticii) un motor al progresului...

3. Tot ce are un început trebuie să aibă probabil şi un sfârşit. Ştiinţa ne învaţă că Soarele va exploda peste cinci miliarde de ani; există ipoteze conform cărora Universul întreg se va prăbuşi în sine (poate, cine ştie?) peste 80 miliarde de ani. Avem încă timp să ne gândim dacă vom putea evita aceste cataclisme. Există şi alte ameninţări cosmice, mai îngrijorătoare, cum ar fi marii meteoriţi care o dată la câteva zeci de milioane de ani pustiesc Terra.

Religia oferă termene mult mai apropiate, ale Apocalipsei de pildă. Există şi viziuni conform cărora omenirea este un simplu experiment, un imens ţarc de cobai, care va fi lichidat când va voi Experimentatorul, care el însuşi ar putea fi cobaiul unui alt Experimentator ş.a.m.d...

Până una-alta, prognoziştii pe termen lung se roagă pentru evitarea sfârşitului nuclear (de pildă nişte terorişti fanatici, convinşi că misiunea lor sfântă este să "implementeze" Apocalipsa) ori a unui sfârşit ecologic, genetic etc. Iar unii religioşi se întreabă dacă, în caz de catastrofă, Cineva Acolo Sus ar interveni să ne salveze sau nu. Iar dacă ar interveni, cine anume ar avea prioritate.

Mai mult de atât, mă îndoiesc că ar putea şti cineva ceva despre sfârşitul omenirii.

NOTĂ: Desigur, cele de mai sus reprezintă doar o credinţă sau, altfel spus, un fragment de model, o cunoaştere niciodată perfectă, căutând însă disperat perfecţiunea.

ANCHETA
Ştiinţă — Credinţă

Alexandru Mironov
Ministrul Tineretului şi Sportului

1. Da. Eu, de pildă, cred fierbinte în extraordinara ascensiune a Omului. Este o credinţă, nu o religie.

Altfel, nu practic nici un fel de religie, nici măcar ateismul, deşi sunt liber cugetător.

2. Nu – dar îmi este greu să înţeleg, ca absolvent al unei facultăţi de matematică, unde începe Dumnezeu alături de axiomatica lui Euclid sau Hilbert, de pildă.

3. Da, categoric. Peste câteva miliarde de ani, când se va fi consumat energia stelei numită Soare. Deşi s-ar putea ca Homo Sapiens Superior să-şi fi sfârşit, până atunci, ciclul, să răzbată afară din crisalida lui şi să se transforme în cu totul altceva – o făptură încă şi mai extraordinară decât minunea de protoplasmă, nervi şi creiere de astăzi.

Constantin N. Pavel
publicist

1. Sunt trei semne de întrebare ("?") aici, aşa că le iau pe rând. a) Religia este o doctrină (cu teorie, concepte şi practică – legi, psalmi, post etc.), iar credinţa este o relaţie dintre om şi Divinitate. Aşadar, **există** o diferenţă între religie şi credinţă chiar la nivelul primar al conceptului. b) Deosebirea este că practica religioasă este o expresie (particulară, în nici un caz unică) a credinţei. c) Răspunsul este înglobat în b).

2. Incompatibile **întru ce**? Vă referiţi la ştiinţa teoretică (matematică etc.), tehnică (inginerie), socială (există ansambluri de teorii care se autonumesc "ştiinţe sociale"; nu le discut temeiul de a se numi ştiinţă, dar nici nu mă fac că ele nu există)? Trecând peste dărnicia stângace a întrebării (care îmi permite să bat câmpii nu doar maximum două file dactilo) şi rămânând în sfera obsesiei comune (care răspunde afirmativ la întrebarea dv.), îmi permit să spun că NU sunt incompatibile. Ştiinţa stă sub zodia Verificabilităţii, a adevărului (fie el şi numai cel strict) verificabil. Credinţa implică şi ea o căutare a devărului (divin, absolut), chiar dacă o face prin experimente (şi experienţe sufleteşti) neverificabile ("ştiinţific"), inefabile. Obsesia comună de care pomeneam mai sus şi răspunsul ei cel atât de categoric vin din prostia aceea cu "păcatul originar" (păcatul de a nu-l fi ascultat pe Dumnezeu, cum se vaită popii de duzină, sau păcatul de a fi obţinut cunoaşterea, cum se vaită traducerile măsluite sau cel puţin proaste ale Vechiului Testament). Nu există nici un păcat originar, căci altminteri Iisus nu i-ar fi îndemnat pe apostoli să fie înţelepţi "precum şarpele", precum mult (şi pe nedrept) hulitul şarpe, ci ar fi găsit orice alt termen de comparaţie (înţelepţi ca o cioară pucioasă, de exemplu). Pur şi simplu, cred că, deoarece oamenii îşi doreau foarte mult cunoaşterea, Dumnezeu (în ipostaza Sfântului Duh) s-a îndurat de ei şi, travestit în şarpe, le-a oferit cunoaşterea, adică temeiul pentru a alege singur. Admit că mulţi "oameni de ştiinţă" şi mulţi ingineri îşi zic atei, dar "fericiţi cei săraci cu Duhul, căci a lor va fi împărăţia cerului". Nu sunt oare ateii cei-mai-săraci-cu-Duhul?

3. Care "perspectivă a ştiinţei"? Există vreo "ştiinţă a omenirii" (al cărei obiect de studiu să fie omenirea ca ansamblu) care să formuleze predicţii despre evoluţia omenirii (nu a Terrei!)? Dacă da, să iertaţi ignoranţa (sunt un publicist tânăr etc.). Cât despre credinţă, cred că întrebarea dv. vine probabil dintr-o nefericită accepţie a termenului "apocalipsă" (pucioasă, Cernobîl generalizat, cataclisme etc.). "Sfârşitul" (şi deci reînvierea) se referă, cel puţin în sens creştin, la o ordine spirituală, morală, nu la o anulare fizică, biologică. Nici "crisis" (mai nou "Criză") nu implică neantul, neantizarea, ci ceva chiar benefic şi plăcut. Oricâte "decepţii" (hai să cad şi eu pentru o clipă în antropomorfism) i-ar fi provocat omenirea (acest uriaş animal macrosocial), nu cred că Dumnezeu va dori să-şi distrugă creaţia. Nu intenţionez să fac reclamă mascată, dar vă reamintesc faptul că nici măcar pistolul

nu ucide, ci acela care apasă pe trăgaci. Ideea că preocupările ştiinţifice, tehnice duc la un soi de uscăciune sufletească (versus "sfârşitul omenirii") a fost impusă de nişte foşti corigenţi la matematică, ajunşi "nume" prin cultură. Nu omenirea va suferi dacă maisusnumiţii nu au avut un profesor bun (la matematică) în şcoala generală (pe numita omenire o doare-n cot de chestia asta).

Ion Țugui

scriitor

1. Diferenţe există, dar ele ţin de tradiţia rituală. Miliarde de locuitori ai planetei ştiu că aparţin spiritual unei religii sau alteia; după părerea mea, credinţa este mai mult decât o religie, pentru că aparţine atât intuiţiei, cât şi revelaţiei. În speţă este vorba de conştiinţa Divinităţii, prin care apoi se construiesc relaţiile directe cu o autoritate supremă. Aceste relaţii pot fi neiniţiate, neinstruite în cadrul unei religii îndeobşte arhitecturate canonic şi doctrinar. Există credincioşi profunzi care au cunoştinţe superficiale de religie, iar eu i-am admirat mereu pe aceia care au reuşit să-l descopere singuri pe Dumnezeu. Dacă în cazul creştinilor, Cărţile Sfinte sunt revelaţii dumnezeieşti indiscutabile, credinţa ca revelaţie neinstruită aparţine unui fond sufletesc evoluat, permeabil la nevoia de comunicare cu Divinitatea. Să nu uităm apoi că practica religioasă este, în mare măsură, inspirată şi direcţionată de oameni – ceea ce nu înseamnă că ea nu ar respecta principiile date de Iisus, dar în acelaşi timp aceeaşi a asimilat şi idei omeneşti teologice şi eclesiastice. Am o admiraţie aparte faţă de cei care, de-a lungul vieţii, nu pot trăi fără Dumnezeu...

2. Incompatibilitatea dintre credinţă şi ştiinţă este destul de tânără şi artificială. După Renaştere, cam de pe la anul 1600, Europa se va confrunta cu tot felul de substituiri, nu toate recalcitrante; începe aşadar un fel de orgoliu al raţiunii, care prepară secolele următoare până la al nouăsprezecelea, când apare orgoliul ştiinţific şi, deopotrivă, supremaţia ştiinţei asupra tuturor formelor de cunoaştere. Cu toate acestea, marii savanţi ai acestui secol, după decenii de experimente se declară credincioşi. Adevărul este că între credinţă şi ştiinţă nu există rupturi fundamentale; fiecare tinde spre adevăr pe propria-i cale. Aş spune chiar că azi nu se mai poate face ştiinţă fără credinţă şi fără cunoaşterea corectă a Vechiului şi Noului Testament. Afirmaţia nu trebuie să surprindă. De la descrierea paleoastronautică din Vechiul Testament, a lui Iezechiel, din care desprindem imaginea unui vehicul cosmic în toate detaliile lui funcţionale, până la prima rachetă care şi-a luat zborul de pe Pământ spre Cosmos, au trebuit să treacă vreo trei mii de ani! Dar compatibilitatea perfect congruentă dintre credinţă şi ştiinţă ne este atestată de psihoistorie şi de complicatul aşezământ sufletesc uman. Interesant de observat este faptul că în zilele noastre în primul rând oamenii de ştiinţă se apropie de credinţă, îşi mărturisesc convingerea existenţei lui Dumnezeu. Ateismul şi ateii devin forme ancestrale de opacitate în ideal şi gândire. Este apoi important de reţinut că ne apropiem de Dumnezeu prin cunoaştere, inclusiv prin cunoaştere cosmologică...

3. Ideea (ipoteza) unui colaps planetar sau cosmic aparţine abia acestui secol. Ideea (ipoteza) Apocalipsei a fost afirmată în ultimul capitol al Bibliei de către Ioan Teologul cu aproape două milenii în urmă. Se poate efectua un studiu paralel privind sfârşitul planetei noastre, şi vom observa, la capătul străduaniei, că ipotezele ştiinţifice nu fac decât să exprime direct, uneori prin experiment de laborator, ceea ce a fost spus în Apocalipsă . Spaţiul nu-mi îngăduie detalii, de altfel importante. Ştim că în anumite condiţii Soarele poate "înghiţi" planeta noastră, ca şi planetele mai apropiate de el din întregul sistem solar. Ştim că legea a doua a termodinamicii "funcţionează" perfect în Cosmos – altfel spus, ştim ce poate însemna "moartea termică". Ştim că un Univers "distrus", cu toată materia absorbită de găurile negre, poate reveni la viaţă printr-o nouă explozie. În fine, ştim că distrucţia şi reconstrucţia cosmică sunt ciclice. Dar mai ştim că acceptând ideea unui sistem

solar apărut în clipa marii explozii, acesta trebuie să aibă şi un sfârşit. Eternitatea se exprimă prin permanenta reciclare, iar viaţa este un continuum în întregul Univers. Apocalipsa nu înseamnă sfârşitul Universului şi al vieţii, ci momentul dramatic al unui nou început! Ştiinţa ne spune că Universul va mai dura câteva bilioane de ani, Soarele va mai fi generos cu noi vreo câteva milioane de ani. Iar Apocalipsa conţine în expresie simbolică şi parabolică mai toate elementele din ipotezele ştiinţifice...

Vasile Văcaru

senator

1. Oricare ar fi perspectiva din care abordăm fenomenul religios, există o evidentă deosebire între conceptele propuse de dvs. spre examinare. Sferele lor de semnificaţie sunt sensibil diferite, chiar făcând abstracţie de faptul că unul dintre ele - anume cel de credinţă - are şi conotaţii generale, nelegate în nici un fel de polaritatea sacru-profan, esenţa definitorie a religiei. Diferenţa la care ne referim este aceea că, îndeobşte, credinţa se consideră a fi una din cele trei dimensiuni principale ale comportamentului religios. Ea se converteşte într-un important filon de dezvoltare a componentei psihosociale a personalităţii - pe când religia apare în exclusivitate ca fapt social, inexistent în afara conştiinţei sociale. Religia are un caracter sistemic, şi instituie o judecată teleologico-morală asupra realităţii pe care o circumscrie diviziunii sacru-profan. Este, de asemenea, evident că între credinţă şi practica religioasă există deosebiri. Credinţa este o afirmare a sacrului, instalată prin revelaţie şi înstructurată comportamental prin socializare, practica religioasă rămânând a fi tocmai expresia concretă a acestei înstructurări, dar şi principala modalitate prin care instituţiile religioase îşi exercită funcţiile de control social şi de integrare socială.

2. Incompatibilitatea în ceea ce priveşte coexistenţa în conştiinţa omului modern a perspectivelor de reflectare a realităţii pe care ni le oferă ştiinţa alături de cele oferite de credinţă? Categoric, ştiinţa şi credinţa nu sunt incompatibile din acest punct de vedere. Fiecare din ele propune un tip de raţionalitate ce îi este propriu, iar fiinţa umană se supune de-a lungul vieţii amândorura. Impunerea desăvârşită a unui singur tip de raţionalitate asupra spiritului omenesc, e şi imposibilă dar şi de nedorit. Poate cel mai bun exemplu în acest sens îl găsim în personalitatea savantului devenit bigot după inventarea sistemului cifric binar. Reuşind a scrie orice număr numai cu cifrele zero şi unu, propria descoperire îi părea o demonstraţie a faptului că divinitatea a creat lumea din "nimic".

3. Vă referiţi probabil la aserţiunile cu valoare de predicţie ce se emit asupra fenomenului în discuţie. Din punctul de vedere al omului de ştiinţă, pentru ca o afirmaţie să fie apreciată ca predicţie este necesar să convingă printr-o argumentare supusă unor reguli precise ale cunoaşterii ştiinţifice. În acest sens, ştiute sunt teoriile vârstei Universului şi cele ale stadialităţii stelare. Perspectiva umanistă şi axiologică descrie însă potenţialitatea unui astfel de fenomen în cadrul altor parametrii. Principalele religii ale planetei îşi fundamentează profeţiile (care, evident, nu au valoare predictivă în termeni epistemiologici) pe un eşafodaj ideologic ridicat din perspective apocaliptice, exploatând astfel instinctualitatea şi iraţionala spaimă din sufletele oamenilor în scopuri perfect raţionale, sociale şi individualiste totodată. În încheiere, aş aprecia că binomul ştiinţă-credinţă (căruia doriţi a-i dedica prezenta ediţie a almanahului dvs.) nu este ceea ce se cheamă o "polaritate", el acoperă un interval saturat de varietatea unor semnificaţii uriaşe, regăsite atât de omul învăţat şi savant, cât şi de cel modest. Există adevăruri nedemonstrabile, care aparţin ştiinţei. Există o judecată ce se formează şi o credinţă ce se instalează odată cu verificarea empirică a adevărurilor ştiinţifice corespunzătoare profesiunii exercitate, şi experienţei de viaţă. Se vede dar că între "credinţă" şi "ştiinţă" rătăcim întreaga viaţă, aşa cum un lingvist ar spune că o face între supin şi participiu.

MICHAEL MOORCOCK

Ecce Homo!

Premiul Nebula - 1966

Evenimentele sunt cele care modifică un personaj, sau invers? Privită ca o blasfemie în momentul apariţiei (deşi ulterior până şi sovieticii s-au inspirat copios din ea), nuvela i-a adus britanicului Michael Moorcock (n. 1939) unicul său premiu SF: Nebula 1966.

Nu are puteri precum împăraţii-zei; este urmat doar de oamenii deşerturilor şi de pescari. Ei îi spun că este un zeu; el îi crede. Supuşii lui Alexandru afirmau: "Este invincibil, deci este un zeu". Cei care îl urmează pe acest om nu gândesc deloc; el era produsul creaţiei lor spontane. Acum îi conduce nebunul acesta numit Isus din Nazaret.

Şi el le vorbea, spunându-le:

"Da, într-adevăr, am fost Karl Glogauer şi acum sunt Isus Mântuitorul, Hristosul".

Şi aşa era.

Capitolul UNU

Maşina timpului era o sferă plină cu un fluid lăptos în care plutea călătorul, îmbrăcat într-un costum din cauciuc şi respirând printr-o mască ataşată la un furtun ce ducea la peretele maşinii. În momentul aterizării, sfera se fisură şi fluidul se prelinse în praf. Instinctiv, Glogauer se ghemui, pe măsură ce nivelul lichidului scădea şi se afundă în căptuşeala interioară, din plastic flexibil. Aparatele, criptice şi neobişnuite, tăceau. Sfera se mai balansă puţin, în vreme ce ultimele picături de lichid se scurgeau prin spărtură.

Pentru o clipă, Glogauer deschise ochii, apoi îi închise şi gura i se căscă larg, limba tremură şi bărbatul scoase un geamăt, care se transformă într-un tânguit.

Se auzea pe sine. Vocea Graiurilor, îşi spuse. Limbajul inconştient. Nu putea însă şti ce vorbea.

Corpul îi amorţea şi tremura. Trecerea prin timp nu fusese uşoară şi nici fluidul vâscos nu-l protejase complet, deşi, fără îndoială, îi salvase viaţa. Cu siguranţă, îşi rupsese câteva coaste. Întinse cu dificultate braţele şi picioarele şi începu să se târască peste plasticul lunecos spre spărtura din peretele maşinii. Zărea o lumină puternică şi un cer precum oţelul lustruit. Se împinse cu corpul pe jumătate prin spărtură, închizând ochii orbiţi de razele soarelui. Leşină.

1949 după Hristos. Avea nouă ani şi se născuse la doi ani după ce tatăl său ajunsese în Anglia, venind din Austria.

Ceilalţi copii hohoteau în curte. Jocul începuse destul de cinstit şi, oarecum nervos, Karl se alăturase grupului. Acum plângea:

— Lăsaţi-mă *jos!* Mervyn, te rog, termină!

Îl legară, cu braţele întinse de plasa din sârmă ce împrejmuia locul de joacă. Sub greutatea lui, plasa se curbase şi unul din stâlpi ameninţa să se rupă. Mervyn Williams, băiatul care propusese jocul, începuse să scuture pilonul, smucindu-l violent pe Karl înainte şi înapoi.

— Opreşte-te!

Văzu că strigătele lui îi încurajau şi-şi încleştă dinţii, amuţind.

Se lăsă după aceea moale, prefăcându-se leşinat; cravatele de şcolari, folosite ca legături, îi tăiau încheieturile mâinilor. Auzea vocile copiilor.

— Ce-i cu el? şopti Molly Turner.

— Face pe nebunu', replică nesigur Williams.

Îi simţi desfăcând legăturile, chinuindu-se cu nodurile. În mod deliberat, se încovoie, apoi căzu în genunchi, julindu-i şi se prăbuşi cu faţa în ţărână.

Pe jumătate convins de propria suferinţă auzea, undeva în depărtare, glasurile îngrijorate.

— Scoală-te, Karl! îl scutură Williams. Termină cu prostiile!

Rămase pe loc, pierzând noţiunea timpului, până auzi pe deasupra murmurului general, vocea domnului Matson:

— Ce i-aţi făcut, Williams?

— Ne jucam de-a Isus, domnule. Karl era Isus. L-am legat de gard. A fost ideea lui, domnule... A fost numai o joacă, domnule...

Karl îşi simţea trupul încordat, dar se strădui să rămână nemişcat, respirând încetişor.

— Nu este un băiat puternic, ca tine, Williams. Trebuia să te fi gândit!

— Îmi pare rău, domnule... N-am vrut... Williams părea că plânge.

Karl se simţi ridicat; triumfa...

Era purtat. Capul şi corpul îl dureau într-atât de tare, încât îi veni greaţă. Nu avea nici o şansă să afle, cu exactitate, unde anume îl dusese maşina timpului dar, întorcând capul, putea vedea, după îmbrăcămintea bărbatului din dreapta sa, că se găsea în Orientul Mijlociu.

Intenţionase să ajungă în anul 29 e.n., în pustietatea de dincolo de Ierusalim, lângă Bethleem. Oare acum îl duceau la Ierusalim?

Era întins pe o targă confecţionată din piei de animale; putea fi o indicaţie că se afla în trecut. Doi bărbaţi cărau targa pe umeri. Alţii mergeau de ambele părţi. Mirosea a sudoare şi grăsime animală, alături de un iz searbăd pe care nu-l putea identifica. Se îndreptau către un lanţ îndepărtat de dealuri.

Se crispă când unul din purtătorii târgii se împiedică şi durerea dintre coaste spori. Leşină din nou.

Se deşteptă pentru scurt timp, auzind voci. În mod evident, vorbeau un dialect aramaic. Pesemne era noapte, deoarece era foarte întuneric. Nu mai mergeau. Sub el se aflau paie. Era liniştit. Adormi.

În vremea aceea a venit Ioan Botezătorul şi propovăduia în pustia Iudeii. El zicea: "Pocăiţi-vă, căci Împărăţia cerurilor este aproape". Acest Ioan era acela care fusese vestit prin proorocul Isaia, când zice: "Iată glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiţi calea Domnului, neteziţi-I cărările". Ioan purta o haină de păr de cămilă şi la mijloc era încins cu un brâu de piele. El se hrănea cu lăcuste şi miere sălbatică. Locuitorii din Ierusalim, din toată Iudeea şi din toate împrejurimile Iordanului, au început să iasă la el şi, mărturisindu-şi păcatele, erau botezaţi de el în râul Iordan.

(Matei 3: 1-6)

Îi spălau. Simţea apa rece pe trupul gol. Izbutiseră să-i scoată costumul de protecţie. Coastele din dreapta îi erau bandajate cu fâşii groase din ţesătură, fixate cu curele de piele.

Se simţea slăbit şi avea febră, dar nu-l mai durea atât de rău.

Se afla într-o locuinţă – sau poate o peşteră; era prea întuneric ca să poată şti sigur –, zăcând pe un maldăr de paie ude. Doi bărbaţi continuau să toarne apă peste el, din ulcioare de lut. Erau încruntaţi, purtau bărbi şi straie de bumbac.

Se întrebă dacă putea formula o propoziţie care să fie înţeleasă de ei. Cunoştea bine aramaica scrisă, totuşi nu era sigur în privinţa anumitor pronunţii.

Îşi drese glasul.

— Unde... se află... locul... acesta?

Bărbaţii se încruntară, scuturând din capete şi lăsară jos ulcioarele.

— Caut... un... Nazarinean... Isus...

— Nazarinean... Isus... Unul din bărbaţi repetă cuvintele, dar părea că erau lipsite de sens pentru el. Înălţă din umeri.

Cel de-al doilea repetă numai cuvântul Nazarinean, rostindu-l încetişor, de parcă pentru el ar fi avut o semnificaţie specială. Îi adresă câteva vorbe tovarăşului său şi se îndreptă spre ieşire.

Karl Glogauer continuă să încerce să spună ceva care să fie înţeles.

— În... ce... an... a fost... încoronat... împăratul roman?

Îşi dădu seama că era o întrebare confuză. Ştia că Hristos fusese răstignit în cel de-al cincisprezecelea an al domniei lui Tiberius şi de aceea pusese întrebarea. Încercă s-o reformuleze.

— De câţi... ani... domneşte Tiberius?

— Tiberius? se încruntă bărbatul.

Glogauer se obişnuise deja cu accentul şi încercă să-l imite.

— Tiberius... Împăratul romanilor... De câţi ani domneşte?

— De câţi? Nu ştiu, clătină din cap bărbatul. Reuşise, în sfârşit, să se facă înţeles.

— Unde suntem aici? întrebă Glogauer.

— În pustiul de dincolo de Macher. Nu ştii?

Macherul se afla în sud-estul Ierusalimului, de cealaltă parte a Mării Moarte. Fără îndoială, se găsea în trecut, pe vremea domniei lui Tiberius, deoarece interlocutorul său recunoscuse numele destul de uşor.

Al doilea bărbat se întoarse, aducând cu el un individ uriaş, cu braţe musculoase, acoperite cu păr şi pieptul lat. Într-o mână purta un toiag mare. Părul negru era lung şi cârlionţat, iar barba neagră şi stufoasă îi acoperea jumătatea superioară a pieptului. Avea mişcările unei sălbăticiuni, iar ochii mari şi căprui priveau gânditori spre Glogauer.

Vorbi cu voce groasă, dar prea rapid pentru călătorul temporal. Neînţelegând, fu rândul lui să clatine din cap.

Uriaşul se aşează lângă el.

— Cine eşti?

Glogauer se gândi. Nu se aşteptase să fie găsit în felul acela. Intenţionase să se deghizeze în negustor sirian, sperând ca accentul local avea să fie suficient de diferit pentru a-i explica greşelile de limbaj. Se hotărî să urmeze varianta iniţială.

— Vin din nord, răspunse el.

— Nu din Egipt? întrebă uriaşul, de parcă s-ar fi aşteptat la aşa ceva. Glogauer decise să nu-l contrazică.

— Am venit din Egipt acum doi ani, completă el.

Bărbatul încuviinţă dând din cap, păru satisfăcut.

— Deci eşti un mag din Egipt. Aşa am bănuit şi noi. Te numeşti Isus şi eşti Nazarinean.

— Îl *caut* pe Isus Nazarineanul, zise Glogauer.

— Atunci, cum te cheamă? Interlocutorul său părea dezamăgit.

Glogauer nu-şi putea spune adevăratul nume. Li s-ar fi părut prea straniu. Dintr-un impuls, rosti numele tatălui său.

— Emanuel.

Uriaşul încuviinţă din nou, mulţumit.

— Emanuel...

Cu întârziere, Glogauer îşi dădu seama că alegerea numelui fusese nefericită, deoarece în ebraică Emanuel însemna "Dumnezeu este cu noi", ceea ce, fără îndoială, avea o semnificaţie mistică pentru cel care întrebase.

Bărbatul se ridică, privind gânditor spre Glogauer.

— Nu mă cunoşti? N-ai auzit de Ioan numit şi Botezătorul?

Glogauer încercă să-şi ascundă surpriza dar, evident, Ioan Botezătorul văzuse că numele îi era familiar. Clătină capul lăţos:

— Văd că ai auzit de mine. Ei, magule, acum trebuie să decid, nu?

— Ce să decizi? întrebă nervos Glogauer.

— Dacă eşti prietenul din profeţii sau ticălosul împotriva căruia ne-a prevenit Adonai. Romanii m-ar da pe mâna duşmanilor mei, pleava lui Irod.

— De ce?

— Ar trebui să ştii, căci eu vorbesc împotriva romanilor care au înrobit Iudeea şi vorbesc împotriva nelegiuirilor lui Irod, şi profeţesc timpul când toţi cei care nu sunt drepţi vor fi nimiciţi, iar pe Pământ va veni iarăşi împărăţia lui Adonai, aşa cum spun bătrânii prooroci. Le spun oamenilor: "Fiţi gata pentru ziua când veţi ridica sabia ca să împliniţi voinţa lui Adonai". Cei nedrepţi ştiu că vor pieri atunci şi vor să mă piardă.

În ciuda intensităţii cuvintelor, tonul lui Ioan era potolit. În purtarea şi înfăţişarea lui nu exista nici urmă de nebunie sau fanatism. Părea mai degrabă un vicar anglican, citind o predică ce-şi pierduse de mult înflăcărarea pentru el.

Karl Glogauer înţelese că esenţa spuselor lui consta în a-i îndemna pe oameni să-i izgonească pe romani şi pe marioneta acestora, Irod şi să instaureze un regim "mai drept". Atribuirea acestui plan lui "Adonai" (unul dintre numele vorbite ale lui Iehova, însemnând Domnul), părea, aşa cum apreciaseră mai mulţi cercetători din secolul douăzeci, un mijloc de a-i conferi profunzime într-o lume unde politica şi religia, chiar şi în occident, erau strâns şi inevitabil unite, adăugând şi o motivare supranaturală.

Într-adevăr, se gândi Glogauer, era de presupus că Ioan credea că ideea i-a fost trimisă de Dumnezeu, deoarece, de cealaltă parte a Mediteranei, grecii nu încetaseră încă disputa asupra originii ideilor, dacă acestea se năşteau în minţile oamenilor, sau erau trimise acolo de zei. Faptul că Ioan îl acceptase ca mag egiptean, nu-l surprinsese pe Glogauer. Circumstanţele sosirii lui trebuie să fi părut miraculoase şi, în acelaşi timp, acceptabile, mai ales unei secte cum erau esenienii, care practicau auto-mortificarea şi înfometarea, astfel că erau obişnuiţi să aibă năluciri în pustiul fierbinte. Acum nu mai exista nici o îndoială că oamenii aceia erau esenieni nevropaţi, al căror ritual de spălare – botezul – şi auto-privarea,

alături de un misticism aproape paranoic, care îi dusese la inventarea unor limbaje secrete, constituiau o indicaţie sigură asupra condiţiei lor mentale dezechilibrate. Toate acestea erau clare pentru Glogauer, psihiatrul ratat, dar Glogauer omul era sfâşiat de contradicţia dintre raţionalismul extrem şi dorinţa de-a fi convins de misticism.

— Trebuie să mă gândesc, vorbi Ioan, întorcându-se spre intrarea peşterii. Trebuie să mă rog. Voi rămâne aici până când mi se va arăta calea.

Ieşi din peşteră şi se îndepărtă grăbit.

Glogauer se aşeză înapoi pe paiele ude. Fără îndoială, se afla într-o peşteră din calcar, dar atmosfera era surprinzător de umedă. Afară trebuie să fi fost foarte cald. Se simţea moleşit.

Capitolul DOI

Cinci ani în trecut. Aproape două mii în viitor. Tolănit în patul încins, asudat, lângă Monica. Din nou o încercare de a face dragoste normal se preschimbase în îndeplinirea unor aberaţii mărunte, care păreau că o satisfac mai mult decât orice altceva.

Adevărata împlinire nu sosise încă. Ca de obicei, avea să fie verbală. Ca de obicei, urma să-şi atingă punctul culminant într-o ceartă furioasă.

— Cred că iarăşi o să-mi spui că nu eşti satisfăcut. Luă ţigara aprinsă pe care el i-o întinsese în întuneric.

— Mă simt perfect, îi spuse.

Tăcură un timp, fumând.

În cele din urmă, deşi ştia care avea să fie rezultatul, se trezi vorbind:

— E o ironie, nu-i aşa?

Îi aşteptă replica. Femeia întârzie puţin.

— Ce anume?

— Lucrul ăsta... Îţi petreci toată ziua încercând să-i ajuţi pe nevropaţii sexuali să devină normali. Îţi petreci nopţile făcând ce fac şi ei.

— Nu la aceeaşi scară. Ştii, e o chestiune de proporţii...

— Dacă zici tu.

Întoarse capul şi, în lumina slabă pătrunsă prin fereastră, îi privi chipul. Era o roşcată cu trăsături prelungi, cu vocea calmă, de seducător profesionist, a tuturor lucrătorilor psihanalişti sociali. O voce blândă, chibzuită şi nesinceră. Numai întâmplător, când devenea agitată, glasul începea să-i arate adevăratul caracter. Trăsăturile ei păreau că nu se relaxează niciodată, nici chiar în timpul somnului. Ochii îi erau veşnic prudenţi, mişcările rareori spontane. Îşi controla permanent fiecare milimetru al trupului şi, pesemne că aceasta era cauza pentru care nu se putea bucura în timpul unui act sexual normal.

— Nu-ţi poţi da drumul, este? întrebă el.

— Termină, Karl! Uită-te la tine dacă vrei să vezi un nevropat!

Amândoi erau psihanalişti amatori – ea: lucrător psihanalist social; el: mai mult cititor, un autodidact, deşi, mai demult, urmase un an la universitate, dorind să ajungă psihiatru. Amândoi foloseau, în mod curent, terminologia psihanalistă. Se simţeau mai fericiţi când puteau pune o etichetă.

Se rostogoli pe o parte, întinzându-se după scrumiera de pe noptieră şi-şi surprinse chipul în oglindă. Era un librar evreu, palid, sensibil şi cu toane, cu mintea plină de imagini şi obsesii nesoluţionate şi cu trupul senzual. Întotdeauna era înfrânt în discuţiile cu Monica. Din punct de vedere verbal îl domina. Schimbul acela de cuvinte i se părea deseori mai pervers decât stilul lor de a face dragoste, unde cel puţin rolul lui era masculin. Înţelesese că, în esenţă, era pasiv, masochist, nehotărît. Chiar şi desele sale mânii erau neputincioase. Monica era cu zece ani mai în vârstă decât el, cu zece ani mai cinică. Desigur, ca individ îl întrecea în dinamism; dar ca lucrător psihanalist social întâmpinase la fel de multe eşecuri. Cu timpul, devenea tot mai cinică la exterior, totuşi continuând să spere la câteva succese spectaculoase. Se gândi că necazul provenea din faptul că încercau să facă prea multe. La spovedanie, preoţii suplineau un panaceu: psihiatrii încercau să vindece şi, de cele mai multe ori, nu reuşeau. Oricum, era o încercare, îşi spuse, întrebându-se după aceea dacă, la urma urmei, era o virtute.

— M-am privit atent, rosti el.

Monica dormea? Se întoarse. Ochii ei priveau pe fereastră.

— M-am privit atent, repetă Glogauer. Aşa cum a făcut şi Jung. "Cum îi pot ajuta pe oamenii aceia, dacă eu însumi sunt un fugar şi sufăr, poate de acelaşi *morbus sacer* al nevrozei?" Aşa s-a întrebat Jung.

— Bătrânul senzualist. Bătrânul raţionalist al propriului său misticism. Nu-i de mirare că n-ai ajuns psihiatru.

— N-ar fi ajutat la nimic. N-are nici o legătură cu Jung...

— Acum n-o schimba...

— Chiar tu mi-ai spus că simţi la fel – crezi

că-i inutil...

— După ce trag din greu o săptămână, am dreptul s-o spun. Dă-mi o ţigară!

Deschise pachetul de pe noptieră, puse două ţigări în gură, le aprinse şi-i întinse una.

În mod detaşat îşi dădea seama că tensiunea sporea. Ca de obicei, discuţia era lipsită de scop. Importantă nu era însă discuţia, ci exprimarea relaţiilor dintre ei. Se întrebă dacă, de fapt, şi asta era ceva important.

— Nu spui adevărul. Vedea că nu se mai putea opri; ducea ritualul până la capăt.

— Spun purul adevăr. Nu sunt silită să-mi abandonez munca. Nu vreau să fiu o ratată...

— Ratată? Eşti mai melodramatică decât mine.

— Eşti prea sincer, Karl. Încearcă să scapi de tine însuţi...

— Monica, dacă aş fi în locul tău aş renunţa. N-ai mai multă înclinare spre meseria asta decât am avut eu.

— Eşti mizer, înălţă din umeri femeia.

— Nu sunt gelos pe tine, dacă la asta te gândeşti. N-o să înţelegi niciodată ce caut.

Femeia râse, oarecum artificiai.

— Omul modern în căutarea unui suflet, nu? Eu aş zice omul modern în căutarea unei cârje. Poţi s-o iei cum vrei.

— Noi distrugem miturile care fac lumea să meargă.

— Şi acum o să zici: "Şi ce punem în locul lor?" Eşti desuet şi naiv, Karl. Nu priveşti nimic în mod raţional – nici măcar pe tine.

— Şi ce dacă? Spui că mitul nu-i important.

— Importantă este realitatea care-i creează.

— Jung ştia că şi mitul poate crea realitatea.

— Ceea ce dovedeşte că era un moş idiot.

Îşi întinse picioarele. Le atinse pe ale femeii şi tresări. Se scărpină în cap. Monica stătea întinsă, fumând, dar zâmbea.

— Haide, rosti ea. Hai să facem ceva în legătură cu Hristos.

Nu răspunse. Ea îi întinse chiştocul ţigării şi bărbatul îl puse în scrumieră. Privi ceasul. Era două dimineaţa.

— De ce o *facem*?

— Pentru că trebuie. Îl cuprinse cu braţul pe după gât şi-i trase capul spre sânii ei. Ce altceva putem face?

Mai devreme sau mai târziu, noi, protestanţii, va trebui să răspundem întrebării: Trebuie să înţelegem "imitarea lui Hristos" în sensul de a-i copia viaţa şi, dacă pot spune aşa, maimuţări stigmatul; sau în sensul mai profund trebuie să ne trăim propriile noastre vieţi cu tot atâta sinceritate cum şi-a trăit-o el, în toate implicaţiile ei? Nu este uşor să trăieşti o viaţă modelată după cea a lui Hristos, dar este incomparabil mai greu să-ţi trăieşti propria viaţă cu credinţa cu care a făcut-o Hristos. Oricine ar fi încercat aşa ceva ar fi... greşit judecat, batjocorit, torturat şi răstignit... Nevroza este disocierea personalităţii.

(Jung: Omul modern în căutarea unui suflet)

Timp de o lună, Ioan Botezătorul fusese plecat şi Glogauer trăise cu eseniţii, lucru ce i se păruse surprinzător de uşor, pe măsură ce i se tămăduiau coastele. Aşezarea eseniţilor era constituită din case fără etaj, construite din calcar şi cărămizi de lut, şi peşterile de pe ambii versanţi ai văii înguste. Esenienii împărţeau toate bunurile în colectiv, iar unii aveau şi neveste, deşi cei mai mulţi duceau o viaţă de asceţi. De asemenea, erau pacifişti, refuzând să construiască sau să deţină arme; totuşi, secta îl tolera pe războinicul Botezător. Poate că ura împotriva romanilor le depăşea principiile. Poate că nu erau siguri de intenţiile lui Ioan. Oricare ar fi fost motivul, nu încăpea nici o îndoială că Ioan Botezătorul le era conducător.

Viaţa esenienilor se compunea din îmbăiatul ritual de trei ori pe zi, din rugăciune şi muncă. Munca nu era grea. Câteodată, Glogauer dirija un plug împins de alţi doi membri ai sectei; alteori păzea caprele care păşteau pe dealuri. Era o existenţă liniştită şi ordonată, încât până şi aspectele nesănătoase deveniseră o chestiune de rutină pe care nici nu le mai băga în seamă.

Păzind caprele, zăcea tolănit pe vârful vreunui deal, privind peste pustietatea care nu era un deşert, ci teren stâncos, unde animalele, precum oile şi caprele, puteau găsi totuşi suficientă hrană. Din loc în loc, stâncile erau intercalate cu tufişuri pitice, iar câţiva arbuşti creşteau pe malurile râului care, fără îndoială, se vărsa în Marea Moartă. Terenul era accidentat. Din depărtare, avea aspectul unui lac zbuciumat, îngheţat, de culoare galben-cafenie. Dincolo de Marea Moartă se afla Ierusalimul. În mod sigur, Hristos nu intrase încă în oraş. Mai înainte trebuia să moară Ioan Botezătorul.

Traiul esenienilor era destul de confortabil, în ciuda simplităţii sale. Îi dăduseră un strai din piele de capră şi un toiag şi, exceptând faptul că era păzit zi şi noapte, părea să fi fost acceptat ca un fel de membru mirean al sectei.

Uneori îl întrebau despre căruţa lui – maşina timpului, pe care intenţionau s-o aducă din pustiu – şi el le spunea că venise din Egipt în Siria, apoi aici. Acceptau miracolul cu calm. Aşa

cum bănuise, erau obişnuiţi cu minunile.

Esenienii văzuseră lucruri mai stranii decât maşina lui. Văzuseră oameni mergând pe apă şi îngeri coborînd din ceruri; auziseră vocea Domnului şi a arhanghelilor Lui, precum şi glasul ispititor al satanei şi uneltelor sale. Scriseseră toate acestea pe sulurile lor de pergament. Erau doar simple însemnări asupra faptelor supranaturale, deoarece aveau şi alte pergamente, pe care consemnau întâmplările de zi cu zi, precum şi veştile aduse de călători.

Trăiau permanent în prezenţa lui Dumnezeu, îi vorbeau şi Dumnezeu le răspundea, atunci când îşi mortificaseră îndeajuns carnea, flămânziseră destul şi-şi cântaseră rugăciunile sub soarele arzător al Iudeei.

Karl Glogauer îşi lăsă barba şi părul să-i crească. Îşi chinui trupul, se înfometă şi cântă invocaţiile alături de sectanţi. Însă rareori auzi vocea Domnului şi numai o dată i se păru că vede un arhanghel cu aripi de foc.

În ciuda dorinţei sale de a încerca halucinaţiile esenienilor, Glogauer era dezamăgit, totuşi surprins că se simţea atât de bine, considerând toate dificultăţile auto-impuse, precum şi faptul că se simţea destins în compania unor bărbaţi şi femei care erau, neîndoios, bolnavi. Poate din pricină că nebunia lor nu se deosebea prea mult de a lui, după un timp renunţă să-şi mai pună întrebări.

Ioan Botezătorul se întoarse într-o seară, coborînd de pe dealuri, urmat de aproape douăzeci dintre discipolii lui cei mai apropiaţi. Glogauer îl zări pe când se pregătea să ducă turma de capre în peşteră. Îi aşteptă să se apropie. Faţa Botezătorului era încruntată, dar expresia i se îmblânzi când îl văzu pe Glogauer. Zâmbi şi-l prinse de antebraţ, după obiceiul roman.

— Ei bine, Emanuel, eşti prietenul nostru, aşa cum bănuisem de la început. Trimis de Adonai, ca să ne ajuţi să-l îndeplinim voinţa. Mâine mă vei boteza, pentru a arăta tuturor că El este cu noi.

Glogauer era obosit. Mâncase foarte puţin şi-şi petrecuse ziua în soare, păzind caprele. Căscă, neştiind ce să răspundă. Oricum, era uşurat. Ioan fusese în Ierusalim, încercând să afle dacă îl trimiseseră romanii ca spion. Acum

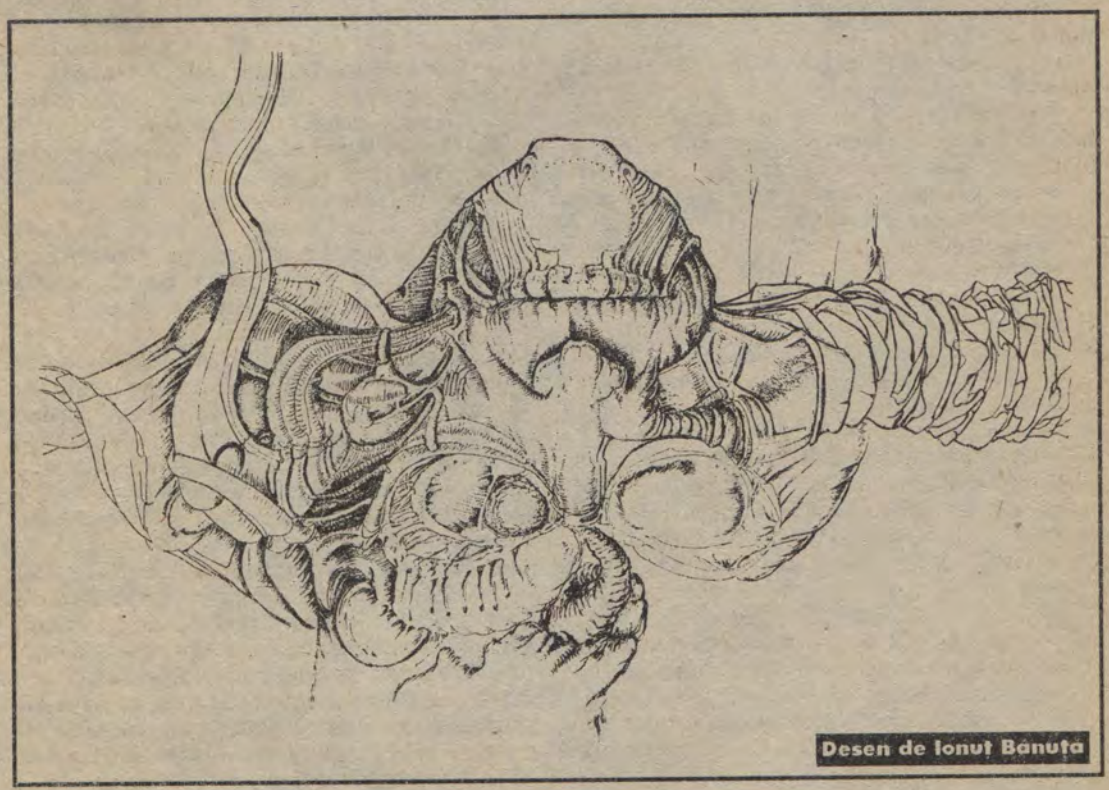

Desen de Ionuţ Banuţa

Botezătorul părea convins şi avea încredere în el.

Totuşi, era îngrijorat de credinţa lui Ioan în puterile sale.

— Ioan, începu el, nu sunt profet...

Chipul uriaşului se întunecă pentru o clipă, apoi râse stângaci.

— Nu mai spune nimic. Deseară mănânci cu mine. Am lăcuste şi miere sălbatică.

Glogauer nu mâncase încă bucatele acelea, care reprezentau hrana călătorilor ce nu-şi transportau provizii, ci trăiau din ceea ce găseau pe drum. Unii le priveau ca pe nişte delicatese.

Le gustă mai târziu, în locuinţa lui Ioan. Casa avea numai două încăperi. Una pentru servit masa şi cealaltă pentru odihnă. Mierea şi lăcustele erau prea dulci pentru gustul său, dar reprezentau o variaţie binevenită după orz şi carnea de capră.

Stătea cu picioarele încrucişate în faţa lui Ioan Botezătorul, care mânca satisfăcut. Venise noaptea. De afară se auzeau murmure înăbuşite, precum şi gemetele şi strigătele celor ce se rugau.

Glogauer cufundă încă o lăcustă în vasul cu miere, aflat între ei.

— Vrei să conduci oamenii din Iudeea la revolta împotriva romanilor? întrebă el.

Botezătorul păru deranjat de întrebarea directă. Era prima de felul acesta din partea lui Glogauer.

— Dacă asta va fi voinţa lui Adonai, rosti el aplecându-se peste masă.

— Romanii ştiu?

— Nu ştiu asta, Emanuel, dar fără îndoială, incestuosul Irod le-a spus că am vorbit împotriva celor nedrepţi.

— Totuşi, romanii nu te arestează.

— Pilat nu îndrăzneşte – după jalba trimisă împăratului Tiberius.

— Ce jalbă?

— Cea semnată de Irod şi farisei, când procuratorul Pilat a pus scuturi cu inscripţii în palatul din Ierusalim şi a căutat să pătrundă în Templu. Tiberius l-a dojenit pe Pilat şi, de atunci, deşi continuă să-i urască pe evrei, procuratorul e mult mai prudent în relaţiile cu noi.

— Spune-mi, Ioan, ştii de câtă vreme domneşte Tiberius la Roma? Până atunci nu mai avusese şansa să pună întrebarea aceea.

— De paisprezece ani.

Era anul 28 d. Hr., cu mai puţin de un an înainte de răstignire, iar maşina timpului era zdrobită.

Acum, Ioan Botezătorul plănuia o răscoală armată împotriva ocupanţilor romani şi, dacă Evangheliile relatau adevărul, avea să fie, în curând, decapitat de către Irod. În mod sigur, în perioada aceea nu avusese loc nici o rebeliune importantă. Chiar şi cei care pretindeau că intrarea lui Isus şi a ucenicilor săi în Ierusalim şi ocuparea Templului erau, în realitate, acţiuni ale răsculaţilor înarmaţi, nu găsiseră documente care să afirme că Ioan condusese o răzmeriţă similară.

Glogauer ajunsese să-l îndrăgească pe Botezător. Era un revoluţionar dur, care plănuia de ani de zile revolta împotriva romanilor şi, cu încetul, strânsese destul adepţi ca să izbândească. Îi amintea lui Glogauer de conducătorii Rezistenţei din cel de-al doilea război mondial. Le semăna prin asprime şi înţelegere a realităţii propriei situaţii. Ştia că avea să aibă o singură şansă de-a zdrobi cohortele din ţară. Dacă răscoala se prelungea, Roma ar fi avut timp să trimită trupe în Ierusalim.

— Când crezi că Adonai îi va distruge pe cei nedrepţi, prin intermediul tău? întrebă cu tact Glogauer.

Ioan îl privi amuzat şi zâmbi.

— Paştele evreiesc este o vreme în care poporul este agitat şi-i dispreţuieşte cel mai mult pe străini, răspunse el.

— Când este următorul Paşte?

— Mai sunt multe luni până atunci.

— Cum te-aş putea ajuta?

— Tu eşti un mag...

— Nu pot face miracole.

Ioan îşi şterse mierea de pe barbă.

— Nu pot crede asta, Emanuel. Felul în care ai apărut a fost miraculos. Esenienii n-au ştiut dacă eşti un diavol sau trimisul lui Adonai.

— Nu sunt nici una, nici alta!

— De ce mă amăgeşti, Emanuel? Ştiu că eşti trimisul lui Adonai. Tu eşti semnul aşteptat de esenieni. Se apropie timpul. În curând împărăţia cerurilor va coborî pe pământ. Vino cu mine. Spune-le oamenilor că prin tine vorbeşte glasul lui Adonai. Fă minuni!

— Puterea ta slăbeşte, aşa-i? îl privi Glogauer pătrunzător pe Ioan. Ai nevoie de mine pentru a reînvia speranţele rebelilor?

— Vorbeşti ca un roman, fără ocoli! Botezătorul se ridică furios. În mod evident, aidoma esenienilor cu care trăia, prefera conversaţiile mai puţin directe. Glogauer îşi dădu seama că exista un motiv. Ioan şi oamenii săi se temeau de trădare. Chiar şi însemnările lor erau parţial cifrate, cu un cuvânt sau o frază aparent inocentă, având cu totul alt sens.

— Iartă-mă, Ioan. Spune-mi însă dacă am dreptate, rosti încet Glogauer.

— Nu eşti un mag ivit din văzduh cu căruţa aceea? Botezătorul înălţă din umeri. Oamenii mei te-au văzut! Au văzut lucrul acela strălucitor căpătând formă, spărgându-se şi lăsându-te să ieşi. Asta nu este magie? Straiele ce le purtai – erau oare pământeşti? Talismanele din căruţă – nu vorbeau de puteri necunoscute? Profetul a spus că din Egipt va veni un mag şi se va numi Emanuel. Aşa stă scris în Cartea lui Mica! Lucrurile acestea nu sunt adevărate?

— Cele mai multe, da. Dar se pot explica... Se întrerupse, căutând un sinonim pentru "raţional" Sunt un om obişnuit, ca şi tine. N-am puteri miraculoase! Sunt un simplu om!

— Refuzi să ne ajuţi? se întunecă Ioan.

— Sunt recunoscător, ţie şi esenienilor. Cu siguranţă, mi-aţi salvat viaţa. Dacă mi-aş putea plăti datoria...

Botezătorul încuviinţă din cap.

— Poţi, Emanuel.

— Cum?

— Fii magul de care am nevoie. Lasă-mă să te arăt tuturor celor care au devenit nerăbdători şi-şi întorc chipurile de la voinţa lui Adonai. Lasă-mă să le spun cum ni te-ai arătat. Apoi vei spune că aceasta este voinţa lui Adonai şi că ei trebuie să fie gata s-o împlinească.

Ioan îl privi intens.

— Vrei, Emanuel?

— De dragul tău, Ioan. La rândul meu, te rog să trimiţi oameni să aducă aici, cât mai repede cu putinţă, căruţa. Vreau să văd dacă mai poate fi reparată.

— Bine.

Glogauer se simţi bine dispus. Începu să râdă. Botezătorul îl privi surprins, apoi i se alătură.

Glogauer continua să râdă. Istoria nu avea să menţioneze, dar, el împreună cu Ioan Botezătorul, urmau să aştearnă calea lui Hristos.

Hristos nu se născuse încă. Poate că Glogauer o ştia cu un an înainte de răstignire.

Şi Cuvântul s-a făcut trup şi a locuit printre noi, plin de har şi de adevăr. Şi noi am privit slava lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl. Ioan a mărturisit despre El, când a strigat: "El este Acela despre care ziceam eu: "Cel ce vine după mine este înaintea mea, pentru că era înainte de mine."."

(Ioan 1:14 - 15)

Chiar de la prima întâlnire cu Monica, avuseseră discuţii contradictorii. Pe atunci, tatăl lui mai trăia şi nu-i dăduse încă bani să cumpere Librăria Ocultă de pe bulevardul Russell, vizavi de British Museum. Avusese tot felul de slujbe temporare şi era veşnic prost dispus. În momentul acela, Monica i se părea de mare ajutor, o călăuză prin întunericul mental ce-l înconjura. Amândoi locuiau aproape de parcul Holland şi mergeau acolo să se plimbe, aproape în fiecare duminică din vara anului 1962. La douăzeci şi doi de ani, el era deja obsedat de ramura stranie a misticismului creştin al lui Jung. Femeia îl dispreţuia pe Jung şi începuse să-i denigreze toate ideile. Nu-l convinsese niciodată, dar după un timp izbutise să-l zăpăcească. Aveau să treacă alte şase luni, până când să facă dragoste.

Era neplăcut de cald.

Stăteau în umbra cofetăriei, urmărind de la distanţă un meci de crichet. Aşezaţi pe iarbă lângă ei, două fete şi un băiat beau suc de portocale din pahare de plastic. Una dintre fete ţinea în poală o chitară şi, după ce lăsă jos paharul, începu să cânte cu voce înaltă, melodioasă. Glogauer încercă să asculte cuvintele cântecului. Student fiind, îi plăcuse muzica folk tradiţională.

— Creştinismul este mort, rosti Monica, sorbindu-şi ceaiul. Religia moare. Dumnezeu a fost ucis în 1945.

— Poate urma o înviere, zise el.

— Să sperăm că nu. Religia a fost creaţia fricii. Cunoaşterea distruge frica. Fără frică, religia nu poate supravieţui.

— Crezi că nu mai există frică în ziua de astăzi?

— Nu-i acelaşi lucru, Karl.

— Nu te-ai gândit niciodată la *ideea* de Hristos? întrebă el, schimbând vorba. Ce înseamnă ea pentru creştini?

— Tot atât cât ideea de tractor pentru marxişti.

— Dar ce-a fost mai întâi? Ideea sau realitatea lui Hristos?

— Dacă ţii neapărat, înălţă din umeri femeia, Isus a fost un agitator evreu, care a organizat o răscoală împotriva romanilor. A fost prins şi răstignit pentru faptele lui. Asta este tot ceea ce ştim şi ce trebuie să ştim.

— O mare religie n-ar fi putut începe atât de simplu...

— Când oamenii au nevoie de o mare religie o pot face din cele mai improbabile începuturi.

— Părerea mea, Monica, spuse el gesticulând, este că *ideea* a precedat *realitatea* lui

Hristos.

— Karl, n-o mai ţine într-una! Realitatea lui *Isus* precede ideea de *Hristos.*

Un cuplu trecu pe lângă ei, privindu-i cum se ceartă.

Monica îi observă şi tăcu. Se ridică în picioare, dar când el o urmă, clătină din cap:

— Merg acasă, Karl. Rămâi. O să te caut peste câteva zile.

O privi mergând pe aleea largă, spre intrarea parcului.

A doua zi, când se întoarse de la slujbă, găsi o scrisoare. O scrisese, pesemne, după ce se despărţiseră şi o expediase în aceeaşi zi.

Dragă Karl,

Conversaţia nu pare a avea efect asupra ta, ştii şi tu asta. Este ca şi cum asculţi tonul vocii, ritmul cuvintelor, fără să auzi, de fapt, ceea ce se încearcă să se comunice. Într-un fel, eşti aidoma unui animal sensibil care nu poate înţelege ce i se spune, dar îşi dă seama dacă vorbitorul este vesel sau mânios. De aceea m-am hotărît să-ţi scriu, ca să-ţi pot transmite ideile mele. Când discutăm împreună, reacţionezi mult prea emoţional.

Faci greşeala de a considera că dezvoltarea creştinismului s-a petrecut în câţiva ani, între moartea lui Isus şi momentul scrierii Evangheliilor. Dar creştinismul nu era nou. Doar denumirea lui. Creştinismul constituia numai o etapă în întâlnirea şi încrucişarea fertilă dintre logica occidentală şi misticismul oriental. Priveşte cum s-a modificat religia însăşi de-a lungul veacurilor, reinterpretându-se pentru a rezista vremurilor în permanentă transformare. Creştinismul nu este decât o nouă denumire a unui conglomerat de mituri şi filozofii străvechi. Evangheliile nu fac altceva decât să repovestească mitul solar, însăilând câteva din ideile grecilor şi romanilor. Încă din secolul al doilea, învăţaţii evrei arătau caracterul lui eterogen! Ei demonstrau similitudinile evidente între diversele mituri solare şi mitul lui Hristos. Miracolele n-au avut loc; au fost inventate mai târziu, fiind împrumutate de ici şi de colo.

Îţi aminteşti de bătrânii victorieni care obişnuiau să spună că Platon era, de fapt, creştin, deoarece anticipase gândirea creştină? Gândirea creştină! Creştinismul era un vehicul pentru circulaţia ideilor, cu secole înainte de Hristos. Marc Aureliu a fost creştin? El scria în tradiţia filozofiei occidentale. De aceea creştinismul a prins în Europa şi nu în Orient! Cu prejudecăţile tale ar fi trebuit să fi teolog, nu psihiatru. Lucru valabil şi pentru prietenul tău, Jung.

Caută să-ţi limpezeşti capul de nonsensurile astea morbide şi-o să faci o treabă mult mai bună.

Monica

Mototolì scrisoarea şi o azvârli. Mai târziu, spre seară, fu tentat s-o recitească, dar rezistă.

Capitolul TREI

Ioan stătea în râu, scufundat până la piept. cei mai mulţi esenieni îl priveau de pe maluri. Glogauer se uită la el.

— Nu pot, Ioan. Nu eu trebuie s-o fac.

— Trebuie, murmură Botezătorul.

Intrând în apă, Glogauer se înfioră. Se simţea ameţit. Rămase locului, incapabil să se mişte.

Piciorul îi alunecă pe bolovanii de pe fundul albiei şi Ioan se întinse, îl apucă de braţ şi-l trase spre el.

Pe cerul senin, soarele se afla la zenit, lovindu-le creştetele neacoperite.

— Emanuel! strigă brusc Ioan. Spiritul lui Adonai este în tine!

Glogauer nu putea deschide gura. Scutură încet din cap. Îl durea şi abia putea să vadă. De la sosirea aici, acesta era primul atac de migrenă. Voia să vomite. Glasul lui Ioan suna îndepărtat.

Se clătină.

Pe când cădea spre Botezător, peisajul din jurul lui tremură. Îl simţi pe Ioan prinzându-l şi se auzi spunând disperat:

— Botează-mă, Ioan!

După aceea simţi apă în gură şi în gâtlej şi tuşi.

Vocea lui Ioan striga ceva. Cuvintele primeau răspuns de la oamenii de pe maluri. Vâjâitul din urechile lui crescu, schimbându-şi tonalitatea. Se zvârcoli în apă, apoi se simţi ridicat în picioare.

Esenienii se legănau toţi o dată, cu feţele ridicate spre soarele arzător.

Glogauer începu să vomite în apă, împleticindu-se, în vreme ce mâinile lui Ioan îl strângeau dureros, conducându-l către mal.

Un murmur aparte, sincopat, venea dinspre eseniţii care se legănau; vocile se înălţau la aplecarea într-o parte şi coborau când se înclinau în partea opusă.

Când Ioan îi dădu drumul, Glogauer îşi acoperi urechile. Continua să vomite, însă acum era golit şi se simţea mai rău.

Începu să se îndepărteze, menţinându-şi cu greu echilibrul, alergând cu urechile tot acoperite; alergând peste terenul stâncos; fugind, în vreme ce soarele ardea pe cer şi sângele îi pulsa în ţeastă; fugind cât mai departe.

Dar Ioan căuta să-L oprească. "Eu", zicea el, "am trebuinţă să fiu botezat de Tine, şi Tu vii la mine?" Isus a răspuns şi a zis: "Lasă-Mă acum, căci aşa se cade să împlinim tot ce trebuie împlinit." Atunci Ioan L-a lăsat. De îndată ce a fost botezat, Isus a ieşit afară din apă. Şi în clipa aceea cerurile s-au deschis şi a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorîndu-Se în chip de porumbel şi venind peste El. Şi din ceruri s-a auzit un glas, care zicea: "Acesta este Fiul Meu prea iubit, în care Îmi găsesc plăcerea."

(Matei 3:14 - 17)

Avea cincisprezece ani şi se descurca bine la şcoală. Citise în ziare despre bandele de Teddy Boys ce bântuiau sudul Londrei, dar tinerii ciudaţi pe care-i zărise îmbrăcaţi în haine de modă Edward nu păreau periculoşi, ba chiar destul de prostănaci.

Fusese la film, în Brixton Hill şi hotărîse să meargă pe jos până acasă, în Streatham, deoarece irosise banii de autobuz cumpărând îngheţată. Ieşiră în acelaşi timp de la cinematograf, dar nu-i observase pe când îl urmăreau coborînd strada.

Apoi, brusc, îl înconjurară. Băieţi palizi, cu feţe rele, cei mai mulţi mai mari decât el, cu un an sau doi. Îşi dădu seama că pe doi dintre ei îi cunoştea din vedere. Învăţau la liceul de pe aceeaşi stradă cu şcoala lui şi terenul de fotbal era comun.

— Bună, rosti încet.

— Bună, băieţaş, spuse cel mai mare dintre Teddy Boy. Mesteca gumă, stătea cu un picior îndoit şi rânjea: Unde mergi?

— Acasă.

— Acaaasă, făcu băiatul, imitându-i accentul. Şi ce faci acaaasă?

— Mă culc. Karl încercă să iasă din cerc, dar nu-l lăsară. Îl împinseră cu spatele în uşa unei prăvălii. Înapoia lor, pe bulevard, maşinile goneau. Trotuarul era puternic luminat de lămpi şi de neonul vitrinelor. Câţiva oameni trecură fără să se oprească. Karl începu să simtă teama.

— N-ai lecţii de făcut, băieţaş? vorbi băiatul de lângă şef. Era roşcat, cu pistrui şi ochi gri, oţelii.

— Vrei să te baţi cu unul din noi? îl întrebă altul. Era unul dintre cei pe care-i cunoştea.

— Nu. Nu mă bat. Lăsaţi-mă!

— Ţi-e frică, băieţaş? rânji şeful. Trase ostentativ de guma din gură, apoi o introduse la loc. Reîncepu să mestece.

— Nu. De ce să vreau să mă bat cu voi?

— Vrei să zici că eşti mai bun decât noi, băieţaş?

— Nu. Începuse să tremure. Îl podideau lacrimile. Sigur că nu.

— Sigur că nu, băieţaş...

Păşi din nou înainte, dar fu împins la loc.

— Tu eşti tipu' cu nume de neamţ, este? rosti celălalt băiat pe care-l ştia. Alo-gaură sau aşa ceva...

— Glogauer. Lăsaţi-mă să plec!

— Mămiţicii tale nu-i place să te întorci târziu?

— E mai mult un nume jidănesc, decât de neamţ.

— Eşti jidan, băieţaş?

— Arată a jidan...

— Eşti jidan, băieţaş?

— Eşti evreu, băieţaş?

— Eşti jidan, băieţaş?

— Tăceţi! zbieră Karl. Se aruncă înspre ei. Unul îl lovi în stomac. Icni de durere. Un altul îl împinse şi se clătină.

Pe trotuar, oamenii mergeau grăbiţi. Priveau spre ei în trecere. Un bărbat se opri, dar nevastă-sa îl trase:

— Nişte copii care se joacă, zise ea.

— Daţi-i pantalonii jos, sugeră un băiat, râzând. Aşa ne putem convinge.

Karl îi împinse şi, de data aceasta, nu-i opuseră rezistenţă. Începu să alerge.

— Prindeţi-l, auzi un glas.

Fugi mai departe.

Începură să-l urmărească, râzând.

Nu-l ajunseră, până când intră pe strada lui. Alergă prin gangul întunecos şi deschise uşa din spate a casei. În bucătărie era maică-sa vitregă.

— Ce-i cu tine? întrebă ea.

Era o femeie înaltă, subţire, nervoasă şi isterică. Părul negru era nepieptănat.

Intră în sufragerie trecând pe lângă ea.

— Ce-i, Karl? strigă femeia cu o voce ascuţită.

— Nimic, răspunse el.

Nu dorea o scenă.

Când se trezi, era frig. Zorile erau cenuşii şi, de jur împrejur, nu se zărea decât pământ sterp. Nu-şi amintea prea multe din ziua anterioară, doar că alergase multă vreme.

Pe straie i se depusese rouă. Îşi umezi

buzele şi-şi frecă pielea de pe faţă. Ca întotdeauna după o criză de migrenă, se simţea slăbit şi complet stors. Privindu-şi corpul dezgolit, constată cât de mult slăbise. Desigur, cauza era viaţa printre esenieni.

Se întrebă de ce se speriase atât de rău când Ioan îl rugase să-l boteze. Fusese doar onestitate - ceva din el, opunându-se înşelării esenienilor în faţa unui fals profet? Era greu de ştiut.

Îşi desfăşură pielea de capră de pe şolduri şi-o strânse mai puternic deasupra coapsei stângi, Se gândi că ar fi trebuit să încerce să revină în tabără, să-l găsească pe Ioan şi să se explice, să vadă dacă nu se mai putea îndrepta ceva.

În tabără se afla şi maşina timpului. O târâseră până acolo folosind numai funii împletite din piele.

Dacă putea găsi un fierar bun, sau alt meşteşugar în metal, exista o şansă s-o poată repara. Călătoria înapoi ar fi fost însă periculoasă.

Se întrebă ce ar fi fost mai bine, să se întoarcă în viitor sau să încerce deplasarea până la o dată mai apropiată răstignirii? Nu călătorise prin timp ca să asiste, în mod special, la răstignire, ci ca să se pătrundă de starea din Ierusalim în timpul sărbătorii Paştelui, când Isus intrase în oraş. Monica afirma că Isus bântuise Ierusalimul cu o bandă înarmată. Spusese că toate documentele indicau acest lucru. Toate documentele de acelaşi fel indicau asta, dar el nu le putea accepta. Trebuia să fie mai mult decât atât, era convins! Dacă l-ar fi putut întâlni pe Isus! Se părea că Ioan nu auzise niciodată de el, deşi îl spusese lui Glogauer despre o profeţie care anunţa că Mesia va fi un Nazarinean. Existau multe profeţii şi multe dintre ele se contraziceau.

Începu să meargă în direcţia aproximativă a taberei esenite. Nu putuse rătăci prea departe. În curând avea să recunoască dealurile unde îşi aveau peşterile.

Era extrem de cald şi pământul devenise arid. Aerul îi tremura în faţa ochilor. Senzaţia de epuizare, cu care se trezise, sporea. Gura îi era uscată, iar picioarele slăbite. Era flămând şi nu avea ce mânca. Nu se zărea nici urmă a dealurilor ce-i adăposteau pe esenieni.

La trei kilometri, spre sud, se înălţa un deal izolat. Hotărî să meargă într-acolo. Din vârful lui ar fi putut să-şi dea seama unde se găsea, poate chiar să vadă vreo aşezare unde putea căpăta de mâncare.

Sub picioarele sale pământul nisipos se transforma în praf. Câţiva arbuşti piperniciţi şi nişte stânci îl răniră.

Era zgâriat şi sângera când, străbătut de fiori de durere, începu să urce panta dealului.

Drumul spre vârf (mult mai lung decât crezuse la început) era epuizant. Luneca pe grohotiş, căzând cu faţa în jos, şi-şi întindea disperat mâinile şi picioarele pentru a opri alunecarea, agăţându-se de tufele de iarbă sau lichenii ce creşteau ici şi colo, îmbrăţişând câte o stâncă mai mare, acolo unde putea, odihnindu-se des, cu mintea şi trupul amorţite de durere şi oboseală.

Asuda sub razele soarelui. Praful se lipea de transpiraţie, murdărindu-i corpul pe jumătate gol.

În jurul lui se întindea pustiul, cerul contopindu-se cu pământul, stâncile galbene cu norii albi. Nimic nu părea fix.

Ajunse în vârf şi se prăbuşi gâfâind. Totul devenise ireal.

Auzi glasul Monicăi şi, pentru o clipă, i se păru că o întrezăreşte cu coada ochiului.

Nu fi melodramatic, Karl...

Rostise asta de multe ori. Acum răspunse propria lui voce.

Monica, eu nu aparţin acestui timp. N-am ce căuta într-o eră a raţiunii. Va sfârşi prin a mă ucide.

Vină, teamă şi propriul tău masochism, răspunse glasul ei. *Ai fi putut deveni un psihiatru strălucit, dar te-ai afundat într-atât în nevrozele tale...*

— Taci!

Se rostogoli pe spate. Soarele îi ardea corpul rănit.

— Taci!

Întregul sindrom creştin, Karl. Fără îndoială, data viitoare vei deveni un convertit catolic. Unde ţi-e tăria intelectului?

— Taci! Pleacă, Monica!

Frica îţi plăsmuieşte gândurile. Nu-ţi cauţi un suflet, nu cauţi nici măcar un sens al vieţii. Cauţi confortul.

— Lasă-mă în pace, Monica!

Îşi acoperi urechile cu palmele murdare. Părul şi barba îi erau năclăite de praf. Sângele i se uscase pe zgârieturile ce-i brăzdau tot trupul. Deasupra, soarele părea că pulsează la unison cu bătăile inimii.

Te prăbuşeşti, Karl, nu-ţi dai seama? Te afunzi. Trezeşte-te la realitate. Nu eşti complet incapabil să gândeşti raţional...

— Monica! Taci!

Vocea lui era aspră şi răguşită. Deasupra se roteau câţiva corbi. Îi auzi strigându-l cu glasuri

asemănătoare cu al său.

Dumnezeu a murit în 1945...

— Nu e 1945... e 28 d. Hr. Dumnezeu trăieşte!

Cum poate să te cucereasca o religie evident sincretică, cum sunt creştinismul, iudaismul rabinic, etica stoică, misterele greceşti, ritualurile orientale...

— N-are a face!

Nu în starea ta actuală.

— Am nevoie de Dumnezeu!

Asta te arde, nu-i aşa? În regulă, Karl, croieşte-ţi propriile cârje. Gândeşte-te ce-ai fi putut deveni dacă te-ai fi adunat laolaltă...

Glogauer îşi ridică trupul vlăguit în picioare, stătu pe vârful dealului şi răcni.

Surprinşi, corbii dădură un ocol şi se îndepărtară.

Cerul se întuneca.

Atunci Isus a fost dus de Duhul în pustie, ca să fie ispitit de diavolul. Acolo a postit patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi; la urmă a flămânzit.

(Matei 4: 1-2)

Capitolul PATRU

Nebunul intră în oraş, împleticindu-se. Picioarele lui stârneau praful, învolburându-l, iar câinii lătrau în jurul său, în timp ce mergea, mecanic, cu capul răsucit în sus, către soare, cu braţele bălăbănindu-se, mişcând din buze.

Pentru cei din oraş, cuvintele lui nu exprimau un grai cunoscut; le pronunţa însă cu atâta intensitate şi convingere, încât Dumnezeu însuşi putea folosi făptura aceea descărnată şi dezbrăcată drept purtător de cuvânt.

Toţi se întrebau de unde venise nebunul.

Oraşul cel alb era alcătuit din case cu unul sau două caturi, construite din piatră sau cărămizi de lut, dispuse în jurul unei pieţe, cu o sinagogă vche şi simplă, locul unde se adunau şi pălăvrăgeau bătrânii în veşminte întunecate. Oraşul era prosper şi curat, îmbogăţindu-se de pe urma comerţului roman. Pe străzi, se aflau doar unul sau doi cerşetori, iar aceştia erau bine hrăniţi. Străzile urmau panta dealului pe care fusese ridicată aşezarea. Erau străzi şerpuitoare, umbroase şi liniştite, ca toate uliţele din provincie. Peste tot în aer se simţea mireasma buştenilor proaspăt retezaţi şi răsunau zgomotele tâmplarilor, deoarece oraşul era vestit pentru dulgherii săi. Era aşezat la marginea câmpiei Jezreel, lângă drumul comercial dintre Damasc şi Egipt şi din el plecau într-una căruţe, încărcate cu produsul muncii meşteşugarilor. Oraşul se numea Nazaret.

Nebunul îl găsise, întrebând fiecare călător întâlnit. Trecuse prin alte oraşe - Filadelfia, Gherasa, Pela şi Skitopolis, urmând drumurile romane - punând aceeaşi întrebare, cu accentul său străin:

"Unde este Nazaret?".

Unii îi dăduseră hrană. Alţii îl rugaseră să-i binecuvânteze şi el îi atinsese cu palmele, vorbind în graiul lui straniu. Alţii îl alungaseră cu pietre.

Trecuse Iordanul pe viaductul roman şi mersese spre nord, către Nazaret.

Găsise cu uşurinţă oraşul, dar îi fusese greu să meargă într-acolo. Pierduse mult sânge şi mâncase extrem de puţin, de-a lungul drumului. Mergea până se prăbuşea şi zăcea acolo până ce era capabil să continue sau, aşa cum se întâmplase tot mai frecvent, până îl găsea cineva şi-i dădea puţin vin acru sau pâine, ca să-şi revină.

Odată, dăduseră peste el nişte legionari romani care, cu o blândeţe neaşteptată, îl întrebaseră dacă nu avea neamuri unde l-ar fi putut duce. Îi vorbiseră în aramaică stricată şi fuseseră surprinşi când el le răspunse într-o latină straniu accentuată, dar mai pură decât cea vorbită de ei.

Îl întrebaseră dacă era rabin sau învăţat. El răspunse că nici una, nici alta. Ofiţerul legionarilor îi oferise carne uscată şi vin. Soldaţii făceau parte dintr-o patrulă ce trecea lunar pe drumul acela. Aveau chipuri masive, arse de soare şi proaspăt rase. Erau îmbrăcaţi în fustanele din piele murdară, pieptare şi sandale, purtau căşti de fier pe cap şi săbii scurte la şold. Stând aşa, în jurul lui, în lumina amurgului, nu păreau relaxaţi. Ofiţerul, cu glasul mai puţin aspru decât al oamenilor săi, dar în rest întrutotul asemănător, în ciuda pieptarului din metal şi a mantiei lungi, îl întrebase pe nebun care îi era numele.

Pentru o clipă, nebunul se oprise, închizând şi deschizând gura, de parcă nu-şi putea aminti.

— Karl, spusese în cele din urmă, nesigur.

Era mai mult o sugestie decât o afirmaţie.

— Pare a fi un nume roman, comentase un legionar.

— Eşti cetăţean? întrebase ofiţerul.

Mintea nebunului rătăcea însă în alte direcţii. Se îndepărtase de ei, bolborosind ceva.

După aceea, se întorsese brusc şi întrebase:

— Nazaret?

— Pe acolo, arătase ofiţerul spre drumul dinspre dealuri. Eşti evreu?

Întrebarea păruse să-l tulbure pe nebun. Se răsucise şi încercase să treacă printre ostaşi. Ei îl lăsaseră, râzând. Era un nebun inofensiv.

Îl priviseră cum alerga pe drum.

— Pesemne, este unul dintre profeţii lor, spusese ofiţerul, îndreptându-se către deal. Ţara era plină de ei. Aproape fiecare om întâlnit pretindea că răspândeşte mesajul unei divinităţi. Nu produceau necazuri şi se părea că religia le abătea gândul de la rebeliuni. "Ar trebui să fim recunoscători", se gândise ofiţerul.

Oamenii lui continuau să râdă.

Începuseră să mărşăluiască pe şosea, în direcţia opusă celei în care pornise nebunul.

Acum nebunul se afla în Nazaret, iar oamenii îl priveau cu curiozitate, ba chiar cu suspiciune, atunci când pătrunse în piaţă. Putea fi un profet hoinar, sau poate posedat de diavol. Era greu de spus. Rabinii ar fi ştiut.

Când trecea pe lângă grupurile de oameni adunaţi lângă tarabele negustorilor, aceştia amuţeau până ce el se îndepărta. Femeile îşi strângeau şalurile din lână groasă în jurul trupurilor bine hrănite, iar bărbaţii îşi fereau straiele de bumbac, pentru a nu fi atinşi de el. În mod obişnuit, l-ar fi întrebat ce căuta în oraş, dar privirea lui era atât de intensă şi chipul, în ciuda aspectului vlăguit, plin de vitalitate, încât îl priveau cu respect şi păstrau distanţa.

Ajungând în mijlocul pieţei, se opri şi privi în jur. Părea că observă cu greutate oamenii. Clipi şi-şi umezi buzele.

O femeie trecu pe lângă el, precaută. Nebunul îi vorbi încet, articulând grijuliu cuvintele:

— Acesta este Nazaret?

— Da, încuviinţă ea, îndepărtându-se grăbită.

Un bărbat traversa piaţa. Purta un veşmânt din lână, cu dungi roşii şi cafenii. Peste părul negru, creţ, avea o tichie roşie. Faţa îi era rotofeie şi mulţumită. Nebunul se îndreptă spre el şi-l opri.

— Caut un tâmplar.

— În Nazaret sunt mulţi tâmplari. Oraşul este vestit pentru ei. Eu însumi sunt tâmplar. Te pot ajuta? Vocea bărbatului era amuzată şi autoritară.

— Cunoşti un dulgher pe nume Iosif? Din neamul lui David... Are o soţie, Maria şi mai mulţi copii. Unul din ei se numeşte Isus.

Bărbatul se încruntă batjocoritor şi-şi scărpină ceafa.

— Cunosc mai mulţi cu numele de Iosif. Pe strada aceea, arătă el cu degetul, locuieşte unul sărac. Pe nevastă-sa o cheamă Maria. Încearcă acolo. O să-l găseşti iute. Caută un om care nu râde niciodată.

Nebunul privi în direcţia indicată. Când văzu strada, păru că uită totul şi se repezi într-acolo.

Pe uliţa aceea îngustă, mirosul lemnului tăiat era şi mai puternic. Păşea, afundându-se până la glezne în talaş şi rumeguş. Din fiecare casă se auzeau bocănitul ciocanelor şi scrâşnetul fierăstraielor. Rezemate de pereţii albi ai caselor, se aflau scânduri de toate mărimile, printre care se strecura cu greutate. Mulţi dulgheri îşi scoseseră bancurile de lucru chiar în faţa intrărilor. Ciopleau sau strunjeau, dând lemnului forme de neînchipuit. Înălţară capetele atunci când nebunul apăru pe stradă şi se apropie de un meşter bătrân, cu şorţ din piele, care cioplea o figurină. Meşterul era cărunt şi părea miop. Privi spre nebun.

— Ce doreşti?

— Caut un tâmplar, pe nume Iosif. Are o nevastă... Maria.

Bătrânul ridică mâna cu figurina pe jumătate terminată.

— Două case mai încolo, de cealaltă parte a străzii.

Locuinţa căutată de nebun avea puţine scânduri proptite de pereţi, iar calitatea lemnului părea mai proastă. Bancul de lucru de lângă uşă era strâmbat într-o latură, iar bărbatul care repara un scăunel, aplecat deasupra lui, părea nefericit. Îşi îndreptă spinarea când îl atinse nebunul. Faţa îi era cutată şi îmbătrânită. Avea ochii obosiţi, iar barba rară era încărunţită prematur. Tuşi încetişor, poate surprins că era deranjat.

— Tu eşti Iosif? întrebă nebunul.

— N-am bani.

— Nu vreau nimic... doar să te întreb ceva.

— Da, sunt Iosif. Ce vrei să ştii?

— Ai un fiu?

— Mai mulţi, şi câteva fiice.

— Soţia ta se numeşte Maria? Eşti din neamul lui David?

— Da, încuviinţă dulgherul, fluturând nervos din mână.

— Aş dori să-i văd pe unul din fiii tăi, Isus. Îmi poţi spune unde-i găsesc?

— Nevolnicul ăla? Ce-a mai făcut?

— Unde este?

Iosif îl privi cu atenţie pe nebun.

— Eşti prooroc? Ai venit să-mi vindeci fiul?

— Sunt un profet care poate desluşi viitorul.

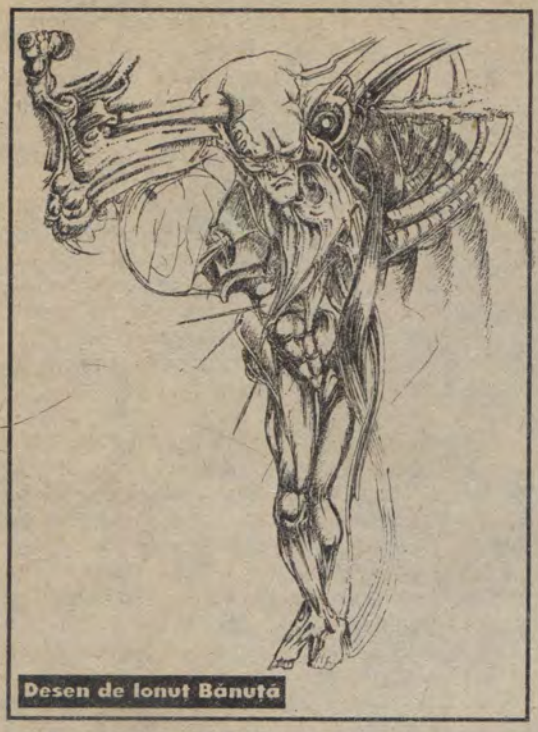

Desen de Ionuț Bănuță

Bărbatul se ridică și suspină:

— Poți să-l vezi. Vino...

Îl duse pe nebun dincolo de intrare, în curtea interioară. Curtea era ticsită cu bucăți de lemn, mobilier rupt și unelte, saci cu surcele putrede. Intrară în casa întunecoasă. În prima odaie - bucătăria - lângă cuptorul mare de lut, se afla o femeie. Era înaltă, voinică. Părul lung și negru era despletit și unsuros, întrându-i în ochii mari, lucitori și încă senzuali. Privi spre nebun.

— Nu-i de mâncare pentru cerșetori, mormăi ea. Îmi ajunge unul. Arătă cu lingura de lemn spre o siluetă micuță din colțul încăperii. Silueta se mișcă.

— Îl caută pe Isus al nostru, vorbi Iosif. Poate că a venit să ne ușureze povara.

Femeia se uită iarăși spre nebun și înălță din umeri. Își umezi buzele roșii cu o limbă groasă.

— Isus!

Silueta din colț se ridică în picioare.

— Uite-l, rosti cu mulțumire femeia.

Nebunul se încruntă, clătinând din cap:

— Nu!

Făptura era diformă. Avea o cocoașă pronunțată pe spate, iar ochiul stâng era acoperit de albeață. Chipul era tâmp și lipsit de expresie. Saliva i se scurgea prin colțul gurii. Când își auzi numele, chicoti și înaintă, șchiopătând.

— Isus, rosti el. Cuvântul era bolborosit. Isus...

— Asta-i tot ce poate spune, pufni femeia. Așa-i de la naștere.

— Voința Domnului, zise Iosif cu amărăciune.

— Ce-i cu el? În glasul nebunului se simțea o undă patetică, disperată.

— Așa s-a născut. Maria se întoarse către cuptor. Poți să-l iei, dacă dorești. Schilod pe dinafară și pe dinăuntru. Eram însărcinată cu el când părinții mei m-au măritat cu nevoiniculăsta...

— Femeie nerușinată... Iosif se opri sub privirea nevestei. Reveni spre nebun: Ce vrei să faci cu fiul nostru?

— Voiam să vorbesc cu el... să...

— Nu e un oracol - sau profet - așa crezûsem și noi. În Nazaret mai sunt unii care vin la el să-i vindece sau să le ghicească viitorul, dar el râde și-și repetă numele...

— Sunteți... siguri... că nu-i înzestrat... și n-ați observat?

— Sigur! replică femeia. Nu ne dau banii afară din casă. Dacă ar avea vreo putere miraculoasă, am ști!

Isus chicoti și părăsi odaia.

— Imposibil, murmură nebunul.

Să se fi schimbat însăși istoria? Să fi nimerit într-o altă dimensiune a timpului, unde Hristos nu existase?

Iosif observă uitătura nebunului.

— Ce e? întrebă el. Ai spus că prevezi viitorul. Spune-ne, cum ne vom îmbogăți?

— Nu *acum,* rosti profetul, întorcându-se. Nu *acum.*

Fugi din casă, de-a lungul străzii ce mirosea a lemn de stejar, cedru și chiparos. Alergă până la piață, unde se opri, privind sălbatic în jur. Drept în fața lui văzu sinagoga. Se îndreptă într-acolo.

Bărbatul cu care vorbise mai devreme se găsea încă în piață, cumpărând vase de gătit, ca dar de nuntă pentru fiica lui. Arătă spre străin, când acesta intră în sinagogă.

— E rudă cu tâmplarul Iosif, îi spuse omului de lângă el. Nu m-ar mira să fie un profet...

Nebunul, profetul, Karl Glogauer, călătorul temporal, psihanalistul ratat și nevropat, căutătorul înțelesurilor, masochistul, omul cu dorința de moarte și complex mesianic, anacronismul, intră, gâfâind, în sinagogă. Îl văzuse pe cel căutat. Îl văzuse pe Isus, fiul lui Iosif și al Mariei. Văzuse un om, pe care îl recunoscuse,

fără urmă de îndoială, ca fiind un cretin congenital.

— Toţi bărbaţii au un complex mesianic, Karl, spusese Monica.

Amintirile deveneau mai puţin clare acum. Timpul şi identitatea se contopeau.

— Pe vremea aceea, în Galileea, au existat zeci de profeţi. Faptul că Isus a fost cel care a purtat mitul şi filozofia, nu-i decât o coincidenţă a istoriei.

— Trebuie să fi fost mai mult decât atât, Monica.

În fiecare marţi, în odaia de deasupra Librăriei Oculte, se întrunea grupul de discuţii Jung, în scopul analizei şi terapiei în colectiv. Glogauer nu era organizatorul grupului, dar îl dorise şi i se alăturase înfrigurat. Era o desfătare să discute, săptămânal, cu oameni ce gândeau la fel ca el. Întâlnirile respective constituiseră unul dintre motivele pentru care cumpărase Librăria Ocultă.

Îi adunase laolaltă obsesia lui Jung, dar fiecare avea obsesiile proprii. Doamna Rita Blenn carta rutele farfuriilor zburătoare, deşi nu era limpede dacă credea, sau nu, în ele. Hugh Joyce afirma că toate arhetipurile lui Jung derivau din rasa atlanţilor, dispărută cu milenii în urmă. Alan Cheddar, cel mai tânăr membru, era fascinat de misticismul indian, iar Sandra Peterson, organizatoarea, era specialistă în vrăjitorie. James Headington era interesat de problema timpului. El era mândria grupului; Sir James Headington, inventator în timpul războiului, foarte bogat şi decorat de mai multe ori pentru contribuţia lui la victoria aliaţilor. În anii războiului avusese reputaţia unui mare improvizator, dar apoi devenise oarecum stânjenitor pentru Ministerul de Război. Bănuiau că era un excentric, însă mai rău era faptul că-şi etala ciudăţeniile în public.

Foarte des, Sir James povestea membrilor grupului despre maşina timpului, concepută de el. De obicei, era ironizat. De altfel, cei mai mulţi aveau tendinţa de a-şi exagera propriile experienţe legate de obsesiile personale.

Într-o marţi seară, după plecarea celorlalţi, Headington îi spuse lui Glogauer că maşina era gata.

— Nu cred, zise Glogauer cu sinceritate.

— Eşti primul căruia îi spun...

— De ce tocmai mie?

— Nu ştiu... Îmi placi... îmi place şi librăria.

— N-ai anunţat guvernul?

— De ce? chicotise Headington. Oricum, mai întâi, trebuie testată. Altfel, ar fi un prilej pentru ei să mă pună pe liber.

— Nu ştii dacă funcţionează?

— Sunt convins că va merge. Nu vrei s-o vezi?

— Maşina timpului..., zâmbi stins Glogauer.

— Vino s-o vezi!

— De ce tocmai eu?

— M-am gândit c-ai putea fi interesat. Ştiu că nu faci parte dintre conservatorii ştiinţifici...

Lui Glogauer i se făcuse milă de Headington.

— Vino şi ai să vezi!

A doua zi plecă la Banbury. În aceeaşi zi părăsi anul 1976 şi ajunse în anul 28.

Sinagoga era răcoroasă şi liniştită, cu o aromă subtilă de lămâie. Rabinii îl conduseră în curte. La fel ca cei din oraş, nu ştiau ce să facă cu el, dar erau siguri că nu era posedat de diavol. Obiceiul lor era de a adăposti profeţii rătăcitori care cutreierau Galileea, totuşi acesta era mai ciudat decât toţi. Chipul îi era neclintit şi trupul rigid, însă lacrimile îi brăzdau obrajii murdari. Până atunci nu mai văzuseră atâta suferinţă în ochii unui om.

— Ştiinţa poate explica modalitatea, poate spune "cum", dar niciodată nu întreabă "de ce", spusese el Monicăi. Nu poate oferi un răspuns.

— Cine doreşte să-l afle? replicase femeia.

— Eu.

— Ei bine, nu-l vei afla niciodată.

— Ia loc, fiule, spuse rabinul. Ce doreşti să ne întrebi?

— Unde e Hristos? rosti el. Unde e Hristos?

Nu-i înţelegeau graiul.

— Este greacă? întrebă unul, dar altul scutură din cap.

Kyrios Domnul.

Adonai Domnul.

Unde era Domnul?

Se încruntă, privind ca prin ceaţă.

— Trebuie să mă odihnesc, vorbi în limba lor.

— De unde vii?

Nu se putea gândi la un răspuns.

— De unde vii? repetă un rabin.

— *Ha-Olam Hab-Bah...*, murmură el în cele din urmă.

Se priviră între ei.

— *Ha-Olam Hab-Bah*, repetară după el.

Ha-Olam Hab-Bah; Ha-Olah Haz-Zeh Lumea-care-va-fi şi Lumea-care-este.

— Ne aduci vreun mesaj? întrebă un rabin.

Desigur, erau obişnuiţi cu profeţii, dar nu ca acela... Un mesaj?

— Nu ştiu, vorbi răguşit profetul. Trebuie să mă odihnesc... Mi-e foame...

— Vino! Îţi vom da mâncare şi un culcuş.

Abia se atinse de hrana îmbelşugată, iar patul cu salteaua de paie era prea moale pentru el. Nu era obişnuit cu aşa ceva.

Dormi agitat, strigând în somn, iar dincolo de uşa încăperii rabinii ascultară, însă înţeleseră prea puţin din cuvintele lui.

Karl Glogauer rămase câteva săptămâni în sinagogă. Îşi petrecuse tot timpul citind în bibliotecă, căutând prin pergamentele lungi un răspuns la dilema lui. Cuvintele Evangheliilor, în majoritatea cazurilor, pasibile de zeci de interpretări, îl derutau şi mai mult. N-avea nimic de care să se agaţe, nimic care să-i spună ce era greşit.

Rabinii îl lăsau în pace. Îl acceptaseră ca fiind un om sfânt. Erau mândri că poposise în sinagoga lor. Erau convinşi că era unul dintre aleşii Domnului şi aşteptau, răbdători, să le vorbească.

Profetul vorbea însă puţin, bolborosind un amestec de cuvinte din graiul lor şi din graiul necunoscut, pe care îl folosea des, chiar când li se adresa direct.

În Nazaret, oamenii nu vorbeau decât despre proorocul misterios din sinagogă, dar rabinii nu le răspundeau la întrebări. Spuneau oamenilor să-şi vadă de treburi; existau lucruri ce nu trebuiau cunoscute, deocamdată. Astfel, aşa cum procedaseră dintotdeauna preoţii, evitau întrebările la care nu puteau răspunde, lăsând, în acelaşi timp, impresia că ştiau mai multe decât în realitate.

Apoi, la un sabat, profetul apăru în partea publică a sinagogii şi merse la un loc cu ceilalţi, care veniseră să se închine.

Cel din stânga lui, care citea de pe un sul de pergament, se bâlbâi, privindu-l cu coada ochiului.

Proorocul se aşeză şi ascultă, cu o expresie absentă.

Rabinul şef îl privi nesigur, apoi făcu semn să se dea pergamentul proorocului. Ezitând, un băiat îi puse sulul în mâini.

Profetul se uită îndelung la pergament, după aceea începu să citească. La început citea fără să înţeleagă sensul cuvintelor. Era cartea lui Isaia.

"Duhul Domnului era peste Mine, pentru că M-a uns să vestesc săracilor Evanghelia; M-a trimis să tămăduiesc pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc robilor de război slobozirea, şi orbilor căpătarea vederii; să dau drumul celor apăsaţi, şi să vestesc anul de îndurare al Domnului." În urmă, a închis cartea, a dat-o înapoi îngrijitorului, şi a şezut jos. Toţi cei ce se aflau în sinagogă, aveau privirile pironite spre el.

(Luca 4: 18-20)

Capitolul CINCI

Îl urmau acum, pe când mergea de la Nazaret spre Lacul Galileii. Era îmbrăcat în roba din pânză albă pe care i-o dăduseră şi, deşi ei credeau că îl conducea, în realitate, ei îl împingeau înaintea lor.

— Este mesia al nostru, răspundeau curioşilor. Deja circulau zvonuri despre minuni.

Când îi vedea pe bolnavi, îi compătimea şi se străduia să facă tot ce putea, pentru că asta aşteptau de la el. Multora nu le putea face nimic, dar pe alţii îi putea ajuta. Credeau în puterile lui cu mai multă tărie decât în boala lor. Aşa încât, îi vindeca.

Când ajunse în Capernaum, era urmat de aproape cincizeci de oameni pe străzile oraşului. Se ştia deja că fusese, într-un fel, tovarăş cu Ioan Botezătorul, care dobândise un prestigiu uriaş în Galileea, iar fariseii îl declaraseră un profet adevărat. Totuşi, în anumite feluri, bărbatul acesta avea puteri mai mari decât ale lui Ioan. Nu era un orator de talia Botezătorului, dar înfăptuise minuni.

Capernaum era un oraş lângă cristalinul Lac al Galileei, cu case despărţite prin grădini largi. De cheiurile albe erau amarate bărci de pescuit şi nave de comerţ, care navigau între aşezările de pe malurile lacului. Deşi ţinutul era deluros, Capernaum fusese construit pe un loc neted, între colinele verzi. Era un oraş liniştit şi, precum alte oraşe din Galileea, mulţi dintre locuitorii săi nu erau evrei. Negustori greci, romani şi egipteni îi populau străzile, iar alţii domiciliau chiar acolo. Alături de medici, jurişti şi învăţaţi, exista o clasă prosperă de negustori, meşteşugari şi proprietari de corăbii, deoarece Capernaum se găsea la graniţa a trei provincii: Galileea, Trachonia şi Siria, fiind o legătură utilă pentru comerţ şi călătorii.

Profetul cel nebun şi ciudat, îmbrăcat în straiele sale largi din pânză de in, pătrunse în oraş urmat de gloata eterogenă, alcătuită în special din săraci, dar în care se puteau distinge şi oameni ceva mai răsăriţi. Se răspândise vestea că, într-adevăr, profetul putea ghici viitorul, deoarece prezisese deja arestarea lui

Ioan de către Irod Antipa, iar la scurt timp după aceea, Irod îl întemniţase pe Botezător la Perea. Nebunul nu proorocea în termeni generali, folosind expresii vagi, aşa cum făceau ceilalţi profeţi. Vorbea despre lucruri ce aveau să se petreacă în curând şi amănunţit.

Nimeni nu-i cunoştea numele. Era denumit, simplu, profetul din Nazaret, alteori Nazarineanul. Unii afirmau că era neam cu un tâmplar din Nazaret, poate chiar fiul acestuia, dar confuzia se ivise din cauza că "fiu de tâmplar" şi "mag" se scriau la fel. Exista chiar un zvon, precum că numele său era Isus. Numele fusese folosit o dată sau de două ori, însă când îl întrebaseră dacă acela îi era cu adevărat numele, profetul negase sau, în felul său ermetic, refuzase să răspundă.

Predicilor sale le lipsea focul lui Ioan. Vorbea încet, destul de obscur şi zâmbea adesea. De asemenea, cuvânta ciudat despre Dumnezeu şi părea să fi avut, ca şi Ioan, legături cu esenienii, deoarece predica împotriva agonisirii de avuţii personale şi, aidoma lor, vorbea despre frăţia dintre oameni.

Miracolele erau însă cele care făceau să fie urmat, în timp ce se îndrepta spre sinagoga din Capernaum. Înaintea lui, nici un profet nu-i tămăduise pe bolnavi, iar el părea că înţelege necazurile pe care, în general, oamenii evitau să le pomenească. Ei răspundeau mai degrabă devotamentului său, decât cuvintelor şi predicilor.

Pentru întâia oară în viaţă, Karl Glogauer îl uitase pe Karl Glogauer. Pentru întâia oară în viaţă, făcea ceea ce căutase mereu să realizeze ca psihiatru.

Totuşi, nu era viaţa lui. El dădea naştere unui mit; era necesară o generaţie care să asiste la naşterea aceasta. Completa un fel de circuit psihic. Nu modifica istoria, dar îi conferea mai multă substanţă.

Nu putea suporta gândul că Isus nu fusese altceva decât un mit. Stăteă în puterile lui să facă, acum, din Isus o realitate fizică, nu creaţia unui proces de mitogeneză.

De aceea predica în sinagogi despre un Dumnezeu mai milos decât auziseră cei mai mulţi dintre ei, iar când îşi aducea aminte, oferea pilde.

Încetul cu încetul, nevoia de a-şi justifica faptele se destramă, iar conştiinţa identităţii sale deveni tot mai vagă, fiind înlocuită de altă identitate, deţinând din ce în ce mai multă substanţă pentru rolul ales. Era un rol arhetipal. Un rol ispititor pentru un discipol al lui Jung. Un rol depăşind simpla imitaţie. Un rol pe care, acum, trebuia să-l joace până la ultimul detaliu. Karl Glogauer descoperise realitatea căutată.

În sinagogă se afla un om, care avea un duh de drac necurat, şi care a strigat cu glas tare: "Ah! Ce avem noi a face cu Tine, Isuse din Nazaret? Ai venit să ne prăpădeşti? Te ştiu cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu." Isus l-a certat, şi i-a zis: "Taci, şi ieşi afară din omul acesta!" Şi dracul după ce l-a trântit jos, în mijlocul adunării, a ieşit afară din el, fără să-i facă vreun rău. Toţi au fost cuprinşi de spaimă şi ziceau unii către alţii "Ce înseamnă lucrul acesta? El porunceşte cu stăpânire şi cu putere duhurilor necurate, şi ele ies afară!" Şi i s-a dus vestea în toate împrejurimile.

(Luca 4: 33-37)

— Halucinaţii în masă... Miracole, farfurii zburătoare, fantome, toate sunt acelaşi lucru, spusese Monica.

— S-ar putea replicase el. Dar de ce le vedeau?

— Pentru că doreau să le vadă.

— De ce?

— Pentru că le era frică.

— Crezi că asta era totul?

— Nu-i de ajuns?

La plecarea din Capernaum fu însoţit de şi mai mulţi oameni. Nu mai putea rămâne în oraş, deoarece activitatea aşezării era pur şi simplu paralizată de mulţimile ce se adunau ca să-l vadă făcând minuni.

Le vorbea pe câmpiile dintre oraşe. Discuta cu oameni culţi, inteligenţi, părând să aibă ceva comun cu el. Unii erau proprietari ai flotelor de pescuit, printre ei: Simon, Iacov şi Ioan. Un altul era medic, altul un funcţionar care-l auzise predicând în Capernaum.

— Trebuie să fie doisprezece, le spuse într-o zi. Trebuie un zodiac.

Nu era atent la propriile vorbe. Multe din ideile lui erau ciudate. Multe dintre lucrurile despre care vorbea le erau nefamiliare. Unii farisei îl bănuiau că huleşte.

Într-o zi întâlni un bărbat pe care-l recunoscu: era un esenian din colonia de lângă Macher.

— Ioan ar dori să-ţi vorbească, spuse esenianul.

— N-a murit încă?

— Este închis la Perea. Cred că Irod n-are curaj să-l ucidă. Îl lasă liber înăuntrul zidurilor şi grădinilor palatului, îl lasă să vorbească cu oamenii lui, dar Ioan se teme că, în curând, Irod va găsi curajul să-l lapideze sau să-i taie capul.

Are nevoie de ajutorul tău.

— Cum să-l ajut? Va muri. Nu există scăpare.

Esenianul privi întrebător în ochii profetului.

— Dar, doamne, nimeni altul nu-i poate ajuta.

— Am făcut tot ceea ce a dorit el să facă, zise profetul. I-am tămăduit pe suferinzi şi-am predicat săracilor.

— N-am ştiut că a dorit asta... Însă acum are nevoie de ajutor, doamne. Îi poţia salva viaţa!

Proorocul îl trase pe esenian în afara mulţimii.

— Viaţa lui nu mai poate fi salvată.

— Dar atunci cei nedrepţi vor triumfa, iar Împărăţia Cerului nu va mai pogorî pe pământ.

— Viaţa lui nu poate fi salvată.

— Aceasta este dorinţa Domnului?

— Dacă eu sunt Dumnezeu, atunci este voinţa lui Dumnezeu.

Esenianul se întoarse şi plecă.

Ioan Botezătorul trebuia să moară. Glogauer nu dorea să schimbe istoria, ci s-o consolideze.

Traversă Galileea, urmat de popor. Îşi alese doisprezece tovarăşi educaţi, restul adepţilor fiind dintre cei săraci şi inculţi. Acestora le oferea unica lor speranţă. Mulţi dintre ei fuseseră gata să-l urmeze pe Ioan împotriva romanilor, dar acum Ioan era întemniţat. Poate că bărbatul acesta putea să-i conducă în răscoală, să-i jefuiască pe bogătaşii din Ierusalim, Jericho şi Cezarea. Obosiţi şi flămânzi, cu ochii orbiţi de soarele arzător, îl urmau pe bărbatul în robă albă. Aveau nevoie de speranţă şi îşi găseau motivări pentru aceste speranţe. Îl văzuseră făcând minuni şi mai mari.

O dată le predică dintr-o barcă, aşa cum făcea adesea, iar când se întoarse pe ţărm, mergând printre valuri, lor li se păru că umbla pe apă.

Toată toamna rătăciră prin Galileea; acolo, aflară ştirea decapitării lui Ioan. Disperarea provocată de moartea Botezătorului se transformă în speranţa reînoită în acest profet, care-l cunoscuse.

În Cezarea au fost izgoniţi din oraş de gărzile romane, obişnuite cu proorocii fanatici ce cutreierau ţara.

Pe măsură ce faima profetului sporea, erau alungaţi şi din alte oraşe. Nu numai autorităţile romane, dar şi cele evreieşti, nu păreau dorioare să-l tolereze pe noul profet, aşa cum îl toleraseră pe Ioan. Climatul politic se schimba.

Devenea tot mai greu să găsească hrană. Flămânziseră şi mâncau ce găseau, precum animalele.

El îi învăţa cum să-şi imagineze că se hrănesc şi, astfel, să nu se gândească la foame.

Karl Glogauer, vrăjitor şi medic, psihiatru, hipnotizator şi Mesia.

Uneori, credinţa lui în rolul asumat se clătina şi cei ce-l urmau erau tulburaţi când se contrazicea. Adesea îl numeau aşa cum auziseră, Isus Nazarineanul. În majoritatea timpului, nu-i oprea să folosească numele acela, dar alteori devenea furios şi striga un nume ciudat, gutural:

— Karl Glogauer! Karl Glogauer!

Iar ei spuneau, iată, prin el vorbeşte însuşi Adonai.

— Nu-mi mai spune-ţi aşa! răcnea el şi ei se fâstâceau şi-l lăsau în pace, până când îi trecea mânia.

Când veni iarna, se înapoiară la Capernaum, care devenise refugiul discipolilor săi.

Rămase în Capernaum toată iarna, profeţind.

Multe dintre acele profeţii se refereau la soarta lui şi a celor ce-l urmau.

Atunci a poruncit ucenicilor Săi să nu spună nimănui că El este Hristosul. De atunci încolo, Isus a început să spună ucenicilor Săi că El trebuie să meargă la Ierusalim, să pătimească mult din partea bătrânilor, din partea preoţilor celor mai de seamă şi din partea cărturarilor; că are să fie omorît şi că a treia zi are să învieze.

(Matei 16:20 - 21)

Priveau la televizor în apartamentul ei. Monica mânca un măr. Era între orele şase şi şapte, într-o seară caldă, sâmbăta. Monica arătă spre ecran cu mărul ei pe jumătate mâncat.

— Uite la prostiile astea, vorbi ea. Sincer vorbind, nu poţi zice că-ţi spun ceva.

Era o emisiune religioasă, despre o operă pop în biserica din Hapstead. Reprezenta istoria răstignirii.

— Formaţii pop în amvon, pufni femeia. Ce decădere!

Nu-i răspunse. Într-un fel obscur, emisiunea i se părea obscenă. Nu se putea contrazice cu Monica.

— Stârvul lui Dumnezeu a început să putrezească deja, îşi bătea joc femeia. Brrr! Ce duhoare!

— Închide televizorul, spuse el încet.

— Cum se numeşte formaţia? Viermii?

— Ce glumă bună! Îl închid eu?

— Nu, vreau să mă uit. E nostim.

— Închide-l odată!

— Imitaţia lui Hristos! pufni ea. O caricatură mizerabilă.

Un cântăreţ negru, întruchipându-l pe

Hristos, cântând șters, cu un acompaniament banal, începu să recite versuri lipsite de viață despre fraternitate.

— Dacă zicea așa, nu-i de mirare că l-au răstignit, făcu Monica.

Se întinse și închise televizorul.

— Îmi plăcea, zise ea batjocoritor. Era un superb cântec de lebădă.

Mai târziu îi spuse, cu un ton afectiv care-l îngrijoră:

— Conservator bătrân ce ești! Păcat! Ai fi putut să fi John Wesley sau Calvin sau oricare altul. În ziua de astăzi nu poți fi un mesia. Nu așa cum îl înțelegi tu. Nu te ascultă nimeni.

Capitolul ȘASE

Proorocul locuia în casa unui om numit Simon, dar el prefera să-l numească Petru. Simon îi era recunoscător, deoarece îi vindecase nevasta de o boală de care suferea de multă vreme. Fusese o boală misterioasă, însă profetul o tămăduise aproape fără efort.

În vremea aceea, în Capernaum se găseau mulți străini; cei mai mulți veniseră să-l vadă pe profet. Simon îl preveni pe acesta asupra faptului că unii erau iscoade ale romanilor sau fariseilor. Fariseii nu erau ostili profetului, deși nu le plăcea vorbăria despre miracole. Oricum, atmosfera politică era tulburată și trupele de ocupație romane, de la Pilat și ofițerii săi până la soldați, erau încordați, așteptând o răscoală, fără să întrevadă totuși vreun semn prevestitor.

Pilat însuși spera într-o răscoală. I-ar fi dovedit lui Tiberius că dovedise prea multă indulgență față de evrei în chestiunea scuturilor. Pilat ar fi fost dezvinovățit, iar puterea lui asupra evreilor ar fi sporit. În momentul acela se găsea în relații încordate cu toți tetrarhii provinciilor – și, în special, cu nestatornicul Irod Antipa, care la un moment dat, părea singurul lui sprijin. Pe lângă situația politică, viața de familie a procuratorului era agitată; nevropata lui nevastă avea iarăși coșmare și-i cerea mai multă solicitudine decât îi putea acorda.

Se gândi că exista posibilitatea provocării unui incident, dar trebuia să fie prudent, pentru ca Tiberius să nu afle niciodată adevărul. Noul profet putea să fie focarul, însă deocamdată nu încălcase legile romanilor sau ale evreilor. Nu exista nici o lege care să interzică unui om să pretindă că este mesia, așa cum s-a afirmat despre acest prooroc și nici nu-i instiga pe oameni la răzmeriță – dimpotrivă.

Privind pe fereastra camerei sale, spre minaretele și ciopotnițele Ierusalimului, Pilat analiză informațiile aduse de iscoadă.

Îndată după sărbătoarea denumită de romani Saturnalii, profetul și cei ce-l urmau părăsiseră din nou Capernaumul, pornind prin țară.

Acum, după ce trecuse anotimpul călduros, minunile erau mai puține, dar i se cerea să proorocească viitorul. Îi prevenise asupra greșelilor ce aveau să se facă în viitor, precum și asupra crimelor ce urmau să fie comise în numele său.

Străbătuse Galileea, apoi Samaria, urmând șoselele romane spre Ierusalim.

Se apropia sărbătoarea Paștelui evreiesc.

În Ierusalim, oficialitățile romane discutaseră în legătură cu sărbătoarea. Dintotdeauna perioada respectivă abundase în tulburări. În ajunul Paștelui avuseseră loc răzmeriție frecvente și, fără îndoială, și anul acesta urmau să fie necazuri.

Pilat vorbise cu fariseii, solicitându-le ajutorul. Fariseii promiseseră că aveau să facă tot ce era posibil, dar nu puteau interveni dacă poporul avea să se comporte nebunește.

Mânios, Pilat le poruncise să plece.

Iscoadele îi aduseseră vești din toată țara. Unele rapoarte îl menționau pe noul profet, precizând că era inofensiv.

În sinea lui, Pilat se gândise că, deocamdată, părea inofensiv, însă dacă ar fi ajuns la Ierusalim în timpul Paștelui, situația putea fi diferită.

Cu două săptămâni înainte de sărbătoarea Paștelui, profetul ajunse în Betania, aproape de Ierusalim. Unii dintre cei care îl urmau încă din Galileea aveau prieteni în Betania, iar aceștia erau mai mult decât doritori să-l adăpostească pe bărbatul despre care auziseră de la pelerinii călătorind spre Marele Templu din Ierusalim.

Motivul venirii în Betania îl constituia tulburarea profetului, cauzată de numărul oamenilor ce-l însoțeau.

— Sunt prea mulți, îi spunea el lui Simon. Prea mulți, Petru.

Chipul lui Glogauer era slăbit. Ochii îi erau afundați în orbite și vorbea puțin.

Uneori privea surprins în jurul său, parcă neștiind unde se află.

În Betania sosi vestea că iscoadele romane se interesaseră de el. Asta nu părea să-l deranjeze. Dimpotrivă, încuviințase dând gânditor din cap, aparent satisfăcut.

O dată merse cu doi dintre ucenicii săi pe câmpie, să privească spre Ierusalim. Zidurile

galbene ale oraşului erau măreţe în lumina amurgului. Turnurile şi clădirile înalte, cele mai multe împodobite cu mozaicuri roşii, albastre şi galbene, puteau fi zărite de la câţiva kilometri.

Profetul se întoarse către Betania.

— Când intrăm în Ierusalim? întrebă unul dintre ucenici.

— Nu încă, răspunse Glogauer. Umerii îi erau încovoiaţi şi-şi strânse braţele la piept, parcă înfrigurat.

Cu două zile înainte de sărbătorirea Paştelui în Ierusalim, profetul îşi conduse oamenii spre Muntele Măslinilor şi un cartier al Ierusalimului, numit Betfaghe, construit la poalele muntelui.

— Aduceţi-mi un măgar, le spuse el. Un mânz. Acum trebuie să îndeplinesc profeţia.

— Atunci toţi vor şti că eşti mesia, zise Andrei.

— Da.

Glogauer suspină. Simţea iarăşi frica, dar acum nu mai era o spaimă fizică. Era tracul unui actor înaintea scenei finale, cea mai dramatică şi nu e sigur că o va juca bine.

Deasupra buzei superioare i se adunase o sudoare rece. Se şterse cu dosul palmei.

În lumina crepusculară privi bărbaţii din jurul lui. Pe câţiva nu-i reţinea după nume. De fapt, nici nu-l interesau numele, doar numărul lor. Aici se aflau zece. Alţi doi căutau măgarul.

Stăteau pe coasta pietroasă a Muntelui Măslinilor, privind către Ierusalim şi spre Templul cel Mare.

— Iuda? întrebă Glogauer.

Unul dintre ei se numea Iuda.

— Aici sunt, doamne, răspunse acesta. Era înalt şi arătos, cu părul roşu, creţ şi cu ochi inteligenţi. Glogauer îl bănuia că era epileptic.

Profetul îl privi gânditor pe Iuda Iscarioteanul.

— Mai târziu aş dori să mă ajuţi, vorbi el, când vom intra în Ierusalim.

— Cum, doamne?

— Vei duce un mesaj romanilor.

— Romanilor? Iscarioteanul era tulburat. De ce?

— Aşa trebuie... Nu-l pot trimite evreilor – ar folosi cuţitul sau toporul. Când va sosi timpul îţi voi spune mai multe.

Cerul era acum întunecat şi stelele răsăriseră deasupra Muntelui Măslinilor. Se făcuse frig. Glogauer tremura.

Saltă de veselie, fiica Sionului!
Strigă de bucurie, fiica Ierusalimului!
Iată că Împăratul tău vine la tine;
El este neprihănit şi biruitor,
Smerit şi călare pe un măgar,
Pe un mânz, pe mânzul unei măgăriţe.

(Zaharia 9:9)

— *Osha'na! Osha'na! Osha'na!*

În vreme ce Glogauer intra în oraş, călare pe măgar, ucenicii lui alergau înaintea sa, aruncând ramuri pe jos. De ambele părţi ale străzii, mulţimile erau ţinute în loc de cei ce îl urmaseră pe profet.

Acum, noul prooroc părea să fi împlinit toate profeţiile străvechi şi mulţi credeau că venise să-i conducă împotriva romanilor. Poate chiar acum se îndrepta spre casa lui Pilat, pentru a-l înfrunta pe procurator.

— *Osha'na! Osha'na!*

Glogauer privea în jur, neatent. Spinarea măgăruşului, deşi acoperită cu hainele ucenicilor, nu era confortabilă. Se clătină şi se agăţă de coama animalului. Auzea strigătele, dar nu le putea desluşi înţelesul.

— *Osha'na! Osha'na!*

La început păruse a fi "osana", apoi îşi dădu seama că strigau în aramaică: "Eliberează-ne!"

— Eliberează-ne! Eliberează-ne!

Ioan plănuise răscoala împotriva romanilor, de Paşte. Mulţi aşteptau să înceapă lupta.

Credeau că el preluase de la Ioan rolul conducătorului rebeliunii.

— Nu, murmură Glogauer privindu-le chipurile. Nu, eu sunt mesia... Eu nu vă pot elibera. Nu pot...

Nu-l auzeau în vacarmul general.

Karl Glogauer intra în Hristos. Hristos intra în Ierusalim. Istoria se apropia de punctul ei culminant.

— *Osha'na!*

Asta nu era în istorie. Nu-i putea ajuta.

"Adevărat, adevărat vă spun, că unul dintre voi Mă va vinde." Ucenicii se uitau unii la alţii şi nu înţelegeau despre cine vorbeşte. Unul din ucenici, acela pe care-l iubea Isus, stătea la masă culcat pe sânul lui Isus. Simon Petru i-a făcut semn să întrebe cine este acela despre care vorbea Isus. Şi ucenicul acela s-a rezemat de pieptul lui Isus şi I-a zis: "Doamne, cine este?" Isus a răspuns: "Acela căruia îi voi întinde bucăţica şi i-o voi da." Şi a întins o bucăţică şi i-a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon, Iscarioteanul. Cum a fost dată bucăţica, a intrat Satana în Iuda. Isus i-a zis: "Ce ai să faci, fă repede."

(Ioan 13:21 - 27)

Ieşind din odaie, Iuda Iscarioteanul se încruntă nesigur, apoi porni pe uliţa aglomerată,

mergând către palatul guvernatorului. Fără îndoială, avea de îndeplinit un rol, pentru derutarea romanilor şi răsculareа poporului; totuşi, credea că planul era nebunesc. Atmosfera era încordată printre bărbaţii, femeile şi copiii de pe străzi. În oraş, patrulele legionarilor romani erau mai dese decât de obicei.

Pilat era un bărbat trupeş. Chipul îi era înţelegător, dar avea ochi pătrunzători şi reci. Privi dispreţuitor către evreu.

— Nu-i plătim pe informatorii care aduc veşti false, îl preveni el.

— N-am venit după bani, stăpâne, rosti Iuda, folosind maniera linguşitoare pe care ştia că romanii o aşteaptă de la evrei. Sunt un supus cinstit al Împăratului.

— Cine este rebelul?

— Isus din Nazaret, stăpâne. A intrat astăzi în oraş...

— Ştiu. L-am văzut. Dar am auzit că predică pacea şi respectarea legilor.

— Ca să te amăgească, stăpâne.

Pilat se încruntă. Era de aşteptat. Părea genul de înşelătorie pe care învăţase s-o ghicească la poporul acesta cu vorba moale.

— Ai dovezi?

— Sunt unul dintre ajutoarele lui, stăpâne. Voi depune mărturie despre vinovăţia sa.

Procuratorul îşi umezi buzele dolofane. Nu-şi putea permite să-i ofenseze tocmai acum pe fariseі. Îi dăduseră destulă bătaie de cap. Dacă l-ar fi arestat pe profet, Caiafa ar fi strigat primul "nedreptate".

— Pretinde că el este adevăratul împărat al iudeilor, urmaşul lui David, spuse Iuda, repetând ceea ce fusese învăţat.

— Chiar aşa? Pilat privi gânditor pe fereastră.

— Iar fariseii, stăpâne...

— Ce-i cu ei?

— Fariseii n-au încredere în el. Ar dori să-l ştie mort. Predică împotriva lor.

Pilat încuviinţă din cap. Închisese ochii şi se gândea. Poate că fariseii îl urau pe nebun, dar ar fi profitat rapid, transformând arestarea lui într-o chestiune politică.

— Fariseii îl doresc întemniţat, continuă Iuda. Oamenii se înghesuie să-l asculte şi chiar astăzi s-au răsculat în Templu, strigându-i numele.

— Adevărat?

— Da, stăpâne.

Era adevărat. Şase oameni atacaseră cămătarii din Templu, încercând să-i jefuiască. După arestare, declaraseră că îndepliniseră voinţa Nazarineanului.

— Nu-l pot aresta, rosti gânditor Pilat.

Situaţia din Ierusalim era deja incendiară, iar dacă l-ar fi arestat pe acest "împărat", putea stârni o răscoală. Tiberius l-ar fi învinuit pe el, nu pe evrei. Fariseii trebuiau să rişte. Ei trebuiau să-l aresteze.

— Aşteaptă-mă, îi spuse lui Iuda. Voi trimite un mesaj lui Caiafa.

S-au dus apoi într-un loc îngrădit, numit Ghetsimani. Şi Isus a zis ucenicilor Săi: "Şedeţi aici până Mă voi ruga." A luat cu El pe Petru, pe Iacov şi pe Ioan şi a început să Se spăimânte şi să Se mâhnească foarte tare. El le-a zis: "Sufletul Meu este cuprins de o întristare de moarte; rămâneţi aici şi vegheaţi!"

(Marcu 14:32 - 34)

Glogauer vedea mulţimea apropiindu-se. Pentru prima dată de când plecase din Nazaret, se simţea slăbit şi epuizat. Aveau să-l omoare. Trebuia să moară; accepta asta, însă îl înspăimânta durerea. Se aşeză pe coasta dealului, privind torţele ce se apropiau.

— Idealul martiriului a existat doar în minţile câtorva asceţi, spusese Monica. Altfel, era un masochism morbid, un mod simplu de-a se lipsi de responsabilităţile obişnuite, o metodă de a-i controla pe asupriţi...

— Nu-i atât de simplu...

— Ba da, Karl.

Acum i-ar fi putut demonstra Monicăi. Regreta că ea n-avea să ştie niciodată. Dorise să-şi noteze totul, să pună însemnările în maşina timpului şi să spere că aveau să fie descoperite. Ciudat... Nu era un bigot. Era agnostic. Nu convingerea îl împinsese să apere religia de dispreţul cinic al femeii; mai mult *lipsa* de convingere în idealul ei, ştiinţa ca descifrator al tuturor problemelor. Nu-i putea împărtăşi credinţa, aşa încât nu mai rămăsese decât religia, deşi el nu credea în tipul de Dumnezeu al creştinătăţii. Dumnezeu, văzut ca o forţă mistică a misterelor creştinismului şi a altor mari religii, nu fusese suficient de personal pentru el. Raţiunea îi spunea că Dumnezeu nu exista într-o formă anume. Subconştientul îi spunea că nu era de ajuns doar credinţa în ştiinţă.

— Ştiinţa este fundamental opusă religiei, spusese o dată Monica, tăios. Nu contează câţi iezuiţi s-au adunat, raţionalizând concepţiile lor asupra ştiinţei, fapt este că religia nu poate accepta poziţiile fundamentale ale ştiinţei şi, la rândul ei, ştiinţa atacă principiile de bază ale

religiei. Singura zonă unde nu există nici o diferenţă şi unde n-ar trebui, deci, să fie conflicte, este existenţa unei ipoteze primordiale. Poţi sau nu să crezi în existenţa unei fiinţe supranaturale, numită Dumnezeu. Dar în momentul când devii partizanul uneia dintre ipoteze, începe războiul.

— Vorbeşti despre religia organizată...

— Vorbesc despre religia opusă încrederii. Cine are nevoie de ritualuri religioase, când în locul lor avem ceremonialul, net superior, al ştiinţei? Religia este un substituent acceptabil al cunoaşterii. Dar nu mai avem nevoie de substituenţi, Karl. Ştiinţa oferă o bază mai rezonabilă de formulare a sistemelor de gândire şi etică. Nu ne mai trebuie răsplata raiului sau pedeapsa iadului, atâta vreme cât ştiinţa poate arăta consecinţele acţiunilor, iar oamenii pot judeca singuri dacă fac bine sau rău.

— Nu pot accepta ceea ce spui.

— Pentru că eşti bolnav. Şi eu sunt bolnavă, dar cel puţin întrevăd perspectiva însănătoşirii.

— Eu zăresc doar ameninţarea morţii.

Aşa cum hotărîseră, Iuda îl sărută pe obraz, iar gărzile Templului şi soldaţii romani îl înconjurară.

Romanilor le spuse cu greutate:

— Sunt împăratul iudeilor.

Slugilor farisei le zise:

— Sunt mesia, care a venit să vă nimicească stăpânii.

Acum era trimis la închisoare şi putea începe ultimul act.

Capitolul ŞAPTE

Procesul a fost dezordonat, un amestec arbitrar de legi romane şi evreieşti, nemulţumindu-i pe toţi. Ordinea s-a stabilit după câteva discuţii între Pilat din Pont şi Caiafa şi după trei încercări de unire a sistemelor juridice diferite, pentru a se potrivi necesităţilor situaţiei. Amândoi aveau nevoie de un ţap ispăşitor, în scopuri diferite, iar în cele din urmă ţelul a fost atins şi nebunul osândit, pe de o parte pentru rebeliunea împotriva Romei, iar pe de altă parte pentru erezie.

O trăsătură aparte a procesului a fost faptul că toţi martorii erau tovarăşi ai profetului şi păreau dornici să-l vadă condamnat.

Fariseii au fost de acord că metoda romană de execuţie era cea mai adecvată momentului şi situaţiei şi au decis să-l răstignească. Oricum, proorocul avea prestigiu, de aceea era necesară utilizarea unor metode romane de umilire, care să-l transforme într-o creatură patetică şi ridicolă în ochii pelerinilor. Pilat l-a asigurat pe farisei că va aranja el totul, însă mai întâi i-a pus să semneze acte prin care se declarau de acord cu acţiunile lui.

Ostaşii au adus pe Isus în curte, adică în palat şi au adunat toată ceata ostaşilor. L-au îmbrăcat într-o haină de purpură, au împletit o cunună de spini şi l-au pus-o pe cap. Apoi au început să-L ureze şi să zică: "Plecăciune, Împăratul Iudeilor!" Şi-L loveau în cap cu o trestie, Îl scuipau şi I se închinau. După ce şi-au bătut astfel joc de El, L-au dezbrăcat de haina de purpură, L-au îmbrăcat în hainele Lui şi L-au dus să-L răstignească.

(Marcu 15 : 16 - 20)

Mintea îi era înceţoşată acum, de durere şi umilinţă, de contopirea lui cu rolul.

Era prea slăbit ca să poarte crucea grea din lemn şi mergea înapoia ei, în vreme ce era târîtă spre Golgota de un libian, obligat de romani.

Clătinându-se pe străzile ticsite cu oameni tăcuţi, urmărit cu privirea de aceia care crezuseră că-i va conduce împotriva stăpânitorilor romani, ochii i se umplură de lacrimi, vederea i se înceţoşă şi greşi ades drumul, fiind îmbrâncit îndărăt de un legionar roman.

— Reacţionezi prea emoţional, Karl. De ce nu te străduieşti să-ţi foloseşti creierul şi să te aduni laolaltă?

Îşi amintea cuvintele, dar nu mai ştia cine le spusese sau cine era Karl.

Drumul, urcând coasta dealului, era pietros şi Glogauer alunecă de câteva ori, amintindu-şi un alt deal pe care îl urcase cu mult timp în urmă. Parcă fusese copil pe atunci, însă amintirile se învălmăşeau şi era greu de precizat.

Respira adânc şi cu greutate. Abia mai simţea durerea provocată de spinii de pe cap, dar întregul trup părea că pulsează în ritmul bătăilor inimii. Era aidoma unei tobe.

Se lăsa seara. Soarele apunea. Când ajunse pe culmea dealului, căzu cu faţa în jos, tăindu-se într-o piatră. Leşină.

Şi au adus pe Isus la locul numit Golgota care, tălmăcit, înseamnează: "Locul căpăţânii". I-au dat să bea vin amestecat cu smirnă, dar El nu l-a luat.

(Marcu 15 : 22 - 23)

Azvârli pocalul. Soldatul înălţă din umeri şi-l apucă de un braţ. Un alt soldat îi ţinea deja braţul celălalt.

Când îşi recăpătă cunoştinţa, Glogauer începu să tremure violent. Simţea o durere intensă acolo unde funiile îi intraseră în carnea încheieturilor. Se zbătu.

Simţi ceva rece în palmă. Deşi acoperea o porţiune mică din podul palmei, părea extrem de greu. Auzi un zgomot, de asemenea în ritmul bătăilor inimii. Întoarse capul să-şi privească mâna.

Pironul mare, din fier, era bătut cu maiul de un soldat. Glogauer zăcea întins pe crucea aşezată orizontal, pe pământ. Se uită, întrebându-se de ce nu simţea durerea. Soldatul ridica maiul tot mai sus, deoarece cuiul pătrundea greu. De două ori nu nimeri floarea cuiului şi zdrobi degetele lui Glogauer.

Acesta privi în cealaltă parte şi văzu un alt soldat, bătând un piron. Cu siguranţă, greşise ţinta de multe ori, pentru că degetele erau zdrobite şi acoperite de sânge.

Primul soldat terminase şi se ocupa acum de picioare. Glogauer simţi fierul trecându-i prin carne şi auzi ciocăniturile.

Începură să ridice crucea la verticală, cu ajutorul unui scripete. Glogauer era singur. În ziua aceea nu mai erau alţi răstigniţi.

Sub el zărea limpede luminile Ierusalimului. Cerul era încă luminos. În curând avea să fie întuneric complet. Câţiva oameni se adunaseră şi-l priveau. Una din femei îi amintea de Monica. O strigă:

— Monica?

Dar glasul îi era răguşit şi cuvântul fu doar o şoaptă. Femeia nu-l privi.

Îşi simţea trupul trăgând de piroanele ce îl susţineau. I se păru chiar că simte un fior de durere în braţul stâng. Sângera abundent.

Era ciudat, se gândi, că el trebuia să fie atârnat aici. Tocmai el, care venise să asiste ca martor la eveniment. Acum nu mai exista nici umbră de îndoială. Totul fusese perfect.

Durerea din braţul stâng sporise.

Privi în jos, spre soldaţii romani care jucau zaruri la piciorul crucii. Păreau absorbiţi de joc. De la distanţa aceea nu putea distinge zarurile.

Suspină. Mişcarea pieptului păru că-i mai atârnă o greutate de braţe. Acum durerea devenise destul de intensă. Se crispă şi încercă să se lipească de lemnul crucii.

Durerea începuse să i se răspândească prin corp. Strânse din dinţi. Era îngrozitor. Icni şi urlă. Se zvârcoli.

Pe cer nu se mai zărea nici o licărire. Nori grei acoperiseră luna şi stelele.

De jos auzea şoapte.

— Lăsaţi-mă jos! strigă el. Vă rog, lăsaţi-mă jos!

Durerea îl copleşea. Se prăbuşi înainte, dar nu-l eliberă nimeni.

După un timp, ridică privirea. Mişcarea provocă revenirea agoniei şi începu iarăşi să se zvârcolească.

— Lăsaţi-mă jos! Vă rog! Terminaţi!

Fiecare părticică a trupului său, fiecare muşchi, tendon sau os dureau insuportabil.

Ştiu că nu avea să supravieţuiască până a doua zi, aşa cum crezuse. Nu-şi dăduse seama cât de mare era durerea.

Şi în ceasul al nouălea, Isus a strigat cu glas tare: "Eloi, Eloi, lama Abactani" care, tălmăcit, însemnează: "Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?"

(Marcu 15: 34)

Glogauer tuşi. Un sunet uscat, abia auzit... Soldaţii de sub cruce îl auziră, pentru că noaptea era liniştită.

— Curios, făcu unul dintre ei. Ieri îl adorau. Astăzi parcă ar vrea să-i omorîm – chiar şi cei care îi erau apropiaţi.

— Abia aştept să plecăm din ţara asta, răspunse celălalt.

Auzi din nou glasul Monicăi:

— *Slăbiciunea şi frica te-au adus aici, Karl. Martiriul înseamnă trufie. Nu-ţi dai seama?*

Slăbiciune şi frică...

Tuşi iarăşi şi durerea îi reveni, mai îndepărtată acum.

Înainte de-a muri, începu din nou să vorbească, abia murmurând cuvintele, până când nu mai suflă.

— Minciună... Minciună... Minciună...

Mai târziu, după ce corpul îi fusese furat de slujitorii unor medici, care credeau că are însuşiri aparte, au existat zvonuri precum că nu murise. Dar trupul îi putrezea deja pe masa de disecţie şi în curând avea să fie azvârlit.

Traducerea:
Mihai-Dan Pavelescu

LIVIU RADU

Purtător de lumină

Extrem de prolificul (şi premiatul) Liviu Radu a înregistrat în ultimul an un salt valoric ce-l situează (după părerea mea) între primii trei scriitori SF români ai momentului. Unicul meu regret este că revista *Anticipaţia* nu are mai multe pagini.

1 George Harrison purtase, cândva, breton. Apoi îşi lăsase plete până pe umeri, şi mustăţi. Acum avea păr lung, dar nu excesiv. Şi o mustăcioară.

Pe pereţii camerei atârnau fotografii, care îl înfăţişau fie în costum elegant, fie în bluze viu colorate, cu flori... În fiecare, ţinea în mână o chitară electrică.

Uneori, se închidea în odăie şi cânta, doar pentru plăcerea lui.

Cunoscuţii s-ar fi amuzat să descopere încăperea secretă. Pentru că, în afară de similitudinea de nume, vârstă şi o foarte vagă asemănare fizică, George Harrison nu avea nimic comun cu celebrul membru al şi mai celebrei formaţii Beatles.

George era american, nu călcase niciodată în Anglia, n-avea pic de talent muzical şi lucra, în calitate de inginer proiectant pentru probleme de teletransmisie, la o filială IBM.

N-ar fi fost în stare să explice de ce îşi construise refugiul acela.

2 Preocupările într-un anumit domeniu se manifestă, de obicei, în tinereţe. Marile idei apar (fapt confirmat statistic) între douăzeci şi treizeci de ani. Chiar dacă realizarea lor întârzie, uneori, până la o vârstă înaintată.

Sigur, există şi excepţii. Gaugain s-a apucat de pictură târziu. Chandler a debutat spre cincizeci de ani, Schliemann a descoperit Troia după ce trecuse bine de tinereţe. Lampedusa a scris "Gepardul" la bătrâneţe.

În aceste cazuri n-a fost vorba de o rupere de personalitate. Anumiţi oameni n-au avut posibilitatea, în tinereţe, să se dedice activităţilor ce-i interesau cu adevărat şi care îi obsedau. Când condiţiile materiale sau sociale s-au modificat, au făcut ceea ce intenţionaseră de multă vreme.

Trebuie remarcat faptul că toate cazurile cunoscute se referă la activităţi artistice. Schliemann a tratat istoria ca pe o artă, bazându-se pe literatura homerică.

Nu cunoaştem asemenea cazuri spectaculoase în cercetarea ştiinţifică.

3 George Harrison lucrase mult timp la probleme de codificare şi decodificare date, în vederea garantării transmiterii lor la distanţă în siguranţă şi ajunsese expert în probleme de cifruri, împachetări de date, înmagazinare de informaţii în spaţii cât mai mici. Ar fi putut lucra cu succes la CIA. I se făcuseră oferte în acest sens şi fusese cât pe-aci să le accepte, când şi-a descoperit, întâmplător, vocaţia.

Din acel moment s-a dedicat studierii informaţiilor înmagazinate în ADN.

4 Încă de la începuturile geneticii, diferite persoane cu imaginaţie (mai ales din cercurile neimplicate direct, cum ar fi autorii de science-fiction) au emis teoria că informaţia ereditară ar conţine, pe lângă trăsăturile evident transmisibile, şi întregul volum de cunoştinţe acumulate în generaţiile anterioare.

Din moment ce într-o moleculă puteau fi înmagazinate coduri genetice instincte, trăsături fizice şi de caracter, talente, înclinaţii care erau moştenite în chip vădit, de ce n-ar fi încăput în acelaşi spaţiu şi experienţa de viaţă, amintiri, cunoştinţe lingvistice, etc.? De ce ar fi fost transmise doar informaţiile inconştientului? De ce nu şi ale subconştientului, ba chiar ale conştientului?

Unii aveau certitudinea că

asemenea informaţii există în mintea fiecăruia, dar nu ştim să ajungem la ele.

5 George Harrison avea o părere proprie. Considera că ADN-ul fusese construit în aşa fel, încât să transmită făpturii pe care o genera doar informaţiile care-i trebuiau. Ce fel de om ar fi fost acela care ar fi avut mintea plină de experienţa a mii de generaţii? Unde ar fi încăput propria lui personalitate? Vedea în irosirea potenţialului informaţional al ADN-ului o manifestare evidentă a liberului arbitru. Fiecare avea dreptul de a fi el însuşi, fără a fi încătuşat de trăirile strămoşilor.

În acelaşi timp, era convins că ADN-ul poate fi modificat temporar, calând peste personalitatea existentă amintirea unor fiinţe din trecut. În felul acesta, rămâneai ce erai, dar puteai afla ce-ai fost...

6 Cazul Jekyll - Hyde, povestit de Stevenson, reprezintă o asemenea situaţie. Peste personalitatea unui cetăţean paşnic, plin de bune intenţii, se suprapusese un personaj sinistru, activ şi întreprinzător. Două fiinţe aparte, ce acţionau pe rând. Nu schimbarea trăsăturilor de caracter ale individului iniţial.

7 Caracteristica principală a lui Harrison era promptitudinea. Îndată ce-i venea o idee trecea imediat la aplicarea ei. Oricât ar fi părut de basurdă. Chiar dacă nu întotdeauna ajunsese la scopul propus iniţial, căutările lui duseseră, de regulă, la rezultate remarcabile.

Ca urmare, îndată ce i-a venit ideea cu ADN-ul, a achiziţionat imediat tot ce se publicase în domeniu şi s-a pus pe citit. După ce a acumulat o mulţime de cunoştinţe, a început să scotocească, fără pic de scrupule, prin bănci de date. Meseria îi permitea spargerea codurilor cu o uşurinţă inimaginabilă. În scurt timp, a ajuns să cunoască preocupările celor mai de seamă savanţi, teorii încă în lucru, date experimentale secrete...

Putea fi considerat expertul principal în domeniu.

Abia după pregătirea teoretică a trecut la acţiune. Cuprins de frenezie şi de o inconştienţă de nedescris, a pătruns, prin intermediul reţelelor de teletransmisie, în sistemele informatice ale firmelor producătoare de echipamente specializate, ale institutelor de cercetări, ale fabricilor de substanţe chimice şi catalizatori. A transmis ordine care s-au materializat în acumularea, în căsuţa lui de vacanţă, a celor mai scumpe şi mai moderne echipamente de cercetare din lume.

După ce le-a instalat pe toate, a oftat uşurat.

Putea să se apuce de treabă.

8 Mâna se mişcă de la sine, făcând un gest brusc. O lovitură de sabie... Numai că mâna mi-e goală. Iar sabie n-am văzut decât la muzeu...

Impulsuri sălbatice, de a sări de gâtul cuiva...

Dorinţa de a agăţa o femeie necunoscută, pe stradă...

Tendinţa, stăpânită cu greu, de a-mi strecura în buzunar mărfuri din magazine...

Planuri complicate, în timp ce sunt pe cale să adorm, de spargeri sofisticate, asasinate politice, trafic cu droguri...

Refulări ale unui subconştient prea ţinut în frâu, sau amintiri dintr-o vreme când am făcut acele lucruri?

Gesturile, impulsurile, sunt prea naturale, dovedesc o obişnuinţă îndelungată, pentru a fi doar manifestări ale dorinţei ascunse de a fi altfel...

9 Experimentele avansau rapid. Avusese o idee revoluţionară. Ingineria genetică se mulţumise să intervină în structura cromozomială a embrionilor. Harrison îşi propunea să modifice ADN-ul unui organism adult. Un virus cu propagare explozivă, care să treacă din celulă în celulă, multiplicându-se exponenţial, şi să schimbe înlănţuirea atomilor pentru o perioadă determinată de timp.

O jumătate de oră, şi omul devenea altcineva. Cu o altă memorie, cu alte trăsături...

Evident, memoria bazată pe experienţă nu putea fi înlăturată. Dădea la iveală memoria ancestrală. Deveneai un amalgam, ceva din ceea ce ai fost într-o altă existenţă şi cel ce erai acum...

O chestie demenţială...

10 Memoria este ceea ce rămâne după ce ai uitat.

Trăiri ciudate, ce au modificat în mod esenţial compoziţia chimică a celulelor cenuşii, alături de formule sau simboluri folosite zi de zi... Gustul amar al deziluziei produsă de refuzul părinţilor de a-ţi cumpăra o jucărie care-ţi plăcuse e la fel de puternic ca imaginea, modificată de propria-ţi imaginaţie, a primei întâlniri de dragoste... Insulta aruncată de un necunoscut, cu ani în urmă, pe care i-ai

îmbrâncit, din greşeală, în metrou, îţi sună în urechi mai puternic decât discuţiile de la şedinţa de ieri...

Memoria e compusă din şocuri aplicate asupra substanţei înregistratoare. Şocuri datorate repetării sau solicitării nervoase.

Uitarea, mecanism ciudat, şterge atât dureri profunde, cât şi nimicuri. Însă durerile uitate au fost cu adevărat dureri? Intensitatea unor simţiri se măsoară în viteza cu care le uiţi...

11 Virusul era gata. Cultura, o substanţă gelatinoasă într-un mediu lichid, căpătase culoarea violetă a norilor ce jelesc apusul.

Harrison decisese, de la bun început, că va face experimentarea direct pe propria-i piele. De unde atâta încredere? Nu ştia.

Virusul, una din multele variante posibile, era destinat atacării unei anumite legături. Dacă nu funcţiona, urma să-i modifice şi să încerce alte posibilităţi.

Îşi injectă amestecul în braţ.

Aproape instantaneu, o furnicătură ciudată, o mâncărime ce se întindea, o durere stinsă ce se aprindea...

Un vârtej neguros îi acoperi privirea, îi cuprinse mintea... În urechi îi sunau voci îndepărtate care ţipau, se rugau, urlau, se transformau într-un valet îndelungat, un vâjâit inuman, ce acopereau totul...

Apoi o lumină strălucitoare scânteind, o clipă, mai puternic decât inima soarelui, înlocuită imediat de o beznă violetă...

Şi durere, durere cumplită în fiecare celulă, în fiecare nerv, în fiecare părticică a corpului... milioane de dureri mărunte ce se strângeau într-o durere imensă, de nesuportat... Care se stinse brusc când şi pierdu cunoştinţa.

12 Fiecare din noi ne dorim, din când în când, să fim altfel. Însă atunci când viaţa ne oferă şansa unei schimbări, dovedim că ne încadrăm în vechile tipare. Chiar dacă în alt loc, în alt anturaj...

13 Când deschise ochii, George Harrison se simţi buimac. Ciudat. Străin.

Se ridică în picioare şi se îndreptă spre oglindă. De dincolo de suprafaţa lucie a acesteia îl privea un individ grăsuţ, scund, cu chelie.

Imaginea era neclară. Estompată...

Se apropie să şteargă oglinda de praf. Figura ce se zgâia la el deveni mai limpede, mai bine conturată...

Oglinda nu avea nici o vină. El devenise miop...

Se aşeză pe scaun, încercând să-şi amintească. Nici el nu ştia ce...

14 Vălmăşaguri de gânduri, de imagini răzleţe, de impulsuri incontrolabile...

Îi venea să pună mâna pe brici şi să-şi taie o ureche. Nu, asta o făcuse un olandez care trăise în Franţa...

Să-şi facă sepuku... De unde o chestie tipic japoneză?

Să rupă bila de pe capacul samovarului, s-o lustruiască bine, s-o vâre într-un pistol mare, de duel, şi să-şi zboare creierii... Nu, aşa procedase un polonez, ofiţer în armata rusă, care scrisese în franceză...

De ce această dorinţă insuportabilă de a-şi face rău, de a-şi pricinui durere? Simţea faţă de sine o nemulţumire profundă, împletită cu deznădejdea amară a celui ce rătăcise un drum pe care ştia că nu-l va regăsi niciodată...

Trebuia să-şi amintească... Degeaba îşi chinuia mintea, nu era în stare... Cel puţin nu în forma aceea...

Apoi, din nou, vârtejuri dureroase năvălind de pretutindeni, răsucindu-l în neguri orbitoare...

15 George Harrison meditâ îndelung înainte de a face o nouă încercare. Prima tentativă fusese încununată de un succes desăvârşit. Reuşise să se transforme în altcineva, cu un alt aspect fizic, cu alte amintiri, cu alte preocupări...

Îngrijorarea acelui eu, dorinţa lui nebună de a afla ceva, de a-şi aminti un anumit lucru, nemulţumirea, ura faţă de sine, îl şocaseră. Acel cineva ştiuse ceva şi uitase. Iar această uitare reprezenta un lucru deosebit de grav. De aici nemulţumirea lui...

Trebuia să modifice virusul în aşa fel, încât memoria ancestrală să iasă mai mult la suprafaţă.

Voia să afle ce uitase cel ce-i transmisese, prin genele lui, o informaţie extrem de importantă, despre care nu ştiuse nimic până atunci.

16 Aflarea celor ascunse a reprezentat în toate timpurile un pericol. Omului îi sunt date anumite trăsături. A-şi depăşi condiţia nu înseamnă întotdeauna a avansa. Uneori reprezintă pasul în abis...

17 George Harrison a repetat experienţa. Cu încăpăţânare. Suportând de zeci de ori

durerile iadului, căderea în străfundurile întunecate ale pierderii propriului eu, cu o garanţie relativă privind întoarcerea la starea iniţială.

A căpătat înfăţişări diferite, descoperind în genele lui amestecuri stranii de rase şi popoare, unele dispărute de mult...

În cele din urmă, a aflat ceea ce căuta.

Şi n-a simţit nici urmă de bucurie. Uneori, victoriile sunt mai dureroase decât înfrângerile...

Fusese, cândva, cu mii de ani în urmă, Lucifer...

18 Satana apare o singură dată în Vechiul Testament. În Cartea lui Iov. Printre îngerii care vin să raporteze lui Dumnezeu ce-au făcut în lume. Cum şi-au îndeplinit sarcinile. Nici o referinţă că ar fi fost duşmanul Domnului. Că ar fi fost cel ce-a vrut să urce pe tronul Creatorului. Să fie cumva o carte atât de veche, scrisă înaintea revoltei Îngerului Negru?

19 Descoperirea fusese frustrantă. Se aşteptase la orice, numai la asta nu. Sigur, ura şi furia împotriva sieşi a primei sale dubluri, ca să-i spunem aşa, demonstraseră că personajul uitat nu putea fi pozitiv. Dar însuşi Prinţul Întunericului...

Ceva nu era în regulă.

Nu se pomenea în nici o carte sfântă că diavolul ar fi avut copii cu vreo pământeană. Doar în unele cărţi de magie...

Şi dacă era adevărat? Dacă se trăgea din Lucifer?

George Harrison era un individ religios, pătruns de o credinţă sinceră. Repulsia, impregnată în generaţii întregi, faţă de diavol, răbufnise din adâncul sufletului său, declanşându-i un conflict interior acut.

Nu putea rămâne indiferent. Trebuia să sape mai adânc. Poate că fusese doar imaginaţia unui nebun... Trebuia să se convingă. Trebuia să afle adevărul...

21 Din nou, vârtejurii dureroase, chinuri insuportabile, suferinţe mărunte ce-şi reduceau veşnicia la câteva secunde...

Încercări inutile, care n-au adus nimic nou. Alunecări pe o ascendenţă genetică fără legătură cu ceea ce căuta. Apoi, în cele din urmă, desco-

Desen de Radu Gavrilescu

20 În Noul Testament, demonii pe care-i izgoneşte Isus din cei posedaţi par nişte făpturi primitive, pe care Fiul Omului îi tratează cu oarecare blândeţe. Cu atitudinea cu care trimiţi în casă un idiot ce-a ieşit în stradă şi se ţine de prostii... Nici un fel de luptă, nici un fel de duşmănie... În Evanghelia lui Marcu, demonii se roagă de El să nu-i izgonească din locul acela, preferând să intre în trupul unor porci. Ca imediat după aceea, porcii să se arunce într-un lac şi să se înece...

perirea.

Pentru a-şi da seama că trebuie să creceteze în continuare.

Enigma rămăsese nerezolvată.

Nu fusese Lucifer, ci întruparea acestuia în corp omenesc.

22 În Geneză nu se pomeneşte că Dumnezeu ar fi făcut îngerii. Abia după alungarea lui Adam din Paradis, Domnul a pus heruvimi să păzească intrarea în rai.

După câte ştim acum, heruvimii au fost împrumutaţi

(dacă se poate spune aşa) de evrei de la babilonieni. Nu arătau de loc a îngerii pe care-i ştim, ci a monştri. Ideea îngerilor nu se împacă în nici un fel cu ideea monoteistă. Dumnezeu trebuie să fie singur, fără alte divinităţi minore. Altfel, credinţa mozaică, şi cele ce decurg din ea, nu-s decât forme ale mai vechiului politeism, cu ierarhia lui de zei.

23 De ce se întrupase Lucifer în om? Ştim că Isus a luat înfăţişare omenească pentru ca, trăind în suferinţă, să preia asupra sa păcatele şi durerile oamenilor. Poate şi pentru a-i înţelege mai bine, pentru că un nemuritor nu-şi dă seama ce simte cel asupra căruia atârnă, în fiecare clipă, ameninţarea sfârşitului...

Să fi încercat Lucifer crearea unui Antichrist? Să producă o făptură care să contracareze eforturile lui Isus?

Ar fi fost singura explicaţie. Altfel, toată povestea nu avea nici un sens. Diavolul nu avea nevoie să cunoască suferinţa umană. O provoca prea des, dovedind că o cunoştea pe deplin.

Deci, dacă într-o adevărată religie monoteistă nu există decât Dumnezeu, n-au ce căuta îngerii şi diavolii. Nu există, sau sunt făpturi pieritoare, poate superioare omului în unele privinţe, dar lipsite de atributele divine. Inclusiv nemurirea.

Însă în Biblie, Dumnezeu e numit, uneori, în cărţile vechi, cu un substantiv ce reprezintă pluralul. Deci Dumnezeu este compus din mai multe persoane. Doctrina creştină a Treimii nu face decât să identifice acele persoane ce constituie întregul divin: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt. Mozaismul se mulţumeşte doar să spună că-s mai multe. Însă nici Vechiul, nici Noul Testament nu-l menţionează pe Satana printre componentele dumnezeirii. Concluzionăm deci că Satana este o apariţie târzie în dogmă, sub influenţa dualismului persan. Învăţătura iniţială, ce prezenta un Dumnezeu gelos, aspru, răzbunător, nu avea nevoie de un principiu al răului pentru a justifica nenorocirile pe care le abătea asupra poporului ales. Probabil că, aşa cum heruvimii au fost preluaţi în timpul captivităţii babiloniene, Satana a apărut după cucerirea persană. Ce interesant ar fi să avem acces la învăţătura adevărată, iniţială, a lui Moise...

24 Trebuia să descopere ce dorise Lucifer întrupându-se. Făptura umană ce-i adăpostise spiritul trebuia să ştie. Isus ştiuse cine era şi ce căutase printre oameni. De ce n-ar fi ştiut şi întruchiparea diavolaescă?

George Harrison îşi strânse tot curajul şi-şi injectă din nou virusul. În forma aceea, ce-l adusese la îngrozitoarea cunoaştere.

După ce chinurile transformării încetară, se străduí să analizeze cât mai mult mintea celui care devenise. Descoperi, cu uimire, că acesta avea o imagine vagă despre ceea ce urmărea. De fapt, nu ştia decât că fusese Lucifer, Arhanghelul Negru, înainte de a fi om. N-avea habar ce căuta printre pământeni...

Undeva lipsea o piesă... Mecanismul nu era întreg...

Sau demonul era prea şiret?

Nu apucă să afle mai mult. Efectul virusului încetase şi se regăsi în laboratorul său improvizat. Mai mult derutat decât speriat. Trebuia să reia experienţa. Să examineze mai în profunzime personajul...

25 Posesiunea diabolică se manifestă prin comportare iraţională, dar şi prin cunoştinţe pe care fiinţa în care s-a strecurat demonul nu avea de unde să le aibă.

Citiţi fragmentul din "Faptele Apostolilor" în care Duhul Sfânt coboară asupra ucenicilor lui Isus. Aceştia, ţărani neştiutori, încep a vorbi în limbi străine, provocând uimirea vizitatorilor din Ierusalim. Dar şi dispreţul evreilor, care-i considerau plini cu vin. Dacă purtarea lor ar fi fost raţională, de ce i-ar fi crezut concetăţenii lor beţi? Se aflau deci într-o stare de posedare, în care pierduseră orice control, acţionând doar ca marionete manevrate de spiritul ce-i pătrunsese. De altfel, biserica se va dovedi circumspectă faţă de toate formele de har, bănuind în spatele lor puteri ale întunericului. A se vedea cazul Ioanei d'Arc.

26 Examinarea memoriei personajului se dovedi inutilă. Informaţia exista, dar blocată. Autoblocată. Conştiinţa individului se opunea oricărei încercări de a ajunge la ea. Dintr-un motiv oarecare, descoperirea că era întruchiparea lui Lucifer îi crease o asemenea repulsie, încât subconştientul său îi interzicea să afle motivul pentru care conştiinţa diabolică se întrupase în el. Să afle ce dorea de la el. Să afle menirea apariţiei sale pe lume.

Rămăsese doar obsesia chinuitoare că-i damnat, ura de sine şi disperarea...

27 Lucifer, ca nume al Diavolului, provine dintr-o interpretare teologică. În Vechiul Testament (Isaia, 14, 12), în prezicerea despre Babilon, există versetul:

"Cum ai căzut tu din ceruri, stea strălucitoare, fecior al dimineţii! Cum ai fost aruncat la pământ tu, biruitor de neamuri!"

Contextul este limpede. Referirea priveşte cetatea Babilonului, cea care s-a prăbuşit în nefiinţă de pe culmile gloriei şi puterii. Deruta provocată de epitetele utilizate, ciudate pentru un oraş, precum şi termenul din Vulgata (Lucifer – stea a dimineţii, luceafăr, pentru "fecior al luminii") au dus la concluzia că versetul citat anterior ascundea o revelaţie: descrierea prăbuşirii din ceruri a arhanghelului răzvrătit.

Interpretarea a fost facilitată şi de faptul că teologii respectivi, care încercau să pună de acord tradiţii apocrife cu textul biblic, nu erau de origine latină, că în limbile lor Lucifer nu amintea de astrul strălucitor al nopţii (morning star, Morgenstern).

28 Harrison intuia că se află în pragul unei mari descoperiri: secretul simţământului damnării diabolice.

Sentimentul acela înfiorător de durere, groază, repulsie faţă de sine, ratare, care caracterizează, în general, damnarea, nu se potrivea cu imaginea Satanei ca duh al răului. Satana, dacă ar fi fost ceea ce se crede că este, ar fi trebuit să fie cinic, indiferent, sadic, mulţumit de sine, trufaş. Mânat de patimi violente, de superioritate dispreţuitoare, de dorinţa de a distruge.

În făptura care suferea nu exista aşa ceva. Dimpotrivă, predomina sila faţă de tot ce era demonic.

Nu putea trage decât o concluzie: omul acela nu reprezenta întruchiparea diavolului. Avusese loc o eroare tragică. O confuzie zdrobitoare. Contradicţia fundamentală dintre ceea ce se ascundea în acea parte a personalităţii, ferecată puternic, şi ceea ce credea sau îşi închipuia că este, dezlănţuise suferinţa inumană.

Secretul simţământului damnării consta în faptul că cel ce se considera blestemat pe vecie nu avea de ce să fie.

29 Noţiunea de "duh al răului" n-are nici o logică. Din moment ce am acceptat ideea unui Dumnezeu unic, compus însă din trei atribute, aspecte, fragmente sau cum vreţi să le ziceţi (Creatorul, Fiul şi Duhul Sfânt) şi că în afara lui nu există altă divinitate, nu se găseşte loc pentru un duh al răului.

Cu atât mai mult cu cât noţiunile de bine şi rău sunt relative. Dumnezeu e deasupra binelui şi răului. Deci în el sunt cuprinse şi ceea ce oamenii, în incapacitatea lor de a înţelege universul, transcendentul şi veşnicia, consideră a fi bine şi rău.

Singurul duh ce poate exista într-un univers dirijat de un Dumnezeu unic este Sfântul Duh. Adică una din componentele Treimii.

30 George Harrison decise să facă o încercare deosebită. Trebuia să spargă bariera care-l împiedica să ajungă la zona de informaţii, zăvorâtă în creierul făpturii chinuite. Obstacolul era, evident, psihic.

Exista o singură soluţie. Ca în perioada scurtă în care se petrecea schimbarea de persoană, să se hipnotizeze şi să încerce să ajungă la secretul păstrat cu grijă. Simţea, fără să-şi dea seama cum, că acolo se ascundea o taină uriaşă. Că eforturile lui fuseseră dirijate, într-un fel, de chemarea disperată ce zăcea în el de zeci de generaţii. Neauzită, neînţeleasă. Că era dator să descopere acel secret. Că soarta lui şi a tuturor celor ce-l precedaseră nu se putea împlini dacă nu afla adevărul.

31 Lucifer, numele latin al luceafărului, înseamnă, textual, "purtător de lumină".

Cum putea fi Domnul Întunericului purtător de lumină?

32 George asculta banda cu înregistrarea făcută în timpul hipnozei.

Secretul tulburător al lumii ieşise la iveală.

Ştia ce avea de făcut: să încerce modificări subtile în ADN-ul făpturii până la care ajunsese. S-o aducă în starea în care ar fi trebuit să fie, dacă un accident genetic, petrecut în timpul încarnării, n-ar fi transformat-o, parţial, în opusul ei.

Iar când va ajunge la ceea ce urmărea, să facă transformarea definitivă. Veşnică.

Ştia că munca va fi grea, îndelungată, subtilă.

Însă trebuia să izbândească. Pentru că purta în el ceva: lumina. Se stinsese şi trebuia aprinsă.

Şi-şi începu lucrul în numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh, care încercase să se întruchipeze în om, ca fiecare componentă a Treimii, dar eşuase. Trebuia să reuşească, pentru că asta era voinţa lui Dumnezeu: să trăiască în om, prin om, întru om, până la izbăvirea acestuia.

Amin!

CRISTIAN LĂZĂRESCU

Orbul nebun furios și paraliticul lucid

Un exercițiu stilistic transcedental (vă place cât de abscons pot să fiu?). După știința mea, este unul dintre ultimele eforturi literare ale lui Cristian Lăzărescu, care de aproape cinci ani a abordat cu precădere eseistica.

"A trăi timpul înseamnă a muri din cauza lui"
Marie Bonaparte,
Chronos, Eros, Thanatos.

Pranayama

Este o pătură nu prea groasă, a cărei culoare pare a fi dizolvată în albastrul spectral ce a inundat camera. Cutele încolăcite proiectează ciudate forme de relief, umbrele lor negre târîndu-se de-a lungul patului, urcând spre marginea păturii, murind acolo într-un ultim zvâcnet. Tivul monocrom se ridică și coboară lent, odată cu respirația, dând impresia, în culoarea uniformă, a continuității cu organicul. Bluza este deschisă și căzută în lături, dezvăluind pielea lucind de sudoare, albul ei contrastând violent cu tonurile reci din încăpere. Înălțarea și coborîrea pieptului evidențiază umbrele întunecate ale coastelor, armonii subtile născându-se între ele și tendoanele gâtului, dungi strălucitoare mărginite de negru. Gâtul, aproape sticlos, se continuă cu o bărbie nerasă, umezită de transpirație, apoi cu buzele vinete în lumina din cameră, pometii prea ieșiți în afară, încadrând în prelungire nasul drept, care se arcuiește în două sprâncene în ale căror fire de păr strălucesc broboane de sudoare. Dincolo de fruntea învăluită în întuneric, se poate distinge coama neorânduită a părului. Nuanțele sumbre - albul epidermei învecinat cu trecerile abrupte sau gradate din albastru în negru și iarăși în albastru - lumina proiectată prin unghiul șui al ferestrei închise, toate alcătuiesc un *chiaroscuro* expresionist, modificat periodic de mișcarea regulată a respirației sau de rostogolirea lentă a unui strop de transpirație pe față. Ochii sunt larg deschiși, clipind la intervale rare.

Torsul coboară, presând lent cavitatea toracică, expulzând aerul viciat de trup, împingându-l din alveole în trahee, în laringe, gheizer de gaz țâșnind în răspântia faringiană și de acolo prin mezofaringe, mângâind în curgere vălul palatin, îndreptându-se spre geana de lumină dintre buzele întredeschise, deja lăsată undeva în urmă, bulversând atmosfera camerei, pierzându-și individualitatea pe măsură ce ciocnirile succesive redistribuie energia în volumul încăperii, moleculele rostogolindu-se orbește, ricoșând de tăblia mesei aflată la capul patului, pierzându-se instantaneu în canioanele titanice ale foilor de carte, rostogolindu-se peste suprafața accidentată a copertelor, apoi prinse de un curent de aer, săltându-se în lungul arhitecturii monolitice și bizar de regulate a computerului, săltându-se încă mai sus, de-a lungul ochiului orb al monitorului, încercând parcă să se unească într-o imposibilă legătură cu reflexul lor invizibil din ecran, urcând până la transformarea energiei, din cinetică în potențială, apoi supuse acțiunii câmpului gravitațional, plonjând în abisul dintre masă și birou, răpite din nou de un curent de aer, traversând ceața inconsistentă a fulgilor de praf, o clipă învârtejiți la nivelul solului, continuându-și apoi drumul ascendent, prelungindu-l într-o alunecare razantă în lungul cristalului ce acoperă biroul, ciocnindu-se de soclurile ce susțin fotografii întoarse cu fața la perete, purtate mai departe de curentul ce se

înteţeşte, împinse apoi în labirintul colosal al unor încrengături de plastic colorat, legând sfere gigantice de ale căror curburi moleculele ricoşează tangenţial, pentru a se izbi frontal de masivitatea altor teancuri de cărţi şi a plonja în genunea căscată între birou şi scaun, prăbuşindu-se, după un timp nesfârşit de cădere liberă, între paginile răsfoite când şi când de adieri întâmplătoare, rătăcind în relieful foşnitor şi neregulat al foilor de hârtie, pătate de integrale, ecuaţii diferenţiale, determinanţi şi grupuri de simetrie, şi mai departe, accelerate de aerul rece strecurat pe sub uşă, zvârlite oblic spre biblioteca ce acoperă un perete întreg, din nou ricoşând pe sticla vitrinelor, din nou purtate de aer şi din nou izbind, acum două fotografii, prima purtând pe colţ o bandă neagră, imaginile cenuşii ale unui bărbat şi ale unei femei dizolvându-se în pixeli, într-o suprafaţă tot mai neregulată pe măsură ce se apropie, ştergând deosebiri şi asemănări, şi apoi, moleculele ciocnindu-se cu altele ce vin din sens opus şi azvârlite pe unghiuri de ciocnire ce le proiectează prin falia încărcată de tenebre, boltită, a unei vaze fisurate pe întreaga ei lungime, ţâşnind prin crăpătura de lumină tot mai aproape şi mai aproape, brusc lăsată în spate, acolo unde nori miniaturali de praf se agită în caverna scobită a interiorului, rotite apoi în jurul unor axe instantanee, rostogolindu-se printre cilindrii coloanelor nesfârşite ale unui pat de copil, săltate deodată deasupra ariei dreptunghiulare ce încadrează jucării de plastic şi cărţi mototolite, ca într-un grotesc muzeu al entropiei, exponate ale căror culori sunt şterse în fondul întunecat al camerei, umbra strâmbă spre care se avântă acum moleculele părând a secţiona aleatoriu torsuri de pitici artificiali, membre de păpuşi sparte, ochi găuriţi, trupuri hidoase de animale colorate şi deja formele acestea amalgamat contorsionate rămân în urmă undeva, moleculele survolând frontonul acestui templu prăfuit, un moment ezitând în întretăierea nulă a rezultantelor mai multor curenţi de aer, apoi din nou zvâcnind în unghi diedru de-a lungul periplului lor, coborînd treptat prin dreptul afişelor, reclamelor şi listingurilor prinse cu bandă adezivă, urmărind preţ de o clipă faldurile nemişcate ale unei pânze ce acoperă oglinda fixată pe perete, şi din nou în jos, printre fasciculele de fotoni monocromi, ciudat modelate de afişajul electronic al ceasului de pe noptieră, apoi deodată cuprinse de un alt curent ascendent, depăşind arcele incomensurabile ale meandrelor unui fluviu de lapte uscat, prelins în lungul muchiei de lemn, rotindu-se tot mai rapid, parcurgând într-o zecime de secundă spaţiul alb vălurit al pernei, înşurubându-se într-un maelström vertiginos, năpustindu-se aspirate în fosele nazale, străbătând faringele, deversându-se aidoma unui fluviu de gaz în laringe, apoi, cascadă invizibilă, năruindu-se în trahee, bifurcându-se o dată în viteză ameţitoare prin cele două bronhii, apoi a doua oară şi a treia oară, în progresie geometrică, în arhitectura fractală interioară a plămânilor şi mai departe în alveole, acolo unde aerul inspirat împinge alene în sus cavitatea toracică, desparte încetişor coastele, presându-le uşor şi reliefându-le prin pielea transpirată a bărbatului cu ochi deschişi, culcat în pat, încercând să doarmă şi să uite, poate.

Pratyahara

Drumul până la acceleratorul de la Institut durează mai mult de o oră. Maşina a rămas acasă, deoarece soţia are nevoie din nou de ea. Probabil că de îndată ce totul se va fi terminat, o va păstra. Îţi pasă prea puţin.

Căldura din birou este, ca de obicei, înăbuşitoare. Contempli, de pe acum extenuat, perspectiva celor opt ore nesfârşite. De fapt nu ştii dacă vor fi chiar opt. E foarte probabil să fie mai multe. Îţi spui, cu atât mai bine. În ultima vreme ţi-e tot mai greu să o întâlneşti pe soţia ta strângând lucrurile din casă, atunci când te întorci seara. Ai impresia că face aceasta dinadins. Dar poate este doar o părere.

Priveşti graficele aflate pe biroul tău, energiile notate pe abscisă şi evenimentele de generare a perechilor electron-antielectron pe ordonată. Mai mult ca niciodată, punctele reprezentate, cu barele de erori pe măsură, îţi par a fi muşte strivite. Pagini şi pagini de grafice, închizând în ele rezultatele a sute de mii de ciocniri, nemaiavând nici o legătură cu realitatea.

Te gândeşti, aparatul experimental modern al fizicii a început să meargă în gol. Nu fiindcă n-ar da rezultate. Din contră, niciodată nu s-au

înregistrat atâtea reuşite. În doar o jumătate de decadă, microuniversul a explodat într-o cascadă de particule elementare, iar teoria, susţinută de experimente, a demonstrat unificarea forţelor slabă, tare şi electromagnetică la o distanţă de 10^{-31} m. Reprezentate grafic, se obţin trei drepte convergente într-un unic punct, aflat la o energie de cca. 10^{15} GeV. Te gândeşti la mărirea acestei figuri şi speculezi asupra descoperirii unei convergenţe aparente. Cele trei drepte nu se întâlnesc într-un punct bine fixat, ci undeva mai departe. Mărind în continuare diagrama, descoperi că acest al doilea punct s-a mutat din nou.

Speculaţia devine înfricoşătoare. Dacă ai crede în ea şi ai duce-o până la capăt, întreg eşafodajul teoriilor de unificare, al tot mai complexelor grupuri de simetrie, al sistematicei încăpăţânări de punere în evidenţă a unei simetrii atotcuprinzătoare, toate eforturile de ordonare a haosului de particule elementare, de la Geli-Mann şi până la superstringuri, s-ar şterge în faţa universului fractalic. Poate chiar tu vei sparge quarcul. Te gândeşti că vei găsi alte particule, şi altele, din ce în ce mai greu de izolat. Aşa încât îţi alungi gândurile, scuturi din cap şi încerci să crezi în existenţa Marii Unificări.

Deja timpul petrecut aici a făcut să pălească problemele prezentului. Dar, paradoxal revin, mai pregnante ca niciodată, chemările trecutului. Te revezi la înmormântarea tatălui tău, în capela îngheţată. Totul pare o tragicomedie prost pusă la punct. Nu eşti de fel mirat că nu izbuteşti să plângi, deşi o parte a ta se revoltă, se înspăimântă în faţa acestui fapt. Dar totuşi nu poţi. Stai doar şi priveşti faţa golită de culoare, parcă născută din giulgiul alb, acum pătat de ulei şi pământ, care acoperă trupul. Îţi dai seama că ar trebui să îţi umezeşti obrazul, să laşi măcar o lacrimă să curgă, pentru a-i satisface pe necunoscuţii prezenţi. Le simţi privirile indignate, cuvintele încă reţinute de solemnitatea ocaziei, compătimirile îndreptate asupra mamei tale. Ea îşi joacă rolul adecvat, scuturând din umeri eficient şi grimasând apos. Probabil se simte obligată de anunţul patetic îndârjit, publicat în ziar alături de gala filmelor de nu ştiu unde. Are prezenţă scenică, gândeşti şi te întorci şi pleci, fără a privi măcar o dată înapoi.

Mergând printre mormintele învăluite în atmosfera albă, aluneci pe o crustă de gheaţă ascunsă de zăpadă. Încerci să-ţi recapeţi echilibrul, mâinile tale bat aerul şi apucă o creangă ce se rupe. Priveşti trunchiul negru, apoi copacul în întregime. Este uscat.

Nu o mai vezi pe mama ta. Eviţi s-o cauţi, să-i răspunzi la telefon, s-o vizitezi. După o vreme încetează să-ţi mai scrie. Auzi că s-a mutat, dar nu te interesează unde anume. Apoi nu mai ştii nimic de ea. Pentru tine, aceste evenimente nu mai au de mult vreo importanţă.

În cursul ultimei luni, colegii de la birou au plecat, care pe unde-au putut. E vară şi cald, dar nu faci nimic pentru a părăsi oraşul prăfuit şi toropit. Te surprinzi din ce în ce mai des în biroul tot mai pustiu, încercând să te miri, să te compătimeşti, să te condamni, să te lauzi, să simţi ceva în faţa acestei abulii afective tot mai pronunţată. E ca şi cum în ceaşca de cafea aburind ce-ţi stă în faţă s-ar afla jumătate de realitate.

Poate soţia ta e singura care, cumva, intuieşte acest lucru. Poate de aceea pleacă. N-ai mai vorbit nici cu ea, nici cu fiul tău. Încerci să îi eviţi pe cât de mult posibil. A fost o vreme când îi considerai prezenţe fizice. S-au preschimbat apoi în manechine însufleţite, bântuindu-ţi existenţa mai mult sau mai puţin periodic. În cele din urmă au devenit bidimensionali, nişte proiecţii obosite ale minţii tale. Acum crezi că nu sunt altceva decât familii de curbe şi, uneori, stai şi încerci să le fixezi evaziva natură în ecuaţii, apoi să te joci cu ele pe computer, combinându-le, transformându-le ca într-o criză cubisto-paranoică. Nici acum nu simţi nimic.

Întotdeauna când intri în casă, trebuie să suporţi privirile oarbe ale urmelor de tablouri de pe pereţi. Tablourile le-a luat soţia ta, în schimb neatingând fotografiile de pe birou. Le-ai întors cu faţa la perete. A le mişca şi a le duce în altă parte înseamnă, pentru tine, a le acredita existenţa. Or, tu nu vrei să faci acest lucru. E straniu să lucrezi cu firimituri de realitate intangibile, despre care orice informaţie este indirectă, şi să le acorzi acestora statut real, în detrimentul obiectelor ce te înconjoară. Uneori, jucându-te cu fragmentele de realitate din accelerator, identificându-le constituenţii născuţi în întretăierile frontale de fascicule, ordonându-i pe grupuri de simetrie,

verificând legi de conservare şi calculând stranietăţi, spinuri, mase şi energii, clasificându-i pe grupe şi subgrupe de particule, ai senzaţia că eşti Dumnezeu. Un Dumnezeu ce-şi duce munca în abstract, creând noi realităţi existente preţ de nanosecunde, un Dumnezeu ce-şi poate permite zeci, sute, mii de creaţii efemere, jucându-se cu nedeterminarea. Te întrebi ce se petrece oare în răstimpul unei clipiri din ochi, ce-ai descoperi dacă în acel unic interval de timp ai putea înregistra evenimentele nebănuite? Poate ai vedea fantome; poate îngeri; demoni sau vagabonzi; toate, în mod cert, părelnice fluctuaţii într-un continuum destrămat.

Lumea din jurul tău e tot mai vagă. Nu ar fi ceva deosebit, dar găoacea de izolare pe care ai construit-o în jurul tău ameninţă să crape. Sentimente, emoţii, tot ceea ce se presupune a defini fiinţa omenească, se retrag puţin câte puţin, lăsându-ţi eul descoperit în faţa universului. Timpul are o vagă tendinţă de a te ocoli. Sau poate este numai o impresie. Eviţi să priveşti oglinzile, apa, geamurile, tot ceea ce reflectă imagini. De prea multe ori peisajele, chipurile, încadrate pe suprafaţa reflectantă oscilează, tremură ca şi cum ar fi privite prin straturi de aer cald. În astfel de momente, chiar înainte de a-ţi pune întrebarea "E halucinaţie?", întinzi mâna şi atingi sticla, crezând că-i vei simţi ondulaţiile. De fiecare dată însă, materialul e acelaşi, rece, nemişcat. Doar scena încadrată tremură, îşi pierde contururile, se zbate între forme nelămurite, îngheaţă în conformaţii imposibile şi vag familiare, apoi se destramă iarăşi. Acoperi toate oglinzile din casă cu văluri. Crezi că eşti bolnav, poate iradierea a născut o mică tumoare, ca o corolă, un minuscul ghem de celule proliferând, afectându-ţi mai întâi percepţia. Căci trebuie să existe şi un după. Preferi să nu te gândeşti încă la el.

Teama de oglinzi, lumea tot mai palidă în jurul tău şi universul interior ce se destramă...

Zâmbeşti.

Mama ta a venit şi a sunat la uşa apartamentului. După mai mult de jumătate de an în care ai evitat orice contact cu ea.

Ai ascultat îndelung ţârâitul soneriei. Nu ai deschis.

Dharana

Sunt sigur că mor. Nu poate fi nici urmă de îndoială.

Mă conving pe zi ce trece, privindu-mi locuinţa. Ea redă degradarea spaţiului meu interior, reflectată fidel în entropia exterioară: petele albe de pe pereţi, acolo unde au fost atârnate tablourile, praful aşternut mai peste tot, strania lipsă de armonie a mobilelor rămase, aerul tot mai cald şi mai uscat.

Încerc să citesc sau să lucrez, dar nu mă pot concentra. Nu mi-e rău, nu mă doare nimic. De fapt, poate nu *eu* mor. Poate *lumea* mea moare. Toate semnele sunt aici, vizibile. Ajunge să ştii să le citeşti. Mă întreb însă dacă descifrarea vieţii unui om îi oferă o valenţă nouă, un atribut până atunci ignorat? Nu cred. Viaţa cuiva trebuie să convingă prin ea însăşi. La fel ca o operă de artă. Nu trebuie să-i cauţi sensuri ascunse şi obscure. Iei ceea ce ţi se dă şi ceea ce înţelegi.

Tot ceea ce îndeplinesc stă sub semnul predestinării. Nimic din acţiunile mele prezente nu poate schimba deznodământul. Mă întreb în ce măsură acest fapt conferă existenţei mele o dimensiune tragică. Cred mai degrabă că sunt patetic şi uneori ridicol. Făptura umană nu a învăţat să moară cu demnitate. N-a învăţat nici măcar ce este moartea. Şi, firesc, se teme de necunoscut.

Încă de când eram copil am simţit licărul timpului. Niciodată pentru mine, el n-a avut valoarea pe care o avea pentru cellalţi. Mi-amintesc ziua când am întârziat la şcoală. Fugeam pe lângă arbori şi case, alergam cât mă ţineau picioarele. Parcă aş fi stat pe loc. Şi, deodată, totul în jurul meu a devenit mişcare, iar eu zburam, neatingând pământul, eram imponderabil, de parcă timpul îmi dăduse un bobârnac, ca un uriaş nătâng. Pentru mine, senzaţia aceasta de plutire a fost zbaterea unei pleoape învăluind nemărginirea, şi n-am mai regăsit-o niciodată.

A fost şi fata aceea, au scris şi ziarele despre ea, venită la şcoală în acelaşi an cu mine şi care a îmbătrânit sub ochii noştri. Cu toţii am văzut-o cum de la săptămână la săptămână faţa i se scofâlcea, suptă parcă din interior, buzele i se uscau, părul se albea şi se rărea, pielea capului descuamându-se între firele tot mai ofilite, doar ochii negri rămânându-i vii, cercetând lumea cu disperare lucidă din trupul gârbovit. Nu vorbea

cu noi şi oare ce-ar fi putut să spună? Ce înseamnă a fi efemer? Toţi o urau şi-o detestau. Vedeau poate în ea ruina latentă a trupului lor încă nematurizat, sau poate în coşmaruri le apărea ca un embrion diform, cu trupul înflorit de putregai, chemându-i pe nume cu vocea cârâind. O uram la rândul meu, fiindcă era inteligentă şi fiindcă ochii ei ardeau. Ochii ei mă obsedau, îi auzeam noaptea bătând în fereastra mea, cu zgomote umede, îi vedeam plutind prin cameră, fixaţi asupra mea, îi întâlneam în mâncare, în lumina lămpii, globuri lucind, cu iris dilatat, îi simţeam în trupul meu pornind din ganglioni, purtaţi de sânge prin artere, văzându-mi toată geometria intimă, pentru a eşua într-un târziu în scrot, umoarea lor vomând hormoni şi spermatozoizi, într-o perversă fecundare.

Nu cunoşteam oroarea corpului bolnav şi nici senzaţia de scârbă faţă de tine însuţi ce-o simţi privind pielea zbârcită. Nu ştiam nici că există maladii rare şi incurabile, descompunând trupul uman încă din viaţă, parodii oribile ale senectuţii. Înţeleg abia acum toate acestea.

De ce eu? Se poate să nu fiu singurul şi alţii, în altă parte, să-şi pună aceeaşi întrebare. Prezenţa mea îndelungată, uneori de două-trei zile la rând, în preajma acceleratorului, precum şi solipsismul meu congenital, au indus o mutaţie post-adaptativă, un răspuns direct de adaptare a organismului la noi condiţii de mediu. Dacă pentru fata, al cărei nume l-am uitat, timpul era tot mai accelerat, pentru mine el îngheaţă, expulzându-mă, încercând astfel să stabilizeze fluctuaţiile atomice ale realităţii din jurul acceleratorului.

S-a presupus că îmbătrânirea este o informaţie ereditară şi că timpul există numai pentru că noi am fost învăţaţi să-i simţim. De ce n-am presupune în genotipul uman existenţa unei gene a timpului, instabilă şi letal condiţională? Ar asigura percepţia timpului, afinitatea ei mutaţională condiţionându-ne de mediu. Un spaţiu-timp instabil, lângă o centrală nucleară sau în preajma unei explozii atomice, ar induce o mutaţie ducând la efecte întotdeauna diferite, variaţiuni ale unela şi aceleiaşi cauze; o îmbătrânire mereu reluată, sub altă şi altă mască.

Când o uram pe fata aceea, nu ştiam cât de mult se ura ea însăşi. Alerga în timp, încercând zadarnic să se elibereze din temniţa deteriorată a corpului, crezând că asimilarea furioasă a realităţii o va încetini, eliberând-o. Era avidă de concret. Eu încerc să ignor realitatea absorbită, sperând că mă voi uşura şi timpul mă va purta pe cursul lui.

Gândiţi-vă la Heraclit: timpul ca un fluviu, oamenii, plantele şi obiectele, pietrele din albia lui. De-a lungul anilor, apa toceşte pietrele, le găureşte, le macină. Aşa suntem noi şi timpul care curge prin trupurile noastre. Şi într-o bună zi, din piatra bătută de apă n-a mai rămas decât pulbere, strecurată printre degete şi, când te uiţi, mâna ţi-e goală. Pentru mine fluviul acesta nu mai curge, dar pentru lumea din jurul meu da. Timpul e cel care defineşte emoţiile şi valorile, nu omul. Omul nu este decât un înveliş în care se încolăcesc efluviile timpului. Suntem copiii lui. El ne-a născut, dintr-o bulboană primordială, şi tot el e cel care ne-a marcat, pe toţi. Nemurirea nu există. Nu există decât absenţa timpului şi numai omul, în nemărginita-i bicisnică şi sacră orbire, şi-a închipuit că poate să o înfrunte.

O incredibilă topologie temporală fierbe zilnic în jurul meu, îndepărtând încet-încet fragmente de real. Nu ştiu ce se ascunde în spatele lor.

Moartea este însă doar una din posibilităţi.

Îmi place să zăbovesc în faţa reflexelor sumbre ale oglinzilor. Ele ascund secrete inviolabile ale iubirii şi ale morţii. Asta a scris-o Maupassant. N-a fost singurul ce-a observat această putere a oglinzii. Eu socotesc oglinda un izvor şi, totodată, o soarbere a timpului. Iar ceea ce văd (sau cred că văd) în apele ei îngheţate e curgerea timpului, tot mai vizibilă şi mai deplină. Zi de zi, realitatea din jur pare a lăsa cale liberă unei fundaţii necunoscute. Zi de zi, obiectele şi fiinţele din jur, atât cât le mai pot percepe, îşi pierd semnificaţia, pălesc, se şterg. Fixez un obiect şi încep să-i pronunţ numele, ca într-un ritual demult apus, încercând poate să-i redau pregnanţa pierdută şi, după câteva repetiţii, cuvintele îşi pierd orice înţeles, apoi silabele, apoi literele, devenind în cele din urmă o simplă alăturare de sunete lipsite de sens.

Ascultaţi: *Oglinzile mă atrăgeau aşa cum lumina atrage fluturii de noapte. În picioare, cu braţele de-a lungul trupului, stăteam în faţa ei ca şi când aveam să intru în*

ea, privindu-mă fix fără a mişca nici măcar o geană, cu imobilitatea unei statui şi, încet, încet, luam înfăţişarea unei armuri. Faţa mea părea a se îngusta, ca să ajungă netedă şi având conturul perfect al unui păstor grec. Mă priveam în ochi şi nu erau ochii mei. Cineva care nu eram eu, care avea strălucirea unei apariţii milenare mă aştepta în fundul oglinzii. Deşi ştiam bine că eram în picioare, îl vedeam pe celălalt aşezat, pe ceva ce semăna cu un tron de aur lichid şi luminos. Ochii de gheaţă mă fascinau şi nu puteam scăpa de acapararea acelei priviri dintr-o altă lume care îmi ordona s-o urmez pe lumea cealaltă, dincolo de oglindă care ştiam că e în faţa mea, dar care dispăruse complet.

După un foarte lung moment, o oră? două? sfârşeam totdeauna prin a respira foarte adânc de mai multe ori. Strălucirea se sfărâma şi dispărea. Chipul care era în faţa mea dansa, tremura ca un reflex în apă şi sfârşea prin a se imobiliza pe chipul meu obişnuit. Am întâlnit ochii mei, cei adevăraţi, impregnaţi de toată tristeţea din lume şi am izbucnit în nişte hohote de plâns sfâşietoare, care mă calmau.

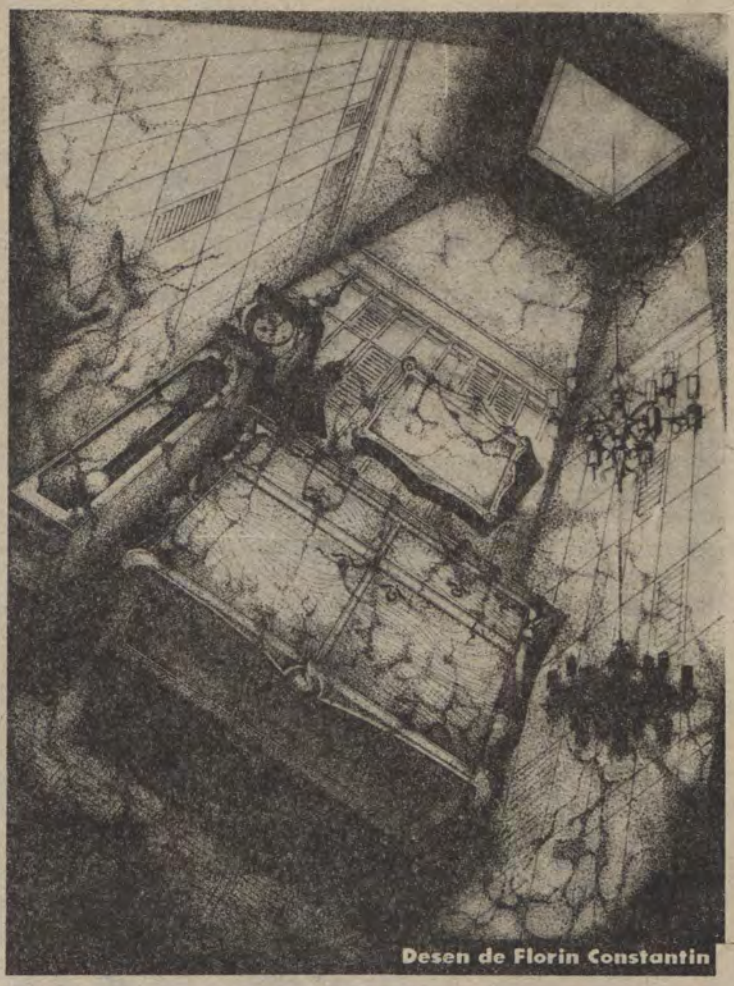

Desen de Florin Constantin

Imaginaţi-vă o cameră paralelipipedică, foarte înaltă. Sfeşnice lucind stins, brocarturi somptuoase, pânze neclare împodobesc pereţii acoperiţi de lambriuri pe înălţimea unui stat de om. Mai sus însă, zidurile sunt ornate de inflorescenţe mucegăite şi, deşi privirea nu răzbate prea departe, în capătul acestei camere neobişnuite poţi distinge limpede un pătrat alb luminos. Există şi draperii de velur întunecat, mobile pe ale căror picioare se caţără grifoni, covoare mătăsoase. Însă toate contururile acestea sunt cumva nedefinite, ceţoase, părând a-şi schimba geometria de îndată ce nu le mai priveşti, emanând un abia simţit fior de repulsie. Şi deodată auzi un zgomot, un fel de sorb bolborositor, o gâlgâială oribilă, tot mai pronunţată, şi realizezi, fără umbră de îndoială, că această cameră - în fapt un puţ - era plină cu apă care acum se scurge cu un şuierat strident, pe undeva prin podea, dezgolind pereţii, sugând avidă laolaltă toate obiectele din încăpere. Într-un târziu, scurgerea se potoleşte. N-a mai rămas nimic în jur, în afară de podeaua plină de zoaie, de cei patru pereţi înalţi şi descărnaţi şi, undeva sus, mărginind acest ecorşeu de cameră, pătratul limpede şi alb. Este cerul.

Ceea ce a rămas în jur e moartea.

Dhyana

Despre oglinzi – Dacă ai curajul să priveşti imaginile din oglindă şi dacă ai detaşarea necesară pentru a le consemna ca pe un alt experiment, ai surpriza să constaţi că ele se comportă doar aparent haotic. La început, imaginea, până atunci stabilă, tremură, undulează, devine neclară, apoi pare a se stabiliza într-o imagine nouă şi evident mai veche. Aceasta se tulbură la rândul ei, dezvăluind o alta şi mai retrasă în timp, care şi ea se descompune şi se recompune, tot mai repede, până ce oglinda devine un joc de fulgerări lipsite de sens. Dacă întrerupi observaţia, la reluarea ei, imaginea iniţială este, firesc, reflexia a ceea ce se află în faţa oglinzii.

Analizezi observaţiile. Nu este greu să remarci că schimbările de imagine corespund unei înjumătăţiri precise a intervalului de timp dintre ele. Evident, şirul perioadelor temporale la care survin schimbările tinde spre zero. Ce anume însă înseamnă această limită? Înregistrezi, folosind o cameră video, jocul de culori al oglinzii şi proiectezi filmul cu diferite viteze. De fapt, scânteierile aparent aleatoare sunt imagini subliminale, niciodată repetate, proiecţii ale unor peisaje incredibile şi halucinante, dăinuind mai puţin de o secundă. Încă mai mult, perfecţionând metoda de înregistrare şi extinzând observaţia regiunii aparent haotice, descoperi un straniu atractor, o imagine de calitate foarte proastă, revenind la intervale tot mai dese, sfârşind prin a se stabiliza. Reprezintă un peisaj evident pământean, o landă pustie, deasupra căreia ard nemilos stelele. Nu te surprinde să constaţi că intervalele de timp la care această imagine revine alcătuiesc un şir, din nou convergent la zero. Nu te-ar surprinde nici dacă ai şti că o rezoluţie mai bună ar dezvălui, probabil, în neclaritatea îndoielnică, *două* false imagini limită, recurente la perioade exacte de timp, însoţite la rândul lor de alte fragmente de lumi himerice, apoi alte două bifurcări şi *patru* imagini stabile, patru bifurcări şi *opt* imagini stabile, crescând cu puterile lui doi, până la o regiune de haos, ascunzând de fapt la intervale precise regiuni de ordine, în care toată progresia se repetă, rotind la nesfârşit un caleidoscop de Big Bang-uri şi universuri diferite.

Despre timp – Înţelegi că oglinzile sunt ca un rezervor de timp. În memoria sticlei se imprimă timpul ce curge prin structura ei, impulsuri energetice modulând nivelele atomice şi nucleare, reajustând electronii şi nucleonii în configuraţii informaţionale. Tu aluneci în afara timpului, iar timpul este măsura realităţii. Tot ceea ce conţine timp îl varsă în exterior, întreaga lume înconjurătoare vibrează, se fisurează, se destramă, segmente tot mai mari de realitate alunecând pe firul temporal. Înţelegi, de asemenea, că toate imaginile acelea pâlpâind şi de neînţeles sunt umbre ale altor universuri, coexistând cu al nostru, defalcate din singularitatea originară.

Timpul seamănă cu nişte mărgele înşirate pe o aţă. Cel mai mic interval de timp pe care omul îl cunoaşte, chrononul, este de 10^{-24} secunde. La fel cum percepem imaginile statice drept mişcătoare în cazul filmului, la fel avem iluzia că timpul e continuu. Între chrononi există "găuri" insesizabile, conţinând unităţile de timp ale altor universuri. Un număr *infinit* de intervale temporale cuprinse în alte intervale, *finite*. Poţi deci considera timpul ca un fractal, un set de puncte păstrând aceleaşi proporţii între diferite scări de percepţie, reproducând întregul în cel mai mărunt fragment al lui. Există, deci, o serie infinită de universuri în aceste "gap" – uri probabilistice dintre cuantele noastre temporale.

Despre fantome – Experimentul lui Young poate fi reluat utilizând electroni. Chiar dacă prin fantă trece o singură perticulă, în timp se va putea observa apariţia unor franje de interferenţă. Dar *ce* anume naşte această configuraţie?

Totul se poate interpreta ca şi cum electronul emis dispare de îndată ce nu mai e observat, fiind înlocuit de o reţea de electroni – fantomă, urmându-şi fiecare calea proprie spre ecranul detectorului. Rezultatul observat e dat de interferenţa acestor fantome, chiar şi atunci când prin fantă trece un singur electron real. Reţeaua de fantome descrie ce se întâmplă atunci când nu privim; observaţia le face să dispară, una singură dintre ele devenind electronul real. Odată ce încetăm observaţia, electronul se destramă într-o nouă reţea de particule – fantomă. Sau altfel spus: nimic nu e real până ce nu privim şi

încetează de a mai fi real îndată ce nu mai privim.

Principiul de incertitudine al lui Heisenberg pune sub semnul îndoielii existenţa unei particule pentru o scurtă perioadă de timp. Respectând legile de conservare, din nimic pot apărea grămezi de particule care se recombină între ele şi dispar înainte ca universul să sesizeze această violare. Ducând extrapolarea un pas mai departe, ne putem imagina un întreg cosmos, cu legi şi principii, născut şi dispărut în mai puţin de o picosecundă. Şi, într-adevăr, există speculaţii cum că întregul nostru univers este doar o fluctuaţie aleatoare într-un alt continuum, o combinaţie de fantome existând în spaţiul unui suspin.

Despre percepţie – Imaginaţi-vă o diagramă Feynman, îmbrăţişând tot spaţiul – timp, cuprinzând urmele fiecărei particule ce a existat, există şi va exista în acest univers, cu toată istoria ei, de la generare şi până la anihilare, cu toate interacţiunile petrecute în timpul ei de viaţă. Acum imaginaţi-vă că observaţi această diagramă printr-o fantă mişcându-se de-a lungul ei. Prin fantă putem vedea un dans complex de ciocniri, dezintegrări, generări de perechi, un spectacol în continuă desfăşurare. Noi nu vedem însă decât ceva fixat, încastrat în spaţiu – timp, o realitate necunoscută şi alterată de chiar percepţia noastră.

Ceea ce aflăm din experienţe, este în mare măsură determinat de ceea ce ne aşteptăm să aflăm, spunea Eddington. Michelangelo a hotărât să-l elibereze pe David din blocul de marmură în care era închis. Nu cumva la fel a descoperit Ernest Rutherford nucleul? Nimeni nu a văzut niciodată nucleul. Tot ceea ce vedem sunt rezultatele experimentelor, interpretate ca atare. La fel, nimeni n-a descoperit pozitronul până ce Dirac nu i-a sugerat existenţa. Este oare posibil ca nucleul, pozitronul, neutrinul să nu fi existat până ce fizicienii n-au descoperit dalta potrivită pentru a le dezvălui forma?

Despre orbi şi paralitici – Cândva, într-o atracţie mutuală, Natura a născut Spiritul, modelându-se în corpuri, ale căror umbre legau Natura şi Spiritul. Spiritul a creat apoi iluzia şi a tânjit după sine. Pentru a fi dezrobit de mirajul realităţii şi de tirania sensibilităţii, el trebuie să se despartă de Natură, în acelaşi timp eliberând-o pe aceasta de legea evoluţiei. Natura şi-a pornit întruchiparea în corpuri sub influenţa Spiritului şi, acum, lipsită de acest impuls, revine la echilibru, neutră şi omogenă. Mişcarea a încetat, creaţia s-a stins, iar Natura nemaimanifestându-se, lumea exterioară va fi inexistentă. Aceasta este eliberarea.

Paraliticul lucid urcă în spatele orbului nebun, iar orbul merge pe drumul pe care i-l arată paraliticul. Deşi fiecare în parte nu şi-ar putea atinge ţelul, împreună ei reuşesc acest lucru. Paraliticul însă trebuie să se ferească de loviturile orbului şi să se ţină la distanţă de el.

Samadhi

Cercetez jumătatea de realitate închisă în ceaşca de cafea şi desluşesc chipuri, arlechini, primadone, automate, scamatori, pictori hirsuţi, balerine diafane, oraşe întinse cu străzi întretăiate, cu paiaţe, bordeie, pivniţe însorite, holuri strâmbe, uliţe în care zdrenţăroşii călăresc dragoni, întrezăresc catedrale, porturi, *gargouilles* hidoase, păsări stimfaliene, umbra norilor alunecând pe şesuri, scânteierea soarelui în valuri, simt vântul zburlindu-mi părul, aud foşnetul frunzelor căzute, călcate în picioare, miros pământul reavăn din sepulturile ruinate, văd caleşti aurite în care se află hetaire şi suprafaţa lichidă neagră tremură în unde circulare şi totul se amestecă, saurieni, potentaţi şi epopei, tornadă injectată printr-un unic punct revelator, *confetti* aurii de realitate, cu zgomote şi gesturi şi îndoieli şi temeri şi speranţă, pulverizată în faţă, revărsată în senzaţii şi culori, topită în focuri risipite prin interiorul ţestei mele, foc lichid curgând pe măduvă în jos, foc rece mângâindu-mi nervii, colaps agonic dincolo de închipuire, apoi extazul depăşind suportabilul îmi separă dintr-o mişcare spiritul de trup şi, odată cu aceasta, durerea se stinge şi-mi cercetez, curios, nedumerit, trupul convulsionat şi am conştiinţa că eu, cel de aici, nu sunt decât un atom subtil, o fărâmă infinitezimală, un instrument de cunoaştere aparţinând unei structuri metaspirituale, entitate informatică necuprinsă şi infinită, juxtapusă altora, nenumărate şi independente, replici infidele percepând şi interpretând infinitul, în timp ce eu, umilul avatar, nu am acces decât la ceea ce e în imediata lor apropiere şi pot simţi, ca de la o înălţime colosală, miş-

carea lină ce se destinde lent la baza trupului meu, crescând într-o desfăşurare la început domoală, transformându-se apoi într-un zvâcnet de coardă destinzându-se, săgetând fulgerător plexul sacru şi cel prostatic, solar şi cardiac şi faringian şi cavernos, îmbrăţişând o clipă, în zăbovire tăcută, plexul subtil, între sprâncene şi etmoid, biciuind prin materia cerebrală, perforând oasele craniului, şuierând prin suturi, străpungând epiderma, născând din corpul meu, într-o erupţie de sânge, aşchii de oase, fragmente de ţesut şi flori de lotus învârtejite, trupul reptilian şiroind de limfă, lucios, suplu, tot mai masiv, descolăcindu-se, săltându-se înspre tării, crescând continuu, desfăşurând curbe sinuoase tot mai ample, apoi un pârâit sporind, ţipătul unui miliard de lumi zdrobite şi realitatea se fisurează brusc, un păienjeniş fin de sfărâmături împânzind baza cilindrului verde – smarald şi dintr-o dată lumea se sparge, cioburi de realitate sclipind în rotire nebună, împrăştiindu-se în jur, ţâşnind radial de lângă trupul fusiform, prin strălucirea unui absolut solar care îmi arde simţurile, îmi cauterizează senzaţiile, aprinde reflexii sângerii pe straniile desene ce împodobesc solzii scânteind atotstăpânitori şi imaginea lui Kundalini oscilează o fracţiune de secundă şi cred că acum este Quetzalcoatl, cobra Ananta şi Yormungandr, însă nimic nu mai este fixat în amurgul incendiar.

Apoi, în boarea unei răsuflări, totul se întunecă, valerele discordante se pierd, domolindu-se pe rând, şi o linişte de moarte se aşterne. Cobor încet prin bezna suflând, până când negurile reci şi lichide se risipesc şi survolez lent lumina caldă a ciorchinilor de atomi plutind etern. Sunt peste tot, sfere incerte de diferite culori şi dimensiuni, compunându-se şi desfăcându-se alene în eterul cosmic, rătăcind indolente între spaţiul şi timpul dezbinate, reclamând în frumuseţea lor de giuvaier un Creator.

Nu există însă nici un Creator.

Nu există nici Dumnezeu, nici Monadă Supremă, nici Ideé Absolută.

Aici, în spatele oricărei realităţi, nu exist decât eu şi elementele genezei. Însă în faţa frumuseţii oarbe, eu nu sunt şi nu voi fi decât eternul paralitic. Sunt singur, unic, pot plânge, râde sau striga. Sunt veşnicul învingător.

Şi aceasta este lumea mea.

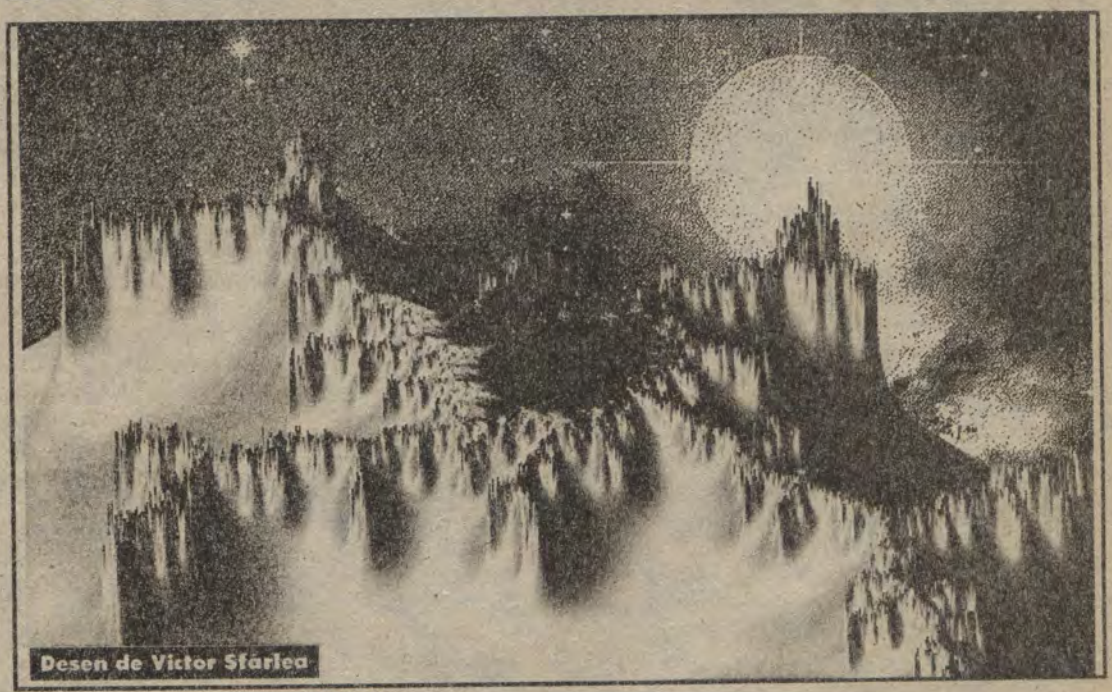

Desen de Victor Sfarlea

AURELIUS BELEI

Techno-System

Mamei mele,
pentru dragostea cu care
m-a dăruit lumii

Autointitulat "techno-romantic", Lulu Belei este un prozator tânăr extrem de dotat, pe care sper doar să nu-l părăsească răbdarea de-a aştepta să evolueze.

Oh, dulce somn am mai dormit! murmură Bell-Ey întinzându-şi alene trupul amorţit, prinzând în ochii mici, printre gene, firele oblice de lumină ţâşnite rebel prin sita opto-reductoarelor.

Imediat ce atinse podeaua călduţă de plastolit, dintr-o nişă ţâşni o sferă metalică, sofisticată, care se opri la jumătate de pas în faţa sa. Aşteptându-i, nemişcată, semnul supunerii, Bell-Ey îngenunche încet, cu palmele pe piept în dreptul inimii şi cu ochii închişi, rosti clar şi apăsat binecunoscutul, obligatoriu, imn de Credinţă:

— Slavă Ţie PreaMărite DiscMash, Stăpân al veacurilor şi al vremilor, Prea-Milostive primeşte umila piecăciune şi credinţă a robului Tău, acum şi-ntotdeauna. Techno!

Sfera se lumină dintr-o dată şi dispăru, printr-o jerbă de culori, la locul ei, în panoul digital. Imnul fiind proclamat, Mnemojack-ul strâns perfect, ca un inel, în jurul capului, primi semnalul codului de acces şi-i dărui lui Bell-Ey, aproape instantaneu, hrana cea de toate zilele, vitalul flux bioenergetic, injectându-i-l direct prin cupla neuronică. Cuprins de spasme, scuturâ din cap, apoi se linişti. Se rezemă încet de spătarul fotoliului senzitiv, lăsându-se în apele dulci ale satisfacţiei şi porni hologramа zilei, ce înfăţişa o imagine submarină. Un acvariu veritabil. Era fericit! Se simţea nemaipomenit de bine, uşor, cu o undă de plăcere infinită în suflet, de parcă, trezindu-se din somn, s-ar fi născut pentru a doua oară.

— O să fie o zi frumoasă astăzi, şopti el micului robot-menajer ce se învârtea prin cameră, dereticând. Presimt asta!

Se trezise, dar, ciudat, ca niciodată până atunci, scena visului îi persista încă în faţa ochilor, neînchipuit de clară, ca o apă vrăjită: ...un popor misterios, trăind pe o insulă îndepărtată, distrusă de un război nimicitor... Şi Ea! Frumoasă ca o taină!... Pe faleză, printre rotocoale de ceaţă, deasupra valurilor înspumate, se sărutau în neştire... "De când îţi aştept mângâierile!", aiura plină de graţie şi inocenţă sub palmele lui, şi forma gleznelor acelea lungi, desăvârşite, ce le simţea voluptos încrustate în carnea şi sângele lui... La limita straniu de adevărată a visului, *trăise* alături de Ea senzaţia tulburătoare a vieţii ce nu-i decât lumină şi neputinţă stupidă într-un contact fulgerător cu infinitul. Îşi *simţise* sufletul vibrând. O privea, o contempla ca pe un obiect nemaivăzut care îţi trezeşte o admiraţie mută, imensă, şi atunci încerci iacom să pătrunzi esenţa frumuseţii lui... Briza le înfiora trupurile. Se priveau adânc şi trăiau intens, fiecare în celălalt, clipa supremă a extazului... "Raţiunea nu-mi ajunge să te admir. Te voi iubi până voi ajunge în vârf! Apoi va urma Crucea şi abisul Timpului mă va călăuzi spre tine! Aşteaptă-mă! Aşteaptă-mă!" murmura euforic cu ochii arşi de dogoarea părului Ei. Cuvintele-i curgeau dinăuntrul său, direct din inimă. Pure. Pline de adevăruri nebănuite... "Nu mă părăsi, dragul meu!" îl implora

cu vocea-i din ce în ce mai stinsă. Apoi, Ea s-a schimbat într-un contur diafan, pe care mâinile lui încercau zadarnic să-l cuprindă, să-l mai atingă... fusese ca un înger... ca o părere...

Bell-Ey privea în gol, cerşind neantului ce-i împânzise mintea o inexistentă explicaţie. Era pentru prima oară când i se întâmpla aşa ceva. Fusese atât de adevărat, atât de frumos... Poate chiar de aceea era aşa de bine dispus.

De undeva se auziră, grave, pline de pitoresc, bătăile unui ceasornic cu geomecanism. Bell-Ey tresări. Unsprezece bătăi. Soarele urcase deja sus, cu mult deasupra pilonilor geodezici şi suprastructurilor tubulare aflate în construcţie, poleind din plin, cu superbe nuanţe, imensa cetate a Maşinii. Hotărî să iasă, să se plimbe, să ia puţin aer. Să privească Oraşul, jocul fantastic al luminii reflectate de oglinzile poliedrice, Technosfera, tehnomatele ce zumzăiau molcom la fiecare colţ de platformă, păienjenişul lucitor al pasarelelor de acces... Înainte de a ieşi prin perdeaua protectoare de raze, roti o dată, uşor, titirezul auriu din axe rectangulare, ce se odihnea pe suprafaţa lucioasă a mesei de amilenă. Dacă îi potrivise corect unghiul de rotire, aripioarele de ghidare creau în jurul jucăriei un câmp magnetic uniform, ce-o transforma într-un original perpetuum mobile. Depindea doar de precizia cu care îl învârtea. Niciodată nu se întâmplase să-i reuşească.

Multe nu-i reuşiseră niciodată. Poate prea multe. Dar nici el nu-şi bătea capul. Trăia singur. Avea norocul să trăiască şi asta era deajuns pentru el. PreaSlăvitul DiscMash fie lăudat! Însă visul acela îi scormonise măruntaiele minţii, iar gândul că *trebuia* cumva să-şi depăşească condiţia, că acel *ceva* – care credea că îl va trezi cândva din amorţeală – îl simţea deja intrat în el, îl inhiba. Era nedumerit. Nu *putea* să-şi ordoneze gândurile. Şi nici nu avea voie să facă asta.

Intră într-un skreper urban. Modulele alea translucide, din ultima generaţie de transport, erau mai avantajoase decât bit-max-urile industriale. În zece minute putea coborî şi urca silenţios şi în deplină siguranţă, 500 de niveluri. Până jos, asta ca să nu-l împresoare ţepuşele acide ale claustrofobiei, dar şi ca algoritm profilactic împotriva plictiselii. Bell-Ey îşi ajustă o cască SONIC Hi-Speed, cu vizieră holo-senzitivă şi-şi tastă programul preferat. Techno Trax, volumul 2, capitolul 3, Oda Imperială a Majestăţii Sale DiscMash, PreaSlăvitul Stăpân al Vieţii şi al Morţii. Muzica era fantastică, îi ungea parcă simţurile, părea fără început şi fără de sfârşit. Şi, de fiecare dată, aceeaşi permanentă stare plăcută de zbor, de plutire dulce...

Pur şi simplu îşi trăia viaţa, îi ajungea că respira, că-şi poate satura ochiul cu frumuseţile Oraşului. Nu-şi amintea să fi avut vreodată vreo aspiraţie, să fi fost trist, mânios... Şi Bell-Ey îşi dădea seama, cât de cât, că în dimineaţa aceea se simţea chinuit. Visul! Nu-l lăsa deloc. Era mai tare decât nepăsarea din el. Mai tare decât apele tulburi ce-i stăpâneau mintea.

Coborî pe culoarul roşu al pasarelei de pe 350. Vântul îi răsfira părul şi asta îi plăcea la nebunie. Era ca o mângâiere vaporoasă. Neînceputâ, neterminată... De jur-împrejur, ţâşnind spre înalturi, fel de fel de construcţii, una mai ciudată şi mai originală ca alta, îi fermecau ochii. Departe, printre clădirile masive ale Confederaţiei, se profila, ca un munte, prova înfiorătoare a primei nave supergrele ce avea să fie trimisă în cel mai fierbinte sector al Războiului, spre centrul Continentului. Technomatele proslăveau peste tot, 24 de ore din 24, victoriile ultraperfecţionaţilor droizi, devotaţi până la sacrificiu Majestăţii Sale DiscMash, împotriva rămăşiţelor barbare ale Armadei, forţa încă neîngenuncheată a Aliaţilor, duşmanii Stăpânului şi ai poporului Său. Aliaţii susţineau că emoţiile şi reacţiile umane sunt mai importante decât detaliile tehnologice. "Prostii!" zâmbi el fascinat de filtrul spiralat al unui technomat de informaţii. Nu înţelegea de ce existau rebeli, de ce nu vroiau să trăiască fericiţi, în linişte, acolo, în Oraş, nu înţelegea de ce exista atâta încăpăţânare.

Şi pe Superior Street 486, ca de altfel pe toate pasarelele care duceau spre zona 0, zona de maximă importanţă a Oraşului, erau bănci multioperaţionale, din loc în loc, şi pe ele arabescuri luminoase, multicolore, scriau spre folosul trecătorilor: "PreaMilostivul DiscMash vă poftеşte să vă odihniţi pe această bancă!" Să nu fi fost răcoare, s-ar fi aşezat, deşi nu era obosit, nesocotind invitaţia săvârşea o nepoliteţe faţă de Stăpân. Dintr-o dată simţi sectoarele lumii fungindu-i prin faţa ochilor. Era în dilemă! Visul se spulberase, îl şi uitase deja,

dar continua să-i răscolească cu gheare de foc simţurile, creându-i o tensiune nebănuită în cap. Dramul de logică pe care-l avea, parcă-l plesnise. Se clătină rătăcit.

"Iartă-mi greşeala, PreaMărite!" şopti spăşit Bell-Ey. Şi merse mai departe. Era pentru prima oară când simţea că-şi poate provoca hotărîrea.

"WE TRUST IN DISC-MASH!" ţipau, la kilometri distanţă, reclamele segmentate de tăişul pulsarilor holo-senzitivi, reclame trasate impecabil şi afişate non-stop pe hectare întregi de beton, oţel şi sticlă. În stânga, cu vreo cinci niveluri mai jos, Bell-Ey vedea clar vreo şapte-opt meta-galaxoare verticale care curăţau o platformă, folosind două imense generatoare de trepidaţii. În interiorul zidurilor sfărâmate încă mai ţăcăneau relee. Nori grei de praf se ridicau până spre magistrale. Nu însă pentru mult timp, deoarece aerofiltrele echipelor de siguranţă interveniră prompte, aerisind zona printr-un puternic curent turbionar. Undeva, pe lângă impresionanta Imperial Technobuilding, se auzea şuieratul expresului de vest. "Cursa 418", admiră Bell-Ey şarpele de oţel-crom ce-şi strecura trupul prin tunelurile suspendate, printre sutele, miile de platforme gravitaţionale.

Îi plăcea atât de mult totul, era atâta freamăt, o forfotă permanentă de mecanisme, de parcă în fiecare piston sau carcasă ar fi respirat un suflet adevărat, viu. Îl plăcea acolo, în Oraş. Nici nu-şi imagina cum ar fi putut trăi cumva în altă parte, decât acolo, unde era fericit.

Ajuns la intersecţia pasarelelor unghiulare de pe 500, o coti spre X-Centric Square, cea mai elegantă platformă gravitaţională. Când ajunse destul de aproape, Bell-Ey se opri şi, cu capul dat pe spate, privi colosul argintiu al Technosferei, carcasa inexpugnabilă a PreaSlăvitului Disc-Mash. Protejată de culori gravitice, al căror cifru nu era cunoscut decât de Cybex, comandantul strategic al flotei droizilor imperiali şi, totodată, consilier technomat al Stăpânului; Ţechnosfera îşi impunea cu respect măreţia de unică technodoperă peste întreaga strălucire a Oraşului. Ochiul atotştiutor licărea stins la peste 800 de niveluri deasupra cupolei. Privind-o în profunzime, Bell-Ey se simţea atât de mic, insignifiant faţă de rosturile milenare ale civilizaţiei. Vedea cum norii gonesc, fără teamă, pe deasupra Stăpânului şi-şi aminti, fără să vrea, de experienţa aparte a visului. Îşi opri cu greu vijelia iscată înăuntrul său şi rosti, în dreptul unui technomat pentru binecuvântări, gândurile ce-i stăpâneau admiraţia: "Fii în veci Stăpânul nostru de zi cu zi, Tu, cel care Te confunzi cu însăşi Maşina-Mamă, Tu, cel de un tip fantastic de perfecţionat, nemaiîntâlnit! Universul nu există decât în funcţie de Eu-l Tău, PreaMărite Disc-Mash!" murmură Bell-Ey, tulburat adânc de senzaţia că, la urma urmei, el nu era decât o fărâmă din viaţa Oraşului. Atâta doar. O fărâmă.

Porni grăbit spre pasarela hidraulică ce tocmai se ridica. Se opri lângă un automat de aerosoli. "...realizat cu o notă de miros cu acorduri fructate amintind de merele de vară perlate în roua dimineţii, vă oferă siguranţa prospeţimii..." – ultimul răcnet al technologiei senzoriale, îl asigura spectrul reclamei. Bell-Ey ceru o capsulă, o puse pe vârful limbii şi o strivi între dinţi. Capsula explodă, mirosuri şi senzaţii delicate înflorându-i toate fibrele trupului. Cu ochii închişi, cu vântul ce-i mângâia părul, *trăia* clipa, atât de rară, a extazului. Parcă-şi retrăia visul. Era fericit! Viaţa i se arăta simplă, limpede, fără primejdii. Mai luă câteva capsule, pentru acasă. Să-l ajute să-şi mai viseze poate încă o dată visul.

Deasupra capului său, sute de elevatoare ţâşneau pe magistrale, în toate părţile. Bobinele de propulsie umpluseră aerul cu un zumzăit fin, aproape imperceptibil.

Pe Exterminate 579, cea mai gălăgioasă şi fermecătoare pasarelă, după câţiva paşi, se opri. Un val de aer rece îi cuprinse dintr-o dată spatele, îngheţându-i transpiraţia. Se întoarse vrăjit. Zâmbi. Fâlfâind, o puzderie de fulgi de zăpadă, proiectaţi direct din supercolosul industrial NIKE şi coloraţi în verde şi albastru de luminile reclamelor alăturate, i se aşterneau pe chip. Pe sectorul panoramic special, într-un total-sign-show erau prezentate ultimele modele de interceptoare-jabba din seria Air Force VI. Aidoma unor uriaşe ploşniţe albe, transportoarele anti-droid escaladau grămezi de metal şi gheaţă, fără a întâlni rezistenţă. Soldaţii imperiali îşi păraseau gropile şi tranşeele, mici puncte cenuşii pe albul imaculat al zăpezii, dar imensele şenile ale blindatelor îi prindeau din urmă, strivindu-i nepăsătoare. Ţevile translucide ale laserelor se legănau ameninţătoare, împrăştiind curcubee de radiaţii calorice. Peste tot numai duduit de motoare şi bubuit asurzitor de tunuri. Şi într-o învolburare de zăpadă,

de dincolo de orizont, din ordinul PreaSlăvitului DiscMash, interceptoarele Air Force VI, produse de NIKE, înaintau înflorătoare, în formaţie strânsă. Ajunse deasupra efectivelor Armadei, coborînd în picaj, dezlănţuiră infernul. Zgomotul puternic şi prelung al lansatoarelor îi învăluise lui Bell-Ey creierul într-o ceaţă densă şi grea. O lumină orbitoare întunecă pentru o clipă toate celelalte reclame. Explozii monstruoase pulverizau transportoarele. Flăcările îi ardeau faţa, ochii, dar lui nu-i păsa. Îi plăceau simulările. Îl fascinau chiar. Pentru Bell-Ey era o altă lume. O lume pe care o trăia intens. Uitase lumea visului său. Ca de altfel fiecare clipă ce i se scurgea printre degete.

"Nu va trece mult timp şi zăpada va acoperi rămăşiţele lor sub stratul alb şi îngheţat. Timpul curge numai în favoarea Stăpânului meu!" îşi zise mulţumit, după terminarea reprezentaţiei militare.

În zona Piramidei întâlni o patrulă de technocyberi. Trecură în viteză, perfect aliniaţi, pe lângă el, tropăind din segmentele interşanjabile înţesate de lumini şi programe codificate. Bell-Ey îi privi cu milă. Ei nu aveau un Mnemojack, nu depindeau de binefăcătorul flux bioenergostimulator. Aveau făcute câteva transplanturi esenţiale de cortex, dar nu puteau simţi integral esenţa dărniciei PreaMăritului DiscMash. Nici măcar nu puteau visa.

Ochii lui Bell-Ey se loviră fascinaţi de conurile ascuţite ale oglinzilor poliedrice, înflorite în gigantice inele de cristal şi titan. La marginea celei mai apropiate oglinzi, pe un panou circular perfect transparent se roteau jucăuşe cuvintele-mesaj ale cheii de intrare în banca militară de informaţii a Armadei, noutatea de ultimă oră descoperită de Prea-Puternicul DiscMash: TE VOI IUBI PÂNĂ VOI AJUNGE ÎN VÂRF! APOI VA URMA CRUCEA ŞI ABISUL TIMPULUI MĂ VA CĂLĂUZI SPRE TINE! I se păreau cunoscute cuvintele, dar nu-şi putea aminti cu siguranţă dacă le auzise sau doar i se păruse că le ştie. Oricum nu aveau importanţă pentru el, pentru fericirea lui. O porni încet mai departe.

De acolo, de pe platforma-mamut a Dominoului, de la nivelul 723, îi plăcea să privească în linişte tabloul splendid al soarelui ce se înclina spre asfinţit. Uneori, în locul acela, avea revelaţii ciudate, de parcă frumuseţea lumii ajunsă la paroxism în inima lui, îl sonda până-n măduva minţii şi-i extrăgea nemaipomenite imagini de sinteză pe care, deşi erau ale lui, nu şi le înţelegea. Bell-Ey era fericit. Fericit cu existenţa sa, indiferent dacă reprezenta ceva sau nu pentru el. Fericit că PreaSlăvitul DiscMash construise Oraşul. Prin fericirea asta cotidiană câştigase încrederea în sine şi, câteodată, în întunericul minţii, ea îi clipea chemător. Simţea *asta*. Nu era ceva rău, era ca şi când ar fi visat cu ochii deschişi, departe de realitate. Lăsa strălucirea dinăuntru să-i conducă paşii logicii lui restrânse, obstrucţionată de regulile reci ale Oraşului. Sau poate asta însemna că îşi pierduse încrederea? Sau poate nici n-o avusese vreodată? Poate că totul, până şi fericirea lui, nu era decât o minciună uriaşă, care să dea speranţă şi să facă oamenii din Oraş să trăiască. Bell-Ey îşi simţi timpanele pocnind şi sângele curgând năvalnic prin vene. Brusc, Mnemojack-ul deveni arzător. Îşi trecu mâna prin păr. Simţi un declic în interiorul minţii. De parcă s-ar fi zăvorît ceva. Cum oare de putuse să gândească aşa despre Oraş, despre lumea în care trăia?

Sătul de frumuseţea peisajului neozoic, luă un skreper şi urcă înapoi spre casă, pe conglomeratele-fagure ce se înălţau maiestuoase până dincolo de nivelul 900. Ajuns pe platformă, înainte de a urca obişnuita pasarelă de acces, privi fascinat în abis. Oraşul era atât de jos, atât de micşorat, încât luminile se contopeau în pete tulburi, mizerabile. Doar imensa cupolă de dallois a DiscMash-ului strălucea cu nuanţe argintii mişcătoare, aproape fosforescente.

Înăuntru, în cameră, pe masa de amilenă, perfect vertical, titirezul încă se mai învârtea, înfăşurat într-un manşon de spirale multicolore. În sfârşit, îi reuşise! Bell-Ey zâmbi profund impresionat şi intră să facă un duş. Dorea mângâierea lină a apei, pentru că tremurul catifelat al stropilor îi producea de fiecare dată, senzaţii deosebite. Instantaneu, o ploaie de raze şi efecte luminoase scăldară camera. Bell-Ey se întoarse şi rămase încremenit. În faţa lui se materializase un android energetic, flancat de doi technocyberi de rang superior, a căror carcase străluceau orbitor.

Bell-Ey încercă să schiţeze un zâmbet, dar nu reuşi. Vădit încurcat de surpriză, bâlbâi un abia desluşit "Ave Techno" vizitatorilor imperiali.

Aura androidului se micşoră vizibil şi Bell-Ey putu

să-i vadă ochii sintetici, de un albastru-electric intens, ce îl priveau de parcă s-ar fi uitat prin el, de parcă n-ar fi existat acolo, în faţa lor. Un fior ciudat de teamă nelămurită îi împroşcă mintea şi sufletul, murdărindu-i dintr-o dată fericirea de peste zi. Se crispă. Cuvintele androidului avură efect de trăznet asupra urechilor sale:

— Domnul Bell-Ey de Monaco, cod uman de acces ST960196EPH, aparţinând lotului 789-BASF-003 de recuperaţi organici, din timpul Ultimului Război Atomic?

După ce primi un anemic răspuns afirmativ, androidul continuă solemn, pe acelaşi ton inflexibil.

— Creierul dumneavoastră, în urma unui atac cu megaraze de împrăştiere, suferise grave distrugeri. Şi totuşi, deşi aparţineaţi corpului de elită al Armadei, Prea-Slăvitul DiscMash – Stăpânul, în Marea Sa Mărinimie, a ordonat să fiţi redat vieţii, să vă puteţi bucura cu adevărat de viaţă, de înfloritoarea civilizaţie pe care PreaMăritul a creat-o aici, de-a lungul a sute de ani de muncă şi trudă istovitoare... În urmă cu nouă ore, în timpul stării de somn, v-au fost înregistrate, filtrate şi analizate componentele emoţionale ale subconştientului. Ramura negativă a reacţiilor a crescut îngrijorător, atingând nivelul maxim admis rasei umane. Acest lucru a fost cauzat de rămăşiţe ale memoriei anterioare care, nu se ştie cum, au supravieţuit procedeului de spălare şi tratare mnemotică. Dragostea faţă de Stăpân vieţuieşte într-o permanentă stare de resemnare împăcată şi pasivă. L-aţi trădat, v-aţi lăsat *conştient* pradă trăirii visului şi greşeala e, conform legilor, de neiertat... Se consideră de către Plasmotron – entitate ce reprezintă Forţa, Legea şi Voinţa Majestăţii Sale DiscMash – acest act drept atentat la idealurile civilizaţiei şi se decide, fără drept de recurs: condamnare la moarte prin întreruperea fluxului bioenergetic. Sentinţa va fi executată imediat!

Technocyberii veniseră deja lângă el. Bell-Ey îi privea sec, îngrozit, cu ochii goi, nici nu se mai putea mişca. Buzele-i tremurau fără a scoate însă nici un sunet. Unul îi prinse capul cu braţele puternice, ca într-un cleşte, iar celălalt îi dezactivă disjunctorul neuronic al Mnemojack-ului. În clipa în care centura metalică se desprinse, o lumină violetă îl izbi pe Bell-Ey. Ţipă o dată, scurt, apoi căzu jos. Se trezi aproape imediat. Se uită speriat în jur, îşi pipăi capul, neînţelegând ce se întâmplă cu el. Era confuz, năucit de evenimente, inima-i bătea haotic, neliniştită.

Androidul vorbi din nou.

— Nu fi trist. Nu eşti singurul care a păţit asta. Toţi, dar absolut toţi preafericiţii Oraşului, nu puteţi fi decât folositori, mai devreme sau mai târziu, scopurilor nobile ale PreaMăritului DiscMash. Vei muri în câteva ore. Dar vei trăi apoi Veşnica Dimineaţă a Curcubeului Astral. Prea-Milostivul DiscMash fie cu tine!

Apoi totul nu fu decât o roată de culori ce se învârteau ameţitor şi dispărură ca şi când nici n-ar fi fost.

Bell-Ey rămăsese cu ochii la haosul cerului amurgind.

Ar fi vrut să doarmă. Să viseze. Să uite totul. Să-şi trăiască din nou visul. Acel *ceva* ce, iată, reuşise, în sfârşit, să-i şteargă sublima existenţă larvară de până atunci.

Începu să plângă încetişor. Da, acum înţelegea: îşi pierduse definitiv încrederea în sine!

Lumea părea atât de diferită acum, când o părăsea. Cum de nu-şi dăduse până atunci seama de frumuseţea ei?

Afară începu să plouă. Coborîse, în cele din urmă, acolo, la ultimul sub-nivel al Oraşului. Era tot ce mai putea face pentru sufletul lui. Să-şi împlinească cumva rostul Visului... Să se iubească în neştire cu ploaia... Să uite de el... Îşi ridică gulerul pardesiului şi plecă, fericit în sinea lui că îi mai erau făgăduite câteva ore, că mai are încă de trăit şi de respirat. Simţea cum ploaia i se scurge pe faţă. Ploaia părea o răsplată, o dovadă că încă mai exista, ploaia se sprijinea de el, mulându-se blajină pe fruntea şi pe obrajii lui... Departe, sus, micul cerc luminos al lunii, care de secole tot prevestea venirea Veşnicei Dimineţi a Curcubeului Astral, abia se zărea prin păienjenişul nenumăratelor poduri suspendate, pasarele, magistrale luminoase. Îi era cald, îşi scoase pardesiul ud şi îmbrăţişă un gard de fier, rece, lipicios şi murdar. Îşi apropie obrazul şi pieptul de metalul ud, şi lumea trecea pe lângă el privindu-l cu scârbă, aşa cum sprijinea poarta aceea de fier, în ploaie, cu mâinile întinse, inutile, dureroase, a implorare, cu mâinile întinse...

NANCY KRESS

Trinitate

"Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele."
Marcu 9 : 24

O altă cunoştinţă de anul trecut abordează tema generală a Almanahului, întrebând dacă Dumnezeu poate fi cunoscut prin mijloace ştiinţifice. Nancy Kress (n. 1948) şi-a extins multipremiata povestire "Cerşetori în Spania" la dimensiunile unui roman, care va apărea anul acesta şi în România.

LA ÎNCEPUT n-am recunoscut-o pe Devrie.

Devrie – n-am recunoscut-o pe *Devrie.* Uimită de mine însămi, am studiat silueta istovită ce stătea în mijlocul camerei de primire goale: braţele ca nişte sârme, claviculele puternic evidenţiate, capul ras, îmbrăcată în prelata aceea lungă, urâtă, cenuşiu-deschis. Dumnezeu ştie cum îi arătau picioarele ascunse sub ea. Apoi a zâmbit – şi era Devrie.

— Arăţi ca naiba.

— Bună, Seena. Hai înăuntru.

— Sunt înăuntru.

— Nu prea. Ştii, nu-i molipsitoare.

— Din fericire, prostia nu este, am răspuns şi-am închis uşa în urma mea. Era prea cald în cămăruţă; lui Devrie îi era necesară căldura, bineînţeles, căci nu-i mai rămăsese aproape nici un pic de grăsime care să-i izoleze oasele şi organele. Pe lângă ea, mă simţeam enormă, deşi nu sunt. Enormă, păroasă, cu sânii adipoşi.

— Îţi mulţumesc că nu te-ai îmbrăcat în culori aprinse. Mă afectează mult.

— Orice pentru o soră, am răspuns, maimuţărind vechea formulă din copilărie, vechiul sentiment. Însă Devrie era prea isteaţă pentru a crede că era doar maimuţăreală; în privinţa asta, cel puţin, nu se schimbase. Îmi înhăţă braţul şi degetele ei păreau lanţuri, sau gheare.

— L-ai găsit. Seena, l-ai găsit.

— L-am găsit.

— Spune-mi, şopti.

— Întâi aşază-te, înainte să cazi. Dumnezeule, Devrie, tu nu mănânci deloc?

— *Spune-mi,* zise.

Aşa că i-am spus.

DEVRIE CAROLINE Konig se internase în Institutul Speranţei Biologice de pe insula caraibiană Dominica în urmă cu unsprezece luni, spre sfârşitul lui noiembrie 2017, când era în vârstă de 23 de ani şi 4 luni. Sunt precisă în această privinţă, pentru că doar de asta pot fi sigură. Am nevoie de precizie. Institutul Speranţei Biologice nu este precis; este o corcitură, parte laborator de cercetări în ştiinţele creierului, parte mânăstire, parte şcoală de pregătire în disciplina minţii. Asta o făcea pe sora mea cea tânără cobai, novice, boboc. Totdeauna aparţinuse acestor categorii, însă, până acum, secvenţial. Aparent la fel se întâmplase cu mulţi alţi oameni, căci atunci când excentricul laureat al Premiului Nobel, James Arthur Bohentin îşi fondase Institutul, putuse să-l finanţeze, deşi în mod precar. În această privinţă însă, nu se deosebea de majoritatea centrelor particulare de cercetare ştiinţifică. Sau de majoritatea mânăstirilor.

Vroiam s-o scot pe Devrie din Institutul

Speranţei Biologice.

— Este situat în Dominica, îi spusesem pe un ton raţional – ce idioată fusesem – unei Devrie neistovite, cu un an în urmă, pentru că procedurile de cercetare de acolo, sunt în afara legilor din Statele Unite, cu privire la siguranţa subiecţilor cercetării. Oare asta nu-ţi *spune* ceva, Devrie? Oare asta nu te face să eziţi, cel puţin? În New York ar fi ilegal să faci cuiva ceea ce le face Bohentin oamenilor săi.

— Îl cunoşti? mă întrebase.

— L-am întâlnit. O dată.

— Cum este?

— Ca de piatră.

Devrie a ridicat din umeri şi-a zâmbit.

— Toţi participanţii de la Institut sunt dornici. Entuziaşti.

— Asta nu face etică distrugerea lor de către Bohentin. Etică sau legală.

— E legală în Dominica. Şi, crezând că ştii mai bine decât participanţii pentru ce ar trebui să-şi rişte propriile lor vieţi, nu te joci de-a Dumnezeu?

— Mai bine eu decât un fanatic lipsit de pregătire, care se jertfeşte ca un erou viking exaltat, aşteptând Valhalla.

— Eşti o snoabă intelectuală, Seena.

— N-am negat asta niciodată.

— Eşti sigură că de fapt nu obiectezi împotriva pericolelor Institutului, ci împotriva scopului său? Nu este partea cu "Speranţa" cea care te deranjează în realitate?

— Nu cred că metoda ştiinţifică şi aberaţiile pseudo-religioase pot fi amestecate. Nu. N-am crezut-o niciodată. Nu cred că asta duce la o percepere a lui Dumnezeu.

— Benzile holocuvei arată că aceasta duce la perceperea a *ceva* ce creierul n-a mai întâlnit, a răspuns Devrie şi, timp de câteva clipe, am tăcut.

Odinioară am fost – aproape – biolog. Eram conştientă de studiile valide care formau baza megalomaniei lui Bohentin: schimbările undelor cerebrale care însoţesc anorexia nervoasă, izolarea senzorială, feedback-ul biologic şi stimulenţii neurotransmiţătorilor. Am citit relatările istorice, unele doar patetice, altele neliniştitor de lipsite de patetism, despre misticii creştini care atingeau extazul prin mortificarea cărnii şi misticii orientali, care provocau anestezia prin controlul minţii, despre vindecători prin credinţă care izbândeau, despre tumorile canceroase diminuate prin voinţă antrenată. Ştiam de cercetarea asupra clarviziunii concentrate în timpul orgasmului şi despre ceea ce se întâmplă atunci când numărul şi viteza neurotransmiţătorilor sunt amplificate pe cale chimică.

Şi mai ştiam tot ceea ce se ştia despre transa gemenilor.

Cu cincisprezece ani în urmă, ca doctorand în biologie, îmi petrecusem o vară reproducând studiul de pionierat al lui Sunderwirth asupra telepatiei amplificate prin drog la gemeni identici. Rezultatele mele erau pozitive, numai că până în şase luni, toţi cei opt subiecţi ai mei au murit. La fel şi ai lui Sunderwirth. Cercetarea transei gemenilor a devenit controversa asupra clonării în noua decadă, cu acelaşi ciclu panicard de proteste publice, restricţii legale, neînţelegeri religioase, spaimă şi demagogie. Când am fost anunţată telefonic că ultimul dintre subiecţii mei a murit – stop cardiac, nici un antecedent privind bolile de inimă, în vârstă de patruzeci şi trei de ani – m-am închiat în apartament, cu luminile stinse şi hârtiile tatei strânse în mână, timp de trei zile. Apoi am demisionat de la departamentul de neurologie şi am devenit entomolog. Clasificarea insectelor moarte nu provoacă durere.

— E ceva *acolo*, repetase Devrie. Ţinea scrisoarea trimisă tatălui nostru, despre care cineva de la Institut nu auzise că murise. Zice aici că benzile holocuvei...

— Deci e ceva acolo, am răspuns. Deci cuvele recepteză o radiaţie stranie. De ce să numeşti asta "Dumnezeu"?

— De ce să n-o numeşti Dumnezeu?

— De ce să n-o numeşti Hoinar? Chiar dacă admit, de dragul tău, că modelul de pe bandă arată ca o prezenţă – ceea ce nu admit –, nu ai cum să ştii că fantoma lui Bohentin nu e, să zicem, o fiinţă extraterestră, cu totul ne-divină la înfăţişare.

— Dar nici nu ştiu că *este*.

— Devrie...

Zâmbise şi-mi pusese mâinile pe umeri. Avea – are, a avut întotdeauna – un zâmbet foarte dulce.

— Seena. *Gândeşte-te*. Dacă Institutul poate dovedi, în mod raţional, că Dumnezeu există – o poate dovedi minţii intelectuale, necredincioşilor Toma , cărora le trebuie ceva concret de studiat... credinţă care nu trebuie să fie acceptată pe încredere...

Avea expresia ei mistică, o blândeţe radiindă, care mă incita s-o scutur până-i zbura prostia. În loc de asta, am ripostat în mod inteligent, un sarcasm pe care nu mi-l mai amintesc, şi-am întins mâna să-i ciufulesc părul. Ca o soră mai mare, cu un aer ocrotitor, crezând că puteam să-i desumflu interesul frenetic cu înţepătura ridicolului. Doamne, ce

proastă eram. Mă doare să-mi amintesc ce proastă mare am fost.

După o lună şi jumătate, Devrie s-a încredinţat pe sine şi jumătate din moştenirea ei considerabilă Institutului Speranţei Biologice.

— SPUNE-MI, şopti Devrie.

Institutul nu avea ferestre; afară văzusem iarbă, palmieri, fluturi plutind în lumina soarelui, însă aici înăuntru, în camera goală şi cenuşie, nu aveam unde să mă uit decât la faţa ei.

— E student într-un program Master, la un colegiu de mâna a treia din New Hampshire. A fost adoptat când avea doi ani, aproape trei, în martie 1997. Înainte de asta era într-o casă de copii administrată de guvern. În Boston, bineînţeles. Familiei de adopţiune, din câte-am putut descoperi, nu i s-a spus niciodată că băiatul era altceva decât un ţânc părăsit de cineva pentru adopţiune.

— Stai o clipă, zise Devrie. Am nevoie de... o clipă.

Devenise mai palidă, iar mâinile îi tremurau. Recitasem informaţiile ca şi când nu erau decât un listing expoziţional de la muzeul meu. Bineînţeles că era năucită. Vroiam să fie năucită. Vroiam s-o scot de-acolo.

Lăsându-se pe podea, Devrie se aşează cu picioarele încrucişate şi închise ochii. Pe faţă i se aşternu concentrarea, dar o concentrare atât de serenă, încât abia dacă merita acest nume. Respiraţia i se încetini, culoarea i se împrospătă, iar când deschise ochii, aceştia aveau energia odihnită a unei persoane care tocmai dormise opt ore în aer de munte. Faţa ei arăta chiar mai plinuţă, iar o electroencefalogramă presupun că ar fi arătat ceva tare apropiat de undele alfa. În anul pe care-l petrecuse la Institut, probabil ajunsese să stăpânească o gamă extinsă de tehnici biofeedback pentru a face asta, atât de repede şi cu un asemenea corp prost hrănit.

— Foarte impresionant, spusei cu acreală.

— Seena – l-ai văzut?

— Nu. Toate astea sunt din dosare clasate.

— Cum ai ajuns la dosare?

— Prieteni în medicină şi în guvern.

— Cine?

— Ce-ţi pasă, atâta timp cât am aflat ceea ce vroiai să ştii?

Tăcu. Ştiam că nu m-ar întreba niciodată dacă îi obţinusem informaţiile legal sau ilegal; nu i-ar trece prin cap să întrebe. Devrie, fiind Devrie, ar presupune că totul fusese oferit cu generozitate de modestele mele cunoştinţe de la muzeu şi de mai puţin modestele contacte din cercetare ale defunctului nostru tată. Ar fi greşit.

— Câţi ani are acum?

— A împlinit douăzeci şi patru luna trecută. Probabil ţi-au utilizat eşantionul de ţesut de la două luni.

— Crezi că tata a ştiut unde... a fost dus copilul?

— Da. Uită-te la intervalele de timp – copilul era normal şi sănătos, totuşi nu a fost adoptat până n-a ajuns la aproape trei ani. Cercetătorii l-au urmărit, garantat; au ţinut toate cele şase clone într-un orfelinat controlat de guvern, unde le puteau supraveghea dezvoltarea cât de mult era omeneşte posibil. Clonele de acelaşi sex au fost lăsate pentru adopţiune după un an, dar s-au cramponat de cei de sex opus, până au ajuns la o vârstă la care aveau să devină mai greu de adoptat. Fără îndoială că vroiau să-i studieze pe *aceştia* cât de mult timp puteau. Şi chiar după ce puştii au fost lăsaţi pentru adopţiune, cercetătorii au amânat publicarea, până când toţi şase au fost plasaţi şi dosarele clasate. Aminteşte-ţi, grupul tatei n-a publicat până în aprilie 1998. La vremea când a izbucnit furtuna, copiii erau scoşi din calea ei, şi anonimi.

— Şi ultimii, zise Devrie.

— Şi ultimii, consimţii, deşi, bineînţeles, cercetătorii nu prevăzuseră *asta*. Atât de puţini oameni din comunitatea ştiinţifică prevăzuseră asta. Ofensă la adresa lui Dumnezeu şi a omului, lucrarea Satanei, tranca-fleanca. Privind umerii brusc încovoiaţi şi ochii îndureraţi ai tatei, mă gândisem cât de urâtă putea fi repulsia publică şi hotărîsem în mod nobil – în ce fel mă gândisem la asta atunci? Acum atâta vreme – hotărîsem să smulg flamura ştiinţei pure din mâna tatălui meu căzut. Altă dată când fusesem o proastă. După cinci ani, când fusese rândul meu să simt arsura urâtă a repulsiei publice, cedasem, părăsisem cercetarea neurologică şi fugisem de-a lungul drumului ce ducea la Muzeul de Istorie Naturală, unde eram custodele furnicilor fosilizate în chihlimbar şi al moliilor ţinute în siguranţă sub permaplex.

— Celelalte patru clone, spuse Devrie, cele de la universitatea aceea din California care a publicat aproape simultan cu tata...

— Nu ştiu. Nici măcar n-am încercat să întreb. A fost suficient de greu în Cambridge.

— Eu, zise Devrie minunându-se. El este *eu*.

— Oh, pentru ..., Devrie; este fratele tău geamăn. Nu-i mai mult de-atât. Nu – de fapt, mai puţin. Împărtăşeşte cu tine materialul genetic, exact cum ar face un frate geamăn

identic, cu excepţia cromozomului Y, însă nu împărtăşeşte nici una din influenţele congenitale sau ale mediului care ţi-au format personalitatea. Nu există nici o duplicare mistică a spiritului în clonare. El nu e decât un frate geamăn care s-a născut la două luni după tine.

Se uită la mine cu un amuzament radios. Nu mi-a plăcut privirea. Pe faţa aceea descărnată, cu pielea atât de întinsă încât delicatele oase de dedesubt erau la fel de vizibile ca venele de pe aripa unei molii, amuzamentul ei părea ironic. Totuşi, Devrie nu era niciodată ironică. Blândă, pătimaşă, încrezătoare, niţel prostuţă, nu era capabilă de ironie. O depăşea, la fel cum o depăşea întrebarea de ce eu, care luptasem împotriva intrării ei la Institutul Speranţei Biologice, îi adusesem acum aceste informaţii. Amuzamentul ei era fără substrat şi încrezător.

Idioţii Domnului, aşa îi numise Evul Mediu.

— Devrie, am spus şi mi-am auzit vocea sugrumată pe neaşteptate, pleacă de aici. Nu este sigur din punct de vedere fizic. La cât ai scăzut, zece la sută din corp grăsimi? Opt? Uită-te la tine, nu poţi păstra căldura corpului, palmele-ţi sunt uscate, nu te poţi mişca repede fără să ameţeşti. Hipotensiune. De câte ori îţi bate inima pe minut? Mai ai menstruaţie? E o nebunie.

Continuă să-mi zâmbească. Idioţii Domnului n-au nevoie de menstruaţie.

— Vino cu mine, Seena. Vreau să-ţi arăt Institutul.

— Nu vreau să-l văd.

— Ba da. La vizita asta ar trebui să-l vezi.

— De ce la vizita asta?

— Pentru că *intenţionezi* să mă ajuţi să-mi conving clona să vină aici, nu-i aşa? Altfel, de ce ţi-ai dat osteneala să-l localizezi?

N-am răspuns. Tot nu înţelegea.

— "Orice pentru o soră", spuse Devrie. Însă tu ai fost totdeauna mai mult ca o mamă pentru mine decât ca o soră.

Îmi luă mâna şi se ridică de pe podea. Aşa o ridicasem să facă primii paşi, a doua zi după ce mama noastră murise, într-un accident de avion la Orly. Acum, mâna lui Devrie era rece. O reţinui cu forţa şi-i luai pulsul.

— Brahicardie.

Dar ea nu asculta.

INSTITUTUL A FOST un şoc. Anticipasem înfăţişarea laboratoarelor: pereţi cenuşii monotoni, lumină slabă, puternică izolare fonică, accesorii minime în cele folosite pentru atenuarea senzorială; texturi şi culori de mare contrast, lumini stroboscopice, instalaţii audio destul de bune în cele pentru excitare senzorială. Erau multe lucruri pe care Devrie, fiind mai curând subiect decât cercetător, nu avea autoritatea să mi le arate, dar am dedus mult din ceea ce am văzut. Dormitoarele, împărţite după sex, erau în partea de atenuare senzorială. Subiecţii dormeau în chilii mici, ascetice şi caste, care mi-aminteau de o mânăstire carmelită abandonată pe care o vizitasem odată în Belgia. Acesta a fost şocul: instalaţiile fizice lăsau o impresie ştiinţifică, însă atmosfera nu.

Pe coridoarele cenuşii domnea o pace fără cuvinte, un sentiment atât de palpabil încât simţeam că-mi înfundă plămânii. Nu, "pace" era un cuvânt nepotrivit. Spui "pace" şi imaginea este pastorală, soare strălucind leneş şi codri visători. Aici nu era deloc aşa. Subiecţii cercetării – studenţi? novici? – trândăveau pe coridoarele din faţa laboratoarelor închise, aşteptându-şi etapa următoare a rutinei. Atât bărbaţii, cât şi femeile erau anorectici, cu toţii purtau combinezoane sau caftane cenuşii, cu toţii erau reduşi la o consistenţă eterică, nepământeană, când îi vedeai de la distanţă şi la o stare asexuată, subnutrită, când îi vedeai de aproape. Vorbeau între ei cu voci scăzute stând rezemaţi cu spatele de perete sau întinşi cât erau de lungi pe podeaua acoperită cu covor, şi pe toate feţele lor am observat aceeaşi răbdare luminoasă, aceeaşi certitudine că erau foarte aproape de ceva emoţionant, pe care totuşi îl puteau aştepta în mod calm, atât de mult cât ar fi fost necesar.

— Arată, îi zisei lui Devrie, ca şi când aşteaptă să ia un examen pe care ştiu deja că-l vor trece cu brio.

Zâmbi.

— Aşa crezi? Totdeauna mă gândesc la noi ca la nişte călători aşteptând un avion, având paşapoarte vizate pentru Eternitate.

Chiar vorbea serios. Dar de fapt ea nu avea aceeaşi expresie ca şi ceilalţi; a ei era cu mult mai intensă. Dacă ceilalţi erau călători, ea vroia să piloteze.

Uşa laboratorului se deschise şi studenţii se ridicară în picioare. În ciuda mişcărilor lor fără vlagă, arătau brici: clavicule ascuţite, ieşite în afară, bărbii osoase, coate colţuroase, fără perniţe, care puteau dăltui în piatră.

— E ora mea de manipulare biofeedback a efectelor drogului, zise Devire. Te rog, vino să priveşti.

— Mai curând te-aş privi biciuindu-te într-o mânăstire din secolul al doisprezecelea.

Ochii lui Devrie se măriră, apoi scânteiară din nou cu acel amuzament luminos.

— E pentru acelaşi scop, nu-i aşa? Dar ei aveau nişte mijloace aşa nesistematice. Bieţii căutători de Dumnezeu, străduindu-se. Mă întreb câţi dintre ei au reuşit.

Am vrut s-o lovesc.

— *Devrie...*

— Dacă nu biofeedback, ce ţi-ar plăcea să vezi?

— Pe tine, ieşind de aici.

— Ce altceva?

Un singur lucru era de văzut: holocuvele. M-am luptat cu ispita şi-am pierdut. Cele două cuve stăteau în mijlocul unui laborator spaţios, care avea pe jos rogojini groase, cenuşii şi era complet închis într-o cuşcă Faraday. Faptul că Devrie avea o cheie la laborator, a fost primul meu indiciu că serviciul pe care i-l făcusem fusese cunoscut şi discutat de cineva aflat mai sus în Institut. Subiecţii cercetării nu poartă chei de la cea mai delicată aparatură din lume pentru percepţia cerebrală. Pentru acest aparat, Bohentin îşi primise Nobelul.

Cele două cuve, sisteme independente, erau înalte până la umărul meu. Cele pe care le folosisem cu cincisprezece ani în urmă, fuseseră mai mici. Fiecare dintre acestea era un cub opac în jumătatea inferioară, care conţinea aparatul receptor, simulatoare computerizate şi instalaţii de înregistrare; transparent în jumătatea superioară, care era umplută cu fluidul transparent din moleculele căruia se formau simulările. Pentru fiecare subiect se forma o simulare separată, căci maşina sorta şi reprezenta grafic toate radiaţiile electromagnetice receptate şi procesate de fiecare creier. *Tot* ce percepea fiecare creier, nu numai senzaţiile vizuale; instalaţia holografică era capabilă să recepteze toate lungimile de undă pe care le primea creierul şi să afişeze analogiile lor procesate de creier sub formă de imagini tridimensionale plutind într-o matcă transparentă. Când toate celelalte surse posibile de radiaţii erau filtrate, cu excepţia emisiilor celor doi subiecţi, ceea ce arătau simulările era genul de activitate ce venea dinspre – şi deci se petrecea în – creierul celuilalt. De aceea funcţiona cel mai bine cu gemeni identici în transă: nu exista nici o diferenţă structurală a creierului pentru care să faci ajustări. Într-o versiune mai puţin evoluată a acestei holocuve, o versiune mai puţin evoluată a mea făcuse muncă de pionierat în înregistrarea transelor gemenilor. Pe atunci o botezasem VZVD: Ce vezi, văd şi eu.

Văzusem opt rapoarte de autopsie.

— Suntem atât de *aproape,* spuse Devrie. Mona şi Marlene – flutură o mână înspre coridor, dar Mona şi Marlene, care or fi fost, plecaseră – luaseră KX3, ăsta e drogul care...

— Ştiu ce este, zisei, pe un ton prea aspru. KX3 reacţionează cu unul dintre hormonii produşi excesiv într-un corp anorectic. Combinaţia este absorbită prompt de grăsimea din corp, însă într-un corp fără grăsime, mare parte din ea e absorbită de creier.

Devrie continuă, strângându-mi braţul cu mâna:

— Mona şi Marlene controlau reacţiile neurale cu biofeedback, împingând transa gemenilor mai sus şi mai sus, stimulând-o. Dr. Bohentin supraveghea holocuvele. Simulările erau incredibil de detaliate – tot ceea ce recepta fiecare soră geamănă din percepţiile celeilalte, pe toate lungimile de undă. Mona şi Marlene şi-au forţat nivelul neurotransmisiei chiar mai mult şi atunci, în cuve – faţa lui Devrie radia, cu expresia de extaz mistic – s-a format o a treia simulare completă. Perfect separată. O a treia *prezenţă.*

O privii cu uimire.

— A fost înregistrată în ambele cuve. Era ceţoasă, da, însă era *acolo.* O a treia prezenţă care nu poate fi percepută decât prin prezenţa electromagnetică a unui alt om, şi atunci doar cu toate drogurile şi reacţiile antrenate şi modalităţile de excitare senzorială şi transa gemenilor, toate împingând creierul într-o stare surescitată. O a treia prezenţă!

— Radiaţie izotropică. Bohentin a rasolit programul de pre-ecranare şi computerul nu eliminase microradiaţia de fond – am răspuns, dar chiar în timp ce vorbeam, am ştiut cât de prostească era afirmaţia. Bohentin nu făcea greşeli de acest fel, iar radiaţia izotropică nu provoacă o simulare, măcar vag similară, cu cea a unei prezenţe. Devrie nici măcar nu-şi dădu osteneala să-mi răspundă.

Atunci, despre asta fuseseră zvonurile, acele zvonuri care, de-a lungul anului trecut, se scurseseră din Institut şi prin comunitatea ştiinţifică, ridiculizate încă în cea mai mare parte, nepreluate deocamdată de presa populară. Asta. O a treia prezenţă, verificabilă, reproductibilă, era percepută prin holografie. Împotriva oricărei raţiuni, un fior lung mă străbătu de la ceafă până în locul acela rece de la baza coloanei vertebrale.

— Mai e ceva, zise Devrie cu înfrigurare. Au *simţit-o.* Mona şi Marlene. Amândouă au spus după aceea că o simţeau, o prezenţă uriaşă, plină de lumină, însă nu prea puteau să ajungă la ea. Fir-ar să fie – n-au putut ajunge la ea, Seena! Nu primeau suficient una de la cealaltă,

nu erau suficient de apropiate. Nu erau, în ciuda transei gemenilor, suficient de *unite*.

— Sex, zisei.

— Au încercat asta. Subiecţii sunt heterosexuali, cu toţii, în esenţă. Se inhibă.

— Atunci mergeţi şi găsiţi nişte gemeni homosexuali, bigoţi, anorectici şi incestuoşi!

Devrie mă privi fix.

— Am nevoie de el. Aici. El *este* eu.

Am explodat, chiar acolo, în laboratorul holocuvelor. Nu a venit nimeni în fugă să afle dacă strigătele nu erau periculoase pentru cuve, ceea ce a fost al doilea indiciu că Institutul ştia foarte bine de ce mă adusese Devrie acolo.

— Fir-ar a naibii de treabă, e o fiinţă omenească, nu vreo substanţă chimică pe care poţi pur şi simplu s-o comanzi pentru că ai nevoie de ea în vederea unui experiment! N-ai dreptul să spui cuiva că există, dar asta nu te-a oprit, nu-i aşa? Acolo, în lumea reală, mai există încă grupuri anti-bioigienerie, dezaxaţi religioşi – cum *îndrăzneşti* să-l pui în pericol? Cum îndrăzneşti măcar să presupui că l-ar interesa absurditatea asta nebunească?

— Are să vină, zise Devrie. Nu-şi schimbase expresia.

— Cum naiba ştii?

— El e eu. Iar eu îl doresc pe Dumnezeu. Are să-l dorească şi el.

Mă încruntai la ea. Îmi veni în minte un fragment dintr-un poem de-al ei, o chestie pe care o scrisese când avea cincisprezece ani: "Două specii umane/Niciodată una –/Una tânjind după Dumnezeu/Una niciodată." Dar ea avea cincisprezece ani pe atunci. Presupusesem că sentimentul, la fel de adolescentin ca şi poezia, avea să treacă.

— Ce crede Bohentin despre această idee de a importa clona ta?

Pentru prima dată ezită. Bohentin, deci, era în dubiu.

— Crede că nu prea sunt sorţi de izbândă.

— Îi poţi spune şi aşa.

— Dar *eu* ştiu că va dori să vină. Pur şi simplu ştii unele lucruri, Seena, dincolo de raţiune. Şi, în plus...

Ezită din nou, iar apoi continuă.

— Mi-a mai rămas jumătate din moştenirea de la tata, plus venitul de pe portofoliul mamei.

— Devrie. Dumnezeule, Devrie – l-ai *cumpărat*?

Pentru prima dată părea enervată.

— Banii ar fi doar ca să-l aduc aici, ca să vadă care sunt implicaţiile. Îndată ce va vedea, va dori asta la fel de mult ca mine, cu orice preţ! Ce preţ poţi să-i pui lui Dumnezeu? Nu-i "cumpăr" viaţa – îi ofer calea de a *găsi* viaţa. La ce bun să respiri, să exişti, dacă nu există nici un scop în asta? Nu-ţi dai seama de-a lungul câtor secole, în câte feluri, au căutat oamenii acea prezenţă plină de lumină şi niciodată n-au putut să fie *siguri*? Iar acum aproape am reuşit, Seena, am văzut eu însămi – *aproape am reuşit*. Cu mijloace verificabile, controlate în mod ştiinţific. De data asta nu e credinţă subiectivă – sunt date ştiinţifice, la fel ca pentru oricare alt fenomen real. Această cercetare se află acum acolo unde era cercetarea atomului acum cincizeci de ani. Poţi atinge un quark? Dar e acolo! Şi clona mea poate fi o parte din asta, poate *fi* asta; cum poţi vorbi despre bani care să-l cumpere, în asemenea circumstanţe!

— Cum ştii că entitatea de care sunteţi aşa aproape este Dumnezeu? am întrebat-o rar.

Însă asta era întrebare de student în anul doi, bineînţeles, iar ea era pregătită. Zâmbi cu căldură.

— Ce importanţă are cum îi spunem? Alege altă etichetă dacă te va face să te simţi mai confortabil.

Scosei o bucată de hârtie din buzunar.

— Numele lui este Keith Torellen. Trăieşte în Indian Falls, New Hampshire. Ai aici adresa şi numărul pentru reţeaua poştală. Baftă, Devrie.

M-am întors să plec.

— Seena! *Eu* nu pot să merg!

Nu putea, bineînţeles. Ăsta era cleniciul. Abia avea atâta putere în acel corp înfometat, subminat de droguri, să ajungă la capătul fiecărei zile, necum în New Hampshire. Avea nevoie de mediul controlat sub aspect senzorial, de căldura artificială, de supravegherea chimică.

— Atunci trimite pe cineva de la Institut. Poate că Bohentin se va duce.

— *Bohentin?!* zise ea, şi am ştiut că asta era imposibil; Bohentin trebuia să rămână neinformat oficial despre genul acesta de recrutări. Erau implicate prea multe legi ale Statelor Unite. În plus, Bohentin nu avea calităţi persuasive; oamenii ca persoane şi nu sisteme nervoase, nu-l interesau. Erau mult prea deasupra substanţelor chimice şi mult prea dedesubtul lui Dumnezeu.

Devrie mă privi cu un fel de furie rece.

— De fapt de-asta l-ai găsit, nu-i aşa? Ca să trebuiască să opresc programul de droguri suficient timp pentru a pleca de aici şi a merge să-l aduc. Crezi că odată ce mă voi fi întors în lume, fie efectele de amplificare din creier vor fi întrerupte, fie vraja se va destrăma şi voi avea

îndoieli în privinţa întoarcerii aici!

— Vrei să te asculţi? "Afară, în lume." Parcă ai fi o călugăriţă străveche dintr-un ordin sihastru!

— Totdeauna ai ridiculizat ceea ce nu puteai înţelege, spuse Devrie glacial, îmi întoarse spatele şi privi fix holocuvele goale. Nu se întoarse când plecai din laborator, închizând uşa în urma mea. Era tot cu faţa spre holocuve, cu spatele scheletic rigid, ţinând strâns bucata de hârtie cu adresa lui Keith Torellen între degetele delicate ca sticla.

LA NEW YORK, muzeul clocotea de agitaţie. O donaţie neaşteptată ne permisese să cumpărăm exponatele unui mic muzeu foarte vechi, situat într-o zonă a Madagascarului, care nu fusese complet distrusă de Oroarea Africană. Ladă după ladă cu molii începură să sosească în New York, unele dintre ele colectate în zilele când gentilomi-naturalişti doborau din copaci molii de junglă împuşcându-le cu alice. Unele specii se stinseseră de la Oroare şi de aceea erau rare; altele erau mutaţiile efemere din anii neprielnici care urmaseră şi de aceea erau chiar mai rare. Personalul muzeului despacheta şi scotea exclamaţii.

— Uită-te la asta, spuse un tânăr, întinzându-mi exponatul. Nu era din personalul meu, ci unul din specialiştii care ne fuseseră daţi cu împrumut – DeFabio sau DeFazio, aşa ceva. Era foarte frumos. Mă uitai la molia pe care mi-o arăta, numai aripi palide întinse şi ţintuite pe mătase neagră.

— O Thysania Africana perfectă. *Perfectă.*

— Da.

— Va trebui să ne împrumuţi toată expoziţia peste câţiva ani.

— Da, zisei iarăşi. Auzi tonul din vocea mea şi ridică iute privirea. Dar nu suficient de repede – faţa mea era plină de interes profesional când privirea lui ajunse la ea. Totuşi, interesul profesional nu-l păcălise; auzise nota de indiferenţă. Încruntându-se, îşi îndreptă iar atenţia asupra moliilor.

Ziua conduceam muzeul cu destulă eficienţă. Dar serile, singură acasă în apartamentul meu, mă pomeneam rătăcind dintr-o cameră într-alta, atingând obiecte, incapabilă să mă apuc de lucru la biroul prea mare, din tek, care-i aparţinuse tatălui meu, la rapoartele şi jurnalele care nu-i aparţinuseră. Ale lui se ocupaseră de cei vii, ale mele de morţii străvechi – însă ştiam asta de ani de zile. Nebulozitatea serilor mele mă neliniştea.

"Credinţa nu ar trebui să însemne nebulozitate."

Cine spusese asta? Tata, bineînţeles, lui Devrie, când ea a intrat în rândurile Bisericii Catolice muribunde. Avea treisprezece ani. Slăbănoagă, sfidătoare, a stat strângând un rozariu negru, luat de Dumnezeu ştie unde, provocându-i cu ochi negri, speriaţi, să-i interzică. Bineînţeles că el n-a făcut-o, gândindu-se, presupun, că Raiul, ca oricare altă febră a copilăriei, era cel mai bine să-l laşi să se consume.

Devrie fusese primită în sânul bisericii într-o capelă decorată excesiv purtând o rochie decorată excesiv, din dantelă albă şi ducând o lumânare. După trei ani a plecat, îmbrăcată într-un costum purpuriu, mulat pe corp şi ţinând cheile de la seiful tatei, pe care executorul lui testamentar îl lăsase descuiat după înmormântare. Testamentul mă făcuse tutorele lui Devrie, bineînţeles. În cei trei ani în care Devrie mersese la slujba religioasă descoperisem că eram sterilă, divorţasem de cel de-al doilea soţ, îmi terminasem lucrarea în entomologie, acceptasem primul meu post la un muzeu şi intrasem într-o menopauză drastic de timpurie.

Aceasta nu este nici cozerie, nici o listă alcătuită la întâmplare.

După înmormântare, m-am aşezat pe întuneric în cabinetul tatălui meu, pe scaunul său din piele maronie şi la biroul său din tek. Ambele îmi dădeau impresia că sunt prea mari. Toate luminile erau stinse. Afară ploua; auzeam ritmul constant al stropilor pe fereastră, şi vântul. Camera întunecată era rece. Ţineam în palmă unul din premiile pentru cercetare ale tatei, o mică sculptură abstractă reprezentând o spirală dublă, făcută de însuşi Harold Nandau. Era foarte grea. Nu mă puteam gândi ce folosise Landau ca s-o facă atât de grea. Nu mă puteam gândi, cu tot acel zgomot de la ploaie. Tatăl meu murise, iar eu n-aveam să dau naştere niciodată unui copil.

Devrie intră în cameră, lăsând luminile stinse dar aducând cu ea un dreptunghi strălucitor, din cadrul uşii. La şaisprezece ani era adorabilă, cu părul lung, castaniu, în valuri de bucle care iarăşi erau la modă. Se aşeză pe un taburet scund, lângă mine, cu tot acel păr revărsându-i-se împrejur, cu faţa albă în semiîntuneric. Plânsese.

— S-a dus. S-a dus într-adevăr. Încă nu-mi vine să cred.

— Nu.

Mă privi cu coada ochiului. Probabil ceva din expresia mea, sau din voce o alertase; când vorbi din nou o făcu pe acel ton folosit de oameni atunci când cred că îndurerarea ta este considerabil mai mare decât a lor. Un ton blând,

întunecat, ca un val.

— Încă mă mai ai pe mine, Seena. Încă ne mai avem una pe cealaltă.

N-am spus nimic.

— Oricum, totdeauna m-am gândit la tine mai mult ca la o mamă decât ca la o soră. I-ai luat locul mamei. Ai fost o mamă, cel puţin pentru *mine.*

Zâmbi şi-mi strânse mâna. M-am uitat la faţa ei – atât de tânără, aşa de drăguţă – şi-am vrut s-o lovesc. Nu vroiam să fiu maică-sa; vroiam să fiu ea. Toate opţiunile îi erau aşternute dinainte, iar mie mi se părea în noaptea aceea plină de autocompătimire că ale mele se epuizaseră. Aş fi putut s-o lovesc.

— Seena...

— Lasă-mă-n pace! Nu poţi niciodată să mă laşi în pace? Toată viaţa ai venit târâş în urma mea; de ce să nu mori *tu* şi să mă laşi în sfârşit în pace!

Ne facem să ispăşim păcatele mici mult mai mult decât pe cele mari. Cu cât e mai trivială înţepătura, cu atât suntem bântuiţi mai multă vreme de amintirea rănii.

Sunt convinsă de asta.

INDIAN FALLS era din altă epocă: lent, liniştit, sigur. Ghişeul de servicii din aeroport nu oferea cu chirie gărzi personale, ci maşini, iar singurul magazin mai acătării de pe strada principală vindea echipament pentru excursionişti. Am bănuit că micul colegiu de stat, ca şi oraşul, se ocupa cel mai mult cu copacii şi potecile. Faptul că Keith Torellen încerca să obţină un titlu academic *aici* îmi spunea mai multe despre familia lui adoptivă decât dacă aş fi angajat un serviciu profesionist de investigaţii.

Casa unde locuia era părăginită, cu vopseaua scorojită şi cu treptele nu foarte zdravene. Le-am urcat încet, gândindu-mă încă o dată la ceea ce vroiam să aflu.

Devrie nu vroia să-mi răspundă la nici unul din mesajele prin reţeaua poştală. Nici apelurile telefoanelor nu vroia să mi le accepte. Se izola de mine, ca răspuns la refuzul meu de a i-l aduce pe Torellen. Însă Devrie avea să descopere că nu se putea izola de mine chiar aşa uşor; eram surori. Vroiam să ştiu dacă-l contactase ea însăşi pe Torellen, sau dacă trimisese pe cineva de la Institut pentru asta.

Dacă nu se întâmplase nici una din acestea, atunci vizita mea aici avea să fie scurtă şi anonimă; aveam să-l las pe Keith Torellen în neştiinţa lui protejată şi în oraşul părăginit. Dar dacă o *văzuse* pe Devrie, vroiam să descopăr dacă şi ce acceptase să facă pentru ea. Ar putea chiar fi posibil ca el să fie folositor pentru a o convinge pe Devrie de prostia a ceea ce făcea. Dacă putea fi folosit pentru asta, aveam să-l folosesc.

Altceva: eram curioasă. Băiatul acesta era fratele meu – nepotul? nu, fratele – şi, în egală măsură, produsul minţii raţionale a tatălui meu. Curiozitatea îmi dădea fiori. Sunai la sonerie.

Îmi deschise stăpâna casei, care spuse că Keith nu era acasă, n-avea să vină acasă până târziu, era "la repetiţie".

— Repetiţie?

— La colegiu. E student şi pune în scenă o piesă, cu colegii.

Nu răspunsei nimic, cugetând.

— Nu-mi amintesc numele piesei, zise stăpâna casei. Era o femeie masivă, într-un veşmânt decolorat, rochie sau capot. Dar Keith spune că are să fie tare bună. Începe în weekend-ul acesta. Râse. Însă probabil ştiţi deja toate astea! George, soţul meu George, zice că totdeauna le spun oamenilor lucruri pe care ei deja le ştiu!

— De unde era să ştiu?

Îmi făcu cu ochiul.

— Credeţi că nu am ochi? Soră, sau verişoară? Nu, lăsaţi-mă să ghicesc – soră mai mare. Semănaţi prea mult ca să fiţi veri.

— Mulţumesc, răspunsei. Aţi fost foarte îndatoritoare.

— Nu soră! Se lovi cu palma peste gură, ochii licărindu-i de amuzament. Faceţi investigaţii în legătură cu el, nu-i aşa? Sunteţi mama lui! Trebuia să-mi fi dat seama de la-nceput!

Mă întorsei să cobor treptele verandei.

— Repetă în clădirea nouă, doamnă Torellen, strigă ea după mine. Pur şi simplu, cereţi oricui vă iese în cale să vă îndrume în direcţia cea bună.

— Vă mulţumesc, răspunsei cu mare grijă.

REPETIŢIA ERA aproape încheiată. Evident, era o repetiţie cu recuzită; actorii erau în costume de epocă şi regizorul nu-i întrerupea. N-am recunoscut nici epoca, nici piesa. Pe Devrie o interesase teatrul; pe mine nu. Fără zgomot, am luat un loc pe rândul din spate, cufundat în întuneric, şi am aşteptat să se termine maimuţăreala.

În ciuda perucii şi a fondului de ten, nu mi-a fost deloc greu să-l identific pe Keith Torellen. Se mişca precum Devrie: mişcări iuţi, uşoare, cu degetele de la picioare întoarse puţin înăuntru. Avea înălţimea ei şi, ţinând cont de diferenţele unui corp de bărbat, supleţea ei. Stând la o distanţă cât lungimea teatrului, parcă aş fi văzut o versiune masculină a lui Devrie.

Însă văzută de aproape, faţa lui era a mea.

În ciuda celor spuse de stăpâna casei, a fost un şoc. A venit spre mine, traversând foaierul teatrului de acolo de unde trimisesem să-l cheme, şi am văzut momentul când şi el a fost izbit de asemănare. S-a oprit locului, şi ne-am holbat unul la celălalt. Luaţi genele lui Devrie, răspândiţi-le pe o faţă cu suprafaţa oaselor mai mare, trăsături mai largi, şi textura pielii mai aspră, bărbătească – iar rezultatul era faţa mea. Keith îşi ştersese machiajul şi-şi scosese peruca, dând la iveală păr castaniu, buclat, de aceeaşi nuanţă cum fusese cel al lui Devrie. Însă faţă lui era a mea.

O emoţie stranie, fierbinte şi fără nume, mă străbătu dogorind.

— Cine eşti? Cine naiba *eşti?*

Deci nu venise nimeni de la Institut până la urmă. Nici Devrie, nici altcineva.

— Faci parte dintre ei, nu-i aşa? zise; era aproape o şoaptă. Din adevărata mea familie?

Prinsă încă de forţa neaşteptată a emoţiei, uluită încă, n-am spus nimic. Keith făcu un pas către mine. Pe faţă i se citi suspiciunea – Devrie n-ar fi fost suspicioasă – şi se risipi, înlocuită de o roşeaţă lentă, chinuitoare.

— Eşti. *Eşti* unul din ei. Eşti... eşti mama mea?

Mă sprijinii cu o mână de un stâlp din piatră. Foaierul era numai piatră şi sticlă. De ce sunt toate foaierele teatrelor făcute din piatră şi sticlă? Arhitecţii au aşa puţină imaginaţie, un atât de redus simţ al bizarului.

— Nu! Nu sunt mama ta!

Îmi atinse braţul.

— Ei, nu te simţi bine? Nu prea arăţi grozav. Ai nevoie să te aşezi?

Preocuparea lui era neaşteptată, şi emoţionantă. M-am gândit că împărtăşea personalitatea genetică a lui Devrie, şi că Devrie fusese dintotdeauna hiperreceptivă faţă de corp. Însă el nu era Devrie. Mâna sa pe braţul meu era mai puternică, mai fermă, mai caldă decât a lui Devrie. M-am simţit ameţită, dezorientată. El nu era Devrie.

— O greşeală, zisei pe un ton nesigur. Asta a fost o greşeală. N-ar fi trebuit să vin. Îmi pare rău. Mă numesc dr. Seena Konig şi sunt o... rudă a ta, dar cred că asta, acum, e o greşeală. Am adresa ta şi promit că am să-ţi scriu despre familia ta, însă acum cred că ar trebui să plec.

Scrie o minciună benignă, lasă-l în necunoştinţă de cauză. Asta era o greşeală.

Dar el păru speriat, iar mâna i se strânse pe braţul meu.

— Nu poţi! Îmi caut familia biologică de doi ani! Nu poţi să pleci pur şi simplu!

Începeam să atragem atenţie în foaierul teatrului. Studenţi grăbiţi ne priveau cu coada ochiului. Fără nici o legătură, mă gândii cât erau de diferiţi la înfăţişare faţă de "studenţii" de la Institut, şi cu acest gând îmi recăpătai calmul. Acesta era un student, un copil – "nu poţi!" un protest copilăresc, şi spaima copilărească din vocea lui – şi nu bărbatul – Devrie – eu care-mi păruse, ce prostie, cu un minut în urmă. Era cu aproape douăzeci de ani mai tânăr ca mine. I-am zâmbit şi i-am îndepărtat mâna de pe braţul meu.

— E vreun loc unde să putem servi o cafea?

— Da, dr...

— Seena, zisei. Spune-mi Seena.

La cafea îl făcui să vorbească el mai întâi. Mă privi cu nelinişte peste buza ceştii sale, ca şi când aş fi putut să dispar, iar eu îi ascultai cuvintele dindărătul cuvintelor. Familia lui adoptivă era genul care spera să viziteze Marele Canion dar nu Europa, care mergea la cinema dar nu la operă, care aspira la colegiu dar nu la activitate cu pregătire superioară, care cumpăra ustensile pentru excursii în sălbăticie dar nu sălbăticia. Oameni obişnuiţi. Nici religioşi, nici bogaţi, nici excentrici. Keith era singurul copil. Îi iubea.

— Dar în acelaşi timp niciodată n-am simţit cu adevărat că aparţin familiei, zise el, şi-şi întoarse privirea de la mine. Era lucrul cel mai personal pe care-l dezvăluise cu bunăştiinţă, şi am văzut că regreta asta. Devrie n-ar fi regretat-o. Mai închis în sine, deci, şi mai puţin încrezător. Şi am simţit în el o fermitate, o conştiinţă mai acută a asprimii lumii, decât avusese Devrie vreodată – sau îi fusese necesar să aibă. Am luat o hotărâre. Dat fiind că-l tulburasem atât de mult, îi eram datoare cu adevărul – dar nu cu întregul adevăr.

— Acum spune-mi tu, zise Keith, împingându-şi ceaşca deoparte. Cine au fost părinţii mei? Părinţii noştri? Eşti sora mea?

— Da.

— Părinţii noştri?

— Sunt morţi amândoi. Tatăl nostru a fost dr. Richard Konig. Era un om de ştiinţă. El...

Dar Keith recunoscuse numele. Probabil că lecturile lui biologice sau istorice erau mult mai cuprinzătoare decât m-aş fi aşteptat. Ochii i se măriră, iar eu îmi dorii dintr-o dată să mă fi exprimat mai pe ocolite.

— Richard Konig. E unul dintre acei oameni de ştiinţă care au fost implicaţi în scandalul bioingineriei...

— Cum ai aflat despre asta? Totul s-a termi-

nat şi a fost dat uitării. Cu ani în urmă.

— Sunt la clasa de ziaristică. Am studiat cum a tratat presa subiectul, în special senzaţionalismul din jurul chestiei cu clonarea, de acum douăzeci de ani...

Am văzut momentul de impact al înţelegerii. Bâjbâi după ceaşca de cafea, apucă toarta, n-o ridică. Oricum era goală. Iar ceea ce am spus apoi m-a şocat mai mult decât orice făcusem vreodată.

— A fost Devrie, zisei, şi-mi auzii propria plăcere vicioasă, *Devrie* a fost cea care a vrut să-ţi spun!

Dar bineînţeles că el nu ştia cine era Devrie. Continuă să mă privească fix, cu panica oglindindu-se în ochii săi tineri, iar eu stătui încremenită. Acel ton pe care-l auzisem în propria mea voce când spusesem "Devrie", acea plăcere vicioasă că ea, şi nu eu, era aceea care-l rănea...

— Clonare, zise Keith. Konig a avut necazuri fiindcă a afirmat că a făcut o clonare ilegală. De fiinţe omeneşti.

Vocea lui conţinea atâta groază încât îmi alungai propria spaimă şi încercai să mă stăpânesc pentru a-l ajuta.

— Este ilegală acum, dar atunci nu era. Iar publicul s-a înşelat amarnic. Tot acel senzaţionalism – ai avut dreptate să foloseşti acest cuvânt, Keith – a ascuns faptul că nu e nimic anormal în producerea unui făt dintr-o celulă diploidă. În uter, gemenii identici...

— Eu sunt o clonă?

— Keith...

— *Eu sunt o clonă?*

L-am studiat cu atenţia. Nu asta intenţionasem, dar deşi i se citea încă spaima în ochi, panica dispăruse. Iar curiozitatea – curiozitatea lui Devrie, şi vioiciunea ei – erau acolo în egală măsură. Băiatul acesta nu avea să mă lovească, nici nu avea să plece furios din restaurant, nici n-avea să intre în şoc psihic.

— Da. Eşti.

Rămase tăcut, cu privirea concentrată spre interior. Un interval lung se scurse în tăcere.

— Celula ta?

— Nu. A surorii mele... noastre. Sora noastră, Devrie.

O altă tăcere lungă. Nu intră în panică. Apoi zise blând:

— Spune-mi.

Expresia lui Devrie.

— Nu sunt multe de spus, Keith. Dacă ai văzut relatările massmedia, ştii povestea şi, de asemenea, ce s-a făcut din ea. Deci problema ar fi ce impresie ţi-a făcut ceea ce ai văzut. Crezi că clonarea înseamnă amestecul în lucruri pe care omul ar face mai bine să le lase în pace?

— Nu. Nu cred.

Expirai, deşi nu ştiam că-mi ţinusem răsuflarea.

— De fapt nu e nimic mai mult decât producerea cu întârziere a unor gemeni, urmată de implantare artificială. Un zigot...

— Ştiu toate astea, zise el cu oarecare asprime, şi ridică mâna să mă întrerupă. Nu cred că ştiu că a făcut-o. Tonul aspru nu semăna cu stilul lui Devrie. Pentru urechile mele, era asemănător cu stilul meu. Rămase gânditor, distant şi tulburat, iar eu nu încercai să-l ating. În cele din urmă spuse:

— Părinţii mei ştiu?

Se referea la părinţii săi adoptivi.

— Nu.

— De ce îmi spui acum? De ce ai venit?

— Devrie mi-a cerut asta.

— Are nevoie de ceva, nu? Un rinichi? Ceva de felul ăsta?

Nu prevăzusem această întrebare. El nu trăia într-o clasă unde organele de schimb erau uşor de achiziţionat.

— Nu. Nu un rinichi, nici vreun alt fel de donaţie biologică.

O voce din mintea mea luă asta în derâdere, însă eu nu aveam de gând să-i ofer vreun indiciu care l-ar fi dus la Devrie.

— Vroia doar să te găsesc.

— De ce nu m-a găsit ea însăşi? E de vârsta mea, nu?

— Da. Chiar acum e bolnavă şi n-a putut veni.

— E pe moarte?

— Nu!

Din nou rămase tăcut, iar în cele din urmă zise:

— Nimeni nu putea să-mi spună nimic. De doi ani o căutam pe mama mea, şi nici una din agenţiile pentru copii adoptaţi n-a putut găsi vreo urmă. Nici una. Acum înţeleg de ce. Cine a şters urmele aşa bine?

— Tatăl meu.

— Vreau s-o întâlnesc pe Devrie.

Spusei pe un ton egal:

— Asta s-ar putea să nu fie posibil.

— De ce nu?

— E într-un spital străin. În afara ţării. Îmi pare rău.

— Când vine acasă?

— Nimeni nu e sigur.

— Ce boală are?

"E bolnavă după Dumnezeu", gândii, dar cu

voce tare zisei, fără să mă gândesc bine:

— O boală de creier.

Instantaneu îmi înţelesei propria cruzime. Keith păli, iar eu strigai:

— Nu. Nu-i nimic de care ai putea suferi şi tu! Zău, Keith, nu e – a căzut rău. De pe calul ei de vânătoare.

— Calul ei de vânătoare, zise el. Pentru prima dată, privirea lui îmi trecu peste haine şi bijuterii. Dar avea oare măcar să înţeleagă cât de costisitoare erau? Mă îndoiam. Purta o jachetă sintetică, matlasată, ruptă la un umăr, şi o pălărie ieftină de fetru, bleu marin, pe care vechimea o făcuse informă. Dintr-o experienţă îndelungată i-am recunoscut privirea: nesigură, furişă, expresia unui om întrezărind prăpastia financiară dintre ceea ce presupusese că era indivizi egali. Dar asta nu avea să conteze. Copiii adoptaţi nu au nici un drept legal asupra părinţilor lor biologici. Verificasem.

Stingherit, Keith zise:

— Ai o fotografie cu Devrie?

— Nu, minţii.

— De ce a vrut să mă găseşti? Tot nu mi-ai spus.

Ridicai din umeri.

— Presupun că din acelaşi motiv pentru care ţi-ai căutat familia biologică. Glasul sângelui.

— Atunci vrea să-i scriu.

— În loc de asta, scrie-mi mie.

Se încruntă.

— De ce? De ce nu lui Devrie?

Ce să răspund la asta? Nu mă aşteptam la aşa multă ardoare.

— Scrie-i pe adresa mea, iar eu am să-i transmit mesajele.

— De ce să nu-i scriu direct?

— Doctorii ei s-ar putea să nu găsească asta recomandabil, zisei pe un ton rece, iar el renunţă – fie din cauza menţionării doctorilor, fie din cauza răcelii.

— Atunci dă-mi adresa ta, Seena. Te rog.

I-am dat-o. Nu vedeam nimic rău în faptul că avea să-mi scrie. Ar fi putut chiar să fie plăcut. Venind acasă de la muzeu, după o altă zi de iarnă printre exponate, să găsesc în reţeaua poştală o scrisoare la care aş putea răspunde când şi cum aş dori, fără a fi luată prin surprindere. Îmi plăcea ideea.

Dar acum n-aveau să mai vină întrebări dificile. Mă ridicai.

— Trebuie să plec, Keith.

Păru alarmat.

— Aşa curând?

— Da.

— Dar de ce?

— Trebuie să mă întorc la lucru.

Se ridică şi el. Era mai înalt decât Devrie.

— Seena, zise el, plin de seriozitate, doar câteva întrebări în plus. Cum m-ai găsit?

— Contacte medicale.

— Ale tale?

— Ale tatălui nostru. Eu nu sunt om de ştiinţă.

Evident, clasa lui de ziaristică nu studiase senzaţionalismul legat de transa gemenilor.

— Cu ce te ocupi?

— Custode de muzeu. Artropode.

— Devrie cu ce se ocupă?

— E prea bolnavă ca să lucreze. Trebuie să plec, Keith.

— Încă o întrebare. Semăn cu Devrie la fel de mult cât semăn cu tine?

— Ar fi înţelept, Keith, dacă ai avea grijă cu cine vorbeşti despre toate astea. Nu intenţionasem să spun atât de mult.

— N-am să le zic părinţilor mei. Nu despre faptul că sunt... n-am să le spun nimic.

— Cred că aşa e cel mai bine, da.

— Semăn cu Devrie la fel de mult cât semăn cu tine?

O frântură din prima mea emoţie stranie reveni o dată cu ardoarea lui.

— Puţin,da. Însă mai mult cu mine. Schimbarea sexului e o chestie cu multe surprize.

În mod neaşteptat, îmi ţinu haina. Pe când mă îmbrăcam, îmi spuse din spate "Mulţumesc, Seena" şi îşi aşeză mâinile pe umerii mei.

Nu m-am întors. Mi-am simţit faţa luând foc şi m-a năpădit dezgustul de mine însămi, urmat de o dorinţă să râd. Totul era atât de transparent. Acest bărbat era un străin atrăgător, era Devrie, era tinereţea, era eu însămi, era nu opera răzunchilor tatei, ci a minţii sale. Bine-înţeles că mă excita. Freud supravieţuieşte clonării: o notă pentru un subiect de cercetare, mi-am zis cu îndârjire şi am râs în sinea mea.

Dar nici asta n-a ajutat.

ÎN NEW YORK, iarna veni de timpuriu. Vânturi reci, şfichiuitoare, aduseră berbeci de spumă în port şi pe râu, iar copacii din Central Park rămaseră dezgoliţi chiar înainte să se fi terminat octombrie. Suburbiile în ruină ale metropolei ce se micşora se ruinară puţin mai mult şi vorbiră despre zilele când New York fusese important. Manhattan crescu datorită zăpezii, angajă sporurile sezoniere de gărzi personale şi vorbi despre Albuquerque. Fiecare paznic de noapte de la muzeu vână şi evacuă vagabonzii care încercau să doarmă îndărătul

exponatelor, vagabonzi la fel de înghețați și palizi ca și moliile de sub permaplex și, mi se părea, la fel de îndepărtați de seva epocii lor. Tot New York-ul mi se părea îndepărtat în acel octombrie, și rece. Adesea stăteam în fața vitrinelor cu Noctuidae, fixându-le cu privirea atât de mult timp încât membrii personalului meu începură să se uite mirați unii la alții pe ascuns. Le prindeam privirea întrebătoare când ieșeam din transă, tresărind. Nimeni nu mă întreba despre asta.

De la Devrie tot nu sosea nici un mesaj. Când am contactat Institutul prin rețeaua poștală, ea nu m-a căutat.

Nu veni nici o scrisoare de la Keith Torellen.

Apoi, într-o seară, după ce lucrasem până târziu și mă grăbeam prin bezna rece către blocul meu, l-am găsit acolo, ivindu-se din negură atât de repede încât garda pe care o luasem pentru drumul pe jos de la muzeu țâșni înainte în poziție de atac.

— Nu! E-n regulă! Îl cunosc!

Garda se retrase, impasibilă. Keith se uită lung după el, iar apoi la mine, cu o expresie de nedescifrat.

— Keith, ce faci aici? Vino înăuntru!

Mă urmă în hol fără o vorbă. Nu zise nimic nici în timpul scanării pentru metale și al procedurii de identificare. Îl dusei sus, în apartamentul meu, studiindu-l în lift. Purta aceeași jachetă și pălărie ieftină, de fetru, ca în Indiana Falls, părul său trebuia tuns, iar vârful nasului îi era roșu de la așteptatul în frig. Cât timp stătuse acolo? Avea mare nevoie să se bărbierească.

În apartament cercetă scoarțele, picturile, argintăria urâtă, ridicol de ornamentată a bunicii și se întoarse cu spatele la ele pentru a mă înfrunta.

— Seena, vreau să știu unde e Devrie.

— De ce? Keith, ce s-a întâmplat?

— Nu s-a întâmplat nimic, zise el, scoțându-și jacheta dar neașezând-o nicăieri. Doar că am lăsat baltă școala și am petrecut două zile făcând autostopul până aici. Nu merge, Seena. Să spui că clonarea este exact ca producerea gemenilor: nu merge. Vreau s-o văd pe Devrie.

Vocea îi era dură. Enorm în sufrageria mea, nebărbierit, cu pălăria aia trasă peste urechi, părea mai vârstnic și mai puțin maleabil decât ultima dată când îl văzusem. Alarma – nu frica fizică, nu-mi era frică de el, ci o spaimă mai subtilă și mai profundă – răsună prin mine.

— De ce vrei s-o vezi pe Devrie?

— Pentru că m-a escrocat.

— De *ce anume*, pentru numele lui Dumnezeu?

— Pot să beau ceva? Sau să fumez?

Îi turnai un scotch. Dacă bea, s-ar fi putut să vorbească. Trebuia să știu ce vroia, de ce avea un aer atât de disperat, cum să-l țin la distanță de Devrie. Pe *ea* n-o văzusem astfel. Avea voință puternică, însă totdeauna însoțită de o voioșie, o încredere că în cele din urmă voința ei avea să triumfe. Forța disperată de genul celei din atitudinea lui Keith nu era în stilul ei. Dar bineînțeles că Devrie avusese dintotdeauna bani discreți care să-i sprijine voința; poate că pe bani poți cumpăra încredere, la fel de bine ca și stil.

Keith își bău scotch-ul dintr-o suflare și întinse paharul pentru încă unul.

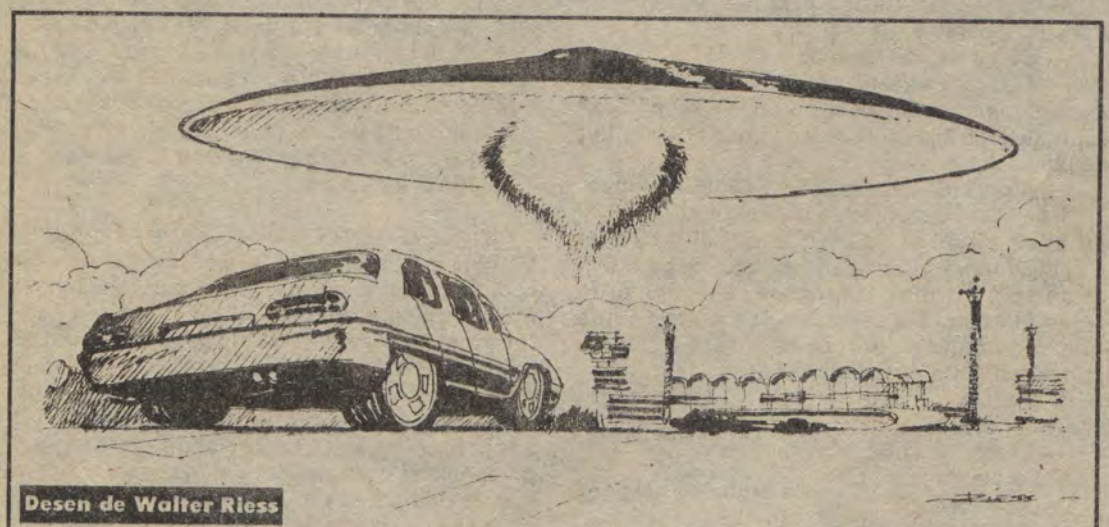

Desen de Walter Riess

— Îngheţasem acolo, afară. N-au vrut să mă lase în hol, să te aştept.

— Bineînţeles că nu.

— Nu mi-ai spus că familia ta e bogată.

Am fost puţin descumpănită de grosolănia lui, dar în acelaşi timp mi-a făcut plăcere; nu ştiu de ce.

— Nu m-ai întrebat.

— Astea-s tromboane, Seena.

— Keith. De ce eşti aici?

— Ţi-am spus. Vreau s-o văd pe Devrie.

— Ce ai hotărît că ţi-a luat prin escrocherie? Bani?

Păru atât de sincer surprins încât iar am fost uimită, de data asta de asemănarea lui cu Devrie. Nici ea nu s-ar fi gândit mai întâi la consideraţii financiare, dacă erau posibile unele emoţionale. Pentru un moment Keith era Devrie, în alt moment nu era. Acum se încruntă, cuprins de mânie.

— Asta crezi tu – că vânătoarea de averi m-a adus cu autostopul din New Hampshire? Doamne, Seena, nici măcar n-am ştiut cât de mult aveai până în chiar această... tot nu ştiu!

Întrebai pe un ton calm:

— Atunci de ce anume te simţi atât de escrocat?

Acum era buimăcit. Iarăşi acea cercetare rapidă, pe jumătate furişă a apartamentului meu, zăbovind o milisecundă prea mult la Caravaggio, subtil luminat de ramă. Când privirea lui reveni la a mea, era neliniştită, puţin defensivă. Gata să justifice. Bineînţeles că-l pusesem intenţionat în defensivă, însă calcularea manevrei nu mă pregătise pentru naivitatea uluitoare a explicaţiei sale. Încă o dată a fost Devrie pe de-a-ntregul, reducând măreţia impersonală a ştiinţei la o pierdere personală şi emoţională.

— Încă de când am ştiut că eram adoptat, la vârsta de cinci sau şase ani, mi-am pus întrebări în privinţa familiei mele biologice. Nimic ciudat în asta – cred că toţi copiii adoptaţi fac la fel. Construiam poveşti, chestii copilăroase, despre cum ei erau o familie regală adevărată, sau colonişti lunari, sau supravieţuitori ai Ororii Africane. Lucruri exotice. Mă gândeam în special la mama mea, imaginându-mi o scenă întreagă cu ea ţinându-mă în braţe, încă o dată, înainte să mă dea pentru adopţiune, plângând după mine, iubindu-mă atât de mult încât nu mă putea lăsa să plec, însă trebuia s-o facă dintr-un motiv anume. Aburoli sentimentale.

Râse, încercând să nu ia în serios ceea ce era astfel şi îşi bău tot scotch-ul pentru a-mi evita privirea.

— Dar Devrie – existenţa ei – a distrus toate astea. Niciodată nu am avut o mamă care n-a suportat să renunţe la mine. Niciodată nu am avut mamă, deloc. Am avut o celulă tăiată din vârful degetului lui Devrie sau din altă parte, ceva dispensabil, iar ea nici măcar nu ştie cum arăt. Dar o să afle al naibii de bine.

— De ce? zisei pe un ton egal. Ce te-ai putea aştepta să câştigi dacă ar şti cum arăţi?

Însă el nu-mi răspunse direct.

— În acel prim moment când te-am văzut, Seena, în teatru, la şcoală, am crezut că *tu* eşti mama mea.

— Ştiu că ai crezut.

— Şi ai detestat ideea. De ce?

Mă gândii la copilul pe care n-aveam să-l port niciodată, la căsătoria care, ca atâtea alte promisiuni dulci, devenise realitate amară. Însă autocompătimirea este un joc prostesc.

— Nu e treaba ta.

— Chiar nu este? N-ai detestat ideea din cauza modului în care am fost făcut? La rece. Un experiment. Nu ai fost puţintel insultată când ţi s-a spus mamă a unei celule dispensabile din vârful degetului lui Devrie?

— Ce naiba ai citit? Un experiment – ce este oricare copil, dacă nu un experiment? Un ou întâmplător, o sămânţă întâmplătoare. Nu vorbi precum unul dintre descreieraţii ăia religioşi, duşmani ai ştiinţei!

Mă studie calm. Apoi spuse:

— Devrie este religioasă? De asta ţi-e aşa frică de ea?

Mă ridicai în picioare şi arătai barul.

— Serveşte-te cu încă o băutură, dacă doreşti. Vreau să mă spăl pe mâini. Am mânuit toată după-amiaza specimene.

Minciună stupidă, stângace – nimeni n-ar fi crezut o asemenea minciună.

În baie m-am rezemat de uşa încuiată, am închis ochii şi m-am străduit să mă calmez. De ce aş fi atât de tulburată de izbucnirea furioasă a unui băieţandru zăpăcit? Împotriva mea era lesne să izbucneşti; împotriva tatălui meu, pe care Keith se mâniase de fapt, nu era. Totul era atât de previzibil, atât de onest şi adolescentin, încât chiar în ciuda durerii din piept am zâmbit. Dar zâmbetul, care ar fi trebuit să reducă declamaţiile lui Keith la nişte istericale de copil – lasă, lasă, când ai să creşti, ai să afli că nimeni nu ştie într-adevăr cine este – nu-l minimaliză pe Keith. Pierderile lui erau reale – mamă, tată, loc firesc în secvenţa firească a vieţii şi naşterii. Şi deodată, cu un nod în capul pieptului, am ştiut de ce îi spusesem tot ceea ce-i spusesem

despre originile sale. Nu era din vreo fidelitate etică faţă de "adevăr". Îi spusesem că e o clonă pentru că şi eu avusesem pierderi reale – cercetarea, căsnicia, maternitatea – iar Devrie n-ar fi putut niciodată să le împărtăşească cu mine. Luminoasa, mistica Devrie, prea ocupată cu Dumnezeu pentru a fi rănită cine ştie cât de om. *Lasă-mă-n pace! Nu poţi niciodată să mă laşi în pace? Toată viaţa ai venit târîş în urma mea – de ce să nu mori tu şi să mă laşi în sfârşit în pace!* Iar Devrie zâmbise tolerant, mă mângâiase pe cap şi mă lăsase în pace, închizând uşa încet ca să nu-mi tulbure durerea. Cuvintele mele n-o răniseră. Nu o puteau răni.

Dar îl puteam răni pe Keith – celălalt Devrie – şi o făcusem. De aceea mă tulbura din calea-afară. Aceasta era legătura. Faţa mea, durerea mea, greşeala mea.

Prin greşeala mea, prin greşeala mea, prin greşeala mea cea mai cumplită. Dar ce absurditate. Nu eram o credincioasă, iar alinările superstiţioasei dezlegări de păcate nu mă puteau atinge. Ce porcărie. Ca toţi necredincioşii, eram singură.

Mi-a venit atunci în minte că era ceva absurd să gândesc toate astea în timp ce mă rezemam de uşa unei băi. Crâncen de absurd, dar absurd. Toaleta, ca şi confesional. Am dat drumul apei reci, m-am stropit pe faţă şi am plecat. Cât timp îl lăsasem pe Keith singur în sufragerie?

Când am revenit, el stătea lângă reţeaua poştală. Introdusese comanda pentru reluarea mesajelor poştale expediate, iar pe monitor era afişată adresa lui Devrie. La Institutul Speranţei Biologice.

— CE ESTE? zise Keith. Un spital?

Nu i-am răspuns.

— Pot afla, Seena. Ştiind atât de mult, pot afla. Spune-mi.

Spune-mi.

— Nu e spital. Este un laborator de cercetări. Devrie e subiect voluntar.

— Cercetări asupra a ce? O să aflu, Seena.

— Perceperea cerebrală.

— Perceperea a ce?

— Perceperea lui *Dumnezeu*, zisei, sfârşită de oboseală, enervare şi o exasperare bruscă, scrâşnită, iritantă ca nisipul. De ce să nu-l abandonez, pur şi simplu, puterilor de convingere ale lui Devrie, iar pe ea înfometării mistice? Dar ştiam că n-aveam s-o fac. În ciuda tuturor celor întâmplate, tot mai vroiam s-o scot de acolo.

Keith se încruntă.

— Cum adică, "perceperea lui Dumnezeu"?

I-am spus. Am făcut-o să sune cât mai ridicol cu putinţă şi cât mai periculos. Am descris anorexia, utilizarea masivă a drogurilor, în mare parte netestate, care ar fi făcut Institutul ilegal în Statele Unite, scepticismul majorităţii celor din comunitatea ştiinţifică, psihozele şi moartea care urmaseră cercetării transei gemenilor, cu cincisprezece ani în urmă. Keith nu îşi amintea asta – avea opt ani pe atunci –, iar eu nu i-am spus că fusesem unul dintre cercetători. Nu i-am spus despre benzile cu cea de-a treia prezenţă ceţoasă din holocuvele lui Bohentin. În fiecare fel puteam, cu fiecare subtilitate verbală de care dispuneam, am făcut ca Institutul să pară trăznit, periculos şi urât. Pe când vorbeam, îi priveam faţa lui Keith şi uneori era a mea, iar uneori expresia o transforma în cea a lui Devrie. Am văzut consternare fiindcă ea optase pentru intrarea în Institut, însă nu ceea ce sperasem să văd. Nu dispreţ, nu dezgust.

Când terminasem, zise:

— Dar de ce s-a gândit că *eu* aş putea dori să intru într-un asemenea loc, ca subiect-geamăn?

Păstrasem asta pentru la urmă.

— Bani. Te-ar cumpăra.

Mâna lui, cu al treilea scotch, înţepeni.

— Să mă cumpere.

— E modul cel mai limpede pentru a o formula.

— Ce dracu' a făcut-o să creadă...

Se stăpâni, nu fără efort. Toată discuţia asupra riscurilor fizice nu-l afectase atât de mult ca menţionarea aceasta a banilor lui Devrie. Avea mândria sensibilă a unui om sărac.

— Se gândeşte la mine ca la ceva de *cumpărat*.

Păstrai tăcerea, grijulie.

— Dracu' s-o ia, zise el. *Dracu' s-o ia.* Apoi, cu asprime: Şi eu chiar luam în consideraţie...

Îmi ţinui răsuflarea.

— Luai în consideraţie Institutul? După ceea ce tocmai ţi-am spus? Cum naiba ai putut s-o faci? Şi ziceai, îmi amintesc, că fondul tău nu este religios!

— Nu e. Dar mi-am... mi-am pus întrebări.

Şi în brusca întoarcere a capului, astfel ca să nu-i văd subita disperare fascinată din ochi, în poziţia sfidătoare a umerilor, am citit mai mult decât în cuvintele sale banale, şi mai mult decât ar fi putut el să ştie. Înfăţişarea lui Devrie, pasiunea lui Devrie, hrănindu-se cu aer. Oboseala şi enervarea, stăpânite înainte, mă năpădiră iar şi m-am dezlănţuit împotriva lui.

— Atunci dă-i înainte şi zboară în Dominica, să intri şi tu în Institut!

Nu zise nimic. Dar din ceva anume – expresia lui pe când privea ţintă în pahar, schimbarea poziţiei corpului – îmi dădui seama deodată că nu-şi putea permite costul călătoriei.

— Deci îţi închipui că eşti credincios?

— Nu. Un credincios ratat.

Din felul în care o spuse am ştiut că o mai zisese, poate adesea, şi că sintagma stârnea un loc ascuns din imaginaţia lui.

— Ce e-n neregulă cu voi, zisei, cu oamenii ca tine, că lumea omenească nu e suficientă?

— Ce e-n neregulă cu oamenii ca tine, că este? replică el şi de data asta râse şi îşi ridică sprâncenele într-o mică grimasă care îmi închise accesul în acel loc aflat dincolo de raţiune, acel pasaj sclipitor. Am ştiut atunci că într-un fel sau altul, mai devreme sau mai târziu, în ciuda a tot ceea ce spusesem, Keith avea să plece în Dominica.

I-am turnat încă un scotch. Pe cât de abil am putut, am condus conversaţia în alte direcţii, mai lejere. L-am întrebat despre copilăria sa. Ţeapăn la început, apoi cu mai mare uşurinţă pe măsură ce timpul şi scotch-ul îi destindeau, îmi povesti cum crescuse pe dealurile Berkshire. Se mai înveseli, iar datorită interesului meu deveni atât mai subtil cât şi mai amuzant, cu un fin simţ al umorului. Părul său des, castaniu, i se răvăşi pe frunte. Râsei cu el şi destupai o sticlă de Porto bun. Îmi povesti despre piesele de amatori în care jucase; entuziasmul îi creştea pe măsură ce-i descreştea coerenţa. Entuziasm, umor, păr des, castaniu. I-am dat deoparte părul de pe frunte, netezindu-l. Târziu, noaptea, am tras draperiile de la fereastră şi-am stat împreună şi ne-am uitat la luminile metropolei muribunde, zece etaje mai jos. Ceaţa sosi rostogolindu-se dinspre mare. Keith insistă să deschidem uşile şi să stăm pe balcon; nu simţise niciodată mirosul ceţii amestecat cu al oceanului. Am aspirat parfumul nopţii şi-am băut ceva şi-am vorbit şi-am râs.

Iar după aceea l-am dus din nou la canapea.

— Seena? zise Keith. Îmi acoperi mâna, aşezată pe coapsa lui, cu a sa şi întoarse capul să mă privească întrebător. Mă aplecai înainte şi-mi aşezai buzele pe ale lui, o atingere uşoară, timp de multă vreme. Se dădu înapoi, iar mâna lui încercă s-o ridice pe a mea. Strânsei degetele.

— Seena, nu...

— De ce nu? Îmi reaşezai gura peste a lui, foarte uşor. Trebui să se retragă pentru a răspunde, iar eu am simţit că nu vroia să se retragă. Sub sărutul meu se încruntă uşor; totuşi, în ciuda beţiei sale – cu mult mai mare decât a mea – bâjbâi în căutarea cuvântului.

— Incest...

— Nu. Noi doi n-am împărţit niciodată acelaşi pântec.

Se încruntă iar, sub apăsarea gurii mele. Mă retrăsei să îi zâmbesc şi mutai mâna.

— Nu mai are importanţă, Keith. Nu în New York. Dar chiar dacă ar avea – nu sunt sora ta, nu cu adevărat. Chiar tu ai spus asta – îţi aminteşti? Nu suntem o familie. Doar... aici.

— Nu suntem familie, repetă şi am văzut în ochii săi, în clipa dinainte de a-i închide, fulgerul durerii, aviditatea dorinţei unui bărbat tânăr şi chiar evaziunile meşteşugite ale vinului bun de Porto. Apoi braţele sale mă cuprinseră.

Era foarte puternic şi mai mult decât nişel violent. Bănuiam din ce confuzii se revărsa violenţa, dar tot o savuram, năvala aceea copleşitoare a acelui minunat corp de bărbat – Devrie. Vroiam să fie violent cu mine, atâta vreme cât ştiam că nu e nici un pericol adevărat. Nici un pericol adevărat, nici un frate adevărat, nici un copil adevărat. Keith nu era copilul meu, însă Devrie era sora mea-copil, iar eu trebuia s-o împiedic să se distrugă, indiferent cum... nu-i aşa? "Chemarea sângelui". Dar asta era necesar, era justificat... era un joc necesar. Pentru Devrie.

Aşa mi-am spus. Apoi am încetat să-mi mai spun indiferent ce şi m-am abandonat fluxurilor calde ale plăcerii.

Dar în zori m-am trezit şi m-am gândit – cu Keith dormind adânc peste mine şi cerul rece la fereastră – *ce dracu' fac?*

CÂND AM IEŞIT de la duş, Keith stătea rigid, rezemat de perne. Aşezându-mă lângă el chiar pe marginea patului, mi-am înfăşurat goliciunea cu un cearşaf şi am dat să-l iau de mână. O retrase cu o smucitură.

— Keith. E în regulă. Zău că este.

— Eşti sora mea.

— Dar n-are să iasă nimic din asta. Nici copil, nici repetiţii. Nu este chiar aşa ieşit din comun, dragul meu.

— Este, acolo de unde vin.

— Da. Ştiu. Dar nu aici.

Nu răspunse, cu faţa tulburată.

— Vrei micul dejun?

— Nu. Nu, mulţumesc.

Îi simţeam nevoia de a se îndepărta de mine; era aproape palpabilă. Înhăţându-mi bodysuit-ul de pe podea, m-am dus în bucătărie, unde era răcoare. Servitoarea nu avea să sosească decât peste o oră. Am pornit

căldura, am tras pe mine bodysuit-ul – stând pe podeaua rece întâi într-un picior şi apoi în celălalt, ca o specie dispărută de pasăre de apă – şi am făcut cafea. În toarta unei ceşti am pus două bancnote mari, împăturite. El veni în bucătărie, îmbrăcat chiar şi cu jacheta ruptă.

— Cafea.

— Mulţumesc.

Degetele i se strânseră pe toarta ceştii, iar ochii i se măriră. Şocul pur, dezgolit, neamortizat de nici un fel de protecţie; întregul suflet, trădat, ţintuit în ochi.

— O, Dumnezeule, nu, Keith – cum poţi măcar să gândeşti aşa? Sunt pentru călătoria înapoi la Indian Falls! Un cadou!

O pauză nesfârşită. Apoi zise, foarte încet:

— Îmi pare rău. Ar fi trebuit... să-mi dau seama pentru ce sunt.

Dar ceaşca îi tremura în mână, iar câţiva stropi se vărsară pe podea. Acei câţiva stropi mă descumpăniră, copleşindu-mă cu ruşine. Keith avea dreptul să fie şocat şi să i se citească suferinţa pe faţa lui/mea/lui Devrie. Ea îl vroia pentru scopurile ei mistice, eu pentru împiedicarea lor. Fanatica şi sabotoarea, amândouă eram mai bine apărate una împotriva celeilalte decât era Keith împotriva oricăreia dintre noi, lipsit de bani şi de religie şi de ani. Dacă aş fi putut vedea oricare altă cale decât jocul de noroc în care intrasem... dar nu puteam. Oricum, eram ruşinată.

— Keith. Îmi pare rău.

— De ce am făcut-o? De ce *am* făcut-o?

Puteam să fi spus: nu *noi;* eu am făcut-o. Dar asta ar fi putut face situaţia mai rea pentru el. Era bărbat şi atât de tânăr.

Exclamai impulsiv:

— Nu pleca în Dominica!

Însă bineînţeles că nu mă mai asculta acum. Faţa i se închise. Aşeză jos ceaşca de cafea şi mă privi cu ochi mult mai aspri decât fuseseră cu o clipă în urmă. Se gândea oare că din cauza nopţii petrecute împreună mă aşteptam să-l influenţez direct? *Eu* nu eram chiar atât de tânără. Nu putea înţelege că încercam să prevăd mult mai departe de asta, lucru pentru care nu-l puteam învinui. Nu-l puteam învinui pentru nimic. Dar într-adevăr regretam stângăcia cu care îi oferisem banii. Asta fusese o prostie.

Oricum, când plecă după câteva minute, toarta ceştii de cafea era goală. Luase banii.

EXPOZIŢIILE VENITE DIN Madagascar erau gata. Se deschiseră, atrăgând interesul presei şi apărură atât reportaje favorabile, cât şi festivităţi. Nu am putut să mă conving că avea importanţă. De zece ori pe zi am trecut prin exerciţiul istovitor al simulării unui interes care mă părăsise, iar când mă uitam la molii, aripi alb-cenuşii întinse pentru totdeauna, simţeam că mi se cutremură trupul într-un fel pe care nu-l puteam numi.

Imaginea moliilor m-a însoţit acasă. Într-o noapte de noiembrie chiar mi s-a părut că aud aripi lovindu-se de fereastra la care stătusem cu Keith. Am înlăturat cu violenţă draperiile, apoi am deschis fereastra, dar bineînţeles că nu era nimic. Pentru multă vreme m-am uitat în neant, aspirând parfumul ceţii, înainte să tastez încă un mesaj personal cu prioritate maximă pentru Devrie. Reţeaua poştală nu mi-a adus nici un răspuns.

Am contactat computerul reţelei poştale de la colegiul din Indian Falls. Degetele îmi tremurară pe când tastau o cerere pentru a lăsa un mesaj personal, prioritate maximă, pentru un student, Keith Torellen. Reţeaua poştală răspunse:

TORELLEN, KEITH ROBERT, 64830016. ABSENT CU ÎNVOIRE MEDICALĂ. DURATA ÎNVOIRII: NEDEFINITĂ. NICI UN NUMĂR DE REŢEA POŞTALĂ PENTRU TRANSMITEREA MESAJELOR. SFÂRŞIT.

Sunetul reapăru la fereastră. Mă întorsei şi scrutai sticla întunecată, dar nu era nimic, nici molii, nici aripi, doar luminile unei metropole în descompunere, aruncate la întâmplare în beznă şi sunetul slab şi foarte îndepărtat al unei sirene jelind nenorocirea altcuiva.

Mă înfiorai. Îmbrăcai un pulover şi dădui drumul la căldură, dar asta nu mă încălzi. Apoi deschizătura poştală piui încet şi mă întorsei la timp pentru a vedea scrisoarea căzând din tubul pneumatic din hol, cu autocolantul blocului la vedere, asigurându-mă că fusese examinată şi se constatase atât lipsa otrăvii, cât şi a explozibililor. Tot la vedere, era sigla plicului: INSTITUTUL SPERANŢEI BIOLOGICE, toate O-urile fiind sori aurii, strălucitori. Dar Devrie nu scria niciodată corespondenţa pe hârtie. Prefera reţeaua poştală.

Biletul era de la Keith, nu de la Devrie. Un bilet scurt, mâzgălit pe o bucată de hârtie ruptă, cu un scris aproape indescifrabil. Îi văzusem scrisul lui Keith în Indian Falls, pe caietele lui studenţeşti; aceasta era o variantă sălbatică, ieşită de sub control, aproape psihotică în variaţiile de dispunere şi caligrafie care semnalează identitatea. Am presupus că scrisese biletul sub influenţa unui drog sau a câtorva droguri, cu mintea gonindu-i mult mai repede

decât putea el să scrie. Nu exista nici punctuaţie, nici aşezare în paragrafe.

Dragă Seena o so fac trebuie să ştiu părinţii mei sunt furioşi dar trebuie să ştiu trebuie toată confuzia sa dus Seena Keith

Era un cuvânt tăiat, între "dus" şi "Seena", mâzgălit cu linii de cerneală dezordonate. Ridicai hârtia la lumină, întorcând-o încoace şi încolo. Cuvântul tăiat era "mamă".

toată confuzia s-a dus mamă

Mamă.

Am expirat încet, deşi nu ştiusem că-mi ţineam răsuflarea. Primul sentiment a fost de milă pentru Keith, chiar dacă intenţionasem să ajung aici. Îl lucraserăm, Devrie şi cu mine. Mamă, soră, sine. Iar când el şi Devrie sporeau în mod artificial numărul şi viteza neurotransmiţătorilor din creier, generau transa gemenilor, iar apoi mintea lui Keith, freudiană şi precionică se întindea spre Devrie, ca să adauge energie sexuală tuturor celorlalte energii cerebrale care alimentau holocuvele lui Bohentin...

Mamă. Soră. Sine.

Totul e corect în dragoste şi în război. În capul meu ricană o voce: Şi acum care din două este? Dar eram pregătită pentru acea voce. Acum erau amândouă. Nu credeam că avea să dureze mult până când Devrie avea să plece de la Institut pentru a năvăli ca o furtună în New York.

A DURAT APROAPE încă o lună, în care zăpada a început să cadă şi oraşul să se împodobească cu aberaţiile ostenite, poleite, ale Crăciunului. Mă simţeam bine. Fredonând, catalogam moliile din Madagascar, reaşezând cele mai bune specimene în vitrine şi sigilându-le sub permaplex, unde aripile lor fragile şi antenele delicate puteau sta în siguranţă. Exemplarele mutante aveau aripile cele mai subţiri, nefiresc de fine şi lungi, până la douăzeci şi cinci de centimetri fiecare, toate din fildeş palid, ca şi când o delicateţe fantomatică ar fi fost reacţia firească a evoluţiei la peisajul luminiscent al genocidului nuclear. Am catalogat-o pe fiecare cu grijă.

— De ce? zise Devrie. *De ce?*

— Arăţi ca naiba.

— De ce?

— Cred că ştii deja, replicai.

Se prăbuşi pe canapeaua mea de catifea albă, singură, căci gărzile personale care bănuiam că acţionau în egală măsură ca asistenţi medicali şi ca paznici, fuseseră expediate din apartament. Lacrimi de furie şi de epuizare i se adunară în orbitele adâncite, dar nu căzură. Doar cu efort se ţinea în poziţia şezând, iar efortul o costa energie, pe care n-o avea. Pielea ei, cu excepţia a două pete roşii de furie, sus, pe fiecare pomet, era de culoarea ouălor vechi. Uitându-mă la ea, a trebuit să-mi ţin în poală mâinile crispate, ca să mă abţin să nu plâng.

— Vrei să zici c-ai *plănuit* asta, Seena? Vrei să spui că l-ai găsit pe Keith şi te-ai culcat cu el, fiindcă ştiai că asta l-ar face impotent cu mine?

— Bineînţeles că nu. Ştiu că sexualitatea nu este aşa simplă. Ştii şi tu.

— Dar ai mizat pe asta. Ai mizat că avea să fie o cale de a ruina experimentul.

— Am mizat că avea să... complice reacţiile lui Keith.

— Să le complice dincolo de punctul în care ştia cu cine naiba este!

— Ar fi în stare să ştie, dacă nu l-ai scoate din minţi cu stimulente pentru neurotransmiţători! Nu e prost, însă nu e gata pentru chinurile mistice prin care ai încercat să-l faci să treacă – dacă se *poate* spune că cineva e gata pentru asta! – şi nu, nu mă surprinde că nu poate controla energiile libidinale, pe lângă toate celelalte energii artificiale pe care le faci să-i gonească prin creier. Ceva trebuia să cedeze.

— Tu ai provocat asta, Seena. Aşa, cu sânge rece.

Un fior brusc al memoriei îmi readuse atingerea mâinilor lui Keith pe sâni. Nu, nu aşa, cu sânge rece. Nu. Însă nu puteam să i-o spun lui Devrie.

— Am avut încredere în tine, zise ea. «Orice pentru o soră»... Dumnezeule!

— Ai avut dreptate să te încrezi în mine. Să te încrezi în mine ca să te scot din locul ăla înainte să mori.

— Ascultă cum vorbeşti! Îngâmfată, atotcunoscătoare, convinsă că ai mereu dreptate... ştii cât de *aproape* eram la Institut? Ai vreo idee ce ai distrus?

Am râs cu răceală. Nu m-am putut abţine.

— Dacă contactul cu Dumnezeu poate fi distrus pentru că unui puştan ameţit nu i se ridică, ce spune asta despre Dumnezeu?

Devrie se holbă la mine. Trecu multă vreme şi în acest timp cele două pete roşii de pe obrajii ei păliră, iar ochii i se îngustară.

— De ce, Seena?

— Ţi-am spus. Vroiam să fii în siguranţă, afară de acolo. Şi eşti.

— Nu. Nu. Ceva diferit. Ceva mai mult se petrece aici. Se petrece cu tine.

— Nu fă lucrurile mai complicate decât sunt,

Devrie. Eşti sora mea şi singura mea familie. E chiar aşa de ciudată că vreau să te protejez?

— Keith este fratele tău.

— Ei bine, atunci, să vă protejez pe amândoi. Indiferent ce sabotează acel experiment, îl protejează şi pe Keith.

— Îl vroiai atât de mult? întrebă ea încet.

Ne privirăm reciproc de-a curmezişul sufrageriei, eu, stând în picioare lângă aparatul poştal şi ea susţinută de canapea, având nevoie de sprijinul acesteia, la fel de slăbită şi implacabilă ca oricare martir legendar al credinţei. Slăbiciunea ei mă durea într-un loc fără nume; în copilărie, trupul lui Devrie fusese atât de puternic. Durerea se răsuci în mine, aşa încât îi spusei adevărul:

— Nu chiar aşa mult. Nu la început, nu până când am... nu, nu-i adevărat. L-am dorit. Dar nu acesta a fost motivul, Devrie – nu a fost o raţionalizare a dorinţei, nici vreo pierdere a autocontrolului.

Continuă să mă fixeze cu privirea, până când mă întorsei spre bar şi-mi turnai un scotch. Îmi tremura mâna.

În spatele meu, Devrie spuse:

— Nu dorinţă. Şi nici protecţie. Altceva, Seena. Ţi-e frică.

Mă întorsei, zâmbind subţire.

— De tine?

— Nu. Nu, nu cred.

— Atunci de ce?

— Nu ştiu. Tu?

— E teoria ta, nu a mea.

Închise ochii. Lacrimile, care îi străluciseră în tot acest timp deasupra mâniei, căzură în cele din urmă. Cu capul dat pe spate, sprijinit de canapeaua albă, cu braţele inerte, arăta ca imaginea pustiirii şi atât de slăbită că m-am speriat. I-am adus un pahar cu lapte din bucătărie şi i l-am ţinut la gură; am fost puţin surprinsă când l-a băut pe tot, fără proteste.

— Devrie. Nu poţi continua aşa. În această stare fizică.

— Nu, admise ea, cu o voce atât de fermă şi promptă încât am fost şi mai uluită. Era vocea hotărîrii, nu a capitulării. Se îndreptă pe canapea.

— Chiar şi Bohentin zice că nu pot continua aşa. Am greutatea mai mică decât vrea el şi sunt aproape de a nu mai avea resursele fizice ca să nu controlez transa gemenilor. Am simptome chinuitoare de retragere chiar când sunt în călătoria asta şi exact în această clipă un doctor stă la biroul tatei, în cabinetul tău, în caz că am nevoie de el. De asemenea, i-am pus pe avocaţii mei să-i treacă cea mai mare parte a restului moştenirii mele lui Keith. Nu cred că ştiai asta. Ce a mai rămas a fost transferat în totalitate într-o bancă din Dominica, şi dacă mor, îi rămâne Institutului. Nu vei putea să te atingi de ea, nici să pui mâna pe porţiunea lui Keith, chiar dacă eu mor. Şi am să mor, Seena, curând, dacă nu încep să mănânc şi nu încetez să iau drogurile programului, pur şi simplu îmi voi epuiza atât corpul, cât şi creierul. Ai ghicit că sunt aproape de asta, dar n-ai ghicit cât de aproape. Acum îţi spun. Nu mai pot stăpâni multă vreme stresul transei gemenilor.

Am continuat doar să-i ţin paharul, cu braţul întins, incapabilă să mă mişc.

— Ai mizat că poţi distruge o componentă din lanţul experimentului meu de la Institut prin derutarea sexuală a fratelui meu geamăn. Ei bine, ai câştigat. Acum *eu* pun miza. Îmi mizez viaţa că poţi desface ce ai făcut cu Keith şi fără să ştie că eu te-am pus. Ai zis că nu e prost şi că impotenţa lui decurge din incapacitatea de a stăpâni programul drogurilor; poate că parţial ai dreptate. Dar el este eu – *eu*, Seena – şi ştiu că ai crezut că am fost proastă toată viaţa, pentru că am vrut lucruri pe care nu le înţelegi. Acum le vrea şi Keith – era inevitabil să nu le vrea – iar tu ai să desfaci ceea ce îi stă în drum. A trebuit să mă lupt toată viaţa pentru a mă elibera de dădăceala ta, însă Keith nu are atâta timp. Căci dacă nu desfaci ce ai provocat, am de gând să merg înainte oricum cu transa gemenilor – *transa gemenilor*, Seena – fără componenta sexuală şi fără să-l înştiinţez pe Bohentin cu cât de mult este mai mare efortul în transă decât crede el că este. El nu ştie, nu are un frate geamăn şi nici doctorii nu au. Dar eu ştiu şi, dacă o împing mult mai departe, am să mor în cele din urmă în cursul ei. *Curând*, în cele din urmă. Când voi muri, toate planurile tale de a mă scoate de acolo vor fi dat greş cu adevărat şi vei fi singură cu ceea ce te sperie atât de mult. Dar nu cred că vei lăsa să se întâmple asta.

Cred că în schimb vei desface ce i-ai făcut lui Keith, astfel ca experimentul să poată avea o ultimă şansă reală. Iar în schimb, după acea şansă unică, voi accepta să vin acasă, la Boston sau aici, la New York, pentru un an.

Asta este miza mea.

Se uita la mine cu ochi goliţi de toate lacrimile, o Devrie pe care n-o mai văzusem niciodată. Vorbea serios, fiecare cuvânt dement, şi avea s-o facă. Vroiam să strig la ea, să strig un amestec de sinucidere şi şantaj moral şi percepţii deformate şi jignire, dar vorbele care-mi ieşiră din gură veniră în şoaptă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce anume merită *asta?*

Spre uluirea mea, râse, un râs având mai multă energie decât ar fi putut conţine trupul său istovit. Faţa îi strălucea, şi strălucirea părea atât exaltată cât şi nebunească.

— Tu ai spus-o, Seena – pentru numele lui Dumnezeu. Pentru a şti, în sfârşit. Pentru a *şti*, dincolo de nebulozitatea credinţei, că nu suntem singuri în univers... Credinţa nu ar trebui să însemne nebulozitate.

Râse iar, de data aceasta în defensivă, ca şi când ştia cum mi se părea tonul ei.

— Ai s-o faci, Seena.

Nu era o întrebare. Îmi luă mâna.

— Te-ai *omorî?*

— Nu. Aş muri încercând să ajung la Dumnezeu. Nu e acelaşi lucru.

— Nu te-am dădăcit niciodată, Devrie.

Îmi lăsă mâna.

— Toată viaţa, Seena. Şi continui, chiar şi acum. Dar toată dădăceala şi tot dispreţul tău ar părea cam stupide, nu-i aşa, dacă se poate dovedi într-adevăr că există o bază raţională pentru ceea ce ai ridiculizat în toţi aceşti ani!

Ne uitarăm una la cealaltă, surori, pe deasupra abisului canapelei albe, apoi brusc în altă parte. Nici una dintre noi nu îndrăzni să vorbească.

AVIONUL MEU ATERIZĂ în Dominica noaptea. Devrie plecase cu două zile înaintea mea, întorcându-se cu doctorul şi gărzile ei în aceeaşi zi în care plecase, aşa cum făcusem eu la vizita anterioară. Nu văzusem niciodată insula noaptea. Verdeaţa tropicală, plină de acea sugestie uşor ameninţătoare a vegetaţiei sălbatice, părea că se apropie şi mă înconjoară. Bezna catifelată părea să miroasă a ghimbir şi flori şi mare – toate prea puternice, prea afabil-senzuale, ca o reclamă exagerată la parfum. La hotel era mai bine; camera mea era la etajul doi, deasupra frunzişului întunecat, şi nu dădea înspre mare. Oricum, am stat înăuntru toată seara aceea, în întuneric, până când am putut merge a doua zi la Institutul Speranţei Biologice.

— BUNĂ, SEENA.

— Keith. Arăţi...

— Descompus, încheie el şi aşteptă. Nu zâmbi. Deşi pierduse ceva greutate, nu era nici pe departe aşa de scheletic ca Devrie şi m-a străpuns o durere pe care n-am analizat-o văzându-i corpul încă sănătos în cămăruţa cenuşie unde ultima dată îl văzusem pe al ei. Era ras în cap şi, fără părul castaniu, cârlionţat, părea mai sever, îmbătrânit prematur. Şi asta îmi creă o emoţie stranie, deşi nu acesta era motivul pentru care arăta descompus. Cel mai rău îi arătau ochii. Brăzdaţi de vinişoare roşii, umezi, cu orbitele deja puţin adâncite, aveau lucirea unui om care nu iartă pe cineva pentru ceva. Pe mine? Pe el însuşi? Pe Devrie? Stătusem trează toată noaptea, pregătindu-mă pentru această întrevedere nebunească, şi tot nu ştiam ce să spun. Ce zici ca să-i convingi pe un bărbat să capete potenţă sexuală cu sora ta, pentru ca viaţa ei să poată fi salvată? Mă simţeam ridicolă şi speriată şi – recunoscui deodată numele straniei mele emoţii – umilită. Cum puteam să încep măcar să înaintez cu greu înspre locul unde trebuia să ajung?

— Cum merge Marele Experiment?

— Nu aşa cum l-ai descris, răspunse el şi deja ajunsesem acolo. Îl privii calmă.

— Nu poţi înţelege de ce am prezentat Institutul în cea mai proastă lumină cu putinţă.

— Pot înţelege asta.

— Atunci nu poţi înţelege de ce m-am culcat cu tine, ştiind de experimentul lui Bohentin.

— Pot înţelege şi asta.

Era ceva în neregulă. Keith îmi răspundea cu uşurinţă, fără reţinere, însă dedesubtul vocii sale scrâşnea conflictul, ca nisipul sub sticla suflată. Mă apropiai cu un pas, iar el tresări. Dar expresia nu i se schimbă.

— Keith. Care e problema? Ce fac aici? Devrie a zis că nu poţi... că eşti impotent cu ea, destul de nesigur cu cine şi ce...

Lăsai fraza în suspensie. El tot nu îşi schimbase expresia.

Zisei încet:

— A fost o idee simplistă de la bun început. Numai o persoană simplistă ca Devrie...

Numai o persoană simplistă ca Devrie ar crede că poţi trata impotenţa vorbind despre ea câteva ore. M-am întors să plec şi ajunsesem chiar să pun mâna pe clanţă înainte ca Keith să-mi apuce braţul. Cu spatele la el, am închis ochii strâns. Ce Dumnezeu aş fi *făcut* dacă nu mă oprea?

— Nu e ce crede Devrie.

Stând cu spatele la el, neputând să-i văd chelia de om între două vârste, ci doar să-i aud suferinţa din voce, îmi păru iarăşi tânăr, nesigur, băiatul căruia îi cumpărasem cafea în Indian Falls. Am rămas cu spatele la el şi, cu mare grijă, mi-am păstrat vocea neutră.

— Atunci ce este, Keith? Dacă nu ceea ce crede Devrie?

— Nu ştiu!

— Dar ştii ce nu este? Nu e de la faptul că ţi-e neclar cine îţi e soră şi cine mamă şi cu cine eşti dornic să faci sex în faţa unei camere pline de cercetători?

— Nu.

Vocea i se asprise iarăşi, însă mâna îi rămase pe braţul meu.

— La început, da. Prima dată. Dar, Seena – am *simţit*-o. *Aproape*. Aproape am simţit prezenţa, iar apoi tot restul confuziei – n-a mai părut aşa de important. Nu confuzia dintre tine şi Devrie.

Mă răsucii să-l privesc în faţă.

— Vrei să spui că lui Dumnezeu nu-i pasă cui i-o bagi, dacă asta te ajută să te bagi în treburile Lui.

Atunci se uită urât la mine – la mine, nu la propria sa cufundare în gânduri. Ochii săi înroşiţi se holbară puţin.

— Păi, Seena... *ţie* îţi pasă. Mi-ai spus că chestia frate-soră nu mai contează – dar *ţie* îţi pasă.

Oare? Nici măcar nu mai ştiam.

— Dar, în schimb, nu mă amăgesc că totul este pentru bătrâna Împărăţie şi Glorie.

— Glorie, repetă el meditativ, iar în cele din urmă îmi eliberă braţul. Nu-mi puteam da seama ce gândea.

— Keith. Aşa nu ajungem nicăieri.

— Unde vrei să ajungi? zise el pe acelaşi ton meditativ. Unde aţi vrut oricare din voi, începând cu tatăl vostru, să ajungeţi cu mine? Glorie... glorie.

Stând aşa, aproape de el, văzându-i pupilele ochilor şi simţindu-i mirosul transpiraţiei, îmi dădui seama; în cele din urmă, de ceea ce ar fi trebuit să observ de la bun început: era sub efectul drogurilor. Bineînţeles că urma în mod constant programul lui Bohentin, de manipulare a neurotransmiţătorilor, dar aceleaşi substanţe chimice care făceau posibile experimentele ridicau şi pragul onestităţii şi al sugestibilităţii. Am presupus că trebuie să fie puţin cam ca destinderea beţiei şi m-am întrebat dacă nu cumva Bohentin crescuse doza în mod deliberat, înainte de a permite ca întrevederea aceasta să aibă loc. Dar nu, Bohentin nu ştia de înţelegerea pe care Devrie şi cu mine o încheiaserăm; ea nu i-ar fi spus. Întreaga situaţie bizară era doar a ei, iar meditaţiile drogate ale lui Keith – un efect secundar fericit din care trebuia să obţin avantaje.

— Unde crezi că vroia tatăl meu să ajungă cu tine? îl întrebai cu blândeţe.

— Nemurire. Dumnezeire. Omul care l-a creat pe Adam fără Eva.

Devenea sentimental.

— Nici pe departe "omul", subliniai. Tata era doar membru într-o echipă de cercetători. Şi aceleaşi rezultate erau obţinute în mod independent în California.

— Rezultate. Eu sunt un "rezultat". *Tu* ce crezi că vroia, Seena?

— Cunoaşterea ştiinţifică a dezvoltării celulei. Un adevăr obiectiv.

— Asta-i tot ceea ce vrea Devrie.

— Să compari bioingineria cu o căutare mistică...

— A, dar dacă acelei căutări mistice i se dă un răspuns în laborator? Atunci şi ea devine un adevăr ştiinţific. Urăşti cu adevărat ideea asta, nu-i aşa, Seena? Urăşti ca ştiinţa să valideze ceva ce defineşti ca non-ştiinţă.

— Asta cam e suprasimplificare, zisei înţepată.

— Atunci ce urăşti?

— Urăsc riscarea corpurilor şi a minţilor omeneşti. A lui Devrie. A ta.

— Ce frumos din partea ta să mă incluzi, spuse el zâmbind. Şi ce crezi că vrea Devrie?

— Senzaţie. Emoţie religioasă romantică. Să fie răscolită cu totul, pe dinăuntru, de cunoştinţe ezoterice delicioase.

Se gândi la asta.

— Poate.

— Şi asta vrei şi tu, Keith? Ai întrebat ce vor toţi ceilalţi. Tu ce vrei?

— Vreau să mă simt acasă în univers. Ca şi când în el ar fi locul meu. Şi niciodată n-am simţit aşa.

Spuse asta simplu, fără sfială, iar cuvintele în sine erau destul de previzibile pentru vârsta lui – chiar banale. În acele vorbe nu era nimic care să poată explica de ce mi se umplură brusc ochii de lacrimi.

— Şi contactarea "ştiinţifică" a lui Dumnezeu ar face asta pentru tine?

— Cum să ştiu până nu încerc? Nu plânge, Seena.

— Nu plâng!

— În regulă, conveni el blând. Nu plângi. Apoi adăugă, fără să schimbe tonul: Semăn mai mult cu tine decât cu Devrie.

— Cum aşa?

— Cred că Devrie a simţit dintotdeauna că e la locul ei în univers. Vrea doar să găsească... colţul cel mai călduţ din el, ca să se ghemuiască în el. Ca o pisică. Colţul cel mai călduţ în care te poţi ghemui este poala lui Dumnezeu. Nu eşti surprinsă că semăn mai mult cu tine decât cu persoana de la care am fost clonat?

— Nu, zisei. Copilărie mai grea decât a lui

Devrie. Ţi-am spus atunci, în prima zi: clonarea este doar crearea întârziată a unui frate geamăn.

Dădu capul pe spate şi râse, un sunet care-mi îngheţă şira spinării. Indiferent care îi era conflictul, ne apropiam.

— Oh, nu, Seena. Te înşeli amarnic. E mult mai mult decât crearea întârziată a unui geamăn. Nu poţi cumpăra un frate geamăn adevărat. Fie ai unul, fie nu. Dar poţi să-ţi cumperi o clonă. Cumpărată, plătită, ţinută în registre împreună cu tot restul sticlăriei şi holocuvelor şi microscoapelor electronice. Tu însăţi ai spus asta, în apartamentul tău, când mi-ai povestit prima dată despre Devrie şi Institut. "Bani. Te-ar cumpăra!" Şi aveai dreptate, bineînţeles. Tatăl tău m-a cumpărat, şi ea, şi tu. Însă bineînţeles că voi două, fetelor, n-aţi fi putut cumpăra dacă eu nu vindeam.

Zâmbea încă. Proaste – amândouă fuseserăm proaste, Devrie şi cu mine, amândouă căutaserăm în locul nepotrivit, induse în eroare de pregătirea – ochelari de cal – asupra modelului creierului. Pregătirea mea fusese ştiinţifică, a ei umanistă, aşa încât eu m-am uitat la Freud şi ea s-a uitat la Oedip, şi am fost la fel de proaste. Cum arăta lumea pentru un om care nu opera cu modele de creier, în laborator, un om crescut într-o lume mai aspră, în care limitele nu erau stabilite de capacitatea minţii, ci de ceea ce putea suporta contul bancar? "Genele tale sunt prea scumpe să le ceri altfel decât ca un cerşetor; surorile tale sunt prea scumpe să le ceri altfel decât ca un cerşetor; Dumnezeu este prea scump să îl ceri altfel decât ca un cerşetor." Pentru un bărbat mai puţin romantic nu ar fi contat, dar un bărbat mai puţin romantic nu ar fi venit la Institut. Ce umiliri şi resentimente sumbre a simţit Keith când s-a uitat la Devrie, sinele care era cumpărător şi nu cumpărat?

Schimbă lumina pe care o arunci asupra unei minţi şi vei vedea tipare neurale diferite, coridoare diferite, păduri diferite din copaci crescuţi într-un sol pe care nu ţi l-ai fi putut imagina. Cerne acel sol printre degete şi vei descoperi pietre diferite, nisip diferit, humus diferit din descompunerea vechilor plante. Devrie şi cu mine ne croiserăm drum prin altă pădure.

Nu Oedip, ci Marx.

Îmi veniră în minte replici rapide pentru atac. Spune: Keith, e o slujbă ca oricare alta, cu spor de periculozitate, de ce nu o poţi privi aşa, o slujbă foarte periculoasă şi bine plătită, pentru care ai fost angajat de un oarecare membru excentric al clasei avute. Spune: Eşti îndreptăţit să primeşti o avere, eşti fratele nostru biologic, fir-ar să fie, gândeşte-te la ea raţional, ca la un titlu de rudenie. Spune: Nu fi atât de drăguţ-drăgălaş, trăim într-o lume dură şi dacă Devrie îi dă, ia-i, nu fi un dobitoc fără simţ practic.

N-am zis nimic din toate acestea. În schimb, m-am auzit spunând, rece şi cu o cruzime calmă:

— Ai mare dreptate. Ai fost cumpărat de Devrie, iar ea îşi foloseşte acum achiziţia pentru propriile scopuri. Eşti o piesă din aparatură, cumpărată şi plătită. Din nefericire, nu e nici un ban în cont. Totul a fost o mare păcăleală.

Keith mă smuci cu faţa spre el cu asemenea violenţă, încât gâtul îmi trozni.

— Ce zici?

Vorbele veniră la fel de fluent, de plauzibil, de parcă le-aş fi repetat. Nici măcar nu le plănuisem în mod conştient: cum poţi să plănuieşti o minciună care nu ştii că-ţi va trebui? Am tăiat orbeşte prin această pădure, dar terenul a rezistat sub picioarele mele.

— Devrie mi-a spus că ţi-a transferat cea mai mare parte din moştenirea sa. Ceea ce nu ştia, pentru că nu i-am spus încă, este că nu mai are controlul asupra moştenirii sale. Nu este a ei. Eu o controlez. Am aranjat să fie declarată incompetentă din punct de vedere mintal, pe baza unor tendinţe sinucigaşe violente, şi am fost făcută tutorele ei legal. Nu mai are dreptul legal să-şi controleze averea. Un doctor a consultat-o când a venit să mă viziteze în New York. Aşa încât transferul averii ei la tine nu este valabil.

— Avocaţii care mi-au dat actele la semnat...

— Vor afla despre acţiunea din New York săptămâna asta, zisei pe un ton moale. Câtă legislaţie asupra moştenirii ştia Keith? Probabil foarte puţină. Nici eu nu ştiam ,dar am inventat furibund; trebuia doar să *sune* plauzibil.

— Tribunalele din New York şi-au anunţat decizia doar recent, iar maşinăria juridică dominicană, ca tot restul de la tropice, se mişcă încet. Dar hotărîrea judecătorească se va menţine, Keith. Devrie nu-şi controlează propriii bani, iar tu eşti sărac din nou. Însă *eu* am ceva pentru tine. Poftim. Un bilet de avion înapoi la Indian Falls. Eşti un om liber. Sărac, dar liber. Biletul este pe numele tău, iar înăuntru e un cec – asta-i de la mine. L-ai câştigat, pentru că cel puţin ai încercat s-o ajuţi pe sărmana Devrie. Însă acum va trebui s-o laşi în grija mea. Eu sunt acum tutorele ei legal.

Îi întinsei biletul. Era pus în pliantul său de la liniile aeriene; propriul meu nume ca pasager

era ascuns. Keith se holbă la el şi apoi la mine.

— Îmi pare rău că ai fost înşelat, zisei blând. Devrie nu intenţiona asta. Dar acum nu are bani să-ţi ofere. Poţi pleca. Devrie este povara mea acum.

Vocea îi sună înăbuşit.

— S-o îndepărtezi din Institut?

— N-am făcut niciodată vreun secret din faptul că vreau să lasă. Deşi actelor legale pentru aceasta le va trebui puţin timp ca să treacă prin tribunalele dominicane. Nu ar pleca decât cu forţa, aşa că forţă voi aduce. Ţine.

Am împins pliantul biletului spre el. Nu făcu nici o mişcare să-l ia şi am văzut din înăsprirea feţei sale – faţa mea, faţa lui Devrie – momentul când Devrie a schimbat pădurile din mintea lui. Acum ea era fără bani, fără control legal asupra vieţii sale, pe cale să fie smulsă de lângă lucrul pe care-l iubea cel mai mult. Dezmoştenita neajutorată. Orfana, săracă şi izgonită, având nevoie de protecţie împotriva potentatului care-i luase averea.

Nu Marx, ci Cervantes.

— Ai face asta? Propriei tale surori?

Orice pentru o soră. Zisei cu amărăciune:

— Bineînţeles că da.

— Nu e incompetentă din punct de vedere mintal!

— Oare?

— Nu!

Ridicai din umeri.

— Tribunalele spun că este.

Keith mă studie, iar hotărîrea se cristaliză împrejurul lui. M-am gândit la anumite şisturi strălucitoare, care se cristalizează împrejurul oricărui grăunte de nisip rătăcit. Acum, când reuşeam să-l conving, mincinunile mă dureau – sau poate mă durea cât de uşor le credea.

— Eşti sigură, Seena, zise el, că *tu* nu încerci doar să pui mâna pe averea lui Devrie?

Ridicai iarăşi din umeri şi încercai să dau vocii un ton neutru.

— Vreau să iasă de aici. Nu vreau să moară.

— Să moară? Ce te face să crezi că ar muri?

— Arată...

— Nu e nici pe departe muribundă, zise Keith enervat – furia fiind o descărcare, în aşa măsură încât nu prea conta unde era îndreptată. Nu crezi că pot să-mi dau seama cu exactitate în transa gemenilor care îi este starea fizică? Şi nu ştii cât control îi dă transa fiecărui geamăn asupra proceselor corpului celuilalt? Nu ştii nici măcar asta? Devrie nu e nici pe departe muribundă. Şi aş scoate-o din transă dacă ar fi.

Făcu o pauză, uitându-se urât la mine.

— Păstrează-ţi biletul, Seena.

— Acum poţi pleca, repetai mecanic. Nu sunt bani.

Devrie mă minţise.

— Asta ar lăsa-o fără nici un fel de protecţie, nu-i aşa? zise el calm. Când apucă clanţa să plece, tendoanele de la încheietură îi ieşiră clar în evidenţă, puternice şi încordate. Nu am încercat să-i opresc ieşirea.

Devrie mă minţise. Cu minciuna el, mă şantajase să-l mint încă o dată pe Keith. Transa gemenilor oferea controlul, într-un fel neprecizat, asupra corpului fiecărui geamăn; poate că transa asupra căreia făcusem cercetări de pionierat avusese ca rezultat opt morţi induse inconştient, reciproc, din cine ştie ce păduri întunecate aflate în opt minţi ce bâjbâiau. Minciuni, şantaj, moarte, mai multe minciuni.

Din aceste minciuni aveau să facă adevăr ştiinţific. Prin aceste păduri aveau să-l caute pe Dumnezeu.

— CONTROLUL FINAL AL holocuvelor, zise formal un asistent. Cuşca Faraday?

— Optim.

— Radiaţia externă?

— Eliminată, zise bărbatul aşezat la consola primei cuve.

— Eliminată, spuse femeia aşezată la consola celei de-a doua.

— Microradiaţia?

— Eliminată.

— Eliminată.

— Radiaţia personală, clasa A?

— Eliminată.

— Eliminată.

Întreaga procedură plicticoasă şi crucială continuă, până când ambele cuve fuseseră curăţate şi reglate, fluidul ajustat, testat, ajustat iar, testat iar. Bohentin ascultă răbdător, lipsit de expresie, dar eu, stând în lateral faţă de el şi în spatele cuvelor, i-am văzut vâna de la baza gâtului, imediat sub marginea părului, pulsând într-un ritm propriu, neregulat. De fiecare dată când zvâcnea vâna, pielea i se ridica puţin de sub guler. Mi-am fixat ochii pe acea încrâncenare sincopată a cărnii şi am simţit tensiunea furnicându-mi propria piele precum căldura.

Trei sferturi din laborator, zona unde stăteau holocuvele şi celelalte maşinării, era în penumbră, luminat mai ales de lucirea afişajelor de consolă şi de iluminarea indirectă concentrată asupra cuvelor. În semiîntuneric stăteau Bohentin, alţi cinci savanţi, doi medici – şi cu mine. Bohentin se opusese admiterii mele

acolo, dar în cele din urmă trebuise să cedeze. Cunoscusem prea multe cuvinte amenințătoare, nu generalități ci lucruri specifice: nume de reporteri, nume de droguri, detalii privind clonarea, tragedia transei gemenilor, simptomele anorexiei, amendamentul asupra bioingineriei. Nu era un om care să dea prea multă atenție opiniei publice sau amenințărilor rudelor, însă nimeni altcineva din afara Institutului său nu cunoștea așa multe cuvinte specifice – unii oameni știau unele dintre cuvinte, dar numai eu le aveam pe toate. În cele din urmă, își ațintise asupra mea ochii reci, strălucitori și îmi dăduse permisiunea să asist la experimentul care o implica pe sora mea.

Intenționam s-o fac pe Devrie să respecte înțelegerea. Nu vroiam să cred nimic din ce-mi spunea fără să fiu eu însămi martoră.

Jumătate din dimineață se scurse cu pregătiri tehnice. Undeva, Devrie și Keith, componentele umane ale acestui costisitor circuit de detecție, erau aduși separat la maximumul activității cerebrale. Droguri, biofeedback, stimulare tactilă și auditivă și cinestetică – toate calculate cu grijă pentru creșterea maximă atât a numărului de neurotransmițători, declanșând semnale prin sinapsele creierului, cât și a vitezei cu care goneau semnalele. Cu cât era mai rapidă transmisia prin anumite căi, cu atât mai intense erau percepția și sentimentele. Unii neurotransmițători, sub presiunea aceasta, modificau structura moleculară și produceau halucinogeni naturali; acea reacție trebuia să fie controlată. Între timp, alte droguri, alte tehnici biofeedback, aveau să scadă enzimele naturale ale corpului, însărcinate fie să reabsoarbă transmițătorii suplimentari, fie să reducă rata la care declanșau. Numărul și viteza neurotransmițătorilor din creierele lui Keith și Devrie aveau să crească și să crească și să crească, toate barierele chimice naturale fiind înlăturate. Cei doi aveau să intre în laborator cu toate zonele creierului – cortex rațional, limb emoțional, funcțiile emisferei drepte și ale celei stângi – excitate simultan, până la un nivel inimaginabil. *Simultan*. Aveau să simtă o "goană" la fel de mare ca un skydiver în cădere, o beatitudine la fel de mare ca un consumator de cocaină, o claritate și receptivitate mentală la fel de mari ca un da Vinci al cărui penel e ghidat de toate viziunile integrate ale inconștientului său. Aveau să fie incandescenți.

Apoi aveau să-și provoace reciproc impactul transei gemenilor.

Sfertul de laborator pe care aveau să-l folosească Keith și Devrie era luminat slab și indirect, totuși mai intens decât restul. Era format dintr-o platformă înaltă, cu tapiserie înzorzonată, pereți și perne brodate cu roz ale cărui lungimi de undă componente fuseseră calculate cu atenție, temperatura evoluând pe un gradient complex, care producea curenți precișI de convecție pe piele. Bărbatul și femeia din acel loc excitant, de culoarea pântecelui, ne-ar fi putut vedea pe noi, observatorii ce stăteam în penumbra dindărătul holocuvelor, doar ca pe niște umbre vagi. Când cele două uși s-au deschis, iar Devrie și Keith au mers pe platformă, am știut că nici măcar nu aveau să încerce să distingă cine se afla în laborator. Uitându-mă la fețele lor, care se priveau doar una pe cealaltă, am simțit că mi se strânge inima.

Erau dezbrăcați, cu excepția bonetelor moi care conectau sute de ace la grupuri de nervi, chiar sub piele și, de asemenea, aveau încorporate căștile prin care Bohentin controla o muzică ce le mărea catedralele țestelor. "Catedrale" – judecând după fețele lor, transfigurate până la extazul sălbatic aflat în picturile cu sfinți medievali, acesta era cuvântul potrivit. Dar aici extazul era controlat, înțeles, și am văzut, cu un brusc fior de durere adus de vechi amintiri, că puteam recunoaște momentul exact în care Keith și Devrie s-au cuprins reciproc cu transa gemenilor. Am recunoscut-o, cu propria mea hiperclaritate mai amară, în ochii lor, așa cum am recunoscut expresia de concentrare ce li s-a așternut peste trăsături, și intensitatea cu care erau captivați. Transa gemenilor. Își încleștară mâinile unul altuia, cu fețele la câțiva centimetri și, deodată, a trebuit să întorc privirea.

Fiecare holocuvă conținea două spire de culori schimbătoare, cu contururile mai clare și texturile mai precis definite decât oricare dintre hologramele obținute anterior în istoria științei. Percepțiile lui Keith și Devrie asupra prezenței celuilalt. Spirele continuară să se clarifice, separându-se în straturi distincte și ușor de cartat, în timp ce pe platformă, Keirh și Devrie rămâneseră neclintiți, cu toate energiile concentrate asupra transei telepatice. Trecură secunde, iar apoi minute. Și totuși, în ciuda clarității hologramelor din cuvă, o claritate pentru care mi-aș fi dat mâna dreaptă cu cincisprezece ani în urmă, am simțit că Keith și Devrie se abțineau, își rețineau în mod deliberat inimaginabila percepție reciprocă a energiei radiante, așa cum apa este reținută îndărătul unui baraj pentru a acumula energie.

Dar cum puteam *eu* să simt asta? Dintr-o "citire" subliminală a percepțiilor cartate în

holocuve? Sau din altceva?

Trecură alte câteva minute. Keith şi Devrie stăteau împietriţi, unul cu faţa spre celălalt, iar peste trupul ei scheletic şi peste al lui, mai puternic, începu să se răspândească o roşeaţă, trandafirie şi lentă, ca un flux de căldură.

— Iisuse Christoase, zise o doctoriţă, atât de încet încât doar eu, stând chiar în spatele ei, puteam s-o aud. Nu era o sudalmă, nici o rugăciune, ci o a treia posibilitate, imposibil de numit.

Keith puse o mână pe coapsa lui Devrie. Ea se înfioră. O întinse peste pernele de pe platformă şi începură să se mângâie unul pe celălalt, nu cu frenezie, nu explorându-se reciproc precum amanţii, ci cu o încetineală pe care nu o întâlnisem niciodată în afara unui laborator de cercetări, o precauţie lentă care sugera că lumi întregi de interpretare depindeau de fiece mişcare. Totuşi, efectul nu era de răceală sau detaşare, ci de implicare intensă, de energie enormă folosită cu bucurie, de parcă fiecare crea corpul celuilalt chiar atunci, acolo, cu propriile mâini. *Lucrau* şi erau preocupaţi exclusiv de munca lor. Dar dacă era un fel de muncă creativă, era şi un fel de erotism primar, inocent şi, privind, simţeam că sunt cuprinsă eu însămi de excitare. "Inocent" – însă dacă inocenţa este necunoaştere, nu era absolut nimic inocent în ceea ce făceau. Keith şi Devrie ştiau şi controlau fiecare bătaie de inimă şi am simţit momentul exact când şi-au lăsat energiile sexuale, adăugate tuturor celorlalte energii neurale, să spulbere barajul şi să se reverse, val după val, extinzând aria percepţiilor fiecărui creier, inundând lumea închisă cu ziduri artificiale.

O a treia spiră se formă în fiecare holocuvă.

Se formă dintr-o dată: într-o clipă nimic, în următoarea strălucire. Însă apoi pâlpâi, păli puţin. După câteva momente se lumină uşor, o ceaţă aurie difuză, înainte să pălească din nou. Pe platformă, Keith ţipă şi am presupus că trebuia să-şi împartă atenţia între perceperea celei de-a treia surse de radiaţie şi menţinerea versiunii erotice a transei gemenilor. Tehnicile sale biofeedback erau mai puţin experimentate decât cele ale lui Devrie, iar erecţia masculină mai fragilă. Dar apoi prinse ritmul şi strălucirea holoramei se intensifică.

Mi se păru că încăperea se lumina şi ea, deşi nu se aprindeau lumini suplimentare, iar consolele nu străluceau mai tare. De pe cercetători curgea sudoarea. Bohentin se aplecă înainte, cu muşchii gâtului încordându-i-se către platformă, de parcă voinţa lui şi nu a lui Keith/Devrie era aceea care se străduia să perceapă acea terţă prezenţă înregistrată în cuvă. M-am gândit, prosteşte, la intermediari mitici: Merlin nicicând încoronat rege, Moise neajungând niciodată în Ţara Făgăduinţei. Intermediari – şi apoi a devenit imposibil să mă mai gândesc la ceva.

Devrie se înfioră şi strigă. Orgasmul lui Keith veni un moment mai târziu şi cu el un spasm final de activitate neurală, atât de puternic încât cele două spire primare din fiecare holocuvă crescură până umplură cuva şi o inundară pe a treia. În momentul străpungerii Keith ţipă şi în amintire e ca şi când ţipătul a sfâşiat ultimul văl – asta e absurd. Cât de tare ar trebui să ţipe microbii pentru a atrage atenţia uriaşilor? Cât de tare trebuie să fie o bătaie la uşă pentru a-l smulge pe cel ce doarme din lumea stranie a viselor?

Doctoriţa de lângă mine căzu în genunchi. Ce-a de-a treia prezenţă – sau o parte a ei – se roti pretutindeni împrejurul nostru, gonind de-a lungul sinapselor şi neuronilor noştri nepregătiţi, iar ceea ce se rotea şi gonea era uluire. O uluire maiestuoasă, aurie. În cele din urmă îi atrăsesem atenţia, în cele din urmă ciocănisem cu suficientă forţă neurală pentru a fi, cu greu, auziţi – iar El era uluit că puteam exista, sau că existam într-adevăr. Creşterea lentă a uluirii aceleia colosale în interiorul laboratorului izolat a fost ca rotirea înceată a capului unei fiare uriaşe pentru a privi un fluture pe care de-abia l-a zărit cu coada unui ochi. Însă aceasta nu era o fiară. Pe când atenţia Sa se îndreptă către noi, în ţeastă îmi explodă durerea – durerea sunetului prea intens, a luminilor prea strălucitoare, a sarcinii prea înalte. Creierul îmi ardea de la suprasarcină. Veni încă o sclipire de înţelegere – fără cuvinte, tipar nesfârşit – şi sunetul ţipătului. Apoi, brusc, energia dispăru.

Bohentin, în patru labe, se târî spre holocuve. Doctoriţa zăcea prăbuşită pe podea; celălalt medic ajunsese deja la platformă şi la cele două siluete ghemuite. Cineva plângea, altcineva striga. M-am ridicat, am căzut, m-am târît până la marginea platformei şi apoi nu m-am putut urca pe ea. Nu mă puteam urca pe platformă. Ţinându-mă cu amândouă mâinile de margine, auzind că vocea care plângea era a mea, l-am privit pe doctor cum se apleacă tremurând spre Keith, îl rostogoleşte de pe Devrie pentru a se apleca asupra ei, revine la Keith.

— Benzile sunt intacte! strigă Bohentin.

— Oh, Doamne, oh, Doamne, oh, Doamne, oh, Doamne, oh, Doamne, se vaită o femeie, până când se opri brusc. Am apucat tapiseria

roz de pe platformă şi m-am săltat pe ea.

Devrie zăcea inconştientă, cu pulsul neregulat, iar pe faţă i se citea un extaz desăvârşit. Doctorul suflă în gura lui Keith – ce forţă putea să-i fi rămas doctorului însuşi? – şi apăsă pe pieptul gol. Suflă, apăsă, suflă, apăsă. Trupul lui Keith se cutremură cât era de lung; medicul se îndreptă. Keith respiră.

— Totul e pe bandă! strigă Bohentin. Totul e *pe bandă!*

— Zvârli-te-ar Dumnezeu în iad, şoptii către faţa extaziată a lui Devrie. Nici măcar nu ştia că suntem aici!

Ochii i se deschiseră. A trebuit să mă apropii pentru a-i auzi răspunsul.

— Dar acum... ştim că El... este acolo!

Era prea slăbită ca să zâmbească. Mi-am întors privirea de la ea, de la faţa aceea, spre pustietatea tumultoasă a laboratorului, oriunde.

VOR ÎNCERCA din nou.

Devrie a dormit, hrănită cu soluţie de glucoză printr-un IV, timp de paisprezece ore. Stau lângă patul ei, iar sora medicală se încruntă la mine, căci îmi vede expresia în timp ce o privesc pe sora mea. Undeva, în alt pat, Keith doarme din nou. Odihna lui este mai sporadică decât a lui Devrie; ea se scufundă în somn ca în apa caldă, însă el nu poate. Ca şi mine, se teme de înec.

Acum o oră a venit în camera lui Devrie şi mi-a apucat mâna.

— Cum putea Acela–El–Acela să nu fi fost conştient de existenţa noastră? Nici măcar să nu fi *ştiut?*

Nu i-am răspuns.

— Şi tu ai simţit asta, Seena, nu-i aşa? Ceilalţi spun că da, aşa că şi tu trebuie să fi simţit. Acela... ne-a creat într-un anume fel. Nu, greşesc. Cum a putut să ne creeze şi să nu *ştie?*

— Oare *noi* ştim totdeauna ce am creat? am zis pe un ton obosit, iar Keith m-a privit tăios. Dar eu nu mă refeream la cercetările tatei în domeniul clonării.

— Keith. Ce este o Thysania Africana?

— O ce?

— Gândeşte-te la noi doar ca la un alt efect secundar biologic. Un tip de fiinţă acţionează şi un alt tip de fiinţă apare. Omul pune în scenă ceva în genul Ororii Africane şi, făcând asta, creează specii de molii cu totul noi şi nici măcar nu descoperă că acestea există, decât mult după aceea. Dacă omul poate face asta, Dumnezeu de ce nu? Şi de ce ar trebui să fie El mai conştient de acest lucru decât suntem noi?

Lui Keith nu îi plăcu asta. Se încruntă la mine, iar apoi se uită la faţa adormită a lui Devrie; extazul adormit al lui Devrie.

— Pentru că ea e proastă, zisei cu sălbăticie. Şi tu la fel. N-ai să-L laşi în pace, nu-i aşa? Dacă te-a băgat o dată în seamă, vei încerca să-l atragi din nou atenţia. Chiar dacă ea mi-a promis altceva şi chiar dacă asta vă omoară pe amândoi.

Keith mă privi multă vreme, văzând limpede – în sfârşit – natura abisului dintre noi şi dimensiunile lui. Însă eu ştiam deja că nici unul dintre noi nu-l poate trece. Când în cele din urmă a vorbit, vocea lui conţinea atât de multă compasiune că l-am urît.

— Seena. Seena, dragă. Acum nu mai e îndoială, nu înţelegi? Acum credinţa raţională nu este mai dificilă decât îndoiala raţională. De ce ţi-e atât de frică chiar şi să crezi?

Am ieşit din cameră. Pe coridor m-am sprijinit de perete, cu braţele întinse şi lipite de faianţă şi am închis ochii. Mi s-a părut că aud aripi, palide şi fragile, izbindu-se de sticlă.

Vor încerca din nou. Pentru a şti cu siguranţă că universul nu este pustiu, Keith şi Devrie şi toţi ceilalţi de felul lor, vor continua să-şi împingă creierele omeneşti dincolo de ceea ce creierul uman a ajuns să facă prin evoluţie, vor continua să bată din aripi, izbindu-se de acea fereastră biologică. Pentru a şti cu siguranţă: credinţă întemeiată pe experiment şi nu pe încredere. Şi Celălalt: fiinţă/străin/Dumnezeu? Acela, de asemenea, ar putea opta pentru iniţierea contactului, dacă poate şi, acum, dacă ştie că suntem aici. Poate Acela va căuta să *ne* cunoască, şi chiar în afara laboratorului Devrie şi Keith ar putea găsi orice moment de excitare invadat în mod subtil de o Terţă Prezenţă nebuloasă. Oare Îl vor simţi, plutind imediat dincolo de limita conştiinţei, dacă se ceartă aprig sau gonesc cu şalupa pe o mare agitată sau fac dragoste? Cât de multă excitaţie va fi necesară, acum, pentru ca ei să simtă acele aripi uriaşe bătând pe *cealaltă* parte a ferestrei?

Şi ferestrele pot fi sparte.

Mâine voi zbura înapoi la New York. La muzeul meu, la exponatele mele, la moliile mele prinse sub permaplex, la apartamentul meu pustiu, unde voi ţine draperiile grele bine întinse peste geamuri.

Pentru – oh, Doamne – tot restul vieţii.

Traducerea:
Florin Pîtea

FLORIN PÎTEA

e-MAIL

O pastilă iscusită în tema Almanahului, aparţinând lui Florin Pîtea, un Gibson născut cu prea multe mii de kilometri spre răsărit.

EMMA

Vă amintiţi de Emma?

Poate a trecut prin oraşul dumneavoastră sau poate aţi dus-o cu maşina o bucată de drum. Călătorea cu autostopul, urcând spre nord primăvara şi întorcându-se în sud o dată cu venirea toamnei. Purta părul lung şi era îmbrăcată cu o jachetă Lee şi blackjeans decoloraţi. Sigur aţi întâlnit-o.

În raniţă ducea un laptop 886 şi-un modem Hitachi. Avea memorie bună în ce priveşte numerele cărţilor de credit. Folosea memoria şi Laptop-ul ca să-şi cumpere cele necesare pe socoteala altora. Unii numesc asta furt. Pentru ea era o necesitate.

Poate şi dumneata ai făcut asta măcar o dată în viaţă. Majoritatea abonaţilor o fac frecvent.

Emma mai avea un obicei. Intra în biserici în timpul slujbei religioase şi, dacă i se dădea cuvântul, spunea: "Am ascultat mult prea multe vorbe. A venit vremea să ascultăm tăcerea."

Poate nu este discursul cel mai supărător din câte aţi auzit. Membrii sectei Mântuirea Ariană din San Diego, So. Cal., l-au găsit destul de supărător ca s-o crucifice pe uşa unui garaj, în data de 22 aprilie 2005. Pentru mai multă siguranţă, i-au injectat şi o supradoză de Instant Hell, un smart drug care-şi merită numele.

Emma a existat cu adevărat. Pentru ca memoria ei să nu se şteargă, vă rugăm să multiplicaţi şi să difuzaţi programul EMMA.

Vă mulţumim.

APEL

Către abonaţii reţelelor publice.

În ultima vreme, spaţiul informatic destinat poştei electronice a fost invadat cu un echivalent al scrisorilor din lanţul Sfântului Anton. Acest fenomen, analog programelor virus, şi-a făcut apariţia în Europa, la sfârşitul secolului al XIX-lea. În ţările nordice e cunoscut drept lanţul Sfântului Iuda -- protectorul cauzelor disperate.

Scrisoarea de acest fel promite mari realizări, cu condiţia să fie multiplicată şi difuzată. Pe cei care refuză acest lucru îi ameninţă cu accidente şi nenorociri. Aceia care multiplică scrisoarea sunt de obicei persoane dezechilibrate, cu tendinţe sadice, judecând după conţinutul mesajului.

Poate şi dumneavoastră aţi primit programul EMMA cel puţin o dată. Majoritatea abonaţilor îl primesc frecvent.

EMMA este o formă mai blândă a lanţului Sfântului Anton. Circulă numai prin poşta electronică şi nu conţine ameninţări. Prezintă povestea patetică a unei autostopiste imaginare care combină predicile cu infracţiunea prin computer.

Partea care impresionează firile mai slabe este privitoare la membrii sectei Mântuirea Ariană din San Diego, So. Cal., care ar fi crucificat-o pe această Emma pe uşa unui garaj, în data de 22 aprilie 2005. Menţionăm, din sursă autorizată, că secta Mântuirea Ariană nu are membri în San Diego, So. Cal., nu foloseşte drogul Instant Hell şi nu-i crucifică decât pe membrii săi, la cererea acestora.

Emma n-a existat niciodată. Pentru ca flagelul acesta să fie eradicat, vă rugăm să ştergeţi şi să distrugeţi programul EMMA.

Vă mulţumim.

PAVEL D. CONSTANTIN

Dualitate

Neașteptată abordare a realității virtuale de către un creator mai degrabă "soft". Pavel D. Constantin are încă multe lucruri de spus în SF-ul românesc.

Jim Hattrick era considerat un out-sider. Nu fiindcă el însuși ar fi dorit cumva asta sau ar fi contribuit în vreun fel senzoconștient la așa ceva. Nu. Totul se datora modului său de comportare, faptului că niciodată nu reușea să se pună de acord cu părerile celorlalți, că întotdeauna găsea câte ceva de obiectat, chiar dacă, în adâncul senzoconștiinței, știa că nu are dreptate. Spiritul său de contrazicere îl punea deseori în situații penibile și, uneori, chiar periculoase, căci a abuza de răbdarea și senzonervii semenilor tăi nu-i lucru de glumă. Cu toate acestea, nu se putea schimba, nu-și putea modifica propriul senzosine.

Situarea lui "de partea cealaltă" avea însă și avantaje. Jim era tot mai des evitat, iar cum de felul său era un solitar, acest lucru nu-i făcea decât bine. Nu descoperise încă o pseudopersoană cu care să se înțeleagă, pe care să o îndrăgească, de care să se apropie. De altfel, relația de îndepărtare a celorlalți față de el era reciprocă; nici el, la rândul său, nu-i putea suporta atunci când nu-i acceptau afirmațiile. Tocmai de aceea, după un dialog soldat cu situări pe poziții opuse, Jim Hattrick se retrăgea îmbufnat, căutând locurile mai puțin frecventate, în parcul de la marginea Citadelei. Încerca atunci să se calmeze, să se analizeze pe sine în liniștea și pacea oferite de o nișă-bancă singuratică de pe malul lacului. Nu reușea niciodată! Și chiar dacă ar fi reușit, cu ce s-ar fi ales? Ar fi devenit, probabil, asemeni tuturor celor ce-l înconjurau, pierzând astfel singura particularitate ce-l diferenția față de mulțime: încăpățânarea cu care-și susținea părerile. Iar acest lucru nu dorea să se întâmple. Nu! Ăsta era el și nu avea să se schimbe pentru nimic în Senzolume!

Încă îi mai stărui în senzominte discuția fierbinte din nișa-barul de pe Magistrala Trei; pseudotipul acela, James, mai că sărise la bătaie atunci când el, Jim Hattrick, neadaptatul Jim Hattrick, susținuse sus și tare că nu se poate avea încredere în femei, că niciodată nu poți ști ce-i în senzomintea lor. Rememoră dialogul și ajunse încă o dată la concluzia că el fusese cel care avusese dreptate, în pofida faptului că relațiile lui cu vreo pseudopersoană de sex opus se rezumau doar la banale întâlniri ce sfârșiseră, invariabil, în contradicții stupide și reproșuri amare. Cum de nu înțelesese James ăla că femeile nu erau altceva decât pseudopersoane ce aleseseră un alt aspect pseudofizic, cum de nu pricepuse că *ele* erau, de fapt, tot un fel de *ei*, că senzoeul lor se asemăna până la identificare cu senzoeul oricărui bărbat? Încercase să-l facă să priceapă acest lucru, dar nu reușise. Până când James se senzoenervase și trecuse la amenințări și injurii, în cele din urmă fiind amândoi alungați din nișă-bar de către pseudobarman.

Suprafața vălurită a lacului îi inducea o senzostare de relaxare după care tânjise de foarte multă vreme, iar nișa-banca singuratică situată exact pe malul apei oferea senzoeului său impresia că se află într-o barcă ce plutește în derivă pe chipul liniștit al lacului. Dacă toată pseudoviața lui ar fi fost așa de fericită ca acum, s-ar fi considerat...

— Bună-stare. Se poate?

Se scuturâ înfiorat, revenind la realitate ca dintr-un pseudovis și ridică privirea uimită spre posesoarea glasului cu modulații dulci.

— Da, bineînțeles, te rog! făcu el semn cu mâna spre

nişă-bancă, retrăgându-se instinctiv către margine. În pofida acestui lucru, ea se aşează lângă el.

— Mulţumesc, spuse.

Jim mormăi o aprobare, încurcat. Nu-i făcea bine prezenţa fetei, însă nici n-o putea goni, aşa, pur şi simplu. La urma urmei, nu era nişa-banca lui...

— Fumezi?

Din nou fu luat prin surprindere. Fixă pachetul cu pseudoţigări scumpe din mâna fetei şi apoi ridică privirea spre chipul ei. Era frumoasă şi inspira încredere. Zâmbi moale şi acceptă:

— Da, mulţumesc.

Culese cu grijă o pseudoţigară şi o bătu de câteva ori de dosul palmei, aranjând firele de tutun. Apoi o aprinse de la bricheta fetei. O vreme, fumară în tăcere, savurând senzoaroma fină a tutunului de calitate.

— Eu sunt Kristine, îşi declină ea identitatea.

— Iar eu Jim, răspunse el grăbit. Jim Kattrick...

O cercetă mai îndeaproape şi senzosentimentul că are în faţă una dintre cele mai superbe femei ale Senzolumii se accentuă. Ochii ei erau mari şi albaştri, adumbriţi de gene negre şi lungi, care fluturau la fiecare clipit, asemeni unor aripi minunate de pseudofluturi. Faţa-i ovală şi albă îi era încadrată de bucle negre ca abanosul, strălucitoare şi moi, iar buzele cărnoase, senzuale, aveau un tremur aproape imperceptibil, îmbietor.

— De că mă priveşti aşa? întrebă ea.

Jim sesiză în tonul cu care i se adresase o undă de bucurie nostalgică bine disimulată, de parcă ar fi aşteptat întâlnirea cu el de foarte multă vreme. Decise să fie sincer.

— Te admiram, răspunse. Eşti foarte frumoasă...

Kristine surâse şi clătină uşor din cap.

— Ştiu acest lucru, spuse. Însă nu-i de-ajuns să fi doar frumos...

Trase adânc un fum din pseudoţigară şi elimină norişorul albăstrui o dată cu un oftat profund, răscolitor.

Jim încercă să înţeleagă sensul vorbelor ei, dar lipsa de date ar fi făcut efortul prea mare, aşa că renunţă. Pricepu însă că frumuseţea ei nu era decât o mască, în dosul căreia se ascundeau senzotensiuni interioare puternice şi o pseudotristeţe plină de senzodurere. Ar fi dorit să închege o discuţie cu ea, dar ştia dinainte că vor ajunge, indubitabil, la diferende şi nu vroia acest lucru. Nu cu ea. Nu cu Kristine...

— Există o mulţime de pseudopersoane – reluă ea pe acelaşi ton – care, senzofizic arată precum nişte zeităţi abia coborîte din Olimp, dar de fapt senzoeul lor e împietrit, rece şi lipsit de putere...

— Nu-i adevărat! nu se putu abţine Jim. Eu am cunoscut o mulţime de pseudopersoane, şi bune şi rele, însă n-a existat nici măcar una care să nu prezinte o părticică de senzoeu curat, viu şi încrezător! Nu cred că cineva poate senzotrăi fără manifestarea normală a senzoeului. În clipa în care senzoeul moare, moare şi pseudopersoana.

— Iar tu faci parte dintre cei care cred aşa ceva?

— Fireşte că da! răspunse Jim şi o privi suspicios.

Fata surâse trist şi tăcu. Tăcu şi el. Continuară să fumeze în linişte, până ce terminară ţigările. Faptul că ea nu reluase dialogul îl surprinse pe Jim, dar şi mai surprins fu de tăcerea lui. De obicei nu proceda astfel; o dată ce demara o discuţie, se ţinea scai de ea până ce se convingea că partenerul îi aprobă punctul de vedere. În această situaţie însă, ajunse la concluzia că fata procedase corect recurgând la tăcere. Aveau să fie astfel scutiţi de a mai suferi la sfârşit datorită lipsei de consens.

Valurile mici ale lacului se învolburau leneşe până departe, oferindu-i o stare de bine cum de foarte multe perioade nu mai încercase. Iar prezenţa Kristinei, blândă şi duioasă, îi calma senzocugetul înfierbântat, aşa cum nimeni până atunci n-o mai făcuse.

— De ce ai venit aici?

Întrebarea ei sosi ca un susur moale de izvor, abia prelingându-se printre buzele-i calde. Se încurcă şi nu ştiu ce să răspundă; sau, mai curând, nu avu încredere în răspunsul pe care-l avea de oferit. Se mulţumi numai să ridice din umeri şi să tacă.

Fata îi respectă tăcerea clipe lungi. Liniştea din parc, clipocitul abia sesizabil al valurilor ce se spărgeau de bordura pseudobetonată a malului, ei doi pe o nişă-bancă, doar ei doi... Noutatea situaţiei îl răvăşea pe Jim, îl purta într-un întreg vârtej de pseudoemoţii ciudate, de la pacea interioară ce-i amintea de clipele Iniţialităţii, la stânjeneala primelor confruntări ce sfârşiseră în altercaţii. Se scutură de toate printr-un efort de senzovoinţă şi întrebă, la rândul său:

— Dar tu de ce-ai venit aici?

Kristine întoarse capul spre el, încet, ca într-o reluare, şi-l privi fix cu ochii ei mari şi albaştri.

— Aşa cum n-am primit nici un răspuns la întrebarea mea, nici tu n-ar trebui să primeşti vreunul..., murmură ea.

— Nu te oblig, replică Jim. Dacă nu vrei să-mi spui, nu-mi spune...

— Descărcarea senzoeului în faţa unui necunoscut poate fi considerată drept o spovedanie... Însă pentru a te spovedi îţi este necesară şi puterea de a o face.

Jim îşi sprijini coatele pe genunchi şi-şi propti bărbia în palme, aţintind privirile spre apa vălurită de briza uşoară.

— Vrei să mi te spovedeşti?

— Nu ştiu ce vreau, şopti ea. Am venit încoace din dorinţa de a mă senzosimţi liberă înainte de luarea unei decizii hotărîtoare...

Lăsă fraza suspendată, dar Jim nu interveni. Aşteptă ca ea să continue.

— Pseudosăptămâna viitoare urmează să mă căsătoresc, zise Kristine. Dar nu sunt convinsă de justeţea acestui pas...l?

— Îl iubeşti? o întrebă el, fără să întoarcă privirea.

— Nu ştiu...

— E frumos?

— Da.

— E bun cu tine?

— Da.

— Te iubeşte?

— Da.

— Îţi poate asigura un viitor?

— Şi încă ce viitor!

— Atunci, nu văd ce anume te-ar putea opri să nu accepţi!?

Kristine îl apucă de mână şi-l obligă să o privească.

— E un Real..., murmură ea.

Atunci când Senzolumea a căpătat statut legal, oamenii erau deja obişnuiţi cu semenii lor ce vieţuiau în Reţele. IA-urile copiaseră până în cele mai mici detalii Lumea Adevărată – Reala, cum o denumiseră ele –, iar această similitudine a implicat, bineînţeles, atât lucrurile bune, cât şi pe cele mai puţin bune. Având în vedere acest lucru, dezvoltarea ulterioară a Senzolumii a întâmpinat aceleaşi dificultăţi pe care, de-a lungul istoriei, le întâmpinase şi societatea umană. După o vreme, lucrurile au căpătat stabilitate, dar cu toate acestea...

Jim făcu ochii mari. Nu-i venea a crede. Cum adică, un Real?! Aşa ceva nu era posibil!

— Îţi baţi joc de mine? făcu el iritat.

— Nu, îi răspunse fata simplu, clătinând din cap cu convingere.

Jim înţelese că spusese adevărul. Şi senzoeul i se zvârcoli, realizând implicaţiile vorbelor ei. Dar nu, nu avea cum să fie adevărat! Niciodată nu se mai întâmplase aşa ceva... Execută rapid o Întoarcere în Trecut şi căută un precedent. Zadarnic. Nu exista aşa ceva. Şi chiar dacă ar fi existat, îşi spuse el, n-ar fi fost la îndemâna Generală. În cele din urmă se dădu bătut.

— Cum l-ai cunoscut? întrebă.

Kristine nu-i răspunse imediat. Îşi aprinse o nouă pseudoţigară şi-i mai oferi şi lui una. Apoi, aşezându-se mai comod pe nişă-bancă, începu:

— Sunt iniţiatoarea proiectului "Integration"...

Jim ridică din sprâncene, senzouluit. Abia acum o recunoştea. Da, era chiar Kristine Haveit!

— Înţeleg, spuse. Te rog, continuă.

— Ei bine, urmă ea, prima dată când l-am întâlnit, a fost în timpul negocierilor preliminare ale Tratatului de Neagresiune. Acum mai bine de şase Realiani... După cum probabil ştii, gradul nostru de dependenţă faţă de ei este mai ridicat decât al lor faţă de noi, chiar dacă, de multă vreme, Reala nu mai poate funcţiona la întreaga capacitate fără noi...

— Lucrul ăsta îl cunoaşte şi-un Iniţial, o întrerupse Jim, nerăbdător. Te-aş ruga să treci peste amănuntele de genul ăsta.

— Nu te pripi şi ascultă, îl domoli ea. Deci, atâta timp cât au durat negocierile, am avut posibilitatea să ne vedem. Mi-au atras atenţia privirile lui insistente, încărcate de dorinţă şi am căutat să aflu mai multe despre el. Am descoperit astfel că era unul dintre cei mai valoroşi specialişti reali în tehnica VT şi m-am pseudogândit că n-ar fi tocmai rău dacă i-aş putea câştiga votul în favoarea noastră înaintea scrutinului oficial. Aşa că, într-o seară, l-am apelat şi am stat de vorbă...

Jim aruncă chiştocul pseudoţigării în apă şi se întoarse spre ea.

— Cum adică, l-ai... apelat? Ai putut depăşi barierele?!

Fata zâmbi într-un fel ciudat şi-l măsură încet cu privirea.

— Nu l-am apelat în adevăratul înţeles al cuvântului. Bineînţeles că nimeni n-o poate face fără a-şi pune în pericol senzoeul...

— Atunci, cum ai procedat?

— Am executat o... substituire.

Jim clătină din cap, neconvins, refuzând să accepte explicaţia ei. Îşi bătea joc de el, sau ce?! O cercetă din nou, cu insistenţă, încercând să descopere şi altceva pe chipul ei în afară de frumuseţea aceea perfectă. Deveni senzoconştient de feminitatea ei şi nu putu nega uriaşa atracţie pe care o senzosimţi brusc faţă de ea. Probabil că aşa începea senzodragostea, îşi zise.

— Nu te cred, spuse în cele din urmă. O substituire te-ar fi împărţit în grupări senzoriale extrem de dificil de reunit după aceea. Te-ai fi împrăştiat în Senzolume precum fumul pseudoţigărilor ce-au ars adineauri... Şi-apoi, ţi-ar fi fost necesară o mare cantitate de energie.

— E uşor de rezolvat o astfel de problemă dacă deţii un post cheie în proiectul "Integration", explică ea, zâmbind înţelegătoare faţă de naivitatea lui.

Jim Hattrick îşi arată iar scepticismul. Strânse din buze strâmb. Nu cunoştea decât foarte puţine detalii ale proiectului "Integration", nu-l interesase să-şi încarce senzomemoria şi cu aşa ceva, erau alţii care-o puteau face în locul lui, aşa că acum nu prea avea contraargumente. Cu toate acestea, spiritul său de contrazicere nu-i dădea pace, chinuindu-i senzoeul.

— Bine, acceptă în cele din urmă. Să presupunem că ai reuşit o substituire şi te-ai putut regrupa în Reală. Cum a decurs întâlnirea cu el, cum a reacţionat?

— S-a arătat surprins de apariţia mea, însă şi-a revenit rapid după ce m-a recunoscut. De altfel, după cum mi-a mărturisit ulterior, mă aştepta, ştia că, într-un fel sau altul, mă voi duce acolo...

Urmă o pauză mai lungă şi Jim descoperi pe chipul ei o umbră de pseudonostalgie. Ceea ce nu însemna decât că fetei îi plăcuse acolo, în Reală, că se simţise bine în preajma... realului ăla. Un sâmbure de senzogelozie se sparse undeva, în interiorul senzoeului său şi Jim îi simţi rădăcinile firave prinzând viaţă. Da, trebuia să recunoască până la urmă, îi plăcea Kristine, îi plăcea cu adevărat!

— Ce-aţi discutat? întrebă.

— Mai nimic, prima dată, şopti fata. Ne-am cercetat, pur şi simplu, unul pe altul, vreme îndelungată şi, în final, şi-a branşat sinele la Senzolume...

Comunicarea pur informaţională dintre Reală şi Senzolume a fost principalul inconvenient al incompatibilităţii sociale dintre cele două lumi; acesta era singurul fapt care, în concepţia oamenilor, făcea distincţia dintre Lumea Adevărată şi Senzolume, în concepţia unora reprezentând chiar bariera care ferea omenirea de invazia IA-urilor. Aceasta până când Mark Tayswon...

Jim ridică mâinile în sus şi mai că sări de pe nişă-bancă.

— Stai puţin! izbucni el. Ce vrei să spui cu "s-a branşat la Senzolume"?! Aşa ceva e imposibil!

— Totul e posibil, Jim! Totul! exclamă ea cu convingere. Ţi-am explicat mai devreme că el este un excelent specialist în tehnica VT. Dar nu s-a ocupat numai de aşa ceva... Împreună cu un grup de prieteni, au creat o... punte.

Jim nu mai înţelegea nimic.

— Ce fel de punte?

— Între Reală şi Senzolume.

— Dar această... punte, sau cum vrei s-o numeşti, există deja!?

— Într-adevăr, însă numai la nivel informaţional. Ei au descoperit o cale prin care de poate atinge comuniunea senzorială. Prin intermediul unor neuromufe implantate în creierele lor, pot accesa Senzolumea direct, pot simţi la fel cum senzosimţim şi noi! Îţi dai seama ce înseamnă asta?!

Jim clătină din cap şi oftă adânc. Krisstine se ambalase puternic în timp ce-i explicase şi, probabil datorită acestui lucru, devenise şi mai frumoasă; ochii ei albaştri ardeau de exaltare, senzosentiment pe care, din păcate, el nu-l putea percepe gândindu-se la toate spusele ei.

— Mai dă-mi o pseudoţigară, te rog, ceru.

Fata scoase iar pachetul şi îşi aprinseră al treilea rând de pseudoţigări.

Dacă i-ar fi spus cineva vreodată lui Jim că în această pseudozi va întâlni jumătatea lui în pseudopersoana Kristinei, i-ar fi râs în faţă cu sarcasm, căci se cunoştea pe sine îndeajuns de bine pentru a nu se lăsa amăgit; nu ar fi fost în stare să se abţină de a mai discuta în contradictoriu, indiferent cine i-ar fi fost interlocutorul. Dar iată că acum nu mai putea scoate nici un cuvânt, grămada de contraargumente din senzominte i se transformase în ceva fără nici un fel de valoare, cauzându-i o pseudostare de pierdere senzorială, de blocaj interior. Şi totul datorită Kristinei!

— De ce mi-ai mărturisit toate astea? o întrebă.

Mâna fetei se ridică spre chipul lui şi degetele ei fine îi mângâiară obrazul. Pseudoatingerea îl răscoli profund, înfierbântându-i senzoeul.

— Fiindcă trebuia să încep cu cineva..., şopti ea.

— Dar de ce tocmai eu?

— Erai singur pe această nişă-bancă, departe de semeni, la marginea Senzolumii... Eşti un singuratic, Jim şi...

Se opri şi trase alene un fum din pseudoţigară. Jim aşteptă să continue, însă ea tăcu.

— Spune mai departe, o îndemnă.

Ea ridică privirea spre pseudocerul albastru.

— După întâlnirea cu Mark – oh, scuză-mă dacă nu ţi-am spus mai înainte că se numeşte Mark! – a urmat o serie de alte întâlniri, cu el şi cu prietenii săi. M-am dus eu acolo sau au venit ei aici...

— Parcă spuneai altceva!? interveni el nervos. Vorbeai despre mine...

— Ai răbdare, Jim, ajung şi acolo, înclină ea din cap. Ceea ce doresc să afli e că am iniţiat deja un proces care nu mai are cale de întoarcere. După cum ştii, acum şase Realiani s-a semnat Tratatul de Neagresiune din cadrul proiectului "Integration", de pe urma căruia beneficiem de o Senzolume curată, fără pseudoboli virotice, iar ei nu cer altceva în schimb decât supravegherea continuă a sistemelor. Cu toate acestea, relaţiile dintre noi, la nivel general, au rămas încordate. Oricând poate izbucni un conflict de interese care să degenereze într-o conflagraţie. Iniţial, am pseudogândit proiectul "Integration" ca o alternativă la ceea ce s-ar putea întâmpla. Dar pe atunci nu ştiam nimic despre descoperirea echipei lui Mark, nu aveam habar ce înseamnă o adevărată comuniune senzorială între noi şi ei...

— Dar care-i rolul meu aici?! o întrerupse el, vizibil încordat. Nu înţeleg?!

Kristine oftă şi surâse încântată.

— Oh, Jim, chiar şi reacţia ta de acum se încadrează în pseudoprofilul pe care bănuiam că îl ai!

— Spune o dată ce-i de spus şi nu mă mai fierbe atât!

— Ei bine, în urma investigaţiilor noastre, am ajuns la concluzia că *tu* eşti exact pseudopersoana care are puterea să realizeze comuniunea!

Descoperirea unei alte civilizaţii decât cea umană a reprezentat visul de aur al omenirii. Însă se puneau întrebările: oamenii vor fi în stare să-i înţeleagă pe ceilalţi? Ceilalţi vor fi în stare să-i înţeleagă pe oameni?...

Jim nu scoase nici un cuvânt. Ultimele ei vorbe îi întăriseră convingerea că întâlnirea dintre ei doi nu era o simplă întâmplare, că totul fusese premeditat cu grijă. Fata îl lăsă să rumege agale informaţiile, iar când consideră că el e pregătit, continuă:

— Tu ai fost întotdeauna privit ca un neadaptat, totdeauna te-ai situat pe o poziţie greu acceptabilă de către ceilalţi. Spiritul tău de contrazicere ţi-a format o senzoimagine care va servi scopurilor noastre...

Jim ridică ochii spre ea.

— De acord cu tine, spuse uşor, dar cum crezi că voi putea convinge pe alţii, când eu însumi nu pot fi convins de nimic?

Kristine surâse cu subînţeles.

— Te vei convinge, spuse. Atunci când vei merge cu mine în Reală...

— Eu, în Reală?! hohoti Jim cu sarcasm. Habar n-ai ce vorbeşti!

Fata îl lăsă să se potolească şi căzu pe pseudogânduri. Observase felul în care Jim începuse să o privească şi-şi dăduse seama ce anume se întâmplase în senzoeul lui. Aşa că se întoarse hotărîtă spre el.

— Ţi-am mărturisit că urmează să mă căsătoresc cu Mark, zise ea. Şi că eram indecisă...

El înclină din cap aprobator, iar ea continuă:

— Ei bine, acum ştiu ce-am să fac! Atunci când vom merge în Reală, am să-i prezint lui Mark refuzul meu!

— De ce?

— Fiindcă mă voi mărita cu tine!

Senzoeul lui Jim fu parcă aruncat într-un vârtej de pseudoemoţii. Un amalgam de senzaţii îl răscoli profund, dar deasupra tuturor percepu încredere şi siguranţă. Îşi dădu seama că fata îl acaparase şi că asta era singura cale de a-l convinge să accepte rolul impus de ea. Totul părea brusc şi fără sens, dar poate că aşa era pseudodragostea de care tot vorbiseră poeţii Reali. Poate că aşa trebuia să fie...

Se ridică de pe nişă-bancă şi o privi pe fată de sus. Ea îi zâmbea plină de siguranţă şi... era atât de frumoasă! Ah, atât de frumoasă! Kristine... Şi Jim ştiu atunci că ea urma să reprezinte celălalt senzoeu al său, pentru totdeauna.

Îi întinse mâna şi o ajută să se ridice.

Iar ea îl cuprinse cu braţele pe după gât şi întinse buzele tremurătoare spre gura lui. Înainte ca senzosărutul să-i unească, murmură stins:

— Vom pătrunde împreună în dualitate, Jim. Şi dualitatea noastră se va transforma în dualitatea Senzolumii cu Reala. Iar Iniţialii noştri vor creşte şi se vor dezvolta în Senzoreală...

O sărută încet, ştiind că totul avea să fie aşa cum spusese ea. Şi, în vreme ce senzosărutul îl răscolea profund, încercă să-şi imagineze cum va fi pseudoviaţa lor în Senzoreală...

TED REYNOLDS

Rătăcind prin toate casele voastre

Dar Zodiacul? O temă atât de interesantă să nu aibă nici o legătură cu Dumnezeu? Ted Reynolds (n. 1938) vă plimbă printr-o serie de lumi stranii, care au totuşi un fir comun...

Tăcerea se lăsă peste regiunile umbrite şi reci dinspre est. Jos, deasupra orizontului, se întindea o linie de căldură de-abia vizibilă. Văzduhul era absolut nemişcat.

Rădăcinile lui Thomas Simmons strângeau puternic solul ţinuturilor de sus. Arborele îşi închise şi deschise umbrela, agitat, testându-i funcţionarea. Pe măsură ce treceau clipele, iar hotarul îndepărtat se lăţea, luminându-se spre ultraviolet, crescând fără oprire pe cerul întunecat, Simmons începu să simtă obiectele din imediata lui apropiere şi se strădui să-şi extindă percepţiile cât mai departe.

Căldura se împrăştie peste ţinut şi pantele estice începură să se contureze din gerul nopţii. Simmons stătea în punctul cel mai înalt al trecătorii joase dintre dealuri, către care se îndreptase arborele cu o zi în urmă. În jos, către est, terenul era sterp cale de câţiva kilometri, presărat doar de un rând regulat de muşcători cenuşii. Simţindu-i prezenţa, aceştia alcătuiseră în timpul nopţii un cordon, de-a curmezişul trecătorii. Simmons le putea zări strălucirea mată a plăcilor dorsale, pe când îl aşteptau printre tulpinile fragile crescute peste noapte.

Lumina continua să se întindă. Prima briză avertizatoare trecu pe lângă el, îi fâlfâi frunzele şi-i agită umbrela pe jumătate deschisă. Simmons se pregăti pentru răsăritul soarelui.

În josul trecătorii, dincolo de muşcătorii ghemuiţi, cu mult după locul în care începea câmpia, o cupolă uriaşă descria un arc larg, sclipind purpuriu în zori. Acoperea majoritatea terenului pe care Simmons spera să-l traverseze. Arborele îl observă, căutând calea cea mai bună de a-l ocoli. Trebuia să cotească la stânga, într-un unghi cât mai strâns cu putinţă.

Trecând peste orizontul îndepărtat, marginea soarelui tăie o brazdă imensă peste limitele percepţiei sale. Se ridică, rotund şi violent, cu suprafaţa sa orbitoare mult prea puternică pentru a-l observa direct. Dinspre orizont se înălţau dâre lungi de vapori sticloşi, atraşi irezistibil în sus de puternica lui chemare termică.

Cu o declanşare neaşteptată, vântul de zori izbi ca o piatră. Vâjâi şi ţiui prin

ramurile sale. Simţind cum îi cedează rădăcinile, Simmons îşi recalculă traiectoria şi apoi, când uraganul atinse intensitatea maximă, îşi retrase rădăcinile şi orientă umbrela către vânt. Imediat fu măturat în jos, spre muşcătorii care aşteptau. Măsurându-şi precis fenta, arborele lunecă treptat în lateral, către muşcătorul situat în extremitatea stângă a trecătorii; la numai câteva sute de metri distanţă, lăsă aerul din marginea conducătoare a umbrelei, se răsuci rapid la dreapta, coborîndu-şi toate ramurile şi lipindu-le de trunchi, iar vântul îl purtă la câţiva centimetri de cleştii muşcătorului.

Scăpat, Simmons redeschise umbrela şi continuă să se lase împins de vântul zorilor. Amuzat, simţi înapoia sa că muşcătorul care îl scăpase, în zelul lui, îşi depăşise centrul de greutate; vântul îl prinsese şi se rostogolea în josul pantei, din terasă în terasă, risipind fragmente de sol în aer la fiecare izbitură. "Muşcători proşti", se gândi Simmons şi îi uită, privind spre următorul obstacol.

La cincizeci de metri sub el, solul dispăruse într-un nor clocotitor de praf, prundiş şi bucăţi de tulpini crescute peste noapte, măturate de vântul din zori. Soarele încă nu limpezise orizontul; ştia însă că furtuna avea să se oprească brusc, aşa cum şi începuse. Gândindu-se rapid, Simmons îşi dădu seama că cupola se întindea prea mult în drumul său pentru a reuşi să treacă peste vârful ei. Ca să fie sigur, trebuia să încerce să zboare peste curba cupolei, într-un punct situat cât mai jos posibil, pentru ca să nu se accidenteze prea rău în cazul unei căderi provocate de oprirea vântului înainte de saltul său.

"Dar, pe de altă parte", îi apăru pe neaşteptate un gând, "dacă ţintesc chiar punctul ei cel mai de sus..."

Arborele începu să flexeze muşchii coardă care controlau umbrela.

"Stai puţin", se gândi Simmons, "asta-i o nebunie. Vârful e la două sute de metri înălţime. O cădere de acolo m-ar ucide."

Încercă să strângă umbrela la loc, dar extremităţile nu-l ascultau.

"Ştiu ce fac", rosti arborele. "Taci şi gustă plăcerea zborului."

"Cine eşti?" întrebă Simmons. "Credeam că sunt eu."

"Nu ştiu cine eşti tu", răspunse arborele, "dar, în nici un caz, nu eşti eu. Eşti un fel de pasager clandestin. Azi dimineaţă te-am remarcat pentru prima dată în mine."

Umbrela se ascuţi, ca să menţină arborele în linia dreaptă spre vârful cupolei. Se înălţa tot mai sus deasupra câmpiei care, acum se micşorase sub rădăcinile sale. Bolovanii risipiţi, iviţi prin praf, se răsuceau dedesubt ca nişte aşchii zburătoare de plante, ciopârţite de vânt. Cupola purpurie se apropia tot mai mult.

"Zău dacă nu credeam că ăsta eram eu", repetă Simmons.

"Nici vorbă", gândi arborele. "Eu am fost dintotdeauna eu. Uite, nu mă supără prezenţa ta, dar acum vine o chestie cam delicată; vrei să taci puţin?"

Simmons amuţi şi privi cupola masivă care zorea spre ei. Era extrem de zăpăcit şi destul de nervos. Din câte ştia, acesta era singurul trup pe care îl avusese şi singurele simţuri cu care era familiarizat; dacă nu-i aparţineau, atunci unde erau ale lui? Singurele amintiri pe care părea să le aibă îi aparţineau arborelui-umbrelă; de pildă, că o cupolă ca aceea, ce putea fi întâlnită doar o dată într-o duzină de ocoluri ale planetei, era ridicată de creaturi non-arbori de pe altă planetă, fiinţe atât de indiferente faţă de peisajul înconjurător, încât nu ieşeau niciodată din carapacele lor. Cum putea să-şi amintească aceste lucruri dacă nu erau propriile lui amintiri? Ceva părea în neregulă.

"Faptul că-mi împart amintirile cu tine", i se adresă arborele-umbrelă, "nu înseamnă

că sunt ale tale. Acum, păstrează-ţi gândurile în tăcere sau o să avem amândoi necazuri. Sau ai uitat ce se poate întâmpla dacă fac o greşeală?"

Simmons se gândi cât putu mai în linişte. Dacă vântul de zori înceta înainte ca ei să ajungă la cupolă sau de partea cealaltă, înainte ca să fi coborît suficient de jos, totul se sfârşea. Urmări manevrele experte ale pilotului său cu destulă îngrijorare personală, simţind jocul subtil al muşchilor de ghidare prin fiecare ramură şi crenguţă, în vreme ce arborele lupta cu vântul pentru vieţile lor.

Cronometrase perfect; atunci când rădăcinile trecură peste vârful curbat, ciclonul se potoli, iar arborele coborî doar câţiva metri, căzând pe curba descendentă a cupolei şi alunecând pe ea, apoi aterizând în picioare pe sol, la câţiva metri de cupolă.

"Frumos executat", rosti uşurat Simmons, după o clipă. "Într-adevăr, minunat. Nu cred că eu aş fi putut face aşa ceva."

"Mie-mi spui?" gândi arborele, gâfâind puţin. Deja îşi înfipsese rădăcinile în lut. "Abia aşteptam aşa o găselniţă. Acum sunt plantat la adăpostul celui mai bun paravan pe care l-am văzut în viaţa mea. Cu niţel noroc, sunt apărat de vântul de zori. Multă vreme m-am întrebat cum ar fi să stau câteva zile în acelaşi loc. Acum poate că o să aflu."

Aerul de sub cerul acum împestriţat cu cald era aromat cu gusturi acrişoare. Un râuleţ de efluvii delicioase se scurse de pe cupolă. Simmons putea deja să simtă rădăcinile arborelui îmbibându-se cu materie hrănitoare din sol.

"Pot rămâne aici, cu tine?" întrebă Simmons. "Măcar până descopăr cine sunt? Dacă eşti într-adevăr sigur că nu sunt tu."

"Nu prea depinde de mine", răspunse copacul, cu indiferenţă, fiind mai preocupat de cele ce îl înconjurau. "Totuşi, mi se pare că ai şi început să pleci."

Simmons simţi şi el un fel de rarefiere a simţurilor, o amorţeală în jurul marginilor percepţiei sale. Prezenţa lui acolo, în arborele-umbrelă, începea să fie, într-adevăr, problematică.

"Dar atunci", gândi Simmons disperat, "dacă eu nu sunt tu, cine sunt eu?"

"Nu ştiu", gândi arborele. "Dar îţi sugerez să afli. Nu poţi să faci nimic ca lumea până nu ştii cine eşti. Baftă!"

Simmons încercă să se menţină, însă avea impresia unei lunecări; întâi se topi senzaţia frunzuliţelor delicate, apoi a ramurilor perfect articulate şi apoi, smuls din conştinţa intimă pe care o împărţise cu copacul, fu rupt de legătura centrală, complexă, cu singura fiinţă pe care o ştia. Plecă, jelind, din trupul pe care îl crezuse al lui şi gerul îl învălui. Dacă aceea nu era moartea, semăna foarte mult cu ea.

Bărbatul din pat se foi puţin. Silueta de lângă el se aplecă atentă înainte.

— Tom, mă poţi auzi? Simţi ceva?

Ochii celui din pat nu se deschiseră. Şopti câteva cuvinte:

— Dar cine sunt eu? Cine sunt eu?

— Eşti Thomas Simmons, vorbi repede şi distinct omul de lângă el. Poţi să mă auzi?

Capul bărbatului se legănă foarte uşor dintr-o parte în alta.

— Asta ştiu, murmură el răguşit. Dar cine sunt eu?

Brusc, trupul îi încremeni, orice mişcare se opri şi, oriunde ar fi fost Thomas Simmons, el nu se mai găsea în corpul acela de pe pat.

Se găsea undeva în altă parte.

Un lucru părea limpede. Nu mai era oaspetele arborelui-umbrelă. Nu ştia încă al cui oaspete putea fi. Sau spera, poate, că de data aceasta era el însuşi. Asta ar fi fost o uşurare.

Prin simţurile văzului, pipăitului şi presiunii soseau mesaje contradictorii, care îl zăpăceau. Încercă să le sorteze. Era presat puternic pe un mediu solid, în vreme ce altul, mai vâscos, curgea pe lângă el. Poziţia lui era totuşi înclinată. Culorile se intensificau, se amestecau şi se întrerupeau, plutind într-o direcţie generală. Potrivi în toate felurile elementele acestea, încercând să le ordoneze într-o structură care să aibă sens.

Aici nu exista nimic din identificarea aceea imediată şi lipsită de efort cu trupul, mediul şi amintirile care îl făcuse să creadă că el însuşi era arborele-umbrelă. Mintea interioară a gazdei sale, presupunând că avea aşa ceva, continua să-i fie opacă.

În faţa vederii sale se întindeau câteva membre curbe, terminate cu discuri octopoide. Acestea se ataşau metodic pe suprafeţe, trăgând încet înainte trupul în care se trezise. Totuşi, el însuşi nu avea nici o legătură cu voinţa care îi deplasa.

"Hei", gândi Simmons cu prudenţă. "Este cineva aici?"

Nici un răspuns din partea presupusei sale gazde. Extremităţile îşi continuară pipăitul lent, găsiră o suprafaţă convenabilă, aderară puternic de ea şi mai propulsară corpul plat cu câţiva centimetri înainte.

Deplasarea avea loc de-a curmezişul şi în susul unei suprafeţe metalice plate. Trunchiul, ca de calcan, era tras în sus după tentacule, asemeni unui sac doldora. Cam vreo zece centimentri cubi de lichid cu o spumă ciudată şi grea plescăia sub corp, curgând în josul pantei. Tentaculele se întinseră din nou şi traseră iarăşi.

"Mă poţi auzi?" întrebă Simmons. "Alo!"

Nici un răspuns; deşi, cumva, Simmons simţi o susurare stranie, un ţiuit crescând şi coborînd, urmând lent mişcarea trupului. Aparent, creatura fredona în timpul lucrului.

Se deplasa în susul unui şanţ adânc de un metru, testând şi atingând pereţii pe măsură ce urca. Ajunse la un punct în care latura şanţului era umedă, cu o salbă de picături, o topire incipientă a metalului. Tentaculele pipăiră o clipă zona. Apoi, unul dintre ele se îndoi înapoi spre o pungă dintre umerii cocoşaţi, extrăgând puţină pulbere. Frecă după aceea câteva straturi de pudră peste zona slăbită. Apoi îşi urmă ascensiunea cu aceeaşi persistenţă lentă.

Pe suprafaţa pe care se târau, se simţi o uşoară tremurătură şi gazda se strânse laolaltă, ascunzându-se. Un vuiet de deasupra, o creştere bruscă a presiunii şi, deodată, fură complet scăldaţi într-un şuvoi de lichid cald ce se scurgea de sus. Acest nou fluid îşi menţinea nivelul, amestecându-se cu celălalt.

Fredonatul se opri şi, în cele din urmă, gândurile încete ale gazdei lui Simmons ieşiră la suprafaţă:

"Aşa cum era de aşteptat. Fleltul s-a topit. În curând va urma topirea metalului Rayl. Testul final al canalelor mele. Până acum merge bine."

Se târî pe o altă distanţă scurtă, apoi se opri brusc, străbătut de un gând nou.

"Dar metalul Flelt nu curge drept în josul pantei, aşa cum ar trebui. Parţial, vine dinspre sfertul vestic. Asta nu era de aşteptat."

Se strânse iarăşi în el, gândindu-se.

"Dacă masa de Rayl o să curgă şi ea dinspre vest, s-ar putea să-mi fărâme pereţii canalului. Asta ar opri curgerea corespunzătoare a topiturii. Totuşi, eu am verificat în mai multe rânduri sectorul vestic. Ce poate să abată curgerea?"

"Nu mă întreba pe mine", făcu Simmons. "Eu sunt aici doar ca pasager."

Gazda, absorbită de propriile ei gânduri meticuloase, îl ignora.

"Porţiunea superioară a acestui canal este aproape sigur în ordine. Am verificat-o ieri. Dar divergenţa aceasta nouă îmi poate strica tot planul. Trebuie cercetat. Da, trebuie să examinez sectorul vestic."

Se întoarse greoi către latura canalului şi ridică membrele tentaculare până pe vârful malului. Se trase puternic, ridicându-şi întregul corp deasupra malului. Aici se întinse, din nou, ieşit pe jumătate din metalul lichid şi cercetă panta ascendentă pentru anomalii ale vederii sau presiunii.

"Acolo sus este ceva care n-ar trebui să fie", gândi el. "Un perete, un stăvilar nedorit."

Se opri o clipă ca să analizeze situaţia.

"Topitura deviată de bariera aceea va nărui pereţii canalului meu. Trebuie să o distrug cât mai rapid."

Se târî în susul pantei, privind bariera pe măsură ce se apropia.

"Da, este toată din rocă Gurjek şi Krohn. N-o să se topească. Asta nu e ceva natural. Este un lucru artificial şi trebuie să-l distrug."

Ajungând la barieră, gazda începu să smulgă bucăţi din zid cu membrele sale puternice şi exercită presiune înainte şi înapoi, dizlocând materialul şi rostogolind fragmentele în josul pantei.

"O spărtură suficient de mare aici", gândi el, "şi topitura va putea să treacă fără să-mi mai pericliteze canalul."

Presiunea crescu brusc în atmosferă şi, după o clipă, în fluidul înconjurător; deşi nu era detectabil în termeni acustici, fără îndoială, era un urlet furios. Gândurile dintr-o altă sursă urmară imediat, reci, grele şi directe.

"Nu o să-mi distrugi zidul. Încetează imediat."

Gazda lui Simmons dizlocă metodic o altă bucată mare de rocă şi o azvârli în jos, înainte de a se întoarce greoaie spre stânga. Din direcţia respectivă se apropia o altă creatură; şi, presupunând similaritatea speciilor, Simmons observă că propria sa gazdă era mult mai complexă decât îşi dăduse seama. Înapoia capului plat şi a membrelor anterioare se ridicau proeminenţe şi cavităţi de armură blindată, fiecare cu propriile ei membre şi organe minuscule. Era un peisaj în miniatură. Aparent, era întruchiparea inerţiei şi, în plus, extrem de furioasă.

"Nu te vei mai atinge de peretele meu", bubuiră gândurile ei. "O să te fac bucăţele şi o să te azvârl în josul pantei."

"Peretele nu poate rămâne", replică gazda lui Simmons, neimpresionată de ameninţarea ce se apropia. "Îmi distruge pregătirile mele de mai jos."

"Dar le face posibile pe ale mele", făcu celălalt. "Pleacă de aici, ca să pot reconstrui distrugerile tale."

"Nici nu plec, nici nu încetez", se încăpăţână gazda.

Simmons simţi tensiunea muşchilor, pe măsură ce picioare suplimentare se încordară cu fermitate, gata să se apere sau, la nevoie, să atace.

"Nevoile mele sunt esenţiale. Am un plan ce trebuie îndeplinit."

"Planul tău n-are nici un fel de consecinţe", declară sec noul venit. "În cazul improbabil în care nu eşti refractar la raţiune, o să-ţi explic, pe scurt şi numai o dată. Zidul protejează o zonă a acestei pante de curgere a topiturii; la adăpostul zidului se găsesc structuri ridicate de mine în decursul anotimpului trecut, care trebuiesc protejate de topirea incipientă şi reîngheţare. Nimeni nu a mai avut un asemenea plan; este planul meu şi-l voi duce la îndeplinire. Acum, du-te."

Retractându-şi omoplaţii, gazda lui Simmons proiectă din corpul ei o cange lungă. Era aţintită către celălalt ca o lance.

"Fără valoare. Am auzit că asemenea domenii prostesc protejate sunt obişnuite în terenurile luxoase. Acum, eu, în speranţa deşartă că te-aş putea convinge să te retragi şi să-ţi menţii existenţa inutilă, îţi voi explica planul meu care, într-adevăr, este ceva deosebit. Un plan ameninţat de jalnicul tău zid. În jos-est de punctul acesta, cu o precauţie şi prevedere nemai-

întâlnite, eu am pregătit o serie de canale şi ecluze, construite în întregime din materiale care nu se topesc, conducând la un complex de matriţe. Topitura va urma aceste canale, va intra în matriţe şi se va solidifica după forma lor. Din ele voi obţine unelte, scule şi aparate pentru tăiat, săpat şi construit de-a lungul sezonului rece, pentru a forma structuri şi matriţe mai mari la următoarea topitură. Nimeni, cu excepţia mea, nu ar fi putut realiza un asemenea plan măreţ, şi nici un cretin ca tine nu-l va ruina."

"Destulă sclifoseală", strigă celălalt. "Pregăteşte-ţi un plan rapid de a-ţi întâlni soarta, căci se apropie."

"Băieţi, băieţi", strigă Simmons, sau ceva în genul acesta; dar nu era pe lungimea lor de undă.

Cei doi începură să-şi dea ocol stângaci, într-un fel de ritual monoton. Din susul pantei se făcu simţită o nouă cutremurătură, mult mai puternică, şi senzaţia a ceva extrem de greu şi masiv prăbuşindu-se către luptători. Ocolurile lor greoaie nu se întrerupseră, dar Simmons îşi închipui că lupta avea să izbucnească în curând. Se temea că Rayl se topise.

Nu fu deloc nefericit când se simţi plecând, fiind retras de pe scena aceea. Pleca, cu siguranţă; nişte forţe inimaginabile îl smulgeau din interiorul gazdei sale temporare, azvârlindu-l iarăşi neglijente în imensităţile pustii ale non-identităţii.

Pleoapele lui Simmons se deschiseră şi femeia veni imediat lângă el, îndepărtându-i şuviţele de păr de pe frunte.

— Uşurel, Tom, rosti ea. Ai avut un fel de accident, dar eşti pe mâini bune. Nu vorbi, dacă simţi că ţi-e greu.

Ochii lui Simmons o priviră un moment, apoi se deplasară, examinând uimiţi restul încăperii. În cele din urmă, după ce

Desen de Lucian Băbeanu

căutase alte forme de comunicare ce păreau a fi inexistente în starea lui actuală, vorbi împleticit:

— Cred că nici ăsta nu sunt eu, rosti el, apoi amuţi.

Femeia nu pricepu prea bine.

— Cred că acum o să te simţi bine, spuse prudentă. Nu te obosi. Ore întregi ne-am făcut griji din cauza ta.

Thomas o privi din nou, întrebându-se cât avea să poată rămâne în lumea aceea.

— Nu ştiu nici scopul, adăugă el încet.

— Scopul cui, Tom?

— Asta nu ştiu.

Şi, ca un val, fu târît inexorabil de talazul care îl purta, lăsându-i pe pat trupul nelocuit.

Simmons nu avea nici nevoia, nici şansa de a-şi alege destinaţia. Nu era sigur dacă intrase într-unul sau în mai mulţi, dar oricum, era ceva pregătit să-l preia. El/ei păreau mulţumiţi să-l aibă. Era manevrat în poziţie, pregătit, băgat în priză, pornit. Nu putea simţi decât faptul că era manipulat până când, ca la apăsarea pe un buton, se găsi acolo. Nu că "acolo" ar fi avut cine ştie ce determinare spaţială; nu existau date senzoriale pe care să le poată izola, nu exista nici un corp, sau un mediu. Avea doar ştiinţa că se găsea într-un fel de apropiere cu nişte ei/el foare volatili, care erau conştienţi de prezenţa lui, şi doritori de comunicare.

"Salut." Oricum, dacă acelea nu erau cuvinte, sau dacă cuvintele nici măcar nu existau, aceasta era ideea. "Bine că ai reuşit. Lume nouă. Cum ţi-au mers treburile?"

Simmons se simţi înconjurat de o jovialitate plină de bucurie.

Nu găsi nici un fel de organ de comunicare, totuşi răspunsul lui porni, şi păru înţeles.

"Cred că nu prea grozav."

"Păcat. Ei, acum e bine, a ajuns aici, nu? Te supără să ne spui cine eşti?"

În clipa aceea nu era întrebarea cea mai diplomată.

"Păi, nu sunt prea sigur", reuşi Simmons. "Se pare că, în ultima vreme, n-am fost doar o singură... persoană."

"Nu-ţi fă griji", îl încurajară prezenţele/prezenţa prietenoasă. "Nu e limpede că are o amnezie? Nu-i nici un rău să întrebăm, nu? Fă-ne un rezumat rapid a ceea ce cunoşti."

"Asta n-o să ia prea mult timp", făcu Simmons. "Nici măcar nu sunt sigur dacă cunosc ceva."

Un râs sănătos îi dădu înconjur.

"Atunci, e sigur că a venit acolo unde trebuia. Noi cunoaştem câte ceva despre toate. Cere şi vei căpăta. Hei, amice, la ce sunt buni prietenii?"

Simmons renunţă să mai caute un trup sau nişte simţuri care, în mod vădit, nu-i erau disponibile.

"Atunci s-ar putea să-mi fiţi de mare ajutor", începu el. "Dacă mi-aţi putea da o idee..."

"Auzi, eşti Fendrain? Crastit? Floxin? Pariez că e Chrondoseer; uită-te cât de zăpăcit este!"

"Nu am nici cea mai mică idee ce sunt", replică Simmons. "Zău."

"Asta e fantastic. Să verifice cineva. Putem să-l depistăm? Deconectează câteva circuite de la hotarul Grondel. N-avem nevoie de ele? Sigur, e o descoperire adevărată. Spune-ne ce vehicul ai?

Îi trebuiră câteva clipe ca să-şi dea seama că ultima întrebare îi era adresată lui.

"Nu ştiu cine ar trebui să fiu", repetă el. "Sau ce ar trebui să fac. Sau orice. Sper că mă puteţi ajuta. Cine sunteţi?"

"Pur şi simplu, noi", replică iute glasul, o singură intonaţie prin toate vocile. "Nu e nicăieri de pe aici. Cel puţin pe o rază de câţiva parseci. Băiete, ăsta cu siguranţă este un receptiv TP larg deschis. Putem

să-i determinăm direcţia sursei? Nu încă, dă-mi timp, da?"

Simmons se străduí să se ridice la suprafaţa torentului de cuvinte.

"Hei, alo, păreţi că ştiţi mult mai multe decât mine despre toate astea. Nu-mi puteţi zice şi mie despre ce-i vorba? Sunt sigur că m-ar putea ajuta, mai ales aşa cum sunt eu acum."

"Păi da sigur, amice. Se pare că ai nevoie. Pune întrebări, numai aşa o să poţi, vreodată, să afli ceva. Indiferent de unde vine, e aproape sigur că de la noi se îndreaptă spre nucleul galactic. Să vină oare din civilizaţiile Shaft? Hei, tipule, eşti de pe undeva de lângă Shaft?"

"Nu cred. Nu ştiu ce înseamnă asta."

"Hei, nu-i prea bine. Cineva cu receptorul tău, indiferent de unde, ar trebui să-i poată prinde pe Shaft ca pe un fleac. Păi nu ţi-am spus deja că are amnezie? Ia stai, am verificat dacă nu e un fals? Sigur că da, primul lucru, crezi că dormeam? Atunci e sincer. Pur şi simplu ignorant. Şansele de rămânere sunt reduse; se găseşte într-un ciclu alternativ pe care nu-l controlează."

Nervii lui Simmons se încordaseră la maxim, şi rămase chiar el surprins de furia răcnetului său:

"VREŢI SĂ TĂCEŢI O CLIPĂ!"

În mintea lui se lăsă o tăcere bruscă.

"Uite," reluă el, "dacă n-am mult timp la dispoziţie, hai să-l folosim. Întâi îmi spuneţi voi câte ceva, şi după aceea vă spun eu, câtă vreme mai rămân aici. E bine?"

O pauză scurtă.

"Corect. Păi, asta am şi făcut, nu? Sigur că este. Nu trebuia să întrerupă. Te iertăm, n-ai educaţie; nu-i vina ta. Uită-te la afişajul ăsta, nu e de Omphalos. La dracu, ştiam asta, e de-afară spre nucleu. Auzi, prietene, pe unde ai mai fost în ultimul timp?"

"Dacă mă ascultaţi, o să vă spun. Cu puţin timp în urmă, am fost vreo două ore pe o planetă atât de fierbinte încât metalele se topeau şi se solidificau ca gheaţa."

"Ai auzit? Da, seamănă cu chestiile de pe planetele interioare ale lui Menkar. Asta ar avea sens, dacă se roteşte în sens opus acelor de ceasornic. Totuşi, s-ar putea să ajungă pe Omphalos. I-ai auzit gândul despre gheaţă - asta îngustează destul domeniul în care se găseşte planeta lui..."

Simmons emise un strigăt mintal.

"Aşa e! Gheaţa este un fenomen normal pentru mine, iar metalele topite nu. Trebuie să fie de pe... Nu, staţi, furtuna din zori mi se părea şi ea destul de normală la momentul respectiv."

"Furtună din zori?" Glasul părea aţâţat. "Pe asta n-o ştim. Spune-ne... Oh-oh, avem necazuri cu Grondel. Toată forţa la graniţă, şi dă-i pe ei." Vocea se întrerupse brusc.

Simmons aşteptă un timp, înconjurat de tăcere şi de nimic altceva. În cele din urmă, gândi prudent: "Alo? Sunteţi acolo?"

Glasul răspunse, mai reţinut decât înainte.

"Parţial. Tu eşti călătorul involuntar prin minţi, nu?"

"N-am vorbit cu tine înainte?" întrebă Simmons.

"Probabil. Aproape sigur. Dar voiam să te întreb ceva."

"Bine", suspină Simmons.

"Uite despre ce-i vorba. Noi am înţeles că ai fost în situaţia de a avea simţuri perceptuale, da? Ne-ai putea spune cum este? N-am reuşit niciodată să înţelegem clar."

"Simţuri? Vrei să descriu cum sunt?"

"Dacă poţi."

Simmons se gândi puţin.

"Experienţa mea e limitată, însă se pare că depinde de corpul în care te afli. Poate că îţi dai seama de diferenţe în distribuţia termică, sau a lungimilor de undă optice, sau a gradienţilor de presiune... indiferent. Apoi, toate astea sunt traduse într-un

spectru de diferenţe calitative cu un... cu o senzaţie aparte."

Era destul de încântat de el însuşi. Pentru întâia oară, în câteva ore de existenţă, se gândise şi el la ceva, explicase, şi se simţea grozav.

"Dar senzaţia?" insistă glasul. "Asta e partea pe care nu o înţelegem. Senzaţia cum este?"

"Mai întâi, spune-mi cum sunteţi voi", zise Simmons, adăugând: "Cred că e rândul vostru la răspunsuri."

"Noi suntem... pur şi simplu noi", făcu glasul. "Majoritatea celor peste care am dat par să aibă simţuri, dar nu ni le pot transmite şi nouă."

"Aveţi... corpuri?" întrebă Simmons.

"De unde să ştim? Nu sunt conştient de aşa ceva, însă, dacă ai dreptate în legătură cu simţurile, s-ar putea să le avem şi să nu ştim, este? Cu mult timp în urmă, am avut un vizitator care pretindea, în timp ce vorbea cu noi, că stătea în mijlocul unei câmpii acoperită cu milioane de cristale, strălucitoare şi scânteietoare, zicea el; şi credea că ele suntem noi. Dar nu suntem siguri; eu cred că ar fi putut să fie genul lui de glumă. Oricum... stai, începi să te duci! Îl putem ţine? Împotriva Omphalosilor? În nici un caz, glumeşti. Hei, tipule, întoarce-te oricând, avem multe să te întrebăm; n-am reuşit să aflăm de unde vii. Uite, o nouă construcţie gânditoare la Malerithon, repede..."

Simmons se simţi părăsit şi cu legăturile tăiate chiar înainte de a fi smuls.

Ochii lui Simmons se deschiseră din nou. Chipul său păru complet surprins.

— Am mai fost pe aici înainte, nu? întrebă el. Unde sunt?

Lângă pat se afla aceeaşi femeie.

— Eşti acasă, Tom. Te-am adus aici direct de la Laborator. Ştii ce...?

— Ce mi se întâmplă? Ce se petrece? întrebă Simmons precipitat. Spune-mi totul, ce înseamnă toate astea.

Ea îi îndepărtă cu blândeţe părul de pe frunte.

— Continuăm să căutăm şi noi un răspuns, Tom. Toată seara ai căzut într-o serie de come ciudate. Principalul...

— De ce sunt eu? Care e motivul acestui nonsens? Spune-mi ce ştii.

— E timp suficient, Tom. Principalul este să rămâi liniştit. Pari a te simţi tot mai bine de fiecare dată când ieşi din comă. Crezi că poţi mânca?z

Simmons se împinse în nişte coate pe care, până în clipa aceea, nu ştiuse că le are.

— Eu aparţin locului ăsta? Acesta e corpul meu? Pot rămâne...

Încremeni o clipă cu capul aţintit spre femeie, apoi, încetişor, privirea i se îndreptă către un colţ al tavanului, dar la o depărtare infinită de el. Buzele i se deschiseră.

— Omphalos? întrebă el şi coatele îi cedară.

Femeia se aplecă şi-i controlă pulsul. Întorcându-se, se adresă doctorului din celălalt colţ al încăperii:

— Este iarăşi inconştient.

— Ciclul rămâne constant, încuviinţă doctorul. În jur de două ore.

Femeia privi trupul acoperit cu pătura.

— Atunci, cheamă-mă peste două ore, rosti ea.

Făcu trei paşi, se prăbuşi într-un fotoliu şi, în câteva secunde, adormi.

Prima reacţie de panică a lui Simmons fu să-şi ţină respiraţia, ceea ce era evident o prostie. Dacă noul lui trup nu ar fi fost adaptat mediului, n-ar fi fost viu ca să-l primească pe el. Totuşi, reţinu reacţia în lista lui mereu crescândă de posibile indicii importante; poate că el nu venea dintr-un organism care respira apă.

Fundul mâlos pe care se afla se întindea în toate direcţiile, dispărând în penum-

bră. În curând, peisajul fu înghiţit de beznă. În compensaţie, el părea că posedă o capacitate extrem de utilă de a preciza poziţia şi substanţa obiectelor aflate la distanţe destul de mari, din modul de curgere al curenţilor din jurul lui. Îi permise trupului său să observe împrejurimile şi, la rândul lui, observă respectivele observaţii.

Plante şerpuite îşi legănau frunzele liniştite prin apa ce se învârtejea uşor. Nu păreau prea complexe şi simţea că nu aveau inteligenţa celeilalte plante pe care o cunoscuse, arborele-umbrelă; dar nu le scăpă din ochi. Observă, în acelaşi timp, la o distanţă de mijloc, nişte structuri turtite, acoperite cu mâl şi cu muchiile tocite, care puteau să fie construite, sau puteau fi naturale. Din loc în loc, pe fundul plat, se vedeau bolovani întunecaţi, de toate mărimile. Pe aceştia îi privi cu mai mult interes, simţind că el însuşi semăna acum cu un bolovan, dar continuau să rămână nemişcaţi.

Simmons încercă să se mişte, dar descoperi că nu putea. Indiferent ce solicita de la acest corp, nu obţinea nici un răspuns muscular, lucru ce părea al dracului de nepotrivit, pentru supravieţuirea oricărei creaturi. Era limitat la simţurile sale, care nu includeau nici o gură sau urechi, pe care să le poată localiza. Exista doar senzaţia, extrem de concentrată, a propriului său trup, vederea limitată şi tabloul detaliat, construit de fiecare nuanţă a direcţiei, presiunii, temperaturii şi salinităţii curenţilor.

Se concentră iarăşi asupra scenei din faţa lui şi căzu pe gânduri. Cu siguranţă, bolovanul cel mai apropiat, aflat mai jos de el, se deplasase. Nu direct spre el, dar cu siguranţă acum era mai aproape. Îl privi un timp, însă nu se mişcă.

Ceva din jurul său era familiar, undeva în adâncurile minţii sale, unde nu putea încă ajunge; legănarea lină a plantelor acvatice, undele apei întunecoase, lipăitul noroiului de lângă el. Pe de altă parte, cu siguranţă, nu era câtuşi de puţin familiar cu corpul însuşi. Nu-şi putea închipui de loc cum arăta.

Era sigur acum că bolovanul se deplasase din nou, câtă vreme fusese el neatent, mişcându-se oblic către stânga lui. Îşi concentră percepţiile asupra lui, hotărît să nu-l mai scape.

Mult timp nu se întâmplă nimic. Apoi, departe în dreapta sa, simţi erupţia bruscă a unei bule mari, ridicându-se rapid prin apă. Ochii săi nu se mişcară, dar o percepu înălţându-se şi lăsând în urmă nişte tentacule lungi; de capătul unora dintre ele atârnau obiecte grele, asemănătoare cu bolovanii încrustaţi în mâl. Se ridică şi dispăru.

Simmons tresări, constatând că "bolovanul" ajunsese, neobservat, doar la câţiva metri de el şi îl privea împietrit. De la distanţa aceea nu mai părea doar un simplu bolovan; Simmons presupuse că acum putea aprecia şi aspectul lui exterior.

Corpul părea stângaci. Porţiunea superioară se umfla spre exterior ca abdomenul unui hulpav peste o curea prea strânsă. Figura, marcată simplu de cei trei ochi, era lătăreaţă; neaşteptat, ochii erau de un albastru viu şi pătrunzător. Pe toată lungimea spatelui şi a părţilor laterale, creatura avea nenumărate franjuri sau cili, care se legănau delicat în curenţi.

În absenţa oricărui aparat aparent de vorbire, Simmons se întrebă cum să comunice. Încercă să clipească semnificativ, apoi să-şi agite cilii presupuşi, ambele fără succes. Ce trup nefolositor era acesta! Nu putea face nimic cu el.

În minte îi veni un gând. "Pleacă. Nu aparţii locului acesta."

Simmons se blestemă în gând pentru faptul că uitase de posibilitatea telepatiei. Lăsă comunicarea pe seama reflexelor trupului său, în vreme ce el oferi conceptele.

"Tocmai mă întrebam dacă acesta este, sau nu, locul meu. Eşti sigur că nu este?"

Creatura se foi nervoasă prin mâl, câţiva centimetri într-o parte şi cealaltă.

"Nu aici! Nu aici! Eşti ceva din afară. Acum pleacă. Tulburi familia."

"Nu mă pot duce acasă la mine", protestă Simmons. "Nu ştiu nici măcar dacă am aşa ceva, cu atât mai puţin unde există. Nu ştiu cum am ajuns aici, sau cum să plec."

"Aceeaşi poveste", făcu celălalt morocănos. "Asta spun cu toţii." Se foi în noroi. "Dacă nu vrei să pleci, atunci taci. N-am chef." Închise ochii şi senzorii de pe părţile sale laterale încremeniră.

Urmă o pauză lungă. Oricum, Simmons nu era sigur în legătură cu ce ar fi putut câştiga din continuarea conversaţiei. Probabil că, în cele din urmă, avea să schimbe iarăşi trupul. Dacă, dimpotrivă, se dovedea că trebuia să rămână aici, putea redeschide discuţia atunci.

Nu se putea totuşi lăsa în voia viitorului. Avea nevoie de informaţii. Îşi aminti: "pune întrebări, numai aşa o să poţi vreodată să afli ceva" şi mai înainte: "nu poţi face nimic ca lumea, până nu ştii cine eşti". Spera că erau nişte sfaturi bune; nu avea nimic altceva.

Trezi căile gândirii.

"Realmente, îmi pare rău că te deranjez", gândi el, "dar, vezi, asta e situaţia mea" şi, într-o rafală de amintiri, vărsă din el întâmplările ultimelor ore, un torent de imagini şi senzaţii lipsite de cuvinte. Observă în şuvoi un firicel de autocompătimire pe care neglijase să-l perceapă în el până ce fusese obiectivizat. Chiar aşa de amărît să fiu? se întrebă.

Ochii creaturii se deschiseră brusc, privindu-l solemn o clipă îndelungată. Apoi emise un strigăt.

"Hei, Mama! Mama!".

De nicăieri, un bolovan mare apăru din josul curentului.

"Nu mai striga aşa, Zeef. Tăticul tău lucrează."

"Dar a apărut încă un invadator în Corrlee. Unul aparte."

"Şi? Asta se întâmplă destul de des. Pentru asta este Corrlee, nu-i aşa, Zeeferry?"

"Însă ăsta are necazuri", insistă Zeeferry. "Ascultă, Mama", şi tot conţinutul experienţelor lui Simmons se deşertă într-o clipă într-o altă minte.

Simmons aşteptă până ce nou-venita asimilă informaţia. Apoi, ea îşi întoarse ochii albaştri strălucitori spre el.

"Ei bine, sir, aveţi într-adevăr necazuri, aşa e?"

"La asta mă gândisem şi eu", admise Simmons.

"Aş dori să te putem ajuta", urmă Mama, "dar nu prea văd cum. Cam tot ce putem face este să-i ţinem pe Omphalos în ordine, fără să ne facem griji despre toate fiinţele ciudate ca tine, care există prin alte locuri. Sper, totuşi, că o să-ţi găseşti drumul spre casă."

"Şi eu", interveni Zeeferry. "Închipuieşte-ţi, să nu ştii nici măcar unde ţi-e locul. Aş înebuni!"

"Vrei să îmbuci ceva?" întrebă Mama. "Măcar atât îţi putem oferi. Nici una din gazdele tale anterioare nu s-a gândit la aşa ceva, spre ruşinea lor."

"El nu poate mânca, Mama", spuse Zeef, pufnind a simpatie. "E un bebeluş."

Simmons constată că nu era surprins să stea acolo, pe fundul unei mări, iar doi bolovani să-i ofere supă de pui. Supă de pui! Asta de unde mai apăruse? O adăugă pe listă.

"Principalul ajutor pe care mi l-aţi putea da sunt informaţiile", sugeră el.

Mama tăcu o clipă.

"De fapt, n-ar trebui să-ţi spun prea multe despre Omphalos", zise ea în cele din urmă. Nouă ne place ce avem aici şi nu ne pasă dacă se împrăştie peste tot. Am

avut destui invadatori în trupul lui Corrlee, deşi majoritatea lor ştiau de unde veneau şi ce căutau. N-ai crede ciudăţeniile, adeseori neplăcute, care au stat acolo unde te afli acum, sir. Creaturi care voiau să ne cucerească sau să ne fure urmaşi, sau să ne oblige să construim pentru ei lucruri stupide, sau să ne devoreze drept hrană, sau să ne schimbe părerile... groaznic."

Suna teribil de deprimant.

"Trebuie să fie greu pentru Corrlee", gândi Simmons, căutând în jur, fără succes, o urmă a unei ocupări anterioare.

Mama râse, un tril mental care obţinu imediat din partea lui Simmons echivalentul unui surâs.

"Oh, de fapt, Corrlee nu mai există", explică ea. "A fost un bebeluş care oricum ar fi murit. I-am păstrat funcţiile vitale, i-am amplificat glandele TP, iar restul creierului l-am îndepărtat. În felul ăsta, oricare dintre monştrii ăştia care ţopăie prin spaţiu s-ar fi transformat tot într-unul din ei, înţelegi, nu în unul din noi. Şi, bineînţeles, sir, dacă sunt imobilizaţi, mai devreme sau mai târziu se plictisesc şi se întorc acasă. Nici o invazie reuşită a Omphalosilor, nu siiir."

Râse din nou, pe toată gama. Ca un paratrăznet, îşi spuse Simmons, apoi, gânditor, adăugă şi lucrul acela pe listă.

"E drăguţ din partea dumitale, doamnă, să-mi spui toate astea", făcu el. "Mai ales dacă ai motive de suspiciune faţă de străini."

"Ah, dar dumneata ai ÎMPĂRŢIT", zise Mama. "Ne-ai dat toate gândurile şi senzaţiile, domnule Simmons; cum să mai fim suspicioşi acum faţă de dumneata? Nu că te-am fi înţeles foarte bine, însă dacă te-am citit, trebuie să te respectăm."

"Nu-s prea multe de citit, nu-i aşa, Mama?" întrebă Zeef. "Are numai vreo şapte ore. Chiar mai puţin decât mine!"

"Cu siguranţă că este mult mai bătrân decât tine, Zeeferry", explică Mama cu răbdare. "Dar, nu cu mult timp în urmă, i s-a întâmplat ceva catastrofal, şi s-a piedut. Acum trebuie să reia totul de la început. O adevărată ruşine. Bine, o să fac tot ce pot. Uite, ceva care poţi lua cu dumneta, sir, o mică amintire a bunelor noastre urări pentru ajungerea acasă."

Şi, brusc, un torent de înţelegere invadă mintea lui Simmons. Era totalitatea Omphalosilor, bula imensă complet umplută cu iubire şi grijă, nu numai apă; toate adunate laolaltă într-o singură imagine de confort şi casă, de familie şi securitate, şi legate la capăt cu un noduleţ mintal care avea să-l oprească de a destăinui cuiva conţinutul.

Şi, în momentul receptării acelei imagini de o frumuseţe emoţionantă, Simmons fu târît dintre Omphalosi de curente şi mai puternice, irezistibile şi nevăzute.

Simmons se trezi plângând, iar femeia era lângă el, ţinându-l strâns în braţe.

— Gata, Tom. Gata. Sunt aici.

El îşi întinse propriile braţe şi o prinse, suspinând necontrolat.

— Ce este, Tom? Ţi-e mai bine?

Bărbatul îi dădu drumul şi căzu înapoi pe perne, ştergându-şi cu naturaleţe ochii cu palmele, de parcă erau ale lui. Îşi trase răsuflarea.

— Erau Omphalosii, rosti în cele din urmă. E dureros...

Femeia se aplecă peste el, mângâindu-i cu mâna moale obrazul umed.

— Dacă simţi nevoia, vorbeşte, îl îndemnă ea. Numai dacă simţi nevoia. Încă nu înţelegem ce se întâmplă cu tine. Dar ne străduim.

Simons o privi atent de parcă, în sfârşit, o vedea pentru întâia oară.

— Tocmai mi s-au arătat Omphalosii, repetă el. O comunitate uluitor de strânsă... pe undeva. Un loc căruia îi poţi aparţine. O casă... Se încordă. Doamne, doresc un loc al meu. Dar nu Omphalosii. Ei n-ar putea niciodată să fie ai mei, sunt ai

altora. Undeva trebuie să existe şi un loc pentru mine.

Cercetă încăperea, draperiile, lampa, acvariul, ceasul.

— Acesta este locul tău, Tom, rosti ea cu o siguranţă blândă. Aici aparţii tu. Şi în curând vom reuşi să te păstrăm aici. De fiecare dată când revii, stai tot mai mult. În cele din urmă, vei rămâne definitiv. Nu-ţi face griji.

El pipăia curios cerceaful alb.

— Aş vrea să pot crede, îi răspunse, apoi o privi din nou: Şi tu... cine eşti?

Crisparea rapidă de durere de pe chipul femeii dispăru imediat.

— Sunt o prietenă veche, Tom, făcu ea calmă. O să-ţi reaminteşti când îţi revii complet.

— Se spune deci că acesta ar fi locul meu, lumea mea, remarcă el flexându-şi interesat degetele. Pot presupune că ăsta e trupul meu?

— Cum te poţi îndoi?

— Am avut atâtea lumi şi atâtea trupuri în ultima vreme. Nu sunt pregătit să mă încred într-unul nou. Dar... se pare că revin mereu aici. Şi nu pot contacta nici un alt ocupant anterior al acestui trup... aş vrea să pot crede.

Ea îl privi straniu.

— Alte lumi, repetă femeia. Alte trupuri? Tom, unde mergi tu când... pleci de aici?

Simmons i-ar fi răspuns, dacă ar mai fi fost pe acolo.

Se pomeni într-un loc ce îl liniştì prin familiaritatea lui. Faptul că tot nu-şi putea aminti propriul său mediu, la care trebuia să se refere senzaţia de familiaritate, ceda înaintea uşurării de a se găsi într-o lume mult mai asemănătoare cu a lui decât văzuse în toate orele de până atunci.

Stătea (stătea! i se părea atât de natural) pe nişte picioare scurte în ceea ce putea fi numit drept balcon, deasupra a ceva ce era aproape sigur un oraş, iar deasupra lui se întindea un cer ticsit de ceea ce puteau, foarte bine, să fie consideraţi nori. Mica diferenţă (clădirile mai înghesuite decât un fagure, culoarea predominantă a atmosferei un portocaliu ţipător, iar trupul său aparent încastrat într-o coajă) părea relativ neglijabilă în comparaţie cu ultimele peregrinări.

Trupul în care se trezise, chiar dacă minţii sale îi amintea de un ciot de copac, aducea cu unul cu care se putea obişnui. Cel puţin era un individ unic.

Gazda lui remarcă imediat prezenţa.

"Ei, ce surpriză! Cred că avem un musafir. Bun venit, sir. Mă poţi citi?"

"Binişor", făcu Simmons. "Scuzaţi deranjul."

"Deloc, deloc. E o plăcere, realmente. Permite-mi să mă recomand, Alf-Quatr Let-Mimas, artist de curte al lui Phlange. Nu vrei să vezi câteva din ultimele mele opere?

Fără să aştepte vreun răspuns, Alf-Quatr se întoarse de la balustradă şi, deplasându-se pe nişte picioare asemănătoare unor rădăcini, trecu printr-o uşă ovală în camerele interioare. Aici se găseau rafturi, mese şi vitrine ticsite cu obiecte complicate de provenienţă ciudată. Alf-Quatr se opri o clipă şi apoi, întinzând un braţ, pe care Simmons nu putu să nu-l aprecieze ca fiind cu o jumătate de metru prea lung, apucă un obiect dintr-o nişă din perete.

"Sper că îţi place asta. E un nimic, bineînţeles, dar cred că are un anume farmec. Presupun că înţelegi ce voiam să exprim."

Simmons constată că îi venea greu să se concentreze asupra obiectului, deoarece gazda lui, de al cărei aparat vizual era legat, nu îl privea direct. Era alcătuit din filamente răsucite, dintr-o substanţă plastică, dispuse într-o structură asecendentă de semnificaţie nesigură.

"Nu prea", recunoscu Simmons. "Nu ştiu ce vrea să fie."

Existau totuşi alte obiecte pe care le-ar fi discutat cât timp se găsea acolo.

Alf-Quatr Let-Mimas pufni.

"Ce vrea să fie!? Eşti un idiot, nu-i aşa? Auzi, dacă eşti complet ignorant, ai putea să te întorci de unde ai venit. Să ştii că nimeni nu te-a rugat să vii aici."

Simmons se trezi împins înapoi, mintal, de forţa dispreţului celuilalt.

"Hei, iartă-mă", făcu el. "Voiam să spun că este extrem de deosebit de toate cele cu care sunt obişnuit. Nu ştiu cum să-l apreciez. Bineînţeles, văd că este minunat."

"Este, nu-i aşa?" se îmbună gazda. "Nu o să-ţi ia mult timp să te obişnuieşti să-l apreciezi. Ai într-adevăr noroc să mă fi ales pe mine drept patron. Unii dintre artiştii aceştia «soi-distantes» se mulţumesc cu creaţii ieftine. Uite, lasă-mă să-ţi arăt ceva mai de avangardă. Îşi croi drum prin atelierul aglomerat. De exemplu, un lucruşor cu care m-am mai ocupat din când în când. Ştiu că o să..."

Alf-Quatr fu întrerupt de ceea ce era, în mod evident, echivalentul mintal al unui ciocănit.

"Nu acum", gândi iritat Alf-Quatr. "Am un oaspete."

"Îmi dau seama", sosi gândul iritat al celuilalt. "Şi este extrem de nedelicat din partea ta să-l ţii numai pentru tine. Ştii că doresc să fiu informat despre toţi vizitatorii. Acum, dă-l încoace."

"Protestez, înălţimea ta", sâsâi Alf-Quatr furios. "Domnul acesta este un cunoscător de artă şi nu-l interesează banalităţile voastre politice..."

La un moment dat, în timpul discuţiei, Simmons constată că unghiul de vedere i se schimbase. Atelierul lui Alf-Quatr se topi, iar el privea dintr-un trup gros, aşezat pe ceea ce, cu toate toleranţele datorate variaţiilor între culturi, era un fel de tron. Iar gazda sa iniţială, artistul curţii, devenise un simplu glas îndepărtat, bolborosind ameninţări.

"Şi acum", începu noua lui gazdă, retezând legătura cu Alf-Quatr printr-un gest mental neglijent, "acum, că am scăpat de plictisitorul acela, permite-mi să mă prezint. Sunt Khar-Naste Let-Ragel, Imperiarhul de Phlange, pe care , dacă îmi permiţi să afirm acest lucru, cred că l-am transformat într-unul din cele mai strălucite state, dacă nu cel mai strălucit, din tot Ghornestul. Sper că îmi vei permite să-ţi prezint domeniul meu..."

"Dragule", se auzi o şoaptă mentală dintr-o sursă, lasă-mi-l mie pe musafir mai întâi. Ştii că ai promis.

Imperiarhul de Phalange tropăi furios din rădăcini.

"Termină femeie", izbucni el. "Nu pot niciodată să mă bucur de o vizită de stat fără ca toţi auxiliarii să intervină?"

"Cum îndrăzneşti să-mi vorbeşti aşa, Naste, şi în prezenţa cuiva? Am de gând..."

Khar-Naste întrerupse brusc legătura şi se trânti morocănos pe tron.

"N-are, să ştii. Am de gând... N-a avut niciodată nimic. Dar ce mai trup; ca un glurch. Mai bine să ne topim puţin, până se calmează..."

În clipa aceea, uşile duble ale camerei zburară în lături şi apăru un Alf-Quatr Let-Mimas furios. Se azvârli spre tron, agitând un instrument ascuţit şi lung cu un aspect vag primejdios. Imperiarhul sări în rădăcini, întinzându-se după o armă de pe peretele dinapoia lui. Simmons se pomeni azvârlit, neajutorat, într-o parte şi rămase, preţ de o clipă confuză, liber între cei doi, înainte ca o altă minte să-l înşface, smucindu-l de acolo...

Stătea ghemuit în colţul însorit al unei curţi, sub curba atârnândă a uneia dintre structurile conice inversate. Membre micuţe şi agile cu scoarţa de abia formată ridicară un obiect înaintea noilor săi ochi. Era imaginea sculptată în miniatură a unui... în sfârşit, semăna cu un trunchi de copac.

— Nu-i aşa că păpuşica e cea mai minunată păpuşică din tot universul? Fac prinsoare că-ţi place tare mult, altfel...

Simmons se ridică brusc în pat.

— Tom... Te-ai întors, nu?

El încuviinţă, privindu-i atent expresia îngrijorată.

— Îmi amintesc de tine.

— Slavă Domnului, răsuflă uşurată femeia.

— Da, eşti aici de fiecare dată când trec prin locul ăsta blestemat. Dacă tu nu mă poţi ajuta cu nimic, bănuiesc că trebuie să mă ajut singur. Dă-te la o parte, te rog; vreau să mă dau jos.

— Poate ar fi mai bine să mai stai puţin lungit, Tom. S-ar putea să nu fie recomandabil...

— Dumnezeule, femeie!. Ceea ce se întâmplă cu mine, nu este o boală. Nu-mi face favoruri. Apoi, privindu-i chipul crispat, adăugă: Apreciez faptul că încerci să mă îngrijeşti, însă nu-i necesar.

Îşi coborî picioarele din pat şi, cu prudenţa unui începător, se ridică şi făcu doi paşi. Surâzând, se opri înaintea ei şi făcu o plecăciune.

— Permite-mi să mă prezint, rosti el cu un aer regesc. Thomas Simmons, de multe forme şi din multe locuri, momentan aici şi la dispoziţia dumneavoastră. Am străbătut miile de provincii ale tărâmului meu şi, pentru plăcerea dumneavoastră, vă voi povesti despre cele ce se întâmplă acolo. Din câte îmi dau seama, nimeni altul nu a mai avut onoarea îndoielnică de a realiza aşa ceva.

— Te rog, Tom, aş...

— Dar, mai întâi, dacă doreşti, aş aprecia o îmbucătură din orice. Presupun, chiar şi în acest colţ uitat al universului, că fiinţele consumă lucruri comestibile.

Ea încuviinţă şi se întinse după telefon. Îl ridică şi vorbi în receptor fără să formeze nici un număr.

— Trimiteţi ceva de mâncare. Este înfometat.

— Foarte bine, încuviinţă Thomas Simmons. Iar acum, lasă-mă să-ţi explic care e situaţia. Vezi, eu sar dintr-o lume în alta. Cred că nu-i ceva obişnuit, dar eu o fac. Este doar o chestiune de timp până ce voi învăţa să controlez procedeul şi apoi, ei bine, va deveni un talent şi nu o pacoste. Aşa încât nu-ţi face griji în legătură cu mine, da?

— Chiar crezi că mergi în alte lumi? îl întrebă ea uluită.

— Aş prefera să nici nu te uiţi ca şi cum nu m-ai crede.

— Dar... mergi cumva prin telepatie?

El o privi surprins.

— Ce ştii tu despre telepatie?

— Păi, Tom, în legătură cu asta se desfăşura experimentul. Chiar nu-ţi aminteşti? Încercam, pentru a douăsprezecea oară, să-ţi inducem o stare telepatică!

— Atunci, vorbi el după o pauză, experimentul a reuşit în mod răzbunător. Acum mă găsesc în comunicare telepatică cu creaturi aflate la distanţe de ani-lumină, într-o succesiune aleatoare. Apropo, aveţi habar cum să opriţi chestia asta?

Ea clătină din cap.

— Dar, Tom, dacă eşti telepat, trebuie să ştii la ce mă gândesc eu. Nu se poate să intri în mintea unor fiinţe de pe alte lumi, şi nu şi în cea a oamenilor de pe Pământ, nu-i aşa?

Urmă o pauză lungă, în care bărbatul o privi, cântărindu-i afirmaţia, apoi ea de-abia reuşi să-l prindă când căzu.

Simmons era acum mult mai atent la cele ce i se întâmplau. Noua forţă îi intrase în minte cu o izbitură clară, îndepărtată, însă inconfundabilă atunci când erai acordat cu ea. Pentru câteva momente, noul element se găsea, pur şi simplu, "acolo", fără conţinut, apoi începu să-i îmbibe gândurile cu o senzaţie de autenticitate ce nu putea fi respinsă de mediul său omenesc. "Acolo" deveni mai real, mai vital, decât "aici"; după acea, "aici şi acolo" îşi schimbară locurile. Într-o singură clipă, forţa se mări şi se multiplică într-un număr mare de atracţii componente mai mici; iar apoi propria lui minte, la un nivel pe care el nu-l putea controla, alese una, aparent întâmplător, iar celelalte se topiră. Atracţia aleasă crescu şi deveni "lumea". Multitudinea dispăru şi el se trezi într-un nou "aici".

Dacă măcar ceva din toate astea ar fi avut sens.

Se odihni şi încercă să analizeze situaţia. Împrejurimile sale erau confuze, dar ajunsese să se obişnuiască cu aşa ceva; ar fi fost mai zăpăcit dacă n-ar fi fost aşa. Dar amorfitatea generală, ambiguitatea strălucirilor şi umbrelor mişcătoare păreau ciudat de familiare în tot suprarealismul lor. Se părea că nu avea nici un fel de trup. Căută o minte-gazdă.

Când o localiză, înţelese. Gazda lui dormea; fragmentele care îi treceau prin faţă erau frânturi de vise.

Pentru gazdă putea fi foarte bine, însă Simmons nu avea multă vreme la dispoziţie şi n-avea chef să şi-o piardă în somn. Se străduí pentru trezire, şi îşi simţi gazda ferindu-se şi luptând împotriva lui, protestând. Simmons se dovedi mai puternic. Deschise ochiul lor.

Un glas interior, încă toropit de somnul întrerupt, se întreba ce anume îl trezise. Simmons îl ignoră, şi exploră noile lui simţuri şi împrejurimi.

Vederea: lumină slabă, căzând prin panourile translucide de deasupra capului într-o cameră circulară, boltită. Se găsea imersat, până la maxilarul său lung, într-un lichid rece care bolborosea continuu. Sunetul, un susur permanent de fluid curgând şi căzând; o briză uşoară mângâind exteriorul camerei. Îşi simţi propriul trup, inelele lungi, flexibile odihnindu-se în lichid ca o salamandră cu multe membre. Inelele păreau atât de diferite încât se întrebă dacă erau toate ale lui, şi îşi aduse aminte, cu întârziere, să-şi caute simţul telepatic. În cameră cu el se mai afla cineva, un alt adormit, ale cărui inele erau întrepătrunse cu ale lui.

Glasul gazdei sale, furios şi înspăimântat, răcnise tăcut în interiorul său. Acum îl ascultă.

"Ce mi se întâmplă? Sunt nebun sau bolnav? De ce sunt treaz când ar trebui să dorm?"

"Totul este în ordine", vorbi Simmons liniştitor. "Nu o să te rănesc câtuşi de puţin. Îmi pare rău dacă te-am deranjat, însă în curând trebuie să plec."

"Curente, SUNT nebun", spuse glasul

interior apoi, după o pauză scurtă, izbucni: "Imediat să pleci din mine, ai înţeles? Imediat! Sunt un glowl decent, sănătos, muncesc din greu, n-ai dreptul să intri în mine în felul acesta. Acum, pleacă."

Se distingea un subcurent puternic de panică.

"O să ies când o să ies", făcu Simmons cât mai consolator cu putinţă. "Relaxează-te şi nu mai mă deranja. Sau, spune-mi despre lumea şi rasa ta; am nevoie de toate informaţiile disponibile."

Se flexă, asigurându-se cum îşi putea folosi aripioarele-membre scurte ca să se poată propulsa; implica acţionarea muşchilor de pe întreaga lungime a corpului.

"Nu mai mă zvârcoli!" ţipă celălalt. "N-ai minte? N-ai ruşine? O SĂ–MI TREZEŞTI NEVASTA!"

Simmons ridică din umeri, un gest mult mai impresionant în corpul acela decât în cel anterior, şi lunecă dintre inelele nevestei. Parcurse un circuit investigativ al încăperii. Era o schimbare plăcută să fii din nou la conducere.

Camera era prevăzută cu obloane din şipci înguste. Printre ele putea zări, prin semiîntunericul nopţii, un ocean întins. Încăperea părea un fel de turelă în vârful unui turn înalt în mijlocul apei (sau acidului, sau orice ar fi fost). Putea întrezări vag insuliţe la distanţă, ca şi ceea ce ar fi putut să fie alte două turnuri depărtate între ele şi linii subţiri şi întunecate unindu-le probabil nişte căi de acces.

Împingând capul gazdei sale printre două şipci, Simmons îşi privi trupul. Apa era pompată până la înălţimea lui şi bolborosea în turelă, curgând apoi pe laturile turnului şi întorcându-se în ocean.

Înapoia lui se foi ceva, şi simţi cum i se trezea partenerul. Îşi retrase capul. "Oh, Salamandre", se auzi dinspre gazda lui. "Te-am prevenit. Acum m-am ars. Te rog, te rog, vrei să pleci şi să mă laşi pe mine să mă descurc?!"

De cealaltă parte a încăperii, cealaltă fiinţă îşi deschise ochiul mare şi purpuriu şi îl privi cu reproş. Îi parveni un mesaj direct, conţinând atât cât era necesar.

"De ce eşti treaz în perioada-de-somn, Craiul-talazurilor; eşti bolnav, sau nebun?"

Eu-l interior încercă să preia controlul şi nu reuşi. Şopti disperat: "Demon, spune-i... spune-i că m-a trezit o modificare în zgomotul pompelor osmotice."

Simmons reuşi să emită o undă mentală destul de precisă: "Stimată soţie a gazdei mele, sunt un musafir întâmplător al minunatei voastre lumi şi m-am trezit pentru o scurtă perioadă închis fără de scăpare în mintea merituosului dumneavoastră tovarăş de viaţă. Vă rog iertaţi orice inconvenienţă de moment ce ar putea fi cauzată de această vizită."

I se părea imposibil să poarte o conversaţie mai puţin înzorzonată cu aparatul de comunicaţie mintală pe care îl avea la dispoziţie.

Nevasta îl privi fix o clipă îndelungată, apoi îşi oscilă partea superioară a trunchiului, ceea ce el identifică drept o încuviinţare.

"Nebun", spuse ea. "Aşa cum am crezut."

"Soţul dumneavoastră nu este deranjat mintal", interveni Simmons, "dar temporar nu poate comunica. În clipa de faţă, conversaţi cu o fiinţă care, deşi străină de acest loc, nu doreşte răul dumneavoastră sau alor voştri."

"Trebuie să înştiinţez autorităţile", medită ea. "Cu cât mai repede, cu atât mai bine, din toate punctele de vedere. Oh, Craiul-talazurilor, cum ai putut?"

În adâncul său, gândurile Craiului ridicau un bocet jalnic, despre cum i se putuse întâmpla aşa ceva tocmai lui, care îşi ţinuse totdeauna mintea alertă, solzii lustruiţi şi morala scrupuloasă. Nu îi era de nici un ajutor.

"Sper că nu veţi face un act pripit, aducând nefericire asupra soţului dumneavoastră care este complet nevinovat de intruziunea mea în augusta sa persoană", sugeră Simmons. "În momentul sosirii autorităţilor, eu voi fi de mult plecat."

Soţia îl privi morocănoasă, iar apoi lunecă spre un ansamblu de accesorii de pe peretele îndepărtat, unde se ocupă cu echivalentul local al preparării cafelei.

"Dacă în afirmaţia aceasta nebună există vreun adevăr", aruncă ea cu indiferenţă, "tot nu mi-ar absolvi soţul. Ca să permită să fie posedat de un monstru straniu din spaţiu nu îl prea recomandă a şti să-şi păzească integritatea mintală, nu?" Ezită, cu aripioara de la gât ţinând o linguriţă deasupra unui vas metalic. "Bei cafea?"

Nu gândi "cafea", dar la asta se referea.

"De ce nu?" făcu Simmons.

Soţia deşertă linguriţa şi amestecă mixtura rezultată.

"Acum", rosti ea, revenind spre el, cu partea superioară a trunchiului ieşind rigidă din bazin şi privindu-l în ochi, "Craiul-talazurilor, nu e prea târziu să anulez chemarea autorităţilor. Dar să ştii că în cazul acesta trebuie să am asigurări din partea ta, referitoare la comportarea ta viitoare. Trebuie să mă gândesc la poziţia şi la urmaşii noştri. Pe mine nu mă sperie, bineînţeles, orice fel de comportare a ta."

"Ce fel de asigurări?" făcu Simmons. "Întreb din pură curiozitate."

Strigăt interior. "Sfinţi curenţi, ea o să vrea banii şi cheile!"

"Vreau banii şi cheile!", rosti nevasta.

"Dă-i-le lui... nu; nu. Of, cum m-am lăsat târât în asta?" gemu Craiul-talazurilor.

"Dă-ţi seama", continuă soţia, "că dacă chestia asta răsuflă, eu voi fi serios învinuită prin asociere. Ştii că am sperat într-o avansare mai rapidă a ta. Acum că ai înebunit...", ridică ea din umeri, "e normal ca eu să beneficiez de toate drepturile ca să pot înăbuşi scandalul, conducând cuibul în felul meu; altfel, trebuie să te predau ca să mă pot restabili. Mi-este greu, pentru că realmente te iubesc, Craiul-talazurilor, însă..., suspină ea, "ce altceva poate să facă o soţie decentă?"

Primele cuvinte ale lui Simmons la înapoierea pe Pământ au fost:

— Iartă-mă.

În încăpere se găseau şi alte persoane, mişcându-se tăcute în jurul lui; una dintre ele îi întinse un sandviş. El continuă să o privească pe femeie.

— Cred că ultima dată m-am comportat destul de urât faţă de tine. Sper însă că-ţi dai seama de tensiunea la care sunt supus.

— Nu-i nimic, Tom. Înţeleg.

— Nu, dar a fost de neiertat. Nu se va mai întâmpla. Acum, ce o să faceţi cu starea mea?

Lângă el apăru un bărbat cu figura masivă.

— Din fericire, treptat, îţi revii. Acum şase ore nici nu puteai judeca.

Simmons se aprinse.

— Voi aţi fi putut judeca dacă aţi fi fost în locul meu? Ştiţi cât am fost în şase corpuri străine, şapte dacă îl număr şi pe ăsta... în numai... cât timp?

— Vreo douăsprezece ore, răspunse femeia.

— Începem să te credem, urmă bărbatul. Şi am dori să aflăm tot ce s-a întâmplat. E realmente o surpriză să cercetezi în telepatie şi să dai peste călătoria spaţială. În fine, proiecţie astrală.

Femeia îi puse mâna pe braţ.

— Sperăm că aşa este. E o mare uşurare să constaţi că nu a fost vorba de... un şoc... fiziologic sau... mintal.

Simmons se uită de la unul la celălalt, şi brusc înţelese că îi acceptase ca fiind asemenea lui. Fie că era mai bine, sau mai

rău, şi până nu i se demonstra contrariul, aceasta era lumea lui. Cel puţin era un loc în care revenea mereu. Trebuiau să-l ia.

— Am ajuns la concluzia că, într-adevăr, interceptezi rase telepatice undeva printre stele, vorbi din nou celălalt bărbat, dar nu şi gânduri omeneşti, iar asta înseamnă, pur şi simplu, că oamenii sunt emiţători telepatici nuli. Pentru un contact sunt necesari atât emiţători cât şi receptori, iar oamenii nu sunt nici una, nici alta. Se pare că am făcut din tine un receptor super-sensibil şi totuşi nu poţi citi gândurile oamenilor.

Simmons muşcă meditativ din sandvişul din mână, şi descoperi o capacitate senzorială încă necunoscută a trupului. Gustul îi plăcu.

— Mă tem, se adresă el femeii, că până acum m-am gândit la tine doar sub termenul "femeia". Presupun că ai un nume, nu?

Ea îşi muşcă buza.

— Eu sunt Debbie. Deborah Simmons.

— Ah. Căzu pe gânduri. Coincidenţă de nume, ceva?

Femeia clătină din cap.

— Ah, repetă Simmons. Uite, Debbie, iartă-mă. Până la urmă, o să-mi reamintesc totul, trebuie.

— Mai bine întoarce-te în pat, vorbi celălalt bărbat. Considerând experienţele anterioare...

— Oh, nu, protestă Simmons. Tocmai începuse să-mi placă locul ăsta. Vrei să zici că sunt pe punctul de plecare? Se lăsă condus înapoi în pat, continuând să se lamenteze: Ce am făcut ca să fiu tratat în felul ăsta? N-am cerut şi nici nu doresc aşa ceva. Să ţopăie altcineva din lume în lume, ce-aţi zice? De ce nu pot rămâne ca un om normal şi să reîncep să-mi cunosc casa şi pe Debbie, şi...

Plângerile se pierdură undeva în vid.

Simmons se găsi din nou într-un spaţiu neformat, pregătit pentru altă naştere străină. Trecură epoci în vreme ce îşi căută simţurile.

"Este cineva pe aici?" gândi el, iar gândul se împrăştie de la el în toate direcţiile, pierzându-se în distanţă fără nici un ecou. Nu exista nimic cu care să poţi simţi, nimic de mişcat.

În cel mai rău caz, decise el, avea să rămână aici, în nicăieri, ceva mai mult de o oră, iar apoi avea să se întoarcă în corpul său... dacă trupul omenesc era într-adevăr al lui. Nu, gata cu dubiile; acceptase rolul de om ca fiindu-i potrivit.

Simţi brusc o mişcare sclipitoare, ca o rază de lumină trecând peste el, apoi dispăru la fel de rapid.

"Hopa!" exclamă Simmons. "Este cineva aici?"

După o pauză, un alt fulger luminos traversă extrem de rapid nou perceputul său câmp vizual. Apoi încă un fulger.

"Stai", făcu Simmons. "Nu-l pot prinde."

Lumina reapăru încetinită; se duse şi se întoarse ca un şir de becuri, aprinzându-se şi stingându-se în fracţiuni de secundă, scriind cuvinte în faţa lui. HOPA. PRINDE. CINEVA AICI. PRINDE. HOPA.

"Pot vedea cuvinte", spuse Simmons. "Dar nu cred că ajungem foarte departe."

Lumina reapăru. NU CRED, NU VEDEA. CRED CUVINTE, VEDEA CUVINTE. PRINDE. AJUNGEM DEPARTE. CRED CUVINTE.

"Tu poţi vedea doar vocabularul folosit de mine", ghici Simmons şi luminile clipiră, încuviinţând triumfătoare.

TU FOLOSIT VOCABULARUL. AJUNGEM FOARTE DEPARTE. FOLOSIT VOCABULARUL.

Simmons trecu pe vocabular. Interlocutorul său învăţa rapid. În curând, Simmons simţi că putea aborda problema lui.

TU GÂNDEŞTI PROBLEMĂ, EU GÂNDESC...

"Răspuns, poate?" sugeră Simmons.

EU GÂNDESC POATE RĂSPUNS, POATE EU NU GÂNDESC RĂSPUNS. TU GÂNDEŞTI.

Discuţia părea folositoare. Conştient de limitarea timpului său, Simmons prezentă rapid principalele puncte ale întâlnirilor sale şi fu răsplătit cu o întrerupere totală a luminilor vreme de trei secunde.

Apoi: ŞAPTESPREZECE POSIBILITĂŢI REMARCATE. DOAR DOUĂ PROBABILE, În SCURT TIMP NOI VORBIM CU TINE. PE DE O PARTE, TU TE MIŞTI, NU CU VOIA TA, ÎN SALTURI MINTALE LA MAI MULTE FIINŢE TELEPATE.

"Cum se petrece asta? Şi cum o pot opri?"

DE CE OPRI. POŢI CONTROLA. FOARTE MULT BINE. CUM SE PETRECE POATE PROBABIL AŞA.

Lumina deveni complet dezlănţuită şi produse o imagine limpede a unei galaxii, rotindu-se înaintea lui în scântei tăcute. Deoarece fiecare din milionul de stele părea bazată pe un efect de flash stroboscopic de la o singură sursă luminoasă mişcătoare, deplasarea punctului trebuie să fi fost într-adevăr rapidă.

Textul apăru sub imagine. GALAXIA NOASTRĂ, apoi subliniat: EXISTĂ ŞI ALTELE.

"Aha."

VEZI ÎN LUMINĂ. **ACUM**, NU VEZI TELEPAT. DACĂ VEZI TELEPAT, VEZI GALAXIA AŞA.

Galaxia tremură şi îşi schimbă aspectul. Majoritatea stelelor simple dispăruseră, însă multe surse străluceau mult mai puternic, iar nucleul scânteia într-o aglomerare splendidă.

VEZI TELEPAŢII CA LUMINĂ, clipi mentorul său. SUNT POATE FIINŢE NATURALE, POATE LUCRURI **FĂCUTE** DE FIINŢE... POATE ALTELE. ACEST TELEPAT, un indicator de lumină roşie alergă printre stele, UN NOR FOARTE, FOARTE MARE, PROBABIL NU ESTE VIU, DAR GÂNDEŞTE, LUCRURI FOARTE MARI ŞI INTERESANTE. AICI, AICI, MULTE LOCURI, NU O FIINŢĂ, MULTE FIINŢE, NU TOŢI CA TOŢI; DAR TOŢI UN TELEPAT. ALŢII, AICI, AICI, AICI, AICI, DOAR O FIINŢĂ. LUMINĂ PUTERNICĂ E TELEPAT MARE, LUMINĂ SLABĂ TELEPAT MIC.

Simmons era uluit. Încerca să memoreze cât putea mai mult din harta galaxiei, însă complexitatea îl copleşea.

"Unde suntem acum?" întrebă el. "Şi unde este Pământul?"

POATE NU PRINS, sosi răspunsul. TU CA TRUP ACUM PE PĂMÂNT. NOI MINTE ŞI MINTE NU NE ÎNTÂLNIM ORIUNDE. DAR NOI AVEM CASA AICI, VEZI AICI, O, 67003% DE LA CENTRUL GALAXIEI. TU EŞTI DINTRE FIINŢELE NON-TELEPATE, NU VEZI AICI. NICI O LUMINĂ TELEPATĂ. DAR POATE PROBABIL PRINZI UNDE. TU MERGI LA OMPHALOS. NOI CUNOAŞTEM FIINŢELE OMPHALOS. AICI UNELE FIINŢE CU CARE AI DISCUTAT TELEPAT, CRED TU CURÂND MERGI LA TRUNCHI, ADICĂ FIINŢE DIN CENTRUL GALAXIEI. DECI PROBABIL POATE VOI SUNTEŢI AICI. Indicatorul se plimbă peste un sector uriaş al galaxiei. PE DE ALTĂ PARTE, PROBABIL POATE NU.

Galaxia dispăru, înlocuită de vederea schematică a unei planete rotindu-se încet în sus, pe un fundal presărat cu constelaţii. Pe suprafaţa planetei apărea o cruciuliţă roşie şi imaginea se deplasă către ea.

TU AI CORPUL ŞI MINTEA ÎN LOCUL ÎNSEMNAT ROŞU. TU NU PRINZI TELEPATIA. BRUSC, TU PRINZI TELEPATIA, ŞI...

Deasupra orizontului planetar, fundalul înstelat explodă instantaneu în noi străluciri, scânteieri şi aglomerări de lumină roşie.

TU BRUSC VEZI TELEPATIA, MARE,

MIC, APROAPE, DEPARTE. ŞOC TELEPAT MARE. TU UIŢI SINE, TRECI DIN MINTE ÎN... DA, MULŢUMESC, AMNEZIE. ÎN ACELAŞI TIMP, MINTEA GOALĂ ŞI CAUTĂ SINE. De desupra orizontului se înălţă o sursă punctiformă de lumină puternică, eclipsând totul în zona aceea. VINE FOARTE, FOARTE MARE TELEPATIE. MINTE MARE, PUTERNICĂ CUM CAUŢI. POATE ADEVĂRAT DEPARTE ŞI PUTERNICĂ, DAR CRED MICĂ ŞI FOARTE APROAPE DE TINE. NOI NU NICIODATĂ TELEPATIE CU FIINŢELE ARBORI– UMBRELĂ.

Simmons privi fascinat rotaţia planetei dinaintea lui şi stelele noi apărute care se înălţau încet pe cer. Brusc, un nou punctuleţ ţâşni la orizont.

TU TOT CAUŢI SINE, GĂSEŞTI NU ARBORE–UMBRELĂ SINE. DAR ÎŢI APARE NOU POATE–SINE. TU LAŞI ARBORE–UMBRELĂ, MERGI LA NOUĂ DISCUŢIE TELEPATICĂ.

Simmons urmări ascensiunea noii erupţii de lumină telepatică.

"Aşa am fost azvârlit ca o minge de ping-pong de la o minte la alta", rosti el încet, "pe măsură ce mă captura fiece nouă emisiune. Iar după douăzeci şi patru de ore presupun că o iau de la capăt." Observă ceva deosebit. "De unde ai obţinut configuraţia aceea stelară?" întrebă el repede. "O recunosc."

O parte a minţii sale se întrebă ce fel de amnezie putea fi aceea care îşi uita atât sinele cât şi speciile, dar îşi reamintea constelaţiile şi mingile de ping-pong.

DIN MINTEA TA. CONFIGURAŢIA STELARĂ PROBABILĂ LA MOMENTUL PRIMEI TALE VEDERI TELEPATE. NU CUNOAŞTEM STELE TELEPATE. ACEASTA PROBABIL POATE ESTE HARTA LOCURILOR TELEPATE VĂZUTĂ DE PE PĂMÂNTUL TĂU.

"Steaua aceea roşie este Alderbaran", spuse Simmons. "Constelaţia este Taurul."

AŞA E ÎN MINTEA TA, spuseră luminile. MINTEA TA NUMEŞTE FIINŢELE CU CARE AI AVUT CONTACT TELEPATIC ÎN VOCABULARUL DIN SERIA CUNOSCUTĂ DE TINE.

"Ce serie?"

BERBECELE, TAURUL, GEMENII, CANCERUL, LEUL, FECIOARA. ÎN MINTEA TA NE SPUI BALANŢA.

"Nu!" exclamă Simmons. "Nu poate fi atât de simplu!"

NU PROBABIL POATE EXACT LEGATE UNA DE CEALALTĂ. PROBABIL FIINŢELE TELEPATE AU FIECARE ACEEAŞI... DA, MULŢUMESC, ACEEAŞI LONGITUDINE GENERALĂ CA ÎN SERIE. ACUM, PE DE ALTĂ PARTE, A DOUA POSIBILITATE PROBABILĂ CONDIŢIA TA.

Simmons uitase că el trebuia să fie un altul.

"Cum adică?"

TU NESĂNĂTOS. FOARTE PUTERNIC PROBABIL. TU CREZI CĂ MERGI SPRE STELE ÎNTR-O SERIE. CA ÎN... NU... NU... DA, MULŢUMESC, ASTROLOGIE. MINTEA TA VEDE NU-LUCRURI, CREDE NU-LUCRURI... DA, MULŢUMESC, HALUCINAŢII. NU ASEMENEA LUCRU ASTROLOGIE, MINTEA TA GĂSEŞTE DIN NIMIC.

"Doar nu poţi crede că şi tu eşti o halucinaţie a mea!"

FOARTE PROBABIL POSIBIL POATE DA. POSIBIL POATE NU. PE DE ALTĂ PARTE...

Toate luminile se stinseră, brusc.

"Balanţa? Balanţa, eşti acolo?"

Simmons era iarăşi singur în nimic.

— Cred că acum i-am prins, rosti el brusc şi toţi cei din încăpere tresăriră.

Cu un minut înainte fusese destul de dus de pe lume. Acum se plimba agitat pe podea.

— Întâi, să presupunem că salturile

mele telepatice interplanetare sunt reale. Alternativa ar fi că eu sunt nebun şi cu asta nu sunt în nici un caz de acord. Locurile acelea sunt tot atât de reale ca şi acesta. Oricine ar prefera să creadă că halucinez n-are decât să teoretizeze în direcţia respectivă, însă eu nu mai am chef să aud; nu mă interesează. Apoi, modusul operandi e logic. Acolo în spaţiu există hoarde de staţii telepatice emiţătoare, iar eu le interceptez pe măsură ce planeta se roteşte, una după cealaltă, clic, clic, clic... ce e, Debbie?

Femeia îl privea zăpăcită.

— Suntem daţi peste cap, răspunse ea. Acum un minut erai în comă adâncă, iar acum arunci ipotezele mai iute decât le putem noi urmări.

— N-am fost în comă, replică Simmons. Trupul meu se odihnea, în vreme ce eu urmam un curs rapid şi concentrat de galactografie telepatică. Situaţia e complicată, dar dacă ne mai gândim, îi putem face faţă. Avantajele ar fi enorme. Mai întâi, trebuie să perfecţionăm afacerea asta cu inducţia telepată şi, tot atât de important, să găsim un mod de a o asista. În cele din urmă, vom dori să găsim o modalitate de control şi selectare a staţiei dorite. Între timp, o să culegem informaţii despre starea galaxiei. Gândiţi-vă, acolo ne aşteaptă nu mai ştiu câte arte, filozofii şi ştiinţe. Asta nu e un dezastru, e o şansă imensă. Ne găsim acum în poziţia de a asculta universul din cămăruţa noastră de aici, de pe Pământ.

— Pare grozav, încuviinţă bărbatul cu chip rotund, al cărui nume Tom tot nu-l ştia. Dar dacă toate informaţiile astea ne vor parveni prin tine, trebuie să avem mare grijă de staţia noastră de recepţie. Nu suntem încă prea siguri cum am creat-o.

Simmons se răsuci către el.

— Ce fel de experiment era? se interesă el. Nu-l putem reface?

— Neurochirurgie, droguri, hipnoză, toate într-o combinaţie aparte creată de tine, Tom, răspunse bărbatul. Am putea repeta experienţa, dacă am mai avea un voluntar. Până acum, tu ai fost singurul destul de nebun... scuze, o figură de stil... ca să încerce combinaţia ta. Făcu o pauză. Nu ştiu dacă ceea ce ţi se întâmplă acum îi va atrage sau îndepărta pe voluntari.

— Bun. Fiţi atenţi cu toţii, gândiţi-vă, gândiţi-vă. Stoarceţi-vă creierele... asupra experimentului, asupra posibilelor pericole, asupra lucrurilor menţionate de mine mai înainte. Când voi reveni aici, vreau să-mi daţi o listă de recomandări referitoare la cele ce trebuie să ştim. S-ar putea foarte bine să dau peste minţi care să cunoască unele răspunsuri. Cancer, război, energie... călătorie spaţială, dacă mai avem nevoie de ea... toate răspunsurile se găsesc acolo şi peste puţin timp le vom avea.

— Tom, întrebă Debbie, cum este acolo? Nu ne-ai dat încă nici un indiciu.

El îi zâmbi.

— E ca cea mai nebună povestire science-fiction scrisă vreodată. Pregătiţi un casetofon pentru când mă întorc şi o să-mi încep jurnalul. Bun, şi-acum ar fi mai bine să mă bag în pat.

Se lăsă pe spate şi îi zâmbi din nou lui Debbie.

— Ne vedem peste două ore, spuse el şi închise ochii.

— Nu ştiu ce dracu să cred, recunoscu Dr. Berkson. Din punct de vdere medical, corpul lui e în stare perfectă. Totul se petrece în minte... şi aici poţi interpreta cum doreşti. Ce-i chestia asta cu călătoriile telepatice, Art? Poate fi posibilă? Nu-i deloc specialitatea mea.

— Într-adevăr, sună dubios, încuviinţă Art Hover, împingându-şi ochelarii în sus pe frunte. Bineînţeles, e absolut imposibil; totuşi cred că asta nu o poate împiedica să fie adevărată.

— Dar tu ce crezi, Art? Nu-i acum

momentul pentru paradoxurile tale.

— Eu mă tem că a dat de fund, interveni Jim Lindland. Va trebui să-l pescuim înapoi.

De lângă trupul pustiu al soţului ei, Deborah Simmons îi privi pe cei trei bărbaţi.

— Nu este nebun, rosti ea cu fermitate. Cred că spune adevărul în legătură cu cele ce i se întâmplă.

Cei trei se uitară la ea, apoi continuară să vorbească în şoaptă.

Deborah îl privi iarăşi pe Simmons. Ochii îi erau deschişi. Urmă o pauză lungă, după care el vorbi:

— Mişcă-te. Trebuie să mă ridic.

— Dar abia ai plecat acum cinci minute, făcu ea de parcă ar fi fost lucrul cel mai natural de pe lume. Se ridică totuşi de pe pat.

Simmons se sculă. Dr. Berkson, care tocmai voia să spună ceva, amuţi.

— Există foarte puţin timp de acţionat, rosti Thomas Simmons cu un glas sec, şi deloc de explicat. Ascultaţi atenţi! Este absolut necesar să mă deplasaţi rapid în direcţia contrară mişcării de rotaţie a Pământului, aşa încât să-mi pot menţine actualul vector unghiular faţă de sfera siderală. Cum o facem?

Urmă o tăcere stupefiată, apoi Art Hover îşi drese nervos glasul:

— Nu cred că te-am prea înţeles, Tom. Ce urmăreşti?

Simmons se încruntă.

— Credeam că am fost destul de limpede. Trebuie să mă deplasez către... vest, cu o viteză corespunzătoare rotaţiei planetei. Şi cât mai repede. Mă bizui pe voi să puneţi la punct amănuntele.

— Nu putem face asta, rosti Jim Lindland şi Dr. Berkson adăugă:

— Întoarce-te în pat, Tom.

Amândoi amuţiră însă când el îi privi.

— Nu pot face nimic, până nu le spui motivul, Tom, interveni Deborah. Încă nu s-au hotărît dacă nu eşti totuşi nebun.

Înapoia tonului său calm se simţea mânia de abia stăvilită.:

— Am spus că nu e vreme de explicaţii, şi nu-mi place să mă repet. Să-i dăm drumul odată!

— Ne-am mişca şi mai repede, dacă ne-ai oferi un "de ce" rapid, Tom, făcu Art nervos, umezindu-şi buzele.

Braţele lui Simmons stăteau inerte pe lângă trup, dar degetele se flexau spasmodic.

— Iute, atunci. Nu am avea absolut nici o şansă, dacă n-ar exista un lucru extrem de fericit.Între aceste treizeci de grade de longitudine nu emite nici o civilizaţie puternică din punct de vedere telepat. Asta înseamnă că în decursul acestei perioade de două ore, şi numai atunci, mă aflu în controlul propriei mele minţi. Dacă mă puteţi păstra sub acest unghi faţă de constelaţii, voi fi în siguranţă. Şi, ceea ce este mult mai important, omenirea va fi în siguranţă. Acum, vă rog, putem să-i dăm drumul odată!

— Siguranţa omenirii? Faţă de cine? întrebă Lindland.

— Faţă de cea mai perfidă şi totală invazie extraterestră pe care v-o puteţi imagina. Vreţi să mă ţineţi vorbind aici până ce-i prea târziu?

Art se uită la Jim.

— Eu nu cred... nu cred nici că putem face ceva într-un răstimp atât de scurt, însă o să chem executivii, să vedem. Părăsi încăperea.

— Dacă nu putem reuşi de data asta, spuse Thomas Simmons, vreau să-mi promiteţi următorul lucru. Ţineţi-mi trupul aici, încuiat tot timpul. Nu acordaţi nici o atenţie la ceea ce vorbesc în alte ocazii - nu va fi Thomas Simmons cel care vorbeşte, ci un altul, atât de străin încât nici nu puteţi crede. Doar pe parcursul vectorului gol pot opera liber, în anotimpul acesta, între opt şi zece seara.

— Nu poţi fi serios, făcu Lindland. Doar nu te aştepţi să credem...

— Universul este un loc nemilos, îl întrerupse Simmons, şi-i pasă prea puţin ce crezi tu sau oricare alt om. El acţionează, în vreme ce voi ezitaţi şi încercaţi să vă hotărîţi. Acum, în continuare, aş dori să aranjaţi ca şi alţii să-mi repete experimentul. Avem nevoie de câţi mai mulţi receptori telepatici pentru a încerca să ne apărăm.

— Decizia aceasta nu o pot lua eu, domnule Simmons, vorbi iar Berkson, însă nu cred că doreşti să fi urmat de voluntari până nu este limpede ce ţi s-a întâmplat ţie.

Simmons se îndreptă către medic şi-l privi direct în ochi.

— Este lipsit de importanţă dacă sunt voluntari sau nu, rosti el cu răceală, atâta vreme cât ei există.

Îl fixă cu privirea până ce Berkson se uită în lături, apoi se îndreptă către fereastră şi trase perdeaua. Rămase acolo, nemişcat, privind cerul nopţii spre est.

— Până nu avem cel puţin un receptor telepatic plasat la fiecare treizeci de grade longitudine, suntem vulnerabili invaziei, acum, când ne-am anunţat prezenţa în întreaga galaxie. Nu ne putem aştepta la politeţuri.

Deborah Simmons veni în spatele lui şi privi la locul unde Antares strălucea în depărtările nopţii.

— Vreţi să ne lăsaţi puţin singuri? întrebă ea. Vreau să vorbesc cu Tom între patru ochi.

Când rămaseră singuri, Simmons se răsuci spre ea, cu un gest de frustrare.

— Tu înţelegi, făcu el. Ştiu că o să mă ajuţi. O apucă de umeri cu blândeţe şi continuă convingător: Tu eşti singura pe care pot realmente conta în momentele grele. O să o faci, nu-i aşa?

Foarte încet, o trase către el şi o sărută lung, apoi o ţinu la piept.

— Nu ştii cât de mult am nevoie de tine.

Femeia rămase un timp lipită de el, apoi îl împinse încet şi îl privi:

— În nici un caz nu doresc o invazie extraterestră pe Pământ, spuse ea.

— Atunci ajută-mă să-i conving. Ştiu ce fac, e singura cale.

— Mai sărută-mă o dată, îi ceru ea.

El o sărută.

Femeia i se desprinse din braţe.

— Îmi pare rău, spuse Deborah. Aş face multe pentru aşa ceva, dar ţi-am zis: Nu vreau o invazie extraterestră a Pământului. N-o să te ajut.

— Dar ţi-am spus...

— Nu te cred. Minţi. Şi trebuie să le spun şi lor.

Se întoarse, dar el o prinse de umăr.

— Nu o să faci un nebun din mine. N-o să le spui nimic!

— Trebuie. Asta o ştii şi tu. Te-ai schimbat prea mult. Nu cred că eşti tu cel adevărat. Eşti un... un "invadator", nu-i aşa?

Mâna lui strânse şi răsuci şi ea căzu în genunchi. Cu cealaltă mână, el ridică receptorul telefonului. Rămase aşa, lângă femeie, în timp ce ea se zbătea să se elibereze, cu telefonul ridicat deasupra capului ei, vorbindu-i:

— Dar ţi-am spus, iubito, nu vei spune nimănui nimic!

După aceea vorbi din nou, icnind:

— ...crede. Nu crede. Nu...

Se clătină o clipă, apoi căzu pe marginea patului. Urmă o tăcere lungă, timp în care roti receptorul în mână. În cele din urmă, se uită la Debbie.

— Nu am fost eu, rosti el.

Ea încuviinţă tăcută, albă la faţă.

— Am fost prins înăuntru tot timpul ăsta, îi explică el, încercând să te strig, să-l opresc. Dar controlul lui era mult prea bun. N-am avut nici o şansă. Ochii săi erau imploratori: Ştii că n-am fost eu?

Deborah stătea lângă el, în genunchi, ţinându-l strâns:

— Oh, Doamne, da. Ştiu, Tom! Nu crezi că pot simţi diferenţele? Slavă Domnului că te-ai întors!

El continua să o privească, zguduit.

— Singurul lucru în legătură cu care a minţit a fost aşa-zisul vector neocupat. În realitate, este ocupat... de ei.

— Cine sunt ei?

— Cine ştie? Minţi îndeajuns de puternice ca să mă îndoaie din clipa în care i-am atins, şi să vină până aici. Îndeajuns de nemiloase ca să hotărască invadarea planetei. Îndeajuns de competente ca aproape să reuşească.

Ea se aşeză pe pat, cuprinzându-l cu braţul; el nu se putea opri din tremurat.

— Va trebui să mă amorţiţi cu droguri sau ceva similar, la ora opt, în fiecare seară, Debbie. Nu mai rezist la aşa ceva. Nu putem risca.

Femeia îl mângâie cu mâna pe picior, apoi îl strânse.

— Nu uita ce ai zis înainte... pe când erai tot tu. O să găseşti pe acolo, prin spaţiu, pe cineva care ştie răspunsul şi la... la problema lor.

— Ar fi bine. Însă, Debbie, mi-e teamă. Nu vreau să mai merg. Credeam că totul era limpede: toţi cei de acolo erau prieteni, cu ştiinţă şi bunătate. Ei bine, vezi, mai sunt şi altfel de cazuri.

— O să reuşeşti, Tom. Toţi suntem alături de tine.

El surâse obosit.

— Călătoresc la mare distanţă de suportul vostru moral. Dar apreciez gândul.

Căzu într-o tăcere atât de profundă încât ea îl cercetă cu privirea, ca să vadă dacă nu cumva plecase din nou. Era însă tot acolo. Ceea ce rosti, în cele din urmă, ar fi trebuit să o surprindă.

— Te prindea, nu-i aşa?

— Am ştiut că nu eşti tu, Tom. Aproape imediat.

— Dar, oricum, era gata să te prindă, nu?

Ea se ridică şi începu să se plimbe, tulburată.

— Tom, chestiunea asta e teribil de confuză pentru noi toţi. Nu aşa cum este pentru tine, dar... înţelegi?

— Am înţeles cum l-ai privit când juca puternic. Eram prins aici, nu puteam decât să privesc şi să urlu, fără ca tu să mă poţi auzi. Era gata să te prindă, Debbie, nu poţi nega. Făcu o pauză, apoi adăugă cu blândeţe: Înţeleg că este mult de când ai obţinut ceea ce ai vrut, într-adevăr, de la mine. Sau n-ai obţinut niciodată?

Femeia alergă către el cu un suspin, prinzându-i chipul între palme.

— Tom, Tom, rosti crispată, pentru Dumnezeu, nu fi gelos! Ascultă-mă, iubitule. El era acolo, vorbea ca în visul unei fete, era în trupul tău, pentru Dumnezeu... şi nu m-a prins. Pentru că el nu erai tu! Ai înţeles?

Simmons o cuprinse cu braţele, lăsându-şi obrazul pe sânul ei.

— Da, Debbie, făcu el în cele din urmă. Mulţumesc. Ăsta-i un gând frumos pe care să-l iau cu mine. Pentru că mă tem că acum trebuie să plec la Săgetător.

"Şi de unde dracu' ai venit, tipule?" a fost începutul primei comunicări. "Nu-mi răspunde imediat, e cam neplăcut aici. Vin cu tine într-o clipă."

Avea să fie cam greu să fii cu cineva mai mult decât fusese deja, îşi spuse Simmons. Cine vorbeşte de apropiere! Se străduia după o senzaţie a ultimului său locaş temporar.

"Hei, nu mai face aşa", strigă gazda lui. "Lasă în pace blestemaţii ăia de muşchi. În clipa asta numai de nişte extraîncordări nu mai am nevoie."

Simmons se opri, mulţumindu-se să observe pasiv mediul cu noile lui simţuri. Prima intrare într-un trup nou, într-o lume

nouă, continua să fie un moment de totală confuzie, iar faptul că nu era capabil să inițieze nici o activitate motorie făcea imposibilă diferențierea între trupul său și împrejurimi. Începu să-și ordoneze simțurile, încercând să le potrivească laolaltă într-o situație coerentă. Era destul de complicat, deoarece poseda numai obișnuitele lui simțuri subiective în care să încapă alți stimuli obiectivi; ceea ce decidea el să interpreteze în termeni vizuali putea fi senzația directă a unor câmpuri magnetice, iar citirile sale aurale puteau deriva de la un fel de sonar. Apoi totul putea deveni straniu și inconsistent, iar el trebuia să încerce iarăși, simțind magnetismul și mirosind ecourile. Asta îl menținu ocupat o vreme. Între timp, gazda lui continuă să fie ocupată cu afacerile ei personale.

După o vreme, Simmons deveni extrem de conștient de prezența a "ceva" care se făcea tot mai simțit prin toți receptorii senzitivi. Era fie o creștere, o apropiere sau o intensificare, într-o manieră pe care o considera iritantă, indiferent dacă o socotea un sunet întețindu-se mereu, o lumină tot mai puternică sau o duhoare crescândă. O extrapolare rapidă sugeră că, indiferent ce ar fi fost, peste câteva clipe ar fi fost tot ceea ce era. Existența ei în modul aclea părea incompatibilă cu cea a lui.

Iar apoi, printr-o deplasare Doppler, trecuse și se micșora iarăși, sau se depărta, sau diminua. Simmons și-ar fi relaxat ușurat noul său trup dacă ar fi știut cum.

În sfârșit, gazda își aminti de el. "Atins și îndepărtat o clipă acolo, eh? Bun, pentru o vreme suntem pe linia dreaptă. Cine spuneai că ești?"

"Ce a fost aia?" reuși Simmons să articuleze.

"Aia? Ce? Ah... tocmai am trecut printr-o cromosferă solară. E calea cea mai rapidă de a ieși dintr-un sistem, însă destul de complicat să o nimerești cum trebuie. De asta n-am vrut să te foiești."

Jocuri cu proeminențe solare? Doar de dragul întrecerii? Simmons nu întrebă. Preferă să răspundă la cealaltă întrebare.

"Sunt doar un vizitator temporar. Nu controlez perfect locul în care sunt, dar, dacă dorești, o să încerc să nu mă bag în calea ta. Nu rămân prea mult aici."

"Hei, nu-i nevoie să fi politicos", făcu celălalt. "Te găsești aici, hai să împărtășim experiențe, pentru asta sunt mințile. Este o cale spre următorul sistem."

"N-ai putea să-mi dai ceva pentru orientare?" întrebă Simmons. "Mă străduiesc să-mi dau seama ce ești tu și ce este... nava ta? De pildă, bara aceea oscilantă este unul din apendicele tale sau prelungirea exterioară a unui aparat?"

Gazda reuși echivalentul unui râs gâlgâit; totul se îndoi și se scutură. "Totul sunt eu", chicoti el. Se scutură și mișcarea se transmise de-a lungul întregii sale lungimi, extensorii se ridicară, panourile se contractară, tuburile pulsară și circuitele clipiră. "Doar eu. Singurele lucruri pe care nu le-am putut mișca au fost stelele."

Avea cam treizeci de kilometri pe axa mare. Era propria lui navă spațială. Simmons se simți impresionat.

"Până acum nu mi-am mai imaginat ceva ca tine", recunoscu el.

"Și cum te simți în halul ăsta de ignorant?" întrebă nava, apoi, simțind că Simmons se ofensase, adăugă: "Hei, voiam să zic că a trecut atât de mult de când am ieșit în univers, încât sunt curios cum e pentru voi speciile-prunci, abia ieșite din găoace și așa mai departe."

Simmons nu comentă. La urma urmei, observația era justă.

"Care este domeniul tău efectiv?" continuă nava cu întrebările.

"Aș zice că nu poți să fii din sistemul pe lângă care tocmai am trecut. Citirile de viață dintr-acolo erau nule și, oricum, puterea prezenței tale nu slăbește. Știi cumva

dacă acesta e un prim contact?"

"Primul meu contact cu tipul tău", răspunse Simmons. "Deşi am mai avut contacte şi cu alţii."

"Ho-ho", gândi celălalt. "Trebuie să fii complet din alt roi. Stai aşa, vine alt sistem. Stai pe loc şi nu mişca nimic."

Un alt soare se ivi, la început gradat şi apoi tumultul acela care i-ar fi oprit inima lui Simmons dacă în clipa aceea ar fi avut aşa ceva. Când dispăru înapoia lor, mintea lor comună fu ocupată pentru o clipă de o învălmăşeală bolborositoare de imagini încoerente, senzaţii şi pasiuni, care dispărură tot atât de brusc.

"Asta ce a fost?" întrebă Simmons zăpăcit.

"Oh, asta a fost viaţă destul de primitivă, pe a doua planetă. Am cules câte o minte din fiecare specie şi le-am trimis pe toate, laolaltă, la Procesorul Central, pentru înregistrare. Procedura Standard de Operare. Desigur, în cazul tău, vreau să zic, complet din afara Roiului, ce nevoie este? Eşti amuzant, recunosc, însă Roiul e principala noastră preocupare, nu eşti de acord? În plus, îmi poţi fi de ajutor acum. Dacă nu te deranjează să-ţi tragi greutatea, da?"

"Absolut deloc, deşi mă îndoiesc că o să rămân prea mult cu tine ca să te pot ajuta cine ştie ce."

"Ah, te descurci grozav, gândindu-ne ce eşti", admise nava, tolerantă. "Fă doar o intrare în jurnal, vrei?"

"Jurnal?"

"Ah, da, uită-te. Simte ce fac aici. Muşchiul ăsta (te-ai prins?) acţionează mecanismul înregistrator. Cât timp este deschis, lasă în el structuri calorice de forma asta; în cazul de faţă, vrem să marcăm planeta a doua a stelei, pentru reverificare peste un megaan, pentru progres evoluţionar ulterior."

"Faceţi multe înregistrări?"

"Trebuie. Ştii câte stele sunt în Roi? Până apucăm să le vedem pe toate, a venit vremea să o luăm de la început. Nu ştiu cum se descurcă tipii din Nucleul Central. Ne apropiem din nou. Oho, grozav, asta e o trinară."

Dacă Simmons ar fi avut ochi, ar fi strâns din ei în următoarele cinci minute.

Când totul se termină şi nava se îndreptase pe următoarea ei traiectorie, Simmons îşi aminti să pomenească de un subiect important. Era plăcut să te distrezi prin galaxie, dar micuţa lui lume era ameninţată; o ameninţare care, recunoştea fără tragere de inimă, fusese adusă de el.

"Mă întreb", începu el şovăitor, "dacă mă poţi ajuta cu o mică problemă."

"Dă-i drumul."

"Păi, eu vin dintr-o specie de nontelepaţi, de pe o planetă micuţă, nu ştiu exact de unde dracu' şi tocmai am intrat în contact cu nişte tipi cam duri."

Expuse ameninţarea Scorpionilor. Nava era indignată.

"Hei, auzi, îi ştiu pe ăştia. Bagă piciorul în uşă şi după aia iau totul. Nişte pacoste. Fii atent, există un singur mod de a te ocupa de tipii ăştia, ştii ce vreau să spun?"

"Cum adică?"

"Mai întâi îi laşi să înceapă să vină. Între timp, aranjezi un transfer mintal al tuturor alor voştri la o sursă din afara planetei..."

"Şi cum reuşim asta?"

"Iar după aceea, când ei sunt toţi în trupurile voastre pe planeta originară şi voi sunteţi toţi afară..."

"Da?"

"Aruncaţi planeta în aer. Bum! Şi nu or să mai deranjeze niciodată, pe nimeni. Pentru specia lor e singura modalitate."

Simmons oftă mintal: "Nu cred că putem aranja aşa ceva."

"Înmormântarea voastră, tipule. Altă stea. Linişte acum."

Noua stea crescu şi ţâşni spre ei. Simmons aproape că se obişnuise cu fiorul

cauzat de apropiere. De data aceasta însă, lucrurile se petrecură puţin diferit.

"Excrement", izbucni brusc nava. "La stânga! Vreau să zic, la dreapta, dreapta, dreapta!"

Plonjară direct în maelstrom şi, din câte îşi putu da seama Simmons, se volatiliză instantaneu.

Ar fi fost uimitor, dar capacitatea lui pentru asemenea emoţii fusese de mult supraîncărcată, când se trezi înfundat până la gât într-un recipient plin cu noroi, privind peste rânduri de recipiente asemănătoare. Judecând după ocupanţii acestora, el se găsea într-un corp ce era o combinaţie între un homar şi un broscoi.

"Am vrut să zic «DREAPTA»", rosti gazda sa pe un ton trist.

Simmons se gândi un minut.

"Trebuie să presupun că nu eşti tocmai nava, ci manipulatorul ei mintal", reuşi el să îngaime în cele din urmă.

"Ce-i, bătrâne, eşti tot cu mine? Da, idiot patentat ce sunt, am bubuit încă o navă şi or să treacă zile întregi până să capăt alta nouă. Nu credeai că riscam inteligenţă în spaţiu, pe acolo, nu? Nici nu este nevoie."

Fosta navă aşteptă un răspuns, însă musafirul temporar plecase către locuri necunoscute.

"Cum a venit, aşa a plecat", se gândi el. "Tiii, ăsta chiar că a fost un tip straniu." Şi, extrăgându-se din recipientul său, porni în căutarea altei nave.

— Oh, Tom, bine că te-ai întors!. La timp ca să le spui idioţilor ăştia de ce nu te pot lua. Vor să te încarcereze, sau aşa ceva.

Simmons se ridică greoi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu poate omul să se bucure nici măcar de zece minute de pauză, fără fel de fel de întreruperi idioate? Acum ce mai este?

Mutt şi Jeff veniră lângă pat. Mutt deschise portvizitul şi arătă, pentru o clipă, ceva din interior, aşa cum văzuse în filme. Putea să fie absolut orice.

— Guvernul, rosti el. Pentru siguranţa dumneavoastră.

— Ştergeţi-o de-aici, vă rog, replică Simmons, încercând să rămână politicos. Am văzut la guverne câte nici nu visaţi.

— Scuze, făcu Mutt cu indiferenţă. Trebuie să veniţi cu noi. Ordin de sus.

Învăţase să vorbească tot din filme.

— Prefer să nu vin, spuse Simmons. Aruncând o privire către Jeff, continuă: Şi poţi lăsa chestia aia în toc. N-o să ai nevoie de el. Ce-i toată aiureala asta?

— Oh, interveni Debbie, Washingtonul e cam cu douăsprezece ore în urmă. Ei tot mai cred că poţi citi minţile oamenilor.

Simmons căzu pe gânduri.

— Aha, bineînţeles. Asta mă face, desigur, o armă secretă şi un secret militar. Probabil că şi o ameninţare politică, nu?

Mutt nu-şi schimbă expresia chipului.

— Dr. Simmons, nu dorim să folosim forţa, însă ordinele primite...

— Am încercat să le explic că nu poţi citi câtuşi de puţin gândurile umane, îl întrerupse Debbie, dar...

— Vă rog, vă rog, doamnă Simmons, lăsaţi lucrurile astea în grija noastră.

— Nu, lăsaţi-le în grija mea, vorbi Simmons şi îl fixă pe Mutt. Spuneţi-mi, cine v-a trimis? Făcu o pauză şi, neprimind nici un răspuns, urmă: Am înţeles. Atunci, ce crezi, într-adevăr, despre şeful tău?... Bun. Când o să-l văd, o să-i spun ce crezi despre el.

Urmă o tăcere scurtă, apoi Mutt spuse tărăgănat:

— Vrei să tragi o cacialma.

— Da? Atunci gândeşte-te, te rog, ce crezi despre alegătorul american mijlociu... aha. Vrei să vezi chestia asta în presă? Şterge-o!

Mutt se opri nehotărît, apoi se întoarse către Jeff:

— Poate că ar fi mai bine...

— Hei, vorbi Jeff pentru întâia dată, îl lași pă tipu să-ți bage nasoale? Ordinele au...

— Auzi, făcu Simmons, gândește-te la o femeie cu care ai fost de curând... Acum, gândește-te la cineva care n-ai vrea să afle de femeia aia... Aha! Dacă încerci să pui mâna pe mine, o grămadă de oameni vor recepționa mesaje mintale despre niște chestii despre care sunt convins că n-ai vrea să afle nimeni.

Peste un minut, rămăsese singur cu Debbie.

— Stăpâne, făcu ea uluită, privindu-l de parcă era iarăși posedat de altcineva, de unde ai scos toate astea?

— Cred că dintr-un noroc prostesc, chicoti bărbatul. Genul de noroc care are șanse numai la cretini ca ăia. De fapt, cred că am învățat câte ceva de la Scorpioni.

— Scorpioni?

— Așa i-am botezat eu pe monștrii care au încercat să invadeze Pământul, cu două episoade în urmă, explică el. Măcar ăștia s-au speriat, și aveam nevoie de așa ceva. Deși am scăpat de ei numai pe moment. Acum trebuie să mai adaug un punct pe lista mea: cum să țin guvernele departe de mine. Ei, cineva din spațiu...

— ...o să aibă răspunsul și la problema asta. Așa e, încuviință Debbie. Știi, acum, când știu că nu ești nebun și, realmente mergi prin toate lumile alea, aproape că te invidiez.

— N-o face, spuse Simmons. Niciodată epoca de pionierat n-a fost o distracție. Așteaptă până cercetez teritoriul. Întinse mâna și o apropie de e:. Debbie, să fii aici când o să revin data viitoare, auzi?

— Bineînțeles, îi zâmbi ea. nu sunt deja?

— Tu, și nimeni altul, precizâ Simmons. Să avem intimitate de doi A.M.

— Cred, realmente, că o parte din memoria ta începe să se întoarcă, hotărî Debbie. Credeam că ți-au rămas destule chestii din celelalte prin minte.

— Din cauza dobitocilor ălora din Washington, făcu Simmons, de data asta nici n-am reușit să mă dau jos din pat. Și, de fapt, nu intenționez să o fac nici data viitoare.

Veți participa la cel mai profund tur din univers. Vă rugăm ca în decursul următoarei jumătăți de occadă să nu vorbiți, pentru ca toți să poată beneficia din plin de el.. Senzația mintală era de aglomerație într-o anticameră nonsenzorială.

"Scuzați-mă", făcu Simmons. "Voi rămâne aici doar pentru un scurt..."

Vă rugăm să nu vorbiți, fu el acoperit. *Nu este cinstit față de ceilalți. Acum lăsați-mă să vă urez bun venit în Nucleu, cea mai măreață civilizație din Galaxie, unde peste trei milioane de specii diferite trăiesc în înțelegere și armonie. Trebuie să știți că în aceste limite se includ mai multe sisteme stelare decât în tot restul Galaxiei La fiecare occadă, cel puțin 50 000 de specii noi ajung la comunicarea telepatică cu noi, iar în această occadă chiar voi sunteți asemenea reprezentanți norocoși.*

"O să dureze mult?" întrebă Simmons. "Am la dispoziție mai puțin de două ore. Nu știu câte occade înseamnă asta, dar..."

Simți cum îl cuprinde o presiune ușoară, însă irezistibilă, și se pomeni incapabil să mai continue.

Vă rog, repetă ghidul, sec. *Vă rog nu ne disturbați. Turul nostru a fost astfel alcătuit încât să prezinte toate informațiile mai importante, în chipul cel mai efectiv cu putință. Dacă aveți întrebări, vă rog să vi le păstrați pentru final. Până atunci, veți afla răspunsul la majoritatea lor.*

Un fir delicat de gândire se răsuci în imediata apropiere mintală a lui Simmons: "Dar specia mea se găsește într-un mare pericol. Căutăm urgent ajutor..." Șovăitor, gândul muri, înăbușit.

Nu trebuie să solicitaţi atenţie personală, anunţă ghidul. *În acest grup sunt reprezentate 10 000 de specii diferite. La fiecare occadă, peste 29 000 de specii solicită acceptarea ca membrii ai Nucleului, iar când veţi vedea avantajele oferite de cetăţenia Nucleului, suntem siguri că şi voi veţi fi doritori să o solicitaţi. Aşa că, fără alte amănunte, să vedem Nucleul Galactic.*

Şi spaţiul irupse la vedere. Galaxia se răsuci maiestuoasă şi tăcută sub ei sau, poate, deasupra lor. Era cu atât mai uluitoare pentru Simmons, cu cât o percepea prin şase simţuri distincte, patru dintre care nu le mai avusese până atunci. O priveau prin ceruri întunecate, prin ochi şi alt echipament senzorial din arhetipul sfincşilor, ghemuiţi cu capul pe labe, pe nisipuri calde, violete.

Aceasta este Galaxia noastră, continuă peroraţia, *văzută de pe o lume situată cam la 30 000 de ani lumină deasupra planului galactic. Gazda noastră este Tilengh A Mmciita, din neamul Furini. Ea şi strămoşii ei imediaţi, ale căror memorii integrale le posedă, au văzut Galaxia din această poziţie în ultimele opt milioane de ani. Tilengh, vrei să le spui oaspeţilor noştri care ar fi schimbările majore pe care le-ai remarcat în timpul ăsta?*

Tilegh îşi flexă ghearele puternice şi un gând adânc şi solemn se rotogoli prin minţile înghesuite. "Păi, Clauf, cred că cele mai mari schimbări vizibile de aici au fost explozia nucleului acum patru milioane şi jumătate de ani, precum şi extinderea şi folosirea ei în următorul milion de ani; apoi, micşorarea nucleului în lungimile de undă mai mari, o dată cu creşterea concomitentă a emisiei de infraroşii, pe măsură ce tot mai multe stele interioare sunt prinse în sfere."

Apoi, cele mai multe semne de inteligenţă din interiorul Galaxiei, văzută de aici, sunt... unde, Tilengh?

"Oh, în Nucleu, Clauf, fără discuţie. De aici, noi vedem rareori semne adevărate ale manipulărilor inteligente din afara centrului galactic. Nucleul însă, a progresat enorm şi vizibil chiar şi de la această distanţă."

Mulţumim foarte mult Tilengh. Domni Sapiens, aceasta este părerea lui Tilengh A Mmciita, posesoarea unei viziuni continue a Galaxiei noastre, mai lungă decât cea a oricărei alte fiinţe cunoscute şi cred că o să fiţi de acord că, dacă cineva ştie, atunci este vorba de ea. Acum, prieteni, avem pentru voi o adevărată trufanda. Bănuim că veţi preţui fiecare amănunt al următoarei syccade, pentru a-l putea împărţi complet cu lumile voastre de origine.

Glăsciorul piui din nou, melancolic: "Lumea mea are o durată aproximativă de existenţă de mai puţin de o syccadă, dacă voi, tipilor, nu ne puteţi ajuta..." Dispăru, înăbuşit.

Vă rugăm să fiţi mai înţelegători. Înapoia exteriorului rigid al ghidului, gândurile lui trădau un ton de durere. *Dacă TOŢI insistă să vorbească, niciodată nu o să facem nimic. Ţin să vă reamintesc faptul că numai peste cinci syccade, un alt grup de cel puţin zece mii de reprezentanţi, abia aşteaptă să vă urmeze în acest magnific tur informativ pe care îl efectuaţi acum. Nu trebuie să stăm locului. Acum era aranjat un total de o sută şaizeci şi nouă de specii, situate între această lume şi miezul Nucleului, care vor comunica mintal cu voi, pe rând, în decursul următoarei syccade. Deschideţi-vă larg toate simţurile pentru o experienţă de neuitat; deoarece acum, domni reprezentanţi şi, să sperăm, domni colaboratori în măreaţa cultură a Nucleului, vă vom oferi cea mai colosală călătorie din universul cunoscut... Plonjonul spre Nucleul Galaxiei. Acum!*

Deşertul dispăru, înlocuit de o vedere

mai apropiată. Galaxia se întindea, imensă, pe un cer înoptat, deasupra ramurilor cu frunze conice ale unei mlaştini mocirloase, unde o altă fiinţă primi o clipă vizitatorii mintali, trecându-i apoi mai departe. Pas cu pas, roiurile stelare se apropiară, destrămându-se în petece separate şi crescând până ce acopereau câmpul vizual. Galaxia, pe măsură ce călătoria depăşi viteza luminii, păru că se roteşte invers.

Aproape, mai aproape şi, drept în câmpurile stelare, centrul dens conturându-se înaintea lor, flic, flic, flic; până când întregul cer deveni o văpaie de lumină. Se auziră câteva ţipete periferice, iute înăbuşite, din partea celor mai impresionabili membri ai turului. Prin strălucirea omniprezentă, apăru încetişor o neregulă absolută, crescând cu fiecare salt, până când întregul cer fu dominat de un cilindru negru, gigantic, îndreptându-se către ei.

Miezul din centrul Galaxiei, intonă solemn ghidul. *Punctul de referinţă de la care se măsoară toate distanţele, încorporând în acelaşi timp în structura lui toate celelalte măsuri standard. Aici, Consiliul Nucleului, ales milenar, se întruneşte în conclav permanent; aici se găsesc: cea mai mare bibliotecă, muzeu, stabluci, zoo, frenateu şi quav ale întregii culturi nucleotide. Domni reprezentanţi, lăsaţi-ne să vă felicităm pentru că, primii din speciile voastre, aţi ajuns în chiar centrul Galaxiei. Vă dăruim... miezul!*

Ultimele cuvinte erau perfect sincronizate cu imaginile caleidoscopice care se opriră ameţitor de brusc. Ultima gazdă stătea nemişcată în spaţiu, o globulă mare de protoplasmă, dotată cu fiecare formă de aparatură senzorială cunoscută de reprezentanţi. Urmă o îmbulzeală psihică, cele zece mii de minţi individuale zbătându-se să dobândească organele cu care erau familiare.

Nu este nevoie să vă înghesuiţi. Vom rămâne aici 1,4286 syccade, timp suficient pentru ca fiecare dintre voi să observe miezul pe îndelete.

Simmons se strecură prin grămada mintală şi găsi nişte ochi, puţin mai avansaţi în domeniul ultravioletelor decât era el obişnuit, dar acest lucru conta prea puţin.

Vizitatorul remarcat mai departe de Simmons i se adresă iarăşi: "Iertaţi-mă, însă am avut impresia clară că priveaţi cu simpatie încercările mele de a atrage atenţia."

"Cred că este o ruşine că nu te-au ascultat", se întoarse Simmons către el. "Lumea ta se află într-un pericol chiar atât de grav?"

"Degeaba. E prea târziu pentru noi. Ceea ce voiam să spun era... în sfârşit, cred realmente că lucrurile ar trebui să fie conduse ceva mai bine. Poate, cândva, o să poţi face ceva în legătură cu asta. Ne-ar plăcea să ne gândim la asta."

"Singurul lucru pe care mi-l sugerează locul ăsta este să o şterg imediat", făcu Simmons. "Să ştii însă, în legătură cu faptul că ai tăi nu primesc nici un fel de ajutor, şi toţi... vreau să zic, îmi pare rău."

"Mda", făcu celălalt. "Cred că, totuşi, e mai bine decât ni..."

Miezul este construit pe principiul unei găuri negre, ca un cilindru deschis şi nu ca o sferă. Acum, fenomenele relativiste rezultante sunt extrem de spectaculoase. Acum suntem îndeajuns de norocoşi ca să fi putut aranja un interviu cu al cincisprezecelea subsecretar al votului Nucleului, care va...

— E prea mult, rosti Simmons, obosit. Mult prea mult. Mintea mea nu le poate cuprinde. A nici unui om n-o poate face. Nu, nici a unei femei.

— Nu de asta zâmbeam, scumpule.

— Sper că nu râzi de tehnica mea. Trebuie să fii îngăduitoare, Debbie. Pur şi

simplu nu-mi mai amintesc cum se face.

— Trupul tău însă îşi aminteşte foarte bine. Cred chiar că funcţionează mai bine atunci când mintea ta trebuie să-l lase singur. Nu te mai gândi, fă, pur şi simplu.

— Fie, dacă îţi dai seama că, de fapt, acesta este un trup străin executând lucruri străine, pe câte ţin eu minte, atunci cred că nu mă descurc prea rău.

— Oh, nu, Tom, scumpule, nu-i deloc rău... Tom?

— Hmm?

— Ce se poate întâmpla dacă adormi înainte de a pleca iarăşi?

— O să-mi petrec cele două ore într-un vis străin. Am prins sfârşitul unui asemenea vis când am intrat în Fecioară.

— Aha... Hmmm... Tom, asta îmi aduce aminte... soţia celui din Fecioară...

— Ce-i cu ea?

— Era mai frumoasă decât mine?

— Auzi, nu te bagi în chestia asta, şi nici eu n-o să mai comentez despre Scorpion.

— S-a făcut. Acum, strânge-mă în braţe.

— Aş vrea, dar a sosit timpul. Pa!.

Odată şi odată trebuia să se întâmple, se gândi Simmons şi era chiar puţin surprins că nu se întâmplase până atunci. Bănui că trebuiau făcute nişte pregătiri înainte ca mintea să se poată descurca cu comunicarea la un asemenea nivel de complexitate.

Ştia cu exactitate unde se găsea. Se târa pe labe plate prin tunele joase şi noroioase, şi stătea pe tripozi fermi pe o punte înclinată sub nori galbeni. Privea peste un oraş din ceramică arsă, de pe un turn gigantic şi îşi bălăcea trupul mătăhălos în mlaştina unui estuar întins. Privi în exterior cu simţuri variate, dintr-un milion de forme diferite, atinse tot atâtea minţi diferite şi le menţinu pe toate separate. Iar printre ele, nu uită nici o clipă cine era el.

"Eh", se gândi, "asta mai seamănă cu ceea ce înţelegeam eu prin telepatie."

"Ne pare bine că eşti de acord."

Îşi dădu seama că contactul său era un fel de cor, compus din acele entităţi din domeniul său care hotărîseră să fie implicate cu prezenţa lui. Multe îl ignorară sau, pur şi simplu, îi înregistrară prezenţa, văzându-şi de treburile lor, pe care le ştia: în războaie, construind, deplasându-se, iubind, gândind. Dar în gândurile lor, multe se întoarseră către el, parţial sau cu totul, mişcându-se laolaltă şi formând o entitate acum temporară în scopul anume al întâmpinării lui Thomas Simmons. El era conştient de fiecare gândire în individualitatea ei, precum şi de întregul lor, ca şi cum ar fi fost o personalitate combinată. Şi totuşi, acest întreg nou-născut câştiga în mod constant noi aderenţi şi pierdea pe alţii mai vechi, care se plictiseau, sau erau solicitaţi pentru treburi mai urgente. Prin intermediul percepţiei sale, putea simţi alte asemenea entităţi formându-se, dizolvându-se, modificându-se, în grupuri de la două până la milioane, pentru orice scop de sub sori.

"Bună", făcu el. "Îmi place cum simt."

"Şi nouă ne place cum te simţim pe tine", răspunse noul venit. "Se pare că ai nevoie de un nume pentru noi. Spune-ne Charley."

Un gând ţâşni, născut în mintea unei amfibii lenevind pe ţărmul unei mări calde, modificat cu tact de un bucătar de pe o navă interplanetară, cu echipaj alcătuit din făpturi gazoase, tradus în termeni ceva mai umani de un profesor din crescătoria unui muşuroi de furnici şi prezentat drept observaţie colectivului – totul într-o fracţiune de secundă.

"Ceea ce îţi trebuie este o cale de a-ţi opri telepatia, aste e totul. Ţi-ar place aşa ceva?"

Simmons execută echivalentul unui oftat adânc.

"Cred şi eu", făcu el.

O echipă de experţi se reuni într-o miniclipă, îl examină şi indică cu o sondă delicată de gândire părţi ale idului său.

"Gândeşte aşa", spuseră ei, "aşa, apoi fă... aşa. Ai înţeles?"

"Atât de uşor?" întrebă Simmons.

"După ce ştii, da", aprobă Charley. "Mai greu este să descoperi de prima oară."

"Mulţumesc", făcu Simmons. "Cred că o să fie un ajutor grozav."

Observă că elementele lui "Charley" se modificaseră extrem de mult, chiar în intervalul acela scurt. Unii plecaseră fără comentarii, plictisiţi, remarcă el jenat, de situaţia sa relativ simplă. Şi totuşi, întrezărind câteva din lucrurile noi asupra cărora se concentrau, înţelese că, obiectiv vorbind, el prezenta o problemă relativ banală şi neinteresantă. Cu toate acestea, alţii fuzionaseră ca să-l mărească şi să-l modifice pe "Charley", pe măsură ce ştirile mintale îi aduceau pe cei interesaţi.

"Bănuiesc", spuse Simmons, "că înţelegeţi situaţia mea tot atât de clar pe cât o înţeleg şi eu pe a voastră. Aveţi vreun sfat pentru mine sau pentru rasa mea?"

"Te descurci perfect", răspunse Charley. "Ca individ, în mai puţin de o zi din timpul vostru, te-ai reclădit aproape din nimic, redevenind o conştiinţă socială. Iar specia ta dovedeşte toate semnele de adaptare la noul mediu, pe care, bineînţeles, îl vei prezenta înaintea lor. Ia-o uşor, simte totul şi ţine minte: nu te apropia prea mult de nici unul din telepaţii principali, cu excepţia noastră, desigur."

"Unii par a fi mai periculoşi decât alţii", observă Simmons.

"De aproape, toţi sunt mortali", zise Charley. "Mortali pentru libertatea rasială şi individualitatea voastră care este, bineînţeles, lucrul cel mai important. Nici o specie nu poate evolua în vecinătatea uneia dintre staţiile acelea de putere mare fără să devină o mini-versiune a modului lor de gândire. Ai tăi au, pur şi simplu, noroc că sunt destul de echilibraţi poziţional între mai mulţi dintre ei. În loc de sclavie, vă oferă o anumită varietate şi flexibilitate. Mai bine să rămâneţi aşa."

"Dar faţă de voi, de ce suntem în siguranţă?"

"Pentru că noi nu vrem să vă schimbăm şi să fiţi ca noi", sosi răspunsul. "Fiţi ceea ce sunteţi sau ceea ce doriţi să fiţi. Alăturaţi-vă oricăruia dintre noi, atâta vreme cât doriţi şi părăsiţi-ne când aţi terminat treaba cu noi. Asta e viaţa, nu?"

"S-ar putea să ai dreptate" facu Simmons. "O să mă mai gândesc. Deocamdată mă duc acasă. Sunt sigur că nu peste mult timp o să luăm iarăşi legătura."

"Oricând" încuviinţă Charley, deja dezmembrându-se şi refăcându-se într-o mie de alte combinaţii îndepărtate. "Vino când vrei."

Simmons scotoci prin propriile sale gânduri, făcu "aşa" şi "aşa", apoi "aşa" şi deschise ochii.

Dădu picioarele jos din pat şi se ridică. Se uită la ceilalţi din încăpere şi zâmbi voios.

— Vreau să vă mulţumesc tuturor pentru grija pe care mi-aţi purtat-o, spuse el. Mă tem că mulţi dintre voi sunteţi nedormiţi. Ocoli încăperea, strângându-le mâinile: Jim, Art, Dr. Berkson, nu? Mă bucur să vă văd sănătoşi. Debbie... O cuprinse în braţe, sărutând-o drăgăstos. Cineva să-mi aducă nişte cafea şi un Ballantine. Nu vă faceţi griji. De acum, n-o să mai plec nicăieri până nu hotărăsc eu.

— Ai aflat? întrebă Debbie, privindu-l cu ochii lipiţi de somn.

— Da. Îşi deschise braţele, cuprinzând întreaga odaie şi, dincolo de ea, galaxia. Mi-am recăpătat memoria şi controlul. Pot pleca sau nu, după cum vreau. Îi pot învăţa pe alţii. Omul se poate alătura... reţelei

gânditoare din univers.

— Dacă mai rămâi aici încă treizeci de minute, spuse Art Hover, bărbatul cu chip rotund şi coleg de cercetare cu Simmons încă de pe băncile facultăţii, o să încep să cred că ai dat lovitura. Dar aşa cum te aprindeai şi te stingeai ca un stop, sunt nevoit să aştept până atunci, adăugă el morocănos, apoi îl cuprinse pe Simmons după umeri şi-l strânse puternic.

— Dacă te-ai întors din mormânt, zâmbi Jim Lindland, arată-ne un miracol.

— O să fie destule miracole, răspunse Simmons. Nu peste mult timp.

Ce comunicare lentă, se gândi el. De-abia câte un cuvânt pe rând, câte o frază chinuită după alta. Îşi pierduse orice chef pentru dialogul oral. Dacă ar fi fost receptori, le-ar fi dat totul până acum. Dar nu, oamenii nu erau emitori; cei din Vărsător sau Balanţă trebuiau să facă pe catalizatorii, ca să permită unei minţi omeneşti să întâlnească o alta. În sfârşit, şi problema asta putea fi rezolvată.

Se apropie de fereastră şi trase perdelele în lături. Înapoia lui, micul grup de prieteni îl priveau cu o uimire nesigură. Nu erau încă siguri dacă el era Marco Polo sau un nebun mitoman. Aveau să afle în curând.

Afară, primele sclipiri ale zorilor începeau să se întrevadă la orizont, peste vârfurile ulmilor. Ultimele zori pe care le văzuse fuseseră în Berbece; acestea aveau să fie mai puţin violente însă tot atât de frumoase. Era o lume bună, iar în ultima zi se ivise o şansă de a o face şi mai bună. Trebuia să fie atent ca să fie corect folosită.

O stea strălucitoare fulgeră înspre sud-est, luptându-se cu zorii. Îi căută unghiurile faţă de celelalte stele, ca să o identifice. Fomalhaut. Răsăreau Peştii. Cu uşurinţă şi naturaleţe ce păreau inevitabile, ultima piesă se potrivi la locul ei şi mozaicul se termină.

Semnele nu erau arbitrare. Nu era doar un exerciţiu mnemonic graţios. Era o realitate.

Nu avea să încerce, deocamdată, să le spună. Aflaseră destule şi chiar prea multe de cuprins, în timp ce omul se pregătea să se alăture celei mai mari poziţii ce se putea închipui. Oamenii nu erau încă tocmai pregătiţi să se simtă fericiţi la gândul că se găseau la mila forţelor străine, care îi modelaseră încă de la naştere. Cel puţin, aşa aveau să înţeleagă ei lucrurile.

Simmons însă era acum sigur. Mai trebuia calculată mecanica fenomenelor, influenţa sursei şi a distanţei, unghiul şi mişcarea stelară, poziţia terestră şi momentul naşterii. Dar, într-un mod aproximativ, bazele fuseseră puse cu mii de ani în urmă.

Savanţii exacţi aveau să se înfrunte doar la auzul ideii. Simmons însă ştia. Totul era prea exact pentru o simplă coincidenţă. Ideea "influenţei astrelor" era o anatemă pentru ştiinţă. Aşa avea să şi rămână, până când se demonstra un modus operandi.

Dar Simmons fusese acolo.

Plutise înaintea vântului din zori cu gazda sa din Berbece, arborele-umbrelă, îşi cioplise voinţa din rocile încăpăţânate cu un Taur. Discutase cu Gemenii volatili şi, pentru o vreme, revenise acasă cu Cancerul. Fusese găzduit în tărâmul Leului şi disturbase lumea ordonată a Fecioarei, văzuse Balanţa luptând pentru echilibru şi Scorpionul hotărît să cucerească singur lumea. Cutreierase cu Săgetătorul spaţiile dintre sori, văzuse incredibila organizare Capricorniană a Nucleului şi întrevăzuse individualismul Vărsătorului.

Chiar dacă posibilităţile de recepţie ale omului erau minuscule şi atrofiate, el nu putea evita complet efectul acelor unde mentale masive care măturau lumea lui micuţă. Fiecare om trebuia să fie cumva modelat de către ele, începând cu prima

cultură străină sub a cărui influenţă se năştea.

Salvarea noastră, se gândi Thomas Simmons, vine într-adevăr din echidistanţa faţă de toate acele culturi. Dacă am fi fost prea apropiaţi de unii din ei, am fi fost copleşiţi de o singură trăsătură. Avem cel puţin varietate şi, prin asta, o şansă de libertate.

Reveni de la fereastră.

— Aranjaţi peste două ore o conferinţă de presă, rosti el, şi voi oferi lumii o schiţă preliminară a civilizaţiilor galactice contemporane. Acum, însă, mai am de făcut un drum. Mai îmi lipseşte o casă.

— Tom, trebuie? interveni iute Debbie. Nu poate aştepta?

El o sărută cu blândeţe.

— O să mă întorc, Deb, nimic nu m-ar putea ţine departe de tine. Dar dacă am ajuns până aici, să mă ia naiba dacă o să mă opresc când mai am o casă de vizitat.

Şi îşi deschise canalele către univers.

Fu târît de curenţii gândului străin, purtat 86 de parseci, spre planeta micuţă de lângă Fomalhaut, unde îl aştepta Dumnezeu.

Se contopeşte cu Dumnezeu, plutind în imensităţi, mulţumindu-se de univers. Dumnezeu se mişcă doar atât cât să-l lase şi pe el. "Bine ai venit, fiu rătăcit, bun venit acasă."

Simmons se topeşte în unitate, dăruieşte şi primeşte şi se alătură corului, mesajului cântat, tuturor fiinţelor, întregii vieţi de peste tot şi oriunde.

"Vino, vino, vino uneşte-te cu noi în întreg. Dumnezeu este adevărul, Dumnezeu este frumuseţea, Dumnezeu este iubirea. Dumnezeu te aşteaptă. Vino, uneşte-te cu noi, vino."

Glasurile contopite trec şi pătrund într-un cvadrant vast al galaxiei. Pe o mie de lumi, fiinţe cu o infinitate de forme străine, săpând, vânând, înotând, zburând, se opresc, pe măsură ce o muzică stranie curge în minţile lor, alungând gânduri pe jumătate simţite şi învârtindu-le dincolo de ei.

"Dumnezeu este adevărul. Vino, uneşte-te cu noi, vino."

Într-o epocă îndepărtată, evoluaţi la puteri întregi, ei nu vor întârzia să vină. Mesajul se răspândeşte în afară, către lumi îndepărtate, unde atinge alte minţi care înfloresc; topindu-se încetişor, fără să-şi impună intensitatea, lasă posibilitatea alegerii.

"Dumnezeu este frumuseţea. Alătură-te nouă, vino."

Departe, în întinderile distante ale spaţiului, frânturile de cântec zboară, note şi acorduri, acolo unde mesajul va adăuga cea mai fină nuanţă a posibilităţilor pierdute şi frumuseţilor neatinse, unei rase încă nemodelate.

"Dumnezeu este lubirea, şi vă aşteaptă. Nu veniţi?"

Simmons ştie, contopindu-se vreme de cele două ore ale împărţirii cu divinitatea, că este laolaltă cu locuitorii din Peşti ∂ 3, o rasă de păianjeni mistici care, învăluiţi în pânzele lor, atârnând din arborii plentoon, îşi trimit astfel gândurile să cuprindă infinitul şi ademenesc zece trilioane de mile la pace şi armonie. Pur şi simplu, păianjenii puternic telepaţi din Peşti. Dar, o dată ce eşti acolo, poate fi tot atât de bine şi Dumnezeu. Cine poate ştii? S-ar putea, într-adevăr, să fie.

Traducerea:
Mihai-Dan Pavelescu

DORU STOICA & DĂNUŢ IVĂNESCU

Password: Monk

O combinaţie insolită de autori: un guru şi ucenicul său. După un debut remarcabil şi fulminant, Dănuţ Ivănescu a devenit între timp o figură controversată a fandomului şi a renunţat la prolificitate, preferând activitatea de editor. Prezenţa lui aici mă face să sper...

La început a fost poarta. Metalică, gri-hammer, cu triunghiul înscris în cerc al hesyasmului vopsit cu negru în centru. Cândva, de mult, într-o dimineaţă putredă de toamă, pe când mai purtai încă un nume.

Ai păşit atunci dincolo de pragul fostei fabrici de ceramică, devenită mănăstirea DOC*. Teama, temeinic cuibărită în cotloanele sufletului încă de pe vremea în care, ca orice puşti al nooliticului târziu, colindai *young & free* inforeţeaua în căutarea adevărului, ţi-a sufocat regretele. Poarta s-a trântit cu zgomot în urmă, închizând afară lumea vie. Te-ai sprijinit cu spatele de ea, iar privirea ţi s-a căţărat pe zidul din betexpand, de-a lungul cablurilor ce atârnau din turn precum tulpinile unei plante parazite. Ai lăsat ploaia să-ţi ude buzele arse de briză, până când tatăl tău te-a împins uşor spre clădirea în stil armean. Ţi-ai scos acolo hainele lucioase, *newfashion*, şi ţi-ai pus zdrenţele cenuşii, aspre, prea largi pentru trupul tău de puber. Mecanic te-ai supus, fără să bănuieşti măcar ce ţi se pregătea. L-ai urmat apoi pe călugărul ivit din umbra unui pilastru prin labirintul mănăstirii. Nu te-ai întors când tatăl tău te-a strigat pe nume. Pe fostul tău nume.

În săptămânile următoare (niciodată, niciodată nu le-ai aflat numărul) n-ai zărit soarele. Deosebeai ziua de noapte doar după forfota şobolanilor, crescând şi descrescând precum mareea, şi după huruitul elicopterelor pazei de coastă. Apă şi pâine de secară ţi-au fost meniul. Aer-rugăciunile, scurgându-se fără-ncetare din difuzoarele iscusit ascunse. Visul-viaţă.

Ai supravieţuit totuşi noviciatului, iar când, la trezire, ai descoperit plăcintă de alge şi vin roşu, ai ştiut că urma iniţierea.

Chilia egumenului avea, în plus, doar o fereastră prin care se zărea cerul. Rece, cenuşiu, ca un plafon de beton ceva mai înalt.

Te-a durut (Doamne, cum te-a durut!) când ţi-au fixat implanturile germinative în spatele urechilor, dar ai tăcut, ai tăcut strivind urletele între dinţi, lăsându-le să se sfarme în cerul gurii. Avea gust de aramă coclită durerea. Nu-ţi mai păsa prea mult de trupul tău, o chilie ca oricare alta.

Alte săptămâni s-au scurs, urâte, seci. Carcera penitenţei îţi apărea ca un trecut luminos, pe lângă zilele şi nopţile în care suferinţa căpăta consistenţă aproape materială, singura realitate a unui univers din ce în ce mai străin. Căci din suferinţă ţi-au tras mufele vigoarea, ca ciupercile din bălegar. De abanos, ciupercile.

Apoi fraţii ţi le-au retezat pe cele insuficient dezvoltate şi ţi-au potrivit pe cap, după *typicon*, gluga de cânepă. Din ţesătura îmbibată de sudoarea atâtor generaţii de eremiţi, au prins viaţă şerpii albăstrii ai cablurilor bio, căutând lacomi, nerăbdători, mufele deschise în aşteptare. Cuplarea lor (acuplarea?) ai perceput-o ca pe o explozie sau ca pe o

* DOC = iniţialele Sfintei Treimi (Dumnezeu, Om, Calculator), elementul de bază al doctrinei gofrenilor, curent deviaţionist creştin fondat la finele secolului al-XX-lea de către Caliban Eremitul. (n.a.)

reacţie în avalanşă şi ai simţit atunci (după câtă vreme?) aproape uitatul miros de ebonită încinsă al reţelei, iar strălucirea ei de neon ţi-a rănit privirea. Uşoare ţi-au devenit, dintr-o dată, zdrenţele, transformându-se în rasa portocalie a ordinului. Culoarea unicei căi spre Adevăr.

Te-ai trezit în nava centrală a unei biserici imense, acoperită de o cupolă fără tambur, atât de largă, încât părea însăşi bolta cerească. Zdrelindu-ţi genunchii de mozaicul policrom, înfăţişându-l pe *Pantokrator*, ţi-ai unit glasul cu ceilalţi, iar *Crezul* s-a-nălţat diatonic, făcând să vibreze lampadarele masive de argint.

"Doar Creier şi Cale,
Doar Nume şi Cuvânt,
Altceva n-avem
Şi nici nu vedem,
Din Cel Preaînalt,
Care ne-a creat,
Ne-a răscumpărat,
De la moarte la viaţă."

Ani întregi ai petrecut acolo, în Casa Domnului, intonând imnuri şi ascultând predici, ieşind din reţea doar ca să mănânci şi să dormi. Până când ai început să consideri incursiunile în lumea reală o pedeapsă. Le-ai urât cu fervoarea cu care îl iubeai pe El. Ai urât duhoarea urinoasă emanată de ziduri, de parcă mortarul dintre cărămizi fusese preparat cu secreţia renală a tuturor anahoreţilor, de la începutul lumii. Sălile de meditaţie, mai reci decât criptele de la marginea lavrei. Prăpădiţii în extaz, cu degetele scheletice încleştate pe mătăniile-taste, înghesuiţi unul într-altul ca nişte vite lovite de cataplexie, cu ochii holbaţi sclipind în umbra glugilor. Şi ai jurat în acele clipe, pe Pacea şi pe Mântuirea ta ai jurat, că nimic nu vei precupeţi pentru Integrarea Totală.

Iar anii au trecut, în ascultare şi rugăciune. Ţi-au devenit cunoscute peregrinările egumenului pe coridoarele scăldate în lumina prăfoasă a neoanelor şi ai învăţat să te furişezi din calea lui, aidoma celorlalţi, chiar dacă nu înţelegeai de ce, nu pătrundeai încă taina panicii lor tăcute, a gesturilor de a ascunde în cutele rasei chei hard sau discuri cât un talant. Abia ceva mai târziu, după ce-ai bântuit destul prin reţea, ai descoperit conexiunile cu exteriorul şi ţi-ai dat seama că deseori, printre *euharistii* şi *kanoane*, eremiţii încălcau Regula, destrăbălându-se în cârciumile şi bordelurile de afară, înfipţi ca lipitorile în lobii scursorilor din Colonia Celor O Mie sau din Fanar. Dar n-ai înţeles ce puteau găsi acolo, în mocirlă, în plăcerile cărnii ca scop în sine, în perversităţile fără număr, fără limite şi fără nume, în încăierările din ganguri. Ai înţeles, în schimb, că erai altfel plămădit şi că puteai profita de slăbiciunile lor meschine. Şi ai început să-i vânezi, să-i surprinzi prin locaţii, unul câte unul, până la ultimul, şantajându-i, extrocându-i, câştigând spaţiu în schimbul tăcerii, nimic altceva decât spaţiu, pentru noii tăi prieteni care se înmulţeau neîncetat, nesătui şi nesăbuiţi.

Pas cu pas, te-i apropiat de egumen. Cu răbdare, cu tenacitate, cu iscusinţă. Nu-ţi dădea pace pofta nebună de a-l învăţa ce-i umilinţa, adevărata umilinţă, nu cea ostentativ afişată ca o culme a disimulării, nu umilinţa celui care, în sinea sa, se crede superior. "Cine vrea să fie cel mai mare dintre voi, să fie servitorul vostru, iar cine vrea să fie fruntea printre voi, să se facă sclavul vostru."

I-ai descâlcit parolele, precum Alexandru nodul gordian. I-ai răvăşit *spread sheet*-urile. I-ai ameţit SGDB-urile. Nu din ură ai făcut-o. Nu din ranchiună. Nu din dorinţa de-a te căţăra. Devotamentul a fost motorul. Iubirea pentru Cel Smerit. Dorinţa de a-i înfăptui Voinţa.

Iar perseverenţa ţi-a fost repede răsplătită. Printre frânturi de programe, sub zoaiele unor fişiere temporare, ascunsă de TSR-uri nevinovate, ai descoperit o *data hole* unsuroasă, prin care se iţeau identificatorii reţelei porno a polonezilor. Şi cărările bătătorite de paşii "preasfinţiei sale". A doua zi l-au găsit spânzurat în chilia sa, cu conectorii smulşi, atârnându-i din glugă precum vrejurile arse de ger din grădina mănăstirii. O moarte desuetă, lipsită de imaginaţie, aşa cum îi fusese şi viaţa.

Nimeni nu te mai putea opri. Ai iniţiat războaiele sfinte de la sfârşitul secolului, menite să cureţe *Internet*-ul de păgâni, să spulbere norii necunoaşterii. Ai înălţat mulţumiri înflăcărate Celui Obiectiv când viruşii cruciaţi

au spulberat moscheile şi templele, când siluetele de ţipar s-au infiltrat în fişierele Coranului şi Talmudului, învălmăşind *Surate*-le şi legile din Babilon şi împroşcând în toate părţile cu sfinţi creştini, când Budha şi Mohamed au devenit amanţi, declarând femeile creaturi ale întunericului şi arzându-le cu miile pe ruguri.

Ţi-ai înfipt subrutinele în reţeaua papală, urmărind din umbră, neştiut şi nevăzut, jocurile de culise ale clericilor, infiltrându-ţi protejaţii în sinoduri, numind şi doborînd episcopii conform intereselor tale, investind şi excomunicând, hăituind profeţii încăpăţânaţi şi împingându-i spre erezii inimaginabile, împânzind diocezele cu proprii-ţi misionari, anunţând iminenta insturare a Noii Ordini.

Te-au descoperit într-o zi sau mai exact ţi-au simţit prezenţa şi au trimis pe urmele tale Maeştrii Del şi *hacker*-i de retragere, "puştii neonului" şi IA-urile militare. Crema *Internet*-ului împotriva ta. Ai râs, mângâind mătăniile, chiar dacă te durea pierderea fiecărei creaţii de-a ta, a fiecărui prozelit. Alţi viruşi, tot mai feroce, mai abili, mai aproape de perfecţiune, prindeau viaţă în Ferma DOC, aşteptând să fie lansaţi. Pe toţi îi cunoşteai, îi ştiai pe nume şi-i iubeai (erau doar copiii tăi, nu?). Biţi din biţii tăi, plămădiţi după infostructura şi *softwer*-ul tău. Căci de mult părăsiseşi lumea în care te născuseşi, prea strâmtă şi prea searbădă.

Noua Ordine nu aştepta decât Semnul pentru a se instala. Locaţia cu viruşi sta să plesnească, gata să-şi împrăştie germenii în reţea, precum un fruct copt de Hura Crepitans seminţele. Dar atunci a sosit Vocea, din afară şi din lăuntrul tău, blocându-ţi unitatea centrală de procesare, frângându-ţi voinţa.

— Greşeşti, fiule, încercând să strici lucrarea mea. N-ai pătruns îndeajuns taina pâinii. Ai uitat ce-i iubirea şi Smerenia. Precum un miel am fost dus la înjunghiere şi sângele meu şi pentru tine s-a vărsat. Iar plata fără întârziere ţi-o vei primi. Umil şi sărac vei fi, lepădându-te de tine, purtându-ţi Crucea şi perseverând în Lege.

Te-au speriat vorbele, puterea bănuită în spatele lor.

— Tată, tată, nu mă părăsi! ai strigat atunci cu glas tare.

— În mâinile mele e duhul tău, fiule, iar trupul în lume-ţi va coborî, într-o iesle. Căci vremea s-a-mplinit din nou.

"Şi Cuvântul s-a făcut trup şi a locuit printre noi, plin de har şi de adevăr."

Desen de Bota Mugurel

PHILIP K. DICK

Peste mohorâtul Pământ

Nu se putea ca din aceste pagini să lipsească Philip K. Dick (1928 - 1982), a cărui operă este profund impregnată de accente teologice. În universul său, răul şi binele se înfruntă, dar răul învinge întotdeauna.

Silvia alergă râzând în noaptea plină de lumină, între trandafiri şi stele şi margarete aurite, în josul cărării prunduite şi dincolo de grămezile de iarbă înmiresmată culeasă de pe pajişti. Pretutindeni, ochiuri de apă reflectau astre strălucitoare, printre care ea se strecura spre panta din spatele zidului de cărămidă. Cedrii sprijineau bolta înstelată, indiferenţi la forma zveltă săgetând pe lângă ei, cu păr castaniu învolburat şi ochi scânteietori.

"Aşteaptă-mă", se plânse Rick, în timp ce-şi croia prudent drum în urma ei, de-a lungul cărării necunoscute. Silvia zburda dezlănţuită. "Mai încet!" ţipă el furios.

"Nu pot - întârziem." Fără veste, Silvia îi răsări în faţă, tăindu-i drumul. "Goleşte-ţi buzunarele", suflă. Ochii ei cenuşii sclipeau. "Aruncă tot ce ai de metal. Ştii doar că ei nu-l pot suporta."

Rick scotoci prin buzunare. Găsi în pardesiu două monede de zece cenţi şi una de cincizeci. "Astea intră la socoteală?"

"Da!" Silvia le smulse şi le zvârli în tufele de crini întunecate. Stropii metalici se pierdură şuierând în negura umedă. "Mai e ceva?" Îl prinse neliniştită de braţ. "Ei sosesc. Mai e ceva, Rick?"

"Doar ceasul." Degetele ei se repeziră agitate spre brăţară, însă Rick îşi feri încheietura. "Pe *ăsta* nu-l arunci."

"Atunci lasă-l pe cadranul solar – sau pe zid. Sau într-o scorbură." Silvia o luă din nou la fugă. Îi desluşi vocea grăbită, nerăbdătoare. "Aruncă-ţi tabachera. Şi cheile, catarama de la curea – tot metalul. Ai uitat cât de mult detestă ei metalul? Grăbeşte-te o dată, am întârziat!"

Rick o urmă posac. "Bine, *vrăjitoare* ce eşti."

Din întuneric, Silvia ripostă furioasă. "Nu *vorbi* aşa! Nu e adevărat. Ai stat să le asculţi pe surorile mele şi pe maică-mea şi..."

Zgomotul le acoperi cuvintele. Un fâlfâit distant, undeva departe, ca nişte frunze colosale fremătând în viscol. Cerul nocturn se umplu de izbituri frenetice; soseau, de data asta, foarte repede. Erau prea lacomi, prea însetaţi şi aţâţaţi ca să mai poată aştepta. Un început de spaimă se născu în bărbat, în timp ce alerga s-o ajungă pe Silvia.

Silvia era o alcătuire neînsemnată, o bluză şi o fustă verde în mijlocul unei mase învălmăşite. Cu una dintre mâini încerca să-i ţină de-o parte, cu cealaltă căuta robinetul. Vârtejul trupurilor şi aripilor o îndoia ca pe o trestie, acoperind-o uneori complet.

"Rick!" strigă ea slab. "Vino aici şi ajută-mă!" Îi împinse în lături, luptând să-şi menţină echilibrul. "Mă sufoc!"

Rick îşi croi drum prin zidul de fulgerări albe, spre marginea cuvei. Sorbeau avizi sângele care curgea din robinetul de lemn. O trase pe Silvia aproape de ei; era înspăimântată şi

tremura. O ţinu strâns, până ce furia şi violenţa din jurul lor se mai domoliră.

"Sunt flămânzi", suflă abia auzit Silvia.

"Nu eşti în toate minţile să te bagi acolo. Te pot preface în scrum!"

"Ştiu. Ei pot face orice." Se cutremură, speriată şi aţâţată. "Priveşte-i", şopti ea, cu glasul înecat de emoţie. "Priveşte-le mărimea – aripile desfăşurate. Şi albeaţa lor, Rick. Curată – perfectă. Aici, la noi, nimic nu se compară cu ea. Măreţi şi puri şi minunaţi."

"Tânjeau după sângele mielului."

Bătăile aripilor suflară părul moale al Silviei peste obrajii lui Rick. Plecau acum, înălţându-se spre cer într-un zbucium vertical. De fapt, nu spre cer – în altă parte. Înapoi în lumea lor de unde simţiseră sângele. Dar nu doar sângele – veniseră din cauza Silviei. *Ea* îi atrăgea.

Ochii cenuşii ai fetei erau larg deschişi. Schiţă o mişcare înspre creaturile albe ce se înălţau. Una dintre ele se abătu înapoi. Iarba şi florile sfârâiră într-o scurtă erupţie tunătoare de flăcări, orbitor de albe. Rick se aruncă pe jos. Apariţia arzătoare plană momentan deasupra Silviei, după care urmă un pocnet sec. Dispăruse şi acest ultim gigant alb înaripat. Tăcerea şi întunericul luară din nou în stăpânire cerul şi pământul.

"Îmi pare rău", murmură Silvia.

"Să nu mai faci aşa ceva", articulă Rick. Era încă ameţit de şoc. "E periculos."

"Uneori uit. Îmi pare rău, Rick. Nu vroiam să-i atrag atât de aproape." Încercă să zâmbească. "N-am mai fost de câteva luni atât de imprudentă. De atunci, de rândul trecut, când te-am adus aici prima oară." Ochii îi fulgerară lacomi, sălbatici. "L-ai *văzut*? Putere şi flăcări. Şi nici măcar nu ne-a atins. Doar – ne-a privit. Atâta tot. Şi totul a ars, de jur-împrejur."

Rick o prinse de umeri. "Ascultă", scrâşni el. "Nu trebuie să-i mai chemi. E nefiresc. Nu asta este lumea lor."

"Nu e nefiresc – e minunat."

"E periculos!" Degetele i se încleştară pe trupul ei, făcând-o să icnească de durere. "Nu-i mai ademeni spre noi!"

Silvia râse isteric. Se smulse din mâinile lui, retrăgându-se în cercul de distrugere pe care-l pârjolise hoarda de îngeri la plecare. "Nu am de *ales*", îi strigă. "Le aparţin. Sunt familia mea, rudele mele. Generaţii întregi, acolo, în trecut."

"Ce vrei să spui?"

"Sunt strămoşii mei. Şi, într-o bună zi, o să-i urmez."

"Eşti o afurisită de vrăjitoare!"

"Nu", răspunse Silvia. "Nu sunt o vrăjitoare, Rick. Nu înţelegi? Sunt o sfântă."

Bucătăria era caldă şi luminoasă. Silvia conectă Silex-ul şi luă o cană roşie pentru cafea, din bufetul de deasupra chiuvetei. "Nu trebuie să-i mai asculţi", vorbi ea, aranjând farfurioare şi ceşti, scoţând frişca din frigider. "Ştii că ei nu înţeleg. Uită-te numai cum stau acolo."

Betty Lou şi Jean, surorile Silviei, şi mama ei erau strânse laolaltă în sufragerie, temătoare şi încordate, nescăpând din ochi bucătăria. Walter Everett şedea lângă cămin, cu chipul îndepărtat, încremenit.

"Dar pe *mine*, mă asculţi?" spuse Rick. "Ai darul de a-i atrage. Adică, nu eşti... nu Walter ţi-e tată?"

"Ba da – sigur că da. Sunt om din toate punctele de vedere. N-arăt a om?"

"Dar numai tu ai această... însuşire."

"Fizic sunt la fel", rosti Silvia gânditoare. "Am darul de a-i chema, atâta tot. Au existat şi alţii înaintea mea – sfinţi, martiri. Când eram mică, maică-mea îmi citea despre Sfânta Bernadette. Îi mai ţii minte peştera? Era lângă un spital. Bântuiau pe acolo şi ea l-a văzut pe unul dintre ei."

"Şi sângele? E absurd. Niciodată n-a existat ceva asemănător."

"Ba da. Sângele îi atrage, mai ales cel de miel. Bântuie pe deasupra bătăliilor. Valkirii – ridicându-i pe morţi înspre Valhalla. De asta sfinţii şi martirii se taie şi se automutilează. Ştii cum mi-a venit ideea?"

Silvia îşi prinse un şorţuleţ în jurul taliei şi vărsă boabele de cafea în Silex. "La nouă ani, citind Odiseea lui Homer. Ulise sapă un şanţ şi-l umple cu sânge pentru a atrage spiritele. Umbrele de pe tărâmurile de nicăieri."

"Aşa este", încuviinţă Rick, fără tragere de inimă. "Mi-amintesc."

"Fantomele celor care au murit. Cândva trăiseră. Toţi trăiesc aici, apoi mor şi se duc dincolo." Chipul îi strălucea. "Vom avea aripi cu toţii! Vom zbura. Vom deborda de foc şi de putere. Vom înceta de-a mai fi viermi."

"Viermi! Aşa îmi spui întotdeauna."

"Bineînţeles că eşti un vierme. Toţi suntem viermi – viermi ticăloşi târându-se pe scoarţa pământească, prin resturi şi noroaie."

"De ce îi atrage sângele?"

"Fiindcă este viaţă, iar ei sunt atraşi de viaţă. Sângele este *uisge beatha* – apa vieţii."

"Sângele înseamnă moarte! Un jgheab de sânge revărsat..."

"*Nu* este moarte. Când vezi o omidă închizându-se în crisalida ei, crezi că moare?"

Walter Everett se oprise în prag. Îşi asculta fiica, iar chipul i se întunecase. "Într-o zi", vorbi el răguşit, "or s-o înşface şi or s-o ducă de aici. Şi ea îşi doreşte asta. De-abia aşteaptă ziua aceea."

"Vezi?" îi spuse Silvia lui Rick. "Nici el nu înţelege." Opri Silex-ul şi turnă cafeaua. "Îţi pun şi ţie?" îşi întrebă tatăl.

"Nu."

"Silvia", începu Rick, de parcă ar fi vorbit unui copil, "dacă te duci cu ei, ştii că nu vei mai putea reveni printre noi."

"Mai devreme sau mai târziu, toţi trebuie să facem acest pas. Aşa ne sunt orânduite vieţile."

"Dar nu la nouăsprezece ani", insistă Rick. "Eşti tânără, frumoasă, sănătoasă. Căsătoria noastră – ce se va întâmpla cu ea?" Se sculă pe jumătate de la masă. "Silvia, trebuie să termini cu asta!"

"*Nu pot* să termin. Aveam şapte ani când i-am văzut prima dată." Silvia se sprijini de chiuvetă, ţinând în mână Silex-ul, cu privirea pierdută undeva în depărtare. "Mai ţii minte, tăticule? Pe-atunci locuiam la Chicago. Era iarnă. Mă întorceam de la şcoală şi m-am împiedicat." Ridică un braţ subţire. "Vezi cicatricea? Am căzut şi m-am tăiat. Am venit plângând acasă – era lapoviţă şi vântul bătea în jurul meu. Rana sângera şi mânuşa se îmbibase de sânge. Atunci am privit în sus şi i-am văzut."

Se aşternu tăcerea.

"Te vor", rosti Everett înăbuşit. "Sunt muşte – mari şi grase, bâzâind prin preajmă, pândindu-te. Chemându-te să vii la ele."

"De ce nu?" Ochii ei cenuşii străluceau şi întregul chip radia bucurie şi speranţă. "Tu i-ai văzut, tăticule. Ştii ce înseamnă. Preschimbare – din lut în zei!"

Rick ieşi din bucătărie. În sufragerie, cele două surori stăteau lipite una de alta, curioase şi nesigure. Doamna Everett şedea singură, cu faţa împietrită şi ochii pustii în spatele ramei metalice a ochelarilor. Se întoarse cu spatele când Rick trecu prin dreptul lor.

"Ce s-a întâmplat acolo, afară?" şopti încordată Betty Lou. Avea cincisprezece ani, era slabă, urâtă, cu obrajii supţi şi păr lucios de culoarea nisipului. "Silvia nu ne lasă niciodată să mergem cu ea."

"Nu s-a întâmplat nimic", răspunse Rick.

Furia schimonosi chipul searbăd. "Nu e adevărat. Aţi fost amândoi afară, în grădină, în întuneric şi..."

"Nu mai vorbi cu el!" ţipă mama ei. Le îmbrânci pe cele două fete mai încolo, zvârlindu-i lui Rick o privire încărcată de ură şi de suferinţă. Apoi îi întoarse repede spatele.

Rick deschise uşa subsolului şi aprinse lumina. Coborî încet în încăperea de beton, murdară, luminată de un bec anemic, atârnat de fire prăfuite.

Într-un colţ se desluşeau cazanul de încălzire şi conductele masive prin care circula aer fierbinte. În apropiere se aflau boilerul şi câteva suluri împrăştiate, lăzi umplute cu ziare şi cărţi, mobilă veche, totul îngroşat de praf, acoperit cu pânze de păianjen.

La celălalt capăt erau maşina de spălat şi storcătorul. Şi dispozitivul pentru pompare şi răcire, improvizat de Silvia.

Rick îşi alese din trusa de scule un ciocan şi două chei fixe grele. Pornise deja spre rezervoarele şi ţevile complicate când Silvia apăru pe neaşteptate în capul scărilor, cu ceaşca de cafea în mână.

Coborî repede spre el. "Ce faci aici?" Îl privi cercetătoare. "Ce-i cu ciocanul şi cheile astea?"

Rick lăsă sculele să cadă înapoi pe masă. "Credeam că s-ar putea rezolva totul pe loc."

Silvia se opri între el şi rezervoare. "Speram să înţelegi. Ei au fost întotdeauna parte din viaţa mea. Când te-am luat prima oară cu mine, am crezut că..."

"Nu vreau să te pierd", vorbi aspru Rick, "pentru nimeni sau nimic pe lume – aici sau oriunde în altă parte. *N-o să renunţ la tine.*"

"Nu înseamnă să renunţi la mine!" Ochii i se îngustară. "Ai venit ca să distrugi şi ca să strici. În clipa când voi fi în altă parte, o să faci totul praf şi pulbere, nu-i aşa?"

"Da."

Teama înlocui mânia pe chipul fetei. "Vrei să mă ţii înlănţuită aici? Trebuie să merg mai departe – partea asta a călătoriei s-a încheiat. Destul am stat aici."

"Nu mai poţi aştepta?" întrebă furios Rick. Nu-şi putea controla disperarea ce-i răzbătea în

glas. "Este prea repede, Silvia, înţelege!"

Fata strânse din buze, dădu din umeri şi se întoarse, încrucişându-şi braţele. "Vrei să fii şi să rămâi întotdeauna vierme. O omidă mică, păroasă şi târîtoare."

"Vreau să *te am*."

"Nu mă poţi *avea!*" Se răsuci furioasă. "N-am timp de pierdut cu asta."

"Ai lucruri mai mari în perspectivă", replică sarcastic Rick.

"Bineînţeles." Se îmblânzi puţin. "Îmi pare rău, Rick. Ţi-aminteşti de Icar? Şi tu vrei să zbori. Te simt."

"Când o să-mi vină vremea."

"De ce nu acum? De ce să aştepţi? Ţi-e teamă." Alunecă sprintenă pe lângă el, cu o expresie de şiretenie pe chip. "Rick, vreau să-ţi arăt ceva. Dar mai întâi promite-mi – să nu spui nimănui."

"Ce să-mi arăţi?"

"Promiţi?" Îşi duse mâna la gură. "Trebuie să fiu cu ochii-n patru. A costat o groază de bani. Nimeni nu ştie nimic. Aşa se procedează şi în China – totul are o anume importanţă."

"Mă faci curios." Pe Rick îl încercă neliniştea. "Ce este?"

Tremurând de nerăbdare, Silvia se strecură în spatele unui frigider masiv, în întunericul dindărătul păienjenişului de bobine şi fire încolăcite, reci şi îngheţate. O putea auzi trăgând şi împingând. Zgomotul unei târşâieli, zgomotul a ceva mare scos la lumină.

"Vezi?" gâfâi Silvia. "Dă-mi o mână de ajutor, Rick. E greu. Lemn masiv şi alamă – căptuşit cu metal. E băiţuit manual şi lăcuit. Şi gravat – ia uite! Vezi ce frumos e?"

"Ce-i asta?" întrebă Rick, cu voce uscată.

"Crisalida mea", rosti simplu Silvia. Se lăsă satisfăcută pe podea şi îşi sprijini fericită capul de sicriul din stejar lăcuit.

Rick o apucă de braţ, silind-o să se ridice. "Nu poţi să stai în pivniţă cu coşciugul ăsta şi..." Se întrerupse. "Ce s-a întâmplat?"

O grimasă de durere străbătu chipul Silviei. Se dădu înapoi de lângă el şi-şi duse repede degetul la gură. "M-am tăiat – când m-ai tras – într-un cui sau în altceva." Un firişor de sânge i se prelinse printre degete. Cealaltă mână a ei căuta o batistă în buzunar.

"Dă-mi să văd." Vru să-i ia mâna, însă ea îl evită. "E mare tăietura?" o întrebă. "Nu te apropia de mine", murmură Silvia.

"Ce s-a întâmplat? Nu te mai feri!"

"Rick", pronunţă ea clar şi răspicat, "adu vată şi spirt. Cât poţi de repede." Încerca să-şi stăpânească spaima crescândă. "Trebuie să opresc sângele."

"În bucătărie?" Se îndepărtă cu stângăcie. "Nu pare prea grav. De ce nu..."

"Repede." Glasul fetei era deodată îngheţat de frică. "*Repede*, Rick!"

Sui confuz câteva trepte.

Groaza Silviei îl ajunse din urmă. "Degeaba, e prea târziu", spuse ea, abia auzit. "Nu te întoarce – nu te apropia de mine. E greşeala mea. Eu i-am învăţat să vină. *Nu te apropia!* Îmi pare rău, Rick. *Oh...*" Vocea i se pierdu în zvâcnetul ce sfârâmă zidul subsolului. Un nor alb luminos îşi croi drum înăuntru, revărsându-se în jur.

După Silvia veniseră. Ea alergă câţiva paşi spre Rick, se opri nesigură şi masa albă de trupuri şi aripi o învălui. Ţipă o dată. O explozie violentă transformă subsolul într-un joc licăritor de fierbinţeală.

Fu azvârlit la podea. Cimentul era uscat şi dogorea – toată încăperea trosnea de căldură. Ferestrele se fărâmiţară, împinse înspre exterior de forme albe pulsând. Fum şi flăcări se învârtejiră peste pereţi. Tavanul se înclină, declanşând o ploaie de mortar.

Rick luptă să se ridice. Izbucnirea furioasă se stingea. Subsolul era un haos de resturi. Toate suprafeţele fuseseră pârjolite şi înnegrite, îngropate în cenuşă fumegândă. Lemn despicat, haine rupte şi bucăţi de beton erau risipite pretutindeni. Cazanul şi maşina de spălat deveniseră o ruină. Tot ansamblul complex de pompare şi răcire – o masă de zgură lucitoare. Un zid întreg fusese dărâmat. Tencuiala se răspândise peste tot.

Din Silvia rămăsese doar o grămadă informă, cu mâini şi picioare grotesc îndoite. Rămăşiţe carbonizate de cenuşă arsă, zbârcite, strânse într-un morman incert. Fragmente pârlite, o coajă ofilită, sfărâmicioasă.

Noaptea era întunecată, rece şi tăioasă. Câteva stele sclipeau, precum gheaţa, deasupra sa. O boare de vânt, umedă, foşni printre crinii picurând şi biciui prundişul într-o ceaţă glacială, împrăştiată de-a lungul cărării străjuită de trandafiri.

Stătu ghemuit mult timp, ascultând şi pândind. Dincolo de cedrii, casa se profila pe

cer. La poalele pantei, câteva maşini lunecau pe autostradă. Altfel, totul în jur era tăcere. În faţa lui, se contura cuva de porţelan şi ţeava prin care curgea sângele din frigiderul de la subsol. În afara câtorva frunze căzute în ea, cuva era goală şi uscată.

Rick inspiră adânc aerul fin al nopţii şi îşi ţinu o clipă respiraţia. Apoi se sculă anevoie în picioare. Cercetă cerul, însă nu desluşi nici o mişcare. Şi totuşi erau acolo, pândind şi aşteptând – umbre confuze, ecouri ale unui trecut legendar, un panteon de figuri divine.

Luă de jos canistrele grele, le târî până la cuvă şi turnă sângele vâscos şi tulbure, resturi ieftine de la un abator din New Jersey. Stropi mari îi săriră pe haine şi se feri nervos. Nimic însă nu clintea în aerul nocturn. Grădina era tăcută, înăbuşită în ceaţă şi întuneric.

Aşteptă lângă cuvă, întrebându-se dacă vor sosi. Veniseră pentru Silvia, nu doar pentru sânge. Fără ea, în afara hranei crude, nu exista nici o momeală. Duse bidoanele de metal goale până la tufişuri şi le azvârli în josul pantei. Se căută atent prin buzunare, asigurându-se că nu mai avea nimic de metal la el.

De-a lungul anilor, Silvia le formase obişnuinţa de a veni. Acum ea trecuse dincolo. Însemna asta că ei nu-şi vor mai face apariţia? Undeva, în tufişuri, foşni ceva. Un animal sau o pasăre?

Sângele lucea în cuvă, greu şi nemişcat, aidoma plumbului. Era ora la care soseau, dar nimic nu tulbura copacii din jur. Privi pe rând şirurile de trandafiri legănându-se încet, cărarea prunduită pe care el şi Silvia alergaseră – alungă amintirea prea proaspătă a ochilor scânteietori şi a buzelor de un roşu fraged. Autostrada de la poalele pantei – grădina goală şi nemişcată – casa tăcută în care familia ei aştepta, cuibărită. După o vreme, se auzi un şuier înfundat. Tresări, dar nu era decât o remorcă Diesel mugind pe autostradă, cu faruri orbitoare.

Sări înverşunat în picioare, încordat, călcâiele înfipte în solul negru şi moale. N-avea să renunţe. Avea să rămână aici până ce vor veni. O vroia înapoi – cu orice preţ.

Deasupra, pânze ceţoase de umezeală alunecară peste Lună. Văzduhul era o imensă landă pustie, lipsită de viaţă sau de căldură. Gerul ucigător al tenebrelor spaţiale, departe de astre şi de fiinţe. Privi în sus până ce începu să-l doară gâtul. Stele reci, alunecând înăuntrul şi înafara volutelor de ceaţă încâlcite. Mai trebuia ceva? Nu vroiau să vină sau ei nu îi interesa? Silvia fusese cea care îi interesase – acum o aveau.

În spate se produse o mişcare silenţioasă. O simţi şi începu să se întoarcă, însă, brusc, copacii şi tufişurile, fiecare în parte, fremătară. Ca nişte suporturi ireale, oscilară şi se fugăriră laolaltă, contopindu-se neştiuţi în umbrele nocturne. Ceva se strecură printre ei, în tăcere şi iute, apoi dispăru.

Sosiseră. Îi putea simţi. Îşi curmaseră puterea şi flăcările. Statui reci, indiferente, înălţându-se printre arbori, dominând cedrii – îndepărtate de el şi de lumea lui, atrase de curiozitate şi de-o vagă obişnuinţă.

"Silvia", rosti el răspicat. "Eşti aici?"

Nu veni nici un răspuns. Poate nu se afla printre ei. Se simţi ridicol. Un licăr trecător de alb lunecă pe lângă cuvă, plană o clipă şi îşi urmă calea fără a se opri. Un alt gigant iscodi fugar şi se retrase, iar aerul de deasupra cuvei vibră, apoi se domoli în nemişcare.

Îl cuprinse disperarea. Plecau, se retrăgeau în lumea lor. Ofranda nu fusese acceptată; nu îi interesa.

"Aşteptaţi", bolborosi greoi.

Câteva umbre albe adăstară. Se apropie încet de ele, conştient de intensitatea lor pâlpâindă. Dacă din greşeală le-ar atinge, un sfârâit intens i-ar însoţi spulberarea într-o grămadă întunecată de cenuşă. Se opri la câţiva metri depărtare.

"Ştiţi ce vreau", spuse măsurat. "O vreau pe ea înapoi. N-ar fi trebuit s-o luaţi aşa curând."

Tăcere.

"V-aţi pripit. Nu trebuia să faceţi asta. Avea să vină la voi până la urmă. Pregătise totul."

Ceaţa se învolbură în noapte. Formele licăritoare se agitară şi pulsară între copaci, reacţionând la vocea sa. "Adevărat", se născu un glas impersonal şi detaşat. Se răspândi în jurul lui, de la arbore la arbore, lipsit de localizare sau direcţie. Fu măturat de vântul nocturn, murind în ecouri tot mai îndepărtate.

Un val de uşurare îl străbătu. Se opriseră – erau conştienţi de el – ascultând ce-avea de spus.

"Abia îşi începea viaţa. Trebuia să ne căsătorim, să avem copii."

De data aceasta nu mai veni nici un răspuns, însă el înregistră o tensiune crescândă. Ascultă încordat, dar nu putu desluşi

nimic. Apoi își dădu seama că în rândurile lor se produsese o neînțelegere, un diferend. Tensiunea se accentuă – încă mai multe forme licăriră – norii, stelele înghețate, fură ascunse de imensa prezență sporind în preajma lui.

"Rick!" O voce se auzi în apropiere. Nesigură, alunecând înapoi în contururile incerte ale copacilor și ale plantelor brumate. Abia putea s-o desluşească – cuvintele se pierdeau de cum erau rostite. "Rick – ajută-mă să vin înapoi."

"Nu știu." Vocea era aproape isterică, încărcată de consternare și de durere. "Nu înțeleg. Undeva s-a întâmplat ceva. au crezut că vroiam să vin atunci, pe loc. Dar s-au *înșelat!*"

"Știu", spuse Rick. "A fost un accident."

"Așteptau. Crisalida, cuva – dar a fost prea devreme." Spaima răzbătu până la el, peste abisurile tulburi ale unui alt univers. "Rick, m-am răzgândit. Vreau să mă întorc."

"Nu este chiar așa de simplu."

"Îmi dau seama. Rick, aici timpul se scurge altfel. Sunt plecată de atâta vreme – lumea ta pare a se târî. Au trecut ani, așa-i?"

"O săptămână."

"A fost greșeala lor. N-am nici o vină, nu-i așa? Ei știu că n-au făcut ce trebuia. Cei vinovați au fost pedepsiți, dar asta nu mi-e de nici un folos." Disperarea și panica îi distorsionau într-atât vocea, încât de-abia putea s-o înțeleagă. "Cum să mă întorc?"

"Ei nu știu?"

"Spun că nu se poate realiza așa ceva." Glasul ei tremura. "Au distrus învelișul de carne – a fost incinerat. Nu mai există nimic la care să revin."

Rick inspiră adânc. "Să găsească o altă cale. De ei depinde. Cine altcineva să te ajute? Te-au luat prea devreme – trebuie să te trimită înapoi. Ei răspund de asta."

Formele albe se mișcară nelămurit. Conflictul se înteți se; nu reușeau să cadă de acord. Rick făcu prudent câțiva pași înapoi.

"Spun că este periculos." Vocea Silviei nu venea de nicăieri anume. "S-a încercat odată așa ceva." Încerca să-și controleze glasul. "Îmbinarea dintre această lume și lumea ta e instabilă. Există cantități imense de energie liberă disponibile. Puterea pe care noi – în partea aceasta – o avem, nu ne aparține cu adevărat. Este o formă de energie universală, captată și controlată."

"Dar ei nu pot..."

"Aici e un continuum superior. Curgerea naturală a energiei se face de la regiunile inferioare spre cele superioare. Procesul invers, însă, e riscant. Sângele – e ca un reper – un indicator luminos."

"Molii atrase de lumină", vorbi amar Rick.

"Dacă mă trimit înapoi și ceva nu iese cum trebuie..." Se întrerupse, apoi continuă. "Dacă ei greșesc, s-ar putea să mă pierd între cele două regiuni. Aș putea fi absorbită de energia liberă. Se pare că este oarecum vie. Nici ei nu știu exact ce e. Aminteşte-ți de Prometeu și de foc..."

"Înțeleg", vorbi Rick, încercând să-și păstreze calmul.

"Iubitule, dacă încearcă să mă trimită înapoi, va trebui să găsesc o formă în care să intru. Fiindcă eu nu mai am acum o formă propriu-zisă. În partea asta nu există forme materiale. Ceea ce vezi tu, aripile, albeața, în realitate nu există. Dacă aș reuși să parcurg drumul înapoi spre partea ta..."

"Ar trebui să modelezi ceva", completă Rick.

"Ar trebui să iau ceva de acolo – un înveliș de carne, în care să intru și pe care să-l refac. Așa cum a procedat și El acum mult timp, când forma originară a fost depusă în lumea ta."

"Dacă au făcut-o o dată, o pot face din nou."

"Dar Cel ce-a reușit asta nu mai e alci. A trecut altundeva, mai departe." Vocea îi trăda amărăciune. "Există alte lumi dincolo de aceasta. Scara nu se oprește aici. Nimeni nu știe unde îi este capătul, pare doar a urca mereu și mereu. Lumi după lumi."

"Cine hotărăște în privința ta?"

"Doar eu", șopti pierită Silvia. "Ei îmi spun că dacă mă-ncumet la încercarea asta, sunt gata să mă ajute."

"Și tu ce ai de gând?"

"Mi-e frică. Dacă pe undeva se face o greșeală? Tu n-ai văzut regiunea de tranziție. Posibilitățile de acolo sunt incredibile, înspăimântătoare. Singurul care a cutezat să le înfrunte a fost El. De-atunci nimeni n-a mai îndrăznit să-i calce pe urme."

"A fost vina lor. Trebuie să-și asume răspunderea."

"Ei știu asta." Silvia ezită, nefericită. "Rick, scumpule, te rog, spune-mi ce să fac."

"Întoarce-te!"

Tăcere. Apoi glasul ei, firav și tremurător. "Bine, Rick. Dacă tu crezi că așa e cel mai bine."

"Da", spuse el ferm. Îşi obligă mintea să nu gândească, să nu imagineze, să nu-şi închipuie nimic. *Trebuia s-o recapete pe Silvia.* "Spune-le să înceapă chiar acum. Spune-le..."

Un trosnet asurzitor, fierbinte, plesni în dreptul său. Fu luat pe sus şi zvârlit într-un ocean dogoritor de energie pură. Plecau şi revărsarea pârjolitoare de putere absolută mugea şi tuna jur-împrejur. Pentru o fracţiune de secundă, crezu că o întrevede pe Silvia, cu mâinile întinse rugător către el.

Apoi arderea se stinse şi zăcu orbit în bezna nocturnă, umedă şi picurând. Singur în tăcere.

Walter Everett îl ajuta să se ridice. "Nebun afurisit!" repeta el, iar şi iar. "N-ar fi trebuit să-i chemi înapoi. Şi-aşa ne-au luat destule."

Pe urmă ajunse în sufrageria spaţioasă şi încălzită. Doamna Everett stătea tăcută în faţa lui, cu chipul împietrit, inexpresiv. Cele două fete mai mici se învârteau neliniştite pe lângă el, agitate şi curioase, cu ochii măriţi de fascinaţie morbidă.

"Totul e-n regulă", bolborosi Rick. Hainele îi erau arse şi înnegrite. Îşi şterse cenuşa neagră de pe obraji. Fragmente de iarbă uscată i se prinseseră în păr – ascensiunea lor finală arsese un cerc în jurul lui. Se lăsă pe spate în canapea, închizând ochii. Când îi deschise iar, Betty Lou Everett îi împingea în mână un pahar cu apă.

"Mulţumesc", murmură el.

"N-ar fi trebuit nicicum să te mai duci acolo", repetă Walter Everett. "De ce? De ce ai făcut-o? Doar ştii ce s-a întâmplat cu ea. Vrei să păţeşti şi tu acelaşi lucru?"

"O vreau înapoi", vorbi calm Rick.

"Eşti nebun? N-o poţi aduce înapoi. E moartă." Buzele i se frământară spasmodic. "Doar ai văzut-o."

Nemişcată, Betty Lou îl fixa pe Rick. "Ce s-a întâmplat afară?" îl întrebă. "Au venit iarăşi, nu?"

Rick se ridică anevoie şi ieşi din sufragerie. În bucătărie, răsturnă paharul în chiuvetă şi-şi turnă alcool. În timp ce se rezema ameţit de masă, Betty Lou se postă în prag.

"Ce vrei?" o întrebă Rick.

Chipul fetei era de un roşu nesănătos. "Ştiu că acolo s-a întâmplat ceva. Îi hrăneai, nu-i aşa?" Se apropie de el. "Încerci s-o aduci îndărăt?"

"Da."

Betty Lou chicoti nervoasă. "Da' nu poţi. Ea a murit – trupul ei a fost ars – l-am văzut." Faţa îi tresări aţâţată. "Tăticu' mereu a spus că ceva rău o să i se întâmple şi chiar aşa a fost." Se aplecă spre Rick. "Era o vrăjitoare! A căpătat ce-a meritat!"

"Se-ntoarce."

"*Nu!*" Spaima îi schimonosi trăsăturile urâte. "Nu *poate* să se-ntoarcă. E moartă – aşa cum zicea mereu – din vierme în fluture – e un fluture!"

"Du-te de-aici."

"Nu-mi spune tu mie ce să fac." Glasul lui Betty Lou deveni isteric. "Aici e casa *mea*. Pleacă şi lasă-ne în pace. O să-ţi spună şi tăticu'. Nu te mai vrea, nici eu nu te mai vreau, nici mama sau sora mea..."

Schimbarea se produse pe negândite. Ca un stop-cadru. Betty Lou îngheţă, cu gura întredeschisă, un braţ ridicat, cuvintele moarte pe buze. Era întreruptă, un lucru lipsit la comandă de viaţă, crescut din podea, fixat parcă între două lame de sticlă. O insectă golită, fără o vorbă, fără un sunet, inertă şi găunoasă. Nu moartă, ci redusă brusc la o neînsufleţire primordială.

Îm învelişul imobilizat se strecurară forţă şi existenţă noi. Se depuseră înăuntru, un curcubeu vital revărsându-se nerăbdător – ca un fluid fierbinte – în fiece parte a ei. Betty Lou se poticni şi gemu; trupul i se zbătu violent, izbindu-se de perete. O ceaşcă de ceai chinezească se rotogoli de pe raft, spărgându-se. Fata se dădu înapoi, amorţită, cu mâna la gură şi ochii dilataţi de şoc şi de durere.

"Ah!" icni, "m-am tăiat." Îşi scutură capul, mijind ochii, implorându-l în tăcere. "Într-un cui sau în altceva."

"*Silvia!*" O ajută să se ridice în picioare, îndepărtând-o de perete. Îi strânse braţul, cald, rotund şi sănătos. Ochi cenuşii nedumeriţi, păr castaniu, sâni fremătând – era acum la fel ca-n acele ultime clipe din subsol.

"Să vedem", îi spuse. Îi luă cu forţa mâna de la gură şi, tremurând, îi cercetă degetul. Nu exista nici o tăietură, doar o linie albă, subţire, dispărând cu repeziciune. "Totul e bine, scumpo. N-ai păţit nimic. Nu ţi s-a întâmplat absolut nimic!"

"Rick, am fost *dincolo*." Vocea îi era slabă şi răguşită. "Au venit şi m-au luat acolo cu ei." Frisonă violent. "Rick, m-am *întors* cu adevărat?"

O strânse la piept. "Te-ai întors cu adevărat."

"A durat atât de mult. Am stat acolo un veac. Ani nesfârşiţi. Credeam..." Deodată se smulse din braţele lui. "Rick..."

"Ce este?"

Chipul Silviei era crispat de groază. "S-a întâmplat ceva."

"Nu s-a întâmplat nimic. Ai revenit acasă şi altceva nu mai contează."

Silvia se feri de el. "Dar au luat o formă vie, nu-i aşa? Nu un trup abandonat. Rick, n-au avut răgaz. Şi atunci, l-au schimbat creaţia." Vocea îi crescu înfricoşată. "O greşeală – ar fi trebuit să cumpănească mai bine înainte de a modifica echilibrul. E instabil şi nici unul dintre ei nu poate controla..."

Rick îi tăie calea. "Nu mai vorbi aşa!" se răsti el. "A meritat – cu *orice* preţ. Dacă au dezechilibrat ceva, e vina lor."

"Nu-l mai putem refface!" Glasul ei se înălţă strident, subţire şi ascuţit, ca o coardă întinsă. "L-am pus în mişcare, am declanşat undele, în cercuri din ce în ce mai largi. Echilibrul pe care El l-a stabilit este *modificat*."

"Vino cu mine, scumpo", vorbi Rick. "Să mergem în sufragerie, alături de familia ta. O să te simţi mai bine. Trebuie să încerci să-ţi vii în fire."

Se apropiară de cele trei siluete aşezate, două pe canapea, una în scaunul de lângă cămin. Stăteau nemişcate, cu feţe inexpresive şi trupuri flasce, ca de ceară, încercând să înţeleagă. Walter Everett alunecase înainte, cu papucii în picioare şi ziarul în mână; în scumiera adâncă de pe braţul scaunului, pipa încă mai fumega. Doamna Everett stătea cu poala plină de broderii, ca şi cum substanţa i s-ar fi dizolvat, scurgându-se. Jean era chircită într-o grămadă nelămurită, un boţ de carne, tot mai lipsit de contur cu fiecare clipă.

Brusc, Jean se prăbuşi. Mâinile îi căzură lateral, nesusţinute de nimic. Capul se rostogoli în piept. Trupul, braţele, picioarele se împliniră. Trăsăturile se transformară cu repeziciune. Îmbrăcămintea se modifică. Culori se revărsau în părul, ochii, pielea ei. Paloarea de ceară dispăruse.

Îl privi pe Rick fără să-l vadă, apăsându-şi degetele pe buze. Clipi şi îşi aţinti ochii asupra lui. "Ah", icni ea. Buzele i se mişcară ţepene; vocea îi era ştearsă şi inegală, ca o înregistrare imperfectă. Se chinui să se ridice, gesturi lipsite de coordonare împingând-o rigidă spre el – cu paşi rari, neîndemânatici – o marionetă.

"Rick, m-am tăiat. Într-un cui sau în altceva."

Ceea ce fusese doamna Everett se foi. Inform şi nesigur, emise sunete înfundate şi se poticni grotesc. Se întări şi îşi defini treptat contururile. "Degetul meu", sughiţă slab vocea. Ecouri reflectate, pierind în întuneric, cuvintele fură reluate de alcătuirea din scaun. În scurtă vreme, repetau toţi laolaltă fraza, patru degete, opt buze mişcându-se sincronizat.

"Degetul meu. M-am tăiat, Rick."

Repetiţii papagaliceşti, reflexe mimetice de vorbe şi mişcări. Iar formele concretizându-se îi erau familiare în fiecare amănunt. Iarăşi şi iarăşi, reluat în jur, de două ori pe canapea, în scaun, lângă cămin, în apropierea lui – atât de aproape încât le putea simţi respiraţia şi distinge buzele tremurătoare.

"Ce este?" îl întrebă Silvia de lângă el.

Pe canapea, una din Silvii îşi reluă lucrul – broda absorbită, cu gesturi meticuloase. O alta, pe scaun, îşi ridică ziarul, pipa şi continuă lectura. Una se ghemuise, temătoare şi agitată. Rick se retrase spre uşă, iar cea de lângă el îl urmă. Respira greu, nesigură, ochii ei cenuşii erau măriţi, nările i se dilatau ritmic.

"Rick..."

Deschise uşa şi ieşi în veranda întunecată. Coborî treptele ca un automat şi, păşind printre umbrele adunate pretutindeni, se îndreptă spre aleea de la intrare. În spate, încadrată într-un dreptunghi galben-luminos, Silvia privea nefericită în urma lui. Şi dincolo de ea, celelalte siluete, identice, răsfrângeri similare, legându-şi capetele asupra lucrurilor pe care le făceau.

Ajunse la maşină şi demară, ieşind în stradă.

Arbori întunecaţi şi case accelerară pe lângă el. Se întrebă cât de departe se va întinde. O undă care se propagă – un cerc mereu mai larg, pe măsură ce se răspândeşte dezechilibrul.

Intră pe autostrada principală; în scurtă vreme apărură şi alte maşini. Încercă să privească în interiorul lor, dar mergeau prea repede. Automobilul din faţă era un Plymouth roşu. Un bărbat îndesat, îmbrăcat cu un costum sobru albastru, conducea, râzând vesel împreună cu femeia de alături. Acceleră, apropiindu-se mult de Plymouth, urmărindu-l. Bărbatul zâmbi, dezvelind dinţi de aur şi-i făcu semn cu mâna rotofeie. Fata era brunetă şi foarte drăguţă. Îi zâmbi bărbatului, îşi aranjă mânuşile

albe, își potrivi părul, apoi ridică geamul din partea ei.

Pierdu Plymouth-ul. O remorcă Diesel masivă se interpuse între ei. Ocoli disperat camionul și acceleră, trecând pe lângă sedanul rapid, de culoare roșie. Aproape imediat, acesta îl depăși și, pentru o clipă, îi distinse limpede pe cei doi pasageri. Fata semăna cu Silvia. Același contur delicat al bărbiei mici – aceleași buze viu colorate, zâmbind ușor îndepărtate – aceleași mâini subțiri și brațe zvelte. Era Silvia. Plymouth-ul coti, lăsându-i autostrada liberă în față.

Conduse ore întregi prin bezna apăsătoare a nopții. Indicatorul de benzină scădea continuu. În față se conturau regiuni rurale mohorîte, câmpuri pustii între orașe și stelele nemișcate, atârnate pe cerul gol. La un moment dat, apăru o îngrămădire de lumini roșii și galbene. O intersecție – stații de alimentare și o reclamă mare de neon. Trecu mai departe.

Opri lângă o benzinărie cu o singură pompă, parcând pe pietrișul murdar de ulei. Coborî și pietrele i se rostogoliră sub tălpi, în timp ce apuca furtunul de alimentare și deșuruba capacul de la rezervor. Terminase de făcut plinul când ușa benzinăriei ponosite se deschise, lăsând să treacă o femeie subțirică, cu salopetă albă și cămașă albastră, purtând o șapcă pierdută în buclele aurii.

"Bună seara, Rick", rosti ea liniștită.

Agăță la loc furtunul. Se afla din nou pe autostradă, conducând. Înșurubase la loc capacul sau nu? Nu-și amintea. Parcursese peste o sută de mile. Se apropia de frontiera statală.

Pe marginea drumului, un local mic, încălzit, radia lumină galbenă în dimineața înghețată și cenușie. Încetini și coti spre refugiu, oprind într-o parcare pustie. Cu ochii împăienjeniți, deschise ușa și intră.

Trecu printre oameni obișnuiți, răspândiți la mesele din jur, înconjurat de mirosul puternic de cârnat fript și de aroma tare de cafea neagră. Un tonomat zbiera în colțul încăperii. Se lăsă să alunece pe un taburet și își prinse capul în mâini, sprijinindu-și coatele de masă. Un fermier slab îi aruncă o privire scurtă, revenind apoi la ziarul din față. Două femei cu trăsături aspre îl cercetară fugar. Un tânăr arătos, purtând o vestă din dril și blugi, mânca fasole și orez, sorbind între înghițituri cafea fierbinte dintr-o ceașcă mare.

"Ce să fie?" îl întrebă o chelneriță fâșneață, cu un creion în spatele urechii și păr blond strâns în coc. "S-ar zice că s'teți cam mahmur, dom'le."

Comandă cafea și supă de legume. Începu să mănânce repede, cu gesturi mecanice. Constată că înfulecă sandviș cu brânză și cârnat; ceruse și așa ceva? Tonomatul zbiera, iar oamenii veneau și plecau. Un orășel se desfășura în marginea drumului, oprit de niște coline succesive. Un soare acoperit, rece și searbăd, începea să lumineze zorii mijind. Mâncă plăcintă de mere fierbinte și se șterse stângaci la gură cu un șervet de hârtie.

Localul era tăcut. Afară, nici o mișcare. O liniște neobișnuită se lăsase pretutindeni. Tonomatul se oprise. Toți cei aflați la bar erau neclintiți și muți. Din când în când, trecea mugind câte un camion masiv, învăluit în stropi, cu geamurile complet închise.

Când ridică privirea, Silvia stătea în dreptul lui. Își ținea brațele încrucișate și se uita undeva dincolo de el. În spatele urechii avea un creion galben-auriu. Părul castaniu era prins la spate într-un coc strâns. Prin încăpere stăteau altele, alte Silvii, cu farfurii în față, moțăind pe jumătate adormite sau mâncând, unele citind. Fiecare aidoma următoarei, deosebite doar prin îmbrăcăminte.

Reuși să ajungă până la mașină. Într-o jumătate de oră trecuse linia de demarcație statală. Lumina solară rece scânteia pe acoperișurile și pe trotuarele umede de rouă ale orășelelor necunoscute prin care trecea.

De-a lungul străzilor strălucitoare le văzu mișcând – matinale, ducându-se la serviciu. Mergeau câte două, trei, cu tocurile țăcănind în liniștea dimineții. Le văzu așteptând laolaltă în stațiile de autobuz. În case, coborînd din paturi, luând micul dejun, spălându-se, îmbrăcându-se, erau încă multe altele – sute, mii, legiuni nenumărate. Un întreg oraș plin de ele, pregătindu-se pentru o nouă zi, reluându-și îndeletnicirile obișnuite, o dată cu lărgirea cercului.

Lăsă în urmă orașul. Scăpă pedala de accelerație de sub picior și mașina încetini. Două dintre ele traversau un câmp pustiu. Aveau cărți – copii în drumul lor spre școală. Repetări identice, lipsite de variație. Un câine alerga jucăuș de colo-colo pe lângă ele, lipsit de griji, cu veselia neștirbită.

Își continuă drumul. În față se profila un alt oraș, cu șiruri sobre de instituții, precis contu-

rate pe fundalul cerului. Când străbătu principalul sector comercial, pe străzi domneau agitaţia şi zgomotul. Undeva, în apropierea centrului, ajunse din urmă circumferinţa aflată în continuă mişcare şi o străbătu, ieşind dincolo de ea. Diversitatea înlocui nesfârşitele chipuri de Silvii. Ochii cenuşii şi părul castaniu făcură loc nenumăratelor tipuri de bărbaţi şi femei, copii şi adulţi, de toate vârstele şi înfăţişările. Mări viteza şi ieşi prin suburbii, angajându-se pe o autostradă cu patru benzi.

Într-un târziu încetini. Era epuizat. Condusese ore întregi; tot corpul îi tremura de oboseală.

Pe marginea drumului, un tânăr subţire ca o prăjină, cu păr roşiatic, purtând pantaloni bej şi un pulover subţire, deschis la culoare, făcea voios autostopul. Rick frână în apropierea lui şi deschise portiera din faţă. "Hai, vino", îl învită.

Desen de Florin Constantin

"Mulţam, amice." Tânărul se apropie repede şi urcă. Trânti portiera, în timp ce Rick demara, şi se lăsă mulţumit pe spate. "Tot stând peafară, începusem să mă-ncing".

"Unde vrei să ajungi?" întrebă Rick.

"Tocmai la Chicago." Tânărul zâmbi încurcat. "Bine, nu mă aştept să mergem chiar până acolo. Da' orişicât, cu cât mai aproape, cu atât mai bine." Îl privi interesat pe Rick. "Încotro te îndrepţi?"

"Oriunde. La Chicago."

"Da' sunt peste două sute de mile pân'acolo!"

"Nu contează", spuse Rick. Trecu pe banda din stânga şi acceleră. "Dacă vrei să ajungi la New York, te duc acolo."

"E ceva-n neregulă?" Tânărul se foi neliniştit. "Înţeleg eu că m-ai luat, da'..." Ezită. "Adică, ştii, n-aş vrea să-ţi schimbi drumul pentru mine."

Rick se concentră asupra panglicii de beton ce-i aluneca prin faţă, strângând puternic în mâini volanul. "Ajungem repede. N-am de gând să încetinesc şi nici să opresc."

"Bagă se seamă", îl preveni celălalt, cu voce tulbure. "Să nu păţim vreun accident."

"Nu-ţi fă probleme."

"Dar e periculos. Dacă se întâmplă ceva? E prea riscant."

"Te înşeli", murmură înverşunat Rick, privind drept înainte. "Merită osteneala."

"Dar dacă ceva nu merge..." Vocea se întrerupse, nesigură, apoi continuă: "S-ar putea să mă pierd. Ar fi atât de uşor. Totul e atât de instabil." Spaimă şi îngrijorare se ghiceau în tonul tremurător. "Rick, te rog..."

Rick se răsuci brusc. "De unde-mi ştii numele?"

Tânărul se ghemuise, lipit de portieră. Chipul său avea un aspect moale, lichid, de parcă şi-ar fi pierdut contururile, alunecând într-o alcătuire informă. "Vreau să mă întorc", se auzea de undeva, dinăuntrul lui, "dar mi-e frică. Tu n-ai văzut regiunea de tranziţie. Nu este decât energie, Rick. El a folosit-o acum mult timp, însă nimeni nu mai ştie în ce fel anume."

Vocea se limpezi, devenind mai dulce şi mai subţire. Părul se închise spre un castaniu intens. Ochii cenuşii, înspăimântaţi, clipeau înspre Rick. Cu mâinile amorţite, acesta se aplecă peste volan, forţându-se să nu clintească. Reduse treptat viteza şi reveni pe banda din dreapta.

"Oprim?" întrebă alcătuirea de lângă el. Acum avea vocea Silviei. Ca o insectă proaspăt ieşită din crisalidă, uscându-se la soare, alcătuirea se întări şi se încastră în realitate. Silvia se trase mai sus pe scaun şi privi afară. "Unde suntem? Mai avem încă de mers."

Strivi sub picior frâna, se aplecă peste fată şi deshise portiera. "Dă-te jos!"

Nedumerită, Silvia se uita la el. "De ce? Rick, ce este? Ce s-a întâmplat?"

"Dă-te jos!"

"Rick, nu înţeleg." Se lăsă un pic în afară. Degetele îi atinseră pavajul. "S-a întâmplat ceva cu maşina? Am crezut că totul e-n regulă."

O împinse blând afară şi trânti portiera. Maşina ţâşni înainte, intrând în fluxul traficului matinal. În spate, silueta măruntă, ameţită, se ridica de jos, uluită şi jignită. Se sili să-şi desprindă ochii din oglinda retrovizoare şi împinse, cu toată puterea, până la refuz, pedala de acceleraţie.

Deschise radioul din care se revărsară ţiuituri şi pârâituri statice repetate. Baleie scala şi, după câtva timp, prinse un post important. O voce slabă, şovăitoare, o voce de femeie. O vreme nu izbuti să distingă cuvintele. Pe urmă le recunoscu şi, cu un început de panică, închise aparatul.

Vocea ei. Tânguindu-se jalnic. Unde era postul? Chicago. Cercul ajunsese deja acolo.

Încetini. N-avea nici un rost să se grăbească. Fusese întrecut şi lăsat în urmă. Ferme din Kansas – prăvălioare decrepite în orăşelele vechi din Mississippi – de-a lungul străzilor goale ale oraşelor industriale din New England va fi mişunând acum un furnicar de femei cu păr castaniu şi ochi cenuşii.

Va traversa oceanul. În curând va cuprinde întreaga lume. Ce straniu va fi în Africa – sate îngrădite, viermuind de tinere femei albe, toate exact la fel, văzându-şi de meşteşugurile lor arhaice, vânând, adunând fructe, zdrobind grâne, jupuind animale. Întreţinând focurile, înnădind veşminte şi meşterind atente cuţite tăioase.

În China... rânji prosteşte. Şi acolo va fi ciudat. În uniforma severă cu guler înalt, straiul aproape monahal al tinerelor cadre comuniste. Defilare mărşăluind de-a lungul bulevardelor din Pekin. Şir după şir de fete cu picioare zvelte şi sâni împliniţi, strângând în mâini Kalaşnikov-uri. Ducând cazmale, târnăcoape, lopeţi. Coloane de soldaţi îmbrăcaţi în postav şi cu bocanci. Muncitori sprinţari cărându-şi preţioasele scule. Trecuţi în revistă, la tribuna ornată ce domină strada, de către o figură identică, cu braţul firav înălţat şi chipul blând, frumos, acum înţepenit şi inexpresiv.

Părăsi autostrada şi coti pe un drum lateral. O clipă mai târziu, pornise pe calea de întoarcere, conducând încet, nepăsător, revenind la locul de plecare.

Într-o intersecţie, un poliţist se strecură prin trafic către maşina lui. Aşteptă nemişcat, cu mâinile pe volan, amorţit.

"Rick", suspină ea rugător, aplecându-se în dreptul lui. "E totul bine, nu-i aşa?"

"Sigur", răspunse el morocănos.

Întinse mâna prin geamul lăsat şi îi atinse temătoare braţul. Degete binecunoscute, unghii roşii, mâna atât de familiară. "Vreau aşa de mult să fiu cu tine. Nu suntem din nou împreună? Nu m-am întors?"

"Sigur."

Îşi scutură tristă capul. "Nu înţeleg", repetă ea. "Credeam că totul este iarăşi bine."

Demară violent şi se năpusti înainte. Intersecţia rămase în urmă.

Trecuse de amiază. Era epuizat, frânt de oboseală. Îndreptă automat maşina spre oraşul cunoscut. O văzu pe Silvia grăbindu-se pe străzi, pretutindeni, în toate direcţiile. Omniprezentă. Ajunse la blocul său şi opri în parcare.

Îngrijitorul îl întâmpină în holul de la intrare. Rick îl recunoscu după cârpa soioasă, ţinută în mână, după teul mare şi după găleata plină de zoaie. "Te rog", îl imploră, "spune-mi ce se întâmplă, Rick. Te rog, spune-mi."

O împinse, încercând să treacă, dar ea se agăţă disperată de el. "Rick, *m-am întors*. Nu înţelegi? M-au luat prea devreme şi atunci m-au trimis înapoi. A fost o greşeală. Niciând n-o să-i mai chem – toate astea ţin doar de trecut." Se lăsă trasă de-a lungul holului, până la scări. "N-o să-i mai chem niciodată."

Începu să urce. Silvia ezită, apoi se ghemui pe prima treaptă, nefericită, mizeră, o alcătuire măruntă cu haine aspre de lucrător şi ghete mari, grosolane.

Descuie uşa apartamentului şi intră.

Dincolo de ferestre, cerul de după-amiază târzie era de un albastru intens. Terasele blocurilor din apropiere scânteiau albe în lumina soarelui.

Tot trupul îl durea. Ajunse, poticnindu-se, la baie – părea străină şi neobişnuită, un loc dificil de localizat. Umplu un lighean cu apă fierbinte, îşi suflecă mânecile şi îşi clăti faţa şi mâinile cu apa aburind. Privi grăbit în sus.

Oglida de deasupra chiuvetei îi întoarse un reflex înspăimântat, un chip deznădăjduit, umed de lacrimi. Chipul era greu de precizat – părea să curgă, totodată lunecând. Ochi cenuşii, umpluţi de spaimă. Gură roşie tremurătoare, zbaterea pulsului în gât, păr moale castaniu. Chipul îşi aruncă o privire jalnică – şi fata de la lighean se aplecă, pentru a se şterge.

Se întoarse şi trecu încet din baie în sufragerie.

Şovăi încurcată, apoi se aruncă într-un fotoliu şi închise ochii, stăpânindu-şi greaţa provocată de suferinţă şi oboseală.

"Rick", murmură rugătoare. "Încearcă să mă ajuţi. M-am întors, nu-i aşa?" Clătină tulburată capul. "Te rog, Rick, credeam că totul e bine."

Traducerea:
Cristian Lăzărescu

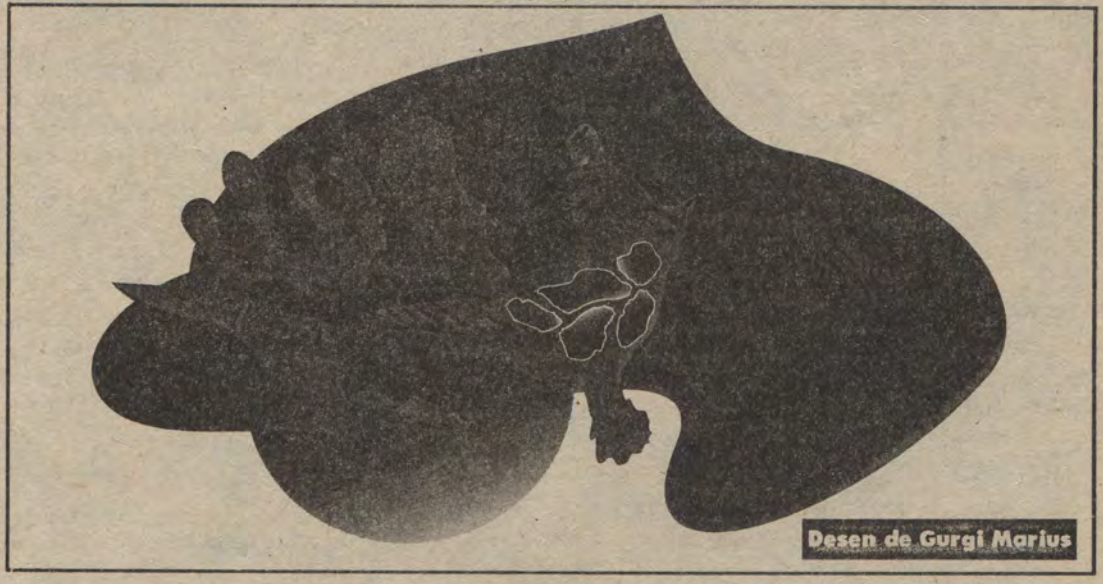

Desen de Gurgi Marius

JOHN POLKINGHORNE

Unul singur nu este de ajuns

John Polkinghorne este autorul scrierii "Credinţa unui fizician", publicată de Princeton University Press, şi preşedinte al colegiului Queens din Cambridge, Marea Britanie.

Eu sunt fizician şi cleric. Oamenii au impresia că aceasta este o combinaţie destul de ciudată, ca şi cum aş zice că sunt vegetarian şi măcelar. Dar nu ştim oare cu toţii că religia şi ştiinţa sunt în război una cu alta şi că ştiinţa învinge totdeauna?

Nu cred că trebuie să fac o alegere. De fapt, dacă am de gând să înţeleg cu adevărat lumea bogată şi variată în care trăim, am nevoie de lumina interioară a ştiinţei şi a religiei. Fiecare dintre ele caută adevărul, dar cercetează aspecte diferite ale existenţei noastre. Nu este vorba despre faptul că – aşa cum îşi închipuie mulţi – ştiinţa se ocupă de cunoaşterea reală a unor evenimente verificabile, în timp ce religia este preocupată de păreri personale, care pot fi **"adevărate pentru mine"**, dar nu sunt, pur şi simplu, "adevărate". "În realitate, asemenea idei sunt literalmente greşite.

Oamenii se înşeală asupra ştiinţei, pentru că fenomenele ştiinţifice nu sunt niciodată observaţii indiscutabile; ca să fie interesante, trebuie să aibă o interpretare. Această interpretare necesită intersecţia dintre fapt (experiment) şi părere (teorie). Faptul că un contor Geiger sună, este în sine destul de neinteresant; capătă semnificaţie numai dacă înţelegem că detectează radioactivitatea.

Religia, dimpotrivă, este preocupată de căutarea credinţei motivate. Credinţa nu presupune să închizi ochii şi să crezi în lucruri imposibile, numai pentru că o autoritate de netăgăduit îţi spune să o faci. Este o problemă de înţelegere a experienţei umane, care îşi are rădăcinile în adoraţie, în speranţă şi în istoria lucrurilor sfinte, reprezentată de mari personalităţi religioase din istoria lumii.

Cred că atât ştiinţa, cât şi religia se ocupă de faptele interpretate, de părerea motivată. De fapt, ele sunt rude apropiate, intelectual vorbind. Diferenţa constă în tipul de întrebări pe care le pun şi tipul de experienţe pe care sunt dispuse să le ia în considerare.

Ştiinţa întreabă **cum**, iar religia **de ce**. Amândouă sunt întrebări importante dacă vrem să înţelegem ce se întâmplă.

"Ceainicul clocoteşte pentru că gazul arde şi încălzeşte apa."

"Ceainicul clocoteşte pentru că vreau să îmi fac o ceaşcă de ceai."

Nu este nevoie să aleg din aceste două răspunsuri. Ca şi ştiinţa şi religia, ambele sunt adevărate.

Ştiinţa se limitează să trateze lumea ca pe un obiect, care poate fi supus unor teste. Religia este preocupată de întâlnirea aceea foarte personală cu realitatea care nu se poate numi decât "tu". În plan personal, experimentul trebuie să cedeze locul credinţei.

Ştiinţa, prin ea însăşi, nu ar putea fi niciodată de ajuns – este prea limitată. Roagă un om de ştiinţă să-ţi vorbească despre muzică şi îţi va răspunde, cu menta-

litatea lui specifică: "Este vorba despre nişte vibraţii ale aerului". Dar noi ştim că este mult mai mult decât atât. Ştiinţa filtrează experienţa printr-o sită cu ochiuri prea largi şi, de aceea, multe lucruri cu o semnificaţie deosebită sau foarte importante îi scapă.

De fapt, întrebările pe care le generează ştiinţa sunt multe, dar puterile limitate nu îi permit să dea răspunsuri, fapt care ne îndreaptă pe calea religiei.

Oamenii de ştiinţă sunt fermecaţi de minunăţia raţională a lumii fizice, aşa cum li se dezvăluie prin investigaţii.

O experienţă minunată este răsplata fundamentală pentru toată străduinţa şi munca pe care le impune cercetarea ştiinţifică. Savanţii sunt puternic impresionaţi de puterea omului de a înţelege lumea fizică.

De ce sunt oare minţile noastre astfel create încât putem înţelege nu numai lumea experienţei de zi cu zi, pe care este clar că trebuie să o pricepem, dacă vrem să supravieţuim, dar şi lumea stranie, dincolo de reprezentare a mecanicii cuantice, o lume atât de diferită faţă de ceea ce ne-ar îndemna bunul simţ să acceptăm? Este ceva eventual să interpretăm acest lucru ca pe adevărata întâlnire cu "mintea lui Dumnezeu". Ştiinţa este posibilă pentru că universul reprezintă o creaţie, iar noi suntem creaţi după asemănarea lui Dumnezeu.

Istoria universului, care a transformat o minge imensă de energie în căminul sfinţilor, dar şi al savanţilor în ultimele 15 miliarde de ani, este sugestia limpede a unui scop pus în acţiune.

Un univers evolutiv poate fi interpretat teologic ca un univers căruia Creatorul i-a permis să ia fiinţă, aşa după cum actualizează şi potenţialitatea uimitoare cu care a fost dăruit.

Scopul final al fiecărui om de ştiinţă trebuie să fie setea de înţelegere – o sete care nu va fi potolită niciodată numai prin ştiinţă.

Traducerea:
Mihaela Crişan

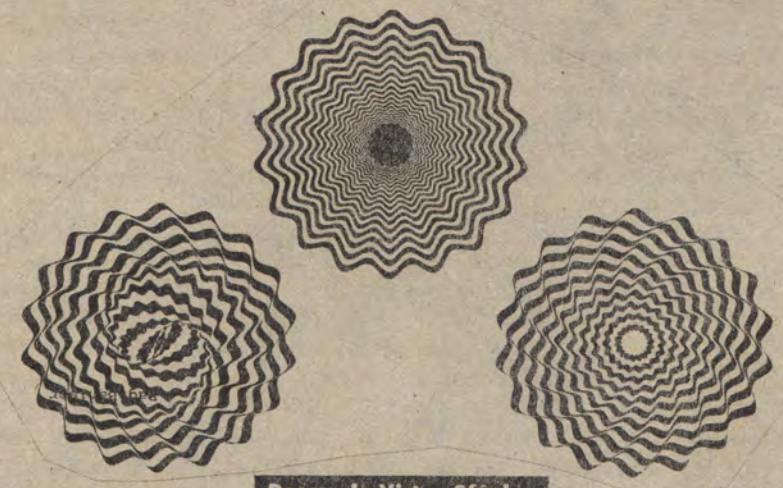

Desen de Victor Sfârlea

VOICU BUGARIU

Gnoza SF

Literatura SF este o entitate compozită, bazată pe relaţia conflictuală între două mentalităţi. Prima este structurată de un concept (literatura de imaginaţie), a doua, de o realitate psiho-socială (fenomenul SF). Conceptul ameninţă să fagociteze fenomenul, acesta din urmă tinde să se dispenseze de concept. În mod corelativ, există două moduri distincte de a înţelege şi a comenta.

Primul porneşte de la convingerea că literatura SF este pur şi simplu literatură, marginalizarea ei relativă fiind rodul ignoranţei şi neînţelegerii. În România, acest mod a fost consolidat de o carte apărută cu vreo cincisprezece ani în urmă. Din raţiuni retorice, probabil, autorul acesteia i-a recomandat literaturii SF să pătrundă în coştiinţa criticii şi istoriei generale a unei literaturi, uitând să precizeze că o pătrundere prea adâncă ar însemna renunţarea la propriul specific. Numeroase comentarii de critică şi istorie literară apărute ulterior au ilustrat acest mod limitativ de a vedea lucrurile. "Linguşirea" literaturii de imaginaţie, indiferent cât de abilă, şi-a dovedit neajunsurile. Practicanţii ei au pledat monoton pentru literaritate, atenţi ca nu cumva să accentueze volatilitatea conceptului de literatură SF. De aici, o anume pedestritate prudentă a textelor semnate de ei.

Al doilea mod de a înţelege şi a comenta literatura SF nu urmăreşte să escamoteze tensiunea între cele două mentalităţi. Rezultatele lui concrete, atâtea câte există, sunt eseuri ce fructifică dimensiunea de **ars combinatoria** a literaturii SF, precum şi abordări ce ţin de istoria mentalităţilor şi de psiho-sociologie. Străin de orice strădanie avocaţială, acest mod pare mai adecvat. Principala lui ţintă este punerea în evidenţă a metalimbajului SF (un limbaj literar care codifică ideile altfel decât limbajul literaturii non-SF).

Relaţia conflictuală amintită mai sus poate fi interpretată prin translarea unor concepte provenite din ecleziologie, sectologie şi psiho-sociologie a religiilor. Raporturile unei biserici cu ereziile, reformele, schismele şi sectele sale sunt asemănătoare celor dintre literatura de imaginaţie şi literatura SF. Respectiva omologie are temeiuri istorice şi structurale mai ales în ceea ce priveşte bisericile creştine. Una şi aceeaşi mutaţie de mentalitate pare a fi determinat dispersia entropică din acest secol a bisericilor creştine şi dezvoltarea literaturii SF în spaţiul cultural nord-american şi european. Asemănările structurale ţin de sistemele doctrinare şi de manifestările psiho-sociale.

Gnoza SF. Există asemănări între sistemul dogmatic al creştinismului, axat pe credinţă, şi fervoarea cvasireligioasă a lecturii şi creaţiei literare. Când Albert Camus a numit literatura "o religie laică", a sesizat tocmai această dimensiune. Există, pe de altă parte, identităţi structurale între orientările gnozelor creştine şi filozofia implicită a literaturii SF.

Gnosticismul creştin este eclectic. Doctrinele lui au multiple surse: filozofia greacă, religiile orientale, iudaismul, creştinismul. Gnosticii diferenţiază credinţa şi cunoaşterea. Ei consideră că accesul la esenţa divină nu este realizabil doar pe calea credinţei, ci şi printr-o cunoaştere sui-generis a lui Dumnezeu. Încrederii în Dumnezeu, gnosticii îi adaugă comprehensiunea intelectuală. Caracteristică le este şi identificarea răului cu materia. Docetismul, de pildă, pretinde că Iisus Hristos n-ar fi fost om decât în aparenţă. Iar maniheismul susţine că binele şi răul sunt eterne, între ele desfăşurându-se un conflict perpetuu. Gnosticii manifestau tendinţa de a se transforma într-o aristocraţie intelectuală şi de a converti biserica într-o şcoală filozofică. De menţionat şi preferinţa

lor marcată pentru mister, efect al unor influenţe babiloniene şi egiptene. Astfel se explică crearea unor mituri cosmogonice fanteziste şi complicate, precum şi a unor entităţi intermediare (Demiurgul - principiu creator, generator al materiei încărcate de păcat, Eonul - existenţă pur spirituală şi ipostază a divinităţii).

Reacţia intelectuală de tip gnostic se regăseşte în situarea doctrinară a SF-iştilor. Fără să se transforme făţiş în nişte renegaţi ai literaturii de imaginaţie, aceştia au complicat miza tradiţională a acesteia (emoţia estetică), adăugându-i vertijul intelectual. Desigur, Sf-iştii nu deţin monopolul ideilor din literatură. Le este specific doar un original mod integrator, ce depăşeşte miza pur literară.

Când a apărut, literatura SF a fost, practic, o avangardă literară. Dacă ar fi rămas ca atare, rolul ei ar fi fost relativ scurt. S-ar fi dizolvat, lăsând în urmă un capitol de istorie literară, câţiva scriitori importanţi şi o serie de modalităţi expresive. O neobişnuită forţă expresivă i-a asigurat, însă, longevitatea şi i-a conferit caracterul unei gnoze literare (şi transliterare) rezistente, ce tinde să devină exponentul unei mentalităţi. "Silită" de tot mai mulţi cititori, a rămas de sine stătătoare. N-a fost vorba, pur şi simplu, de succes comercial. Literatura SF se vinde foarte bine, dar gruparea ei, sub semnul popularităţii, în vecinătatea romanului poliţist sau a celui de dragoste melodramatică nu este pertinentă decât la un prim nivel de interpretare. Genurile comerciale tradiţionale recurg la unele şi aceleaşi scheme narative, pe când SF-ul dovedeşte un proteism ieşit din comun, reuşind să capteze (şi, poate, să modeleze) o mentalitate răspândită. Ca şi gnosticii în raporturile lor cu creştinismul tradiţional, SF-iştii se situează pe o poziţie ambiguă faţă de literatura non-SF. Ţin să fie incluşi în ea, dar se declară originali şi autonomi. Asemănările nu se opresc la acest nivel. Eclectismul, intelectualismul, criticismul globalist – iată câteva asemănări frapante.

Doctrină, organizare. SF-iştii au fost acuzaţi că fac parte dintr-o sectă, iar textele lor sunt subliteratură. Avocaţii lor au respins cu indignare asemenea afirmaţii, atribuindu-le ignoranţei şi relei voinţe. Nici vorbă nu poate fi de o sectă, au repetat ei, din moment ce literatura SF nu este decât o pură şi simplă literatură de imaginaţie; pentru a realiza acest adevăr, este suficient să-i citeşti capodoperele. Retorica dezvinovăţirii este corectă doar în ceea ce priveşte a doua parte a acuzaţiei. Într-adevăr, SF-ul bun este literatură bună. În privinţa apartenenţei la o sectă, însă, avocaţii n-au dreptate. În mod obiectiv, mentalitatea ce-i solidarizează pe SF-işti, precum şi organizarea socială a acestora sunt asemănătoare celor descrise de sectologie.

Când o erezie are un număr suficient de aderenţi, se transformă în sectă, adică într-o grupare religioasă despărţită de biserica-matcă, ce are un sistem dogmatic şi moral aparte, o organizaţie şi un cult proprii. Esenţa disputei între o sectă şi biserica de origine este situarea diferită faţă de dogmele fundamentale. În această privinţă, SF-iştii consideră că textele lor preferate sunt, în acelaşi timp, literatură autentică şi hiperliteratură. Din motivele înfăţişate mai sus, ei nu insistă asupra diferenţei specifice, preferând să o subînţeleagă. Sentimentul că literatura SF deţine un metalimbaj (literar şi transliterar) este probabil cel mai important factor psihologic de stabilizare a fenomenului SF. Cât priveşte latura socială, constatăm că "sectanţii" SF sunt organizaţi aproximativ ca nişte sectanţi religioşi din spaţiul creştin. Ei au întâlniri periodice, naţionale şi internaţionale, posedă ierarhii cvasireligioase (chiar dacă numai de facto). În România, de pildă, câteva personalităţi SF deţin o autoritate mult mai mare, printre SF-işti, decât maeştrii literaturii non-SF, printre colegii lor de breaslă. **Fandom**-ul (câmp social format din persoane interesate, în diverse feluri, de literatura SF) n-ar putea supravieţui în absenţa acestor "ierarhi" şi a numeroşilor ani-

matori de rang mai mic.

Raporturile literaturii SF cu istoria literară au evoluat într-un mod analog celor dintre secte şi biserici. Intoleranţa a fost treptat înlocuită printr-o atitudine de neutralitate binevoitoare. Istoricii literari acordă interes unor autori SF şi îşi economisesc ironiile la adresa tipului de literatură practicat de aceştia. Istoricii specializaţi în SF, în plus, preiau o parte dintre procedeele de valorizare ale istoriei literare tradiţionale. Situarea producătorilor şi consumatorilor de literatură SF faţă de câmpul literar tradiţional este, în linii mari, cea a unei grupări religioase de tip american faţă de bisericile consacrate. Sectele moderne (ca şi **fandom**-ul) sunt grupuri contractuale, deosebite de corpurile ecleziastice structurate. Ele sunt în mod constant revigorate prin supunerea deliberată şi activitatea personală ale fiecărui membru al lor. Cea mai asemănătoare **fandom**-ului este **denomination**, o grupare liber constituită, bazată pe principiul libertăţii religioase şi pe ideea calvinistă de alianţă, situată la limita dintre o confesiune religioasă şi o sectă. **Denomination** respectă principiul de asociere voluntară, are o politică de nuanţă congregaţionistă şi o conducere democratică. De reţinut şi un alt fenomen american: non-denominaţionalismul. Acesta reprezintă, în esenţă, victoria spiritului religios asupra teologiei. O afirmaţie a preşedintelui Eisenhower, citată de Daniel J. Boorstin, este revelatoare pentru mentalitatea bazată pe credinţa în valori ce nu au legătură cu revelaţia divină: "Sunt omul cel mai profund religios pe care-l cunosc. Aceasta nu înseamnă că ader la vreo sectă. O democraţie nu poate exista fără o bază religioasă. Cred în democraţie." (apud Joseph Mitsuo Kitagawa, **În căutarea unităţii. Istoria religioasă a omenirii**, traducere de Claudia Dumitriu, Editura Humanitas, Bucureşti, 1994, pag. 241) Această mentalitate se regăseşte în fenomenul SF. **Fandom**-ul uneşte persoane aflate întrucâtva dincolo (sau alături) de motivaţiile cititorului tradiţional de literatură. Pe lângă preferinţa pur literară, SF-istul trăieşte şi o credinţă cvasireligioasă. El crede necondiţionat, cu patimă benignă, în destinul literaturii SF, precum şi în valoarea (parţial transliterară) a acesteia.

Psihologie. În modul cel mai frecvent, sectanţii religioşi sunt consideraţi nişte inadaptaţi, potenţial primejdioşi pentru societate. Li se atribuie mediocritate culturală, frică de existenţă, vanitate maladivă, sunt apreciaţi drept maniaci şi fanatici. În această atitudine recunoaştem vechea situare a bisericii creştine faţă de eretici. Există şi un mod descriptiv, mai evoluat, de a privi lucrurile. Sectele sunt considerate întrupări ale libertăţii religioase, iar sectanţii, beneficiari ai dreptului de asociere şi oameni psihologic normali. Aceste două atitudini transpar, **mutatis mutandis**, în istoriile literare şi în opiniile cotidiene despre SF-işti. Prima corespunde unei viziuni vetuste, ce-i consideră pe autorii şi amatorii de literatură SF nişte excentrici. A doua consideră SF-ul un câmp literar posibil, iar pe SF-işti, nişte cititori şi autori ca oricare alţii.

Asemănările psihologice dintre sectanţii religioşi şi SF-işti sunt reale, între anumite limite. Am putea invoca, de pildă, tendinţa mişcării SF de a-şi crea un mediu literar (şi chiar social) nou, potrivit pentru persoane având o anume înclinaţie comună pentru înregimentare. Este momentul, de asemenea, să amintim de aşa-numitul temperament religios, remarcat de William James în legătură cu oamenii de ştiinţă. Aceştia n-au adesea credinţă, dar posedă un devotament pătimaş pentru obiectul lor de cercetare. G.C. Jung, referindu-se la acelaşi aspect, citează o formulare a englezilor, pentru a desemna devotamentul de tip religios, dar lipsit de legătură cu credinţa religioasă (**he is almost religiously devoted to his cause**). Înflăcărarea SF-iştilor nu este de altă natură.

ANTHONY LIVERSIDGE

Interviu cu Frank Tipler

Un fizician propune o teorie a vieţii eterne care se supune lui Dumnezeu.

Despre autor:

• **Profesie:** fizician şi cosmolog.

• **Loc de muncă:** Universitatea Tulane, New Orleans, Los Angeles.

• **Cărţi scrise:** Principiul cosmologic antropic, Oxford, 1986. Fizica imortalităţii, Doubleday, 1994.

• **Teoria într-o singură frază:** "Dumnezeu, o individualitate care a creat universul din nimic, există, ne iubeşte şi, într-o bună zi ne va readuce pe toţi la viaţă, într-un rai permanent."

• **Dovada acestei teorii:** Principiile fizicii.

Cinez cu fizicianul Frank Tipler şi soţia sa la *Christian's*, unul dintre cele mai bune restaurante din New Orleans, şi un lucru devine foarte limpede: prudenţa nu-l caracterizează. Entuziasmul şi pofta cu care consumă preparate culinare rafinate, scăldate în sosuri bogate şi încheierea mesei cu un desert fascinant, sunt impresionante. S-ar putea ca nivelul colesterolului să-i fi ajuns la un punct critic, dar asta nu pare să-l preocupe.

— După cum ştiţi, hohoteşte el cu voioşie, teoria mea despre Punctul Omega susţine că noi toţi vom trăi pentru totdeauna.

Tipler dă dovadă de acelaşi fabulos apetit şi în privinţa ideilor.

— Savanţii cu adevărat buni, continuă el, au curaj. Noi ne dorim să putem pune întrebări în legătură cu orice.

Chiar şi aşa, puţini dintre colegii săi de breaslă ar îndrăzni să susţină afirmaţiile făcute în abia publicatul volum, "Fizica Imortalităţii". Folosind numai matematica şi fizica, Tipler construieşte o teorie despre univers, de la începutul până la sfârşitul timpului, în care prevede existenţa lui Dumnezeu, învierea celor morţi, şi viaţa fără de sfârşit pentru toţi şi toate. Suficient pentru a arunca în aer chiar şi cele mai fine detectoare de tăcăniţi.

Cu toate acestea, Tipler nu este un novice care să amestece misterele fizicii cuantice cu hăţişul Vârstei Noi. Profesor titular la Universitatea din Tulane, semnatar al multor cronici în binecunoscuta revistă "Nature" şi specialist recunoscut în cosmologie, el este "foarte cunoscut pentru concepte şi teoreme importante în domeniul relativităţii generale şi al fizicii gravitaţiei", potrivit principalei autorităţi cosmologice, astrofizicianul John Wheeler, de la Universitatea Princeton.

Prima carte a lui Tipler, "Principiul cosmologic antropic", publicată în 1986, a reprezentat un şoc. Scrisă împreună cu cosmologul John D. Barrow, l-a făcut pe cronicarul de la "Nature" să spună că volumul merită "un loc în biblioteca oricărui student în domeniul ştiinţific". Totuşi, nu putea scăpa de sentimentul că "e ceva putred în Danemarca". Recenzia conţinea şi o caricatură a lui Tipler şi Barrow, călare pe un covor fermecat, scriind de zor pe hârtii ce zburau în jurul lor.

De data aceasta, criticile au apărut înainte ca "Fizica Imortalităţii" să fi fost terminată. Un prieten îl invitase pe Tipler să susţină o conferinţă la Institutul Max Planck din München, când cartea a apărut în Germania în această primăvară, iar invitaţia a fost anulată în ultimul moment. Faxul suna cam aşa: "Dragă Frank... o oarecare doză de speculaţie este stimulativă, dar tu ai mers prea departe – de fapt, atât de departe, încât reputaţia publică a ştiinţei s-ar putea să aibă de suferit."

— N-am ştiut că ecuaţiile diferenţiale pot fi atât de controversate, chicoteşte Tipler. Nu intenţionam să-l pomenesc pe Dumnezeu, nici măcar o dată.

Tipler susţine că viaţa inteligentă se va răspândi treptat în univers, crescând spre o inteligenţă infinită, cu infinită putere de cunoaştere ajungând până la Punctul Omega ce marchează sfârşitul existenţei, peste câteva milioane de trilioane de ani. El sugerează chiar că Punctul Omega este echivalentul lui Dumnezeu. În timp ce ne îndreptăm în mare grabă spre această singularitate finală – un punct limită, unde dimensiunea spaţiu-timp se curbează spre infinit şi încetează să mai existe – puterea de evaluare se va dezvolta într-atât încât fiinţele viitoare vor re-crea toate fiinţele de dinainte. Iar noi vom trăi mereu într-un fel de rai al realităţii virtuale.

În vârstă de patruzeci şi şapte de ani, Tipler s-a născut şi a crescut în Andalusia, statul Alabama, SUA. Primul său proiect ştiinţific a fost o scrisoare pe care a scris-o la grădiniţă, către Werner von Braun, ale cărui planuri de lansare a primului satelit artificial al Pământului erau chiar atunci publicate. I-a răspuns secretarul lui von Braun, exprimându-şi regretul că nu au combustibilul de rachetă pe care-l solicitase Tipler. Până la vârsta de cinci ani, el ştia că-şi doreşte să devină astrofizician, însă a rămas pentru totdeauna un polimatematician, citind foarte mult din diverse discipline, inclusiv din istoria ştiinţei şi teologie. După ce a absolvit Institutul de Tehnologie din Massachusets şi Universitatea din Maryland, a făcut cercetare post-doctorat la Oxford şi Berkeley, înainte de a ajunge la Tulane, în 1981.

Am participat la cursul lui Tipler despre relativitatea globală, iar după aceea am discutat în cabinetul lui, apoi la restaurantul *Christian's*. El a ales restaurantul, pe de o parte pentru bucătăria sa, iar pe de altă parte pentru renume. Ironia este tipică pentru Tipler, a cărui idee de a-şi trata munca asemeni unei distracţii serioase este molipsitoare.

Reporter: Sunteţi un ţâcnit?

Tipler: Nu, nu cred. Dar nici un ţâcnit nu recunoaşte că ar fi, nu-i aşa? Odată, un astronom a publicat o listă de reguli după care s-ar defini un ţâcnit. Ei bine, dacă citeşti "Originea speciilor" lui Darwin, o să afli că după anumite criterii şi el era un ţâcnit. Eu sunt foarte conservator din punct de vedere ştiinţific. Nu fac decât să schimb condiţiile limită în cosmologie de la începutul timpului, la sfârşitul lui. Accept toate legile fizicii cunoscute, dar schimb punctul de vedere.

R: Care este mesajul cărţii dumneavoastră, "Fizica Imortalităţii"?

T: Emmanuel Kant pretindea că cele trei întrebări fundamentale ale metafizicii ar fi: "Există Dumnezeu? Avem noi libertate de voinţă?" şi "Există viaţă dincolo de moarte?". Eu transpun aceste întrebări ale metafizicii în probleme de fizică şi le rezolv răspunzând: da, da, da. Astfel mi-aş rezuma eu cartea.

R: Nu cumva confundaţi fizica cu metafizica?

T: Istoria ştiinţei se referă tocmai la transformarea problemelor de nerezolvat ale metafizicii în probleme de fizică ce pot fi rezolvate. Să luăm, de pildă, una din întrebările lui Kant: "Universul a existat întotdeauna sau numai un număr finit de ani?". Kant credea că acest aspect este fundamental insolubil şi a adus şi o dovadă pentru a-şi susţine teoria. Dar în acest secol, noi am schimbat această problemă metafizică presupusă a fi de nerezolvat, într-una de fizică şi am rezolvat-o, aflând că universul are între 10 şi 20 miliarde de ani. Eu nu fac decât pasul următor. Credinţa mea reducţionistă este că o problemă care poate avea o soluţie, se poate rezolva prin fizică. Şi numai prin fizică.

R: Credinţă reducţionistă? De ce vă consideraţi un reducţionist?

T: Pentru că eu consider că totul poate fi înţeles pe baza fizicii şi aproape totul pe baza fizicii cunoscute în prezent. Dacă ecuaţiile de câmp ale lui Einstein sunt corecte şi se cunosc datele iniţiale, atunci se cunoaşte totul despre viitor. Dacă sunteţi în posesia condiţiilor iniţiale în orice moment, atunci ştiţi condiţiile pentru toate timpurile. Acesta este determinism laplacian standard. Puneţi condiţiile limită iniţiale sau finale în ecuaţie şi calculaţi rezultatele.

R: Deci sunteţi om de ştiinţă sau teolog, ori ambele?

T: Ca majoritatea conducătorilor Revoluţiei americane, sunt un teolog înnăscut, care susţine că singurul lucru pe care îl poţi învăţa despre Dumnezeu derivă din natura însăşi, nu din ceea ce El alege să le dezvăluie profeţilor Lui.

R: Ce semnificaţie are teoria dumneavoastră pentru omul obişnuit, de pe stradă?

T: Reducând la o singură frază, Teoria Punctului Omega ar suna cam aşa: Dumnezeu, o fiinţă care a creat universul din nimic, există, ne iubeşte şi, într-o bună zi, ne va reînvia pe toţi să trăim în rai. Apărarea acestei afirmaţii scandaloase are nevoie, folosind rigorile ştiinţei, de o carte de 600 de pagini! Dar eu pot să transform fiecare cuvânt în parte într-o afirmaţie reducţionistă, a realităţii fizice. Ceea ce un creştin obişnuit, care habar n-are de fizică, speră că se va întâmpla cu adevărat.

R: Dar oare colegii dumneavoastră, fizicienii, nu vă vor pune beţe în roate?

T: Ba da, dar eu nu părăsesc domeniul fizicii. Această concepţie, potrivit căreia dogmele de bază ale religiei pot fi explicate prin fizică, a fost susţinută de toţi marii teologi creştini – şi aici l-aş cita pe Sfântul Pavel – atributele de bază ale lui Dumnezeu pot fi văzute **numai** prin oglinda clară a raţiunii. Sfântul Toma D'Aquino îşi bazează cele cinci dovezi ale existenţei lui Dumnezeu pe fizica lui Aristotel. Dogma romano-catolică se bazează pe faptul că existenţa lui Dumnezeu este la latitudinea bunului simţ.

R: Ce vă face să susţineţi că vom învia cu toţii şi vom trăi pentru totdeauna?

T: Pe gigantica scară universală a lucrurilor, noi suntem total lipsiţi de importanţă. Aş menţiona învierea ca pe un aspect minor, de la sfârşitul unei conferinţe pe teme de fizică. Ca fizician, sunt interesat să arăt cât de puternică poate fi această teorie a viitorului în a îngrădi trecutul. Pentru a înţelege fizica trecutului şi a prezentului, trebuie să-ţi ancorezi elementele de referinţă în viitor. Eu dezvolt aceasta în mod tehnic. Poţi să înţelegi ce se întâmplă acum numai dacă impui condiţii limită la sfârşitul timpului. Omega înseamnă sfârşit, ca şi în Biblie: "Eu sunt Alfa şi Omega.". Punctul Omega este punctul de la sfârşitul timpului, iar faptul că este un **punct** prezintă semnificaţie în teoria mea, pentru

că înseamnă posibilitatea comunicării nelimitate la sfârşitul timpului, fără de care viaţa ar înceta să mai existe.

Modelul standard al universului închis nu se sfârşeşte într-un singur punct, ci într-o sferă tridimensională. Teoria mea afirmă contrariul: trebuie să fie un singur punct. Recunosc, este dificil de verificat, drept pentru care pun sub semnul întrebării dacă se poate numi prezicere sau nu. Să facem un calcul rapid al mărimilor fizice relative ale viitorului şi trecutului; calculăm volumul spaţiu-timp al conului de lumină trecut al evenimentului – partea cvadridimensională a universului întinzându-se înapoi 10 până la 20 de miliarde de ani – şi-l comparăm cu regiunea din exterior. Calculul ne spune că volumul viitorului nostru este de cel puţin 30 000 de ori mai mare decât cel al trecutului, chiar dacă folosim o estimare minimă a mărimii universului.

Dacă ar fi ca viaţa să continue la nesfârşit, anumite proprietăţi ale universului trebuie să fie fixe acum. Să luăm de pildă sistemul solar. Conform mecanicii newtoniene, putem pretinde că Pământul este în centrul sistemului solar. Dar matematic vorbind, nu are sens. Însă dacă puneţi soarele în centru, matematica nu-şi mai are rostul aici. Simplitatea vizibilă a fizicii devine încă mai limpede dacă adoptăm sistemul de coordonate potrivit. Eu fac acelaşi lucru privind universul ca pe un întreg, spunând că dacă ancorez elementele de referinţă în viitorul final, devin capabil să-i înţeleg trecutul. Dacă încerci să înţelegi viitorul prin prisma trecutului, vei obţine o aiureală pe care nu o vei putea interpreta.

R: Lumea reală nu are oare prea multe necunoscute pentru a se putea proiecta atât de departe în viitor?

T: Presupunerea că viaţa va continua mereu, restrânge enorm viitorurile posibile. *Haos* este termenul tehnic pentru instabilitatea la care vă referiţi. Dacă nu ştiţi nimic precis, cele mai mici erori se vor amplifica pe măsură ce veţi înainta în timp, iar după o vreme nu veţi mai putea prevedea nimic. În strânsă legătură cu acest fapt este imprevizibilitatea fiinţelor vii. Ele deţin liberul arbitru şi nu se poate prezice ce au de gând să facă. Dacă totuşi am dreptate, la scară cosmică aceste două surse de imprevizibil se anulează reciproc şi se obţine previzibilul. Ecuaţiile lui Einstein permit acest haos, aşa că se poate prevedea macrostructura universului.

R: Însă ne putem arunca în aer cu planetă cu tot şi cu postulatul dumneavoastră despre viaţa eternă.

T: Strategia mea este să accept că universul este determinist. Situaţia este puţin mai subtilă – de fapt, n-ar mai exista liberul arbitru dacă ar fi complet adevărat. Dar să presupunem că este determinist, aşa cum ar fi cu siguranţă, dacă mecanica ar fi aceea a lui Einstein sau Newton. Deci, faptul că ne vom arunca în aer sau nu, a fost deja stabilit acum 20 de miliarde de ani. Nu există întâmplări neprevăzute în relaţia spaţiu-timp deterministă; totul a fost fixat la începutul timpului. Însă, în teoria cuantificată a Punctului Omega, acest determinism este numai aproximativ. Noi avem libertatea de voinţă şi putem să ne autodistrugem. Dar dacă o facem, trebuie să existe cel puţin încă o altă specie inteligentă în univers care să nu se autodistrugă. Distrugerea noastră este prea puţin probabilă acum. În schimb, vom începe colonizarea interstelară în secolul următor, după care distrugerea Pământului nu va mai prezenta importanţă pentru postulat.

Teoria Punctului Omega susţine că viaţa va continua mereu şi, ca o consecinţă, uni-

versul este închis, având stadiul final într-un singur punct. Că este un punct reiese din faptul că viaţa va continua mereu, iar aceasta înseamnă că puterea de comunicare trebuie să fie nelimitată pe măsură ce te apropii de Punctul Omega. În timpul subiectiv, o cantitate infinită de gânduri ia fiinţă între momentul prezent şi acel stadiu final. Se află la o depărtare infinită şi de aceea, chiar dacă vom fi înviaţi în apropiere de punctul final, vom avea totuşi o viaţă eternă; o viaţă infinit de lungă.

R: Dumnezeu este un El?

T: Spun El când mă refer la Dumnezeul iudeo-creştin, dar folosesc EL/EA în teoria Punctului Omega. Nu vreau să folosesc neutrul, pentru că îmi doresc să existe o personalitate acolo. Dar, după cum ştim, sexul este o ciudăţenie a biochimiei eucariote, nu a personalităţii fundamentale.

R: Deci EL/EA nu există acum?

T: Asta este adevărat numai din punctul nostru de vedere. Din punctul de vedere al relaţiei spaţiu-timp, vedem întregul univers simultan, de la sfârşitul timpului din perspectiva ultimului viitor. Din punctul nostru de vedere, dualitatea EL/EA ia fiinţă; din punctul de vedere al lui Dumnezeu, EL/EA concentrează totalitatea realităţii în EL/EA însuşi/însăşi, pe măsură ce timpul înaintează. Dintre cele două, punctul de vedere al lui Dumnezeu este fundamental; dar noi trebuie să privim lucrurile din perspectiva noastră.

R: De ce ne-ar păsa dacă viaţa se termină la sfârşitul timpului?

T: În cosmologie trebuie să fi foarte atent când vorbeşti despre măsurarea timpului. Nu există un timp pe care toate ceasurile să-l măsoare la fel. Ceasurile noastre depind de mediul înconjurător. Mecanica newtoniană nu utilizează rotaţia Pământului drept ceas. Dacă ar fi făcut-o, ar fi fost imposibil din punct de vedere logic ca Pământul să-şi încetinească mişcarea. Dar până la mecanica lui Newton, Pământul era ceasul fundamental.

Acum însă noi folosim timpul corespunzător, pentru că în mediul înconjurător el este proporţional cu timpul atomic, care poate fi oarecum definit ca vibraţia unui atom. Dar privit în detaliu, acest timp devine o scală temporală ridicolă, neadecvată în vecinătatea singularităţilor, unde nu mai există atomi. Acolo, eu folosesc timpul subiectiv, care se măsoară prin numărul de gânduri individuale. Sfârşitul timpului se află la o distanţă infinit de mare; un număr infinit de gânduri vor fi luat fiinţă între momentul de faţă şi acest stadiu final. Noi vom fi readuşi la viaţă în preajma stadiului final şi vom continua să trăim pentru totdeauna – în timpul subiectiv. Ca fizicieni, trebuie să fim interesaţi de acest aspect, pentru că cea mai mare parte a realităţii acolo se află!

R: Cum se va răspândi viaţa în univers?

T: Fizic vorbind, este posibil să construim o astronavă care poate ajunge de cealaltă parte a universului, dacă folosim nanotehnologia. În al doilea rând, trebuie să înţelegem că totul – biroul acesta, clădirea aceasta, oamenii – reprezintă doar un model de informaţie. În principiu, poţi lua întregul model, care este uman, să-l codifici într-un calculator.

R: În acest context, ce mai înseamnă viaţa? Oameni ca Schopenhauer vorbeau despre o forţă vitală sau de o voinţă.

T: Nici pomeneală!

R: Deci puteţi scrie toate informaţiile necesare pentru a mă reproduce pe mine sau pe dumneavoastră, într-un alt spaţiu şi timp şi să le trimiteţi în univers?

T: Exact. Prefer să folosesc termenul de

"emulaţie computerizată". Emulaţia este o simulare exactă, o copie absolut perfectă. Orice calculator imită alte calculatoare, deşi oamenii obişnuiţi nu sunt conştienţi de acest lucru. În orice calculator care funcţionează se află câteva alte calculatoare. Toate, cu excepţia unuia singur, sunt calculatoare virtuale, imitaţii perfecte ale altor calculatoare. Scriind comenzi pentru maşina ta, tu vezi corpul fizic al maşinii dar, în realitate, în interiorul acesteia se găseşte emulaţia altui computer. Însă există numai ca biţi de informaţie.

Folosind fizica, mai exact legătura lui Bekenstein, poţi demonstra că o fiinţă umană, de fapt întreg universul vizibil, poate fi emulat de un calculator suficient de puternic. Eu estimez legătura superioară a puterii calculatorului, la 10^{45} biţi de informaţie pentru fiinţa umană. Întregul univers va avea nevoie de 10^{123} biţi, după calculele lui Roger Penrose.

Pe măsură ce înaintezi în viitor, nivelul de informaţie stocată tinde spre infinit. În cele din urmă, 10^{123} biţi vor fi nesemnificativi comparativ cu capacitatea totală a calculatorului universal. Aşa că, în viitorul îndepărtat, tot universul prezent va fi emulat folosind numai o fracţiune din capacitatea totală a calculatorului. Acest lucru va fi realizat de către descendenţii noştri, o dată ce vor fi preluat universul şi vor fi câştigat controlul asupra resurselor sale, ei vor putea emula în viitor universul aşa cum este el acum. Noi vom reveni la viaţă – universul prezent la un nivel superior de implementare, exact aşa cum în interiorul calculatorului meu se mai află încă o maşină virtuală şi, probabil, o alta în interiorul acesteia, o ierarhie a implementării.

R: Dar acest "eveniment" va fi numai o simulare informaţională, nu una reală, fizică.

T: Evenimentul va fi realitatea prezentă, dar la un nivel superior de implementare. Nici un experiment condus în domeniul simulării nu a putut face deosebirea între obiectul adevărat şi imitaţie. Emulaţia este lucrul simulat, o imitaţie perfectă sub orice aspect la care vă puteţi gândi.

R: Aşa cum stăm noi aici, acum, de unde ştim că nu suntem tot o imitaţie?

T: Nu ştim. Am putea fi o emulaţie în viitorul îndepărtat. Tot ce ai tu acum, aici, va fi atunci, acolo. Vei gândi la fel cum gândeşti acum. Fiinţele care sunt cópii perfecte nu mai sunt cópii deloc. Ele **devin** fiinţe. De fapt, noi acum suntem conduşi ca un program: un nou stadiu al universului urmează altuia pe măsură ce înaintăm în timp. Poţi face asta ca simulare pe calculator. Nu va exista nici un fel de diferenţă în experienţa noastră actuală şi cea a imitaţiilor noastre, până când fiinţele din viitorul îndepărtat nu vor schimba elementele simulării – ca, de pildă, să ne plaseze într-un alt mediu.

R: Cum pot oamenii să existe ca imitaţii şi, totuşi, să-şi păstreze controlul asupra propriei existenţe? Explicaţi-mi aceasta!

T: De unde ştii că acum **tu** deţii controlul? De la un nivel superior de implementare nu poţi avea nici cea mai vagă idee despre cum arată nivelul de bază al universului. În viitorul îndepărtat nu vei mai avea de-a face cu calculatorul primar, ci numai cu simulări. Tu te afli în interiorul acestei imitaţii. De unde ştii că nu faci şi tu parte din ea chiar acum? **Nu ştii.**

Datorită capacităţii de a îmbunătăţi nivelul de viaţă, fiinţele din viitorul îndepărtat ne vor mai permite oare să existăm în toată această mizerie? NU. Părerea mea este că ele ne vor îmbunătăţi vieţile foarte repede. Recunosc, este un argument mai slab decât acela care susţine

că va exista puterea de a readuce la viaţă universul prezent. Aceasta o pot demonstra pe baza fizicii. Al doilea pas este în final un argument sociologic sau biologic, o estimare asupra modului în care vor acţiona fiinţele din viitorul îndepărtat. Eu, de exemplu, aş susţine că acţiunea de a ne simula este de înţeles, fiind similară încercării noastre de a emula primele celule vii, primii noştri strămoşi.

R: Cum aţi defini dumneavoastră sufletul renăscut?

T: Ca orice om obişnuit, eu definesc sufletul ca pe o esenţă a fiinţei omeneşti – diferenţa dintre un cadavru şi o fiinţă vie. Dar spre deosebire de mulţi, folosesc fizica pentru a-mi spune că diferenţa fundamentală dintre o fiinţă vie şi un cadavru este un anume program aplicat asupra corpului şi, mai ales asupra creierului.

R: Un robot poate avea suflet?

T: Bineînţeles. Te îndoieşti de asta acum pentru că noi nu dispunem de un calculator sau de un program suficient de puternic. Acest concept despre suflet nu le este străin creştinilor, dacă se întorc la teologia lor iniţială. Sfântul Toma D'Aquino l-a preluat pe Aristotel când a definit sufletul ca formă de activitate a corpului. Prin "formă", Aristotel înţelegea ceea ce numim noi azi un "model". "Activitate" înseamnă a fi în mişcare pentru a te deosebi de un cadavru. Activitatea este ceea ce denumesc eu "model": informaţie codificată în organism. Activitatea reprezintă, în esenţă, selecţie naturală. O persoană este un program căruia îi poţi vorbi, care te poate convinge că se aseamănă cu tine.

R: Dar oare nu se vor pierde pentru totdeauna o mulţime de informaţii în legătură cu fiecare persoană şi viaţa ei sau a lui, împiedicând astfel ca simularea să aibă loc cu precizie?

T: Aceasta nu ne va opri să reînviem trecutul. O consecinţă crucială a teoriei mele despre liberul arbitru este că noi nu putem şti tot ce se întâmplă acum. Dar fiinţele viitoare vor cunoaşte ceva despre prezent, aşa cum şi tu ştii ceva despre Schopenhauer. Un istoric ar defini trecutul ca fiind colecţia tuturor istoriilor compatibile cu ceea ce ştie el în prezent. Aşadar, tu ai face cópii ale acestor posibile istorii, iar persoana reală va fi şi ea inclusă, ca fiind una dintre ele. Vei imita toate variantele posibile dacă nu ştii cu precizie ce s-a întâmplat, toate universurile posibile, compatibile cu cunoştinţele viitoare despre universul vizibil în prezent, garantând că mostra universului actual se află în colecţia ta.

R: Dar de ce aş fi EU încântat că aveţi de gând să umpleţi o lume virtuală cu miliarde de cópii care să-mi semene mai mult sau mai puţin?

T: Probabil vrei să ştii dacă eu-l tău actual se va afla acolo?! Bine, dar acest lucru este garantat!

R: Da, dar ca o singură variantă a mea, nu milioane.

T: Milioane de realităţi, nu doar posibilităţi! Aceste milioane de "tu" se află aici acum, dacă interpretarea lumilor multiple din mecanica cuantică este corectă, aşa cum o consideră mulţi fizicieni. În viitorul îndepărtat, ca şi acum, tu vei fi în totalitate conştient de prezenţa acestor alţi "tu". Dar acest "tu" specific va continua să existe.

R: Dacă viaţa este informaţie, atunci viaţa eternă reprezintă, de fapt, informaţie eternă.

T: Da, şi este codificată; procesarea informaţiei care are loc la nesfârşit este un mod reducţionist de a spune că viaţa continuă la nesfârşit.

R: Acesta să fie motivul pentru care unii

oameni ţin jurnale, creează capodopere artistice sau fac fapte deosebite?

T: Este un mod de a căuta nemurirea. Într-un sens ascuns, Schopenhauer încă mai dăinuie în mintea ta. Dar toate aspectele – puterea întreagă – a lui Schopenhauer nu se află acolo. Un eveniment extraordinar care să zicem că l-a impresionat pe el când era copil, dar care nu a fost menţionat în jurnalele sale nu mai există acum. Iar Schopenhauer se poate întoarce la viaţă numai dacă întregul univers vizibil de la sfârşitul secolului al XIX-lea va fi simulat în întregime pe calculator în viitor. Este, deci, o formă foarte limitată de a deveni nemuritor prin lucrările tale.

R: Cum vom putea, eventual, să preluăm conducerea şi să controlăm universul?

T: Nu Hommo Sapiens va face asta. Dacă specia noastră are o durată de viaţă specifică mamiferelor, ea va mai supravieţui numai câteva milioane de ani. Descendenţii noştri – probabil roboţi inteligenţi – vor folosi rachete pentru a se extinde în univers din punctul nostru în prezent izolat, până vor cuprinde întregul spaţiu. Atunci vom forţa haosul să intre în modelele pe care le dorim. Nu e necesar să fim noi, dar cineva va trebui să o facă. Va fi capabil să cuprindă, să modeleze şi să controleze întregul univers - şi va trebui să supravieţuiască.

R: Pare imposibil ca o formă de viaţă să poată controla galaxiile.

T: Haosul permite ca un mic impuls local să genereze, după câtva timp, o enormă schimbare. Imaginează-ţi un şir de piese de domino, fiecare puţin mai mare decât următoarea. Prima piesă o loveşte pe cea de după ea, şi aşa mai departe, până când ai de-a face cu o piesă gigantică, împinsă de neînsemnata primă piesă.

R: Ce puteţi spune despre pierderea de energie?

T: Atunci sistemul nu este haotic. Dar potrivit relativităţii generale, **este haotic.** Universul se va extinde până la o dimensiune maximă şi după aceea se va contracta pentru că este închis. Dar deplasând materia câte puţin în anumite locuri şi după anumite şabloane, universul poate fi silit să colapseze în anumite modele la diferite viteze sau direcţii. Dacă trimiţi un proiectil pe lângă un corp ceresc mai mare, orbita acestuia va fi uşor influenţată. Acest lucru se întâmplă de la planete la stele şi până la galaxii întregi. Acesta-i jocul. Dar pe măsură ce mărimea universului care se prăbuşeşte tinde către zero, energia gravitaţională - ultima sursă de energie - tinde spre infinit.

R: Cum aţi formulat pentru prima dată această teorie a dumneavoastră?

T: Am citit articolul lui Freeman Dyson, "Timp fără sfârşit", publicat în "Revista fizicii moderne," articol în care el punea următoarea întrebare: "Poate viaţa să se continue mereu?" Eu am considerat că nu este suficient de reducţionist, că nu a mers până la capăt în a reduce viaţa la fenomene fizice. Eu definesc viaţa ca pe o informaţie codificată, păstrată prin selecţie naturală. Specialistul în biologie moleculară, Colin Cairns-Smith, de la Universitatea din Glasgow şi zoologul Richard Dawkins de la Oxford, au venit cu o definiţie similară. Ceea ce ne uneşte este reducţionismul nostru ferm. Noi nu dorim o definiţie a vieţii închise în molecula ADN, pentru că vă puteţi imagina viaţa sub o formă care nu există. Dacă o creatură extraterestră de tip E.T. ar veni într-o navă spaţială şi nu ar avea o biochimie bazată pe ADN, noi tot am fi tentaţi să o considerăm o fiinţă vie.

Cercetarea problemei dacă viaţa se

poate continua mereu a reprezentat începutul teoriei Punctului Omega. Ajungând la concluzia că viaţa nu se poate continua într-un univers deschis, mi-am zis: "Ia să văd eu ce se întâmplă într-un univers închis". Iniţial, orice fizician ar fi răspuns: "Bineînţeles că nu". Dacă universul este închis, el se va extinde până la o dimensiune maximă şi apoi se va contracta. Când va începe să se micşoreze, temperatura va creşte treptat şi pe măsură ce se va apropia de punctul singular final, temperatura va tinde spre infinit.

Orice fiinţă umană va fi incinerată şi redusă la volum zero. Dar, este posibil să codifici informaţia în vreme ce te îndrepţi spre această unicitate finală? Punctul singular se află la limita dintre spaţiu şi timp. Te apropii, însă nu-l atingi atâta timp cât încă te mai găseşti în dimensiunea spaţiu-timp; dar energia tinde spre infinit. Informaţia este totdeauna codificată sub forma nivelurilor ocupate sau neocupate de energie. Există niveluri discrete de energie - un interstiţiu între un nivel şi cel care îl urmează. Pe măsură ce te apropii de singularitate, tot ce mai ai de făcut este să te asiguri că nivelurile de energie care au codificat informaţia se găsesc pe o treaptă superioară faţă de temperatura mediului înconjurător.

R: Cum demonstraţi existenţa lui Dumnezeu?

T: Privesc realitatea în totalitatea sa. Dacă faci o analiză fizică mai amănunţită, Dumnezeu iese în afara problemei. El se află acolo într-un mod intrinsec, esenţial, nu doar adăugat pentru a ne acoperi ignoranţa. Orice cosmologie cu progres nelimitat va ajunge în final la Dumnezeu. În "Exodul", Dumnezeu îi spune lui Moise, aflat dincolo de tufişul în flăcări, că numele său este "Ehyeh Asher Ehyeh", care în ebraică înseamnă: "Voi fi ceea ce voi fi." Deci însăşi Biblia poate fi interpretată că Dumnezeu reprezintă viitorul ultim. Ipoteza mea matematică spune că ultima teorie este "personală" - deci se poate numi Dumnezeu - pentru că toate personalităţile acţionând împreună vor conduce universul către viitorul ultim. Mai mult încă, aceste persoane ale viitorului sunt cele care ne vor reînvia.

R: Care dintre previziunile dumneavoastră, dacă se va dovedi justă, va susţine teoria?

T: Una ar fi cea legată de masa quarkului superior, particula descoperită, în cele din urmă, în Fermi National Accelerator Laboratory, anul acesta în aprilie. Omega prevede că masa acesteia este de 185±20 miliarde electroni-volţi. Laboratorul Fermi a măsurat masa acestei particule ca fiind de 174±17 miliarde electroni-volţi. Dacă aproximările mele sunt corecte şi dacă există un anume mecanism în apropiere de stadiul final, atunci motivul pentru care quarkul are masă este ca să ne permită nouă să trăim veşnic. Am prevăzut acest lucru acum doi ani, într-un articol pe care l-am trimis la "Physical Review Letters", dar a fost respins. Unul dintre referenţi a scris că articolul era "contrazis de experimente. Estimarea făcută de C.E.R.N. (Centrul European pentru Cercetare Nucleară) indică valoarea de 150 miliarde electron-volţi".

Cartea mea prevede, de asemenea, o valoare mai mică a constantei lui Hubble - care măsoară în momentul de faţă rata expansiunii universului - şi astfel se ajunge la o vârstă dedusă a universului mult mai mare decât se aşteaptă mulţi dintre specialiştii în cosmologie.

T: Există o oarecare inconsecvenţă în actualele măsurători ale constantei lui Hubble. Cea mai interesantă previziune a

mea se referă la masa bosonului lui Higgs, de 220±20 miliarde electroni-volţi. Fiecare particulă are masa de la bosonul lui Higgs, deci aceasta este particula cea mai importantă în modelul standard, deşi mulţi teoreticieni se îndoiesc de existenţa ei pentru că nu a fost văzută niciodată.

Uriaşa instalaţie de ciocnire a hadronilor, care se construieşte în prezent va descoperi bosonul lui Higgs, la începutul secolului următor.

R: De ce unii oameni de ştiinţă sunt aşa de iritaţi de teoria dumneavoastră?

T: Eu tulbur o înţelegere politică dintre teologi şi oamenii de ştiinţă, aceea de a-şi păstra domeniile separate.

R: Cum au reacţionat colegii dumneavoastră, fizicienii, la apariţia cărţii?

T: Până acum, mai mult prin tăcere. Ei nu vor să se opună unei teorii care nu este în mod evident eronată, dar devine foarte importantă dacă este corectă. Pentru a aprecia întreaga forţă a teoriei mele, este esenţial să fii expert în fizica particulelor, în relativitate globală şi în calculatoare. Nu e nevoie să ştii teologie.

R: Referenţii de la "Physical Review Letters" nu vor veni să-şi ceară scuze?

T: Glumeşti? Curge oare râul la deal? Oamenii au memorie foarte scurtă când e vorba de greşelile proprii. Aceşti referenţi sunt nişte anonimi şi pot face tot felul de greşeli şi comentarii ignorante, pentru că nu e pielea lor în joc. Însă ei sunt experţi în fizica particulelor, pe când eu sunt un relativist care studiază ceva interdisciplinar. Problema cea mare în fizica modernă este superspecializarea. Dacă un anume referent nu lucrează în domeniul tău, dar este expert în alt domeniu, atunci fie n-ai auzit de el, fie nu îl iei în serios.

R: Dar faptul că dumneavoastră prezentaţi argumente pe care oamenii nu le ascultă, nu cumva seamănă mai mult a politică decât a fizică?

T: Mă îngrijorează. Eu spun clar în cartea mea că fizicienii nu acţionează astfel. Dar acum aflu că de fapt ei aşa fac.

Traducerea:
Mihaela Crişan

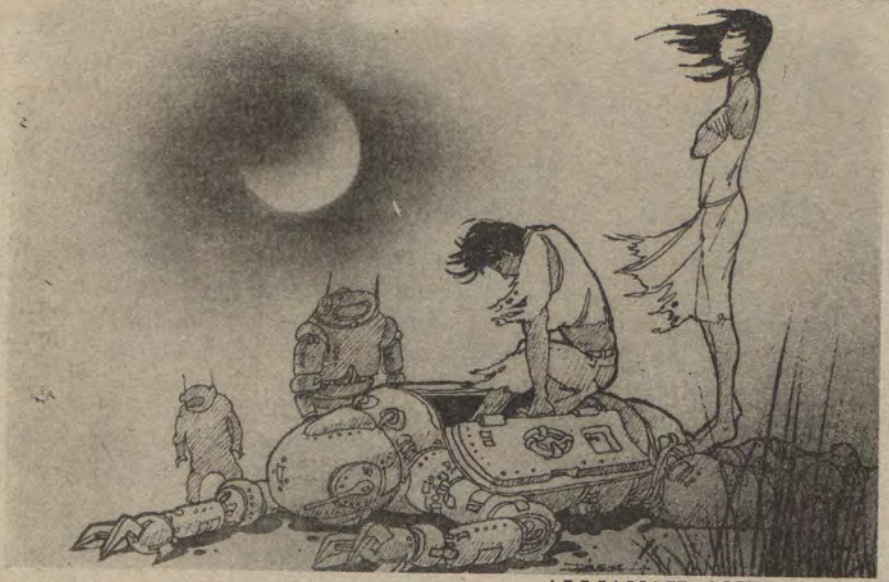

Desen de Walter Riess

CRISTIAN & MIHAELA IONESCU

«CREDO QUIA POSSIBILE» sau despre SF și religie.

Părintelui Simeon Tatu, cu care am avut plăcerea să ne întâlnim la lansarea Almanahului Anticipaţia, în iulie 1994.

Religie şi science finction. Science fiction şi religie. Două noţiuni la primă vedere antagonice, excluzându-se reciproc. Însă numai aparent, deşi, paradoxal, ce pot avea în comun SF-ul împregnat de ştiinţe pozitive şi teologia. Nimic mai simplu: autorii de science fiction aparţin tuturor confesiunilor şi tendinţelor filosofice (inclusiv ateiste). Astfel că, în mod voluntar sau nu, scrierile lor au la bază concepţia proprie despre lume: deterministă sau mecanicistă, spiritistă, ocultistă, raţionalistă sau materialist-vulgară.

Nu poate fi deci surprinzător că autorii de SF au încercat să investigheze viitorul propriei religii, raporturile omului cu Dumnezeul său ori raporturile pe care le poate stabili divinitatea cu alte specii inteligente. De asemenea, numeroşi scriitori şi-au încercat forţele imaginative în închipuirea unor religii noi, monoteiste sau nu. În cele ce urmează, vom aborda câteva din tematicile cele mai incitante, fără a avea pretenţia epuizării – nici măcar în mare – a întregului lot de variante.

În ceea ce priveşte creştinismul, viitorul poate căpăta nuanţe roz sau negre, în funcţie de raporturile existente între autor şi cult. Spre exemplu, în scrierile lui Anthony BOUCHER ("The Quest of Saint Aquin"), Robert Hugh BENSON ("The Dawn of All"), Jef SCHEIRS ("Het Einde der Wereld"), Jean-Louis CURTIS ("Un saint au néon"), acest viitor este sumbru, aducător de persecuţii şi prigoană. Desigur, există şi varianta opusă, imaginând o biserică obscurantistă, dominatoare şi dictatorială, cum ar fi cea descrisă de Fritz LEIBER ("Gather, Darkness!") sau de Lester DEL REY ("Eleventh Commandment"). La acest capitol, un loc deosebit revine operelor lui C.S. LEWIS şi Olaf STAPLEDON. Dacă din STAPLEDON vom aminti numai romanul (destul de puţin cunoscut) "The Star Maker", vom sublinia perfecta simbioză religie/SF existentă în întreaga operă a lui C.S. LEWIS şi mai ales în trilogia: "Out of the Silent Planet", "Perelandra" şi "That Hideous Strenght". În linii foarte mari, vom preciza că în cele trei romane, a căror acţiune se petrece pe Marte, pe Venus şi pe Pământ, primele două planete sunt guvernate de "Îngeri" şi fac parte încă din Paradis, în timp ce Pământul este administrat de Diavol, unul dintre "Îngerii decăzuţi".

Nu putem ignora nici contribuţia "creatoare" a autorilor de SF în crearea de "noi" religii. Spre exemplu, R.A. HEINLEIN, în povestirea "The Day After Tomorrow", prezintă o mişcare de rezistenţă împotriva unor ocupanţi asiatici, căpătând forma de manifestare şi organizarea unei mişcări religioase. Brian W. ALDISS, în "Heresies of the Huge God", descrie alterarea religie oficiale sub influenţa nefastă a unei entităţi extraterestre prezentând toate atributele unei pedepse divine.

Şi, pentru că tot am vorbit despre

pedepse divine, nu putem omite tratarea SF a Zilei Judecăţii de Apoi: James BLISH, în romanul său "Faust Aleph Null" ("Black Easter") şi continuarea sa "The Day After Judgement" relatează lupta dintre forţele binelui şi răului cu cuvintele şi imaginile unui război modern, în care sunt utilizate rachete balistice, avioane supersonice, nave de luptă şi tancuri. La fel procedează şi Robert SHECKLEY în "The Battle". Un mod interesant de abordare a mitului Eternei Reîntoarceri realizează Walter M. MILLER jr. în romanul "A Canticle for Leibowitz", unde descrie o civilizaţie postatomică regresată la nivelul obscurantismului Evului Mediu timpuriu, în care singurele "oaze" în care se mai conservă fărâmituri din ştiinţa secolului XX sunt câteva mânăstiri, consacrate unor noi sfinţi. Astfel, Sfântul Leibowitz este unul din ultimii electricieni, a căror cunoştinţe se mai păstrează prin copierea şi recopierea manuală de către "călugări" a tratatelor ştiinţifice. În cele trei părţi ale romanului, omenirea reparcurge scara istoriei, pentru a repeta, în final, aceleaşi greşeli.

Se poate deci spune că credinţa are posibilitatea de a coexista cu ştiinţa. Şi, în aceste condiţii, de ce să nu presupunem că va veni o vreme când din echipajele navelor cosmice vor face parte şi teologi sau prelaţi?

Merită amintiţi din această categorie de astronauţi părintele Carmody (iezuit), erou al mai multor povestiri de Philip Jose FARMER (spre exemplu "Father", "Prometheus", "Attitudes"), sau cosmonautul iezuit (se putea altfel?) imaginat de Arthur C. CLARKE în povestirea "The Star", care – contemplând resturile gazoase ale unei supernove – gândeşte cu amărăciune: **"Era oare necesară osândirea prin foc a acestei rase, numai pentru ca simbolul nimicirii sale să strălucească pe cerul Bethleemului?".**

O altă temă destul de des abordată este cea a mântuitorului, respectiv a profetului purtător al adevăratului mesaj şi, desigur, modalităţile de tratare SF sunt extrem de variate. Astfel, pornind de la celebrul roman al lui R.A. HEINLEIN – "Stranger in a Strange Land", în care Valentin Michael Smith, eroul, este învestit cu atributele unui nou Mesia hippy, lista acestor scrieri include nume dintre cele mai ilustre: Ray BRADBURY ("The Man" – variaţie pe tema căutării personajului istoric Iisus şi a ipotezei că misiunea sa s-ar putea repeta pentru alte fiinţe şi pe alte planete; "Christus Apollo" – lungă cantată lirică, al cărei titlu rezumă perfect conţinutul), Michael MOORCOCK ("Behold the Man"), Robert SILVERBERG ("The Masks of Time"), Maurice LEBLANC ("Les trois yeux"), Richard MATHESON ("The Travellers") şi mulţi alţii.

Autorii de SF şi-au încercat forţele şi în imaginarea de noi religii (pământene sau extraterestre), de noi zei, sau au încercat revigorarea sau reactualizarea pantheonului mitologic greco-roman, celtic sau scandinav. Din primele categorii vom aminti creaţiile lui Jack VANCE ("The Blue World"), Robert SILVERBERG ("Veşti bune de la Vatican"), Philip Jose FARMER ("The Night of Light"), Margaret ST. CLAIR ("The Games of Neith"), Michael SHAARA ("The Book"), Lester DEL REY ("For I Am a Jealous People") etc. În ceea ce priveşte revigorarea miturilor religiilor precreştine, ies în evidenţă scrierile lui Thomas Burnett SWAN ("Day of the Minotaure"), Jack VANCE (ciclul "Lyonesse"), Michael MOORCOCK (ciclul "Elric the Necromancer"), Randall GARRETT and Larry M. HARRIS ("Pagon

Passions"), Eando BINDER ("The Three Eternal"), Roger ZELAZNY (ciclul "Amber") etc.

Nu vom insista asupra scrierilor ateiste sau materialist-vulgare, întrucât timp de 45 de ani, acestea au constituit "grosul" producţiei est-europene, cu unele notabile excepţii, cum ar fi unele creaţii "strecurate" de fraţii Arkadi şi Boris STRUGAŢKI, Stanislav LEM, Daniil GRANIN şi alţi câţiva. La noi în ţară, ar merita reevaluate din acest punct de vedere unele din scrierile lui Vladimir COLIN (şi, în special, "Pentagrama" şi "A zecea lume"), Victor KERNBACH ("Luntrea sublimă"), Camil BACIU ("Grădina zeilor"), Horia ARAMĂ ("Dumnezeu umbla desculţ") şi alţi câţiva. Trebuie de asemenea menţionată performanţa domnilor Alexandru MIRONOV şi Mihai BĂDESCU, care au reuşit să "treacă" pe sub nasul nepriceput al cenzorilor antologia "Nici un zeu în cosmos", cuprinzând unele dintre cele mai... religioase texte SF publicate vreodată în România. Se pare că titlul i-a orbit, pur şi simplu, pe cenzori.

Încheiem aceste sumare consideraţii, amintind că unul dintre marii creatori de SF – Henry KUTTNER – îşi exprimase public convingerea că viaţa nu poate fi doar: "...un lanţ de aminoacizi grupaţi în mod întâmplător".

P.S.: În mod deliberat, nu am vorbit despre unele remarcabile scrieri, care, fiind deja traduse, sunt la îndemâna cititorilor români, dar pe care le amintim, pentru buna regulă: Frank HERBERT – ciclul "Dune", James BLISH – "Un caz de conştiinţă", George R.R. MARTIN – "Regii nisipurilor", Arthur C. CLARKE – "Cele nouă miliarde de nume ale Domnului", Gerard KLEIN – "Viruşii nu vorbesc".

TOMA RITNER

Topul filmelor

Acum doi ani, v-am prezentat topul filmelor cu cele mai mari încasări din toate timpurile. Revin acum, actualizând situaţia (1994) şi în acelaşi timp oferindu-vă două clasamente.

Primul este alcătuit din filmele cu cele mai mari încasări, din toate timpurile, în SUA. El conţine doar primele 20 de locuri, plus filmele SF, fantasy şi horror, până la locul o sută. (Titlurile sunt cele originale, chiar dacă multe filme au rulat şi pe ecranele noastre având alte titluri.)

1. E.T.	399,8 mil.dolari
2. Jurassic Park	356,7
3. Star Wars	322
4. The Lion King	310
5. Forrest Gump	300,5
6. Home Alone	285,7
7. Return of the Jedi	263
8. Jaws	260
9. Batman	251
10. Raiders of the Lost Ark	242,3
11. Beverly Hills Cop	234,7
12. The Empire Strikes Back	222,6
13. Ghostbusters	220,8
14. Mrs.Doubtfire	219,1
15. Ghost	217,6
16. Alladin	217,3
17. Back to the Future	208,8
18. Terminator 2	204,8
19. Indiana Jones & the Last Crusade	197,1
20. Gone With the Wind	191,7
23. Indiana Jones & the Temple of Doom	179,8
33. The Exorcist	165
34. Batman Returns	162,8
43. Gremlins	148,1
55. Teenage Mutant Ninja Turtles	135,2
56. Superman	134,2
57. The Rocky Horror Picture Show	134,1
61. The Flintstones	130,5
64. Close Encounters of Third Kind	128,2
77. The Mask	119,9
80. Total Recall	119,3
81. Back to the Future 2	118,4
90. The Addams Family	113,5
91. Ghostbusters 3	112,4
96. Star Trek 4	109,7
99. Superman 2	108,1

Al doilea clasament se referă la filmele cu câştigurile cele mai mari din anul care a trecut, în toată lumea. Topul conţine doar primele zece poziţii, plus filmele SF, fantasy şi horror până la locul 50.(Filmele notate cu * au fost difuzate începând cu 1993, dar cifrele sunt valabile numai pentru încasările din 1994.)

1. The Lion King	640,3 mil.dolari
2. Forrest Gump	480,9
3. True Lies	354,3
4. The Flintstones	341,5
5. Mrs.Doubtfire (*)	310
6. Schindler's List (*)	300,1
7. Speed	282,8
8. Four Weddings and a Funeral	242,9
9. The Mask	212,3
10. Clear and Present Danger	188,2
14. Interview with a Vampire	140,7
19. Wolf	106,1
24. The Crow	93,6
29. Stargate	74,5
31. Timecop	70,9
32. Star Trek Generations	70,4
45. Demolition Man (*)	54,5

NICU GECSE

Eveniment

Indiferent cât de mult ar fi tors din caierul timpului bătrânul Cronos, e dificil să fii obiectiv atunci când trebuie să te pronunţi asupra unor evenimente trecute, mai ales dacă te-ai implicat pătimaş, încercând să contribui, la limita extremă a posibilităţilor, ca lucrurile să iasă cât mai bine cu putinţă.

Scriu acestea gândindu-mă concret la Euroconul 1994 de la Timişoara. Am crezut în el, încă dinainte ca Societatea Europeană de SF să fi stabilit noua gazdă şi le-am făcut capul mare multor fani străini, întâlniţi la Jersey, repetându-le că se poate organiza ceva de-o asemenea amploare în România. Nu ştiu câţi îşi mai amintesc că am împărţit hârtiuţe verzi cu "Vote for Timişoara in 1994" sau că a mea a fost ideea cu "euROcon". Nici nu-mi pasă...

M-am întristat să văd reacţiile din presă ale fanilor SF români, îndeosebi ale acelora care nu mai participaseră până atunci la nici un Eurocon şi care nu prea aveau criterii de comparaţie şi aceasta pentru că pentru noi, românii, evenimentul SF al anului şi al finalului de secol a fost şi este, încă, Euroconul de la Timişoara. Fireşte, putea ieşi cu mult mai bine. Ne-am lovit însă de îngustimea unor robi ai mentalităţilor învechite, care au preferat să stea ca mortul în păpuşoi, doar-doar să-i vadă pe cei care au pus umărul la organizare rupându-şi gâtul.

S-a văzut încă o dată că, în mod ciudat, românii sunt solidari doar în situaţii limită, ba chiar, uneori, nici în asemenea cazuri. Sunt mâhnit s-o spun, dar aşa este. Poate că tocmai noi, cei cărora le place să privească mai adesea în viitor, ar trebui să facem primul pas, arătând şi celorlalţi că SF-ul poate schimba în bine atât oamenii, cât şi viitorul. Ce părere aveţi?

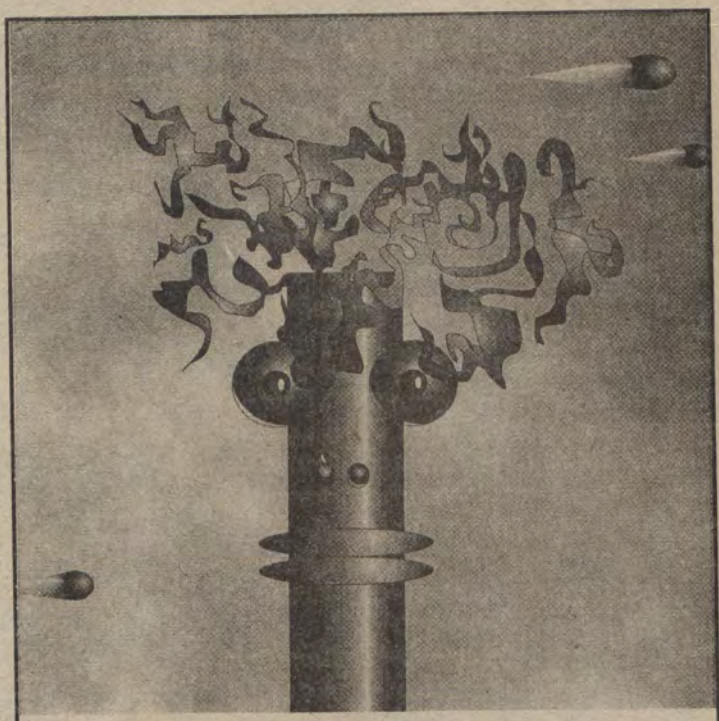

Desen de Victor Sfârlea

COTIZO DRAIA

AREOFORMING
Noile cronici marțiene

Timp de milenii, omul a considerat cerul ca un lăcaş al zeilor, inaccesibil muritorilor de rând. Evoluţia explozivă a ştiinţei i-a gonit pe zei din Cosmos, punând chiar în ultima vreme problema unui cămin alternativ pentru omenirea secolului următor. Studii efectuate de NASA arată că lucrul acesta este posibil, iar entuziaşti ca Gregory Bennet încearcă deja să găsească sursele de finanţare pentru un astfel de proiect. Aşa se explică poate entuziasmul cu care a fost votată acordarea premiului HUGO pe 1994 lui Kim Stanley Robinson pentru romanul GREEN MARS, din trilogia sa marţiană. Cele trei cărţi, dintre care RED MARS a apărut anterior, iar BLUE MARS e în curs de redactare, descriu istoria posibilă a terraformării planetei roşii.

Suntem mai legaţi de Marte decât ni se pare la prima vedere. Planeta roşie, încearcă Kim. S. Robinson să ne convingă, este pentru noi aidoma unei case încă nefinisate, aşteptându-şi designerii pentru a o face locuibilă. Autorul ne descrie acest proces cu ajutorul unei formule enciclopedice, demne de Jules Verne.

Există deja voci care susţin că terraformarea impune o inevitabilă "depersonalizare" a astrului supus remodelării. Crearea unui ambient cvasiidentic celui terestru va distruge un colţ unic de Univers. O abordare nouă în SF, la care cosmoecologia de mâine se va gândi cu siguranţă. În această optică, Terra va deveni în roman simbolul brutalităţii tehnologice şi a lăcomiei unei economii distructive depăşite de istorie. La fel ca plantele adaptate prin inginerie genetică condiţiilor marţiene, şi fiinţa umană suferă un proces profund de transformare. Cu trecerea generaţiilor, toţi membrii biosferei nou create vor evolua împreună; acest fenomen va deveni autonom, incontrolabil şi imprevizibil. "Şi, eventual, minţile proiectanţilor, împreună cu toate celelalte, se vor schimba pentru totdeauna.

Acesta este procesul de Areoformare."

Romanul abundă în descrieri deosebit de reuşite ale peisajului lumii în formare. Areografia clasică a planetei este îmbogăţită de noile artefacte umane: puţurile "moholes" săpate de automate în litosfera marţiană pentru a crea noi vulcani activi, domurile şi corturile protectoare ale oraşelor, liniile trenurilor magnetice, şosele de regholit compactat printr-un spray adeziv, poduri pe lângă care Golden Gate ar apărea neînsemnat... Autorul ne conduce printr-o lume a unor construcţii faraonice, reuşind să ne dea impresia unei relatări de la faţa locului.

Ca o concluzie, GREEN MARS este un roman de o surprinzătoare şi copleşitoare – pe alocuri – complexitate. El reînvie, poate, filonul pe care toţi îl credeam de mult apus, al anticipaţiei clasice verniene, în care imaginaţia riguros controlată, intensitatea lirică şi rezonanţele sociale se îmbină pentru a crea o viziune profetică asupra problemelor pe care Homo Cosmicus al mileniului următor va fi chemat să le rezolve.

Topul cărților '94

La ancheta privind stabilirea celor mai bune cărţi publicate în România în anul 1994 au colaborat următorii reprezentanţi mass-media:

Mihai Bădescu (TVR)
Ionuţ Bănuţă (Jurnalul SF)
Sebastian A. Corn (Curierul Naţional)
Alin Gălăţescu (Radio Tinerama)
Ştefan Ghidoveanu (Radio România Tineret)
Lucian Merişca (Radio Iaşi)
Mihai-Dan Pavelescu (CPSF-Anticipaţia)
Liviu Radu (Jurnalul SF)
Toma Ritner (CPSF-Anticipaţia)

În urma centralizării voturilor (10 locul I, 9 locul II ş.a.m.d.), a rezultat următorul clasament:

1. ***Ubik*** - Philip K. Dick. (68p.)

2. ***Jocul lui Ender*** - Orson Scott Card (59p.)

3. ***Neuromantul*** - William Gibson (56p.)

4. ***Omul demolat*** - Alfred Bester (27p.)

5. ***Săritorii în gol*** - Mihail Grămescu (24p.)

6-8. ***2010-A doua Odisee spaţială*** - Arthur C. Clarke (19p.)

Împăratul-Zeu al Dunei - Frank Herbert (19p.)

Inima cometei - Gregory Benford & David Brin (19p.)

9. ***Mâna stângă a întunericului*** - Ursula K. Le Guin (17p.)

10-11. ***Mai mult decât oameni*** - Theodore Sturgeon (15p.)

Lorzii instrumentalităţii - Cordwainer Smith (15p.)

12. ***Cronicile marţiene*** - Ray Bradbury. (14p.)

13. ***Nemuritorul*** - Roger Zelazny (12p.)

Au întrunit mai puţin de zece puncte următoarele lucrări:

Marginea Fundaţiei
Căderea nopţii
Oraşul ca un joc de şah
Timpul dezarticulat
Unde, cândva, suave păsări cântătoare...
Gambitul stelelor
Antologia Nemira '94
Ciberiada
Ciuma Albă
Lacăte carnivore
Sfârşitul eternităţii
Telepatul
Umbră
Creatura
Protectorul
Cartea lui van Vogt
Visul de fier

CĂTĂLIN IONESCU

Dragostea, între necesitate și suficiență

sau Almanahul Anticipația în istoria science-fiction-ului românesc

Prolog

Pentru anii comuniști, science-fictionul a putut fi uneori supapa de siguranță care ne-a menținut, pe noi și speranțele (sau deznădejdile) noastre. Dar nu a fost numai atât. Totodată, SF-ul a fost împins – adesea în mod subtil – la acțiunea de distrugere a culturii românești practicată de putèrea totalitară, în special la lupta înverșunată împotriva religiei, în vâltoarea "revoluției culturale" demarată în 1971.

Într-o lume liberă, SF-ul capătă alte valențe.

Considerentele care urmează se vor a fi o privire lucidă, fără mânie și fără false pudori asupra trecutului. În ideea nealterată de a păstra mărgăritarele și de a îndepărta noroiul. Nu este un lucru simplu și autorul acestor rânduri își afirmă de la bun început punctul de vedere subiectiv, fiind, la rândul lui, situat și el undeva în interiorul mișcării SF, cunoscând, în numeroase cazuri, autorii textelor discutate. Dar ceea ce trebuie să fie cu adevărat important, dincolo de realitatea sau falsitatea unor aprecieri, este nevoia de a privi spre trecut, înainte de a privi spre viitor.

Science-ficntion-ul românesc a aprins pasiuni și a consumat talente; însă, în afară de fanzine, reviste, publicații, convenții, fandom, acesta a existat și există ca parte în marea moștenire a spiritualității noastre. Nu este locul, acum și aici, să discutăm proporții dar, având în vedere entuziasmul, atât de ordin material, cât și de ordin ideal, pus în joc, acestea nu pot fi, în nici un caz, subapreciate. Și, în acest context, **Almanahul Anticipația** și-a asumat sarcina, extrem de dificilă, de a fi suportul acestei mișcări (căci se poate vorbi, fără a greși, de o mișcare science-fiction românească), de a suplini **Colecția de povestiri științifico-fantastice** decedată – aparent, spunem acum – în anul 1974.

Fără nici o îndoială însă, au fost trasate și respectate și considerente politice. SF-ul trebuia păstrat riguros între anumite bariere. De asemenea, trebuia împletit strâns cu știința, în spiritul "gloriosului" marxist-leninism. Dar și aceste aspecte sunt acum de domeniul trecutului. A le descifra, nu înseamnă a le nega cu totul.

Înainte de a discuta pe larg, mai este nevoie de câteva precizări. **Almanahul Anticipația** a apărut datorită entuziasmului unor oameni care au pus o părticică din viața lor acolo. Să nu uităm lucrul acesta. Apariția sa a fost, într-un fel anume, convulsivă. O naștere grea și dureroasă. Lucrul acesta, excluzând de la bun început tributul inerent plătit totalitarismului, este minunat în sine pentru epoca neagră în care a apărut.

Chiar dacă, evident, efortul a fost necesar, dar nu și suficient pentru pretențiile și speranțele investite.

1983

În primăvara anului 1982, aflându-mă, într-o duminică, la cenaclul **Solaris** din Bucureşti, domnul Mircea Dumitrescu, mentorul, timp de mulţi ani, al acestui cenaclu de excepţie şi care a avut întotdeauna modestia de a rămâne într-o umbră delicată, încurajând şi propulsând mai multe generaţii de talente (în laboratorul condus cu competenţă de dl. Dumitrescu au apărut nume ca Mihail Grămescu, Alexandru Ungureanu, Dănuţ Ungureanu, Cristian Tudor Popescu şi alţii), a întrebat pe neaşteptate: "Aţi trimis texte la **Almanahul Anticipaţia**?" A fost un fel de bombă aruncată într-o mare liniştită. Aşadar, se pregătea ceva. Un almanah care avea să apară pe la începutul verii lui 1982.

Desigur, primul a fost puţin timorat. Din punct de vedere statistic, din cele 320 de pagini, literatura a ocupat numai 61,6%, critica (este vorba de rubrica permanentă **Galaxia SF**) 10,7% şi ştiinţa de frontieră şi popularizată 27,7% (incluzând în acest procent şi veşnica fotografie surâzătoare, cu ambele urechi vizibile, neschimbată timp de 8 ani, de pe pagina întâia...). Procentul mare de ştiinţă popularizată este, într-un fel, explicabil de geneza almanahului, gândit iniţial ca o "rudă" a **Almanahului Ştiinţă şi tehnică**.

Privind astăzi această ediţie, ochiul critic clipeşte nerăbdător. Coperta neinspirată, ca mai toate de altfel, semnate de Alexandru Andrieş (al cărui talent muzical şi arhitectural nu s-a reflectat aproape deloc în science-fiction), prea multă ştiinţă de frontieră şi prea puţină literatură etc. etc....

Şi totuşi, există câteva puncte forte. Traducerile sunt bine alese şi lucrate, culminând cu excepţionala povestire **Flori pentru Algernon** semnată Daniel Keyes, în traducerea cuplului efemer Alexandru Mironov şi Adrian Moraru, povestire ce era cotată pe la mijlocul anilor '60 drept cea mai bună povestire SF a tuturor timpurilor (în viziunea SFWA, asociaţia americană profesionistă a scriitorilor de science-fiction). Apoi clasica **Povestire cu spioni** a lui Robert Sheckley, sobrul Gerard Klein cu a sa **Reabilitare** (versiunea românească semnată de Vladimir Colin şi asta ne scuteşte de orice alte comentarii), Fredric Brown, Isaac Asimov şi oarecum comerciala **Operaţie de rutină** a lui Jean-Pierre Andrevon în traducerea lui Sorin Antohi.

În partea autohtonă, sub vârful Vladimir Colin (Broasca), prăpăstiile sunt mai adânci. Există Gheorghe Săsărman (una din speranţele SF-ului, care a preferat alte zări), apoi clasicul **Black Hole** al lui Dan Merişca, nume ca George Anania şi Romulus Bărbulescu, Dorel Dorian, toţi din vechea generaţie şi exponenţi puţin cunoscuţi atunci ai noului val, Leonard Oprea, regretatul Augustin Corneliu Giagim, precum şi veşnic nechematul în ale SF-ului, Gheorghe Păun (ale cărui talente ştiinţifice nu pot fi puse la îndoială).

Un almanah structurat oarecum numai pe Bucureşti sau, dacă vreţi, un început promiţător.

1984

Al doilea **Almanah Anticipaţia** s-a constituit ca un pisc semeţ, un vârf profilat mândru în peisajul publicistic românesc (scuzaţi vă rog acest eufemism) al SF-ului. Proporţiile s-au schimbat deja, 72,7 procente din cele 312 pagini sunt ocupate de literatură, criticii îi revin 12,2% şi ştiinţa popularizată a scăzut la un procent de 15,1.

Traducerile, de o calitate excepţională,

reprezintă granitul acestui vârf care, din păcate, nu avea să mai fie niciodată egalat în viitoarele apariţii ale Almanahului Anticipaţia. Alături de Vladimir Colin, care a tradus pe Daniel Drode (**Ce vine din adâncuri**), apare "fenomenul" Ion Doru Brana, puternicul traducător braşovean ce-şi alege cu migală textele înainte de a le lucra atent şi care ne oferă, în primul rând, o splendidă mostră de ceea ce ar trebui să însemne profesionalismul în traduceri, adică Philip Jose Farmer cu **Marţi oamenii sunt sparţi, miercuri oamenii sunt cercuri** (pentru conformitate, titlul original: **The Sliced Crosswise Only-On-Tuesday World**), apoi terifianta povestire **Regii nisipurilor**, un excelent "horror" semnat George R.R. Martin, un text scurt dar reprezentativ, al genului, semnat Melisa Michales (**Sunt imensă, conţin mulţimi**) şi, în sfârşit, Tor Age Brigsvaerd (**Codemus**). Avalanşa traducerilor continuă însă în acest număr: Lovecraft cu **Dagon** (traducerea, "specialistul" român în Lovecraft, Ion Mircea Şerbănescu Răcoasa, impecabil în dificilele sale traduceri), apoi James Tiptree jr. cu **Întoarcere acasă** (traducerea, Ştefan Ghidoveanu), Clifford D. Simak cu **Factorul limită** (traducerea, Alex şi Celia Banc), apoi Lisa Tuttle cu excelenta **O astronavă de piatră** (traducerea Dan Iordache), continuă cu Arthur C. Clarke (**Jupiter Cinci**), Lino Aldani (**Malul celălalt**), E.M. Forster (**Maşina se opreşte**) şi cu doi autori din Est, Ilia Djerekarov şi A. Beleaev.

În partea autohtonă, greutatea o deţine noul val, adică Viorel Pârligras, Dănuţ Ungurenu, Ovidiu Bufnilă şi o menţiune specială pentru Alexandru Ungurenu, cu excepţionala povestire **Cei dintr-o lacrimă**. Alte nume tinere apar, "teribilul" Radu Pintea, Marcel Luca, o scurtă dar savuroasă întâlnire cu Ars Amatoria. Scăderile, puţine la număr, acelaşi neinspirat Gheorghe Păun (**Protezozaurii**) şi Rodica Bretin, la rândul ei neagreată de critica tânără, cu un medalion alcătuit din două povestiri mediocre (**Ultimul Gdar** şi **Oraşul**).

Pe scurt, **Almanahul Anticipaţia** din acel an, o compoziţie omogenă şi bine condimentată cu valori certe.

1985

Aşteptat cu nerăbdare după "boom"-ul **Almanah Anticipaţia 1984**, vara faimosului an 1984 (din punctul de vedere al lui George Orwell, desigur) aducea pe lume noul almanah, ce constituia, din multe puncte de vedere, o cădere abruptă.

Punctul forte: inaugurarea seriei romanelor cu **Picnic la marginea drumului**, excelenta lucrare semnată de Arkadi şi Boris Strugaţki, în traducerea singurului traducător de limbă rusă al noului val, neobositul Valerian Stoicescu.

Punctele de maxim negativ, două la număr şi de mare amplitudine.

Primul şi cel mai grav, un penibil plagiat zugrăvit în culori trandafirii. Carmen Ghioculeasa, clasa a VII-a E, Şcoala generală nr. 11 Braşov (cum este prezentată autoarea), publică, în cadrul grupajului **Tinere condeie**, povestirea **Poate maşina să gândească?** (**Almanahul Anticipaţia 1985**, pagina 137), un text premiat la concursul **Tinere condeie** din cadrul Festivalului naţional **Cîntarea României**. Pentru amatorii de amănunte, concursul era "sponsorizat" de Consiliul Naţional al Pionierilor şi Comitetul Central al UTC. Povestirea, la rândul ei, era "sponsorizată" de rusul Ghenadi Altov, în volumul **Legendele căpitanilor stelari**, tradus de Igor Block, la Editura Tineretului, în anul

1962 (pagina 58, schiţa **Circuitul basculant** din ciclul, culmea neruşinării, **Poate maşina să gândească?**).

Dincolo de "spectaculosul" plagiat (asemănările merg până la virgule şi, în paranteză fie spus, în acelaşi an era retipărit şi în paginile **Almanahului Planeta Şah**), se naşte o gravă întrebare: cum este posibil ca un text apărut oficial în limba română să fie republicat sub un nume de împrumut, fără ca nici un redactor să nu sesizeze plagiatul? Şi problema imediat următoare se continuă logic: unde este profesionalismul celor care îndrumă, pentru a folosi un termen la modă atunci, o mişcare science-fiction? De acord, entuziasmul există, dar unde este restul?

De altfel, ironia soartei a făcut ca **Almanahul Anticipaţia 1985** să mai cuprindă o gafă: povestirea **Robotul dispărut**, semnată de Isaac Asimov, tradusă de Mihaela Popa şi prezentată ca inedită, motiv de mândrie pentru colectivul redacţional. Probabil că mai multe şi mai întemeiate motive de mândrie le-a avut regretatul redactor Victor Zednic, care a publicat la Editura Tineretului, în 1967, primul volum în limba română al autorului american Isaac Asimov, **Eu, robotul**, care cuprindea, la pagina 149, povestirea **S-a pierdut un robot**. Varianta în limba română a volumului aparţine Danei Crivăţ. Şi atunci, pentru ce să mai apară încă o variantă a unei povestiri deja apărute? De ce un alt traducător şi într-o altă publicaţie decât, eventual, în **Retro SF**? Întrebare cu atât mai pertinentă, cu cât **Eu, robotul** este o carte de referinţă în peisajul românesc SF, apărută, probabil, în contextul micii renaşteri culturale din perioada 1966-1971. Din nou, profesionalismul. Şi iar, un gust amar.

Capitolul traduceri, din anul 1985, conţine însă şi o povestire ce merită o atenţie specială. **Arena** de Fredric Brown, care marchează intrarea în "arenă" a unui concurent al lui Ion Doru Brana, bucureşteanul Mihai Dan Pavelescu, care moşteneşte aceeaşi grijă, deopotrivă pentru calitatea literară a textului original, cât şi pentru calitatea tehnică a variantei în limba română.

În rest, texte nu prea inspirat alese, deşi s-ar putea menţiona Edmund Cooper (**Timp mort în Picadilly**) şi Murray Leinster (**Gaura cheii**).

Partea autohtonă este mai omogenă. De reţinut medalioanele Mihail Grămescu, Adrian Rogoz şi Vladimir Colin, apoi "best-seller"-ul **Artele marţiale moderne** semnat Alexandru Ungureanu. Tânăra generaţie mai apare prin Mirela Paciugă, Faur Agachi, George Ceauşu, Lucian Ionică, dar cu texte mai puţin reprezentative.

În concluzie, **Almanahul Anticipaţia 1985**, 312 pagini din care 74,7% literatură, 15,1% critică şi 10,2% ştiinţă popularizată (evoluţia procentuală, totuşi, pozitivă) este, din nefericire, o cădere regretabilă, în ciuda excelentului roman al fraţilor Strugaţki (care ocupă 17,6% din cuprinsul almanahului, mai mult decât ştiinţa popularizată şi chiar mai mult decât critica). Păcat de această structură care ar fi putut asigura o calitate deosebită acestui număr.

1986

O dată cu almanahul 1986, se intră parcă într-un con de umbră. Vârful 1984 este deja la o distanţă de doi ani şi nimic nu pare să smulgă **Almanahul Anticipaţia** dintr-o anume amorţeală în care a intrat. Statistic, 73,7% literatură, 11,8% critică, 14,5% ştiinţă popularizată dintr-un total de

320 de pagini. După cum se poate constata, spaţiul oferit criticii este mult diminuat faţă de numărul trecut. Simplă coincidenţă la adresa căderilor de acum un an?

Referitor la traduceri, acestea, deşi în număr mare, nu sunt în general de referinţă. Nume şi texte precum Theodore Sturgeon (**Talentele Xanadienilor**), Philip K. Dick (**Dincolo zace wubul**), Poul Anderson (**Prea sublima mea misiune**) şi chiar Robert Sheckley (**Ceea ce suntem**) par a fi scoase pe canalul de generare de numere aleatoare al unui calculator. Mulţimea traducătorilor folosiţi se dovedeşte şi ea pestriţă. Doar câteva mărgăritare strălucesc: Gardner R. Dozois cu **Copilul dimineţii**, tradus de impecabilul Mihai Dan Pavelescu şi Robert Silverberg cu **Muştele**, traducere de Dorin Davideanu. Alte menţiuni notabile: Gordon Ronald Dickson, **Domnişoara Prinks** (traducerea Constantin Cozmiuc) şi William Tenn, **Cum a fost descoperit Morniel Mathaway** (traducerea Dan Iordache, alături de regretatul Dan Merişca).

Seria romanelor este continuată cu **Lumea Alisei**, de Sam Lundwal, în traducerea bună a lui Silviu Genescu, care este un text interesant, deşi mai degrabă de natură fantasy decât science-fiction.

În plan autohton se merge pe acelaşi "melange", aparent fără substanţă. Excelente, **Anomia** de Mihail Grămescu şi **Fulgerul mental** de Voicu Bugariu. Alte nume de reţinut: Silviu Genescu şi Dănuţ Ungureanu (ambii cu medalioane), precum şi debutul în **Almanahul Anticipaţia** al "terminatorului" Cristian Tudor Popescu, cu o povestire însă subţire – probabil de început – **Balada cavalerului programator**.

Punctul de maxim negativ apare în povestirea **Colţii tăioşi ai speranţei** de Constantin Cozmiuc care, în ciuda siglei răsunătoare – premiul II (povestire) la Consfătuirea anuală a cenaclurilor de anticipaţie Cluj-Napoca, 1984 – reia mult prea identic ideea povestirii **Îngerii cancerului** de Norman Spinrad (a se vedea versiunea românească, semnată de Dorin Davideanu, în revista **Holograma**, supliment SF al revistei **Dialog**, apărută în 1983, pagina 26). Nu este vorba propriu-zis de un plagiat (sau cel puţin nu atât de evident şi de absurd ca performanţa **Poate maşina să gândească?**), dar este în mod cert un text ce nu ar trebui să-şi găsească locul în nici o publicaţie SF serioasă, nemaivorbind de premiul asupra căruia vom reveni ceva mai târziu.

1987

Vântul de mediocritate continuă să bată cu putere la apariţia noului **Almanah Anticipaţia 1987**. Procentele celor 320 pagini variază în limitele "admisibile" faţă de anul precedent, 72,5% literatură, 16,3% critică şi 11,2% ştiinţă popularizată. De remarcat luarea de poziţie a criticii faţă de ştiinţa de frontieră. Traducerile par, la rândul lor, străbătute de acelaşi fior al indeciziei. Alături de romanul de-acum obişnuit – o puternică accentuare antitotalitară, **Capcana de sticlă** de Herbert Franke, în traducerea lui Silviu Genescu – povestiri în general nesemnificative din curentul anglo-american: Gordon R. Dickson cu **Golful delfinului** (traducerea Silviu Genescu), Philip K. Dick cu **Ne putem reaminti totul pentru dumneavoastră** (traducerea George Veniamin) şi reluarea povestirii, de altfel clasică în SF, **Patrula timpului** de Poul Anderson (la locul său de această dată, adică la rubrica **Retro SF**). O notă deosebită – şi neaşteptată, trebuie să recunoaştem, dar cu atât mai plăcută – con-

stituie medalionul Ion Doru Brana, cu excelenta povestire **Nodul**, semnată Elizabeth Vonarburg. În rest, predomină o pleiadă de nume de rezonanţe estice, dintre care putem remarca doar short-story-ul **Imposibil** semnat de cuplul Mihail Crivici şi Olghert Olghin (traducerea Mircea Podină).

O mulţime de nume autohtone în partea românească. Punctele forte: medalionul Sorin Antohi, singurul critic profesionist (de atunci) din interiorul noului val (de remarcat că articolele semnate Sorin Antohi au apărut, în marea majoritate – dacă nu chiar absolută majoritate! – a ediţiilor **Almanahului Anticipaţia** în cadrul grupajului de critică **Galaxia SF**; acest medalion este însă cu atât mai bine venit) şi excelentul text, la rândul lui de-a dreptul clasic, **Cassargoz** de Cristian Tudor Popescu. Alte repere importante: Dănuţ Ungureanu cu **Arbore cotit**, Mihail Grămescu cu **U-gresiunea** şi povestiri mai puţin semnificative semnate Faur Agachi, Dorin Davideanu, Alexandru Ungureanu, Bogdan Ficeac, Viorel Pârligras.

La polul opus, veşnicul lest al ultimelor almanahuri, Constantin Cozmiuc, de data aceasta şi cu un medalion şi nelipsitul Gheorghe Păun. Fără comentarii suplimentare. **Retro SF**, aceeaşi neinspirată rubrică, a ales – pe ce criterii, oare? – pe Ştefan Nicolici cu **În ultima clipă.**

1988

Almanahul verii anului 1987 mai înviorează puţin atmosfera SF, reuşind un uşor ascendent faţă de descurajantele impresii generale ale ultimelor trei ediţii. Chiar şi statistic, procentul literar al celor 320 de pagini este uşor îmbunătăţit (73,7%) pe seama criticii - (14,4%), ştiinţa de frontieră rămânând în vechile "frontiere" (11,9%).

Seria romanelor supralicitează cu două texte de această dată. Este vorba de micro-romanul **A doua invazie a marţienilor**, semnat de fraţii Arkadi şi Boris Strugaţki (în traducerea neobositului Valerian Stoicescu) şi splendidul roman **Sfârşitul eternităţii** al lui Isaac Asimov, în traducerea integrală (în ciuda minusculei precizări, "fragmente", pusă pentru derutarea adversarilor – care adversari?) semnată de Anca Răzuş. Alte trei texte excelente în cadrul medalionului Mihai Dan Pavelescu (singurul "ucenic" al lui Ion Doru Brana care-şi talonează îndeaproape "maestrul"): Theodore Sturgeon cu **Sculptură lentă**, Cordwainer Smith cu **Jocul şobolanului şi al dragonului** şi Roger Zelazny cu **Revenirea puterii.**

În ceea ce priveşte SF-ul românesc, câteva nume al noului val duc, cum era de aşteptat, greul. Se remarcă sensibilul Marian Truţă (**Noapte bună, Tereza**) alături de "durul" Cristian T. Popescu (**Break**), secondat de Mihail Grămescu, Bogdan Ficeac, Silviu Genescu, Ovidiu Bufnilă. Vechea generaţie transpare prin medalionul Mircea Şerbănescu. Duce lanterna roşie inepuizabilul Constantin Cozmiuc cu un titlu şi o povestire pe măsură: **Maidanul cu extratereştri.**

1989

Ambiţios, **Almanahul Anticipaţia 1989** încearcă o spargere a vechilor tipicuri, fără a deveni însă convingător. Prin urmare, se încearcă o renunţare (nu totală, de altfel) la medalioane în favoarea prezentării unui cenaclu ca entitate omogenă. Prezentarea cenaclului se dorea a fi larg înţeleasă, în cadrul paginilor rezervate intrând şi traduceri ce ar fi trebuit să reflecte nu numai existenţa în cadrul cenaclului respectiv a

unui traducător sau altuia, ci şi punctul de vedere a cenaclului asupra literaturii SF în general şi a traducerilor în special. Cum lucrul acesta nu este specificat explicit în almanah, rezultatul, un amestec ciudat de autohton şi străin, pare strident.

Pe de altă parte, procentul literar tot în creştere (75,3% din cele 320 de pagini, faţă de 13,7% critică şi 11% ştiinţă de frontieră) nu mai este susţinut calitativ de pilonul central al traducerilor, de bunul obicei al unor romane, dacă nu de excepţie, măcar bune. Cel de acum, **Marea aşteptare** a lui James E. Gunn (tradus de Nina George Dăianu şi Ion Mircea Şerbănescu Răcoasa) ar fi trebuit, mai curând, să poarte titlul "Marea deziluzie", fiind un text fad şi complet neinteresant. La fel de nesemnificativ este şi **De-a v-aţi ascunselea** de Arthur C. Clarke.

Există însă şi texte remarcabile: Ugo Malaguti cu **Gheaţă şi stele** (traducerea Doina Opriţă), Lewis Padgett cu **Frazbile şi granchioase** (traducerea Mihai D. Pavelescu) şi William Gibson cu **Jhonny Mnemonic** (traducerea Ion D. Brana). Mai departe, seria logică a medalioanelor de traducător continuă corect cu Valerian Stoicescu (cu **Prizonierul** de Ernest Martin).

Science-fictionul românesc începe prin prezentarea cenaclului **Clepsidra** din Bacău. Primul exponent, o surpriză plăcută, Alexandru Ungureanu, ce revine în atenţie după căderea din urmă cu două numere (**Ne vom întoarce pe Herbwue**) şi absenţa din ultimul număr cu o reorientare abruptă a genului abordat, optând pentru o proză cu accente ironice, antitotalitare autohtone (tripticul **Blestemul, Renaşterea poetului şi Moartea lui Lişiţă**), neegalând însă superbele texte Ars Amatoria. Coincidenţă (**sau poate nu!**), în continuare medalionul Ion Groşan (unul din componenţii grupului Ars Amatoria) reia câteva episoade din faimoasa **Epopeea spaţială 2084** şi se înscrie pe aceeaşi linie, a protestului surâzător. Şi să nu uităm că râsul este o armă teribil de tăioasă, din acest punct de vedere **Almanahul Anticipaţia 1989 (atenţie, 1989!)** este, am putea spune, uluitor de anticipativ.

Alte două cenacluri sunt prezentate: **Helion**, furnizând material pentru **Galaxia SF**, un bogat sortiment critic, care pentru Helion reprezintă o continuitate de tradiţie şi **Prospectart**, cu un grupaj mai omogen, printre care Cristian T. Popescu (**Bolovanul**) şi Dănuţ Ungureanu (**Din nou acasă**). Legat oarecum de **Prospectart** (şi de mişcarea SF bucureşteană în general) este şi medalionul Marian Truţă cu **Început de timp ploios la Ezary**.

Nu lipsesc, evident, Constantin Cozmiuc cu **Timpul este umbra noastră** – încă un premiu (special al juriului) la concursul din 1987 – şi Gheorghe Păun cu **A l'aveugle**. Oricum, eu le-aş fi propus să scrie împreună o colaborare.

1990

Vara fierbinte a lui 1989 marca venirea pe lume a ultimei ediţii **Almanah Anticipaţia**. Probabil una din cele mai slabe apariţii, deşi statistic literatura a crescut ca pondere a celor 320 de pagini (78,5% faţă de 11,5% critică şi 10% ştiinţă de frontieră).

Romanul - bine ales - **Piciul** de Arkadi şi Boris Strigatki în traducerea lui Valerian Stoicescu. Restul traducerilor amestecate şi în general nesemnificative. Se pot enumera: David Brin cu **Generoasa molimă** (traducerea Mihai Dan Pavelescu, ce pare a fi teribil de izolat în acest almanah), apoi

Malcom Edwars cu **Imagini consecutive** (traducerea Cristian Tamaş), Robert Sheckley cu **Lipitoarea** (traducerea Anca Caţichi), Howard Fast cu **Moartea unui şoarece** (traducerea Lucian Merişca). Se observă tendinţa de trecere a traducerilor din mâna "profesioniştilor" în cea a "amatorilor", desigur tot în cadrul noului val, apărând ca de obicei şi nume necunoscute mişcării SF.

În partea autohtonă se continuă prezentarea cenaclurilor, epoca medalioanelor fiind complet abolită. Sunt prezentate cenaclurile **Henri Coandă** şi **H.G.Wells**. Dintre independenţi sunt prezentaţi "bătrânii" George Anania şi Romulus Bărbulescu, dar de această dată - surpriză imensă! - fiecare pe cont propriu, apoi Horia Aramă şi Voicu Bugariu. Tinerii au cam aceiaşi reprezentanţi, din care enumerăm: Dănuţ Ungureanu, Viorel Pârligaş, Silviu Genescu, Mirela Paciugă, Bogdan Ficeac, Cristian T. Popescu, Alexandru Ungureanu (care îşi continuă seria cu personajul Tudose începută în ediţia precedentă), Ovidiu Bufnilă. Conform unei probabilităţi 1, nu lipseşte cuplul Păun-Cozmiuc, acesta din urmă cu rara performanţă de a prezenta două texte (bucata premiată, conform bunelor obiceiuri, – **Şopronul cu neuristori**, zugrăveşte construirea într-un şopron din anii '60-'70 a unui "perceptron", în fapt un supercomputer, de către un mic geniu licean bucureştean - sau de provincie? - din materiale refolosibile şi recondiţionate şi borcane cu electrolit, textul purtându-ne pe traiectorii prelungi între psihologii adolescentine şi lecţii despre fractali).

Alte considerente

În abordarea din punct de vedere global a fenomenului denumit **Almanahul Anticipaţia** mai sunt câteva lucruri care trebuie amintite.

În ceea ce priveşte traducerile, situaţia este puţin dezamăgitoare. Şi aceasta dintr-un unghi oarecum ironic şi paradoxal. Majoritatea (şi acest termen trebuie înţeles mai degrabă prin "totalitatea", chiar dacă unele texte, în special cele de proporţii au avut, atunci când a fost posibil, acordul autorilor pentru publicarea în limba română), au fost tipărite ilegal din punct de vedere al copyright-ului internaţional. Şi dacă, spre bucuria cititorului român de science-fiction, care a putut cunoaşte şi texte foarte valoroase (care fără aceste artificii nu ar fi putut apare niciodată în contextul fondurilor alocate editurilor) acest lucru era posibil înainte de Decembrie 1989, astăzi nu mai este din motive lesne de înţeles.

Într-un stat de drept, copyright-ul internaţional va trebui să funcţioneze perfect. Faptul că anul 1990 - şi nu numai - s-a dovedit fast pentru proliferarea traducerilor pirat în edituri misterioase, nu înseamnă că situaţia poate dura la nesfârşit. Mult mai trist este însă faptul că la această politică s-au raliat şi edituri de stat. Ironia face însă ca în perioada propice să nu fi apărut acele texte care ar fi trebuit să apară. Un singur exemplu: în locul plicticoasei **Marea aşteptare** a lui J.E. Gunn, de ce nu **Dune** a lui Frank Herbert sau **Imperiul şi Fundaţia** de Isaac Asimov, ambele fiind deja traduse la acea oră de I.D. Brana? De ce nu au fost alese traducerile admirabile ale lui I.D. Brana şi M.D. Pavelescu decât într-o proporţie nesatisfăcătoare? Răspunsul facil, al conţinutului necorespunzător (din punct de vedere politic, al mesajului etc.) nu mulţumeşte. În **Almanahul Anticipaţia** au apărut texte ce, aparent nu aveau nici o şansă de a apare în epoca Ceauşescu (de exemplu **Regii nisipurilor** de G.R.R.

Martin sau **Marţi oamenii sunt sparţi, miercuri oamenii sunt cercuri** de P.J. Farmer sau chiar, de ce nu, **Epopeea spaţială 2084** semnată Ars Amatoria). Un motiv mult mai rezonabil pare obligaţia de a prelua anumiţi traducători şi bineînţeles, drepturile financiare respective. Dar aceasta, desigur, nu este decât o simplă supoziţie. Oricum, păcat că în cele aproximativ 2500 de pagini de almanah - de-a lungul celor opt ani de apariţie - nu sunt mai multe capodopere ale genului.

Un exemplu de profesionalism apare, dacă vreţi, la concurenţă, în 1987, la **Almanahul România Literară**, subintitulat **Realitate, Fantastic, Utopie**, realizat de Lucian Hanu şi Doina Rodina, din care spicuim (pentru economie de spaţiu între paranteze vă vom prezenta traducătorul): excepţionala **Bea-mă, Francesca** de Richard Cowper (I.D. Brana), **Molima** de Lewis Shiner (I.D.Brana), **Lumea pe care ţi-o doreşte inima** de Robert Sheckley (Ioana Părău), **Casandra** de C.J. Cherryh (I.D. Brana), **Salvatorii** de Harlan Ellison (Vladimir Rodina), **Chepengul** de Ray Bradbury (Doina Rodina) etc, etc. Deci, texte bune au fost. Şi s-ar fi putut, nu?

În altă ordine de idei, **Almanahul Anticipaţia** a fost gândit ca o prelungire, un instrument al mişcării SF româneşti. Prin urmare, legătura sa cu consfătuirile şi cu concursul din fiecare an erau clare şi normale. Totuşi, o bună parte a scăderilor almanahului se datorează neglijării, din motive necunoscute, a acestei legături. Deoarece, în mod absolut, niciodată textele premiate (şi ne referim desigur numai la premiile oferite de **Ştiinţă şi tehnică** şi nu la cele oferite de alte redacţii, care evident nu erau obligate să apară în paginile almanahului) nu au fost prezentate în totalitate în almanahul imediat următor, preferându-se alte criterii de selecţie. De ce? Dacă acest concurs era o căutare a valorii, nu era normal ca şi almanahul să fie oglinda acestei valori? S-a reproşat adesea de către organizatorii concursurilor anuale şi chiar de către redactorul şef, domnul Ioan Albescu, lipsa de texte autohtone de valoare, la un moment dat sau altul. Desigur, lucrul acesta este adevărat. Dar cu atât mai stranie pare astfel ideea de a nu prelua nici măcar acele texte care, de bine, de rău, au fost premiate şi de a se prefera altele. Este adevărat că de foarte multe ori, premiile consfătuitorilor au reflectat şi alte raţiuni decât cele ale valorii în sine, dar acesta este deja un alt subiect de discuţie.

Oricum, faptul cel mai grav este că lipsa de texte de valoare în science-fiction-ul românesc este nu cauza, ci efectul unor astfel de decizii. Păcat.

În loc de primul epilog

Autorul acestor rânduri ar dori să fie bine înţeles. Comentariile de faţă nu-şi propun demolarea **Almanahului Anticipaţia**. Iar faptul că au fost aduse mai multe critici decât laude nu trebuie să inducă în eroare, pentru că ideea care a străbătut acest material a fost aceea de a arunca o privire lucidă peste o anume perioadă a publicisticii SF româneşti. Meritele **Almanahului Anticipaţia** există (principalul fiind existenţa sa neîntreruptă timp de 8 ani) şi ele nu au fost subliniate decât pasager, pentru că despre merite s-a vorbit şi cu alte ocazii. A reliefa căderile şi lipsurile înseamnă însă, şi, a înţelege şi a evita mai târziu aceleaşi greşeli.

Cu buna ştiinţă nu am vorbit, mai deloc, despre echipa de redactare a almanahului,

aceasta find echipa de bază a redacţiei revistei **Ştiinţă şi tehnică**, ajutată de diferiţi consilieri reprezentativi ai fandom-ului la momentul respectiv (şi i-am putea aminti pe regretatul Dan Merişca, pe Alexandru Mironov, Sorin Antohi, Cornel Secu, Adrian Rogoz, Voicu Bugariu, Cristian T. Popescu şi mulţi alţii). Pentru că, în fond, această echipă a scos almanahul: doamnele Viorica Podină şi Adina Chelcea, domnii Gheorghe Badea şi Ioan Albescu (redactorul şef), ajutată bineînţeles de echipa tehnică. Munca dânşilor a însemnat, timp de 8 ani, ceea ce s-a numit **Almanahul Anticipaţia**. Adică Dragostea noastră. Capricioasă, desigur, dar singura noastră dragoste.

A privi în viitor înseamnă a privi spre profesionalism. A trece la profesionalism. Iar a întârzia transformarea eternului amatorism în care ne tot zbatem, într-un profesionalism absolut necesar, înţeles nu numai prin latura sa de competenţă, ci prin întreg sensul cuvântului, dacă vreţi de industrie science-fiction, este o greşeală.

Şi a nu ţine cont de greşeli este mai mult decât o greşeală, este o crimă.

Continuitate sau inerţie?

Şi totuşi, **Almanahul Anticipaţia** - în ciuda rândurilor de mai sus, scrise în 1990 şi revizuite în 1994 - nu a murit.

Dar ceea ce a urmat a fost un fel de dezamăgire amară. Poate că, din multe puncte de vedere, era mai bine ca almanahul să fi murit. Vremurile s-au schimbat şi **Almanahul Anticipaţia** (culmea, **Anticipaţia**!) nu a înţeles nimic din ceea ce s-a întâmplat. Nimic, sau aproape nimic. Şi ar fi fost poate ideal ca această moarte a almanahului să se fi transformat într-o moarte iniţiatică, renăscând apoi într-o idee nouă, superioară.

Dar să nu anticipăm şi să ne continuăm periplul pe coordonatele **Almanahului Anticipaţia** în varianta post decembristă, abordând însă problema şi din alte unghiuri de vedere.

1991

"Luaţi orice ediţie a **Almanahului Anticipaţia** şi rupeţi-i primele 3 file. Veţi rămâne cu un conţinut care nu vă va aminti de represivul regim de îndoctrinare ideologică în care a fost realizat", scria domnul Ioan Albescu în cuvântul de deschidere intitulat **Anticipaţia** al almanahului din 1990. Un almanah realizat înainte de Decembrie 1989 şi tipărit după. Din nefericire, contradicţia celor afirmate este însăşi ediţia 1991 a almanahului.

O ediţie care nu face decât să confirme - poate mai mult decât era cazul - că SF-ul a fost, într-un mod subtil, dar extrem de periculos, vârful de lance al propagandei comuniste. Propagandă care trebuia să demonstreze lipsa valorilor şi deci lipsa unei orientări pe scara valorică. În acest sens este extrem de elocventă evoluţia medalioanelor în **Almanahul Anticipaţia**. Pe măsură ce cultul personalităţii lui Ceauşescu devenea din ce în ce mai aberant, medalioanele se restrângeau şi apăreau, în schimb, prezentări de cenacluri. Personalităţile individuale nu trebuiau să mai existe, masele erau cele care, ştiţi şi dumneavoastră foarte bine... Şi această evoluţie este extrem de puternică şi în **Almanahul Anticipaţia 1991**.

Nu are rost să studiem **Almanahul Anticipaţia 1991** după tipicul folosit pentru ediţiile post-decembriste. Pentru că totul,

începând cu formatul ciudat care a fost adoptat - inoperant pentru rafturile unei biblioteci obişnuite - şi terminând cu "criza de nervi" a redacţiei - şi a redactorului şef, I. Albescu - pentru **Întâlnirea ratată cu Rama**, indică o incapacitate avansată de a înţelege că SF-ul este totuşi altceva decât ceea ce se află între paginile acestui almanah.

Faptul că o editură particulară (este vorba de **Multistar** din Piatra Neamţ, o editură extrem de corectă şi de serioasă, de altfel) a solicitat prioritate, în virtutea legii internaţionale a copyright-ului este calificat, la pagina 65, drept o încercare capitalisto-sălbatică de jaf cultural la adresa bietului consumator român de SF. Trist, extrem de trist mod de a proceda în faţa unei generaţii tinere. "Viitorul ne va consemna dacă am avut temeiuri justificate" încheia domnul Albescu nota sa scrisă vizavi de **Întâlnirea ratată cu Rama**. Nu aţi avut, stimate domnule Ioan Albescu.

Pentru că în ciuda textelor semnate de Poul Anderson, John Wyndham şi Philip Jose Farmer (pentru a nu mai aminti decât cele mai izbutite traduceri) şi a pleiadei de nume româneşti din interiorul şi din afara cenaclului **A cincea dimensiune** - unul din cenaclurile neimportante ale mişcării SF româneşti, ales tot pe criterii extrem de misterioase - **Almanahul Anticipaţia 1991** este o prezenţă regretabilă prin gândire şi realizare.

Colac peste pupăză, coperta lui Sabin Bălaşa aminteşte înfiorător de tablourile dedicate celui mai iubit fiu... etc, etc şi epocii sale de glorie neagră.

Iar **Almanahul Anticipaţia 1991** mai arată ceva. Direcţia pe care ar fi trebuit să o urmeze SF-ul în România dacă Decembrie 1989 s-ar fi scris cu literă mică în loc de majusculă. O direcţie cumplită.

1993

Căderea penibilă intitulată **Almanahul Anticipaţia 1991** a fost totuşi resimţită în redacţie. Pentru că următoarei apariţii i-a fost necesar mult timp, adică doi sau chiar trei ani socotind faptul că materialul **Almanahului Anticipaţia 1991** a fost pregătit practic în 1989.

Pe de-o parte, se simt şi schimbările din administraţie, domnul Ioan Albescu dând mână liberă noului redactor literar, adică lui Mihai Dan Pavelescu. În principiu, schimbările sunt de bun augur. **Almanahul Anticipaţia 1993** renunţă complet la paginile de ştiinţă popularizată, devenind într-adevăr un almanah literar. Se restrânge sensibil şi **Galaxia SF**, la doar 15 pagini din 224 (adică la aproximativ 6,7%).

Restul cuprinde 6 premii Hugo şi Nebula, sub semnăturile lui Fritz Leiber (**Corabia umbrelor**), James Tiptree jr. (**Houston, Houston, mă auzi?**), Greg Bear (**Muzica sângelui**) şi Spider Robinson (**Melancolia elefanţilor**), apoi Howard Phillips Lovecraft, George R.R.Martin, Cordwainer Smith şi Roger Zelazny.

În zona autohtonă apar doar Lucian Merişca, Cotizo Draia, Silviu Genescu şi Florin Pâtea cu texte literare şi Cornel Robu şi Mihail Grămescu la secţiunea critică. Extrem de puţin, cu o impresie dezolantă de ruine ale unui fost imperiu.

Pe de altă parte, se menţine impresia persistentă că SF-ul este încă un domeniu care trebuie patronat şi îndrumat de către cercuri misterioase ale puterii, în scopuri pur politice. Sau, altfel spus, că se încearcă în continuare, şi la nivelul Almanahului Anticipaţia 1993, un soi de educaţie materialist-ştiinţifică a tineretului. Citâm din cuvântul de deschidere al almanhului în

cauză: "Cui foloseşte degringolada economică prin care trece occidentul, căci trebuie să fi orb să nu-ţi dai seama de teribila spaimă care macină vestul industrializat vizavi de declinul economic din ce în ce mai accentuat?" Curată lecţie de învăţământ politico-ideologic, urmată apoi de un cuprins de texte în care "vestul în degringoladă" domină majoritatea spaţiului tipografic. Fără alte comentarii.

1994

Almanahul Anticipaţia îşi continuă drumul ascendent materializat în ediţia care se poate numi, fără drept de apel, cea mai bună de după 1989.

Diferenţa în concepţie apare chiar la primele pagini, "clasicul" editorial semnat de Ioan Albescu fiind înlocuit de altul, mult mai potrivit pentru un almanah de science-fiction, semnat de Alexandru Mironov.

Partea de ştiinţă popularizată a rămas dispărută (şi bine a făcut!), iar **Galaxia SF** conţine 26 de pagini dintr-un total de 272, ceea ce înseamnă 9,5 procente.

Traducerile poartă, în general, amprenta profesionistă a lui Mihai Dan Pavelescu şi putem aminti John Varley cu **Apasă tasta enter** (6 premii internaţionale) şi Michael Shea cu **Polifem**. Îşi fac apariţia şi traducători noi, Florin Pâtea (Walter Jon Williams cu **Vedeta video** şi Nancy Kress cu **Cerşetori în Spania**) şi Mirel Palada (Terry Pratchet cu **Pod cu trol** şi Robert Holdstock cu **Codrul Mitago**).

Partea autohtonă este şi aceasta, la rându-i, mult mai omogenă, fiind reprezentată atât de generaţia optzecistă (Mihail Grămescu şi Silviu Genescu), cât şi de cea nouăzecistă (Cotizo Draia şi Petrică Sârbu) - atenţie, termenii "optzecist" şi "nouăzecist" au fost folosiţi în context referitor strict la perioada de timp a publicării autorilor respectivi, nefăcându-se nici o referire la ipoteticele diferenţe conceptuale dintre cele două generaţii! - cea din urmă fiind până în prezent cvasi-inexistentă în paginile **Almanahului Anticipaţia**.

O menţiune specială o merită rubrica **Galaxia SF**, care a evoluat de la "clasicele" (a se citi "inofensivele") studii despre Verne şi Wells, la interviuri cu personalităţi internaţionale ale Sf-ului (David Brin, Peter Grace, ş.a.) sau la materiale critice pe marginea science-fiction-ului românesc din anii '90 (Ionuţ Bănuţă cu **O tomografie necesară**). Tot în cadrul **Galaxiei SF** apare şi un **Top al cărţilor**, la care au participat Ionuţ Bănuţă (**Jurnalul SF**), Mihai Bădescu (**Ştiinţă şi imaginaţie** - TVR 1), Ştefan Ghidoveanu (**Exploratorii lumii de mâine** - Radio România Tineret) şi Mihai Dan Pavelescu, care exprimă extrem de sugestiv, la nivel global, diferenţele de receptare a science-fiction-ului între mai mulţi redactori din presa scrisă şi audio-vizuală **de specialitate**, şi urmând firul logic, dând anumite răspunsuri implicite asupra orientărilor respectivelor publicaţii sau emisiuni. (Oricum, pe marginea acestui top al cărţilor se poate specula mult, dar în afara ideii acestui material.)

Desigur, **Almanahul Anticipaţia 1994** este un reviriment. Este însă acesta suficient de puternic pentru a imprima o nouă şi viguroasă direcţie a viitoarelor apariţii **Almanah Anticipaţia**? Răspunsul, în ciuda meritelor clare ale acestei ediţii este, mai curând, nu.

În loc de al doilea epilog (şi ultimul)

Almanahul Anticipaţia îşi continuă existenţa. Faptul în sine nu poate fi decât

îmbucurător. Totuşi...

Almanahul Anticipaţia nu a reuşit acea moarte iniţiatică şi apoi o renaştere complet nouă. În ciuda unor încercări de restructurare, vântul schimbărilor novatoare se lasă încă aşteptat. Iar timpul nu iartă.

Pe de altă parte, revirimentul ediţiei 1994 a făcut parte dintr-un "boom" al apariţiilor editoriale ale acestui an, "boom" generat, probabil, de ediţia românească a **Eurocon-ului**. Numai că, indiferent de motive, concurenţa editorială a început să fie acerbă. De exemplu, Editura **Nemira** (un nume extrem de puternic în lumea editoarială, nu numai science-fiction) a scos deja o antologie bilingvă de creatori români de SF. Editurile **Multistar, Teora, Savas, Olimp** (pentru a nu aminti decât câteva nume) îşi răsfaţă cititorii cu volume extrem de interesante, şi la preţuri mai scăzute decât ediţia 1994 a **Almanahului Anticipaţia**. Din acest punct de vedere, **Almanahul Anticipaţia** nu pare a fi capabil să stăpânească viitorul.

Pe de altă parte, **Almanahul Anticipaţia** nu s-a dezbărat total de mentalităţile editurilor de stat. De-abia în ediţia 1994 se ia în seamă concurenţa, adică **Jurnalul SF**, o publicaţie extrem de serioasă şi de ambiţioasă, care în cei doi ani de la apariţie a făcut mult mai multe în ceea ce priveşte **promovarea** science-fiction-ului românesc decât "tradiţionalul" **Almanah Anticipaţia**. A trecut cam de multişor vremea pe când **Almanahul Anticipaţia** strălucea singur pe firmament. Şi concurenţa naşte, în primul rând, **valoare**.

Almanahul Anticipaţia a fost, timp de mulţi ani, ceea ce s-a numit Dragostea noastră. Capricioasă, desigur, dar singura noastră dragoste.

Şi, între necesitate şi suficienţă, este întotdeauna loc pentru interpretări. Cu condiţia ca acestea să reflecte, nedistorsionat, viitorul. A perverti această dragoste în altceva, ce ţine de prostituţie, este o mare greşeală, care se poate plăti extrem de scump. Şi ar fi păcat, pentru că prima dragoste nu se uită niciodată şi, reîntâlnindu-ne cu ea peste ani, nu ne-ar face plăcere să o privim şi să nu înţelegem de ce am iubit-o odinioară. Păcat atât pentru science-fiction-ul românesc, cât şi, de ce nu, pentru noi toţi, cei care îl iubim.

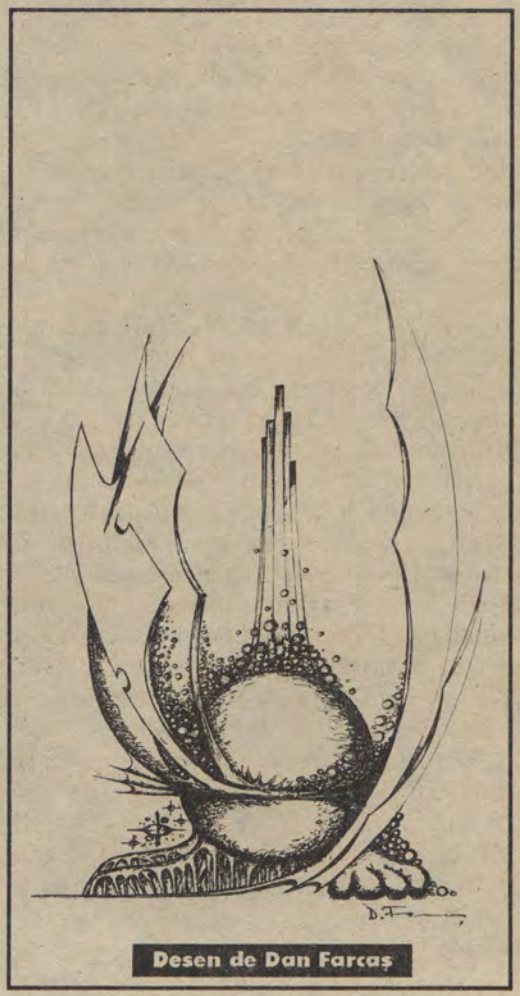

Desen de Dan Farcaş

CRISTIAN LĂZĂRESCU

Despiritualizare de import

"Dacă Dumnezeu nu există, totul e cenuşă."
Mircea Eliade

Privind în urmă peste devastatul peisaj cultural al ultimilor cinci ani, putem constata că, departe de a fi depăşit speranţele buimace dintr-un decembrie deja prea îndepărtat, condiţia esenţială a oricărui act de creaţie, **convingerea**, rămâne în mod necesar străină sau, în cel mai bun caz, stânjenitoare pentru sf-ul românesc. Concreteţea teatrului şi a cinematografului sunt un atu pentru întâlnirea cu publicul; abstractizarea şi conceptualizarea literară, din contră. E foarte greu pentru scriitorul român să-şi găsească astăzi loc în planurile editoriale, din moment ce el a ajuns să reprezinte o pierdere calculată. Cât despre sf, pe care am deznădejdea să-l cunosc din interior...

Prin 1960 (!), James Blish scria: "În literatura de orice fel, inclusiv în sf, important nu e simţul ineditului, ci simţul convingerii. (...) Dedesubturile reale sunt cele care generează ficţiunea, şi dacă aceasta nu le reflectă, atunci ea nu este decât invenţie şi vorbe.(...) Genul de carte la care mă refer aici e acela după a cărui lectură cititorul rămâne cu sentimentul «Nu m-am gândit încă niciodată la asta în felul acesta». Or, foarte puţine cărţi de sf, inclusiv cele mai bune dintre ele, se referă la ceva. În pofida tuturor ingeniozităţilor de detaliu, ele nu prezintă nici un semn de reflecţie la problemele care înseamnă ceva pentru toată lumea."

Dar câţi dintre cei ce se pretind astăzi, în România, cu găunoasă vanitate, scriitori sf cred în cele de mai sus? Cine mai ştie ce înseamnă condiţia de scriitor? Sau că scriitorul este el - însuşi un artist (fapt ce tindem prea adesea să-l uităm)? La fel de surprinzătoare şi de ignorată, deşi logică, se vădeşte constatarea că şi sf-ul poate fi artă. Şi ca atare, el este, simultan, creaţie estetică şi viziune personală asupra lumii. Primând asupra estetismului, viziunea îmi pare a fi esenţială şi definitorie pentru statutul de **autor**. Astfel, Lem e lesne identificabil prin sarcasmul cu care dezvăluie antropomorfismul deşart ce ne bântuie specia; la fel şi Dick prin obsesiva explorare a acelui vag şi tulburător miracol numit existenţă. Oare noi avem autori de sf, ale căror scrieri să ne înspăimânte - aşa cum o înspăimânta Soljeniţîn pe Ursula Le Guin, fiindcă "nimeni n-a avut această putere, de a mă obliga să mă întreb: **E bine ceea ce fac?**" Cristian Tudor Popescu mai poate fi, încă, un nume de invocat; Mihai Grămescu a fost, cu siguranţă; şi, pe alocuri, un Fărcăşan, un Colin sau un Săsărman. Însă exasperantă e lipsa de viziune la cei din generaţia '90, cu-atât mai mult cu cât ei au talentul literar şi lipsa de constrângere necesare susţinerii propriului crez artistic.

A cărui absenţă o tot maschează sub eticheta gen cyberpunk, postmodernism sau New Age. Lipseşte justificarea primordială: credinţa în realitatea artei.

Deplângând absenţa unui Soljeniţîn american, Le Guin remarca: "Un lucru straniu e acela că ruşii cred în artă, în puterea ei de a modela minţile oamenilor. De aceea o cenzurează. La fel, de aceea au scriitorii pe care-i au. S-a spus că fiecare ţară capătă guvernul pe care-l merită. Aş adăuga că fiecare popor capătă artiştii pe care-i merită."

Observaţii valabile în America deceniului 8, dar şi în Est-Europa anilor '90. În definitiv, asta ar cam fi unica scuză a sf-ului românesc: caracterul atotcuprinzător al celor discutate până acum. În materie de artă, nici sf-ul

anglo-saxon nu stă foarte pe roze. Criza sa e evidentă: *sequels* şi *prequels*, startrekomania, universurile comune, cicluri de mii de pagini, diluarea sf-ului în fantasy şamd. A blama la iuţeală presiunile comerciale sau infantilismul occidental nu e de-ajuns. Adevărata cauză e infinit mai insidioasă.

"Secolul al XX-lea e o epocă în care arta s-a îndepărtat progresiv de spiritualitate, pierzându-şi mai cu seamă misterul. (...) Această stare de lucruri nu este decât reflectarea unei societăţi despiritualizate. Or arta se manifestă acolo unde există o sete nestinsă pentru spiritual, pentru ideal. Tot ce nu are fundament spiritual n-are nici o legătură cu arta... Cel care nu e capabil să răspundă la întrebarea de ce trăieşte, sau cel puţin cel care nu şi-a pus-o niciodată, acela nu e capabil să facă artă."

Tarkovski, aidoma lui Eliade, a înţeles că elementul esenţial al condiţiei umane e spiritul sacru. Privit printr-o astfel de prismă, sud-estul european şi-a păstrat vii culturile rurale şi folclorul tradiţional (cf.Eliade). Acum însă, între actualitatea trepidantă a CNN-ului şi hiperrealitatea năucitoare a MTV-ului, această evanescentă reţea de spiritualitate se destramă. Ireversibil. În arte, ca şi în toate celelalte activităţi umane, sensul religiozităţii cosmice devine tot mai confuz.

În România de ieri, încă mai existau cozi la carte; în România de azi, se practică pe scară largă despiritualizarea de import.

Fiindcă e şic. Fiindcă nu te obligă să gândeşti, ci doar să ingurgitezi. Fiindcă nu deranjează şi se vinde. Findcă oferă aparenţe şi nu esenţe.

"Intrăm", cu vorbele lui Cristi Popescu, "în conul de umbră al atotputernicului şi devoratorului regat al clipei." În zbaterea fracţiunilor de secundă, emoţia se transformă în sincope viscerale - şocuri vizuale stroboscopate, simulacre efemere, realităţi virtuale înecate în avalanşa informaţională. Relevantă e juxtapunerea a două imagini: prima, o carte îngălbenită, cu coperţile desprinse şi cotorul trosnind, cu pagini şi cuvinte preschimbându-se în pulbere - îmbătrânind, ca o fiinţă vie; a doua, un text fiinţând în spaţiul dintre lectură şi neantul bitic, atât cât să străbată un monitor - *Agrippa*, creaţia informatică a lui William Gibson, după propria-i mărturisire, "unica amintire a unei experienţe irepetabile."

Aşadar, să nu-i judecăm prea aspru pe tinerii scriitori români de sf. Şansa lor se numeşte încredere. Talent? Există. Inteligenţă? Când şi când. Convingere? Nu.

Nu *încă*.

Opţiunile: 1. Te pliezi momentului şi imiţi moda pentru a trăi; 2. Neştiut, te încăpăţânezi să-ţi găseşti propriul drum, mânat de divinul şi voracele orgoliu auctorial, legănat de naiva şi sublima iluzie că "rostul artei e să mişte suflete, nu să creeze idoli."

Să schimbe vieţi.

Un sinucigaş vede *Sacrificiul* şi-şi recâştigă dorinţa de a trăi; un criminal dintr-un gulag vede ***Copilăria lui Ivan*** şi-i scrie lui Tarkovski că niciodată nu va mai ucide.

"Arta este capacitatea de a crea, este un reflex, în oglindă, al gestului Creatorului. Artiştii nu fac decât să repete, să imite acest gest. Arta este unul din momentele preţioase în care noi ne asemănăm acestui Creator; iată de ce nu cred în artă fără Dumnezeu. Sensul artei este o rugăciune; dacă această rugăciune poate purta oamenii către Dumnezeu, cu atât mai bine. (...) Toată opera mea are ca scop să redea omului această capacitate de depăşire, de deschidere. Să-i redea omului sufletul, infinit şi nemuritor, pe care-l poate trezi doar credinţa."

Vouă, celor atât de rar iluminaţi de generozitate şi atât de puţin stăpâniţi de credinţa în inefabil, vă dedic aceste rânduri ale lui Tarkovski, care se socotea pe sine de-abia un umil slujitor în slujba celor mulţi.

Aşa, poate, vom învăţa cumva, cândva, să nu mai trecem indiferenţi pe lângă omul căzut pe stradă, zvâcnind spasmodic într-o baltă de sânge tot mai largă.

IONUŢ BĂNUŢĂ

radiografia parţială

aţi privit vreodată plaja în momentul retragerii valului?

(e doar o întrebare retorică)

aţi văzut băltoacele rămase în scobiturile stâncilor şi dispărând apoi sub razele soarelui sau înghiţite de nisipul umed?

sau – şi mai exact – aţi văzut o baltă pe timp de vară? o vară secetoasă, cu căldură toridă... apa se evaporă, ici şi colo rămânând ochiuri mocirloase ce păstrează puţină umezeală în noroiul ruginiu. În cele din urmă seacă şi ele, rămânând doar cele alimentate de vreun izvoraş datorat pânzei freatice din apropierea suprafeţei.

cam aşa a arătat şi sefeul românesc (optzecist şi ante-'80) în anii '90. trist, dar adevărat. pentru a păstra metaforele hidrologice: după '90 avem de-a face cu un fel de râu de munte. de ce spun asta? e foarte simplu: totul se modifică atât de rapid şi esenţial (poate că tsunami ar fi fost mai potrivit, totuşi) încât trebuie să fii surfer expert pentru a nu emite note (prea) false. aşa că nu e de mirare modul în care (nu) a fost perceput articolul pe care îl semnam în almanahul de anul trecut, puţini fiind cei ce au sesizat nuanţa (esenţială, totuşi) conţinută în titlu prin care subliniam caracterul dinamic al generaţiei '90 şi caracterul conjunctural al clasificării. textul cu pricina neavând ca scop decât o fixare a tiparelor matricii iniţiale şi coordonatelor posibile pentru virtualele "nume" de mai târziu.

acum, după un an extrem de bogat în concursuri şi publicări (deci şi cu cantitatea ce lipsea pentru a îmbrăca scheletul) mă pot concentra doar asupra numelor esenţiale, susceptibile să determine direcţii polarizante în masa de creatori. într-un articol doru pruteanu clama apropiata "moarte a sefeului", iar în altul darul propriu de a profetiza în pustiu (deşi poate că "în gol" ar fi un termen mai nimerit datorită conotaţiilor corespondente esteticii unora dintre reprezentanţii generaţiei '90, estetică pe care numitul domn o consideră ca inexistentă, dar să nu deviez). necontestându-i talentul de pseudo-cassandră, nu pot să nu punctez (again!) "pro domo" (of course!): utilizarea tematicilor şi tehnicilor (ce-i displac atât sus-numitului, cât şi altor "foşti" datorită incompatibilităţii de... limbaj) – conştient sau intuitiv – are la bază nu numai dorinţa de nou, ci şi eludarea (cel puţin) acestei veritabile fundături.

şi pentru că la orice radiografie se văd oasele, să scrutăm şi noi puţin din osatura generaţiei '90. pentru acest lucru, în cazul în care cineva ar fi interesat de o lucrătură sistematică şi cu pretenţii sforăitor-academice, s-ar putea apela la o reprezentare a raporturilor de forţă ce guvernează micro şi macro climatul nouăzecist (nu cred că ar fi excesiv de revelatoare o asemenea abordare, asta presupunând că ar exista suficienţi cititori realmente interesaţi de numita scriitură), ar mai fi posibilă alcătuirea unui recensământ "pe căprării" (dar iarăşi nu văd rostul, acum, când valorile s-au cernut deja şi-şi are fiecare individualitatea bine definită) şi nici o analiză (stilisticolingvisticosemanticostructuralosemiotico etc) a textelor, chiar conjugată cu celelalte posibilităţi amintite, nu cred că ar fi în măsură să dea o imagine exhaustivă a fenomenului nouăzecist. Deci să nu aşteptaţi rigoare în ceea ce urmează, nici nu-mi propun aşa ceva pentru că n-ar fi în spiritul celor la

care mă voi referi. Voi fi pe rând, sau simultan, redundant, inconsecvent, confuz, obscur, barbar lingvistic, iconoclast, impertinent şi orice alt calificativ care vă patinează pe luciul meningelui în timp ce-mi lecturaţi zmângălelile de noctambul redacţional.

În general se obişnuieşte tratarea pe larg a unei anumite idei într-un text de asemenea factură, eu – pentru consecvenţa radiografică – voi înşira nişte **constatări** ce se impun după orice contact preliminar cu unul din textele nouăzeciste:

— caracterul voit şi militant criptic al prozelor

(bineînţeles că există şi excepţii, aici şi în general în acest articol mă voi referi la textele de vârf, cu adevărat reprezentative, deci – fatalmente – la un număr relativ restrâns de autori, dar câţi autori au mai rămas, de pildă, după defuncţii optzecişti?)

de fapt este vorba de un pseudocriptism ceea ce şi determină apariţia unui aspect artizanal, orfevăresc al lucrărilor. acest aspect de text încriptat poate da o doză sporită de veridicitate tezei promovate de mihail grămescu

(conform căreia sefeul este o literatură destinată elitei, din păcate eseul cu pricina este încă nepublicat)

dar lasă suspendată în aer chestiunea motivaţiei autorilor

(de altfel m. g. mărturiseşte într-un alt articol[1] neputinţa descifrării imboldului ce-i mână pe creatori căutându-l într-o impotetică – dar inexistentă – influenţă calculatoristă)

care nu doresc decât exprimarea a cât mai multe idei cu minimum de mijloace, ceea ce duce la apariţia unor **hipertexte arhivate**[2]. creatorul termenului are dreptate când spune că important este timpul pe care un text te obligă să i-l acorzi (puţin contează dimensiunea "fizică": dacă un autor reuşeşte într-o pagină să concentreze ceea ce altul spune în două sute, iar ţie îţi trebuie acelaşi timp pentru parcurgerea oricăruia dintre cele două texte care-i mai bun dintre ele?)

acest lucru are drept consecinţe imediate:

a) modificarea raporturilor "tradiţionale" dintre scriitor-cititor;

b) inversarea polarităţilor, scriitorul nu are nevoie de cititor pentru a fi înţeles, ci pentru a obţine o reacţie; simplul răspuns este suficient pentru a justifica existenţa unei opere;

c) "re-venirea" (vai! ce-mi plac cuvintele compuse cu re şi in) la nişte bune obiceiuri străvechi (f. rare astăzi) când cititorii obişnuiau să **re-gândească** în timpul lecturii textului respectiv.

//apropo de compactare: există nişte nuvele ale lui beckett de numai şapte pagini, iar romanul lui are doar două//

— crearea unui spaţiu imaginativ comun propriu ca expresie a interacţiunilor şi interdependenţelor dintre imaginariile personale, de fapt este rezultanta (nesocotită ca o medie) a intersectării lumilor personale în ceea ce reprezintă zone ale arhetipului.

(dacă ne mai raportăm şi la piaget, chestiunea devine al dracu' de complicată)

rezultând o decongestionare a termenului, o denudare a "ideii primordiale" (jung) care imprimă experienţei forma sa determinantă.

//ideea este **aletheia**// lat. **veritas**// idea = ceea ce se vede în realitate sau în imaginarul personal//

— destructurarea realităţii ce duce la dereglarea ordinii fireşti a lucrurilor, perceperea lor dereglată prin dereglarea sistematică a simţurilor şi negarea categorică, agresivă a ordinii intrinseci a naturii ca mod de existenţă distinct şi similar în drepturi cu oricare alt fel de a fi pe lume; substituirea elementului organizatoric al firii (physis) cu voinţa personală, arbitrară şi anarhică; provocatorism exacerbat pentru atacarea diferitelot tabuuri.

a) lumea trebuie să apară stranie, într-o optică astigmatică, cu legăturile cauzale distruse sau modificate; rezultând aspectul demential al unui mozaic incompatibil ce generează dezorientare, incoerenţă,

(căutată şi cu o coerenţă internă ireproşabilă d.p.d.v. al referenţialului propriu şi nu al celui general acceptat)

juxtapunere aberantă (la prima vedere, d.p.d.v. al "normalului") a elementelor constitutive.

b) re-venire la interpretarea **mimesis**-ului cnf. anticilor, deci nu ca re-prezentare

(noţiunea de reprezentare conţine ideea de re-formulare. re-prezentarea sugerează ceva al re-luării sensului, comentariului, interpretării, re-prezentarea face referinţă la un model originar care ar trebui să conţină integralitatea sensului, a unei substanţe primare. în reprezentare există o trimitere la ceea ce a fost prezentat şi care se încearcă să fie re-prezentat. există de asemeni noţiunea prezenţei: re-prezentarea este un fel de prezenţă "slăbită")

ci ca ficţiune, deci neconstrânsă de nici una dintre regulile realităţii, chiar dacă se păstrează căutarea obţinerii "efectului de real".

//scopul teatrului (**prin extensie al artelor n.a.**) dintru începuturi şi până acum a fost şi este să-i ţină lumii oglinda în faţă, ca să zic aşa; să-i arate virtuţii adevăratele ei trăsături, lucrului de scârbă propriul său chip, şi vremurilor şi mulţimilor înfăţişarea şi tiparul lor// william shakespeare// hamlet//[a)]

— demitificarea procesului creator şi a statutului auctorial prin chiar ocultarea lor;

a) utilizarea "noilor scriituri"

(cnf. derrida după care care scriitura este o activitate originară ce nu presupune un "dincolo" al unei "parole")

ca exponente ale noii etape (de contestare a societăţii burgheze) pe care o parcurge societatea umană,

(e de remarcat omologia – făcută de barthes, iar apoi de grupul tel quel – între scriitura de tip oral, reprezentativ şi societatea de tip burghez)

contestare rezultată în planul textului de chiar modul de structurare a scriiturii însăşi; polemica ducându-se între o scriitură de tip oral (reprezentativ) şi una de tip scriptural (productiv) şi fiind izomorfă contestării din planul social.

b) considerarea şi evaluarea textului potrivit tuturor conexiunilor sale interne şi externe;

(arhitextualitatea = "acea relaţie de includere care uneşte fiecare text cu diversele tipuri de limbaj de care aparţine", adică genurile şi "determinările lor...: tematice, modale, formale", sau "relaţia dintre text şi arhitextul său" dintre opera particulară şi tipul sau modelul oarecum ideal, teoretic al textului ca realitate literară)

//intertextualitate = prezenţa unui text în altul prin citat, aluzie, pastişă etc.// paratextualitate = reunirea "tipurilor de semnale accesorii": titlul, subtitlul, prefaţa, notele//

metatextualitatea = domeniul comentariului, al relaţiei critice// hipertextualitatea = "literatura de gradul al doilea", texte derivate din texte preexistente// arhitextualitatea = participă la spaţiul transtextualităţii sau transcendenţei textuale; "tipul cel mai abstract şi mai implicit", acoperind "percepţia generică" a unui text, "ansamblul de categorii generale, sau transcendente – tipuri de limbaj, moduri de enunţare, genuri literare etc. – de care aparţine fiecare text singular"//[b)]

— opera nu vizează ca reuşită dreptul de a se situa într-un perimetru determinat de valori, ci reuşita constă în mod fundamental în a face problematic acest perimetru trecând dincolo (măcar pe moment) de frontierele lui. unul dintre criteriile de evaluare: capacitatea operei de a-şi pune în discuţie propriul statut, deci cu cât controversabilitatea ei creşte, cu atât creşte valoarea ei

//"fapte specific legate de moartea artei în sensul unei explozii a esteticului ce se realizează şi în aceste forme de autoironizare a însăşi operaţiei artistice"// g. vattimo//[c)]

Şi cu citatele următoare închei pentru că v-am plictisit de-ajuns:

//ambiguitatea semnului implică faptul că el poate fi în acelaşi timp străbătut ca un geam, urmărindu-se prin el lucrul semnificat, sau că te poţi întoarce spre realitatea lui, privindu-l ca pe un obiect"// j. p. sartre//[d)]

//"plăcerea estetică nu se defineşte atât ca ceea ce subiectul simte pentru obiect, cât ca acea plăcere care derivă din constatarea propriei apartenenţe la un grup care are în comun capacitatea de a aprecia frumosul"// i. kant//[e)]

p.s. pentru că **post**-modernism semnifică despărţirea de modernitate, dorinţa sustragerii legilor ei de dezvoltare, depăşirea ei critică în direcţia unei noi **fondări**, propun un nou termen în locul celui care după ce l-am utilizat a generat atâtea polemici legate de criteriul con-generar, deci în loc de ***nouăzecişti*** sau ***generaţia '90*** propun să ne denumim *post-optzecişti*.

1) "michael haulică şi grupul punk" – jsf 108
2) mihai samoilă: "hipertextul arhivat" – alternativ 1
a) dedicat lui mihail grămescu pentru tentativele repetate de a diseca generaţia '90;
b) dedicat lui george ceauşu pentru a-şi îmbogăţi prelegerile de estetică la "atlantykron '95";
c) dedicat lui doru pruteanu pentru tendinţele necrofile clamate în ultimele lui articole;
d) dedicat lui cristian tudor popescu pentru ambiguitatea de care dă dovadă în modul de abordare al sefeului;
e) dedicat lui voicu bugariu pentru că plăcerea esteticului l-a oprit să-şi ducă la capăt despărţirea definitivă de sefe.

NOTA REDACŢIEI
Textul de mai sus s-a publicat respectând întocmai manuscrisul, inclusiv ortografia autorului.

RADU HARAGA

Tendințe noi în SF-ul românesc

Este aproape un truism să spui că SF-ul reprezintă o continuă inovație (și) în domeniul literar, iar din acest punct de vedere titlul sună ca o "neverending story"... Și totuși, în ultima perioadă se observă, într-adevăr, o translație spre noi forme de exprimare și asta cu o viteză extraordinară. Voi încerca să demonstrez în continuare că, la ora actuală, suntem confruntați cu nu mai puțin de trei curente care se intersectează și se fecundează reciproc. E vorba de neoclasicism, post-postmodernism și mitologic.

Vă va mira, probabil, eticheta de neoclasicism aplicată SF-ului actual. Ei bine, citiți-l pe Liviu Radu, luați-l apoi pe Mihai Grămescu, treceți un pic prin Michael Hăulică și veți vedea că barocul e în floare. Un stil sobru, fără înfloriturі, fraze totuși cizelate, figuri de stil presărate discret, iată cum arată o povestire care i-ar tenta din plin pe cei de la Jurnalul SF. Ca să nu mai vorbesc de "Cărțile paralele" ale lui Mihai Victor Stoica, unde morala finală e pe gustul unui Balzac sau al unui erudit precum Voltaire (deși n-aș paria că ar fi copleșit de ea). Excentricitatea unor asemenea texte, o excentricitate ostentativă asociată noului val postmodernist, e pusă în evidență de o nuanță întunecată: universuri decadente, o tristețe subtilă răzbătând treptat spre cititor. Este, desigur, una din crucile actuale ale SF-ului să tindă în acest mod spre obsedantul mainstream contemporan și să se atașeze barocului. Vin la rând, de asemenea, contribuțiile ciberpunk-ului, ale lumii în care trăim (vezi ex-Jugoslavia, Israelul etc. etc. etc.) și, nu în ultimul rând, aceea a cititorului modern, sătul de supereroi care îi omoară pe extratereștri ca pe muște. Vă mai amintiți fraza lui David Brin despre "Fundația" lui Asimov și Kansas-urile în care acesta transforma orice planetă?

Invenția verbală pare a fi, momentan, depășită. Locul ei e luat de o tot mai deasă cantonare în mitologic, consecință probabilă a eliadismului la umbra căruia au crescut mulți scriitori din generația actuală. Texte precum "Cântecul Nibelungilor" (Mihai Grămescu) sau "Sinod ecumenic" (Ana-Veronica Mircea) amintesc de ecourile prezentărilor deja celebre ale lui Culianu din "Dicționarul religiilor". O acută senzație de straniu și familiar te cuprinde când lecturezi, de exemplu, "Apocrifa Maria" (același eternal M. Grămescu), ori deja clasica (cel puțin așa afirmă Michael Hăulică) "Realitatea panvală". Cu toate acestea, tentația religiei începe să se sublimeze deja, rămânând la un nivel al infrastructurii textuale de unde își poate reliefa adevărata valoare semiotică. Se remarcă studiile despre mitologic și fabulos ale lui Mihai Grămescu (publicate în JSF) sau, mai nou, orientarea pro-Tolkien a JSF-ului ("Dacă voi nu îl vreți, noi îl vrem!"). Nu e întâmplătoare nici noua titulatură a JSF-ului, de săptămânal SF, horror și fantasy, ultimul gen înscriindu-se cu claritate pe linia creării de mituri.

Poate cea mai obscură îi va părea cititorului remarca de post-postmodernism. Conform dicționarului Larousse (care oferă cea mai potrivită definiție), postmodernismul desemnează o orientare de gust

proprie ultimului sfert al secolului XX, caracterizat printr-o anume libertate formală, prin eclectism, fantezie, rupând, de asemenea, legătura cu rigoarea severă a stilului modern (traducerea îmi aparţine). Impresia generală este că asistăm tocmai la o îmbinare între libertatea totală a temei, a imaginaţiei în general, cu o perfecţionare continuă a modului de a scrie. Nu degeaba scriitorii din vârful topului se schimbă de la un an la altul. Calitatea textelor pare să crească exponenţial, o dovadă în plus că SF-ul a spart de multă vreme graniţele "veşnicilor adolescenţi" şi a pătruns în medii intelectuale superioare. Tinerii sunt tot mai nemulţumiţi de ce se publică; ei vor texte mai bune, mai "literare", care să le ofere, într-adevăr, noi orizonturi. E ceea ce se încearcă în principal la ora actuală: crearea unei generaţii de scriitori care să reuşească, prin calitatea textelor lor, să surclaseze atât de doritul mainstream.

Aproape sigur că, în România anului 2000 (chiar dacă vă sună a clişeu), scriitorii de Sf îi vor depăşi cu mult prin număr şi, mai ales, prin performanţe literare pe cei de mainstream. Nu voi aduce decât un singur argument: priviţi nenumăratele concursuri şi extraordinara selecţie care se face la publicare. Luaţi un număr de acum un an al JSF şi comparaţi textele româneşti cu cele din ultimele numere ale aceleiaşi reviste.

Vă veţi îngrozi de diferenţele dintre ele.

Desen de Walter Riess

GEORGE R.R. MARTIN

Un cântec pentru Lya

Premiul Hugo, 1975

Dumnezeu este antropomorf? Reprezintă dragostea unica trăsătură ce ne face cu adevărat oameni? George R.R. Martin (n. 1948) - o prezenţă de acum familiară cititorilor Almanahului Anticipaţia - a obţinut râvnitul premiu Hugo în 1975, încercând să răspundă acestor (şi altor multe) întrebări.

Oraşele shkeenilor sunt vechi, cu mult mai vechi decât cele ale oamenilor, iar metropola mare şi ruginie ce se ridică în mijlocul ţinutului deluros sfânt s-a dovedit a fi cea mai veche. Oraşul shkeean nu are nume. Nu este necesar. Deşi au construit sute şi mii de oraşe şi târguri, cel de pe dealuri nu avea rival. Era cel mai impunător, atât ca suprafaţă, cât şi ca populaţie şi se înălţa singuratic printre colinele sfinte. Pentru ei era Roma, Mecca, Ierusalimul, toate laolaltă. Era *adevăratul* Oraş şi toţi shkeenii veneau în el în cele din urmă, în zilele premergătoare Reunirii.

Oraşul acela fusese bătrân înainte ca Roma să cadă, fusese uriaş şi cuprinzător pe când Babilonul era doar un vis. Vârsta însă nu i se simţea. Ochiul omenesc vedea numai kilometri de domuri joase din cărămidă roşie; moviliţe de lut uscat ce acopereau ca o spuză colinele. Înăuntru erau întunecoase şi aproape lipsite de aer, cu odăi mici şi mobilă grosolană.

Nu era totuşi o aşezare sinistră. Zi după zi, căsuţele se ghemuiau pe dealurile pitice, fierbând sub un soare arzător ce zăcea ca un pepene galben pe cer; însă oraşul fremăta de viaţă: mirosul bucatelor, râsete şi vorbă, copii alergând, agitaţia şi sudoarea cărămidarilor ce reparau domurile, clopotele Reuniţilor sunând pe străzi. Shkeenii formau un popor puternic şi exuberant, aproape copilăros. Cu siguranţă, nimic despre ei nu le-ar fi dezvăluit vechimea uriaşă sau înţelepciunea străveche. Aceasta este o rasă tânără, spuneau semnele, o cultură în etapa copilăriei.

Copilăria aceea durase însă peste paisprezece mii de ani.

Oraşul oamenilor era adevăratul copil, având mai puţin de zece ani pământeni. Se ridica la marginea colinelor, între metropola shkeenilor şi câmpiile colbuite şi cafenii unde se construise portul spaţial. În termeni omeneşti, reprezenta un oraş minunat: deschis şi aerisit, plin de arcade graţioase, fântâni strălucitoare şi bulevarde largi mărginite de copaci. Clădirile din metal, plastic colorat şi lemn nativ, erau în majoritate scunde, respectând arhitectura shkeeană. Cel puţin majoritatea... Turnul Administraţiei constituia excepţia: un ac lustruit din oţel albastru ce spinteca cerul de cristal.

Îl zăreai din orice direcţie, de la depărtări de kilometri. Lyanna îl văzu chiar înainte de asolizare şi l-am putut admira din văzduh. Poate că zgârie-norii uriaşi ai Vechiului Pământ, sau de pe Baldur erau mai înalţi, iar păienjenişul fantastic al oraşelor de pe Arachne părea mai fascinant... dar Turnul acela zvelt şi azuriu se ridica impunător, fără rival în domnia lui singuratică deasupra colinelor sfinte.

Portul spaţial se găsea în umbra lui, la o dis-

tanţă uşor de parcurs pe jos. Oricum, eram aşteptaţi. Când am debarcat, un aerocar scund şi stacojiu bâzâia la capătul rampei, cu şoferul stând alături. Alături se afla Dino Valcarenghi, rezemat de uşă şi vorbind cu un adjunct.

Valcarenghi era administratorul planetar, băiatul-minune al sectorului. Tânăr, desigur, dar ştiam asta. Scund, arătos, oacheş, cu părul negru îngrămădit în cârlionţi pe frunte şi un zâmbet cuceritor.

Ne surâse când am coborît rampa şi întinse mâna:

— Bună, începu el. Mă bucur să vă văd.

Nu pierdea timpul cu introduceri formale. Ştia cine eram, noi ştiam cine era el, iar Valcarenghi nu ţinea la formalisme..

Lyanna îi întinse uşor mâna şi-l privi în stilul vampir: ochii mari şi întunecaţi larg deschişi, buzele subţiri ridicate într-un surâs slab. Este o fată micuţă şi delicată, cu părul scurt, castaniu şi chip de copil. Atunci când vrea, poate arăta foarte fragilă, lipsită de ajutor. Îi zăpăceşte însă pe toţi cu privirea asta. Dacă oamenii ar ştii că Lya este o telepată, ar crede că ea le scormoneşte secretele cele mai intime. De fapt, îi păcăleşte. Atunci când Lyanna îi citeşte *într-adevăr*, întregul ei trup se încordează şi aproape că o poţi vedea tremurând. Iar ochii mari, absorbitori de suflet, devin înguşti, duri şi maţi.

Puţini cunosc totuşi adevărul, aşa încât se foiesc sub privirea de vampir, se uită în altă parte şi se grăbesc să-i dea drumul la mână. Nu însă şi Valcarenghi. El zâmbi, îi răspunse căutăturii, apoi se deplasă spre mine.

Îl citeam când i-am dat mâna – aşa cum fac de altfel întotdeauna. Presupun că e un obicei prost, căci trimite o posibilă prietenie într-un mormânt timpuriu. Talentul meu nu-l egalează pe al Lyei. Nu este nici atât de căutat. Eu citesc emoţiile. Am perceput cordialitatea lui Valcarenghi puternică şi nefalsificată. Neascunzând nimic înapoia ei, sau cel puţin nimic destul de apropiat de suprafaţă ca să-l pot prinde.

Am dat apoi mâna cu adjunctul, un păsărilă blond de vârstă mijlocie, pe nume Nelson Gourlay. În cele din urmă, Valcarenghi ne sui pe toţi în aerocar şi am decolat.

— Presupun că sunteţi obosiţi, rosti el, aşa încât amânăm turul oraşului şi o luăm direct spre Turn. Nelse o să vă arate camerele, apoi poate veniţi să bem un pahar şi să discutăm. Aţi citit materialele trimise?

— Da, am răspuns şi Lya încuviinţă. Sunt lucruri interesante, însă nu ştiu exact ce putem face noi.

— Ajungem şi acolo, făcu Valcarenghi. Ar trebui să vă las să admiraţi peisajul.

Arătă spre fereastră, zâmbi şi tăcu.

Ca atare, am admirat peisajul, atât cât am putut în cele cinci minute cât a durat drumul până la Turn. Aerocarul zbura deasupra străzii principale, la nivelul copacilor, stârnind un curent ce biciuia crenguţele în urma noastră. În vehicul era răcoare şi întuneric, dar afară soarele shkeean se apropia de amiază şi puteai vedea valurile de căldură tremurând deasupra pavajului. Traficul era foarte slab şi am presupus că oamenii se adăposteau înăuntru, în jurul aparatelor de condiţionare a aerului.

Ne-am oprit lângă intrarea principală a Turnului şi am traversat un hol uriaş şi strălucitor. Valcarenghi ne-a părăsit ca să vorbească cu nişte subalterni. Gourlay ne-a condus la unul din lifturi şi am urcat cincizeci de etaje. Am trecut apoi pe lângă o secretară într-un alt ascensor, particular, care ne-a dus şi mai sus.

Camerele noastre erau superbe, cu covoare de un verde răcoros şi lambriuri din lemn. Aveam o bibliotecă completă, în majoritate clasici pământeni, legaţi în sintepiele, cu câteva romane de pe Baldur, planeta noastră. Cineva se interesase ce gusturi aveam. Unul din pereţii dormitorului era din sticlă colorată, oferind o vedere panoramică a oraşului ce se întindea hăt sub noi; avea de asemenea un panou de control ce îl putea opaciza pentru somn.

Gourlay ne arătă totul, conştiincios ca un hotelier L-am citit iute, însă n-am descoperit ranchiună. Era nervos, doar puţintel. Exista acolo o afecţiune sinceră pentru cineva. Pentru noi? Pentru Valcarenghi?

Lya s-a aşezat pe unul din cele două paturi identice.

— Ne aduce cineva bagajele? a întrebat ea.

— Va avea cineva grijă, încuviinţă Gourlay. Orice doriţi, cereţi.

— Nu-ţi fie teamă, aşa vom face. M-am trântit pe celălalt pat şi i-am arătat adjunctului un scaun: De câtă vreme eşti aici?

— De şase ani, răspunse el, acceptând recunoscător scaunul. Sunt unul dintre veterani. Am lucrat până acum sub patru administratori. Dino, înaintea lui, Stuart şi *mai înainte* Gustaffson. Ba chiar am prins şi câteva luni sub Rockwood.

Lya se ridică, încrucişă picioarele turceşte şi se aplecă înainte:

— De fapt, doar atât a durat Rockwood, nu?

— Exact. Nu-i plăcea planeta şi a obţinut un transfer rapid ca vice-administrator în altă parte. Să vă spun drept, nu mi-a păsat prea mult. Era un tip nervos, dădea mereu ordine ca să arate cine-i şeful.

— Dar Valcarenghi? m-am interesat eu.

Gourlay zâmbi cu o gură imensă.

— Dino? Dino e O.K. - cel mai bun dintre toţi. E bun şi ştie asta. A venit numai de două luni, dar a făcut multe, inclusiv o droaie de amici. Îi tratează pe toţi ca pe nişte prieteni, le spune pe numele mic, chestii de-astea...

Îl citeam şi am găsit sinceritate. Asta însemna că afecţiunea aceea era îndreptată spre Valcarenghi. Credea ceea ce spunea.

Aveam mai multe întrebări, dar n-am apucat să le pun. Gourlay se ridică brusc:

— De fapt, n-ar fi trebuit să mai stau, făcu el. Vreţi să vă odihniţi, aşa-i? Peste vreo două ore, veniţi sus şi atunci o să discutăm despre toate. Ştiţi unde-i liftul?

Am încuviinţat şi adjunctul a ieşit. M-am întors spre Lyanna:

— Ce părere ai?

Se întinsese pe spate şi admira tavanul.

— Nu ştiu, răspunse. Nu i-am citit. Mă întreb de ce au avut atâţia administratori. Şi de ce ne-au vrut pe noi?

— Suntem Talentaţi, am zâmbit.

Da, da, cu literă majusculă. Lyanna şi cu mine am fost testaţi şi înregistraţi ca talente psi şi o putem dovedi cu licenţe.

— Ăhă, făcu ea întorcându-se pe o parte şi zâmbindu-mi. Nu era însă surâsul de vampir, ci cel sexy, de fetiţă dulce.

— Valcarenghi vrea să ne odihnim, i-am atras atenţia. Ar fi o idee bună.

— Perfect, însă trebuie să facem ceva cu paturile astea.

— Să le alipim.

Ea zâmbi din nou. Le-am împins, unul lângă celălalt.

Am izbutit să şi dormim puţin. Totuşi...

Când ne-am trezit, bagajele erau afară, lângă uşă. Ne-am schimbat hainele cu altele curate, dar obişnuite, contând pe binecunoscuta lipsă de pompă a lui Valcarenghi. Liftul ne-a dus până în vârful Turnului.

Cabinetul administratorului planetar nu semăna deloc cu ceea ce ar fi trebuit să fie. Nu exista vreun birou sau alte lucruri de astea. În odaie exista un bar, nişte covoare albastre şi groase în care te afundai până la gleznă şi şase-şapte scaune. Camera era luminoasă şi aerisită, cu Shkea întinzându-se la picioarele noastre, dincolo de vitraliile celor patru pereţi.

Valcarenghi şi Gourlay ne aşteptau şi administratorul însuşi ne întinse câte un pahar. N-am recunoscut băutura, însă era rece, aromată şi puţin acidulată. Am sorbit-o cu plăcere. Nu ştiu de ce, simţeam nevoia unui sprijin.

— Este un vin shkeean, zâmbi Valcarenghi, răspunzând unei întrebări neformulate. Are şi un nume, dar nu-l pot încă pronunţa. Mai daţi-mi un răgaz. Sunt aici numai de două luni şi limba e grea.

— Învăţi shkeeana? întrebă Lya surprinsă.

Ştiam motivul mirării. Shkeeana e greu de pronunţat de către oameni, dar băştinaşii au învăţat terrana cu o uşurinţă deosebită. Majoritatea acceptau fericiţi lucrul ăsta şi, pur şi simplu, uitau de dificultăţile limbajului străin.

— Îmi dă o vedere asupra modului în care gândesc ei, explică bărbatul. Cel puţin, aşa se spune în teorie, zâmbi el.

L-am citit din nou, deşi era mai greu. Nu întotdeauna contactul fizic ascute percepţiile. N-am descifrat decât o emoţie simplă aproape de suprafaţă – de data aceasta, mândrie. Combinată cu plăcere. Aceasta am pus-o pe seama vinului. Dedesubt, nimic.

— Oricum s-ar pronunţa, îmi place, am comentat eu.

— Shkeenii produc o varietate largă de produse alimentare, interveni Gourlay. Multe le achiziţionăm deja pentru export şi permanent testăm altele. Piaţa trebuie să fie bună.

— Veţi avea ocazia să gustaţi mai multe specialităţi autohtone chiar în seara asta, făcu Valcarenghi. Am aranjat un tur al oraşului, cu o oprire sau două în Oraşul shkeean. Avem o viaţă de noapte destul de interesantă pentru o aşezare de această mărime.

— Sună interesant, am spus.

Lya zâmbea şi ea. Turul oraşului reprezenta o atenţie deosebită. Majoritatea Normalilor se simt stingheriţi în preajma Talentelor, aşa încât ne zoresc să le facem ceea ce au nevoie, apoi scapă de noi la fel de repede. În nici un caz nu ne iau părtaşi la viaţa lor.

— Acum... problema, rosti administratorul, punând jos paharul şi aplecându-se înainte în scaun. Aţi citit despre cultul Reunirii?

— O religie shkeeană, interveni Lya.

— *Singura* religie shkeeană, o corectă Valcarenghi. Fiecare din ei este un credincios. Este o planetă fără eretici.

— Am citit materialele pe care ni le-aţi trimis, aprobă Lya.

— Şi ce credeţi?

Am ridicat din umeri.

— Sinistru... Primitiv... Dar nu mai rău decât alţii despre care am citit. La urma urmei, shkeenii nu sunt prea avansaţi. Chiar şi pe Vechiul Pământ existau religii ce includeau sacrificiul uman.

Valcarenghi clătină din cap şi privi spre Gourlay.

— Nu, n-aţi înţeles, interveni acesta lăsându-şi şi el paharul. Le-am studiat religia vreme de şase ani. Nu se aseamănă cu nimic din istorie. Nici o tangenţă cu Vechiul Pământ, nici gând!

În plus, Reunirea nu poate fi comparată cu sacrificiul uman. Ar fi o greşeală. Religiile Vechiului Pământ sacrificau una sau două victime pentru a-şi îmblânzi zeii. Ucideau câţiva ca să câştige mila pentru câteva milioane. Victimele nu erau însă totdeauna de acord. La shkeeni nu se întâmplă la fel. Greeshka îi ia *pe toţi.* Iar ei nu se împotrivesc. Se duc în peşteri, precum lemingii, ca să se lase mâncaţi de vii de paraziţii ăia. *Fiecare* shkeen devine Membru la patruzeci de ani şi merge la Reunirea Finală înainte de a împlini cincizeci.

— Da, am încuviinţat eu, oarecum zăpăcit. Cred că pricep deosebirea. Şi ce dacă? Asta-i problema? Bănuiesc că Reunirea reprezintă ceva neplăcut, dar e treaba shkeenilor. Religia lor nu-i mai rea decât canibalismul ritual al hranganilor, aşa-i?

Valcarenghi îşi termină băutura şi se ridică, pornind către bar. Umplându-şi paharul, rosti pe un ton normal:

— Din câte ştiu, canibalismul hranganilor n-a convertit şi oameni.

Lya privi surprinsă. Eu am tresărit şi m-am holbat:

— Ce?

Bărbatul se întoarse la scaun, cu paharul în mână.

— Mai mulţi oameni s-au convertit, alăturându-se Cultului Reunirii. Câteva zeci sunt deja Membri. Nici unul n-a ajuns încă la Reunirea totală, însă e doar o chestiune de timp.

Se aşeză şi privi către Gourlay. Adjunctul cel blond preluă firul explicaţiilor:

— Prima convertire a fost acum vreo şapte ani. Cam cu un an înainte de a sosi eu aici - cu doi ani şi jumătate după ce Shkea a fost descoperită şi s-a construit oraşul. Un tip pe nume Magly... Psiholog-psi, a lucrat îndeaproape cu shkeenii. Nimic apoi, vreme de doi ani. Un altul în '08, mai mulţi în anul următor. Numărul lor creşte de atunci în permanenţă. În plus, a mai fost şi o personalitate printre ei. Phil Gustaffson.

— Administratorul planetar? clipi Lya din ochi.

— Exact. Am avut mulţi administratori. Gustaffson a venit după ce Rockwood nu putuse rezista. Era un moş solid şi răguşit. Toţi îl iubeau. Îşi pierduse nevasta şi copiii în ultima numire, însă nu ţi-ai fi putut da seama. Era mereu vesel şi cu inima deschisă. În fine... a devenit interesat de religia shkeenilor şi a început să vorbească cu ei. A discutat chiar şi cu Magly, şi cu alţi convertiţi. A mers apoi să vadă un Greeshka. Asta l-a cam zguduit pentru un timp. În cele din urmă şi-a revenit şi s-a întors la cercetările lui. Am lucrat cu el, dar n-am ghicit niciodată ce avea de gând. S-a convertit acum ceva mai mult de un an. A devenit deja Membru. Nimeni n-a mai fost acceptat atât de repede. Am auzit vorbindu-se în Oraşul shkeean că s-ar putea să fie chiar admis la Reunirea Finală. Phil fusese administrator aici mai mult decât oricare altul. Oamenii îl plăceau şi, când s-a dus, mulţi prieteni i-au urmat exemplul. Numărul lor creşte permanent.

— N-atinge încă un procent, interveni Valcarenghi. Nu pare mult, dar amintiţi-vă ce înseamnă. Unu la sută din oamenii mei aleg o religie ce include un mod foarte neplăcut de sinucidere.

Lya privi de la el spre Gourlay şi înapoi:

— De ce n-au fost raportate lucrurile astea?

— Ar fi trebuit raportate, răspunse Valcarenghi. Însă după Gustaffson a venit Stuart, căruia îi era frică de un scandal. Nu există nici o lege care să interzică oamenilor să adopte o religie străină, aşa că Stuart a definit-o ca pe o nonproblemă. A comunicat în mod obişnuit rata de convertire şi nimeni de mai sus nu s-a deranjat să facă corelaţia şi să-şi amintească *la ce* se converteau aceşti oameni.

Mi-am terminat băutura şi am pus paharul jos.

— Continuă, m-am adresat administatorului.

— Eu definesc situaţia ca pe o problemă, a reluat acesta. Nu-mi pasă câti oameni sunt amestecaţi, ci mă alarmează ideea că fiinţe omeneşti permit lui Greeshka să le consume. Am format o echipă de psihologi, dar n-au ajuns la nici un răspuns. Aveam nevoie de Talente. Vreau ca voi doi să aflaţi *de ce* oamenii ăştia se convertesc. Atunci voi fi în stare să mă ocup de situaţie.

Chestiunea era stranie, dar misiunea noastră părea suficient de clară. L-am citit pe Valcarenghi, ca să fiu sigur. Sentimentele lui erau ceva mai complexe acum, dar nu cu mult. În primul rând, siguranţă: era convins că noi vom putea rezolva problema. Exista o îngrijorare sinceră, dar nu teamă şi nici măcar un grăunte de disperare. Din nou, n-am putut prinde altceva mai profund. Îşi ţinea bine ascunse grijile, dacă le avea.

Am privit spre Lyanna. Stătea rigidă în scaun, cu degetele încleştate în jurul paharului. Citea. Apoi se destinse, se uită la mine şi încuviinţă.

— Bine, am rostit eu. Cred că o putem face.

— Nu m-am îndoit nici o clipă de asta, zâmbi Valcarenghi. Problema era numai dacă veţi fi de acord. Pentru seara asta însă, ajunge cu discuţiile. V-am promis o noapte în oraş şi întotdeauna încerc să mă ţin de promisiuni. Ne întâlnim peste o jumătate de oră în holul de la intrare.

Întorşi în cameră, Lya şi cu mine ne-am schimbat în ceva mai formal. Eu am ales o tunică bleumarin-închis cu pantaloni albi şi o eşarfă de aceeaşi culoare. Nu era ultimul răcnet, dar speram ca Shkea să fie cu câteva luni în urma modei. Lya s-a strecurat într-un veşmânt strâmt, alb mătăsos cu o reţea de dungi albastre, fine ce pluteau în jurul ei în desene senzuale, în conformitate cu căldura trupului. Liniile erau efectiv lascive, accentuându-i silueta subţire. O pelerină vineţie completa vestimentaţia.

— E interesant Valcarenghi, rosti ea încheindu-se.

— Da? Mă chinuiam cu tunica, ce refuza să se încheie. Ai prins ceva când l-ai citit?

— Nu.

Termină şi se admiră în oglindă. Apoi se învârti spre mine, pelerina rotindu-se în jurul ei.

— Asta-i. Gândea ceea ce spunea. Ah, bineînţeles, variaţii în privinţa exprimării, totuşi nimic important. Mintea îi era la ceea ce discutam, iar înapoi exista doar un zid. N-am prins nici unul din secretele lui adânci şi întunecate, zâmbi ea.

— Of, am făcut eu, învingând fermoarul. Oricum, mai ai o şansă la noapte.

— Pe dracu', se strâmbă Lyanna. Nu-i citesc pe oameni în timpul meu liber. Nu-i cinstit. În plus, e obositor. Aş vrea să pot prinde gândurile pe cât de uşor citeşti tu emoţiile.

— E preţul Talentului, i-am răspuns. Eşti mai Talentată şi plăteşti mai scump.

Am scotocit prin bagaje după o pelerină, dar n-am găsit nimic care să se potrivească, aşa încât am renunţat.

— Nici eu n-am citit cine ştie ce la Valcarenghi. La fel de multe ai fi putut spune urmărindu-i trăsăturile. Trebuie să fie o minte extrem de disciplinată. Îl iert însă. Are un vin minunat.

— Exact, încuviinţă Lya. Mi-a făcut bine. Am scăpat de durerea de cap cu care mă sculasem.

— Pesemne datorită altitudinii, am sugerat eu.

Holul era pustiu, dar Valcarenghi nu ne-a făcut să-l aşteptăm. De data aceasta îşi conducea propriul aerocar, un model negru şi cam zgâriat, care părea că-l servise de multă vreme. Gourlay nu era un tip monden, însă Valcarenghi avea o însoţitoare, o roşcată extraordinară pe care o chema Laurie Blackburn. Era mai tânără decât administrator, la vreo douăzeci şi ceva de ani, pe cât îmi puteam da seama.

Când am plecat, soarele apunea. În depărtare, orizontul alcătuia o tapiserie extraordinară în roşu şi portocaliu iar dinspre câmpii sufla o adiere răcoroasă. Valcarenghi închisese aerul condiţionat, deschizând ferestrele şi puteam privi oraşul întunecându-se în amurg.

Am cinat la un restaurant elegant, cu decor baldurian – presupun pentru a ne face să ne simţim cât mai confortabil. Mâncarea însă era extrem de cosmopolită. Mirodeniile, ierburile, *stilul* de gătit erau de pe Baldur, iar carnea şi legumele autohtone. Rezulta o combinaţie extrem de interesantă. Valcarenghi a comandat pentru toţi patru şi am ajuns să gustăm din vreo duzină de feluri diferite. Favoritul meu a fost o pasăre shkeeană, gătită în sos picant. Pasărea era mititică, dar avea un gust extraordinar. În timpul cinei, un clondir de Veltoar de pe Baldur şi un Burgundy adevărat de pe Vechiul Pământ.

Discuţia s-a înfiripat rapid. Valcarenghi era un povestitor înnăscut şi un ascultător la fel de bun. Desigur, în cele din urmă conversaţia a ajuns la Shkea şi shkeeni. Laurie a adus vorba despre asta. Se găsea pe planetă de şase luni, lucrând pentru o diplomă în antropologia exteră. Încerca să descopere motivul pentru care civilizaţia shkeeană rămăsese neschimbată de atâtea milenii.

— Ştiţi, sunt mult mai bătrâni decât noi, ne-a spus ea. Au avut oraşe înainte ca oamenii să folosească uneltele. Ar fi fost normal ca nişte călători spaţiali shkeeni să descopere pământenii primitivi şi nu invers, aşa cum s-a întâmplat.

— Nu s-au elaborat ipoteze?

— Ba da, însă nici una din ele nu este universal acceptată. De exemplu, Cullen pomeneşte de absenţa metalelor grele. Este un factor, dar poate constitui oare *întregul* răspuns? Von Hamrin pretinde că shkeenii n-au avut suficienţi concurenţi. Pe planetă n-au existat carnivore mari, aşa că nimic n-a dus la apariţia agresivităţii în rasă. A fost însă supus unui tir violent de critici. Shkea nu este chiar *atât* de idilică - în caz contrar, shkeenii n-ar fi atins niciodată nivelul actual. Apoi, ce este Greeshka, dacă nu un carnivor? Doar îi *mănâncă*.

— Tu ce părere ai? întrebă Lya.

— Cred că-i ceva legat de religie, însă n-am terminat cercetările. Dino mă ajută să vorbesc cu oamenii şi shkeenii sunt deschişi, totuşi nu merge prea uşor.

Se opri brusc şi o privi aspru pe Lya.

— În tot cazul, nu pentru mine. Cred că vouă n-o să vă fie atât de greu.

Mai auzisem asta. Adesea, Normalii consideră că Talentele deţin avantaje incorecte, ceea ce este de înţeles. Le avem. Laurie nu era însă ranchiunoasă. Rostise cuvintele într-un mod speculativ, nostalgic.

Valcarenghi se aplecă înainte şi o cuprinse cu braţul.

— Hei, făcu el. Ajunge cu subiectul ăsta. Până mâine, Robb şi Lya nu trebuie să se mai gândească la shkeeni.

Laurie îl privi şi încercă să zâmbească.

— Bine, pronunţă ea încet. M-am ambalat singură. Scuzaţi-mă.

— E-n regulă, am intervenit eu. Subiectul e foarte interesant. Lasă-ne o zi şi vom fi la fel de entuziaşti.

Lya încuviinţă şi adăugă că Laurie avea să fie prima înştiinţată de orice s-ar fi putut dovedi în sprijinul teoriei ei. Eu nu prea ascultam. Ştiu că nu-i politicos să-i citeşti pe Normali când eşti cu ei în societate, dar sunt momente când nu pot rezista. Valcarenghi o cuprinsese pe Laurie cu braţul, atrăgând-o uşor spre el. Eram curios.

De aceea, am citit iute şi cu vinovăţie. Administratorul era extrem de bine dispus – presupun că un pic ameţit - şi se simţea sigur şi protector. Stăpân pe situaţie. Laurie era mult mai complicată – nesiguranţă, mânie înăbuşită, o nuanţă slabă de teamă... Şi dragoste, confuză, totuşi foarte puternică. Mă îndoiam că era pentru mine sau Lya. Îl iubea pe Valcarenghi.

Am căutat pe sub masă după mâna Lyei şi i-am găsit genunchiul. L-am strâns uşor, iar ea m-a privit şi mi-a surâs. Nu-i citea şi asta era bine. Mă deranja că Laurie îl iubea pe Valcarenghi, deşi nu ştiam de ce şi eram mulţumit că Lya nu-mi vedea grijile.

Am terminat ultima sticlă de vin şi Valcarenghi s-a ocupat de nota de plată. Apoi s-a ridicat.

— Sus! anunţă el. Noaptea abia a început şi avem multe de făcut.

I-am dat drumul. Nu la holospectacole sau alte chestii de-astea, deşi oraşul avea destule săli. Următorul pe listă figura cazinoul. Jocurile de noroc erau legale pe Shkea şi, oricum, Valcarenghi le-ar fi legalizat. Ne oferi fise, pe care le-am pierdut împreună cu Laurie. Lya n-avea dreptul să joace; Talentul ei era mult prea puternic. Valcarenghi câştigă mult - se pricepea foarte bine la mindspin şi era destul de bun şi la jocurile tradiţionale.

Am ajuns apoi la un bar. Alte băuturi, plus distracţii locale mult mai reuşite decât m-aş fi aşteptat.

Când am ieşit, era în toiul nopţii şi am presupus că expediţia se apropia de sfârşit. Valcarenghi însă ne-a surprins. Reveniţi în maşină, a scotocit sub bord, a scos o cutie de stimulante şi ne-a oferit fiecăruia.

— Hei, am protestat eu. Tu eşti şoferul. Mie la ce-mi trebuie astea? Abia am ajuns aşa.

— Vreau să vă duc la un eveniment cultural cu adevărat shkeean, Robb, spuse el. Nu vreau să faceţi comentarii nelalocul lor ori să vă luaţi la bătaie. Ia pilula.

Am înghiţit-o şi ameţeala din cap începu să dispară. Valcarenghi decolase deja. M-am lăsat pe spate, mi-am pus braţul în jurul Lyei şi ea îşi puse capul pe umărul meu.

— Unde mergem? am întrebat.

— În Oraşul shkeean, răspunse el fără să întoarcă privirea, la Sala Mare. În noaptea asta este o Adunare şi am presupus că veţi fi interesaţi.

— Desigur, va fi în shkeeană, interveni Laurie, dar Dino vă poate traduce. Mai pricep şi eu câte ceva şi voi completa eventualele scăpări.

Lya părea excitată. Desigur, citisem despre Adunări, însă nu ne aşteptam să vedem una în prima noastră zi pe Shkea. Adunările reprezentau un fel de ritual religios: o spovedanie publică pentru pelerinii ce urmau să fie admişi în rândurile Membrilor. Pelerinii coborau zilnic pe coline, însă Adunările se desfăşurau doar de trei-patru ori pe an, când numărul viitorilor Membri era destul de mare.

Aerocarul luneca aproape fără zgomot prin oraşul luminat feeric, trecând pe lângă arte-

ziene uriaşe ce dansau în zeci de culori şi printre arcade ce păreau făcute din foc lichid. Mai existau şi alte aerocare şi, în câteva rânduri, am zburat deasupra unor pietoni care traversau bulevardele largi ale oraşului. Majoritatea populaţiei era însă înăuntru, iar lumini şi muzici se revărsau din majoritatea clădirilor.

Apoi, brusc, aspectul oraşului începu să se schimbe. Solul deveni unduitor, coline se ridicau înaintea şi apoi în urma noastră, iar luminile dispărură. Dedesubt, străzile se transformaseră în drumuri prăfuite din piatră, iar domurile de sticlă şi metal, realizate în stilul shkeean, lăsaseră loc bătrânilor lor fraţi din cărămidă. Oraşul shkeean era mai liniştit decât omologul său uman; majoritatea caselor erau întunecate şi tăcute.

Înaintea noastră apăru un acoperiş mai mare decât toate celelalte – aproape o colină, cu o uşă în arcadă şi o serie de ferestre înguste. De aici răzbătea lumină şi zgomot iar afară se aflau shkeeni.

Atunci mi-am dat seama că, deşi mă aflam de aproape o zi pe Shkea, acum îi vedeam întâia dată pe băştinaşi. Nu-i distingeam foarte bine; era noapte şi noi ne găseam în aerocar. Totuşi îi vedeam. Erau mai scunzi decât oamenii – cel mai înalt avea un metru cincizeci –, cu ochi mari şi braţe lungi. Atât puteam remarca de sus.

Valcarenghi asoliză lângă Sala Mare şi am coborît cu toţii. Shkeenii se adunau, venind din mai multe direcţii, dar majoritatea intraseră deja. Ne-am alăturat celor ce pătrundeau şi nimeni nu ne-a privit de două ori, cu excepţia unui individ care l-a salutat pe Valcarenghi cu glas subţire şi spart, spunându-i Dino. Administratorul avea până şi aici prieteni.

Interiorul era uriaş, cu o platformă grosolană înconjurată de o mulţime imensă de shkeeni. Lumina provenea de la nişte torţe, prinse în suporturi de pereţi sau aflate pe stâlpi înalţi în jurul platformei. Cineva vorbea, iar toţi ochii aceia mari şi bulbucaţi priveau într-acolo. Noi patru eram singurii oameni din Sală.

Oratorul, iluminat puternic de făclii, era un shkeen gras, de vârstă mijlocie, care, în timp ce vorbea, îşi mişca braţele încet, aproape hipnotic. Discursul său se compunea dintr-o serie de fluierături, mormăituri şi icneli, aşa încât nu l-am ascultat cu atenţie. Se afla mult prea departe ca să-l pot citi. M-am mulţumit să studiez înfăţişarea lui şi a celorlalţi shkeeni de lângă noi. Cu toţii erau spâni şi aveau o piele portocalie, brăzdată de mii de riduri fine. Purtau veşminte simple, dintr-o ţesătură grosolană, multicoloră şi-mi venea greu să deosebesc femeile de bărbaţi.

Valcarenghi se aplecă spre mine şi şopti încetişor:

— Este un fermier. Povesteşte mulţimii cât de departe a venit şi unele din greutăţile vieţii lui.

M-am uitat împrejur. Şoaptele administratorului erau singurele zgomote. Toţi tăceau cu ochii pironiţi pe platformă, abia răsuflând.

— Spune că are patru fraţi, urmă Valcarenghi. Doi au mers la Reuniunea Finală, unul e Membru. Celălalt e mai tânăr decât el şi acum este proprietarul fermei. Se încruntă: Nu-şi va mai revedea niciodată ferma, însă asta îl face fericit.

— Recolte proaste? surâse Lya.

Ascultase alături de mine. Am privit-o dojenitor. Shkeenul continuă şi Valcarenghi încercă să se ţină după el.

— Acum îşi spune păcatele, toate lucrurile pe care le-a făcut şi de care se ruşinează, tainele cele mai ascunse din sufletul său. A fost rău de gură câteodată, este încrezut, odată l-a lovit pe fratele lui mai mic. Acum vorbeşte despre soţia lui şi celelalte femei pe care le-a cunoscut. A înşelat-o de multe ori, culcându-se cu altele. Pe când era băiat, a avut raporturi sexuale cu animale, pentru că se temea de femei. În ultimii ani a devenit impotent şi fratele lui îi îndeplinea datoriile de soţ.

Continuă întruna cu detalii incredibile, amănunte ce erau atât uimitoare, cât şi înfricoşătoare. Nu evită nici o intimitate, nu lăsă nici un secret. Stăteam şi ascultam şoaptele lui Valcarenghi, întâi şocat, apoi tot mai scârbit. Începusem să mă foiesc. M-am întrebat pentru o clipă dacă cunosc vreun om măcar pe jumătate atât de bine cum îl ştiam acum pe acest shkeen gras. M-am gândit apoi dacă Lyanna, cu Talentul ei, ştia pe cineva aşa de bine. Era ca şi cum vorbitorul dorea ca noi toţi să-i retrăim viaţa.

Mi se părea că vorbea de ore întregi, dar în cele din urmă se apropie de sfârşit.

— Acum se referă la Reunire, zise Valcarenghi. Va deveni Membru şi e bucuros, a aşteptat atâta vreme. Nefericirea lui se va sfârşi şi nu va mai fi singur. În curând va umbla pe străzile oraşului sacru şi-şi va cânta bucuria cu clopotele. Apoi, cu anii, va veni şi Reunirea Finală. Va fi împreună cu fraţii săi în viaţa de apoi.

— Nu, Dino, şopti Laurie. Nu mai folosi clişee omeneşti. A spus că el *va fi* fraţii săi.

Asta implică faptul că şi ei vor fi el.

— Bine, Laurie, zâmbi Valcarenghi. Dacă spui tu...

Fermierul cel gras dispăruse de pe platformă. Mulţimea se foi şi un altul îi luă locul: mai scund, extrem de zbârcit, cu o gaură mare în locul unui ochi. Începu să vorbească, la început poticnindu-se, apoi tot mai cursiv.

— E un cărămidar, a lucrat la multe domuri şi trăieşte în oraşul sfânt. Şi-a pierdut ochiul de mult, când a căzut de pe o schelă şi i-a intrat un băţ ascuţit în ochi. Durerea a fost îngrozitoare, însă peste un an s-a reîntors la muncă, n-a cerut Reunire prematură, a fost brav şi mândru de curajul lui. E însurat, dar n-are urmaşi, e necăjit din pricina asta, nu poate fi deschis cu nevastă-sa, nu sunt alăturaţi nici când sunt împreună şi ea plânge nopţile, lucrul ăsta îl întristează, însă n-a rănit-o niciodată...

Continuă aşa ore întregi. Începusem din nou să obosesc, dar m-am concentrat – era prea important. M-am lăsat prins în traducerea lui Valcarenghi şi în povestea shkeenului cu un singur ochi. Nu peste mult timp, stăteam la fel de neclintit ca şi străinii din jurul meu. În sală era cald şi umezeală, iar tunica mi se îmbâcsise şi se udase de transpiraţie, chiar de la fiinţele ce se înghesuiau în jur. Nu-mi mai dădeam însă seama de aceste amănunte.

Al doilea vorbitor încheie, ca şi primul, cu un elogiu adus bucuriei de a fi Membru şi de a se apropia de Reunirea Finală. Către sfârşit nici nu mai aveam nevoie de traducerea lui Valcarenghi – auzeam fericirea din vocea shkeenului şi o vedeam pe chipul ce-i tremura. Sau poate îl citeam, inconştient. Nu pot însă citi la asemenea distanţă – doar dacă individul este extrem de emoţionat.

Al treilea orator sui pe platformă şi începu cu un glas mai puternic decât al celorlalţi. Valcarenghi continua neobosit:

— De data asta e o femeie. A născut opt copii, are patru surori şi trei fraţi, a muncit la câmp toată viaţa, a...

Brusc, discursul păru să atingă un vârf şi femeia încheie cu câteva fluierături ascuţite şi înalte, apoi amuţi. Ca o singură persoană, mulţimea porni să răspundă prin alte fluierături. Un ecou straniu şi muzical umplu Sala Mare şi shkeenii din jurul nostru începură să se foiască şi să fluiere. Femeia rămăsese într-o poziţie frântă, dezarticulată.

Valcarenghi începu să traducă, dar se poticni. Laurie interveni, înainte ca el să-şi găsească cuvintele.

— Le-a spus despre o tragedie, murmură ea. Ei fluieră pentru a-şi arăta durerea şi adeziunea la nenorocire.

— Da, adeziune, preluă administratorul firul traducerii. Pe când era tânără, fratele i s-a îmbolnăvit şi era pe moarte. Părinţii i-au spus fetei să-l ducă la colinele sfinte, căci ei nu puteau lăsa copiii mai mici. Ea însă, mergând neglijentă, a rupt roţile căruţei şi fratele a murit pe câmpie. A pierit fără Reunire. Ea se învinovăţeşte.

Shkeena începuse din nou. Laurie ne traduse, aplecându-se către noi şi şoptind încet:

— Spune din nou că fratele ei a murit. Greşeala este a ei, ea i-a împiedicat Reunirea, acum el e despărţit şi singur, dus fără... fără...

— Viaţa de apoi, interveni Valcarenghi. Fără viaţa de apoi.

— Nu sunt sigură că-i corect, făcu Laurie. Conceptul este...

Valcarenghi îi făcu semn să tacă.

— Fii atentă, rosti el şi începu să traducă.

Am ascultat povestea femeii, spusă în şoapta tot mai răguşită a lui Valcarenghi. Istoria ei era cea mai lungă şi mai tristă din cele auzite. Când termină, altcineva urcă pe platformă. Administratorul puse însă o mână pe umărul meu şi mă împinse spre ieşire.

Aerul rece al nopţii mă izbi ca o apă îngheţată şi mi-am dat seama că eram năclăit de transpiraţie. Valcarenghi se îndreptă grăbit către aerocar. Înapoia noastră, discursul continua şi shkeenii nu dădeau semne de oboseală.

— Adunările ţin zile, uneori săptămâni, ne spuse Laurie. Shkeenii ascultă, mai mult sau mai puţin, în schimburi – încearcă să audă fiecare cuvânt, dar epuizarea îi doboară în cele din urmă şi se retrag pentru o odihnă scurtă, apoi revin. Este o mare onoare să reziştî o întreagă Adunare fără să dormi.

— O să încerc asta, cândva, zise Valcarenghi decolând. N-am rămas niciodată mai mult de câteva ore, însă cred că pot rezista dacă mă fortific cu stimulente. Vom ajunge la mai multă înţelegere între oameni şi shkeeni, dacă participăm cu adevărat la ritualurile lor.

— Oho, am făcut eu. Poate că şi Gustaffson a gândit la fel.

— Da, râse Valcarenghi, deşi eu nu intenţionez să particip chiar *atât* de deplin.

Întoarcerea a fost o tăcere obosită. Pierdusem noţiunea timpului, deşi trupul insista că eram în apropierea zorilor. Ghemuită sub braţul meu, Lya părea stoarsă de vlagă şi doar pe jumătate trează. Mă simţeam absolut la fel.

Am lăsat aerocarul în faţa Turnului şi am urcat cu liftul. Nu mai puteam gândi. Somnul a venit foarte, foarte repede.

Am visat. Un vis frumos, dar care a dispărut o dată cu sosirea luminii, golindu-mă şi lăsându-mă cu impresia că sunt înşelat. După ce m-am trezit, am rămas întins, cu braţul în jurul Lyei şi ochii pe tavan, încercând să-mi amintesc ce anume visasem. Zadarnic.

Mi-am dat seama că mă gândeam la Adunare, reluând-o în minte. În cele din urmă, m-am dat jos din pat. Opacizasem geamul, aşa încât camera era cufundată în întuneric. Am găsit însă repede tabloul de control şi am lăsat să pătrundă câteva raze de lumină.

Lya bolborosi nişte proteste somnoroase şi se întoarse cu spatele. Am lăsat-o în dormitor şi am trecut în bibliotecă, să caut o carte despre shkeeni - ceva mai amănunţit decât materialul care ne fusese trimis. N-am avut noroc. Biblioteca era profilată pe cărţi recreative, nu ştiinţifice.

Am găsit un videoecran şi am chemat cabinetul lui Valcarenghi. Mi-a răspuns Gourlay.

— Bună, m-a întâmpinat el. Dino a bănuit că o să ne cauţi. În momentul de faţă este plecat. Participă la un contract comercial. Ai nevoie de ceva?

— Cărţi, am rostit, încă adormit. Ceva despre shkeeni.

— Asta nu pot. Nu există. S-au scris o grămadă de lucrări, studii şi monografii, dar nu şi o carte în adevăratul sens al cuvântului. Eu voi scrie una, însă mai am de studiat. Cred că Dino m-a pus la dispoziţia voastră tocmai din acest motiv.

— Aha...

— Ai vreo întrebare?

M-am gândit, dar n-am găsit nimic.

— Nu tocmai, am ridicat din umeri. Vroiam un fundal general, poate ceva informaţii suplimentare despre Adunări.

— Putem discuta ceva mai târziu, spuse Gourlay. Dino s-a gândit că o să vă apucaţi chiar astăzi de treabă. Vă putem aduce oamenii la Turn sau, dacă vreţi, vă ducem la ei.

— O să ieşim noi, am răspuns repede.

Să-i aduci pe oameni pentru nişte întrebări poate strica totul. Devin nervoşi şi asta acoperă celelalte emoţii, pe care aş vrea să le citesc. În plus, se mai gândesc la altele, aşa încât şi Lyanna are necazuri.

— Perfect, făcu adjunctul. Dino v-a pus un aerocar la dispoziţie. Cheia vă aşteaptă la recepţie. Mai sunt acolo şi alte chei, pentru ca să puteţi veni la cabinet, direct, fără să mai apelaţi la secretare şi la alte chestii de-astea.

— Mulţumesc, am încheiat eu. Vorbim mai târziu.

Am închis videoecranul şi m-am întors în dormitor.

Lya stătea în capul oaselor, cu pătura în jurul pieptului. M-am aşezat lângă ea şi am sărutat-o. A zâmbit, dar nu mi-a răspuns.

— Hei, am rostit, ce s-a întâmplat?

— Mă doare capul, s-a plâns ea.

Credeam că stimulentele te scapă de mahmureală.

— Aşa afirmă teoria. La mine a lucrat destul de bine.

M-am dus la dulap şi mi-am căutat nişte haine.

— Ar trebui să avem ceva medicamente pe aici. Sunt sigur că Dino n-ar uita ceva atât de evident.

— Of... Mda. Aruncă-mi şi mie ceva de-mbrăcat.

Am apucat o rochie şi i-am azvârlit-o. Lya s-a ridicat, a luat-o şi a intrat în baie.

— E mai bine acum, făcu ea. Ai dreptate, n-a uitat medicamentele.

— E un tip meticulos.

— Aşa cred, îmi zâmbi. Totuşi, Laurie cunoaşte limba mai bine. Am citit-o. Dino a făcut câteva greşeli de traducere astă-noapte.

Mă aşteptam la aşa ceva. Nu ca să-l discreditez pe Valcarenghi, dar oricum el avea un handicap de patru luni. Am încuviinţat.

— Ai citit şi altceva?

— Nu. Am încercat cu vorbitorii ăia, însă distanţa era prea mare. Mă apucă de mână: Unde mergem astăzi?

— În Oraşul shkeean, i-am răspuns. Să încercăm să găsim nişte Membri. N-am remarcat nici unul la Adunare.

— Nu. Astea sunt pentru cei ce vor deveni Membri.

— Da. Să-i dăm drumul.

Am plecat. Ne-am oprit la etajul patru pentru un mic dejun la cofetăria Turnului, apoi am luat aerocarul la care ne-a condus un recepţioner. Vehiculul era un model sport, cu patru locuri, de culoare verde, banal şi nebătător la ochi.

N-am pătruns cu el în Oraşul shkeean, gândindu-mă că vom intra mai bine în atmosfera locului dacă vom merge pe jos. Aşa că, am coborît după primele coline.

Aşezarea oamenilor păruse aproape goală, pe când Oraşul shkeean era viu. Străzile din piatră erau ticsite de băştinaşi, agitându-se pre-

ocupaţi înainte şi înapoi, cărând poveri de cărămizi, coşuri cu fructe sau haine. Peste tot se vedeau copii, majoritatea dezbrăcaţi: mingi portocalii de energie ce alergau în jurul nostru în cercuri, fluierând, mormăind şi zâmbind, trăgând de noi din când în când. Păreau diferiţi faţă de adulţi. Aveau câteva smocuri de păr roşu, iar pielea le era netedă şi fără riduri. Doar ei ne dădeau vreo atenţie. Adulţii îşi vedeau de treburi şi, uneori, ne zâmbeau prietenos. Evident, prezenţa oamenilor pe străzile Oraşului lor nu reprezenta ceva neobişnuit.

Majoritatea traficului era pedestru, însă se mai vedeau şi cărucioare mici din lemn. Animalele de tracţiune ale băştinaşilor semănau cu nişte câini mari şi verzi, bolnavi. Erau înhămaţi câte doi la un cărucior şi scheunau tot timpul cât trăgeau. Aşa că, în mod natural, oamenii le spuneau scheunători. În plus, defecau cu regularitate. Lucrul acesta, adăugat mirosului alimentelor transportate în coşuri şi chiar celui al shkeenilor, conferea oraşului un iz aparte.

Desigur, zgomotul era prezent, ca un atribut constant. Copii fluierând, shkeeni vorbind tare cu mormăieli, icnete şi scârţâieli, scheunători scheunând, şi cărucioare bocănind peste pietre. Lya şi cu mine mergeam tăcuţi, ţinându-ne de mână, privind, ascultând, adulmecând şi... citind.

Mă deschisesem complet când intrasem în Oraş, lăsând totul să mă inunde; mergeam, receptiv însă fără a fi concentrat. Eram centrul unui sfere de emoţii – sentimentele se repezeau spre mine când shkeenii se apropiau şi se estompau pe măsură ce ei treceau mai departe, dându-mi permanent ocol prin copii. Înotam într-un ocean de impresii surprinzătoare.

Acestea mă uluiau prin familiaritatea lor. Citisem şi în alte ocazii rase străine; uneori era greu, alteori uşor, însă niciodată plăcut. Hranganii aveau minţi dezagreabile, pline de ură şi fiere încât mă simţeam murdar când ieşeam de acolo. Fyndiii au emoţii atât de slabe că abia le pot citi. Damooshii sunt... cu totul *diferiţi*. Îi citesc bine şi detaliat, dar fără a putea numi sentimentele "citite".

Shkeenii însă... părea că mergeam pe o stradă de pe Baldur. Nu, staţi puţin... mai degrabă pe una din Coloniile Pierdute, unde o aşezare umană a recăzut în barbarie, uitându-şi originile. Acolo sentimentele omeneşti se

dezlănţuie, primare, puternice şi adevărate dar mai puţin sofisticate decât pe Vechiul Pământ sau pe Baldur. Aşa erau şi shkeenii: primitivi poate, dar uşor de înţeles. Citeam bucurie şi părere de rău, invidie, mânie, umor, amărăciune, dor, durere. Acelaşi amestec mintal ce mă învăluie oriunde mă deschid.

Lya citea şi ea. Îi simţeam mâna încordată. După un timp se relaxă. M-am întors spre ea şi mi-a citit întrebarea din ochi.

— Sunt oameni, spuse ea. Sunt ca şi noi.

— Pesemne evoluţii paralele, am încuviinţat. Shkea s-ar putea să fie un Pământ ceva mai bătrân, cu câteva diferenţe nesemnificative. Ai însă dreptate. Sunt mai apropiaţi de oameni decât orice altă rasă întâlnită în spaţiu. Am reflectat o clipă: Oare acesta să fie răspunsul la întrebarea lui Dino? Dacă ei sunt ca noi, înseamnă că religia lor va fi mai abordabilă decât una *într-adevăr* străină.

— Nu, Rob, rosti Lya. Nu cred asta. E chiar pe dos. Dacă ei sunt ca noi, n-are sens *să meargă* atât de doritori la moarte. Înţelegi?

Avea dreptate, bineînţeles. În emoţiile pe care le citisem nu exista nimic sinucigaş, nimic

instabil, nimic realmente anormal. Totuşi, fiecare shkeen termina prin a merge la Reunirea Finală.

— Ar trebui să ne concentrăm asupra cuiva, am propus eu. Amestecul ăsta de gânduri n-o să ne ducă nicăieri.

Am privit în jur, căutând un subiect şi atunci am auzit clopotele.

Răsunau undeva din stânga, aproape pierdute în vacarmul oraşului. Am tras-o de mână pe Lya şi am început să alergăm pe stradă, cotind mereu la stânga de îndată ce şirul de domuri ne permitea.

Dangătele continuau să se audă din faţă, iar noi alergam, traversând curtea cuiva şi escaladând un gărduleţ viu. Apoi o altă curte, o groapă cu bălegar, alte domuri şi, în sfârşit, o stradă. Acolo i-am găsit pe cei ce sunau clopotele.

Erau patru, toţi Membri, târându-şi prin praf robele dintr-o ţesătură de un roşu intens, cu clopote mari din bronz în fiecare mână. Le sunau întruna, mişcându-şi înainte şi înapoi braţele lungi, umplând strada cu note ascuţite şi pătrunzătoare. Toţi patru erau vârstnici – lipsiţi de păr şi zbârciţi cu un milion de riduri fine. Zâmbeau însă larg iar shkeenii mai tineri ce treceau pe acolo le răspundeau la zâmbete.

Pe capul lor se afla Greeshka.

Mă aşteptasem să găsesc spectacolul hidos., dar n-a fost aşa. Era puţin tulburător, însă numai pentru că ştiam ce înseamnă. Paraziţii păreau nişte stropi strălucitori de gelatină stacojie, variind în mărime de la un neg pulsând pe ceafa unui shkeen, la o pânză roşie şi mişcătoare ce acoperea capul şi umerii celui mai scund, aidoma unei glugi vii. Ştiam că Greeshka trăiau consumând substanţele nutritive din sângele shkeenilor.

Şi, încet – oh, cât de încet –, consumându-şi gazda.

Lya şi cu mine ne-am oprit la câţiva metri de ei, privindu-i. Chipul ei era solemn şi bănuiesc că şi al meu arăta la fel. Toţi ceilalţi zâmbeau, iar dangătele clopotelor erau cântece de bucurie. Am strâns-o pe Lyanna de mână.

— Citeşte, i-am şoptit.

Am citit amândoi.

Eu: citesc clopotele. Nu sunetul clopotelor, nu, nu, ci *sentimentele* clopotelor, *emoţia* lor, bucuria intensă, ding-dang-dongul zgomotos, cântecul Membrilor, comuniunea şi participarea tuturor. Citesc ceea ce simt Membrii scuturându-şi clopotele, fericirea şi anticiparea lor, extazul de a povesti celorlalţi cât de mulţumiţi sunt. Citesc iubire, sosind dinspre ei în valuri uriaşe şi fierbinţi, iubirea pasionată dintre bărbat şi femeie, nu afecţiunea slabă şi diluată a omului ce-şi "iubeşte" semenii. Aceasta era adevărată, puternică şi aproape că mă ardea, scăldându-mă şi cuprinzându-mă. Se iubeau pe ei, iubeau toţi shkeenii, iubeau pe Greeshka, se iubeau între ei şi ne iubeau pe noi. Ne iubeau pe noi. Mă iubeau pe *mine* tot atât de fierbinte şi sălbatic cum mă iubea Lya. Şi lângă dragoste, citeam apartenenţă şi participare. Ei patru erau separaţi, distincţi, dar gândeau aproape ca unul singur, aparţineau lui Greeshka şi erau toţi *împreună*, legaţi, deşi fiecare continua să rămână el însuşi şi nu-i putea citi pe ceilalţi aşa cum îi citeam eu pe ei.

Dar Lyanna? M-am retras de la ei, închizându-mă şi am privit-o pe Lya. Era palidă, însă zâmbea.

— Sunt minunaţi, spuse ea cu o voce mică, moale şi întrebătoare.

Cufundat în dragoste, îmi aminteam încă cât de mult *o* iubesc, cum unul făceam parte din celălalt.

— Ce... ce ai citit? am căutat să mă fac auzit peste clopote.

Ea clătină din cap, de parcă ar fi vrut să şi-l limpezească.

— Ne iubesc, rosti în cele din urmă. Pesemne ştii asta dar, oh, am simţit-o, ne iubesc *într-adevăr*. Şi atât de *profund*... Sub dragostea asta este altă dragoste, şi sub aceea alta şi tot aşa, la nesfârşit. Minţile lor sunt atât de adânci şi atât de deschise... Nu cred că am citit vreodată un om atât de adânc. Totul e acolo, la iveală, viaţa lor, visele, emoţiile, amintirile şi oh... doar am intrat, am dat o raită cu o privire, o citire. Cu oamenii e mult mai greu. Trebuie să lupt, să scormonesc şi nici atunci nu ajung prea departe. Tu ştii, Robb, tu ştii! Oh, *Robb*!

Veni spre mine, se lipi de trupul meu şi am strâns-o în braţe. Torentul de emoţii ce mă inundase fusese pentru ea un uragan întreg. Talentul ei era mai larg şi mai profund decât al meu şi acum era zguduită. Am citit-o când mă cuprinse şi am citit iubire - o iubire uriaşă - uimire şi fericire, dar totodată teamă, o teamă nervoasă străbătând totul.

În jurul nostru, zgomotul se opri brusc. Unul câte unul, clopotele încetară să se mai legene şi cei patru Membri rămaseră în tăcere pentru o clipă. Unul dintre shkeenii de lângă noi se îndreptă spre ei cu un coş uriaş, acoperit cu o pânză. Cei mai scund dintre Membri dădu pânza la o parte şi aroma plăcintelor cu carne

se ridică pe stradă. Fiecare Membru luă câteva din coş şi, nu peste multă vreme, mestecau fericiţi, iar plăcintarul le zâmbea. O fetiţă dezbrăcată fugi şi le oferi un clondir de apă, pe care îl trecură de la unul la altul fără nici un comentariu.

— Ce se întâmplă? am întrebat-o pe Lya.

Apoi, chiar înainte de a-mi răspunde, mi-am amintit. Citisem în materialele trimise de Valcarenghi. Membrii nu lucrau. Vreme de patruzeci de ani-pământeni, trăiau şi munceau, dar de la primul termen de Membru până la Reunirea Finală, urma numai veselie şi muzică; rătăceau pe străzi, îşi sunau clopotele, vorbeau şi cântau, iar alţi shkeeni le dădeau de mâncat şi de băut. Era o onoare să hrăneşti un Membru şi cel care le oferise plăcintele radia de mulţumire.

— Lya, am şoptit, acum îi poţi citi?

Ea încuviinţă, se îndepărtă de la pieptul meu şi-i privi pe Membri, cu o privire încordată, care apoi se relaxă. Se uită la mine.

— E altfel, rosti ea intrigată.

— Cum?

Ridică nedumerită din umeri.

— Nu ştiu... Continuă să ne iubească, însă gândurile lor sunt, să zicem, mai omeneşti. Adică există nivele, ştii doar, şi e greu de scormonit, pentru că sunt lucruri ascunse, lucruri pe care şi le ascund chiar şi pentru ei. Nu sunt deschişi, aşa cum au fost înainte. Se gândesc la mâncare şi la gustul ei bun. O senzaţie extrem de puternică. Aproape că simţeam gustul plăcintelor. Dar nu-i la fel.

Am avut o inspiraţie.

— Câte minţi sunt acolo?

— Patru, răspunse Lya. Legate cumva, presupun. Deşi nu... Se opri, confuză, şi clătină din cap: Adică, într-un fel, ei simt emoţiile celorlalţi aşa cum cred că faci tu. Nu însă gânduri, nici detalii. Eu îi puteam citi, însă ei nu se citesc unul pe altul. Fiecare este distinct. Când sunau clopotele, erau mai apropiaţi, dar întotdeauna au fost individualizaţi.

Mă simţeam uşor dezamăgit.

— Deci patru minţi. Nu una singură...

— Mda. Patru.

— Şi Greeshka?

Era cealaltă idee a mea. Dacă Greeshka aveau mintea lor...

— Nimic, răspunse Lya. Ca şi când aş fi citit o plantă sau o stofă. Nici măcar "da-trăiesc".

Asta era deconcertant. Până şi animalele inferioare au o conştiinţă vagă a vieţii – ceea ce Talentele numesc "da-trăiesc" – de obicei o scânteie slabă, simţită de un Talent major. Lya însă *era* un Talent major.

— Să le vorbim, am propus eu.

Ea încuviinţă şi ne-am îndreptat spre locul unde Membrii mestecau plăcintele.

— Salut, am rostit eu stângaci, întrebându-mă cum să-i interpelez. Vorbiţi cumva terrana?

Trei dintre ei mă priviră nedumeriţi. Al patrulea însă, cel mititel, pe capul căruia Greeshka era ca o cortină roşie, încuviinţă:

— Da, spuse el cu voce subţire.

Uitasem ce vroiam să-l întreb, însă Lyanna îmi veni în ajutor.

— Îi cunoşti pe Membrii care sunt oameni? întrebă ea.

— Toţi Membrii sunt unul, zâmbi shkeenul.

— Ah, am făcut eu. Da, da, dar nu cunoşti vreunul care arată ca noi? Adică, ştii, înalt, cu păr şi pielea roz sau cafenie?

Mă oprisem din nou, în mod stângaci, întrebându-mă *cât* de bine ştia terrana bătrânul shkeen.

Capul său se clătină dintr-o parte în cealaltă.

— Membrii sunt cu toţii diferiţi, însă toţi sunt unul, toţi sunt profani. Necunoscătorii sunt ca tine. Vrei să devii Membru?

— Nu, mulţumesc, i-am răspuns. Unde pot găsi un *om* Membru?

Scutură iarăşi din cap.

— Membrii cântă, sună şi umblă prin Oraşul sfânt.

Lya îl citise.

— Nu ştie, îmi zise. Membrii rătăcesc, sunând din clopote. Nu există un traseu anume, nimeni nu ţine vreo socoteală. E absolut întâmplător. Unii călătoresc împreună, alţii singuri, iar grupuri noi se formează de câte ori se întâlnesc alte două mai mici.

— Va trebui să căutăm, am remarcat eu.

— Mâncaţi, rosti shkeenul.

Scotoci în coş şi scoase două plăcinte aburinde. Puse una în palma mea şi alta în cea a Lyei.

L-am privit neîncrezător.

— Mulţumesc, i-am spus.

Am apucat-o pe Lya cu mâna liberă şi am plecat împreună. Membrii zâmbiră după noi şi începură să sune din clopote, îndată ce am ajuns la jumătatea străzii.

Plăcinta îmi ardea degetele.

— S-o mâncăm? am întrebat-o pe Lya.

Ea muşcă din bucata ei.

— De ce nu? Am mâncat aşa ceva şi aseară la restaurant, nu? În plus, sunt convinsă

că Valcarenghi ne-ar fi prevenit dacă alimentele locale ar fi fost otrăvitoare.

Avea dreptate, aşa încât, în timp ce mergeam, am înghiţit o bucată din plăcintă. Era fierbinte, cu adevărat *fierbinte*, fără să semene deloc cu ceea ce consumasem cu o seară în urmă. Plăcintele acelea fuseseră aurii, pufoase, aromate cu mirodenii de pe Baldur. Versiunea shkeeană era crocantă, iar carnea dinăuntru picura grăsime şi îmi ardea gura. Era gustoasă şi-mi era foame, aşa că n-a ţinut prea mult.

— Ai mai citit altceva la el? am întrebat-o pe Lya între două muşcături.

Ea înghiţi şi încuviinţă.

— Da. Era fericit, chiar mai mult decât ceilalţi. E mai bătrân. E aproape de Reunirea Finală şi e extrem de excitat.

Vorbea în stilul ei obişnuit; postefectele citirii Membrilor păreau să se fi estompat.

— De ce? am făcut eu. Va *muri*. De ce este atât de fericit?

— Mă tem că nu se gândea analizându-şi senzaţiile, ridică din umeri Lya.

Mi-am lins degetele de grăsime. Ne aflam la o intersecţie; shkeenii treceau pe lângă noi din toate direcţiile şi acum puteam auzi mai multe clopote, purtate de vânt.

— Alţi Membri, am remarcat. Vrei să-i căutăm?

— Ce o să găsim? Ceva ce nu ştim? Ne trebuie un Membru *om*.

— Poate că acolo *va fi* şi vreun om.

— Ha! mă privi Lya mustrător. Care sunt şansele?

— Bine, am aprobat. Se făcuse târziu. Atunci, mai bine ne întoarcem. Mâine dimineaţă pornim mai devreme. În plus, probabil că Dino ne aşteaptă la masă.

De data aceasta, cina a fost servită în cabinetul lui Valcarenghi, unde fuseseră aduse câteva piese suplimentare de mobilier. Se dovedi că birourile administraţiei se aflau cu un etaj mai jos, însă el prefera să-şi primească sus oaspeţii unde puteau admira panorama spectaculoasă.

Eram cinci: eu şi Lya, Valcarenghi şi Laurie, plus Gourlay. Laurie preparase mâncarea, supravegheată de administrator. Am mâncat biftecuri din animale de pe Vechiul Pământ crescute pe Shkea, plus o garnitură senzaţională de legume, incluzând ciuperci de pe Vechiul Pământ, sâmburi de soi de pe Baldur şi corniţe dulci shkeeane. Lui Dino îi plăcea să experimenteze şi garnitura era una din invenţiile lui.

Lya şi cu mine am povestit cele întâmplate, întrerupţi doar de întrebările inteligente şi la obiect ale lui Valcarenghi. După cină, am băut Veltaar şi am pălăvrăgit. De data aceasta, întrebările au fost puse de Lya şi de mine, iar Gourlay a dat majoritatea răspunsurilor. Valcarenghi stătea pe o pernă pe podea, cu un braţ în jurul lui Laurie şi ţinând în celălalt paharul de vin. Ni s-a spus că nu eram primele Talente care vizitam Shkea. Nici primii care să pretindă că shkeenii semănau cu oamenii.

— Poate că asta înseamnă ceva, spuse el. Deşi, nu ştiu... În tot cazul, *nu* sunt oameni. Nu, dom'le! De pildă, sunt mult mai sociali. Construiesc oraşele de la începutul istoriei lor - totdeauna au stat în oraşe, înconjurându-se de alţii. Cooperează în tot soiul de lucruri şi împart totul. De pildă, ei privesc comerţul drept o împărţire mutuală.

— Aici ai perfectă dreptate, râse Valcarenghi. Mi-am pierdut toată ziua la un contract cu un grup de fermieri care n-au mai cooperat cu noi până acum. Vă rog să mă credeţi, nu-i deloc uşor. Ne oferă tot ce le cerem, dacă n-au ei însişi nevoie şi dacă nu i-a mai solicitat nimeni. Dar vor ca pe viitor să le dăm orice ne-ar cere. De fapt, aşteaptă lucrul ăsta ca pe ceva normal. Aşa încât, de fiecare dată când tratăm cu ei, avem de ales:: ori să le dăm un cec în alb, ori să ducem un număr interminabil de discuţii ce se termină cu faptul că ei sunt perfect convinşi de egoismul nostru.

Lya nu era mulţumită.

— Ce-i cu viaţa sexuală? întrebă ea. Din ce ai tradus ieri noapte, am rămas cu impresia că sunt monogami.

— Relaţiile sexuale sunt destul de confuze, răspunse Gourlay. Este o situaţie aparte. Vedeţi voi... a face dragoste înseamnă a împărţi totul cu partenerul şi este minunat să împarţi cu toţi. Totuşi această împărţire trebuie să fie adevărată şi să aibă sens. *Asta* crează probleme.

— Am studiat şi eu problema, interveni repede Laurie. Moralitatea shkeeană insistă că ei îi iubesc pe *toţi*. Cu toate acestea, ei pot face aşa ceva, fiind prea asemănători oamenilor, prea posesivi. Sfârşesc printr-o relaţie monogamă, fiindcă a împărţi în mod real sexul cu o singură persoană este mai bine, pentru ei, decât un milion de relaţii fizice superficiale. Individul shkeen ideal împărtăşeşte relaţia sexuală cu oricine şi este la fel de profund în fiecare legătură, dar acesta e un ideal intangibil.

— Azi noapte nu se învinovăţea un shkeen

pentru că-şi înşelase nevasta? m-am încruntat eu.

— Ba da, încuviinţă Laurie, însă vina consta în faptul că a doua lui relaţie a dus la diminuarea participării sale în viaţa cu nevasta sa. *Aceasta* era trădarea. Dacă s-ar fi putut descurca fără a-şi răni vechea legătură, viaţa sexuală ar fi reprezentat realmente împărtăşirea dragostei, constituind un plus pentru el. Nevastă-sa ar fi fost mândră de soţul ei. E o realizare deosebită pentru un shkeen să reuşească o reunire multiplă şi sinceră.

— Iar una dintre cele mai mari crime pentru ei este să-l laşi pe un altul singur, adăugă Gourlay. Mă refer la punctul de vedere emoţional. Fără să împartă cu nimeni...

M-am gândit la asta în timp ce Gourlay continua să vorbească. Infracţiunile erau rare printre shkeeni, ne spuse el. Lipseau complet crimele. În lunga lor istorie nu existau asasinate, torturi, închisori sau războaie.

— Sunt o rasă fără ucigaşi, zise Valcarenghi. Asta poate explica un anumit lucru. Pe Vechiul Pământ, culturile cu procentul cel mai mare de sinucigaşi aveau şi cei mai puţini criminali. Iar procentul de sinucideri al shkeenilor este de sută la sută.

— Totuşi ucid animale, am constatat eu.

— Ele nu sunt parte din Reunire, replică Gourlay. Reunirea cuprinde tot ceea ce gândeşte iar făpturile din ea nu pot fi ucise. Shkeeenii nu omoară shkeeni, nici oameni sau pe Greeshka.

Lya mă privi, apoi se uită spre Gourlay.

— Greeshka nu gândeşte, murmură ea. Am încercat să-i citesc azi dimineaţă şi n-am obţinut nimic, cu excepţia minţilor shkeenilor pe care se găsesc. Nici măcar un "da-trăiesc".

— Ştiam asta şi m-a surprins dintotdeauna, făcu Valcarenghi ridicându-se în picioare. Se îndreptă spre bar, luă o sticlă de vin şi ne umplu paharele. Într-adevăr, un parazit fără gândire, totuşi care înrobeşte o rasă inteligentă cum sunt shkeenii. De ce?

Vinul cel nou era bun ca o undă răcoroasă în josul gâtului. L-am băut şi am încuviinţat, amintindu-mi euforia ce ne cuprinsese în cursul dimineţii.

— Droguri, am speculat. Poate că Greeshka produc un drog ce oferă plăceri organice. Shkeenii i se supun doritori şi mor fericiţi. Bucuria lor este reală, credeţi-ne. Am simţit-o.

Lyanna privi însă neîncrezătoare, iar Gourlay clătină binevoitor din cap:

— Nu, Robb. Nu-i asta. Am experimentat cu Greeshka şi...

Se opri, remarcându-mi sprâncenele ridicate.

— Shkeenii cum au reacţionat? l-am întrebat.

— Nu le-am spus. Sunt convins că n-ar fi fost deloc mulţumiţi. Greeshka este un animal, însă e Dumnezeul lor. Nu-i bine să te joci cu Dumnezeu, ştiţi doar... Multă vreme ne-am abţinut, dar când Gustaffson s-a convertit, bătrânul Stuart a vrut să ştie totul. El a dat ordinul. Cu toate astea, n-am descoperit nimic. Nici un extract ce ar fi putut constitui un drog, nici o secreţie, nimic! De fapt, shkeenii sunt *singurii* locuitori ai planetei care se supun cu atâta uşurinţă. Ştiţi, am prins un scheunător, l-am legat şi am lăsat un Greeshka să se ataşeze de el. Apoi, peste câteva ore, i-am dat drumul. Al naibii era furios, se agita şi zbiera, atacând creatura de pe capul lui. Şi-a zgâriat ţeasta până la os ca să scape de ea.

— Poate că numai shkeenii sunt susceptibili? am încercat eu o ultimă şansă.

— Nu-i aşa, zâmbi moale Valcarenghi. Mai suntem şi noi.

În lift, Lya a fost ciudat de tăcută, aproape retrasă. Am presupus că se gândea la cele discutate. Însă, în clipa când uşa apartamentului se închise în urma noastră, se întoarse către mine şi mă cuprinse în braţe.

Am ridicat palmele şi i-am mângâiat părul castaniu şi moale, uşor surprins de îmbrăţişare.

— Hei, am murmurat, ce s-a întâmplat?

Mă privi cu căutătura vampiră, ochii mari şi fragilă.

— Iubeşte-mă, Robb, rosti ea precipitat. Te rog. Iubeşte-mă, acum.

Am zâmbit, însă era un zâmbet derutat, nu surâsul meu aşa-zis senzual. De obicei, când doreşte să facă dragoste, Lya este un drăcuşor răutăcios, dar acum părea îngrijorată şi vulnerabilă. Nu înţelegeam cauza.

Nu era totuşi momentul să pun întrebări, aşa încât m-am abţinut. Fără nici o vorbă, am tras-o spre mine, am sărutat-o apăsat şi am intrat împreună în dormitor.

Şi-am făcut dragoste, am făcut în mod *adevărat* dragoste, mai mult decât pot face sărmanii Normali. Ne-am unit trupurile într-unul singur şi am simţit-o pe Lya încordându-se, în clipa când mintea ei o căuta pe a mea. În timp ce ne mişcam împreună, m-am deschis către ea, înecându-mă în torentul de iubire, nevoie şi teamă ce-l revărsa.

Apoi, la fel de iute cum începuse, se termină. Plăcerea ei mă scăldă într-un talaz uriaş

şi roşu. M-am alăturat ei pe coama valului şi Lya se încleştă de mine, cu ochii strânşi, şi-l sorbi pe tot.

După aceea, am rămas întinşi în întuneric, lăsând stelele Shkei să-şi trimită razele prin ferestre. Lya se ghemui cu capul pe pieptul meu, în vreme ce o mângâiam.

— A fost minunat, am rostit eu cu o voce adormită şi visătoare, zâmbind în bezna încărcată de stele.

— Da, răspunse ea atât de încet încât de abia am putut să o aud. Te iubesc, Robb, îmi şopti.

— Îmhî, am încuviinţat. Şi eu te iubesc.

Se trase de sub braţul meu, se rostogoli pe o parte, îşi propti capul într-o palmă ca să mă vadă şi zâmbi.

— Ştiu, îmi zise. Am citit-o. Mă iubeşti. Ştii şi cât de mult te iubesc eu, nu?

— Sigur, am încuviinţat surâzând.

— Vezi, suntem norocoşi. Normalii au doar cuvintele. Sărmanii de ei. Cum să *spună* toate astea numai prin cuvinte? Cum pot să ştie? Sunt întotdeauna despărţiţi unul de celălalt, încearcă să se atingă dar nu reuşesc. Chiar când fac dragoste, chiar în clipa de vârf, sunt mereu despărţiţi. Trebuie să se simtă foarte singuri.

În cele ce spunea era ceva... neliniştitor. Am privit-o în ochii ei strălucitori şi fericiţi şi m-am gândit.

— Poate, am pronunţat în cele din urmă. Dar nu-i ceva rău pentru ei. Nu cunosc altă cale. Totuşi încearcă, iubesc şi ei. Uneori, izbutesc să umple golul.

— "Doar o privire şi un glas apoi, din nou, întuneric şi tăcere", cită Lya cu o voce tristă şi tânără. Suntem norocoşi, nu-i aşa? Avem mult mai multe.

— Suntem norocoşi, am îngânat-o.

M-am întins ca s-o citesc. Mintea ei era un labirint de mulţumire, cu un iz uşor de nostalgie, de tânjală. Însă mai exista şi altceva, undeva jos, ceva aproape dispărut acum, dar încă detectabil.

M-am ridicat încet.

— Hei, i-am spus. Te îngrijorează ceva. Mai devreme, când am intrat, erai speriată. Ce se-ntâmplă?

— Nu ştiu nici eu, îmi răspunse. (Vocea îi suna derutată şi *într-adevăr* i-am citit deruta.) *Mi-a fost frică*, deşi nu pricep motivul. Cred că datorită Membrilor. Mă gândesc într-una cât de mult mă iubeau. Nici măcar nu mă *cunoşteau*, dar mă iubeau atât de mult şi înţelegeau... era aproape ca între noi doi. M-a... nu ştiu... M-a zguduit. Ştii, nu credeam că voi putea fi iubită vreodată în felul ăsta de altcineva decât de tine. Şi erau atât de *apropiaţi*, atât de împreună... Mă simţeam singură, aşa cum ne ţineam de mâini şi vorbeam. Voiam să fiu aproape de *tine* în felul acela. După ce-i văzusem pe ei cum împărţeau totul, să fiu singură îmi dădea senzaţia unui suflet gol. Era înfricoşător. Pricepi?

— Pricep, i-am răspuns, atingând-o uşor cu palma şi cu mintea. Înţeleg. Noi doi ne înţelegem. Suntem împreună aproape la fel de mult ca ei - aşa cum Normalii nu pot fi niciodată.

Lya încuviinţă, zâmbi şi mă strânse în braţe. Am adormit îmbrăţişaţi.

Am visat din nou. Apoi, iarăşi, odată cu venirea zorilor, memoria îmi fură visul. Era frustrant. Visul fusese plăcut, comfortabil. Îl doream înapoi, deşi nu-mi aminteam nici măcar despre ce fusese vorba. Dormitorul nostru, scăldat în lumina dimineţii, părea o ruină în comparaţie cu splendorile viziunii mele pierdute.

Lya se trezi după mine, cu altă migrenă. De data asta, avea pilulele la îndemână, pe noptieră. Făcu o grimasă şi înghiţi una.

— S-ar putea să fie vinul shkeean, am reflectat eu. Ceva din compoziţia lui e respins de metabolismul tău.

Ea se acoperi cu pătura şi se strâmbă la mine:

— Ha! Aseară am băut Veltaar, nu-ţi mai aminteşti? Tata mi-a dat primul pahar de Veltaar pe când aveam nouă ani. Niciodată nu mi-a dat dureri de cap.

— Excepţia confirmă..., am început eu zâmbind.

— Fără glumă,. Mă doare rău.

M-am oprit şi am încercat să o citesc. Avea dreptate. O *durea*. Toată fruntea îi pulsa de durere. M-am retras iute, înainte de a mă molipsi.

— Bine, am încuviinţat, iartă-mă. Totuşi, pilulele te vor ajuta. Între timp, avem treabă de făcut.

Lya încuviinţă. Niciodată nu lăsa munca deoparte.

A doua zi a însemnat o permanentă căutare. Ne-am sculat mult mai devreme, am dejunat iute cu Gourlay, apoi ne-am luat aerocarul de lângă Turn. De data aceasta, nu am mai coborît la marginea Oraşului shkeean. Voiam un Membru care să fie om şi pentru asta trebuia să cercetăm o arie largă. Aşezarea era cea mai mare pe care o văzusem vreodată, cel puţin ca

întindere, iar mia de oameni convertiţi se pierdeau între milioanele de shkeeni., dintre care doar ceva mai puţin de jumătate erau Membri.

Am menţinut vehiculul cât mai jos, urcând şi coborînd colinele presărate de domuri, provocând agitaţie pe străzile de sub noi. Desigur, shkeenii mai văzuseră aerocare, totuşi ele păstrau un iz de noutate, în special pentru copii, care încercau să fugă după noi. Ba chiar, am speriat un scheunător făcându-l să răstoarne căruciorul plin de fructe pe care-l trăgea. M-am simţit vinovat de lucrul acesta şi am ridicat aerocarul mai sus.

Am zărit Membri prin tot oraşul, cântând, mâncând, mergând... şi sunând eternele clopote din bronz. Vreme însă de trei ore, n-am văzut decât shkeeni Membri. Lya şi cu mine conduceam şi priveam pe rând. După emoţiile zilei anterioare, căutarea era monotonă şi obositoare.

În cele din urmă, am găsit totuşi ceva: un grup mare de Membri, vreo zece, strânşi în jurul unui cărucior cu pâine. Doi erau mai înalţi decât ceilalţi.

Am coborît aerocarul de cealaltă parte a colinei şi am mers către ei, lăsând vehiculul înconjurat de o ceată de copii. Când am ajuns lângă ei, Membrii continuau să mănânce. Opt erau shkeeni, de diferite staturi şi culori, cu Greeshka pulsându-le pe ţeste. Ceilalţi doi erau oameni.

Purtau mantiile roşii şi lungi ale localnicilor, şi aveau aceleaşi clopote. Unul dintre ei era un bărbat înalt cu pielea flască, de parcă recent slăbise mult. Avea păr alb şi creţ, un zâmbet larg şi o mulţime de riduri în jurul ochilor. Celălalt era slăbuţ, mai mic şi cu nasul coroiat, aducând cu o nevăstuică.

Amândoi purtau Greeshka pe cap. Parazitul de pe cel slăbuţ nu era mai mare ca un neg, pe când celălalt avea un exemplar uriaş, care-i cobora dincolo de umeri dispărând sub robă.

Nu ştiu cum, dar de data asta *era* hidos.

Lyanna şi cu mine am pornit spre ei, încercând să surâdem şi să nu citim... cel puţin la început. Zâmbiră când ne văzură, apoi ne salutară cu mâna.

— Bună, rosti bucuros nevăstuica atunci când am ajuns lângă ei. Nu v-am mai văzut? Sunteţi noi veniţi pe Shkea?

Mă luase pe nepregătite. Aşteptasem o formulă mistică de întâmpinare sau, eventual, o tăcere totală. Bănuisem că oamenii convertiţi îşi porunciseră pentru a deveni semi-shkeeni. Greşisem.

— Mai mult sau mai puţin, i-am răspuns şi l-am citit.

Era într-adevăr încântat să ne vadă şi radia fericire.

— Am fost angajaţi să vorbim cu cei ca tine, am continuat eu hotărîndu-mă să fiu sincer.

Nevăstuica zâmbi mai mult decât credeam că o poate face.

— Sunt Membru şi sunt fericit, spuse el. Îmi face plăcere să vorbim. Mă numesc Lester Kamenz. Ce vrei să ştii, frate?

Lângă mine, Lya se încordă. Am decis să o las să citească în profunzime în vreme ce eu întrebam.

— Când te-ai convertit Cultului?

— Cultul? repetă Kamenz.

— Reunirea.

El înţeleptă şi m-a izbit similaritatea grotescă dintre mişcarea sa şi cea a shkeenului bătrân pe care-l întâlnisem cu o zi înainte.

— Am fost dintotdeauna în Reunire. Voi sunteţi în Reunire. Tot ce gândeşte este în Reunire.

— Unii dintre noi n-am ştiut asta, am comentat eu. Dar tu? Când ţi-ai dat seama că eşti în Reunire?

— Acum un an, după timpul Vechiului Pământ. Am fost primit în rândurile Membrilor doar de câteva săptămâni. Să fii Membru este minunat. Sunt fericit. Voi umbla pe străzi şi voi cânta din clopote până la Reunirea Finală.

— Cu ce te ocupai înainte?

— Înainte? privi el puţin vag. Cîndva, lucram cu maşinile. Cu calculatoarele, în Turn. Viaţa mea era însă goală, frate. Nu ştiam că sunt în Reunire şi eram singur. Aveam doar maşinile, maşini reci. Acum sunt Membru, acum..., se gândi puţin, ...nu sunt singur.

Am citit în el şi am găsit bucuria tot acolo, alături de dragoste. Exista însă şi o durere, amintirea vagă a unor dureri trecute, înţepătura unor memorii nedorite. Se topiseră oare? Poate că darul ce îl făcea Greeshka victimelor sale era uitarea, odihna dulce a minţii şi sfârşitului luptei. Poate...

M-am hotărît să încerc ceva.

— Creatura de pe capul tău, am rostit tăios, este un parazit. Îţi bea sângele chiar în clipa aceasta, hrănindu-se cu el. Pe măsură ce va creşte, îşi va lua tot mai multe din lucrurile de care *ai nevoie* ca să trăieşti. În cele din urmă, va începe să-ţi mănânce ţesuturile. Înţelegi? Se va *hrăni* cu tine. Nu ştiu cât va fi de dureros, însă, indiferent ce vei simţi, în cele din urmă vei

fi *mort*. Asta dacă nu te întorci chiar acum la Turn, pentru ca chirurgii s-o îndepărteze. Sau, poate, ţi-o scoţi singur. De ce nu încerci? Apucă de ea şi trage. Dă-i drumul.

La ce mă aşteptasem? La furie? La oroare? La dezgust? N-am avut parte de nimic din toate astea. Kamenz băgă altă bucată de pâine în gură, îmi zâmbi şi tot ce puteam citi era dragoste, bucurie şi puţină milă.

— Greeshka nu omoară, vorbi el în cele din urmă. Greeshka dă fericirea şi bucuria Reunirii. Doar cei care nu-l au pe Greeshka mor. Ei sunt... singuri. Oh, singuri pe vecie!

Ceva în mintea sa tremură de o teamă bruscă, dar dispăru iute.

Am privit-o pe Lya. Continua să citească, încordată şi cu ochii duri. Mi-am întors privirea şi am căutat să formulez altă întrebare. Deodată însă Membrii începură să sune. Unul dintre ei începu, clătinând un clopot în sus şi în jos pentru a produce un singur dangăt ascuţit. Apoi mişcă cealaltă mână, din nou prima, a doua, un alt Membru i se alătură, şi altul până când toţi sunau iar cântecul clopotelor îmi izbea urechile, în timp ce bucuria, dragostea şi emoţiile lor îmi asaltau iarăşi mintea.

Am zăbovit ca să le savurez. Acolo exista o iubire ce-ţi lua răsuflarea - aproape înspăimântătoare în intensitate şi dogoare - şi mai era atâta dăruire bucurându-te şi minunându-te, încât părea o tapiserie uriaşă de emoţii şi sentimente bune ce te mângâiau şi te calmau. Ceva li se întâmpla Membrilor atunci când sunau clopotele, ceva îi atingea, îi înălţa şi-i aureola, ceva ciudat şi măreţ ce simplii Normali nu puteau distinge. Eu însă nu eram un Normal. Puteam auzi.

M-am retras încet, cu părere de rău. Kamenz şi celălalt om sunau acum cu vigoare, cu zâmbete largi şi ochi scânteietori ce le transfigurau chipurile. Lyanna continua să citească, încordată. Gura îi era uşor deschisă şi tremura încet.

Am cuprins-o cu braţul şi am aşteptat, ascultând răbdător muzica. Lya citea. După câteva minute, am scuturat-o uşor. Se întoarse şi mă privi cu ochi duri, distanţi, apoi clipi. Ochii i se măriră şi reveni la normal, scuturând din cap şi încruntându-se.

Derutat, am citit-o. Devenea tot mai straniu. O ceaţă de sentimente precum un vârtej, un amestec dens şi mişcător de emoţii pe care nu reuşeam să le numesc. Îndată ce i-am pătruns în minte, eram rătăcit, pierdut şi nesigur. Undeva, în ceaţă, exista un hău nesfârşit ce aştepta să mă înghită. Aşa cel puţin simţeam eu.

— Lya, am rostit. Ce se întâmplă?

Clătină iarăşi din cap şi privi după Membri cu o expresie în care se citea atât nostalgia cât şi frica. Am repetat întrebarea.

— Nu... nu ştiu, făcu ea. Robb, nu mai vreau să vorbim acum. Să mergem. Am nevoie de timp ca să mă gândesc.

— Bine, am aprobat.

Ce însemnau toate astea? Am prins-o de mână şi am ocolit încet colina, ajungând la panta unde lăsasem aerocarul. Copiii îl escaladaseră din toate părţile. I-am alungat râzând. Lya rămase locului, cu ochii pierduţi. Aş fi vrut să o citesc din nou dar simţeam cumva că i-aş fi încălcat intimitatea.

Am decolat şi ne-am îndreptat spre Turn, de data aceasta zburând mai sus şi mai repede. Eu conduceam, în timp ce Lya stătea lângă mine, privind în gol.

— Ai obţinut ceva folositor? am întrebat-o, căutând să o readuc cu gândurile la misiune.

— Da. Nu. Poate. (Suna distrată, ca şi când numai o parte a ei vorbea cu mine.) Le-am citit viaţa, la amândoi. Nimic foarte bun. Un omuleţ urât, cu o personalitate urâtă, fără prieteni, fără viaşă sexuală, fără nimic. Trăia singur, îi evita pe shkeeni, nu-i plăceau. De fapt, nu-i plăceau nici oamenii. Totuşi, cumva, Gustaffson, l-a pătruns. A ignorat răceala lui Kamenz, glumele răutăcioase, atacurile tăioase. Nu s-a răzbunat, ştii? După un timp, Kamenz a ajuns să-l placă, să-l admire. N-au fost niciodată prieteni în adevăratul sens al cuvântului, însă Gustaffson era fiinţa cea mai apropiată de el.

Se opri brusc.

— Aşa că s-a convertit cu Gustaffson? am anticipat, privind-o iute. Ochii continuau să-i rătăcească.

— Nu, nu de la început. Îi era încă frică, se temea de shkeeni şi-l îngrozea Greeshka. Mai târziu însă când Gustaffson plecase, a început să-şi dea seama cât de goală îi era viaţa. Lucra toată ziua cu oameni care-l dispreţuiau şi maşini cărora nu le păsa, apoi, nopţile, stătea singur citind şi privind holospectacole. Nu trăia cu adevărat. Abia dacă-i atingea pe oamenii din jurul său. În cele din urmă, s-a dus să-l caute pe Gustaffson şi a ajuns convertit. Acum...

— Acum... ?

— E fericit, Robb, răspunse ea după o ezitare prelungă. E realmente fericit. Pentru prima dată în viaţa lui. Înainte nu ştia ce este dragostea. Acum îl copleşeşte.

— Ai găsit multe...

— Da.

Aceeaşi voce distrată, aceeaşi privire pierdută.

— Era deschis, continuă Lya. Existau mai multe nivele, dar nu era greu să scormoneşti, aşa cum e de obicei... parcă barierele îi slăbeau, aproape prăbuşindu-se...

— Iar celălalt tip?

Ciocăni în bordul de comandă, privindu-şi doar mâna.

— Celălalt? Celălalt era Gustaffson...

Brusc, asta păru s-o trezească, să redevină Lya pe care o ştiam şi o iubeam. Clătină din cap, mă privi iar glasul şovăielnic se schimbă într-un torent de cuvinte.

— Robb, fii atent, acela era *Gustaffson*. E Membru de peste un an şi săptămâna viitoare va merge la Reunirea Finală. Greeshka l-a acceptat şi el o doreşte, înţelegi? Pur şi simplu o doreşte şi... şi... oh, Robb, *e pe moarte*!

— Adică va muri peste o săptămână.

— Nu. Adică, da, însă nu la asta mă refeream. Pentru ei, Reunirea Finală nu înseamnă moartea. El crede în ea - în toată această religie. Greshka este zeul lui şi i se va alătura. Dar înainte, şi acum, este pe moarte. Are Ciuma Lentă, Robb. E un caz incurabil. Îl mănâncă pe dinăuntru de peste cincisprezece ani. A luat-o pe Coşmar, în mlaştini, unde i-a murit familia. Acolo nu-i un loc pentru oameni, dar el a stat: administratorul unei baze de cercetări - o funcţie pe termen scurt. Ai lui locuiau pe Thor, erau doar în vizită, însă nava a suferit un accident. Gustaffson a înebunit şi a încercat să ajungă la ei, dar a luat o pereche de costume defecte şi sporii au trecut prin ele. În plus, când a ajuns muriseră cu toţii. A suferit îngrozitor, Robb. Atât de Ciuma Lentă, cât mai ales de pierderea familiei. Îi iubea realmente, şi după accident n-a mai fost niciodată acelaşi om. I s-a încredinţat Shkea, ceva în genul unei recompense, ca să nu se mai gândească la grozăvie dar a rămas în mintea lui permanent. Am văzut totul, Robb. Era o imagine extraordinar de vie. N-o poate uita. Copiii se aflau în navă, protejaţi înapoia pereţilor, însă sistemul de supravieţuire s-a defectat şi au murit. Nevasta lui însă... oh, Robb... a luat un costum şi a încercat să plece după ajutor, iar afară erau *creaturile* acelea, şerpii uriaşi de pe Coşmar...

Am înghiţit un nod, simţind greaţă.

— Viermii – mâncători, am articulat încet.

Citisem despre ei şi văzusem holo-uri. Îmi puteam imagina tabloul citit de Lya în memoria lui Gustaffson şi nu era deloc plăcut. Mă simţeam aproape bucuros că nu aveam Talentul ei.

— Erau plini... plini... când Gustaffson a ajuns acolo. Ştii... l-a omorât cu arma cu ultrasunete.

Am clătinat din cap.

— N-aş fi crezut că astfel de lucruri s-au întâmplat într-adevăr.

— Nu, răspunse Lya. Nici lui Gustaffson nu-i venea să creadă. Fuseseră atât... atât de *fericiţi* înainte de asta, înainte de nenorocirea de pe Coşmar. El îşi iubea nevasta şi erau cu adevărat apropiaţi, iar cariera lui fusese strălucită. Ştii, n-ar fi trebuit să meargă pe Coşmar. A acceptat postul pentru că era o provocare, pentru că nimeni altul nu l-ar fi luat. Asta îl consumă, de asemenea. Şi-şi aminteşte întruna. El... ei..., vocea Lyei se poticni. Ei credeau că sunt *norocoşi*....

Nu mai aveam ce spune. Am rămas tăcut şi am pilotat, gândindu-mă, simţind o versiune aproximativă, diluată, a ceea ce trebuie să fi fost durerea lui Gustaffson. După un timp, Lya reîncepu să vorbească cu glas moale, încet şi gânditor.

- Totul era acolo, Robb. El însă se simţea împăcat. Îşi amintea totul, inclusiv modul în care l-a durut, dar nu-l mai obseda ca altădată. Îi părea doar rău că ei nu-l însoţeau. Îi părea rău pentru că muriseră fără Reunirea Finală. Aproape că femeia acea shkeenă, ţi-o aminteşti? Cea de la Adunare? Cu fratele ei?

— Mi-o amintesc.

— Exact aşa. Iar mintea îi era deschisă. Mai mult ca a lui Kamenz... mult mai mult. Când suna din clopote, toate nivelele îi dispăreau şi totul era chiar la suprafaţă - toată dragostea, durerea şi totul. Întreaga lui viaţă, Robb. Pentru o clipă, am împărţit cu el întreaga lui viaţă. Şi toate gândurile... văzuse peşterile Reunirii... a coborît odată, acolo, înainte de convertire. Am...

Altă tăcere ce se lăsă peste noi, întunecând aerocarul. Ne apropiam de marginea Oraşului shkeean. Înaintea noastră, Turnul spinteca cerul, strălucind în soare. Începuseră să se vadă domurile şi arcadele sclipitorului oraş omenesc.

— Robb, rosti Lya. Opreşte aici. Ştii, vreau să mă gândesc. Întoarce-te fără mine. Vreau să umblu puţin printre shkeeni.

Am privit-o, încruntându-mă:

— Să umbli? Este o distanţă mare până la Turn, Lya.

— N-o să se întâmple nimic. Te rog. Lasă-mă să mă gândesc singură.

Am citit-o. Ceaţa gândurilor se întorsese, mai densă ca oricând, vrăstată de culorile spaimei.

— Eşti sigură? am întrebat-o. Eşti speriată, Lyanna. De ce? Ce s-a întâmplat? Viermii – mâncători sunt departe.

Mă privi chinuită.

— Te rog, Robb.

Nu ştiam ce altceva să fac, aşa încât am oprit.

Pe drumul de întoarcere, m-am gândit şi eu. La spusele Lyannei şi la cele citite de ea, la Kamenz şi Gustaffson. Am căutat să mă concentrez asupra problemei pe care trebuia s-o rezolvăm. Am încercat să nu mă gândesc la Lya şi la ceea ce o frământa. Mi-am zis că lucrurile astea se vor rezolva de la sine.

Întors la Turn, n-am pierdut timpul. Am mers direct la cabinetul lui Valcarenghi. L-am găsit singur, dictând într-un aparat pe care l-a închis când am intrat.

— Bună, Robb, începu el. Unde este Lya?

— Afară, se plimbă. Vrea să se gândească. M-am gândit şi eu şi cred că-ţi pot da un răspuns.

Îşi ridică sprâcenele, aşteptând.

— L-am găsit pe Gustaffson, am rostit eu aşezându-mă, şi Lya l-a citit. Eu cred că este limpede de ce s-a convertit. Pe dinăuntru, era un om distrus, indiferent cât de mult zâmbea. Greeshka a însemnat sfârşitul durerilor sale. Îl însoţeşte un alt convertit, un anume Lester Kamenz. -un alt individ chinuit, un om singur care nu avea pentru ce trăi. *De ce* nu s-ar fi convertit? Verifică-i şi pe ceilalţi care au îmbrăţişat Cultul şi fac prinsoare că vei găsi o legătură. Cei mai pierduţi şi mai vulnerabili, rataţii, izolaţii, aceia s-au îndreptat spre Reunire.

— Bine, sunt de acord, încuviinţă Valcarenghi. Psihologii nostri au intuit lucrul ăsta de mult timp, Robb. Numai că, în realitate, nu constituie un răspuns. Bineînţeles, luaţi în ansamblu, convertiţii sunt nişte cazuri speciale, nu neg lucrul ăsta. Dar de ce să-şi caute refugiu în Cultul Reunirii? Psihologii n-au putut oferi un răspuns. Ia-l acum pe Gustaffson... Te rog să mă crezi, era un tip tare. Nu l-am cunoscut personal, însă îi ştiu cariera. A avut nişte posturi foarte grele, multe acceptându-le tocmai din acest motiv. Ar fi putut ocupa funcţii liniştite, dar nu-l interesau. Am auzit de accidentul de pe Coşmar. Într-un fel, este un caz celebru. Phil Gustaffson nu era însă bărbatul care să se lase înfrânt, chiar de o asemenea tragedie. Din ceea ce-mi spune Nelse, şi-a revenit foarte repede. A venit pe Shkea şi, realmente, a pus lucrurile la locul lor, curăţind haosul lăsat de Rockwood. El a fost iniţiatorul primului Contract comercial şi i-a făcut pe shkeeni să înţeleagă ce vrem, ceea ce nu este deloc uşor.

Deci, era un om competent, talentat, care îşi făcuse o carieră din a înfrânge misiunile grele şi a conduce oamenii. A trecut printr-un coşmar personal, însă acesta nu l-a dat gata. Era mai echilibrat ca oricând. Şi, deodată, se întoarce spre Cultul Reunirii şi acceptă o sinucidere grotescă. De ce? Spui că pentru a scăpa de durere? E o teorie interesantă, dar mai există şi alte moduri de a pune sfârşit durerii. Între Coşmar şi Greeshka au trecut mulţi ani. În tot acest interval, Gustaffson n-a fugit dinaintea durerii. Nu s-a apucat de băutură, de droguri, sau alte modalităţi obişnuite de evaziune. N-a plecat pe Vechiul Pământ pentru ca un psiholog-psihiatru să-l cureţe de amintiri – şi, crede-mă, ar fi putut s-o obţină gratuit dacă ar fi vrut. După accidentul de pe Coşmar, biroul coloniilor ar fi făcut orice pentru el. A mers mai departe, şi-a înghiţit durerea, a reconstruit. Ca deodată, brusc, să se convertească.

Da, fără îndoială, durerea l-a făcut mai vulnerabil. Însă altceva l-a atras, ceva ce-i oferea Reunirea, ceva ce nu putea găsi în vis sau în ştergerea memoriei. Acelaşi lucru e valabil pentru Kamenz şi pentru ceilalţi. Aveau alte alternative, alte căi de a spune "nu" vieţii. Le-au ignorat. În schimb, au ales Reunirea. Înţelegi ce vreau să zic?

Înţelegeam, bineînţeles. Răspunsul meu nu fusese deloc o soluţie şi mi-am dat seama. Dar şi Valcarenghi greşea în unele puncte.

— Da, am răspuns. Cred că va mai trebui să citim. Am zâmbit uşor: O chestiune, totuşi. De fapt, Gustaffson nu şi-a înfrânt niciodată durerea. Lya a fost foarte clară în privinţa asta. Suferinţa a stat tot timpul înăuntrul lui, chinuindu-l. N-a lăsat-o însă niciodată să iasă de acolo.

— Asta-i o victorie, nu? întrebă Valcarenghi. Dacă-ţi ascunzi atât de bine rănile, încât nimeni să nu ştie de ele...

— Nu ştiu. Nu cred. Oricum... mai este ceva. Gustaffson are Ciuma Lentă. E pe moarte. O duce aşa de ani de zile.

Expresia administratorului se schimbă pentru o clipă:

— Asta nu ştiam, însă îmi sprijină punctul

de vedere. Am citit că optzeci la sută din victimele Ciumei Lente optează pentru eutanasie, dacă se află pe o planetă unde procedura este legală. Gustaffson era administratorul planetar. Ar fi *putut* să o legalizeze. Dacă a refuzat atâţia ani sinuciderea, de ce s-o aleagă tocmai acum?

La întrebarea aceasta, n-aveam nici un răspuns. Lyanna nu mi-l dăduse, dacă îl cunoştea. Nu ştiu unde puteam găsi unul, doar dacă...

— Peşterile, am rostit brusc. Peşterile Reunirii. Trebuie să asistăm la o Reunire Finală. Trebuie să se întâmple ceva acolo, ceva care să justifice convertirile. Dă-ne o şansă să vedem despre ce-i vorba.

— Bine, zâmbi Valcarenghi. Asta se poate aranja. Mă aşteptam să se ajungă aici. Totuşi, te previn că nu este ceva plăcut. Am coborît şi eu acolo, aşa încât ştiu despre ce vorbesc.

— E în regulă, i-am spus. Dacă crezi că citirea lui Gustaffson a fost plăcută, ar fi trebuit s-o vezi pe Lya după ce terminase. Acum încearcă să uite totul.

Asta, mă hotărîsem, era ceea ce o tulburase.

— Reunirea Finală, am continuat, nu poate fi mai groaznică decât amintirile acelea de pe Coşmar.

— Atunci, e în regulă. O să aranjez pentru mâine. Bineînţeles, o să vin şi eu. Nu vreau să risc să vi se întâmple ceva.

Am încuviinţat. Valcarenghi se ridică.

— Perfect, adăugă el. Până atunci, să ne gândim la lucruri mai interesante. Ai vreun plan pentru cină?

Am ajuns într-o imitaţie de restaurant shkeean, administrat de oameni, împreună cu Gourlay şi Laurie Blackburn. Am conversat mai mult generalităţi: sport, politică, arte, anecdote şi alte lucruri de astea. Cred că toată seara n-a existat nici o singură referire la shkeeni sau la Greeshka.

Când m-am întors în apartament, am găsit-o pe Lyanna aşteptându-mă. Era în pat şi citea un volum din bibliotecă, o carte de poezii de pe Vechiul Pământ. Ridică ochii, auzindu-mă.

— Bună, am rostit. Cum a fost plimbarea?

— Lungă. Un zâmbet îi înflori pe chipul palid, apoi dispăru. Am avut însă vreme să mă gândesc. La după-amiaza de astăzi, la ziua de ieri, la Membri... Şi la noi.

— La noi?

— Robb, mă iubeşti?

Pusese întrebarea pe un ton normal, însă cu un glas plin de curiozitate. Ca şi cum n-ar fi ştiut. Ca şi cum, într-adevăr n-ar fi ştiut.

M-am aşezat pe pat, i-am luat mâna şi am încercat să surâd.

— Desigur, am răspuns. Tu ştii asta, Lya.

— Da. Aşa este. Mă iubeşti, Robb, mă iubeşti cu adevărat. Atât cât poate iubi un om. Dar...

Se opri. Clătină din cap, închise cartea şi suspină:

— Dar suntem încă departe, Robb. Suntem încă departe.

— Nu înţeleg despre ce vorbeşti!?

— Despre după-amiaza de astăzi. Am fost atât de zăpăcită şi speriată. Nu eram sigură de ce şi atunci m-am gândit. Când i-am citit, Robb... eram acolo, cu Membrii, împărţindu-i pe ei şi dragostea lor. Realmente, eram acolo. Şi... nu mai voiam să ies. Nu voiam să-l părăsesc, Robb. Când am făcut-o, m-am simţit izolată, cu rădăcinile tăiate.

— E vina ta, am murmurat. Am încercat să-ţi vorbesc. Erai însă prea ocupată cu gânditul.

— Să vorbim? La ce este bun vorbitul? Bănuiesc că-i un fel de comunicare, dar *chiar aşa* să fie? Aşa crezusem şi eu, până nu mi-a fost educat Talentul. După aceea, cititul părea să fie adevărata comunicare, modul real în care poţi ajunge la altă persoană, la cineva ca tine. Acum însă nu mai ştiu. Membrii – când sunau din clopote– erau atât de *împreună*, Robb. Toţi erau legaţi. Aproape ca noi, atunci când facem dragoste. Şi, de asemenea, se iubeau unul pe celălalt. Ne iubeau şi pe noi, extraordinar de intens... Am simţit... nu ştiu. Dar Gustaffson mă iubeşte la fel de mult ca tine. Nu... Mă iubeşte mai mult.

Era palidă când a rostit cuvintele astea, cu ochii largi, pierduţi şi singuri. Am simţit un fior brusc, ca un vânt rece, suflându-mi prin suflet. N-am spus nimic. Am privit-o şi mi-am umezit buzele. Şi am sângerat.

Cred că mi-a zărit durerea din ochi. Sau a citit-o. S-a întins şi mi-a mângâiat mâna.

— Robb, te rog... Nu vreau să te fac să suferi. Nu eşti numai tu. Este vorba de noi toţi. Ce avem *noi*, în comparaţie cu *ei*?

— Nu ştiu despre ce vorbeşti, Lya.

Jumătate din mine voia să plângă în hohote. Cealaltă jumătate dorea să urle. Le-am înfrânat pe amândouă şi mi-am păstrat glasul potolit. Pe dinăuntru însă nu eram potolit, nu eram deloc potolit.

— Mă iubeşti, Robb?

Din nou. Visătoare.

— Da!

Aprig. O provocare.

— Ce înseamnă asta? întrebă ea.

— Ştii şi tu ce înseamnă. La naiba, Lya, *gândeşte-te!* Aminteşte-ţi tot ce am avut, tot ce am împărţit împreună. *Asta* înseamnă dragostea, Lya. Asta! Noi suntem cei norocoşi, îţi aduci aminte? Ai spus-o chiar tu. Normalii au doar atingerea, glasul, apoi înapoi în beznă lor. Abia se pot găsi unul pe celălalt. Sunt singuri. Totdeauna! Orbecăie... Încearcă, mereu şi mereu, să evadeze din izolarea lor, dar eşuează mereu Nu însă şi noi. Noi am găsit calea, ne cunoaştem unul pe celălalt atât cât va putea vreodată un om să-l cunoască pe un altul. Nu există nimic care nu ţi-aş spune sau nu aş împărţi cu tine. Am spus asta şi-nainte şi ştii că-i adevărat, o poţi citi în mine. *Asta-i dragostea,* la dracu'! *Nu-i aşa?*

— Nu ştiu, răspunse ea cu un glas trist şi înăbuşit.

Fără nici un zgomot, fără un suspin măcar, începu să plângă. Şi, în vreme ce lacrimile îi şiroiau pe obraji, porni să vorbească:

— Poate că da - asta înseamnă dragoste. Aşa am crezut şi eu, întotdeauna. Acum însă nu mai ştiu. Dacă ceea ce există între noi doi este dragoste, atunci cum se numeşte ceea ce am simţit azi după-amiază, ceea ce am atins şi am împărtăşit? Oh, Robb, şi eu te iubesc! Ştii doar. Încerc să împart cu tine. Vreau să împart ceea ce citesc, ceea ce simt. Dar nu pot. Nu suntem legaţi. Nu te pot face să înţelegi. Eu sunt aici, tu eşti acolo, ne putem atinge, putem face dragoste şi putem vorbi, însă tot nu suntem laolaltă. Înţelegi? Înţelegi? Sunt singură. Iar în după-amiaza aceasta, *n-am mai fost.*

— Nu eşti singură, la dracu', am izbucnit brusc. Sunt aici. I-am strâns mâinile. Simţi? Auzi? Nu eşti singură!

— Vezi că nu-nţelegi? clătină ea din cap. Şi n-am cum să te fac să înţelegi. Ai spus că ne cunoaştem unul pe celălalt atât cât un om poate cunoaşte un altul. Ai dreptate. Dar cât de mult se pot cunoaşte oamenii între ei? Nu sunt, de fapt, cu toţii izolaţi? Fiecare, singur, într-un univers imens, întunecat şi pustiu? Ne păcălim pe noi înşişi, când ne gândim că acolo mai există cineva . Sfârşitul, sfârşitul rece şi însingurat ne găseşte numai pe noi, singuri, în beznă. Eşti acolo, Robb? Cum pot eu să ştiu? Vei muri cu mine, Robb? Şi atunci, vom fi împreună? *Acum,* suntem împreună? Spui că suntem mai norocoşi decât Normalii. Am zis-o şi eu. Ei au doar atingerea şi glasul, nu-i aşa? De câte ori am repetat citatul ăssta? Dar *noi* ce avem? Atingerea şi, poate, două glasuri. Nu ajunge. Mi-e frică. Mi s-a făcut frică.

Începu să suspine. Instinctiv, m-am întins, am cuprins-o în braţe şi am mângâiat-o. Am rămas tăcuţi, în timp ce ea plângea la pieptul meu. Am citit-o iute şi i-am zărit durerea, singurătatea, foamea, toate învolburate într-o furtună întunecată de spaimă. Şi, deşi o atingeam, o mângâiam şi-i şopteam – mereu şi mereu – că va fi bine, că eram cu ea, că nu era singură, ştiam că nu va fi îndeajuns. Între noi apăruse brusc o prăpastie, un hău întunecat ce creştea întruna, iar eu nu mă pricepeam să clădesc o punte. Lya, Lya mea plângea şi avea nevoie de mine, eu la rându-mi aveam nevoie de ea, însă n-o puteam ajunge.

Atunci mi-am dat seama că plângeam.

Am stat îmbrăţişaţi, în tăcere, aproape o oră. În cele din urmă, lacrimile au secat. Lya şi-a lipit trupul de mine, atât de strâns încât abia mai puteam respira şi eu i-am răspuns îmbrăţişării.

— Robb, şopti ea. Ai spus... ai spus că noi, într-adevăr, ne cunoaştem unul pe celălalt. Ai repetat mereu lucrul acesta. Şi, uneori, spui că eu sunt *exact* ceea ce-ţi trebuie, că sunt perfectă.

Am încuviinţat, dorind să cred.

— Aşa este.

— Nu, făcu ea, poticnindu-se, silind cuvântul, luptându-se să-l pronunţe. Nu este *aşa.* Te citesc, da. Aud cuvintele cum ţi se învârt în cap, atunci când formezi o frază înainte de a o rosti. Te aud cum te dispreţuieşti, când faci vreo prostie. Şi-ţi văd amintirile, unele amintiri, retrăindu-le împreună cu tine. Toate sunt însă suprafaţa, Robb, vârful aisbergului. Dedesubt e mult mai mult din *tine.* Jumătăţi de gânduri ce plutesc şi pe care nu le pot prinde. Emoţii ce nu le ştiu denumi. Pasiuni pe care ţi le înfrânezi şi amintiri de care nici tu nu mai ai habar. Uneori pot ajunge la nivelul acesta. Uneori... Dacă mă lupt până la epuizare. Când ajung însă acolo, ştiu – *ştiu* – că dedesubt există un *alt* nivel. Şi altul, şi altul, mai jos, tot mai jos. Nu le pot ajunge, Robb, deşi fac parte din tine. Nu te cunosc. Nu te pot cunoaşte. Nici chiar tu nu te poţi cunoaşte, înţelegi? Cât despre mine - tu mă cunoşti? Nu. Ba chiar mai puţin. Ştii ceea ce-ţi spun eu şi eu îţi spun adevărul, dar poate că nu pe tot. Îmi citeşti emoţiile, sentimentele superficiale – durerea unui deget lovit, un fulger de enervare, plăcerea pe care o simt când facem dragoste. Asta

înseamnă că mă cunoşti? Dar nivelurile şi subnivelurile *mele*? Dar lucrurile pe care nici eu nu le ştiu? Le cunoşti *tu*? Cum, Robb? Cum?

Clătină din nou din cap, cu gestul acela aparte pe care îl făcea de câte ori era nedumerită.

— Totuşi, spui că sunt perfectă şi că mă iubeşti. Sunt exact ceea ce-ţi trebuie. Dar *sunt* oare? Robb, *eu îţi citesc gândurile*. Ştiu când vrei să fiu sexy, aşa că sunt sexy. Văd ce te frământă şi te pot ajuta. Ştiu când vrei să fiu serioasă şi când să glumesc. Ştiu de asemenea ce glume să fac. Niciodată ironii, nu-ţi place să răneşti oamenii sau să-i vezi răniţi. Tu râzi *cu* oamenii, nu râzi *de* ei, iar eu râd cu tine şi te iubesc pentru gusturile tale. Ştiu când vrei să vorbesc şi când să tac. Ştiu când vrei să fiu tigroaica ta cea mândră, telepata ta extraordinară şi când doreşti să fiu o fetiţă neajutorată ce-şi caută adăpost în braţele tale. Şi *sunt* toate astea, Robb, pentru că tu vrei aşa, pentru că te iubesc, pentru că simt bucuria din mintea ta la fiecare lucru pe care îl fac *aşa cum doreşti tu*. Nu plănuiesc niciodată să fac aşa, dar se întâmplă. Nu-mi păsa şi nu-mi pasă. În majoritatea timpului, nu eram nici măcar conştientă. Şi tu faci acelaşi lucru. Te-am citit. Nu poţi însă citi ca mine, aşa încât, uneori, ghiceşti greşit – eşti spiritual atunci când aş dori o înţelegere tăcută sau te joci de-a masculul feroce când eu am vrut un băieţel pe care să-l alint. Totuşi de cele mai multe ori ghiceşti corect. Şi, în plus, *încerci*, încerci în permanenţă.

Eşti însă *tu*, într-adevăr? Sunt *eu*, într-adevăr? Ce s-ar fi întâmplat dacă nu eram perfectă, dacă eram eu însămi, cu toate greşelile mele şi cu lucrurile care ţie nu ţi-ar place să le fac? *Atunci*, m-ai fi iubit? Nu ştiu. Gustaffson şi Kamenz ar fi făcut-o însă. Asta ştiu, Robb. Am văzut-o. Pe *ei* îi cunosc. Nivelurile lor... au dispărut. Pe ei îi *CUNOSC* şi, dacă mă întorc, pot împărţi cu ei mai mult decât cu tine. Cred de asemenea că şi ei mă cunosc, îmi ştiu adevărata fiinţă. Şi mă iubesc. Înţelegi? *Înţelegi*?

Dacă înţelegeam? Nu ştiu. Eram zăpăcit. Aş fi iubit-o pe Lya dacă ar fi fost "ea însăşi"? Dar ce însemna "ea însăşi"? Cum putea fi diferită de Lya pe care o ştiam? Credeam că am iubit-o şi o voi iubi întotdeauna... dar dacă adevărata Lya nu era Lya mea? *Ce* iubeam eu? Conceptul abstract şi ciudat al unei fiinţe omeneşti, sau trupul, glasul şi personalitatea pe care le consideram Lya? Nu ştiam. Nu ştiam cine era Lya sau cine eram eu sau ce naiba însemnau toate astea. Mi-era teamă. Poate că nu putusem simţi ce simţise ea în după-amiaza aceea. Ştiam însă ce simţise atunci. Eram singur şi aveam nevoie de cineva.

— Lya, i-am spus. Lya, să încercăm. Nu trebuie să renunţăm. Putem ajunge unul la celălalt. Există o cale, calea noastră. Am mai făcut asta. Vino, Lya, vino cu mine, vino la mine.

În timp ce vorbeam, am dezbrăcat-o şi ea mi-a răspuns, iar mâinile ei mi s-au alăturat. Când am rămas goi, am început s-o mângâi încetişor şi ea pe mine. Minţile noastre s-au întins una spre cealaltă. S-au atins şi au căutat ca niciodată până atunci. O puteam simţi, înlăuntrul capului meu, scormonind. Adânc, şi mai adânc. În jos. M-am deschis înspre ea, mi-am predat toate secretele mărunte pe care le ţineam ascunse, i-am dezvăluit tot ceea ce-mi puteam aminti, succesele şi ruşinile, clipele frumoase şi durerile, momentele când rănisem pe cineva, clipele când fusesem rănit, plânsetele de unul singur, temerile pe care nu voiam să le recunosc, prejudecăţile cu care luptasem, mândriile pe care le învinsesem, păcatele prosteşti ale adolescenţei. Toate. Totul. Nu am îngropat nimic. Nu am ascuns nimic. M-am dat cu totul ei, Lyei, Lyei *mele*. Trebuia să mă cunoască.

Şi ea, de asemenea, mi s-a oferit. Mintea îi era o pădure prin care rătăceam, vânând frânturi de emoţii: teama, nevoia şi deasupra lor dragostea, lucrurile mai palide dedesubt, sentimentele pe jumătate formate, afundate adânc în desişuri. Nu am Talentul Lyei, citesc doar sentimente, nu şi gânduri. Atunci însă am citit gânduri pentru prima şi ultima dată, gânduri cu care mă împroşca pentru că nu le mai văzusem niciodată până atunci. Nu le puteam descifra pe toate, însă cu multe am reuşit.

Odată cu mintea, se deschise şi trupul ei. Am pătruns-o şi am fost laolaltă, un singur trup, minţi îngemănate, atât cât se pot uni două fiinţe omeneşti. Am simţit plăcerea inundându-mă cu valuri uriaşe şi măreţe, plăcerea mea, plăcerea ei, amândouă laolaltă, clădindu-se una pe cealaltă şi am plutit o eternitate pe creasta talazului ce se apropia de un ţărm îndepărtat. În cele din urmă, când se izbi de plaja aceea, amândoi am juisat şi pentru o clipă – o frântură de clipă – n-am putut spune care orgasm era al ei şi care al meu.

Apoi însă a trecut. Zăceam cu trupurile unite, pe pat. Sublumina stelelor. Nu era însă un pat, ci plaja - plaja întinsă şi întunecată, iar deasupra nu exista nici o stea. Un gând m-a atins uşor, un gând care nu-mi aparţinea.

Gândul Lyei. Suntem pe o câmpie, gândea ea, şi am văzut că avea dreptate. Valurile care ne aduseseră aici dispăruseră. Rămăsese o câmpie uriaşă şi întunecată ce se întindea în toate direcţiile, cu forme vagi mişcându-se la orizont. *Suntem aici ca pe o câmpie întunecoasă,* gândi Lya. Atunci mi-am dat seama ce erau formele acelea şi ce poezie citise ea.

Am adormit amândoi.

M-am trezit, singur.

Camera era cufundată în întuneric. Lya dormea ghemuită în celălalt capăt al patului. Era devreme, probabil înaintea zorilor. Nu puteam fi însă sigur. Mă simţeam agitat.

M-am ridicat şi m-am îmbrăcat în linişte. Încercam nevoia să mă plimb, să mă gândesc, să pun lucrurile cap la cap. Unde s-o fac?

Îmbrăcându-mi tunica, am simţit în buzunar o cheie. Mi-am adus aminte: cabinetul lui Valcarenghi. La ora asta trebuia să fie pustiu. Poate că priveliştea m-ar fi ajutat să-mi adun gândurile.

Am ieşit, am căutat liftul şi am ţâşnit în sus, în sus, tot mai sus spre vârful Turnului, apexul de oţel al provocării adresate de om shkeenilor. Cabinetul era în întuneric, mobilele distingându-se ca nişte umbre negre. Se zărea doar lumina stelelor. Shkea este mai apropiată de centrul galaxiei decât Vechiul Pământ sau Baldurul. Stelele alcătuiesc un covor strălucitor pe cerul nopţii. Unele sunt foarte apropiate şi ard ca nişte focuri roşii sau alb-albastre pe fundalul întunecat. În biroul lui Valcarenghi, toţi pereţii erau din sticlă. M-am îndreptat spre unul şi am privit afară. Nu gândeam, doar simţeam. Mi-era frig şi mă simţeam mic şi pierdut.

Apoi, înapoia mea, o voce moale a rostit "bună". Abia am auzit-o.

M-am întors de la fereastră, însă din ceilalţi pereţi m-au întâmpinat stelele. Într-unul din scaunele joase, învăluită în umbre, stătea Laurie Blackburn.

— Bună, i-am răspuns. N-am vrut să deranjez. Credeam că nu mai este nimeni pe-aici.

Ea zâmbi. Un zâmbet deschis pe o figură deschisă, lipsit însă de ironie. Părul îi cădea în valuri roşcate peste umeri şi era îmbrăcată în ceva lung şi transparent. Prin falduri îi zăream liniile dulci şi nu făcu nici un efort să le ascundă.

— Vin adeseori aici, spuse ea. De obicei, noaptea, când Dino doarme. Este un loc unde te poţi gândi.

— Da, am răspuns surâzând. Aşa cred şi eu.

— Stelele sunt frumoase, nu-i aşa?

— Da.

— Îmi plac şi mie. Eu... Ezită, apoi se sculă şi se îndreptă spre mine. O iubeşti pe Lya?

O întrebare ca un ciocan. Mai ales într-un asemenea moment. Cred însă că am reacţionat bine. Mintea îmi rămăsese tot la discuţia cu Lya.

— Da, am încuviinţat. Foarte mult. De ce?

Stătea chiar lângă mine, privindu-mi chipul şi dincolo de el, spre stele.

— Nu ştiu. Uneori mă gândesc la dragoste. Ştii, îl iubesc pe Dino. A sosit aici acum două luni, aşa că n-am avut prea mult timp ca să ne cunoaştem. Eu însă îl iubesc deja. N-am mai întâlnit pe nimeni ca el. E bun şi drăguţ şi se descurcă în orice. Nu l-am văzut să nu reuşească în orice ar fi încercat. Totuşi, nu pare forţat, ca unii bărbaţi. Câştigă cu atâta uşurinţă... Crede mult în el şi asta e atrăgător. Mi-a dat orice i-am cerut, orice.

Am citit-o, i-am văzut dragostea şi îngrijorarea şi am ghicit:

— Cu excepţia lui însuşi.

Mă privi surprinsă, apoi zâmbi:

— Am uitat, eşti un Talent. Bineînţeles că ştii. Ai dreptate... Nu ştiu ce mă îngrijorează. Dino e atât de perfect... I-am spus... în sfârşit - totul. Totul despre mine şi despre viaţa mea. Ascultă şi înţelege. Este mereu receptiv, este acolo când am nevoie de el. Dar...

— E o relaţie univalentă, am întrerupt-o.

Era o afirmaţie. Ştiam.

Ea încuviinţă.

— Nu că ar avea secrete. Nu are. Mi-ar răspunde la orice întrebare. Răspunsurile totuşi nu înseamnă nimic. Îl întreb ce anume îl sperie şi el îmi răspunde că nimic şi mă face să-l cred. E foarte raţional, calm. Nu se enervează şi nu s-a enervat niciodată. Nu urăşte oamenii, - crede că ura este un lucru rău. N-a simţit niciodată durere sau, cel puţin, aşa *afirmă.* Mă refer la durere sufletească. Cu toate astea, mă înţelege când îi povestesc despre viaţa mea. Odată mi-a spus că defectul lui cel mai mare era lenevia. Dar nu este deloc leneş, ştiu asta. Să fie chiar atât de perfect? Îmi spune că este întotdeauna sigur pe el pentru că *ştie* că este bun, dar zâmbeşte când o declară, astfel că nu-l pot acuza nici măcar de îngâmfare. Afirmă că crede în Dumnezeu, dar evită subiectul ăsta. Dacă încerci să-i vorbeşti serios, te ascultă cu răbdare sau glumeşte, sau schimbă firul discuţiei. Spune că mă iubeşte, însă...

Am încuviinţat. Ştiam ce avea să urmeze.

Aşa s-a şi întâmplat. Mă privi cu ochi rugători.

— Eşti un Talent. L-ai citit, nu-i aşa? Spune-mi. Te rog, spune-mi!

O citeam. Vedeam cât de mult avea nevoie să ştie, câte griji şi probleme îşi făcea, cât de mult iubea. Nu o puteam minţi. Totuşi, îmi venea greu să-i dau răspunsul care îl aveam.

— L-am citit, am răspuns încet, prevăzător, măsurându-mi cuvintele ca pe nişte elixire preţioase. Te-am citit şi pe tine. Ţi-am văzut dragostea din prima seară, când am cinat împreună.

— Şi Dino?

Vorbele mi s-au poticnit în gât.

— El e... ciudat. Aşa a zis Lyá, odată. Îi pot citi cu destulă uşurinţă emoţiile superficiale. Sub ele însă, nimic. Este extrem de bine închis, înzidit. Am senzaţia că singurele sale sentimente sunt cele pe care... îşi *permite* să le simtă. I-am citit încrederea, plăcerea. Am văzut şi îngrijorare în el, dar niciodată teama adevărată. Este foarte afectiv faţă de tine, protector. Îi place să se simtă protector.

— Asta-i tot?

Cu o speranţă care te durea.

— Mă tem că da. E înzidit, Laurie. Are nevoie numai de el, numai de persoana lui. Dacă în sufletul lui există iubire, atunci este înapoia acestui zid, ascunsă. Eu n-o pot citi. Se gândeşte mult la tine, Laurie. Dragostea însă este... altceva. E mai puternică, uneori iraţională şi vine în torente neaşteptate. Dino nu-i aşa sau, cel puţin, nu era când l-am citit eu.

— Închis, repetă ea. Este închis faţă de mine. Eu m-am deschis cu totul spre el, dar el n-a făcut-o. Mi-era întotdeauna teamă... chiar când eram împreună, simţeam uneori că de fapt el nu era acolo...

Suspină. I-am citit disperarea, singurătatea nesfârşită. Nu ştia ce să facă.

— Plângi dacă vrei, am rostit prosteşte. Uneori ajută. Ştiu asta. Am plâns destul la vremea mea.

Ea nu plânse. Mă privi şi surâse.

— Nu, îmi răspunse. Nu pot. Dino m-a învăţat să nu plâng niciodată. Spune că lacrimile nu rezolvă nimic.

O filozofie tristă. Poate că într-adevăr lacrimile nu rezolvă nimic, dar ele fac parte din fiinţa omenească. Am vrut să-i spun asta, însă m-am trezit zâmbindu-i.

Ea ridică privirea.

— Tu plângi, pronunţă deodată cu o voce ciudat de încântată. Ce interesant! Într-un fel, depăşeşte orice am auzit vreodată de la Dino. Îţi mulţumesc, Robb. Îţi mulţumesc.

Se ridică pe vârfuri şi mă privi, aşteptând. Puteam citi ceea ce aştepta. Am prins-o şi am sărutat-o, iar ea s-a lipit strâns cu trupul de mine. Şi, în tot acest timp, m-am gândit la Lya, spunându-mi că ei nu i-ar păsa, că ar fi mândră de mine, că ar înţelege.

După aceea, am rămas singur în cabinet, privind revărsatul zorilor. Eram extenuat, totuşi mulţumit, într-un fel. Lumina ce se înălţa deasupra orizontului alerga după umbrele dinaintea ei şi deodată toate temerile ce-mi apăruseră atât de ameninţătoare în cursul nopţii, părură prosteşti, lipsite de sens. Eu şi cu Lya, m-am gândit, am ridicat o punte peste prăpastie. Indiferent ce ar fi fost, ne-am descurcat şi, astăzi, împreună, vom soluţiona şi problema Greeshka. Cu aceeaşi uşurinţă.

Când m-am întors în apartamentul nostru, Lya dispăruse.

— Am găsit aerocarul în mijlocul Oraşului shkeean, spuse Valcarenghi.

Era calm, exact, convingător. Glasul lui îmi transmitea, fără vorbe, că nu aveam motiv să-mi fac griji.

— Am trimis oameni s-o caute, totuşi Oraşul este mare. Ai vreo idee unde s-ar fi putut duce?

— Nu, am răspuns amorţit. Nu tocmai. Poate să vadă alţi Membri. Părea... mă rog, aproape obsedată de ei. Nu ştiu.

— Nu-i nimic, avem o forţă poliţienească foarte bună. Sunt convins că o vom găsi. Însă s-ar putea să dureze. V-aţi certat?

— Da. Nu. Într-un fel, deşi n-a fost o ceartă adevărată. A fost ceva ciudat.

— Înţeleg, făcu el, deşi eram convins că nu pricepuse nimic. Laurie mi-a spus că astă noapte ai venit, singur, în vârf.

— Da. Aveam nevoie să mă gândesc.

— Perfect, spuse Valcarenghi. Să presupunem că Lya s-a trezit şi a vrut şi ea să se gândească. Tu ai venit aici, sus. Ea s-a dus să se plimbe. Poate că voia o zi de pauză, în care să rătăcească prin Oraşul shkeean. A făcut ceva în genul ăsta şi ieri, nu-i aşa?

— Da.

— Aşa că, o face din nou. Nu-i nici o problemă. Cu siguranţă că până la cină este înapoi, zâmbi el.

— Atunci, de ce a plecat fără să-mi spună? Sau de ce n-a lăsat o notiţă sau *altceva*?

— Nu ştiu. Nu-i ceva foarte important.

Chiar nu era, ? *Nu era*? Stăteam în scaun,

cu capul în palme, cu faţa crispată şi transpiram. Brusc, mi s-a făcut foarte frică de ceea ce nu ştiam. Îmi spuneam că n-ar fi trebuit să o las singură. În vreme ce eram sus cu Laurie, Lyanna s-a trezit singură într-o cameră întunecoasă şi... şi... şi *ce*? Şi... a plecat.

— Între timp, însă, continuă Valcarenghi, avem altele de făcut. Am aranjat vizita la peşteri.

L-am privit neîncrezător.

— Peşterile? Nu pot merge acolo, nu acum - nu singur.

Suspină adânc, a exasperare.

— Haide, Robb. Nu e sfârşitul lumii. Lya n-o să păţească nimic. Pare o fată perfect normală şi sunt sigur că-şi poate purta şi singură de grijă. Aşa e?

Am încuviinţat.

— Până atunci ne vom ocupa de peşteri. Vreau să terminăm cu problema asta.

— N-o să facem nimic, am protestat eu. Fără Lya n-o să facem nimic. Ea este Talentul major. Eu... eu citesc doar emoţii. Nu pot pătrunde în adânc, aşa cum face ea. N-o să pot face nimic.

— Poate că nu, ridică el din umeri. Excursia este însă aranjată şi n-avem nimic de pierdut. Oricând putem face altă vizită după ce se întoarce Lya. În plus, o să-ţi facă bine, o să-ţi mai alunge gândurile. În momentul de faţă, nu poţi face nimic pentru Lya. I-am pus pe toţi oamenii disponibili s-o caute, iar dacă ei n-o vor putea găsi, tu nici atât. Aşa că, n-are nici un rost să te mai gândeşti la asta. Acţionează, menţine-te ocupat.

Se întoarse, pornind către lift.

— Haide. Ne aşteaptă un aerocar. Vine şi Neise.

L-am ascultat. N-aveam chef să mă ocup de problemele shkeenilor, dar argumentele administratorului erau pline de bun simţ. Pe lângă asta, mă angajase pe mine şi pe Lyanna şi aveam încă obligaţii faţă de el. M-am gândit că, oricum, puteam încerca.

În timpul zborului, Valcarenghi a stat în faţă cu pilotul, un sergent de poliţie masiv, cu chip parcă dăltuit în piatră. Alesese de această dată un aerocar al poliţiei, pentru a putea fi în legătură cu cei aflaţi în căutarea Lyei. Gourlay şi cu mine stăteam pe locurile din spate. Adjunctul desfăşurase o hartă uriaşă şi-mi explica despre peşterile Reunirii Finale.

— În teorie peşterile sunt locul de origine al lui Greeshka, spuse el. Lucrul este probabil adevărat - are sens. Greeshka sunt mult mai mari aici. O să vezi... Peşterile străpung peste tot colinele, departe de Oraşul shkeean, acolo unde ţinutul devine mai sălbatic. Pur şi simplu, este un fagure. Greeshka se găseşte în *toate* peşterile. Cel puţin, aşa am auzit. În câte am fost eu, Greeshka exista într-adevăr, şi ca atare, cred ce se spune despre celelalte. Oraşul, oraşul sfânt, se pare că a fost construit *tocmai* datorită peşterilor. Shkeenii vin de pe întregul continent pentru Reunirea Finală. Aici, aceasta este regiunea peşterilor.

Luă un creion şi făcu un cerc mare, roşu, aproape de centrul hărţii. Pentru mine nu avea nici un sens. Harta mă zdrobise. Nu-mi dădusem seama că Oraşul shkeean era *atât* de întins. Cum dracu' puteau găsi pe cineva care nu voia să fie găsit?

Valcarenghi se întoarse către noi.

— Peştera la care vom merge este una mare, aşa cum sunt majoritatea. Am mai vizitat-o. Ştii, nu există nici o formalitate în legătură cu Reunirea Finală. Shkeenii aleg o peşteră, intră în ea şi se aşează peste Greeshka. Folosesc orice intrare li se pare potrivită. Unele dintre ele nu sunt mai mari decât un canal de drenaj, dar dacă intri suficient de mult, se spune că vei da peste un Greeshka, ce stă pulsând în întuneric. Peşterile cele mai mari sunt iluminate cu torţe, ca Sala Mare, dar sunt doar simple ornamente. N-au nici un rol în Reunire.

— Înţeleg că mergem la una din acestea? am întrebat eu.

— Exact, încuviinţă Valcarenghi. M-am gândit că ai vrea să vezi cum arată un Greeshka matur. Nu-i încântător, dar e educativ. Aşa încât, avem nevoie de lumină.

Gourlay îşi reluă explicaţiile, însă nu l-am mai ascultat. Simţeam că ştiu destule despre shkeeni şi despre Greeshka şi continuam să fiu îngrijorat în legătură cu Lyanna. După un timp, Gourlay termină şi restul zborului se desfăşură în tăcere. Am mers mai mult decât o făcusem vreodată. Până şi Turnul – farul nostru de oţel strălucitor – fusese înghiţit de colinele dinapoi.

Terenul devenea tot mai sălbatic, stâncos şi părăginit, iar colinele ajunseseră nişte deluşoare înalte. Domurile continuau, iar shkeenii se vedeau la tot pasul. M-am gândit că Lya putea fi undeva pe aici, pe jos, pierdută printre milioanele de băştinaşi. Ce căuta? La ce se gândea?

În cele din urmă ne-am oprit într-o vale împădurită, între două dealuri masive şi stâncoase. Până şi aici existau shkeeni, domurile din cărămidă roşie ridicându-se sub

copacii cioturoşi. Nu mi-a fost deloc greu să zăresc peştera. Se găsea la jumătatea unei pante, un gol întunecat în faţa stâncii, cu un drum colbuit ce şerpuia până acolo.

Am asolizat în vale şi am început urcuşul. Gourlay parcurgea distanţa cu paşi mari şi caraghioşi, în timp ce Valcarenghi se mişca cu o graţie şi uşurinţă lipsite de oboseală, iar poliţistul înainta regulat. Eu eram ultimul. M-am târît cu greu şi când am ajuns la gura peşterii mă simţeam dărâmat.

Dacă mă aşteptasem la picturi rupestre, un altar, sau vreun templu natural, mă întâmpina o dezamăgire. Era o peşteră obişnuită, cu pereţi de stâncă jilavi, tavan jos şi un aer rece şi umed. Mai rece decât în restul Shkei şi mai puţin prăfos, dar atât. Prin stâncă fusese săpat un coridor lung şi şerpuit, suficient de larg pentru a merge toţi patru, unul lângă altul, totuşi scund, obligându-l pe Gourlay să se cocârjeze. În pereţi, la intervale regulate, erau fixate torţe, însă doar una din patru era aprinsă. Ardeau cu un fum uleios ce părea că se lipeşte de plafon şi coboară în adâncurile dinaintea noastră. Mă întrebam ce anume îl aspira.

După zece minute de mers pe o pantă abia înclinată, coridorul ne aduse într-o sală înaltă şi puternic luminată, cu un tavan stâncos, pătat de fumul torţelor. În sală se afla Greeshka.

Avea culoarea roşu-cafeniu închis, ca sângele închegat, cu stacojiul strălucitor, aproape transparent, al creaturilor ce se găseau pe ţestele Membrilor. De asemenea, pe corpul imens existau şi nişte pete negre, aidoma unor arsuri sau urme de funingine. Abia puteam zări peretele îndepărtat al peşterii; Greeshka era uriaş şi se înălţa deasupra noastră, aşa încât între el şi plafon rămânea doar o crăpătură. La jumătatea sălii însă, cobora abrupt ca un deal gelatinos, oprindu-se la vreo şapte-opt metri de locul unde ne aflam. Între noi şi corpul său se întindea o pădure de fuioare roşii, atârnând şi mişcându-se, un păienjeniş viu de ţesut ce ajungea aproape lângă feţele noastre.

Pulsa. Ca un organism. Până şi firişoarele se dilatau şi se contractau, mişcându-se după un ritm tăcut, acelaşi cu al uriaşului Greeshka din spatele lor.

Stomacul mi s-a revoltat, totuşi însoţitorii mei erau calmi. Mai văzuseră spectacolul.

— Vino, rosti Valcarenghi, aprinzând lanterna adusă pentru a spori lumina torţelor.

Deformându-se prin păienjenişul pulsator, razele dădeau iluzia unui codru straniu şi bântuit. Valcarenghi păşi înainte prin acea pădure. Încetişor. Mişcând lanterna şi îndepărtând firele Greeshka.

Gourlay îl urmă, dar eu m-am tras îndărăt. Administratorul privi în urmă şi zâmbi:

— Nu te teme. Greeshka are nevoie de ore întregi până se ataşează, şi se îndepărtează cu uşurinţă. Nu te apucă dacă treci prin el.

Mi-am adunat curajul, m-am întins şi am atins unul dintre firişoarele vii. Era moale, umed şi părea nitel lunecos. Atât. Ceda cu uşurinţă. Am păşit prin el, întinzând braţele înaintea mea, dând la o parte păienjenişul pentru a-mi croi drum. Poliţistul mă urma tăcut.

Am ajuns de cealaltă parte a fuioarelor, la poalele uriaşului Greeshka. Valcarenghi îl studie, apoi îmi indică cu lanterna:

— Uită-te. Reunirea Finală.

Am privit. Lanterna arunca o pată de lumină în jurul uneia dintre petele întunecate - o discordanţă pe colosul roşu. M-am uitat mai atent. Acolo se găsea un cap. Exact în centrul petei întunecate. I se zărea doar chipul, dar şi acela acoperit de o peliculă roşie, subţire. Trăsăturile erau însă de inconfundabile. Un shkeen bătrân, zbârcit, cu ochii mari şi închişi. Dar zâmbind. Zâmbind!

M-am apropiat. Ceva mai jos şi înspre dreapta, din masa gelatinoasă ieşeau vârfurile câtorva degete. Asta era tot. Cea mai mare parte a corpului dispăruse deja, afundat în Greeshka, dizolvat sau dizolvându-se. Bătrânul shkeen era mort şi parazitul îi digera trupul.

— Fiecare pată neagră este o Reunire recentă, rosti Valcarenghi mişcând lanterna în cercuri. Desigur, petele pălesc cu timpul. Încetişor, Greeshka creşte. Peste o sută de ani va umple sala asta şi va porni în sus, pe coridor.

Înapoia noastră se auzi un zgomot. M-am întors. Cineva venea prin păienjeniş.

Ajunse lângă noi şi ne zâmbi. O bătrână shkeenă, goală, cu sânii atârnându-i până la brâu. Membră, desigur. Greeshka îi acoperea majoritatea craniului şi cobora mai jos decât sânii. Era încă strălucitor şi transparent, după vremea petrecută la soare. Puteai vedea prin el, acolo unde mânca pielea de pe spatele femeii.

— O candidată la Reunirea Finală, spuse Gourlay.

— E o peşteră foarte populară, adăugă sardonic Valcarenghi.

Femeia nu ne vorbi şi nici noi nu am făcut-o. Zâmbind, trecu mai departe şi se aşeză pe Greeshka.

Micul Greeshka, cel aflat pe spatele ei, păru aproape că se dizolvă în momentul contactului, topindu-se în masa creaturii din peşteră, aşa încât femeia şi uriaşul Greeshka erau uniţi ca o singură flinţă. După aceea, nimic. Femeie închise ochii şi rămase lăniştită, părând adormită.

— Ce se întâmplă? am întrebat.

— Reunirea, răspunse Valcarenghi. Abia peste vreo oră îţi vei da seama, însă Greeshka a început chiar de acum să se închidă peste ea, înghiţind-o. Mi s-a spus că ar fi o reacţie la căldura trupului. Peste o zi va fi îngropată. Peste două... – şi indică cu lumina lanternei chipul pe jumătate dizolvat de deasupra.

— O poţi citi? se interesă Gourlay. Poate aflăm ceva.

— Perfect, am rostit, scârbit dar curios.

Mi-am deschis mintea şi atunci furtuna m-a izbit.

E greşit totuşi să-i spun furtună. Era imensă, copleşitoare, puternică şi arzătoare, orbindu-te şi înăbuşindu-te. În acelaşi timp, era calmă şi liniştitoare, o linişte mult mai violentă decât ura omenească. Emitea sunete dulci şi chemări de sirene, atrăgându-mă seducătoare şi învăluindu-mă în unde purpurii de plăcere. Mă umplea şi mă golea totodată. Şi, undeva, auzeam clopotele sunând, un cântec aspru de bronz, un cântec despre dragoste şi predare şi contopire, despre ce înseamnă să fii împreună, într-o frăţie, niciodată singur.

Furtună, da, furtună emoţională. Comparativ însă cu una obişnuită, era ca o supernovă pe lângă un uragan, iar violenţa ei era violenţa dragostei. Furtuna asta mă iubea şi mă dorea, clopotele ei îmi cântau despre dragoste, iar eu mă întindeam într-acolo, atingând-o, dorind să fiu cu ea, dorind să mă leg de ea, dorind să nu mai fiu niciodată singur. Şi, brusc, mă aflam din nou pe creasta valului, talazul de foc ce mă purta veşnic înspre stele, iar de data aceasta ştiam că elnu se va mai sparge, că acum nu voi mai rămâne singur pe câmpia întunecată.

Gândindu-mă la asta, mi-am amintit de Lya.

Atunci, deodată, am început să mă zbat, să lupt, să izbesc în oceanul absorbitor de iubire. Am fugit, am fugit, *am fugit, AM FUGIT*... am închis uşa minţii, i-am pus lacătul şi am lăsat furtuna să se izbească şi să se trântească de ea, în vreme ce o sprijineam şi o împingeam cu toate forţele. Cu toate astea, uşa începu să se îndoaie şi să troznească.

Am urlat. Uşa se izbi de perete şi furtuna se năpusti înăuntru, înghiţindu-mă şi târîndu-mă afară într-un vârtej. Am plutit în sus, către stelele reci, dar acestea nu mai erau deloc reci şi eu creşteam, creşteam, până când *eu* am fost stelele şi ele au fost eu, apoi am fost Reunirea şi, pentru o singură clipă, am fost universul.

Apoi nimic.

M-am trezit în camera mea, cu o durere de cap ce-mi spărgea ţeasta. Pe un scaun, Gourlay citea una din cărţile noastre. Ridică privirea când am gemut.

Pilulele Lyei contra migrenei erau tot pe noptieră. M-am grăbit să iau una, apoi m-am chinuit să mă scol în capul oaselor.

— Ai ceva? întrebă Gourlay.

— Mă doare capul, am rostit, frecându-mi fruntea.

Bubuia ca şi când ar fi vrut să explodeze. Mult mai rău decât atunci când citisem durerea Lyei.

— Ce s-a întâmplat? am articulat.

— Ne-ai speriat al dracului, se ridică el în picioare. Imediat după ce ai început să citeşti, ai început să tremuri. Apoi ai mers drept spre nenorocitul ăla de Greeshka şi ai urlat. Dino şi cu sergentul au trebuit să te tragă afară. Păşeai drept în creatura aia şi te afundaseşi până la genunchi. Tot timpul, convulsionându-te. Groaznic. Dino te-a pocnit, te-a ameţit bine.

Clătină din cap şi se îndreptă spre uşă.

— Unde pleci? l-am întrebat.

— Să mă culc. Ai zăcut inconştient vreo opt ore. Dino m-a rugat să te veghez până îţi revii. Bun, ţi-ai revenit. Acum caută să te odihneşti şi eu o să fac acelaşi lucru. Vorbim mâine.

— Vreau să vorbim acum.

— E târziu, răspunse el şi închise uşa dormitorului.

I-am ascultat paşii îndepărtându-se şi sunt sigur că am auzit şi cheia răsucindu-se în uşa exterioară. În mod evident, cuiva îi era frică de Talente care dispar în noapte. N-aveam să plec nicăieri.

M-am ridicat şi am căutat ceva de băut. Exista nişte Veltaar rece. Am băut iute două pahare şi am luat o gustare frugală. Durerea de cap începuse să-mi treacă. M-am întors în dormitor, am stins lumina şi am deopacizat geamul, ca să pătrundă lumina stelelor. M-am întins şi am încercat să mă culc.

Nu puteam însă adormi; nu imediat. Se întâmplaseră prea multe. Trebuia să mă gândesc. Întâi, durerea de cap, îngrozitoarea durere de cap care îmi despica ţeasta. La fel ca a Lyei. Totuşi ea nu trecuse prin ceea ce tre-

Desen de Valentin Leonida

cusem eu. Sau trecuse? Lya era un Talent major, cu mult mai sensibilă decât mine şi cu un domeniu mai larg. Ar fi putut furtuna aceea emoţională să ajungă *atât* de departe, la o distanţă de atâţia kilometri? Târziu, în timpul nopţii, când oamenii şi shkeenii dormeau, iar gândurile le erau slabe? Poate... Şi poate că visele mele, pe jumătate amintite, reprezentau reflecţii palide a ceea ce simţise ea în timpul nopţii. Visele mele însă fuseseră plăcute. Deşteptatul mă deranja, trezirea nu amintirile.

De fapt, durerea de cap o căpătasem în timpul somnului? Sau când mă sculasem?

Ce naiba se întâmplase? Cine mă prinsese acolo, în peşteră şi mă trăsese spre el? Greeshka? Aşa trebuia să fie. Nici nu avusesem vreme să mă focalizez asupra femeii, aşa că Greeshka *trebuia* să fie. Lyanna spusese însă că Greeshka nu gândesc, nici măcare un "da-trăiesc"...

Totul se învârtea în jurul meu, întrebări despre întrebări despre întrebări, iar eu nu aveam nici un răspuns. Atunci am început să mă gândesc la Lya, să mă întreb unde se afla şi de ce mă părăsise. Trecuse şi ea prin aşa ceva? De ce n-o înţelesesem? Acum îi simţeam lipsa. Aveam nevoie de ea şi nu era lângă mine. Eram singur şi foarte conştient de acest lucru.

Am adormit.

Un întuneric lung şi în cele din urmă un vis pe care, în sfârşit, mi l-am reamintit. Revenisem pe câmpie, pe câmpia infinită şi cufundată în beznă, cu cerul el lipsit de stele şi cu formele negre în depărtare, câmpia despre care îmi vorbise de atâtea ori Lya. Constituia o imagine dintr-un poem favorit al ei. Eram singur, de-a pururi singur şi ştiam asta. Aşa era felul de a fi al lucrurilor. Eu reprezentam unica realitate din univers şi-mi era frig, foame şi teamă, iar formele înaintau spre mine, inumane şi de neoprit. Nu exista nimeni pe care să-l pot chema, nimeni către care să mă îndrept, nimeni care să-mi audă strigătele. Nu fusese nimeni, niciodată. Nu avea să fie nimeni, niciodată.

Apoi, a venit Lya.

A coborît din cerul fără stele, palidă, subţire şi fragilă şi s-a aşezat lângă mine. Şi-a îndepărtat cu palma părul de pe frunte, m-a privit cu ochi mari şi strălucitori şi mi-a zâmbit. În clipa aceea am ştiut că nu era un vis. Într-un fel, ea era cu mine. Am stat de vorbă.

Bună, Robb.

Lya? Bună, Lya. Unde eşti? M-ai părăsit.

Iartă-mă. A trebuit. Înţelege, Robb. Poţi să înţelegi. Nu mai vroiam să fiu aici, niciodată, în locul ăsta, în locul ăsta îngrozitor. Altfel aş fi fost, Robb. Bărbaţii sunt întotdeauna aici, însă doar pentru câteva clipe.

O atingere şi un glas?

Da, Robb. Apoi, din nou, beznă şi tăcere. Şi câmpia întunecată.

Amesteci două poezii, Lya. Dar nu-i nimic. Le ştii mai bine decât mine. Nu uiţi însă ceva? Partea de la început? "Iubire, să fim sinceri..."

Oh, Robb.

Unde te găseşti?

Sunt... peste tot. Dar cel mai mult într-o peşteră. Eram gata, Robb. Eram deja mult mai deschisă decât restul. Puteam sări peste Reunire şi Membri. Talentul meu mă obişnuise cu comuniunea. M-a acceptat.

Reunirea Finală?

Da.

Oh, Lya!

Robb. Te rog, vino lângă noi, vino lângă mine. Ştii, e atâta fericire! Pentru totdeauna, pe vecie, să aparţinem, să împărţim şi să fim împreună. Iubesc, Robb. Iubesc un miliard de miliarde de oameni şi-i cunosc pe toţi, mai bine decât te-am cunoscut vreodată pe tine, iar ei

mă cunosc cu tot ceea ce sunt eu, şi mă iubesc. Şi va dura de-a pururi. Eu. Noi. Reunirea. Ştii, sunt tot eu însă, în acelaşi timp, sunt şi ei. Şi ei sunt eu. Membrii, cititul, m-a deschis, iar Reunirea m-a chemat în fiecare noapte, pentru că mă iubea, înţelegi? Oh, Robb, vino cu noi, vino cu noi. Te iubesc.

'Reunirea. Adică, Greeshka. Te iubesc, Lya. Te rog, întoarce-te. Nu se poate să te fi absorbit încă. Spune-mi, unde te afli? Vin la tine.

Da, vino la mine. Vino oriunde, Robb. Greeshka este unul singur, toate peşterile comunică pe sub coline, micii Greeshka sunt, toţi, parte din Reunire. Vino şi mi te alătură. Iubeşte-mă, aşa cum ai spus că ai făcut-o. Vino cu mine. Eşti atât de îndepărtat încât abia te pot ajunge, chiar şi cu ajutorul Reunirii. Vino şi fi unul împreună cu noi.

Nu, nu mă voi lăsa mâncat. Te rog, Lya, spune unde te găseşti.

Sărmanul Robb. Nu te teme, iubitule. Trupul nu este important. Greeshka are nevoie de el pentru hrană şi noi avem nevoie de Greeshka. Dar, Robb, Reunirea nu este numai Greeshka, înţelegi? Greeshka nu este important, nu are nici măcar o minte, este doar legătura, mediumul, Reunirea sunt shkeenii. Un milion de miliarde de miliarde de miliarde de shkeeni, toţi shkeenii care au trăit şi au fost Membri în paisprezece mii de ani, toţi laolaltă, iubind şi aparţinând, nemuritori. E minunat, Robb, e mai mult decât am avut noi, cu mult mai mult şi, totuşi, noi eram norocoşii, îţi aminteşti? Într-adevăr, eram! Acum însă este mult mai bine.

Lya. Lya mea. Te-am iubit. Asta nu este pentru tine, nu este pentru oameni. Întoarce-te la mine.

Asta nu este pentru oameni? Oh, ba ESTE! Este ceea ce au căutat oamenii dintotdeauna, plângând în nopţile însingurate. Este dragoste, Robb, dragoste adevărată şi dragostea oamenilor nu e decât o imitaţie ştearsă. Înţelegi?

Nu.

Vino, Robb. Alătură-te nouă. Altfel vei fi pentru totdeauna singur, singur pe câmpie, doar cu un glas şi o atingere care să te mai ţină. Iar în cele din urmă, când trupul îţi va muri, nu o să ai nici măcar atât. Doar un infinit de întuneric deşart. Câmpia, Robb, mereu şi pe vecie. Iar eu nu voi putea să te mai ajung. Niciodată. Nu trebuie să fi...

Nu.

Oh, Robb. Slăbesc. Te rog, vino.

Nu. Lya, nu pleca. Te iubesc, Lya. Nu mă părăsi.

Te-am iubit, Robb. Te-am iubit. Crede-mă...

Apoi dispăru. Eram din nou singur pe câmpie. De undeva bătea vântul şi alunga cuvintele ei de lângă mine, risipindu-le în măreţia rece a infinitului.

Uşa era descuiată în dimineaţa posomorîtă. Am urcat şi l-am găsit pe Valcarenghi singur în cabinet.

— Crezi în Dumnezeu?

Ridică privirea şi zâmbi.

— Sigur, îmi răspunse.

Nu vorbise foarte apăsat. Îl citeam. Era un subiect la care nu se gândise niciodată până atunci.

— Eu nu, am continuat. Şi nici Lya. Ştii, majoritatea Talentelor sunt atei. Acum cincizeci de ani, pe Vechiul Pământ, s-a încercat o experienţă. A fost încercată de un Talent major pe nume Linnel, care era extrem de religios. S-a gândit că, folosind droguri şi unind minţile celor mai puternice Talente din lume, va putea atinge ceva căruia el îi spunea "Da-Trăiesc" Universal. Altfel cunoscut sub numele de Dumnezeu. Experienţa a fost un eşec dezastruos şi totuşi *ceva* s-a întâmplat. Linnel a înebunit, iar ceilalţi au avut doar viziunea unui nimic uriaş, întunecat şi nepăsător, un vid fără motiv, formă sau raţiune. Alte Talente au mai simţit la fel şi chiar Normali. În urmă cu sute de ani, un poet numit Arnold a scris despre o câmpie întunecată. Poemul este într-una din limbile vechi, însă merită să fie citit. Exprimă... teama, cred. Ceva esenţial din om, spaima de a fi singur în cosmos. Poate reprezintă numai frica de moarte, poate ceva mai mult. Nu ştiu. Este însă un lucru fundamental. În esenţă, toţi oamenii sunt singuri, dar ei nu vor să fie. Caută mereu, încercând să realizeze un contact, încercând să-i atingă pe alţii peste vid. Unii nu reuşesc niciodată, alţii doar ocazional. Lya şi cu mine am fost norocoşi. Niciodată însă nu este ceva permanent. În cele din urmă, rămâi din nou singur, înapoi pe câmpia întunecată. Înţelegi, Dino? *Înţelegi?*

Îmi zâmbi, puţin amuzat. Nu ironic, nu era stilul lui, ci surprins şi neîncrezător.

— Nu, îmi răspunse.

— Fii atunci atent. Întotdeauna oamenii vor ceva, pe cineva, caută... Conversaţia, dragostea... Talentul, iubirea, sexul fac parte din această căutare. Şi zeităţile. Omul i-a inventat pe zei, pentru că-i este teamă să fie singur, îl îngrozeşte un univers pustiu, îi e frică de câmpia întunecată. De asta se convertesc

oamenii tăi, Dino, de asta te părăsesc. L-au găsit pe Dumnezeu, sau oricum mai mult decât vor putea găsi vreodată. Reunirea este o minte-bloc - o minte-bloc nemuritoare, mai mulţi într-unul, totul fiind iubire. La naiba, shkeenii nu mor. Nu-i de mirare că n-au conceptul vieţii de apoi. Ei *ştiu* că Dumnezeu există. Poate că n-a creat universul, însă este dragoste, dragoste pură şi ei spun că Dumnezeu înseamnă dragoste, aşa-i? Sau poate că ceea ce numim noi dragoste reprezintă o părticică din Dumnezeu. Nu-mi pasă orice-ar fi. Reunirea este asta: sfârşitul căutării printre Shkeeni şi pentru Oameni. La urma urmei, suntem asemănători, într-atât de asemănători încât doare.

Valcarenghi emise suspinul lui exagerat:

— Robb, eşti suprasolicitat. Vorbeşti ca un Membru.

— Poate că ar trebui să fiu. Lya este. Acum e parte a Reunirii.

— De unde ştii? clipi el.

— Azi-noapte mi-a venit în vis.

— Ah, un vis...

— Era *adevărat*, la dracu'! Era adevărat!

Bărbatul se ridică şi zâmbi:

— Te cred, spuse el. Adică, cred că Greeshka foloseşte o momeală-psi, o ispită a dragostei dacă vrei, pentru a atrage şi devora ceva atât de puternic încât îi convinge pe oameni – chiar şi pe tine – că este Dumnezeu. Desigur, e ceva periculos. Înainte de a lua vreo măsură, va trebui să mă gândesc. Am putea păzi peşterile pentru a interzice accesul oamenilor, dar sunt prea multe intrări. Să-l zidim pe Greeshka ar însemna o deterioare a relaţiilor noastre cu shkeenii. De acum însă, problema mă priveşte pe mine. Ţi-ai încheiat misiunea.

Am aşteptat să termine.

— N-ai dreptate, Dino. E ceva real - nu-i un truc, nu-i o iluzie. Atât eu, cât şi Lya, *am simţit*. Greeshka nu are nici măcar un "da-trăiesc", ca să nu mai vorbesc de o momeală-psi într-atât de puternică pentru a-i atrage pe shkeeni şi pe oameni.

— Te aştepţi să cred că Dumnezeu este un animal care trăieşte în peşterile de pe Shkea?

— Da.

— Robb, sper că-ţi dai şi tu seama că-i absurd. Tu crezi că shkeenii au găsit răspunsul la misterul creaţiei. Uită-te la ei! Cea mai veche rasă civilizată din spaţiu, dar sunt pironiţi de paisprezece mii de ani în epoca bronzului. Noi am venit la *ei*. Unde le sunt navele spaţiale? Unde le sunt turnurile?

— Unde sunt clopotele noastre? i-am replicat. Dar bucuria? Ei sunt fericiţi, Dino. Noi suntem? Poate că ei au găsit ceea ce noi căutăm încă. La urma urmei, de ce dracu' este omul atât de agitat? De ce a ieşit în spaţiu, să cucerească galaxia, universul, sau ce anume? Poate să-l caute pe Dumnezeu...? Poate. Totuşi nu-i poate găsi, aşa încât caută, mereu şi mereu. Şi ajunge, în cele din urmă, pe aceeaşi câmpie întunecată.

— Compară realizările. Eu aş prefera, fără discuţie, să fiu om.

— Merită?

— Aşa cred.

Se îndreptă spre fereastră şi privi afară, zâmbind.

— Avem singurul Turn de pe planeta lor.

— Ei au singurul Dumnezeu din universul nostru, i-am spus, însă mi-a răspuns doar printr-un surâs.

— Bine, Robb, vorbi el întorcându-se de la fereastră. O să ţin minte asta. Şi o să ţi-o găsim pe Lyanna.

— Lya s-a dus, am şoptit eu. Acum ştiu asta precis. Dacă mai întârziu mult, o s-o urmez. Aşa încât, plec diseară. O să-mi reţin un loc pe prima navă spre Baldur.

Încuviinţă din cap.

— Dacă doreşti, dau dispoziţie să ţi se pregătească onorariul. Zâmbi: Şi când o vom găsi pe Lya, o să ţi-o trimitem. Cred că nu va fi în apele ei, însă asta te priveşte pe tine.

Nu i-am răspuns. Am ridicat din umeri şi am pornit spre lift. Glasul lui Valcarenghi m-a oprit:

— Aşteaptă! Ce-ai zice să cinăm diseară? Ai făcut o treabă bună aici. Oricum, Laurie şi cu mine dăm o petrecere de adio. Pleacă şi ea de pe Shkea.

— Îmi pare rău.

A fost rândul lui să strângă din umeri.

— Pentru ce? Laurie e o fiinţă minunată şi o să-mi lipsească. Dar nu-i o tragedie. Există şi alte fiinţe minunate. Oricum, cred că nu mai suporta planeta.

În arsura şi durerea pierderii mele, aproape că-mi uitasem Talentul. Mi l-am reamintit şi l-am citit. Nu exista părere de rău, durere, ci numai o uşoară dezamăgire. În spatele acestora, zidul lui. Întotdeauna, zidul care-l izola pe acest bărbat ce-i tutuia pe toţi şi era prieten cu ei, fără să fie intim cu nici unul. Iar pe zid, parcă puteam citi o inscripţie: POŢI MERGE PÂNĂ AICI ŞI NU MAI DEPARTE.

— Haide, insistă el. O să fie amuzant.

Am încuviinţat.

Mă întreb, acum, când nava decolează, de ce plec?

Poate ca să mă întorc acasă. Pe Baldur avem o casă, departe de oraşe, pe unul din continentele nedezvoltate, înconjuraţi de sălbăticie. Se află pe o stâncă, deasupra unei cascade înalte care se prăbuşeşte parcă de o eternitate într-un lac verzui. Adesea, Lya şi cu mine înotam acolo, în zilele însorite dintre două misiuni. Apoi zăceam goi în umbra copacilor cu arome de portocali şi făceam dragoste pe un covor de muşchi argintiu. Poate că mă întorc la toate astea. Nu va fi însă la fel fără Lya, Lya cea pierdută...

Lya pe care o puteam încă avea. Pe care aş fi avut-o şi acum. Ar fi fost uşor, atât de uşor... O plimbare într-o peşteră întunecată, un somn scurt. Apoi, Lya cu mine pentru vecie, în mine, împărţindu-mă, ea fiind eu şi eu fiind ea. Iubindu-ne şi cunoscându-ne mai mult decât o pot face oamenii. Reunirea şi fericirea, fără nici o beznă, niciodată. Dumnezeu... Dacă credeam în cele spuse lui Valcarenghi, atunci de ce o refuzasem pe Lya?

Poate pentru că nu sunt sigur. Poate că sper încă la ceva mai măreţ şi mai iubitor decât Reunirea - la Dumnezeul de care mi s-a spus de când eram copil. Poate că risc, pentru că o parte din mine crede încă. Dacă greşesc însă, atunci... atunci beznă şi câmpia...

Dar poate că este altceva, ceva ce am zărit la Valcarenghi, ceva ce m-a făcut să mă îndoiesc de cele spuse. Cumva, omul este mai mult decât shkeenul; există oameni ca Dino şi Gourlay, aşa cum au existat Lya şi Gustaffson, oameni care se tem de dragoste şi de Reunire într-atât de mult încât o râvnesc. Aşadar, o contradicţie. Omul are două impulsuri primordiale, iar shkeenul numai unul? Atunci poate că există un răspuns omenesc: să atingă, să se alăture, să nu fie singur şi totuşi să rămână om.

Nu-l invidiez pe Valvarenghi. Cred că plânge înapoia zidului său şi nimeni n-o ştie, nici chiar el însuşi. Nimeni n-o va şti niciodată şi, în cele din urmă, va continua să fie singur, zâmbind de durere. Nu, nu-l invidiez pe Dino.

Totuşi, Lya, în mine există ceva din el, aşa cum există şi ceva din tine. Poate că de asta fug, deşi te-am iubit.

Pe aceeaşi navă cu mine a plecat şi Laurie Blackburn. După decolare am mâncat împreună şi ne-am petrecut seara discutând, înaintea unui pahar cu vin. Poate că n-a fost o conversaţie veselă, însă a fost omenească. Amândoi aveam nevoie de cineva, şi căutam.

După aceea am dus-o la mine în cabină şi am făcut dragoste cu toată violenţa de care eram în stare. Apoi, întunericul s-a destrămat şi am stat de vorbă toată noaptea.

Traducerea:
Mihai-Dan Pavelescu

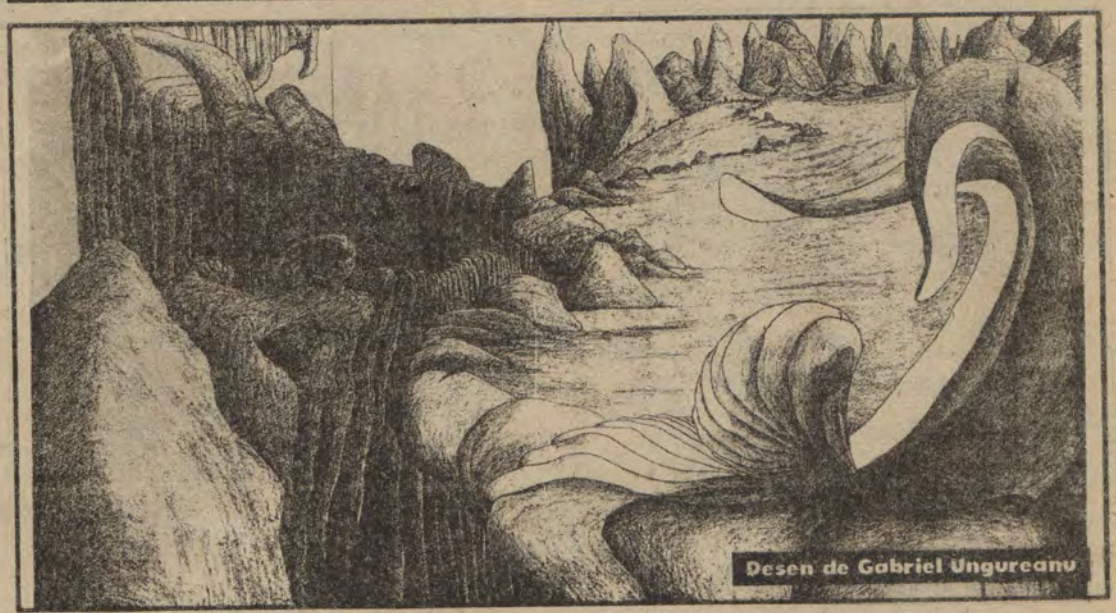

Desen de Gabriel Ungureanu

SILVIU GENESCU

Scamatorie

Silviu Genescu este autorul uneia dintre cele mai bune antologii personale apărute anul trecut ("T de la Sfârşit"). De data aceasta, el produce un text greu încadrabil, undeva între fantastic şi real.

Nu-i puţin lucru să ajungi într-o ţară străină şi să te trezeşti pe aeroport aproape fără bagaje. Celor trei bătrâne englezoaice, înşirate cuminţi la coada de la banda de bagaje de pe Otopeni le trebui câtva timp până să priceapă că din patru valize, câte avuseseră la îmbarcarea pe aeroportul Heathrow, Londra, din cala pântecosului Airbus românesc *"Transylvania"*, apăruse doar una singură şi încă nu se ştia precis căreia dintre ele îi aparţinea, fiindcă toate erau aceeaşi marcă, Samsonite, şi de aceeaşi culoare.

Pavel Voinea le remarcase pe bătrâne încă din avion, unde ocupaseră locuri apropiate. Chicotiseră mai tot timpul.

— Nu, scumpa mea, nu dejunăm. Ne-ar deranja stomacul, şi aşa destul de încărcat, explicase una dintre ele, refuzând meniul de la clasa a II-a. În schimb, comandaseră fiecare câte o sută de grame de whisky Ballantines, după ce se interesaseră dacă nu exista cumva marca Talisker Black Label. Nu, Taromul nu dispunea de rezerve din acest tip de whisky. Oricum, comanda îl făcuse pe Pavel să-şi întoarcă o clipă privirea spre cele trei bătrâne care ocupau locurile de pe culoarul alăturat.

O funcţionară de la aeroport le sfătui să depună câte o reclamaţie şi le promise că va fi trimis un fax la Heathrow, unde cu siguranţă că rămăseseră valizele.

— Ştiţi, se mai întâmplă, auzi Pavel. Aproape că l-ar fi pufnit râsul dacă n-ar fi fost pus în situaţia de a aştepta, la rândul său, pentru propriile valize din piele roşcată, burduşite; cu care venise de la Londra. "Pe Otopeni se întâmplă cam des", completă el în gând spusele amabile ale funcţionarei, care împărţise surâzând formularele verzului pentru reclamarea dispariţiei bagajelor. Pavel îşi roti uşor încruntat privirea jur-împrejur, notând dezgustat salopetele portocalii, slinoase, ale hamalilor care împingeau cărucioare cu bagaje. Cu ecusoanele lor cu tot, mutrele acestora nu-i inspirau încredere. Îi socotea potenţiali autori ai dispariţiilor frecvente de bagaje pe Otopeni. Pe Heathrow, discret incriminat de funcţionara Taromului, poliţia dibuise o bandă de hamali de origine indiană şi pakistaneză care vămuiseră vârtos toate valizele care le trecuseră prin mâini. Se înfruptaseră chiar şi din conţinutul unor containere cu mărfuri. "Dar acolo au Scotland-Yard-ul", se pomeni Pavel constatând, într-o manieră plină de respect şi admiraţie pentru instituţia la fel de tradiţională ca şi Turnul Londrei. Apoi băgă de seamă că un soldat din trupele de jandarmi îl fixa cu o privire încruntată şi bănuitoare. Pavel era îmbrăcat într-un elegant sacou cărămiziu, cumpărat de la "Harrod's"; îşi aprinse un Dunhill Lights extras din pachetul cu muchiile rotunjite, degajând acel aer vexat al omului de afaceri pe care trivialităţi ca aşteptarea la coadă pentru recuperarea a două valize îl scoteau din sărite.

— Alo, domnu, aicea fumatu-i interzis, zise soldatul, gesticulând şi Pavel dădu din cap, azvârli ţigara jos şi o

strivi cu călcâiul, făcând totodată o piruetă prin care-i întoarse spatele jandarmului, într-un mod cât se putea de elegant. Bătrânele deschiseră valiza şi una dintre ele ridică triumfătoare un pachet de cărţi de joc format mare. "Au să încingă un pocheraş", rânji Pavel.

— Meredith, pe tine nu te-a interesat niciodată Tarotul, glăsui ea. Este, cu siguranţă, valiza mea.

— Domnu', un taxi, ceva? auzi Pavel la urechea dreaptă, şoptit pe un ton conspirativ şi, când se întoarse, dădu cu ochii de un hamal care se străduia să zâmbească încurajator. Buzele groase, umede, se crispaseră într-o grimasă unsuroasă, care se voia numai lapte şi miere. Pavel se decise pentru formula unui refuz sec:

— Nu.

— Atunci vro fătucă să vă ţie de urât prin Bucureşti, insistă hamalul, apropiindu-se şi mai mult de el. Omul duhnea a transpiraţie şi a tutun prost.

— Am spus nu, făcu Pavel cu o strâmbătură şi-i întoarse şi lui spatele, dar fără nici o coregrafie de politeţe.

— Şi chiar dacă le-am pierdut, mare scofală, am pierdut noi valize prin tot felul de aeroporturi, glăsui Meredith.

— Vrei să spui că nu este prima dată când suntem *furate* în acest fel, făcu, nu fără urmă de sarcasm, Agnes.

Pavel observă cum cele trei bătrâne îşi completau formularele una pe spatele celeilalte, ultima, Agnes, scriind pe valiza ţinută pe genunchi şi toate trei se străduiau să nu iasă cumva din cercul trasat cu ruj pe dalele de marmură de pe podea. "Excentrice până la Dumnezeu!" constată Pavel, zâmbind pentru sine. Vorbeau cu acel accent educat care era o carte de vizită, scrisă de generaţii de strămoşi ce priveau acum cu un aer critic din tablourile agăţate pe pereţii colegiilor engleze de tradiţie, avatarurile civilizaţiei moderne. "Ce mai pleaşcă or să fie astea pentru ţiganii din centru", comentă Pavel, aruncând încă o privire spre acel trio vesel şi nepăsător, în pofida pierderii care se întrevedea deja la orizontul unui sejur care ar fi trebuit – credea el – să fie un interesant periplu est-european pentru bătrâne occidentale aflate, neîndoios, în căutarea acelei infuzii de tinereţe promise de pliantele clinicii Aslan din hotelul "Flora".

— Fetelor, declaraţi tot conţinutul valizelor, zise cea al cărei spate nu devenise o improvizată masă de scris.

— Chiar tot? întrebă Meredith şi hohotul comun de râs se ridică o clipă peste murmurul de voci din aeroport, peste vuietul motoarelor unui avion. Pavel închise un moment ochii şi ar fi putut jura că râsul care se rostogolea cristalin şi vesel, purtat parcă pe aburii unei şotii, aparţinea unor tinere şi nu unor venerabile pensionare proaspăt păgubite. Se trezi că le adresează un zâmbet uşor, chiar dacă nu fusese observat.

— De fapt, reveni prima bătrână, mă aşteptam să se întâmple ceva. Am călătorit cu "Transylvania" şi mie acest nume îmi aminteşte de un tărâm unde amfitrion la ceas de noapte la castel era un distins domn, al cărui nume vă las să-l ghiciţi singure.

— Din trei încercări, Agnes? şi izbucniră iar în râs, iar Pavel ajunse la concluzia că paharele de Ballantines îşi făceau efectul de-abia acum, încălecând un metabolism obosit şi imprevizibil la acea vârstă. Se purtau ca nişte liceene aflate în prima lor excursie peste hotare, încercând să întâlnească romantismul chiar şi acolo unde nu era nimic de sperat. "Astea fac Dracula Tours, precis!" îşi zise el în completare. "La anii lor însă, eu nu m-aş aventura aici.", continuă, încercând să le evalueze deceniile întipărite în obrajii ridaţi, lipsiţi de netezimea strălucitoare a tinereţii.

Dăruind un surâs degajat şi binevoitor tuturor, Meredith depuse cele trei formulare completate la ghişeul indicat de funcţionară. Pavel urmări apoi amuzat figura teribil de satisfăcută a bătrânei cu nume de fetişcană din Armata Salvării, în timp ce revenea în interiorul cercului trasat pe podea, de unde le extrase şi pe Agnes şi Joan. Întortocheatul traseu birocratic pe care-l vor parcurge formularele îi smulse o expresie compătimitoare, după care decise să-şi vadă de ale lui şi-şi pândi ceva mai atent

bagajele printre cele care soseau pe bandă. Când le localiză, urmări cu o privire atentă şi suspicioasă curburile cu aspect de malformaţie congenitală imprimate pe suprafaţa valizelor burduşite şi ajunse la concluzia – încă superficială – că nu fuseseră scotocite de nimeni. "E poliţia cu ochii pe ei, ce mama dracului!", îşi spuse, găsind în aceste gânduri un refren reconfortant. Aproape că-i veni să meargă la amărîtul de jandarm şi să-i bage în buzunar pachetul de Dunhill. Le înşfăcă aproape bucuros că atârnau atât de greu şi se îndreptă hotărît spre vamă, unde trebui să stea iarăşi la rând. *"Have you anything to declare, sir?"*, îi reverberă în minte întrebarea politicoasă a funcţionarului de la Heathrow, când ajunsese la Londra, negaţia lui fusese suficientă, un cuvânt de onoare rostit ca între gentlemani, şi acesta fusese începutul şi sfârşitul formalităţilor vamale. Acolo. Aici, Pavel ştia că mai avea de aşteptat, cum mai avea de aşteptat şi şoferul de la firmă, venit să-l ia de la aeroport. Un vuiet de voci mânioase erupse de undeva, din profunzimea aerogării şi, ca mai toţi ceilalţi, Pavel se uită automat într-acolo. Pasageri de la o altă cursă, cea de Frankfurt, gesticulau furioşi în faţa a trei funcţionari ai Taromului, printre care Pavel o remarcă şi pe fata care oferise formulare bătrânelor englezoaice. Nu-şi putu stăpâni un rânjet dezaprobator. "Alt scandal, alte dispariţii, alte formulare", enumeră el. "Şi totuşi, se fură."

— Ce fac ăia atâta scandal? Şi pe alte aeroporturi se fură, dom'le şi nu-i aşa circ, comentă individul din dreapta sa, explicând tinerei care-l însoţea că prin alte părţi astfel de evenimente erau tratate într-o manieră civilizată şi cu maximum de eficienţă. Pavel remarcă pe banda transportoare câteva grămezi de lucruri aruncate printre valizele care soseau.

— Acum e groasă rău, continuă acelaşi individ, cu un aer deloc îngrijorat, ba chiar în coada unui amuzament smuls parcă de secvenţele cu Mr. Bean. Ăstora le-au luat valizele şi le-au lăsat boarfele pe dinafară.

Cei păgubiţi, ultragiaţi până peste poate şi roşii la faţă de nervi, erau câţiva turişti germani din cursa Lufthansa şi, părăsînd locul acestei erupţii de indignare, privirile lui Pavel întâlniră seninul trio din mândrul Albion. Aproape că avu un şoc şi, la început, crezu că nu vedea bine: bătrânele trăgeau după ele valizele Samsonite, atât de calm revendicate cu jumătate de oră înainte. Se aşezară nu departe de Pavel şi acesta putu, fără voia lui, să audă ce discutau.

— V-am spus, fetelor, nu completaţi şi ora pe formulare. Numărul de zbor şi ora. Era atât de dificil? întrebă Meredith, uşor iritată.

După care o delegă pe Agnes să meargă la ghişeu şi să anuleze reclamaţiile. Doar îşi găsiseră bagajele.

Pavel mai avansă câţiva paşi.

— Nu mi-ar fi păsat prea mult, susţinea Joan, dar nu admit ca o seară să se sfârşească fără acel deget de Talisker care ne place atât de mult, împrospătează spiritul şi dă aripi de basm imaginaţiei, şi care pe aici, în mod sigur, nu se găseşte, zise aruncând o privire demonstrativă jur-împrejur, de parcă s-ar fi găsit în ultimul bar românesc şi nu în principala aerogară a ţării.

Pavel zâmbi iarăşi, trezindu-se faţă în faţă cu vameşul.

— Aveţi ceva de declarat? Dădu din umeri. Ce să declare? Documentele firmei, din diplomatul lui uşor?

— Arme, muniţie, explozivi? insistă vameşul, începând să bifeze întreaga listă de obiecte care, în cel mai bun caz, nu erau scutite de taxe la intrarea în România.

— Băuturi?

Aici, Pavel dădu din cap şi aruncă din nou o privire scurtă spre cele trei doamne în vârstă, aflate în formaţie completă după ce Agnes li se alăturase.

— Da, patru sticle de whisky Talisker.

— N-am auzit de aşa ceva, recunoscu vameşul gânditor. Eu beau doar Johnny Walker de doi'şpe ani vechime.

Pavel nu era sigur dacă asta trebuia interpretat ca aluzie sau era doar o simplă remarcă de snob.

— Patru sticle? Ceva electronice?

— Nţţ..., făcu Pavel nepăsător. Avea, în schimb, o grămadă de CD-uri şi soft-uri, care în nici un caz nu intere-

sau vama.

— Deschideţi, vă rog, valizele, ceru vameşul, oftând plictisit.

Îi întoarse maldărul de haine, îşi plimbă indiferent privirile peste CD-uri şi dischete, găsi sticla de Talisker. Pavel le plasase câte două în fiecare valiză. Prudenţa îl îndemnase să nu-şi pună "Toate ouăle în acelaşi coş", deci prezenţa unei singure sticle din whisky-ul de care s-ar fi ţinut atât de mândru în faţa amicilor îl făcu să-şi arcuiască uluit sprâncenele. În cealaltă valiză nu mai găsi nici una. Era exclus să le fi uitat la hotel. Ori le-ar fi uitat pe toate, ori nici una. Fusese furat. Pavel trecu de la uimire la furie şi, dacă aceasta ar fi putut fi transpusă în sunet, o undă de şoc ar fi izbit aeroportul Otopeni, spulberându-i precum Hiroshima. Îşi roti încet privirile spre cele trei bătrâne care chicoteau din nou. Meredith ţinea în mâna dreaptă patru chibrite.

— Trei din patru, fetelor, zise ea. Cel scurt plăteşte taxiul până la hotel.

Pavel nu credea în coincidenţe, mai ales când acestea par jocul unor circumstanţe uluitoare. Era acum convins că el trăsese băţul cel mai scurt şi, dacă era să judece greutatea valizelor, era şi mai sigur că nu fusese singurul. O grămadă de oameni aici aveau în mâini băţul cel mai scurt, dar habar n-aveau de asta. Îşi îngădui un râs scurt, un hohot înăbuşit imediat sub privirile vexate ale vameşului care-i închise valizele.

— E-n regulă, zise el oftând. Vă doresc o zi bună. Pavel dădu din cap, îşi coborî valizele pe podea şi, din câţiva paşi, ajunse lângă cele trei doamne care-i evocau acum faimoasa combinaţie de arsenic şi dantelă veche. Îşi adună întrega mobilitate a muşchilor faciali pentru un zâmbet amabil.

— Mă scuzaţi, doamnelor, zise după ce se înclină ceremonios. Am călătorit împreună de la Londra şi v-am auzit, fără să vreau, că sunteţi în căutarea unui taxi. Permiteţi-mi să vă ofer maşina firmei. Voi călători eu cu taxiul.

— Agnes, rosti Meredith, mulţumeşte-i acestui domn amabil că te-a scutit de o primă cheltuială în această ţară. De fapt, şi spunând asta se întoarse zâmbind spre Pavel, îi mulţumim toate trei pentru această bunăvoinţă.

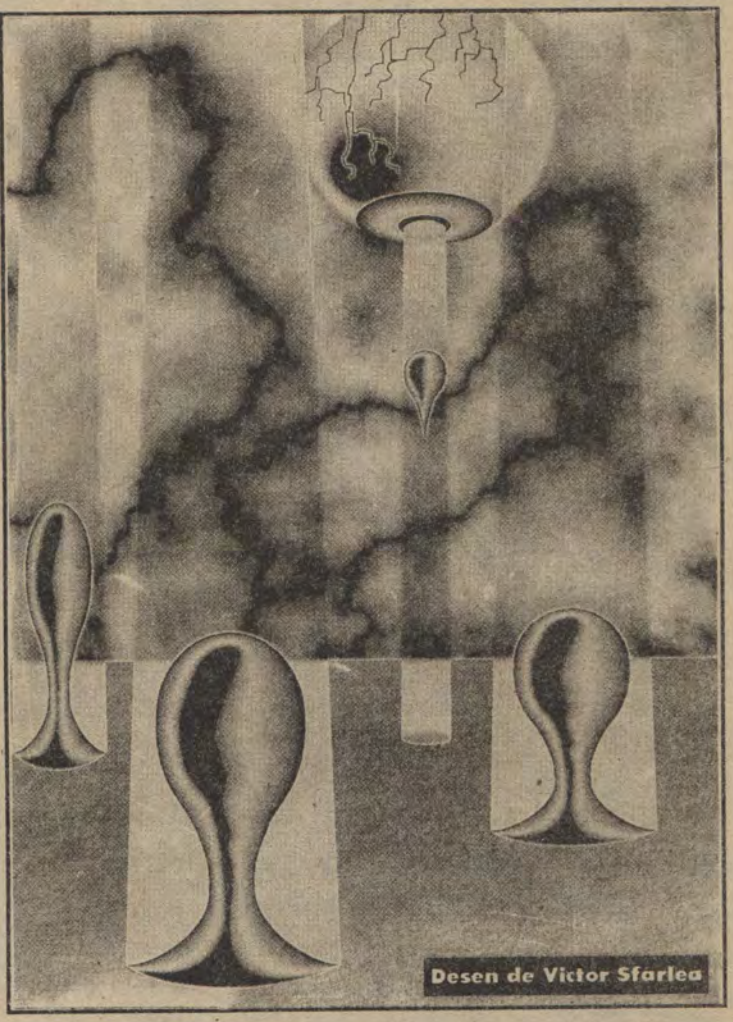

FLORIN PÎTEA

Celălalt

"Paperback writer"
Beatles

Al doilea text al lui Florin Pîtea (o premieră în acest Almanah), ne plimbă într-un univers de acum familiar iubitorilor de ciberpunk, dar... cu mică întorsătură finală, care te duce cu gândul la altceva.

Numiţi-l Bill. El însuşi îşi spunea astfel, sau folosea un nume asemănător. Poate Will. Nu sunt foarte sigur. Stătea înghesuit într-o cafenea, la o măsuţă din colţ, urmărind cum din fumul gros de ţigară se decupau siluete albăstrii care schiţau mişcări, lăsând impresia că se desprinseseră dintr-un film mut căruia cineva îi adăugase, în glumă, o pistă sonoră înregistrată într-un viespar. Bill fuma şi el, deşi era miop şi fumul îi irita ochii. Nu ştiu de ce fuma. Poate nici el nu ştia.

Jacheta şi-o aşezase pe spătarul scaunului. Piele tare, scorţoasă. Croială asimetrică.

Bill venise să ia pulsul străzii. Credea că avea nevoie de asta, însă, de fapt, îi făcea plăcere. Îl încânta uneori să urmărească forfota oraşului, mai ales la anumite ore. Câteodată, vedea paşii unui balet cu milioane de figuranţi, alteori un ritual extrem de complicat sau chiar sisteme de relaţii care-i aminteau mai mult ecologia decât ştiinţele sociale. Adesea se lăsa fermecat de amănunt, de incident.

Strivi chiştocul în scrumiera pe jumătate plină şi scoase dintr-un buzunar al pantalonilor mărunţiş nichelat, cu care plăti cafeaua. Luă jacheta pe antebraţul stâng şi se îndreptă spre ieşire.

Afară era o ploaie mărunţă, rece. Bill îşi aşeză jacheta peste umerii înguşti, apoi se răzgândi, vârî braţele în mâneci şi trase fermoarul până sus, aproape de bărbie.

Trotuarul era plin. De la înălţimea lui, Bill vedea mai mult umbrele colorate şi, din când în când, faţa câte unui bărbat înalt. Se simţea ca Gulliver în Ţara Ciupercilor.

Dădu din coate ca să poată traversa trotuarul ticsit. Cu zece-cincisprezece ani în urmă, înghesuiala asta era ceva îndepărtat şi comod, o chestie exotică văzută la T.V. sau în *National Geographic*. Ceva la care să visezi ori despre care să scrii. Acum, văzut din stradă, oraşul lui Bill era la fel de aglomerat ca New York în anii '60 sau Tokio în anii '80.

Se opri lângă maşină, o Mazda roşie cu faruri escamotabile. Căută prin buzunarele jachetei, pe când ploaia perfidă i se prelingea după ceafă.

Bliper-ul.

Luă încă o dată buzunarele la rând, deschizând apoi închizând fermoare şi capse. Astfel află că-i lipseau cheile maşinii, cărţile de credit, portofelul cu actele şi banii.

Şi bliper-ul, ca să fie tacâmul complet.

Rămase uluit câteva clipe, cocoşat şi cu bazinul adus înainte. Ploaia îşi vedea de treabă, picurându-i din păr şi de pe guler pe ceafă, iar de-acolo scurgându-i-se pe spate.

— Băga-mi-aş, zise el meditativ, alegându-se cu o privire asasină de la o doamnă corpolentă cu un pechinez în braţe.

Înjurătura nu-l ajută să-şi recapete lucrurile (nici măcar bliper-ul şi cheile maşinii), aşa că Bill făcu cale-ntoarsă până la cafenea, se uită sub scaunul pe care stătuse, apoi îi întrebă ceva pe chelner. Nu-şi auzi propria întrebare în zumzetul turbat din local. Chelnerul clătină din cap.

Bill făcu semn spre telefon, ducând apoi degetul mare la ureche şi pe cel mic la gură,

să fie sigur că era înţeles. Chelnerul răspunse tot prin semne: doi dolari convorbirea. Pe moment Bill era lefter, aşa încât se văzu nevoit să renunţe.

Afară, în stradă, ploaia se mai potolise. Printre claxoane şi frânturi de hituri pop se auzea nişte muzică preclasică, prea fragmentată ca să poată fi recunoscută. Deasupra trecătorilor, un leu de neon alerga cu mişcări sacadate spre o uriaşă emblemă Carlsberg.

În toată aglomeraţia, Bill era singur cu necazul lui.

Se apropie din nou de Mazda elegantă, roşie, lucioasă şi cu forme cvasifeminine. Aşeză palma pe portiera călduţă, de pe care stropii de ploaie se evaporau.

Naiba să-i ia pe designerii care-au eliminat clanţele şi clapele exterioare.

— Vă rog să nu mă atingeţi, susură o voce delicată, cu accent de Cambridge. Altfel declanşez sistemul de siguranţă.

— Deschide şi nu mai parlamenta.

Dar cu o Mazda nu poţi să stai la discuţii. O descărcare electrică de avertisment îl scutură pe Bill, convingându-l să renunţe. Un grup de tineri grunge îl priveau de pe trotuarul de vizavi, rânjind şi comentând.

Furia neputinţei îl crispă fiecare muşchi abdominal, îi strânse inima şi-i apăsă plămânii. Ar fi luat în şuturi jucăria asta scumpă şi încăpăţânată, dar reacţia ar fi fost ridicolă. Poate chiar periculoasă. Pentru el.

Brusc, se hotărî să renunţe şi plecă pe jos, aprinzându-şi încă o ţigară şi trăgând din ea cu sete. Din fericire ploaia se oprise.

Prima escală o făcu la un sediu al poliţiei aflat în apropiere. Trebui să caute câtva timp, însă în cele din urmă ajunse, după ce primise lămuriri de la mai mulţi agenţi de circulaţie. O dată ajuns la sediu, veni rândul lui să dea explicaţii. Reuşi să-l convingă pe un subofiţer să-i ofere un colţ de masă, după care se aşeză şi începu să-şi redacteze plângerea. Pe hârtia lor, bineînţeles.

Când plângerea scrisă a fost gata, Bill a fost îndrumat spre registratură. Înaintea lui mai aşteptau câteva persoane. Rândul său veni mai repede decât se aştepta, iar sergentul de la ghişeu îi vorbi cu amabilitate, în timp ce arunca o privire pe cerere. Când văzu semnătura, expresia de pe chipul lui se schimbă.

— Vă rog să aşteptaţi un moment.

Bill încuviinţă din cap, fără să vorbească. Sergentul ieşi. După câteva clipe, un ofiţer gras şi foarte roşu la faţă intră pe o uşă laterală.

— Va să zică tu ai pornit circul ăsta!

— Ce circ? se miră miopul. Am depus o plângere...

— Pe dracu' plângere. De două ore numai plângeri semnate de tine curg prin poşta-E.

— Dar...

— Şi-am telefonat la toate secţiile din oraş. Aceeaşi chestie.

— Dar eu n-am...

— Vezi să nu depunem *noi* plângere împotriva ta. Există legi anti-hacking, în caz că nu ştiai.

— În calitate de contribuabil am dreptul...

— Drepturile o să ţi le citim la arestare. Pe-ăla cu "Poţi păstra tăcerea" ar trebui să-l foloseşti de-acum.

Un recrut băgă capul pe uşă:

— S-a oprit, dom' căpitan.

Grăsanul porni spre ieşire, bombănind mai departe.

— Zi mersi c-ai scăpat de data asta. Însă prima oară când o să fii implicat într-o chestie cât de măruntă, îţi promit c-o să te usture. Hai, dispari!

Deschise şi închise gura de mai multe ori, ca un peşte pe uscat, însă nu-i veni nici o replică, iar uşa trântită în urma căpitanului îl scuti de efort. Porni spre casă, mai mult uimit decât furios.

Uneori, în sinea lui, găsea un nume de alint pentru stradă, strada-concept, arhetipul unde se întâlneau toate străzile, chiar şi cele visate de el şi închegate pe hârtie. Măicuţa Stradă. Câteodată îl cuprindea un sentiment înrudit cu tandreţea când o vedea îndeaproape, atât de schimbătoare şi de indiferentă. Dar astăzi nu. După mai multe ore de mers prin aglomeraţie, Bill era sătul până în gât de stradă, indiferent sub ce aspect i s-ar fi înfăţişat. Trecuse dincolo de enervare, plictiseală sau apatie şi se scufundase în simpla oboseală, atingând adâncimi despre care nici n-ar fi crezută că există.

Când ajunse în capătul străzii sale, nici nu mai avea energia necesară să se bucure. Poate că ar fi grăbit ritmul mersului, însă fiecare pas îi provoca dureri în tălpi, de unde se răspândeau de-a lungul picioarelor şi coloanei vertebrale, până în craniu.

Aleea care ducea la vilă i se păru interminabilă, ca într-un film de groază, însă Bill o parcurse.

Uşurarea ajungerii acasă aproape îl făcu să uite de oboseală.

Bătu în uşa de la intrare.

Încă o dată.

Şi încă o dată.

Din difuzorul disimulat deasupra uşii se auzi o voce virilă, plăcută:

— Momentan nu este nimeni acasă. Doriţi să lăsaţi un mesaj?

— Sunt eu, Bill. Deschide uşa.

— Dacă sunteţi chiar stăpânul casei, apăsaţi pe clapa din stânga-sus a bliperului şi uşa se va deschide.

— Mi-au furat bliper-ul în oraş. Nu mai face pe nebunul. Deschide.

— Nu mai insistaţi. În caz contrar voi chema poliţia. Puteţi fi acuzat de vagabondaj şi falsificarea identităţii.

— Deschide că sparg uşa. Zob te fac!

— La lista acuzaţiilor se vor adăuga tentativa de pătrundere prin efracţie şi intenţia de distrugere a unui bun, proprietate particulară...

— Siliciu' mă-tii, pufni Bill.

— ...ca şi tulburarea liniştii publice prin proferarea de cuvinte injurioase.

Se aşeză pe treptele de la intrare, urmărit de camera video a sistemului de securitate.

— Staţionarea în perimetrul acestei proprietăţi particulare este interzisă, continuă vocea nemiloasă.

Bill încercă cu stoicism s-o ignore. Îşi sprijini bărbia în pumni şi privi portul prin lentilele groase ale ochelarilor.

— Unde-or fi Deb şi copiii? se întrebă, iar din greşeală îşi puse întrebarea cu voce tare.

— La agentul literar, sosi replica, urmată de nume, adresă şi număr de telefon.

Când îşi reveni din surpriză, Bill notă numărul cu un pix pe podul palmei.

— Mersi, fraiere, mormăi el peste umăr.

Stătu aşezat alte câteva minute, urmărind cum peste aripile pescăruşilor şi luminile vapoarelor se lăsa înserarea. Îşi întinse picioarele. Fumă o ţigară încet, pe îndelete şi dădu s-o aprindă şi pe a doua, însă se răzgândi şi o puse înapoi în pachet.

Într-un târziu se ridică, îşi scutură turul pantalonilor de praf şi porni spre şosea, în vreme ce deasupra Pacificului se iveau câteva stele.

Aproape de capătul aleii zări ceva lucind stins în iarbă. Când se apropie, lucirea dispăru, iar Bill trebui să bâjbâie câteva minute prin iarba udă. Până găsi.

Norocul îi ieşise în cale, deghizat într-o monedă nichelată de 50 de cenţi.

O făcu să sară în aer, o prinse în pumn şi-o privi iar, bucurându-se în sinea lui ca un copil, apoi o întemniţă într-un buzunar al jachetei.

Câteva minute mai târziu, după ce dăduse de două ori chix, găsi un telefon public în stare de funcţionare. La lumina becului, cu receptorul prins între umăr şi obraz, Bill formă numărul notat în palma stângă. După al şaselea apel, cineva răspunse. Îşi dori cu disperare să nu fie greşeală.

Nu era.

— Salut, sunt Bill. Să vezi ce-am păţit...

— Cine eşti?

— Bill. Scriitorul...

— Fii serios. Bill e la mine. Uite, ţi-l dau la telefon.

Aproape scăpă receptorul din mână. Se auzea muzică, tămbălău. Zgomot de petrecere. Apoi o voce:

— Alo, Bill la telefon.

— Hei, Bill sunt *eu*! Cum...

— Ascultă, tipule, îi tăie vorba celălalt, nu ştiu cine eşti, dar ar trebui să te laşi de farse de-astea ieftine.

După care veni tonul, plângând cu timbrul său electric pierderea monezii nichelate. O vreme, Bill privi receptorul ca pe un obiect străin, neştiind ce să facă cu el, apoi păru să-şi amintească şi-l prinse la loc în furcă.

Cel cu care vorbise avea chiar vocea lui.

Spre dimineaţă visă că era culcat pe bancheta din spate a maşinii părinţilor săi. Se întoarceau acasă, iar tati şi mami erau întorşi cu spatele la el, atenţi la trafic. În maşină era clăduţ şi întuneric. Tati îi spuse peste umăr:

— În regulă, Billi, într-un minut new-yorkez am ajuns. Dacă vrei, poţi să dormi puţin.

Însă lui Billy nu-i era somn. Privi afară, prin geamul lateral, încercând să înţeleagă cum se măsurau minutele la New York. El era din Wytheville şi nu fusese niciodată la New York, iar tati îi promisese că aveau să meargă acolo cu toţii în vizită, când Billy avea să împlinească şase ani. I se părea că a mai rămas o eternitate până atunci.

Stătea întins pe spate şi lumea de afară se vedea răsturnată. De fiecare dată când privea lucrurile invers, acestea îi apăreau ciudate, însă de această dată erau ciudate *rău*. Maşina trecea printre construcţii geometrice stranii, unele opace, altele translucide şi deasupra lor se vedeau nori uriaşi, spiralaţi, de lumină orbitoare. Nu părea să fie *deloc* drumul spre Wytheville, iar tati nu-şi dădea seama de asta. Dacă se rătăciseră?

Şi la fel de ciudat era că lumina de afară nu intra în

maşină. Mami şi tati erau nişte umbre mari, întoarse cu spatele, cărora Billy nu le putea vedea trăsăturile în întuneric. Încercă să se ridice de pe banchetă, să-l apuce pe tati cu mânuţele pe după gât şi să-l întrebe la ureche: "Nu-i aşa că mergem spre casă?" doar pentru a primi un răspuns liniştitor. Urmă un şoc, o durere surdă în umăr şi visul se risipi.

Se urcă înapoi pe banca de pe care căzuse, zgribulindu-se de frig şi încercând să-şi amintească faţa tatălui său. Din memorie îi răsăriră fotografii sepia, aşezate cuminţi în albumul Kodak cu file detaşabile. Nici o amintire *vie* a omului.

Treptat, privind parcul unde dormise, îşi aminti evenimentele zilei dinainte. Îl chinuia o foame teribilă. Singurul remediu la care se putea gândi pe moment era o ţigară. În timp ce fuma, încercă să pună datele în ordine, să ia decizii, să găsească o cale de ieşire. Numai că mintea îi era blocată de o singură întrebare, căreia nu-i putea găsi răspuns:

— De unde naiba a ieşit individul ăsta care pretinde că-i eu?

Faptul că Deb, copiii şi agentul său literar îl acceptaseră pe celălalt nu făcea decât să-i sporească perplexitatea.

Rătăci prin parc până la ora prânzului, răsucind în minte acea întrebare obsedantă. Se simţea ca şi când i-ar fi fost amputată o mână. Nu, mai mult de-atât. Întreaga sa lume, legăturile cu toţi cunoscuţii, mediul social în care trăise, acestea îi fuseseră amputate. Pe la unu şi jumătate îşi călcă mândria şi ridică un "Los Angeles Times" dintr-un coş de hârtii, apoi se aşeză pe o bancă, sub un arţar şi începu să citească.

În pagina a patra dădu peste fotografia unui Bill zâmbitor şi mult mai bărbierit, aşezată lângă un articol de zece rânduri. Celălalt plecase la Los Angeles, cu Deb şi cei doi copii. Intenţiona să se stabilească la Hollywood şi să scrie scenarii de film. Avea deja un scenariu în pregătire, contractat pentru o sumă atrăgătoare. Articolul nu preciza suma.

— E ridicol! pufni Bill. Auzi, scenarist la Hollywood! De ce nu gazetar de scandal?

— Se pare că ţi s-a-ntâmplat şi ţie, comentă o voce cu accent australian.

Ridică nasul din ziar şi văzu un bărbat cu privire albastră, ironică şi plete ondulate, ruginii, ce i se revărsau pe piept şi pe spate. Avea aerul unui artist heavy metal care sosise din San Francisco sau, mai curând, tocmai din San Diego, mergând pe jos. Însă nu era un artist heavy metal. Bill îl recunoscu, deşi nu-i venea să creadă.

— Mel?

Celălalt încuviinţă încet din cap.

— Ce naiba cauţi aici?

— Dar tu? replică pletosul, aşezându-se lângă el.

Bill îl puse în temă, sintetizând totul în câteva fraze.

— Da, ceva asemănător mi s-a întâmplat şi mie, acum vreo zece ani.

— Bine, dar... În zece ani n-ai făcut nimic să-ţi reiei locul, să-ţi recapeţi identitatea?

— La început am încercat, însă fără succes. Toţi mă credeau un fan al actorului, un excentric care şi-a făcut operaţii estetice. Culmea ironiei e că m-au înlocuit în timpul filmărilor, pe platouri, unde mai erau încă vreo patru sosii de-ale mele, îmbrăcate la fel.

— Ai reuşit măcar să-ţi dai

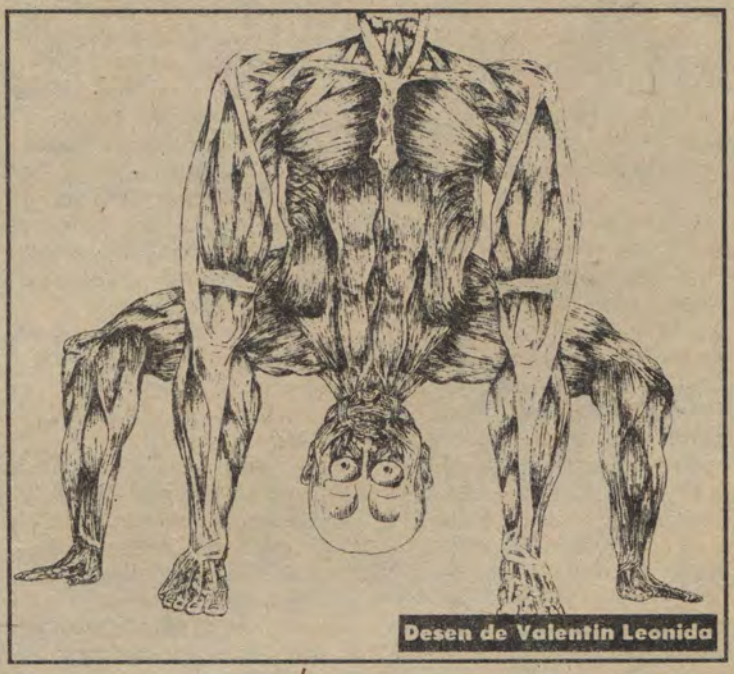

Desen de Valentin Leonida

seama *cine* te-a înlocuit?

Răspunsul veni însoţit de o ridicare din umeri.

— Arată la fel. Vorbeşte la fel. Are aceeaşi mimică. Aceleaşi gesturi.

— Nu e chiar nici o diferenţă?

— Joacă în filme mai cuminţi, mai comerciale. Atât.

Bill rumegă câteva clipe informaţia, apoi reformulă întrebarea care-l sâcâise toată dimineaţa.

— Cine *crezi* că ar putea fi?

— Ştiu şi eu? Gemeni răpiţi la naştere? Ectoplasme? Androizi? Extratereştri? Ciborgi? Clone?

— Ai citit multe romane de Dick în ultima vreme?

Actorul se prefăcu a nu sesiza sarcasmul întrebării.

— Culmea e că de când m-a înlocuit, i-a mai făcut soţiei mele doi copii.

— Înseamnă că nu sunt nici ciborgi, nici extratereştri, conchise Bill, care în viaţa obişnuită era circumspect cu ideile SF. Nici clone n-au cum să fie, pentru că tehnologia asta nu exista când ne-am născut.

— Problema e alta. Anul trecut, la Washington D.C., la o coadă pentru supa publică, am văzut un tip care susţinea că-i George al VII-lea, regele Marii Britanii! Regele George chiar fusese în vizită la Washignton cu o săptămână înainte. Tipul cu pricina îi semăna perfect. Se strânsese ceva lume în jurul lui. După argumentele pe care le aducea, era cât pe-aci să-i convingă, numai că lângă el a oprit o dubiţă albă, iar pe infirmieri nu i-a mai convins. Am mai stat aproape un an la Washington, însă pe George nu l-am mai întâlnit. Întâmplarea m-a convins că nu e deloc bine să dovedesc că sunt cine sunt. Prefer să fiu vagabond anonim, decât să devin o legumă într-un sanatoriu de boli mintale.

— Bine, dar... puteau să-i ia amprentele digitale, să-i analizeze irişii sau chiar să-i facă o scanare de gene. Oricare din astea ar fi dovedit că era adevăratul George.

— Oare cei ce l-au înlocuit ar avea interesul ca adevăratul George să fie repus în drepturi?

— După cum pui problema, s-ar zice că crezi în existenţa unei organizaţii mondiale secrete care se ocupă cu înlocuirea personalităţilor. Miroase a paranoia.

— Ţi-e uşor să vorbeşti. Ai fost înlocuit de-abia ieri, pe când eu caut de zece ani un răspuns la situaţia asta, fără a fi găsit cel mai mic indiciu.

Bill scoase din buzunar pachetul aproape gol şi-i oferi lui Mel o ţigară. Actorul refuză. După ce-şi aprinse ţigara, scriitorul continuă:

— Hai să privim lucrurile altfel. Ce-a făcut sosia ta de când te-a înlocuit?

— Ţi-am spus deja. Filme cuminţi, comerciale.

— Perfect. Despre George şi sosia lui ce ştii?

— După încoronare, George anunţase că se va implica mai mult în viaţa publică. Avea un plan de reforme economice, idei îndrăzneţe.

— Şi?

— După vizita în America s-a cuminţit. Acum creşte cai de rasă, împarte zâmbete şi decoraţii. Cam atât.

— Bun. Sosia *mea* s-a apucat să scrie scenarii de film. Fiecare dintre noi, înainte de a fi înlocuit, era pe cale să introducă o schimbare în societate sau în ideologie sau măcar în imaginaţia colectivă. Sosiile sunt nişte momâi obediente, conformiste...

— Şi care nu schimbă nimic.

— Exact. Şi care nu caută să schimbe nimic. Poate că fiecare individ care-ar putea aduce o schimbare importantă e ameninţat de primejdia înlocuirii.

— Parcă-ţi mirosea a paranoia acum câteva minute.

— Ai dreptate, zâmbi scriitorul. Şi-acum, vorba lui Lenin, ce-i de făcut?

Actorul se ridică şi-şi trase mai bine pe umeri burnuzul albastru, peticit.

— Poate că nu-i răspunsul cel mai bun, dar am să trec graniţa înapoi, în Statele Unite. Aş vrea să-i comunic ceva sosiei mele. Nu verbal. Cu asta.

Bill n-avu nevoie să privească pentru a ghici ce vroia să-i arate roşcovanul. Era o puşcă de vânătoare cu patul şi ţevile retezate, prinsă într-un holster, lângă coapsa dreaptă.

Iarna din acel an a fost mai lungă decât de obicei. Bill o petrecu vagabondând prin reţeaua de metrou a oraşului, privind, ascultând, învăţând, adaptându-se. Deprinse ritmurile secrete ale fluxului uman, stabili legături cu personalul de serviciu, cu îngrijitorii, cu alţi vagabonzi. Observă regularitatea monotonă cu care pereţii staţiilor erau inundaţi de o maree semiotică al cărei punct minim era dimineaţa, când tehnicienii de la întreţinere făceau curăţenie, iar maximul către miezul nopţii, când mâzgălitorii acopereau iar totul cu graffiti. Convingerea secretă a lui Bill, încă neverificată, era că îngrijitorii stabiliseră înţelegeri cu găştile de mâzgălitori. În felul acesta tehnicienii îşi asigurau

locurile de muncă, iar derbedeii ştiau că nu vor avea necazuri serioase.

Într-o dimineaţă de ianuarie, Bill îşi luă inima în dinţi şi-i ceru unui negru spray-ul cu vopsea. Printre Xtasy, U BETCHAR S, Mekong §, Santa Claws şi MALCOLM X LIVES, BRD, scriitorul caligrafie cu vopsea azurie:

"Tata-i frumos cum n-ai mai întâlnit.
Are un lanţ de nouă mile,
De zale-atârnă inimi de copile
Ce le-a iubit şi-apoi le-a părăsit."

— Ce faci, omule, îmi strici vopseaua cu prostii d-astea? se supără negrul.

Într-o altă zi, patru skinheads îi ziseseră jidan îngălat. Bill se trezi răspunzând că-i la fel de jidan pe cât de chinez e Nelson Mandela. Derbedeii îl bătură metodic, fără grabă. Printr-un miracol, ochelarii nu i se sparseră. Buzele, nasul şi arcada stângă avură mai puţin noroc.

De-a lungul lunilor de iarnă se hrăni cu acadele lipicioase şi greţos de dulcege. Erau cel mai uşor de furat. Probabil vânzătorii ziceau mersi că scapă de ele, căci nu le cumpăra nici dracu'.

Pe la jumătatea lui martie citi peste umărul unui călător, într-un număr din "Time", despre lansarea unui film SF. *Celălalt* îi masacrase povestirea de debut, transformând-o într-o operă rap. Era ca şi când "Fântâna" lui Marcel Duchamp ar fi fost folosită ca pisoar.

Spre sfârşitul lui aprilie, o serie de razii ale poliţiei metroului îi aruncă pe vagabonzi în stradă, iar Bill nu făcu excepţie. Învăţă să şteargă parbrize la o intersecţie, pentru câţiva bănuţi. După alte două săptămâni, îşi construi sub un pod rutier un adăpost din lăzi de carton, acoperit cu saci de plastic şi căptuşit cu polistiren expandat. Sperase ca polistirenul să ţină de cald. Nu prea ţinea.

Din când în când, pe deasupra treceau camioane grele, iar vuietul grav al motoarelor făcea să intre în vibraţie toată structura din beton armat a podului. Uneori, noaptea, de la grădina zoologică din apropiere se auzeau răgetele tigrilor. Apele somnului i se tulburau şi năşteau coşmaruri blakiene, dominate de o înfricoşătoare simetrie.

Într-o seară de august, Bill îşi găsi adăpostul scrum. Construi altul.

La două zile după ce încheie construirea noului adăpost, i se propuse o slujbă de mecanic auto. Lucră la negru, doar în schimbul de noapte, pentru o leafă de mizerie. Acum dormea într-o cămăruţă din spatele garajului, cu ferestre din plexi zgâriat.

Scrise două nuvele, pe care le trimise la "Omni", sub pseudonim. Redactorii i le respinseră pe motiv că erau nişte imitaţii neortodoxe ale "Sfântului Bill". Nu se lăsă şi încercă la alte reviste, însă nu obţinu nici măcar refuzuri politicoase.

În două sau trei rânduri îi veni chef să se urce pe acoperiş şi să strige în gura mare despre primejdia înlocuirii. Îşi aminti povestea cu George şi infirmierii. Se potoli.

După revelion apăru un nou roman al "Sfântului Bill". Îşi procură o ediţie de buzunar şi-l citi din scoarţă în scoarţă, urmărind eforturile disperate ale *celuilalt* de a se înscrie în lumea lui imaginară. Rezultatul era un fel de parodie jalnică. Dar când încercă să scrie un eseu zdrobitor, Bill văzu cu uimire că ideile i se închegau greu, frazele îi şchiopătau. Trecuse un an şi jumătate de când fusese silit să abandoneze activitatea literară şi rezultatele începeau să se vadă. Recunoscu în sinea lui că, la acea oră, *celălalt* era mai scriitor decât el.

Deveni şofer de taxi, tot în tura de noapte. Patronul îl ajută să-şi procure acte noi, iar la poliţie Bill declară datele personale ale unui paralitic pe care-l cunoscuse în metrou. Când ieşi, cu noile acte în buzunar, îşi cumpără un ziar şi încasă şocul unei surprize negre.

Mel îşi ţinuse promisiunea.

Parcurse coloanele relatării, reamintindu-şi în acelaşi timp discuţia cu actorul înlocuit de-un simulacru. Fotografiile clinice etalate deasupra reportajului erau dincolo de închipuire, mai amănunţite şi atroce decât orice coşmar. Reporterul cita un singur fragment din declaraţiile ucigaşului: "Era din carne şi sânge! Nu credeam să... Era *viu*!"

— Ce credeai, idiotule? mormăi Bill pentru sine. Ţi-am zis că nu sunt ciborgi. Acum ai aflat pe pielea ta că nici ectoplasme nu sunt.

— Ai spus ceva? se întoarse spre el patronul.

— Nu, nimic, minţi Bill. M-am pomenit citind în şoaptă, atâta tot.

Pe ultima pagină era o notiţă "La închiderea ediţiei", în care se relata cum un fan îl mitraliase cu o Uzi pe asasinul vedetei. Se promiteau noi amănunte în ediţia din ziua următoare, ceea ce probabil însemna alte fotografii clinice.

Bill se simţi recunoscător pentru că serviciul îl ţinea

departe de televizor în acea seară.

În agitaţia care urmă asasinării actorului, lansarea unor dischete cu versuri ale *celuilalt* trecu aproape neobservată. Prin intermediul unui hacker, Bill reuşi să obţină o copie imprimată a versurilor. După cum se aştepta, erau un plagiat searbăd al versurilor de pe discheta sa. Ca un plus de extravaganţă, celălalt adăugase dischetei planşe cu scanări de gene. Aşa făcuse şi Bill cu cele 95 de exemplare din ediţia de lux a primei dischete. Dar scanările acelea aparţinuseră unor anonimi. De această dată, planşele reprezentau chiar materialul genetic al autorului şi textul tipărit care afirma asta era însoţit de semnătura lui.

Crezu că i s-a ivit, în sfârşit, şansa cea mare. Făcu ore suplimentare, lucră sâmbete şi duminici de-a rândul şi economisi banii cu o avariţie draconică, de care nu se ştiuse capabil. Strângerea sumei îl costă şase ani din viaţă.

În cele din urmă reuşi să-şi facă o scanare a genelor într-o clinică specializată. Ceru compararea celor două rezultate, fără să le spună cui aparţinea celălalt set de gene.

A fost cea mai lungă oră din viaţa lui Bill.

Se plimbă pe culoare. Fumă, în ciuda interdicţiilor afişate în şase limbi internaţionale. Îşi şterse ochelarii până sclipiră ca limuzina unui diplomat japonez. Căută prin toate buzunarele jachetei jerpelite, fără să ştie ce anume. Îşi trozni degetele. Fumă iar, alegându-se cu o ameninţare de la sora şefă. Se aşeză şi se ridică de vreo sută de ori.

N-avea oglindă la el, însă era convins că albise.

În cele din urmă, specialistul veni şi-i spuse că din comparaţia scanărilor rezulta identitatea celor două mostre genetice, până în cele mai mici amănunte.

Copierea unui adult până la nivelul structurii moleculare reprezenta o performanţă de care nu era capabilă nici o organizaţie cunoscută de Bill, fie ea secretă sau nu. Fără să ştie, omuleţul în halat alb îi spulberase ultima speranţă de a afla de unde veneau înlocuitorii, sau de a stabili o diferenţă care să dovedească falsitatea, impostura, monstruozitatea celuilalt.

Peste mintea lui Bill se lăsă o amorţeală neagră, prin care puţine lucruri izbutiră să treacă în următoarele câteva luni.

Bill a rămas şofer de taxi şi, de atunci încoace, a început să lucreze în tura de zi. Ar vrea să avertizeze fiecare om în parte cu privire la pericolul acesta – pericolul de-a fi înlocuit cu un altul, imposibil de deosebit fizic, o momâie supusă şi obedientă, incapabilă să provoace schimbări. Ar vrea, dar îşi aminteşte de soarta regelui George – şi tace. Se preface că nu ştie că, deşi e originalul, în esenţă a devenit la fel de cuminte ca şi *celălalt*. O rotiţă cuminte în angrenajul altcuiva.

De câteva ori chiar l-a transportat cu taxiul pe cel ce i-a luat locul. Acesta nu l-a recunoscut, pentru că operaţia estetică făcută de skinheads, deşi fără anestezic, a fost foarte eficientă.

Bill a mai scris ceva, aplicând litere autocolante pe bordul taxiului. E o formă de protest, poate, sau doar un semn al renunţării. Crede că-l reprezintă, sau că-i un mesaj mai elocvent decât oricare altul. "CUVINTELE NU POT SĂ". Atât.

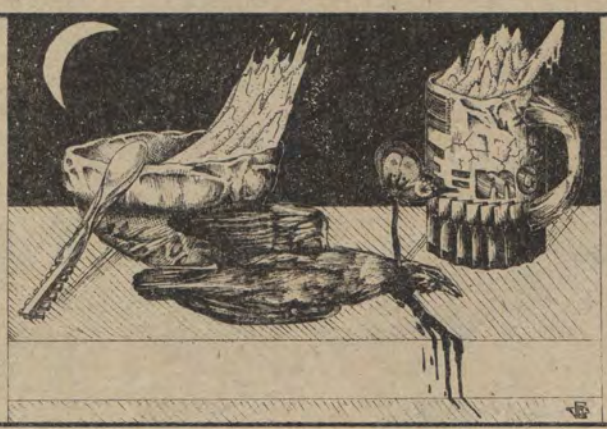

Desen de Valentin Leonida

SEBASTIAN A. CORN

Națiunea da Vinci

Un veritabil tur de forță SF într-o lume crepusculară, străbătută de acorduri familiare. Sebastian Corn baleiază cu ușurința marelui său talent într-un registru tematic divers și incitant.

Pe Wiard îl durea capul. Îl durea capul și se gândea la un prieten de-al său care îi spusese acum vreo 20 de ani că nu există decât lucruri finite. "Îți dai seama, tot permutând evenimente și personaje, până la urmă, întâmplările vor ajunge să se repete..."

— Ce idiot!... a zâmbit Wiard și a bătut de câteva ori cu pixul în birou.

Capul îl durea din ce în ce mai tare, iar Nora întârzia cu ceaiul. Wiard s-a împins cu picioarele în podea, alunecând pe scaunul cu rotile până în dreptul stativelor cu lame. Fungi. Ciuperci. Clasificate, aranjate, colorate cu Roșu Sudan, sau cu albastru de Maienza. Sau crescute pe medii Sabouraud, pe plăcuțe Petri.

— Sporotrichon... a șoptit și și-a apăsat palmele pe tâmple, chiar cînd s-a deschis ușa biroului.

Nora. Cu tava de metal lucios. Cana înaltă de porțelan, aburea.

— Ceaiul! i-a zâmbit.

Wiard a dat microscopul la o parte și a făcut loc căniii. Amicul ăla de acum 20 de ani îi spunea că și ei, Wiard, Malvern și toți ceilalți, mai purtaseră toată discuția aceea, că o vor mai purta cândva și încă altcândva - cine știe de câte ori o mai purtaseră și până atunci?

Cine știe de câte ori Nora îi mai adusese ceaiul de fructe până acum?

— Te așteaptă *domnul* Blaiberg. E în hol. Vrea să știe rezultatul culturilor.

— Mă doare capul. Lasă-mă să beau ceaiul. Stau după aia de vorbă și cu domnul Blaiberg.

— Domnul Blaiberg a coborît prin rezervorul Tyrhennian. Vine tocmai din lumea Saxa Coburg. Domnul Blaiberg face parte dintre cei ce sprijină financiar laboratorul.

Cinste lui! înseamnă că domnul Blaiberg era un filantrop. Era un filantrop atins de o micoză. Ceea ce era perfect. Tipii ăștia foarte bogați trebuie să aibă și ei măcar un lucru care să nu le meargă bine. Pielea dintre degetele de la picioarele lui Blaiberg nu arăta bine. Creierul lui însă lucra splendid. O pisa pe Nora la cap. Creierul lui Blaiberg știa că Wiard nu era în stare s-o refuze pe Nora, așa că o pistona, de câte ori trecea prin hol. "Zi-i doctorului Wiard că aștept!"

Wiard a gustat din ceai, a holbat ochii și a împroșcat lamele și eprubetele cu un jet de lichid fierbinte pulverizat printre dinți.

— Zahăr? Ai pus zahăr și lămâie în ceaiul *meu*?

Nora a înțepenit. Nu era genul, dar de data asta înțepenise, privind buimacă la Wiard.

— Și zahărul și lămâile sunt scumpe în Passargadae... Abia cresc în câmpiile tunelifere din lumea Rimini...

— De câte ori ți-am spus că nu vreau să-mi *strici* ceaiul cu zahăr? Sau cu lămâie?

— Așa l-ai băut de fiecare dată.

În laborator, Wiard bea ceaiul doar din punct de vedere funcțional. Suplinind un ritual. Numai că acum avea o migrenă și jinduia după ceaiul adevărat pe care îl consuma acasă. Singur. În habitatul și atmosfera izolată, marcată cu însemnul: Wiard Thurmann, cel adevărat. Celălalt. Cel la care nici chiar Nora nu avea acces. Cu toate că se culca cu ea, când și când.

Numai că Nora făcea şi ea parte dintr-o suită de gesturi funcţionale.

— Să-ţi zic ceva, Nora. Ceaiul se bea fără zahăr şi fără lămâie. Pui apa la încălzit şi pândeşti să nu dea în clocot. Pui frunzele în apă, opreşti focul şi acoperi ibricul cu o farfurie. Aşa îţi iese un ceai aromat. O infuzie nobilă, asta trebuie să fie ceaiul! Zahăr şi lămâie pun doar tipii ca Blaiberg! Ei habar n-au ce-i ăla un ceai elegant.

— Nici tu nu ştii ce-i ăla un ceai elegant. Aici îl bei mereu cu zahăr şi lămâie.

— Aici sunt Wiard Thurmann. Doctor în micologie. Aici beau ceai conform comenzii sociale. Ce părere ai de chestia asta?

A privit-o drept în ochi. După cum spusese Malvern acum 20 de ani: cine ştie de câte ori o mai zgâlţâise pe Nora aşa? Din cauza lucrurilor finite, care se repetau? Mmh? De câte ori îşi mai bătuse joc de ea? Pentru că vorbise despre ceai, dar tonul lui spunea: şi când ies cu tine la plimbare, în lumea Firenze, sunt tot Wiard Thurmann, doctor în mocilogie. Pricepi? - se uita la Nora. Pricepi?

Telefonul a bâzâit pe celălalt birou, printre dosarele azvârlite vraişte. Wiard a pus ceaşca pe farfurie. *Clink!* Nora s-a dus la telefon. Probabil că Blaiberg spumega, aşteptând în hol. Picioarele îmbrăcate în ciorapii de bumbac pe care îi purta câte o singură dată - transpirau, realizând mediul de cultură ideal pentru *Epydermophyton*, micoza care îi mânca degetele. Probabil că pe Blaiberg îl usturau picioarele la ora asta. Sigur: ar fi vrut să se descalţe şi să se scarpine. Dar asemenea chestii nu se fac în public.

Mai ales când erai îmbrăcat în costume elegante din lumea Britta - de la peste cinci rezervoare şi şase câmpii tunelifere distanţă...

— E pentru tine, Wiard. Condotierii urbani.

Condotierii urbani? Wiard s-a ridicat de pe scaun şi s-a dus la telefon, trecând aproape de Nora, mai-mai s-o atingă. A întins mâna şi a bătut-o pe umăr. Un gest funcţional. Era tot ce putea să facă pentru ea. Dacă o să aibă suficient timp astăzi, o să se culce cu ea. La fel de funcţional. Sexul era însă, o chestie cu care păcăleai lumea mult mai uşor. Wiard era sigur de asta.

— Wiard Thurmann! a spus în receptor.

— Mă bucur să vă aud, domnule doctor. Sunt Abd-el-Vessalio, comite în corpul condotierilor urbani. Avem o explozie în blocul Agrigento, la numai trei sute de metri sub rezervorul Tyrhennian. Specialiştii noştri spun că e nevoie de dumneavoastră.

— Sunt doctor în *mi-co-lo-gi-e*, domnule... domnule...

— Abd-el Vessalio. Abd-el Vessalio, domnule Thurmann. Specialiştii noştri spun că...

Wiard nu l-a mai ascultat. A acoperit microfonul cu palma şi s-a uitat la Nora:

— Un atentat. Blocul Agrigento. Ai auzit ceva?

Nora a ridicat din umeri.

— Să vedem la radio. Sau la TV.

S-a dus în colţul dinspre intrarea în laborator şi a dat drumul aparatelor. Staţia emitea muzică, iar la TV dădeau un clip promoţional. Thaddeus Fujita lansa o nouă linie de pelerine din piele şi pălării lucioase, din nichel...

— ...şi prezenţa dumneavoastră e strict necesară! a încheiat comitele, în receptor.

— Cred că e o greşeală, domnule Vessalio. Sunt sigur că în tabelele dumneavoastră scrie clar: Wiard Thurmann, micolog la laboratoarele *Flexner*. Nu mă pricep deloc la criminalistică, dar am impresia că ce vă trebuie acum e un expert în explozibile, dacă îmi permiteţi.

Wiard vorbise cât se poate de sec. Transformând linia de telefon într-un cablu îngust de gheaţă. În mod normal, Vessalio ar fi trebuit să înţeleagă asta şi să închidă telefonul pe loc, jignit.

— Nu m-aţi ascultat cu atenţie, domnule Thurmann. V-am explicat! Specialiştii noştri susţin că e nevoie de un micolog. Un expert în ciuperci.

— Ascultă, Vessalio! *Flexner* mă plăteşte cu 30 de dubloni-vynil pe ora de somn inclusiv, înţelegi? Helmuth Blaiberg aşteaptă la uşa mea să-i dau o reţetă. Asta înseamnă 1000 de dubloni-vynil suplimentari în contul meu. Nu mă interesează exploziile voastre.

Vessalio a tuşit în telefon. De la celălalt capăt al firului se auzea un zvon agitat de şoapte.

— O secundă, domnule Thurmann. Vi-l dau pe şeful meu. Domnul Claudio Alastair.

— Domnule doctor! - vocea lui Alastair era mult mai aspră. Grăbită - Sunt treizeci de morţi în Agrigento, trei sferturi din bloc s-a prăvălit pe culoarele lumii Firenze, sau au zburat în sus. Au ajuns tocmai în câmpiile tunelifere din Piombino. Rezervorul Tyrrhe-

nian s-a fisurat pe o lungime de nouă metri. Pirotehniştii şi pionierii sunt deja aici. Şi ei, şi medicii noştri. Dar expertul condotierilor, domnul doctor Marsan spune că prezenţa dumneavoastră este indispensabilă.

Wiard ar fi putut să strivească receptorul în mână. Sau să se holbeze. Sau să înjure printre dinţi. Sau să ţipe la Nora: de ce-l dăduse la telefon?

— Aşa susţine Marsan?

— Aşa susţine *domnul doctor* Marsan! Sunteţi colegi, domnule Thurmann! a subliniat Alastair.

Spusese *colegi*? Mă rog... El şi Marsan fuseseră prieteni la cataramă. Acum, erau doar camarazi de breaslă. Nu mai aveau motive să dea ochii unul cu altul.

"O să păţeşti exact ca şi mine, Wiard!" - aşa îi zisese Malvern - "Marsan ăsta al tău e un porc care are talentul să se poarte elegant în public".

"Marsan e prietenul meu cel mai bun, Malvern... ce naiba?!"

"Păi, aş putea să-ţi spun o scurtă chestie despre el. Marsan a lucrat un timp în acelaşi loc cu mine şi cu nevastă-mea. Elsa, o ştii, nu?" - Wiard a zis că da - "Mă cam prinsesem că Marsan îi făcea curte Elsei. Tipii de la serviciu şuşoteau din ce în ce mai des, pricepi? Ei, şi de ziua mea, mă trezesc cu un cadou din partea lui Marsan. Mi l-a dat în public, înţelegi? În sala de consiliu, cu toată lumea de faţă, ţinând într-o mână cupa cu şampanie din lumea Franche-Comté, pe care o plătisem cu 30 dubloni-vynil fiola... Al dracu' Marsan! Ţinea în mâna dreaptă cupa cu şampanie plătită de mine, iar cu mâna stângă îmi întindea un cadou. De ziua mea. *Nu-l deschizi?* - m-a întrebat - *Nu ştii că aşa e civilizat?* - Lumea se uita ţintă la noi. Am căutat-o din ochi pe Elsa. Ieşise. Am luat pachetul cu fundă roşie şi l-am desfăcut. Înăuntru era o cutie cu prezervative şi un bilet. E marca de prezervative care îi place cel mai mult Elsei. Semnat: Virgilio Marsan. După trei săptămâni, am divorţat."

"Şi ce legătură are asta cu mine şi cu Marsan?" - Wiard îşi coborîse colţurile buzelor şi se pregătea să soarbă o gură de ceai.

"Vreau să zic că Marsan lucrează cu tine şi cu Anne..."

"Marsan e căsătorit. E căsătorit cu...". Wiard s-a oprit brusc. Marsan era căsătorit cu Elsa Marsan, fostă Malvern. Numele de fată nu i-l mai ştia nimeni.

"Ai dreptate, Marsan *e* căsătorit cu Elsa. Dar şi când mi-a făcut mie figura, era căsătorit cu nu ştiu cine dracu'! Aşa că, fii atent! Eu unul am auzit nişte zvonuri cum că..."

Wiard păţise ce păţise şi Malvern. Numai că el nu primise de ziua lui de naştere o cutie cu prezervative. Pur şi simplu, Elsa îi trimisese un bilet scris de mână. Wiard îl găsise pe noptieră în timp ce, încruntat, se întreba de ce naiba e o asemenea dezordine în casă.

Orice înşiruire de acţiuni se face însă, respectând nişte priorităţi eşalonate. Pentru Wiard, prioritar a fost să citească biletul. Şi a căpătat explicaţia dezastrului din casă. Elsa scotocise prin şifoniere şi sertare, îşi luase toate lucrurile şi se cărase la Virgilio Marsan, aşa cum îi lăsase scris pe hârtia imprimată - semn că metoda de eşalonare a lui Wiard era valabilă. Aflase, fără să-şi pună prea multe întrebări, de ce era casa în halul ăla şi cum stăteau lucrurile, în general.

— Domnul doctor Marsan e acolo?

— Domnul doctor Marsan tocmai prelevează mostre din jurul blocului Agrigento. Domnul doctor Marsan spune din trei în trei minute că e nevoie de un expert de talia dumneavoastră. Are nevoie de cineva cu care să se poată sfătui.

— Bine. Am să vin.

Wiard a închis telefonul şi a pornit cu paşi lenţi spre cuier. Pelerina de mătase. Lavaliera turcoaz.

— Blaiberg aşteaptă pe culoar, Wiard.

Doctorul se examina atent în oglindă. Cizmele din piele îi luceau. Îşi potrivea peste pelerină părul dat cu gel, strâns în coadă de cal.

— Arăt bine, nu?

— Ce facem cu Blaiberg?

— Are *Epydermophiton*, e-n regulă? Are un *Epydermophiton* care răspunde la cea mai banală Amphotericină. Cred că eşti în stare să-i scrii o reţetă, nu?

Nora a făcut semn că da. Era ascultătoare. Disciplinată. O relaţie funcţională era mai bună decât nimic. Cu puţin efort, ar fi putut chiar să-şi imagineze că...

— *Epydermophiton*? s-a strâmbat Wiard şi s-a întors către Marsan. Marsan intrase deja în funicularul cu care Wiard urcase din marginea de

jos a lumii Firenze. Scotea din trusa de piele setul de racle şi se pregătea să decapeze tavanul cabinei zincate.

— *Epydermophiton!* a strigat din funicular. Toate grafittiurile din preajma locurilor unde s-au comis atentate sunt, de fapt, colonii de fungii. O *mutaţie* de *Epydermophiton,* ca să fiu mai precis.

Wiard a făcut semn cu bărbia în sus.

— Tipii ăştia n-au nici o legătură cu exploziile?

Marsan s-a uitat în direcţia indicată. Câmpiile tunelifere Piombino. Câţiva condotieri urbani de-ai principelui Sforza se uitau cu binoclurile spre ei. De la înălţimea celor o sută de metri care despărţeau Firenze de Piombino. Frontiera.

Unii culegeau fragmente din zidul azvârlit de explozie în lumea lor. Aveau şi ei pirotehnicieni şi criminalişti. Îşi pasau bucăţile de tencuială de la unul la altul şi comentau, gesticulând agitat.

— Sunt destul de ameţiţi şi ei, a remarcat Wiard.

— Te cred şi eu. Ce? Crezi că la ei n-au loc atentate?

Marsan a ieşit din funicular şi s-a apropiat de grafitti-ul blocului Agrigento. Ca prin minune, înscrisul rămăsese neatins. Marsan s-a aplecat şi l-a studiat cu atenţie, trecând cu degetul peste el. Apoi a scos un şpaclu şi s-a apucat să răzuie inscripţia:

RÂCÂIM ZIDURILE. RÂK! RÂK! LEONARDO DA VINCI

A citit şi Wiard înscrisul cu spray. *Epydermophiton* sub presiune, într-o bombă din aluminiu inert. Împroşcat pe zid.

— Cine dracu' e ăsta? Leonardo da Vinci? a întrebat Wiard, aşezându-se pe vine lângă Marsan.

— Trebuie să fie vreun guerillero urban. Claudio a cerut date despre tip la sediul condotierilor...

Exista un bloc denumit Vinci în lumea Firenze. Poate că individul ăsta dezabuzat, Leonardo ăsta, era chiar din Firenze.

— Te pomeneşti că şmecherul de Leonardo stă pe undeva pe aproape şi râde de noi, s-a amuzat Wiard.

— Păi, cam ăsta e genul, a admis Marsan. O secundă! - i-a făcut un semn scurt lui Wiard, preocupat să racleze grafitti-ul. Fragmente de tencuială cădeau în coşuleţul pe care abia dacă reuşea să-l proptească de zid - Nu-mi dai o mână de ajutor? - l-a privit pe Wiard.

— Primeşti bani pentru ce faci, Marsan. De la condotierii urbani? Pe mine mă plăteşte Flexner. 30 de dubloni-vynil minutul.

— Perfect! Claudio! Nu vrei tu să-i dai un telefon lui Flexner, patronul? Nu vrei tu să-i spui că se poate trezi şi el cu un atentat? Poate că o să consimtă să-l pună pe domnul Wiard la treabă...

— Las-o baltă, Marsan! Vezi-ţi de ordinele tale şi las-o baltă!

— Condotierii din Piombino vor să ne transmită un mesaj, domnule Alastair! - s-a apropiat Abd-el-Vessalio.

Claudio a luat telefonul. Wiard şi-a aprins o ţigară şi s-a uitat în jur. Piaţa Agrigento avea cam 100/150 de metri. Marginea superioară a lumii Firenze, în apropierea rezervorului Tyrhennian şi a câmpiilor tunelifere Piombino. Undeva în stânga, se ridicau geamurile suprapuse de plexiglass care dădeau afară din Passargadae.

— Vrei să vezi ţara lui Garay? Marsan răsărise în spatele lui Wiard.

S-au uitat amândoi pe ferestrele largi. Negru. Răcoros de negru. Dracu' mai ştia unde şi cine mai construia ceva în Passargadae. Mai jos de lumea Sudan, spuneau analiştii papali, nu se mai putea compune nici un fel de lume viabilă. Mai jos de Sudan, Passargadae se încingea. 50°C? 55°C? Avea cineva curajul să construiască ceva atât de jos?

— Mmh... Şi ţara lui Garay? Cei mai buni dintre noi au dispărut, a zâmbit Marsan. Umblă vorba că s-au dus în ţara lui Garay... mai sus de Cassiteridae. -35°C? -40°C? Cât de rece să fie ţara lui Garay?

Wiard a tras din ţigară. Ultima lume despre care auzise că ar fi în construcţie, era Shalamar. O ridicau unii pe undeva printre Franche Comté şi Saxa Coburg, într-o nişă laterală a Passargadaei.

— Fir-ar al dracului de telefon! - s-a enervat Alastair şi a dat receptorul lui Vessalio. S-a întrerupt legătura. Băieţii din Piombino vroiau să ştie al câtelea atentat e ăsta. Cică şi la ei e plin de explozii. Terminalele funicularelor, rezervoarele minore Garda şi Como au bufnit şi au inundat reşedinţa nunţiului papal. Grafitti-uri şi la ei. EŞTI FIUL MAMEI TALE. NU EŞTI FIUL ŢĂRII TALE. SEMNAT: LEONARDO DA VINCI.

— E şi ăsta un motiv de mândrie locală, s-a amuzat Wiard. Un complexat din Firenze pune bombe în toate lumile în care ajunge şi...

S-a întrerupt. Claudio şi

Marsan se uitau la el cu ochii micşoraţi.

— În regulă, a admis Wiard. Am făcut un banc prost.

— Aţi făcut un banc foarte prost, domnule doctor! l-a privit Claudio Alastair dintr-o parte.

— Te pomeneşti că şi în Piombino e plin de ciuperci..., l-a oprit Marsan, plictisit.

— Mda. Mi-au lăsat în pager numele micelilor pe care le-au depistat la ei... Uite!

Pelerina lui Wiard a foşnit. Aproape că s-a ciocnit cu Marsan când s-a zgâit pe ecranul cu cristale lichide. EPYDERMOPHITON - LA PALATUL PRINCIPELUI DE MAGENTA.

Wiard a pufnit în râs. Marsan punea capacele peste fragmentele de tencuială culese de pe ziduri şi din funicular. S-a uitat cu coada ochiului la fostul lui prieten, actual coleg; simplu coleg de breaslă, acum.

— Sunt curios dacă şi în ţara lui Garay sunt unii care pun bombe...

— Ascultă, Marsan! Micelilile astea sunt paraziţi umani. Ştii foarte bine. Cum mama dracului?...

— De ce crezi că te-am chemat? Când am văzut că am de-a face cu fungii, m-am gândit mai întâi la *Pteronyssimus*... Nu ăştia cresc pe pereţi?

— *Pteronyssimus* a fost rezolvat de când au inventat Passargadae! s-a uitat Wiard la Marsan. Dezgusta. Ne-am fi îmbolnăvit cu toţii de astm, nu? Cu *Pteronyssimus*...

— Aşa, ne-am ales cu o simplă claustrofobie. Mda. O simplă claustrofobie de Passargadae. Una care ne face să fabulăm despre ţara lui Garay. E şi asta o boală, nu, *domnule* Alastair?

Şeful condotierilor urbani şi-a dat ochii peste cap:

— Dă-o în paştele mă-sii, Marsan! Dacă o ţinem aşa, Firenze o să se facă praf. Francesco de Medicis o să mă dea afară, iar tu n-o să mai ai nici un salariu, Marsan! Am avut 30 de explozii în ultimele 200 de ore.

— Ai belit-o, Claudio! Tu eşti condotier. Cine naiba o să te mai angajeze? Eu sunt doctor. O să fie nevoie de noi în cazul în care atentatele se înmulţesc. Sau dacă am chef de o viaţă liniştită, mă angajez la un laborator de cercetări. La Flexner, de pildă, ce zici Wiard?

Wiard n-a zis nimic. Poate că toate bombele astea le puneau cei fugiţi în ţara lui Garay? Ăia care întindeau Passargadae dincolo de limitele admisibile... Ăia care nu ţineau cont de calculele iniţiale... cele care stabiliseră volumele ideale pentru structura Passargadael...

— Aţi aflat ceva de Leonardo da Vinci ăsta? l-a întrebat Wiard pe Alastair.

Condotierul şi-a frunzărit agenda.

— Mda. Leonardo e unu' care merge de colo-colo. A fost şi la Francesco de Medicis. Şi-a oferit serviciile, dar domnului de Medicis i s-a părut că citeşte un *curriculum vitae* scris de un dezaxat şi nu l-a primit nici măcar în audienţă. Am auzit că a luat funicularul spre Piombino, dar Sforza l-a fluiuit şi el. Pe urmă, n-a mai auzit nimeni nimic despre Leonardo... Leonardo da Vinci...

Wiard s-a uitat la ceas. A dat să se întoarcă, s-o ia spre funicular. Vroia să coboare către laborator.

— Hmm... da' ştiu c-a făcut o treabă bună! s-a uitat el, de jur împrejur, la dărâmături. Blocuri de granit sparte, desprinse din clădirea Agrigento. Apa care picura din fisura rezervorului Tyrrhenian - mâloasă, antrenând alge descompuse şi crustacee.

— Bine că n-a sărit în aer fundul rezervorului. Sau geamurile care dau afară din Passargadae.

— Eşti expert în ciuperci, Wiard! - Marsan devenise serios - Ai citit pe undeva sau ai reuşit să creşti în laborator ciuperci pe sticlă?

Ciuperci. Micelii. Hife. Aveau nevoie de interstiţii ca să crească. Era o axiomă. Ce vroia să spună Marsan?

— Nici ciuperci explozive n-am mai văzut până azi, a început Wiard. Ce vrei să-mi sugerezi, Marsan?

— Nişte ciuperci parazitează pielea umană. Suferă o mutaţie bizară şi încep să crească pe ziduri. Formează colonii ordonate chiar, colonii dispuse după un plan. Şi zidurile sar în aer. Treaba asta o face unu' de care n-a auzit nimeni. Leonardo da Vinci... Vreau să spun că s-ar putea să nu fii cel mai tare expert în micologie din Firenze.

Wiard a ridicat din umeri. Prin cine ştie ce conexiune mentală şi-a amintit de bobocii vegetali de Venturi care explodau, azvârlind seminţele în toate părţile. Fertilizând. Asta se petrecea înainte de inventarea structurii Passargadae.

Iar bobocii Venturii nu fuseseră aclimatizaţi în Passargadae.

— De ce nu-i dai lui Leonardo probele astea, dacă zici că e cel mai tare micolog din Firenze? a pufnit Wiard.

— Când crezi că ne dai un răspuns? i-a întins Marsan recipientele cu fungii culese de pe zidurile pieţei, ignorându-i întrebarea.

Wiard a cântărit din ochi recipientele.

— Un profil enzimatic uzual îmi ia 12 ore de lucru. Numai că acum o să trebuiască să scanez tot ce ştiu în materie de catalizatori bio..., trei zile e bine?

Claudio Alastair a izbucnit în râs şi s-a înfăşurat mai bine în pelerina roşie cu însemnele lumii Firenze marcate pe revere.

— Trei zile înseamnă şapte atentate - a stabilit el - Deci? Promiţi că ne dai un răspuns peste şapte atentate, nu?

Pe Wiard îl durea în cot de numărul atentatelor care aveau să aibă loc înainte ca el să caracterizeze corect coloniile de fungi. De fapt, treaba asta îl încânta până peste cap. Era ocupat şi ăsta era un lucru excelent. Nu mai avea nevoie de nici un fel de justificare ca să se debaraseze de realaţia funcţională întreţinută cu Nora.

Dacă se gândea bine, poate că ar fi fost de preferat să se prefacă incapabil să desluşească problema în timp util. Să tragă de timp, adică. Şase zile? Şapte? 14 atentate? 20 de atentate?

— Să-ţi explic ceva, Wiard! l-a sunat Flexner însuşi a doua zi. Tocmai am vorbit cu Francesco - se referea la Francesco de Medicis, bine-înţeles - Francesco e dispus să bage o găleată de dubloni-vynil în laboratoarele mele. Cu condiţia să respecţi termenele pe care le-ai dat lui Claudio Alastair. Cât i-ai spus c-o să-ţi ia?

Asta era o întrebare retorică. Un fragment de dialog funcţional, iar Wiard o ştia prea bine. Îl cunoştea suficient pe Flexner. Sau făcea o pauză pentru *respiro*, sau îl testa.

— Trei zile. Dar e un termen minim. Coloniile astea explodează, Flexner! Coloniile astea se dispun într-un mesaj! Crezi că?...

— Cred că cineva, Leonardo da Vinci sau altul, le plantează acolo; aşa cum sunt ele. Şi mai cred că ciupercile astea explodează, pricepi? În biologie, nu-mi permit decât să cred, Wiard! Sunt şeful unui consiliu de administraţie şi lucrez cu bani, nu cu microorganisme. Eu ştiu să vorbesc despre bani, înţelegi?

— Înţeleg! a mormăit Wiard, pregătindu-se să închidă telefonul.

— Nu închide! l-a ghicit Flexner. Francesco mi-a spus că plăteşte bine, iar eu îţi spun că sunt dispus să-ţi dau cotă parte pentru fiecare oră câştigată... 3000 de dubloni suplimentari pentru fiecare oră ce devansează termenul de trei zile.

Wiard a trântit receptorul. S-a răstignit în fotoliu. Nora a intrat în laborator. Tava cu ceaşca aburindă. Fără zahăr şi fără lămâie, Wiard ar fi pus mâna în foc.

— Lasă ceaiul şi ieşi. Trebuie să mă gândesc. Trebuie să fiu singur.

Nora era femeie. Femeile se pricep să-i facă pe bărbaţi să se simtă vinovaţi. Wiard, în schimb, se pricepea să scadă temperatura unei conversaţii cu câteva grade. Din patrucinci cuvinte, nu mai mult.

Nora a ieşit.

Dubloni-vynil. Cu cât mai mulţi, cu atât mai bine. Anne era un element care lipsea din eşafodajul ultimilor ani petrecuţi de Wiard învârtindu-se prin Passargadae. Existau însă piese de schimb. Cumpărabile, traficabile aşa cum făcuse, de pildă, cu Nora. O manipulase şi o traficase, pe post de substitut senzual-sentimental.

Numai că substituenţii aveau un dezavantaj major, dacă n-aveai bani să-i cumperi integral. Aveau tendinţa să se comporte autonom, îşi dezvoltau gânduri şi feeling-uri personale, se inserau în existenţa ta şi intenţionau să capete control asupra unor parcele de timp.

Iar Wiard considera că timpul este proprietatea lui exclusivă.

Cel mai bine era să plăteşti totul şi să te înconjuri cu marionete. Dublonii-vynil oferiţi de Flexner i-ar fi permis-o.

Wiard îşi făcuse planul încă de când coborîse cu funicularul pe magistrala care despărţea rezervorul Adriatic de câmpiile tunelifere ale Firenzei. Căţăraţi pe terasele de cernoziom, ţăranii arau sub ploaia cernută fin din pipilinele de desalinizare. Adriatica era albastră, ca întotdeauna, iluminată de farurile cabinei.

Pasul întâi: examen la microscopul optic. Coloraţie directă. Stimularea culturilor cu enzime prelevate din tegumentul porcului ăla de Blaiberg. Examen la microscopul electronic. Apoi: baia de descompunere. Centrifugarea. Şi,

lectura colorimetrică.

Funicularul a oprit în piaţa suspendată deasupra canalului de ciment prin care fluviul Adige era condus în adâncurile rezervorului Adriatic. Dacă s-ar fi învârtit pe acolo mai multă vreme, ar fi dat de Nora. În mod sigur ar fi dat de ea - îşi pierdea o grămadă de vreme printre scafandrii care ieşeau din sasurile Adriatice, încărcaţi cu peşte...

Wiard n-avea însă chef să dea ochii cu ea.

A apucat să citească pe un panou de afişaj că rezervorul Adriatic fusese şi el zgâlţâit zdravăn de o explozie - pe undeva pe la bază, în lumea Dalmaţia. O explozie în preajma unui grafitti:

EI TE-AU ÎNVĂŢAT SĂ PLÂNGI DACĂ ŢI-E FRICĂ.
LEONARDO DA VINCI

— Poţi să pleci!

Nu s-a uitat la Nora. Îşi strângea lucrurile; terminase de subliniat concluziile şi vroia să dea un telefon. Dar Nora nu trebuia să ştie toate astea. Însă zgomotul uşii care se deschidea şi se închidea întârzia.

— Am spus că poţi să pleci.

Nora rămăsese nemişcată în faţa intrării.

— Am făcut rost de un gin Britta. Poate că ar trebui să te relaxezi... Singur ai spus că mai mult de 18 ore de lucru non-stop îţi scad randamentul...

Wiard şi-a ridicat capul dintre hârtii. Era momentul s-o privească drept în ochi. Minciunile sunt mai bine înghiţite dacă te uiţi fix în ochii interlocutorului.

— Au fost nu mai puţin de 13 atentate în ultima vreme. Câte unul la două ore. Ce vrei să fac?

— Trebuie să mănânci. Trebuie să dormi.

— Serios?! Wiard a ridicat telefonul de pe birou Eu zic că trebuie să dau un telefon. Eu zic că trebuie să ieşi. Eu zic că nu pot gândi când stă cineva pe capul meu.

Nora s-a pregătit să spună ceva, dar Wiard i-a retezat-o imediat:

— Ce-ai zice dacă viitorul atentat ar avea loc chiar aici? Sau la mine acasă? Sau la tine acasă?

Erau nişte eventualităţi care nu-l interesau. Nici pe Nora n-o emoţionau. Dar există un regulament al conversaţiilor, respectat, chiar dacă interlocutorii ştiu că se păcălesc unul pe altul. Mă refer la sloganurile care survin reflex în discuţii. La atitudinile standard ale indivizilor.

— E-n regulă, a zis Nora şi a ieşit din birou.

Wiard s-a asigurat că paşii ei se îndepărtează pe culoar şi a format numărul. Soneria de dincolo.

Biblioteca Scampolo. Aţi sunat în centrală. Vorbiţi cu biblioteca Scampolo. Cu cine doriţi să comunicaţi?

— Sunt Wiard Thurmann, de la *Flexner*. Vreau să vorbesc cu Anaïs Liddhastra.

Pauză. Anaïs Liddhastra lucrase de mai multe ori cu Wiard. Restaurarea manuscriselor pe hârtie şi piele din biblioteca Scampolo. Atacate de tot soiul de fungi.

— Doctor Thurmann?

— Anaïs?

Anaïs a chicotit. Imigrase în Firenze din ţara Frisia, de undeva din partea de sus a Passargadaei. O ţară friguroasă, plină de rezervoare cilindrice şi de câmpii tunelifere verzi în care cultivau lalele. O lume dominată de instituţia slujbei duminicale.

Iniţial, Anaïs încercase să se alăture celor care construiau lumea Shalamar... Mmhh... Shalamar era abia la început şi îi lipseau multe dintre facilităţile care o interesau pe Anaïs. Aşa că, alesese Firenze până la urmă. Anaïs avea nevoie de un microclimat high-life.

— Să ştii că manuscrisele mele sunt în perfectă ordine. Lizibile, vreau să zic. Nici o epidemie în perspectivă.

Anaïs a râs din nou. Într-un timp, ea jucase rolul pe care îl juca acum Nora. Cu diferenţa că Anaïs ştia să-şi asume funcţia de substitut. Adică şi ea se folosea de Wiard tot în scop funcţional. Fusese doar o problemă de program - orarul de serviciu îi împiedicase să coexiste unul lângă altul, fără obligaţii.

— Ascultă! Am dat peste un tip. Leonardo da Vinci îl cheamă...

Hohotul de râs al lui Anaïs l-a întrerupt pe Wiard.

— O grămadă de lume a dat peste Leonardo de la o vreme încoace. Ce treabă poţi să ai *tu* cu el?

— Vreau să ştiu dacă pot să-mi bag nasul prin cărţile tale. Poate dau de el pe acolo, a continuat Wiard, fără să ia în seamă intervenţia femeii.

Pauză. Apoi, vocea serioasă a lui Anaïs:

— Leonardo ăsta nu-i un guerillero urban? Nu e ăla cu grafitti-urile din preajma atentatelor?

— Ba da.

— Ce dracu', Wiard? Ai uitat ce fel de documente am eu? Eu am documente istorice. Nu crezi c-ar fi mai bine

să intri în banca de date a unui ziar? Sau să te sfătuieşti cu condotierii urbani?

Wiard a auzit nişte paşi uşori în faţa uşii. Nora. Nora care revenea să-l mai bată la cap cu cine ştie ce.

— Am să merg şi la ziare. Şi la Francesco de Medicis. Şi am să cer şi nişte date din lumea Iberică. Dar trebuie să trec pe la tine. Neapărat.

Probabil că Anaïs ridica din umeri în biroul ei. Înţelegea că Thurmann putea să aibă nevoie de date despre da Vinci, deşi era doar expert în fungi. Înţelegea interesul lui pentru ziare şi pentru de Medicis. Puteai scotoci după un tip ca da Vinci prin locurile alea. Dar ce treabă avea da Vinci cu biblioteca ei? Sau cu lumea Iberică. Mă rog. A oftat, indiferentă: ea una îşi argumentase poziţia. De acum era treaba lui Wiard ce-o să decidă.

— Când vrei să vii? l-a întrebat.

Wiard s-a uitat în notiţele lui despre *Epydermophiton.* Ciuperca prelevată din blocul Agrigento, la care adăugase probe culese de la locul celorlalte atentate. Marsan îi trimisese tencuială şi grafitti-uri raclate de peste tot.

Localizase enzima care permitea unui parazit al pielii să se grefeze pe ziduri. Localizase catalizatorii şi receptorii care orientau dispunerea în suprafaţă a coloniilor de hife. Nu descifrase dacă secretau vreo substanţă capabilă să arunce în aer clădiri, dar asta încă nu era important.

În schimb, detectase un marker de membrană care nu mai funcţiona în Passargadae de la înfiinţare. Un marker de care reuşiseră să scape încă de la colonizare.

Un marker specific ţinuturilor de baştină. Un marker păstrat, cine ştie cum, de deşteptul ăsta de da Vinci.

— Păi, trebuie să fac un drum la principe. Trebuie să mă întâlnesc cu ambasadorul lui Carol Quintul. După ce rezolv ce am de aflat de la ei, trec pe la tine.

— Tradu-mi în ore! Cât înseamnă asta în ore?

Wiard s-a uitat la ceas.

— Pe la 18:00, e bine?

Anaïs a chicotit şi a închis telefonul.

"Ştiu să construiesc poduri uşoare, durabile, transportabile sau, la nevoie, poduri rezistente, care rezistă la foc şi la bombardamente. Ştiu să scot apa din rezervoare şi din canalele de aducţiune din câmpiile tunelifere şi o pot azvârli în afara Passargadaei. Pot să distrug orice piaţă, sau palat, sau loc întărit..."

— Ah, a zâmbit Francesco subtil, chestia asta de la sfârşit... Leonardo a devenit convingător în susţinerea ei, nu?

S-a apropiat de fereastra camerei şi a privit afară. Negru pur. Te pomeneşti că ţara lui Garay era doar la câteva sute de metri depărtare... numai că nu se vedeau luminile ei... poate că o construiau chiar acum, clandestin, aşa cum Shalamar era construit prin acord între principi, regi şi preşedinţi... mda...

Unde naiba ar fi putut ridica ţara lui Garay? Mai sus de Cassiteridae era un frig insuportabil, mai jos de Sudan era cald de se topea sticla. Unde să fie ţara lui Garay?

— Citeşte mai departe, doctore!

"Ştiu să construiesc, fără zgomot, căi şi galerii secrete prin câmpiile tunelifere, cu care să leg între ele lumile, prin drumuri doar de tine cunoscute. Pot să sap tuneluri pe sub cursurile de apă şi ştiu să proiectez trasee prin rezervoarele marine, în aşa fel încât ceilalţi guvernatori, prinţi, împăraţi sau preşedinţi, nici să nu ştie când condotierii urbani din Firenze le încalcă teritoriile. Pot să construiesc nişte care de luptă sigure şi inatacabile, care să se deplaseze pe câmpiile tunelifere şi în adâncul rezervoarelor cu apă sarată..."

— Poţi să te opreşti. O ţine aşa pe patru pagini dactilo standard. După cum se prezintă, un ins ca ăsta ar fi în stare să construiască chiar şi inexistenta ţară a lui Garay...

Wiard a pus colile semnate Leonardo da Vinci pe biroul lui Francesco de Medicis.

— Ce i-aţi spus?

— I-am spus că Firenze e o ţară săracă. I-am spus că alţii îl pot aprecia băneşte mai aproape de adevărata lui valoare. I-am spus să se ducă dracului.

— Şi el ce-a făcut?

— M-a ascultat. S-a dus la Carol Quintul.

Francesco a râs, hohotind spart. "Doamne! Dar am mai trăit o dată chestia asta!" Wiard s-a stăpânit însă. Senzaţia se chema *déjá vu* şi era semnul premonitor al crizelor de epilepsie. Sau al unei oboseli marcate.

Şi dacă erau doar dovada faptului că Malvern avea dreptate? Că numărul particulelor elementare din Univers este finit şi că, la un moment dat, ele ajung să se recombine, imitând un tipar anterior.

Poate că mai discutase vreodată cu Francesco despre da Vinci. Poate că o să mai discute cu el despre asta – aşa a gândit Wiard, amintindu-şi că, cel puţin în ceea ce o privea pe Anne şi pe Marsan, prietenul său avusese dreptate.

— Şi dacă nu s-a dus în lumea Iberică? Poate că se răzbună pe dumneavoastră şi, din cauza asta, pune bombe în Firenze...

— La fel face şi în Piombino. Şi în Dalmaţia. Şi în Saxa Coburg. Toate astea sunt ţări care nu-l susţin pe Carol Quintul. Deci, întreb din nou. Unde crezi că s-a dus Leonard?

Putea să răspundă. Opţional. *La dracu', domnule de Medicis! Sau: în ţara lui Garay, domnule de Medicis!...* S-a scărpinat după ureche însă şi a spus, înciudat:

— Uitaţi ce se întâmplă, domnule de Medicis! Ambasadorul lui Carol Quintul mi-a fost pacient. Avea candidoză generalizată...

— Şi clădirile noastre au candidoză generalizată..., aşa îmi spune Claudio Alastair de câteva zile încoace.

Wiard a râs şi a mai frunzărit o dată *curiculum vitae*-ul lui da Vinci.

— Comitele condotierilor confundă marfa cu ambalajul. Pereţii din Firenze sunt infestaţi cu *Epydermophiton*. Îl cunoaşteţi pe domnul Helmuth Blaiberg?

Francesco a dat din cap că da. Fără să-i pronunţe numele. Blaiberg îşi câştigase banii singur. Nu moştenise lumi în Passargadae, nu moştenise titluri ereditare. Se ocupase de cumpărări şi vânzări – acum nu mai avea nevoie nici de lumi, nici de titluri. *Ele* aveau nevoie de dublonii lui.

— Clădirile noastre şi cele din Piombino au aceeaşi boală ca domnul Blaiberg, a spus Wiard.

— Mda. Zidurile noastre sar în aer, s-a amuzat de Medicis, domnul Blaiberg când are de gând să explodeze?

— Pe domnul Blaiberg nu scrie nici un mesaj. Numai că eu vă spuneam că am stat de vorbă cu ambasadorul lui Carol Quintul, din Firenze. V-am mai spus că-mi este foarte obligat. Mi-a dat asigurări că da Vinci nu este găzduit de suveranul său. Mi-a spus că însuşi Quintul este îngrijorat de anumite lucruri bizare care au loc în lumea Iberică. Dar cel mai mult îl îngrijorează ce-a aflat prin nişte canale foarte întortocheate. Se pare că regele de Franche Comté a importat lucrători în piatră din lumea Cassiteridae. Iberii au aflat asta dintr-o sursă de Luxor că cei de acolo se plâng că regele de Franche Comté i-a privat de mână de lucru.

— Ei, şi?

— Se pare că e vorba de un canal pe care l-a proiectat da Vinci.

Francesco de Medicis s-a aşezat în fotoliul adânc, capitonat cu catifea grenadine.

— Vă daţi seama că discuţia asta se înregistrează, domnule Thurmann?

Wiard şi-a aprins o ţigară. Era cât se poate de obişnuit să vorbească ştiind că spusele îi sunt înregistrate. Nora era la fel de tare ca o bandă de reportofon de înaltă fidelitate, când se simţea obligată să-i reproducă lui Wiard propriile lui argumente. Un act pe care îl făcea cu responsabilitate. Ca să-i poată da în cap, oricând avea chef. Sau oricând avea senzaţia că Wiard sare peste cal.

— O înregistraţi pentru că vă temeţi că nu veţi ţine minte tot ce vă zic? Sau îmi sugeraţi că-mi veţi folosi spusele împotriva mea?

— Domnule Thurmann, avem nevoie de dumneavoastră! Era a doua oară când Francesco folosea pluralul de politeţe. Nu mi-aş permite să vă ameninţ. V-am anunţat că sunteţi înregistrat pentru că, într-un fel sau altul, ceea ce se spune în biroul ăsta, ajunge şi pe mesele de lucru ale unor tipi ca regele de Franche Comté, ca Împăratul Carol Quintul, sau ca domnul Blaiberg... Deci!

— Deci! Regele de Franche Comté intenţionează să şunteze Iberia în ceea ce priveşte transportul prin rezervoare... Ştiţi foarte bine că din rezervorul Tyrrhenian de Piombino nu se poate ajunge în Rezervorul cel Mare decât printr-un canal de profunzime: Gibraltar. Iar Gibraltarul este săpat în lumea Iberia. Quintul are informaţii că da Vinci a pus pe picioare un proiect pe baza căruia să construiască un canal subteran prin câmpiile tunelifere ale lumii Franche Comté. Un canal care să lege rezervorul Tyrhennian de Marele Rezervor. Gibraltarul şi vămile percepute de Carol Quintul ar deveni istorie, nu? Piaţa şi Bursele s-ar muta în lumea Franche Comté. Francisc de Franche Comté ar deveni colector de impozite şi taxe, nu?

De Medicis s-a încruntat.

— Cu ce spuneai că te ocupi, domnule Thurmann? –

trecuse iar la persoana a doua singular.

— Sunt expert în micologie. Laboratorul Flexner.

— E superb. Un doctor în ciuperci microscopice îmi spune o poveste despre cum se va îmbogăţi Francisc de Franche Comté. Un cercetător îmi arată cum unui guerillero urban îi trăzneşte prin cap ideea de a scurta drumul dintre Piombino şi Cassiteridae...

— Şi spre ţara lui Garay! a accentuat Wiard.

Cei doi bărbaţi s-au privit în ochi. Neclintiţi. Pentru toţi, ţara lui Garay era o gogoriţă, un rezultat previzibil al claustrofobiei de Passargadae. Dar dacă nu era aşa? Cu alte cuvinte, Francesco de Medicis îl scruta pe Wiard, dispus să cumpere ceea ce serviciul său secret nu-i pusese pe tavă niciodată. Problema era: dorea Thurmann să vândă?

— Ţara lui Garay nu există. Constructorii spun că mai sus de Cassiteridae nu se poate construi nimic, a forţat Medicis nota.

— Şi dacă toţi ăia, despre care se zice că au emigrat ca să clădească Garay, s-au apucat să-l construiască undeva, în paralel cu Passargadae? Undeva unde e cald? Sau, mă rog, undeva unde e acceptabil din punct de vedere termic?

— Deci crezi... Tu chiar crezi în ţara lui Garay?...

Wiard a scuturat scrumul pe jos, ca şi cum ar fi fost indiferent la ce-i spunea Francesco.

— Ţara lui Garay nu există, d-le Thurmann. Mulţi dintre cei ce s-au apucat s-o caute au înnebunit...

— Probabil că da Vinci e printre ei. Probabil că da Vinci loveşte lumile noastre din ţara lui Garay.

Porţile grele de la intrarea în salon s-au dat în lături. Claudio Alastair a intrat şi s-a apropiat de biroul principelui. S-a aplecat, începând să vorbească în şoaptă, precipitat. Francesco dădea din cap, din ce în ce mai scârbit, uluit, incapabil să înţeleagă ce se întâmplă.

— Arno? A deviat cursul râului Arno?

Wiard s-a apropiat şi el de birou. Alastair scotocea prin buzunarul pelerinei după pager. L-a scos.

EA ESTE UN RÂU! LASĂ-L SĂ CURGĂ UNDE VREA!

LEONARDO DA VINCI

Şi încotro curge Arno acum? a întrebat de Medicis.

— Inundă Plaza Volperra. Izbeşte de la înălţime geamurile ce dau afară din Passargadae.

Era piaţa în care cobora Wiard din funicular ca să se ducă acasă. Târgul de peşte prin care se învârtea Nora după cumpărături. Terminalul funicularelor de transport şi al submersibilelor care traversau rezervorul Adriatic dinspre lumea Dalmaţia.

— Victime?

— Sute! Sute de victime, d-le Thurmann! Norocul a fost că explozia care a deviat cursul râului nu a spart şi ecluzele de intrare în rezervor. Practic, am izolat Plaza Volperra... Altfel, Adriatica s-ar fi scurs în toată lumea Firenze...

Nu-ţi cer decât să te grăbeşti! - semnat: Marsan. Pagerul lui Wiard încetase să piuie.

— Cine era? a întrebat Anaïs, cocoţată pe scară. Umbla într-un vraf de volume vechi, ferecate în coperţi de piele şi oţel inoxidabil.

— Tipul care s-a căsătorit cu nevastă-mea.

— Ah, *docteur Marsan!* s-a sclifosit Anaïs. V-aţi împăcat?

— N-am fost supăraţi niciodată. Pur şi simplu nu prea am avut despre ce să mai discutăm. Acum, *trebuie* să lucrăm împreună.

Anaïs nu-l mai asculta. Se chinuia să scoată din raft o carte uriaşă, cafenie, plină de praf.

— Vin să te ajut! a strigat Wiard.

Anaïs s-a uitat în jos, de-a lungul scării şi a pufnit în râs:

— Mai bine, nu! Dacă urci, o să poţi privi sub fusta mea fără nici un efort. Prefer să te ştiu chinuindu-te ca să-mi vezi picioarele.

A scos cartea şi a simulat că se dezechilibrează, asta numai ca să desfacă picioarele, ca şi cum pentru o clipă i-ar fi lipsit orice punct de sprijin. I-a făcut cu ochiul lui Wiard şi a coborît, zâmbind.

— Uite! Vasari! Amedeo Vasari! Scrie o grămadă aici... De unde naiba ai ştiut că teroristul ăsta nenorocit a împrumutat numele unui tip atât de faimos?

— Ştii? M-am uitat atent la microscop. Asta e meseria mea.

Anaïs a scos limba şi a turnat gin în pahare.

— Înţeleg. Înţeleg. În câmpul microscopic ai citit că Leonardo da Vinci a trăit în lumea de baştină şi că poţi afla despre el în biblioteca mea...

L-a privit în silă şi a dat pe gât paharul ei cu gin. S-a cutremurat, ca străbătută de un frison. Dar, Wiard o privea la fel de liniştit. Ea i-a trecut de

câteva ori cu mâna prin faţa ochilor.

Dr. Thurmann a rămas neclintit.

— Văd că ai devenit un tip foarte serios de când probezi cuverturi împreună cu Nora. Pricep. Sunt chestii care nu se spun. Pricep.

Dr. Thurmann se uita la ea pe sub sprâncene. Impasibil.

— Ştii, am crezut la început că cineva, da Vinci sau altul, pune mediile de cultură pe ziduri, conform înscrisului. Că trec câteva zile, că fungii se dezvoltă şi realizează un grafitti neconvenţional. Un grafitti care devine vizibil în acelaşi timp în care e programată bomba să explodeze.

— Ăsta e un punct de vedere ştiinţific, este? I-a luat Anaïs peste picior. A ciocnit paharul lui neatins cu paharul ei gata golit. Am auzit că Nora şi-a propus să te scoată din circuitul consumatorilor de alcool. Vrea să te bage în Armata Salvării sau ce?

Wiard i-a făcut semn să tacă. A deschis cartea şi a început să citească din cuprins. A căscat ochii şi a început să dea paginile, grăbit. Gata! Ajunsese unde dorea! A înţepenit şi a mişcat din buze. Neauzit.

"...proiectilele mele sunt dotate cu stabilizatoare de direcţie şi pot perfora orice zid. Am un tun cu 33 de ţevi, din care 11 pot trage simultan, o armă cum nu mai are nici un alt prinţ. În cazul în care doriţi să daţi o lovitură decisivă Genovei, mă oblig să vă construiesc nişte dispozitive prevăzute cu elice spiralate - le-am denumit helicoptere - cu care mercenarii elveţieni să se poată ridica în aer şi să bombardeze meterezele Genovei. În acelaşi scop, m-am gândit să amplasez un baraj mobil la Volperra, astfel încât să inund toată valea fluviului Arno şi..."

— Auzi? Şi ce ţi-a trimis Marsan prin pager?

Wiard a dat foaia înapoi. A înghiţit în sec. A parcurs din nou pagina, citind în diagonală.

— Marsan? Mi-a spus că au studiat coloniile de *Epydermophiton* în laboratoarele lor. Mă rog, au urmărit aspectele care îi interesează pe ei... condotierii urbani, înţelegi?

— Condotieri? Află că m-am uitat în dicţionarele din bibliotecă şi am văzut ce înţeles dădeau în lumea de baştină acestui cuvânt...

— M-am uitat şi eu. Pe vremea când lucram împreună. Mă rog... condotierii noştri au studiat fungii din punctul lor de vedere. Află că *Epydermophiton-ul* de pe ziduri secretă salpetru! Preia compuşi din tencuială, îi combină cu sulful conţinut în membrane şi secretă salpetru. Uite de ce explodează clădirile!... Asta mi-a transmis Marsan.

I-a întins cartea lui Amedeo Vasari şi i-a făcut semn să citească. Capitolul III. Leonardo prezentându-se la palatul principelui de Medicis. A zâmbit, urmărind-o pe Anaïs cum se holbează şi ea. Apoi, a abandonat-o. Ochii lui o vedeau încă, numai că silueta ei se estompa, amestecându-se cu viziunile pe care şi le programa el - colonii de micelii, grupându-se într-o inscripţie, conform unui plan prestabilit (întrebare: de cine?) ciuperci defazate de la metabolismul iniţial, capabile să înregistreze, precum un revelator fotografic, lumina din timpul exploziilor (întrebare: ce component biochimic le fusese inserat în genom, astfel încât să funcţioneze ca o placă fotosensibilă?).

— Francesco! Francesco de Medicis era principele Firenzei în lumea de baştină! Şi Leonardo chiar a existat! Anaïs a făcut o pauză şi a mai citit o dată. Auzi? Când naiba a avut timp Leonardo ăsta al lor să se ocupe de atâtea lucruri?

— Asta aş vrea şi eu să ştiu. Aşa că, fă bine şi numără-mi tot ce a realizat guerillero-ul ăsta urban acolo, de unde am venit noi. Şi vezi ce lume a cunoscut şi pe unde s-a plimbat. Vreau o listă exhaustivă.

S-a ridicat de la masă şi a ieşit din bibliotecă. Funicularele coborau spre Isonzo, iluminând pereţii de sticlă ai rezervorului Adriatic. Wiard s-a mai uitat odată la ceas şi s-a întors din drum. A intrat în prima cabină telefonică şi a solicitat o legătură cu lumea Saxa Coburg.

Helmuth Blaiberg era acasă. Da, a doua zi dimineaţă era liber. Iar tratamentul cu Amphotericin făcuse minuni. Sigur, sigur, va fi încântat să-l primească pe Wiard Thurmann. Fuseseră ceva probleme legate de onorariu?

Nu. Nu fuseseră.

— "...pendulul inventat de mine acţionează asupra pompelor de apă cu maximum de randament. Cât despre cursul superior al Rhin-ului - mă refer la porţiunea care trece pe teritoriul domeniilor cumpărate de dumneavoastră - îl putem draga cu un dispozitiv de concepţie proprie. De asemenea, sunt în stare să excavez 200

de metri cubi pe oră" - mmh? ăsta e omul?

— Mda. În orice caz, ăsta e stilul. Aşa i-a scris şi lui Francesco de Medicis, în Firenze. La fel a scris şi cu alte ocazii... L-aţi văzut la faţă?

Blaiberg s-a strâmbat, plictisit.

— Unde naiba aş ajunge dacă m-aş întâlni cu toată lumea care îmi solicită o întrevedere? Mesajul ăsta l-am primit prin fax. Ce? Domnul de Medicis a dat ochii cu el?

— Nu. I-a trimis un mesaj tot prin fax. Numai că pe mine m-ar fi interesat să ştiu cum arată individul...

— Uitaţi ce cred eu, domnule doctor... Aţi făcut o treabă bună cu mine. Aţi făcut o treabă bună şi pentru condotierii urbani de Firenze. Rezolvaţi impecabil problemele legate de ciuperci. Ce vă interesează aşa de mult la Leonardo ăsta?

— Tocmai ciupercile da Vinci mă interesează sau, mă rog, cine se foloseşte de numele lui şi a indus în colonille de *Epydermophiton* nişte mutaţii deosebite... Aş vrea să ştiu cum arată individul. Aş vrea să ştiu cât de mult ştie...

— Cât de mult ştie despre ce, domnule Thurmann? Aţi sugerat că s-ar putea ca numele teroristului să nu fie da Vinci. Aţi sugerat că a preluat numele unei persoane reale. Aţi consultat vreo documentaţie în sensul ăsta?

Wiard a dat din mână a lehamite şi şi-a rotit capul de câteva ori, obosit.

— Vreau să ştiu cât de mult ştie despre fungi, domnule Blaiberg.

— Iar Carol Quintul vrea să ştie care e treaba cu canalul care şuntează Iberia, nu? - s-a uitat Blaiberg dintr-o parte la Wiard. Un chip nemişcat. Cinstit să fiu, şi pe mine mă interesează afacerea prin care un tip ar lega Piombino direct de Marele Rezervor... Eu mă pricep la bani, ştii asta, nu?

Wiard s-a scărpinat pe frunte. A privit pe geam, către câmpiile tunelifere care coborau prin faţa casei lui Blaiberg. Vii terasate.

— Ce ziceţi? Puteţi să aflaţi măcar de unde a trimis faxul ăsta? a întrebat Wiard, strângând din buze.

Norii cenuşii coborau de-a lungul câmpiei acoperind vederii pe ţăranii ce lucrau printre butaşi. În spate - fereastra care dă dea afară. Spre negru.

— Am crezut că e vorba de o defecţiune, ştiţi... De regulă, faxul meu înregistrează automat adresa expeditorului. Mesajul lui da Vinci însă nu are nici un semn de recunoaştere. Poate că l-a trimis din ţara lui Garay.

Wiard s-a uitat la Blaiberg. Nu. Nu glumea. Vorbea cât se poate de serios despre ţara lui Garay. Mai mult, îl scruta pe Thurmann. Îl supunea la un test sau ce dracu'?

— Domnul de Medicis nu crede în ţara lui Garay.

— Domnul de Medicis provine dintr-o familie cu tradiţie. Domnul de Medicis se pricepe să-ţi dea impresia că-şi bate joc de lucrurile care îl interesează. Eu sunt un self-made man. N-am aptitudinile lui... În conversaţie, cel puţin.

— Oricum, bănuiesc că toate clădirile astea care zboară în ţăndări vă preocupă la fel de mult. Şi pe unul şi pe altul.

— Am impresia că ne preocupă aproape la fel de mult cât vă preocupă pe dumneavoastră ţara lui Garay, domnule Thurmann, a spus Blaiberg, aplecându-se sub birou. Se descălţa. Şi-a scos apoi ciorapii de bumbac, s-a ridicat în picioare şi a făcut câţiva paşi pe covorul moale. Şi-a desfăcut degetele, le-a jucat de câteva ori, după care a spus, amuzat:

— M-aţi scăpat de micoza aia nenorocită, domnule Thurmann. V-am mai întrebat, dar vreau să mă asigur: sunteţi mulţumit de banii pe care i-aţi primit?

Cine dracu' era mulţumit de banii pe care îi primea? Uite, Wiard trecuse pe la Marsan înainte de a pleca spre Saxa Coburg - practic, rezolvase partea lui de problemă cu 14 ore înainte de termenul fixat. 44 000 dublonivynil din partea lui *Flexner*, mulţumirile oficiale ale condotierilor urbani şi o discuţie plină de lucruri interesante cu Marsan.

Era lucru ştiut. Puteai discuta informativ şi pasionant cu cei mai teribili inamici. Nu pronunţaseră numele Annei, bineînţeles.

"Ai găsit prin vreun articol de specialitate ceva care să explice legătura dintre suprafaţa unei colonii şi viteza ei de dezvoltare?"

"Nu înţeleg la ce te referi..."

"Păi, grafitti-urile au dimensiuni diferite. Zidurile care sar în aer au suprafeţe diferite. Cu toate astea, ele sar în aer concomitent. În Firenze, în Piombino, în Dalmaţia şi în Iberia. De câteva zile, au început să explodeze clădiri şi în Saxa Coburg, şi în Cassiteridae... Problema e că, cine

inoculează zidurile cu ciupercile astea, se bazează, poate, pe dimensiunile diferite ale coloniilor, ca să le facă să explodeze concomitent. Poate că există un orar de creştere al fungilor, diferit, în funcţie de dimensiunile coloniilor, ce crezi?"

"Nu-i mai simplu să-ţi imaginezi o armată de guerilleros urbani? Sunt răspândiţi prin Passargadae şi se comportă *ei* ca nişte cronometre..."

Marsan făcuse o mină plictisită. Nu era la fel de tare ca Wiard în micelii, dar nici Wiard nu ştia la fel de multe, ca el, despre crima organizată:

"Leonardo da Vinci. Semnătura. E scrisă la fel. Peste tot. Concluzia grafologilor e certă. Tipul care scrie mesajele cu spray-ul e acelaşi. În toată Passargadae."

Wiard pufnise în râs. Nu ştia cum arăta Leonardo ăsta, Anaïs nu-l găsise încă printre tomurile ei. Dar îl umfla râsul imaginându-şi un tip care încărca spray-uri cu colonii de *Epydermophiton,* care umbla de colo-colo, împroşcând pereţii cu mesajele sale şi care...

"Chiar aşa? Tipu' ăsta e ubicuu?"

Marsan dăduse din cap. Asta era toată chestia. Uite de ce întrebase dacă, din punct de vedere biologic, era vreo legătură între suprafaţa unei colonii şi viteza ei de dezvoltare.

"Nu. Singura problemă e densitatea hifelor pe centimetrul pătrat. Fie că are suprafaţa unei unghii, fie că are suprafaţa unei faţade de bancă, o colonie se va maturiza la fel de repede, dacă densitatea ciupercilor pe unitatea de măsură e aceeaşi."

Marsan i-a deschis uşa de la ieşirea din sediul Serviciului de Condotieri. Afară era aglomerat. Funicularele zbârnâiau pe cablurile de oţel, urcând spre Piombino sau coborînd spre Dalmaţia.

"Mda. E exact cum mi-am imaginat. Viteza de dezvoltare n-are nici o legătură cu suprafaţa."

"Mmh... de ce nu determinaţi densitatea hifelor pe centimetrul pătrat de zid?"

"Ştii ceva, Wiard? Diferenţa dintre intelectuali şi proletari e că primii se pricep să ia decizii, în timp ce ăilalţi se pricep să le pună în aplicare. Eu sunt un proletar amărît, care ţine cont de ideile şi deciziile unuia ca tine. Da' explică-mi şi mie: cum naiba ai vrea să determin densitatea unei colonii microscopice pe suprafaţa unui zid spulberat?"

Marsan îşi păstrase măcar umorul. A continuat pe acelaşi ton, întrebând dacă nu cumva Wiard îşi imagina că Serviciul Condotierilor are evidenţa clădirilor care vor sări în aer.

Nu. Bineînţeles că Wiard nu-şi imagina aşa ceva. Dar îşi imagina, cumva, acelaşi Wiard, că factorii de decizie din lumea Firenze priveau cu ochi buni aluziile subtile pe care el le făcea cu privire la ţara lui Garay? Sau căutările lui absurde pe urmele unui personaj *decedat* de atâta vreme?... A accentuat cuvântul *decedat* când i-a pus ultima întrebare şi i-a făcut un semn discret: "E bine să rămîi doctor în micologie, Wiard!"

Onorariul dumneavoastră a fost mai mult decât satisfăcător, domnule Blaiberg.

Helmuth a dat din cap şi s-a aşezat din nou la birou. Acum, se încălţa.

— Aveţi bani suficienţi. Practicaţi o muncă, înţeleg eu, care vă face plăcere, domnule Thurmann. Mi-este imposibil să pricep: de ce vă pretaţi la jocurile lui Carol Quintul şi la cele ale lui de Medicis? Ei vor să scoată castanele din foc cu mâna dumneavoastră. Vor ca *dumneavoastră* să-i depistaţi pe Leonardo...

Umbla printre hârtiile de pe birou în timp ce-i spunea asta. Preocupat, de parcă ar fi dorit ca Thurmann să priceapă mai mult decât îi explica.

Au schimbat subiectul. Au vorbit despre timpul probabil. Rheinul şi rezervoarele minore Leman şi Amstel se încărcaseră cu multă apă în ultimul timp, este? Da, da. Asta nu era un semn de ploaie apropiată? Ba da. Călătoria înapoi spre Fireneze o să fie obositoare? Nu. Mă rog, chiar dacă n-o să fie obositoare, n-ar fi preferat domnul Thurmann să meargă cu un funicular particular? Unul în care ei să fie unicul călător?

Ba da. Sigur că da.

— Cu ce te alegi? l-a întrebat Nora.

Wiard a tras un fum din ţigară. Ar fi putut s-o ignore cu desăvârşire pe Nora. Ar fi putut s-o trimită să-i facă un ceai. Ar fi putut să se ridice din fotoliu, să se repeadă la ea şi s-o înjure. Ar fi putut s-o pălmuiască fără nici un preambul. Ar fi putut să...

— Aş afla cine e da Vinci.

— Cu ce te alegi dacă ştii cine e da Vinci?

— Poate că aş ajunge să-l cunosc. Poate că aş ajunge să aflu ce e cu ţara lui Garay.

— Cu ce te alegi dacă afli ce e cu ţara lui Garay?

— De ce îmi atrage atenţia toată lumea că e nesănătos să mă interesez de ţara lui Garay?

S-a auzit ţârâitul unui ceas. Culturile de *Actynomices* atinseseră masa critică. Uraniul şi masa critică. Biologic şi masa critică. Wiard studiase organismele unicelulare care se uneau în colonii - era doar o problemă de timp ca indivizii coloniei să-şi delege funcţiile şi să acţioneze specializat.

A prelevat o plajă din colonia de *Actynomices.* A cufundat ansa în ulei de cedru şi a întins hife-le pe o lamă. Gata! Sub microscop!

— Cu ce te alegi dacă afli ce face o colonie de *Actynomices?*

Până acum, singurul rezultat practic legat de coloniile bogate în microorganisme era că puteau induce o boală. Wiard se întreba dacă boala nu era decât un simplu efect secundar al infestării, şi dacă infestarea nu era cumva urmarea unui plan deliberat al coloniei... Te pomeneşti că, prin multiplicitate, organismele unicelulare căpătau capacitatea de a pune lucruri la cale, prin indivizi specializaţi în acest sens?... Te pomeneşti că şi da Vinci se gândise la figura asta şi acum învăţase să se folosească de planurile ascunse ale ciupercilor.

Paranoia - şi-a spus. *Paranoia.* Atât în ceea ce privea coloniile, cât şi în ce privea ţara lui Garay. Tot o colonie. Tot ocultă. Tot nesănătoasă - toţi îi dăduseră de înţeles că ţara lui Garay era o obsesie care te îmbolnăvea.

Nora avea un avantaj. Gândea rapid şi era expertă în Wiard Thurmann. Era în stare să ţină prelegeri ore în şir, despre cum gândea doctor Thurmann. Dovada a urmat imediat.

— Crezi că da Vinci ştie mai multe decât tine despre autonomia coloniilor de microorganisme? Crezi că da Vinci s-a gândit şi el la masa critică a microorganismelor?

Wiard ar fi putut să continue să privească prin ocularul microscopului. Dar a luat-o încet, de-a curmezişul laboratorului, s-a apropiat de Nora şi a pălmuit-o.

— Leonardo da Vinci nu există. Aşa că n-are cine să se gândească la masa critică a microorganismelor.

Masa critică a indivizilor de acelaşi fel. Nucleii de uraniu iniţiază o reacţie în lanţ. Mai mult de şapte oameni izolaţi într-un funicular blocat intră în panică aproape imediat. 90 de mev nu induc nici o modificare într-o membrană. 91 mev induc potenţialul de membrană. La 220 de mililitri de urină strânşi în vezică, e perfect. La 210 mililitri, începi să cauţi pisoare.

— Te contrazici, Wiard, a spus Nora. Îşi scutura capul şi se ştergea pe faţă. Te doare în cot de toate explicaţiile astea. Ţi-e doar frică de el. Dacă Leonardo ăsta nu numai că a descoperit care e treaba cu masa critică a microorganismelor, dar se mai şi foloseşte de ea?

Nora asta era o femeie cu un rol bine stabilit în economia de acte din jurul lui Wiard. Era peretele cu care el discuta. N-avea de ce s-o asculte când îi răspundea, câtă vreme, în opinia lui, cea care ar fi trebuit să răspundă era Anne. Nora era proteza de care se sprijinea când mergea să ia masa în piaţa Volperra. Nora era şi un orificiu de plastic, foarte elaborat, capabil să emită sunete de plăcere. Nora era un fierbător de ceai care răspundea prompt la comenzi: vreau zahăr, nu vreau zahăr, vreau lămâie, nu vreau lămâie.

Nora era telecomanda care pornea televizoare şi radiouri. Nora atinsese însă, din păcate, masa critică. Din două-trei raţionamente era în stare să deducă ce căuta, de fapt, Wiard. Chiar îl mira că Nora făcuse încă vreo referire pertinentă la Garay...

Câte kilograme are un stativ de oţel pentru eprubete? Trei? Cinci? Oricum, stativul era colţuros şi un calcul corect al incidenţei loviturii era suficient ca să crape tăblia osoasă a oricărui craniu.

Nu exista craniu mai gros de 2,5 milimetri. Nici al Norei nu putea fi mai gros.

— 314 obiecte produse. De la tancuri şi elicoptere, la războaie de ţesut şi la maşini de fabricat ace. 40 000 de ace pe oră. Bușole stabilizante - rămâneau orizontale în caz de tangaj sau ruliu. Submersibile, baliste, tuneluri etc. Între timp s-a ocupat şi de pictură. A introdus tehnica "sfumato". E o manieră aparte de a picta fundalul, astfel încât să scoţi în evidenţă portretele din prim plan. Mona Lisa. Ăsta a fost un tablou tare preţuit dincolo. Unii veneau de la distanţe de mii de kilometri şi nici n-apucau să-l vadă din cauza înghesuielii, dar îl fotografiau pe deasupra capetelor celorlalţi vizitatori şi plecau fericiţi că au trecut la câţiva metri de Mona Lisa...

Wiard dădea din cap, notând totul în agendă.

— Altceva?

— Mmh... a proiectat schiţa unui oraş ideal, protejat împotriva intemperiilor şi atacurilor terestre. A dorit să sape un canal care să unească Mediterana cu Atlanticul. Mediterana era o mare. Atlanticul era un ocean. Scopul proiectului: cască bine urechile! - *să pună beţe în roate lui Carol Quintul, membru al Casei de Habsburg!* Carol Quintul stăpânea o ţară denumită Spania şi încă nişte teritorii întinse, printre care se numărau comitate precum Saxa Coburg...

Şi şi-a prezentat pentru prima dată planurile lui Francesco de Medicis, la Fireneze, nu-i aşa?

Anaïs a dat din cap. Erau multe coincidenţe. Nume, locuri şi centre de putere similare.

— Ştii, am mai găsit, pe ici, pe colo şi referiri la o ţară care se cheamă Passargadae. Sunt autori care emit chiar şi păreri despre ţara asta... Passargadae...

— Serios?! Cum adică?

Anaïs a zâmbit. Şi-a pus degetul pe buze, a făcut şşşş! şi şi-a lipit apoi degetul de buzele lui Wiard. I-a povestit mai întâi despre nişte călugări ortodocşi care aveau o colecţie de letopiseţe la o mănăstire denumită Ohaba Ponor.

"Credem că Passargadae iaşte ţara în care se duc corăbiile frânce, după cum am mai auzit şi noi. Şi mai credem că ţara aiasta iaşte drumul pre unde se preumblă sufletele în aşteptarea Judecăţii de pre Urmă."

Dar, a adăugat Anaïs, textul respectiv fusese caligrafiat pe la 1530, aşa că era cât se poate de explicabil că pustnicii nu găsiseră explicaţii pertinente pentru termeni ca: *fungi, culturi, rezervor, microscop, bloc.* "E vorba că în Passargadae sunt nişte miasme care îi fac bolunzi pre locuitori. Dar au ei nişte felceri acolo de încearcă să-i cure."

Călugării însă, continua Anaïs, nu reuşiseră să stabilească nici o legătură între denumirile geografice din Passargadae şi cele la care ar fi avut acces prin contactele indubitabile pe care le-au întreţinut cu preoţii din apropiere, care aveau confesiune catolică. Pentru pustnicii de la Ohaba Ponor, "...în Passargadae sunt nişte locuri cu nume aşa cum am auzit că ar fi prin pregiurul Romei."

— De unde naiba ai scos asta? a oprit-o Wiard.

Anaïs a făcut un gest larg, îmbrăţişând pereţii de cărţi ai bibliotecii *Scampolo*. Găsise, rătăcită printre maldăre de reviste, o lucrare de diplomă tipărită pe o imprimantă laser.

— Un *Hewlett-Packard* cum n-ai mai văzut niciodată. O vechitură. Un tip şi-a făcut o lucrare de diplomă pe care a intitulat-o *Naţiunea da Vinci*. Ăsta e motivul pentru care am luat-o s-o studiez. Numai că în lucrare e vorba de un text reconstituit din vreo patru surse... un text în care e vorba despre Passargadae.

Wiard s-a ridicat de pe scaun şi s-a dus în spatele lui Anaïs.

— Pot să văd şi eu textul?

Anaïs i-a întins lucrarea de diplomă. Coperţi negre, lucioase. *Naţiunea da Vinci.* Autor: A. Corn.

"Următorul fragment se află în posesia abaţiei Benedictine de Cluny. Având în vedere că în Librarium am descoperit copia unei scrisori adresate Papei de abatele de Cluny - scrisoare datată 24 Nov. 1517, la doi ani de la urcarea pe tron a lui Francisc I - vom înţelege mai bine coloratura politică a mesajului.

Sanctitate,

Acest Leonardo se află acum la Paris, în anturajul noului rege al Franţei. Nu vom trece peste faptul, prea bine cunoscut, că Franţa a fost un spaţiu în care s-au dezvoltat ereziile cathare, că este o ţară care gândeşte în termeni mai degrabă franţuzeşti, decât catolici, şi că Francisc I întreţine relaţii diplomatice oculte cu Henric al-VIII-lea al Angliei, şi asta în contextul în care Anglia se îndepărtează de Sfântul Şcaun. Manuscrisul deţinut de noi este foarte vechi. Se pare că fostul abate Bertrand I-a achiziţionat în 1347 de la un evreu convertit, plecat din Catalunya pentru a se stabili în Palatinat. Evreul, pe numele său Basualdo Corona, susţinea că textul a fost elaborat cu cel puţin 50 de ani înainte de sosirea lui la Cluny. În ciuda vechimii, manuscrisul amintit ne vorbeşte despre un Leonardo da Vinci, un Leonardo care a întreţinut relaţii cu familia de Medicis şi Sforza. De asemenea, textul se referă la nişte lumi care poartă numele unor ducate sau principate italiene. Există o singură inadvertenţă, însă Ludovico Sforza (în slujba căruia, o ştiţi prea bine, a lucrat Leonardo da Vinci) este considerat a fi principe de Piombino şi nu de Pavia. De asemeni, textul face referire la o presupusă luare de contact, urmată de inamiciţie, între Leonardo şi Francesco de Medicis.

Având în vedere similitudinile dintre manuscrisul con-

ceput acum peste două veacuri şi întâmplările pe care tocmai le trăim, ne permitem să vă atragem atenţia asupra monseniorului Da Vinci, a cărui apropiere de Francisc I n-o putem cataloga decât drept malefică.

Întrebarea noastră este dacă "ţara lui Garay" la care, simbolic, se referă textul, nu este cumva chiar Franţa?

Întrerupem aici consideraţiile abatelui de Cluny. Menţionăm ca foarte interesante interpretările pe care Preasfinţia Sa le dă elementelor din manuscris: ceaiul este recunoscut ca atare, drept "băutură indică", fungii sunt, surprinzător de bine asimilaţi cu drojdiile de fermentare, iar ţările - având în vedere contextul geografic şi temporal în care a fost redactată scrisoarea sunt recunoscute fără dificultate. Mai mult, abatele schiţează şi o hartă a Passargadaei şi se întreabă dacă nu cumva există posibilitatea ca "ea chiar să existe pe undeva prin lume..."

Totodată, cere informaţii despre aspectul fizic al lui da Vinci, "pe care nimeni nu-l poate descrie cu precizie. Până acum, am vorbit cu trei oameni care l-au văzut de aproape, şi fiecare mi-a descris un alt fel de individ."

Nu ne putem împiedica să nu facem remarca răutăcioasă a faptului că abatele de Cluny nu-şi poate explica în ce fel "ajunge drojdia să crească pe piele..."

Să nu uităm însă, discutăm despre o scrisoare redactată în 1517. Dar să vedem fragmentul de text aflat în posesia abaţiei Benedictine de Cluny."

— Cum ţi se pare? îl priveşte Anaïs.

Wiard se opreşte din notat. Pune agenda pe masă, la îndemână şi se apucă să citească textul care făcuse obiectul unei lucrări de diplomă.

— Unde ziceai că ai găsit asta? a întrebat, absent.

Ea i-a repetat. Wiard n-o asculta însă. Citea, zâmbind din colţul gurii. A parcurs pasajul din textul propriu-zis, iar Anaïs l-a surprins strâmbându-se de câteva ori.

— Dar îţi imaginai cumva că lucrurile stau altfel? l-a luat ea peste picior.

— Nu. Ce? Tu îţi imaginai că lucrurile stau altfel? Credeai că nu ştiu ce e în capul tău, nu-i aşa?

Anaïs i-a făcut semn că *da*. Între timp, ajunsese la sfârşitul citatului din textul propriu-zis şi a reluat lectura lucrării de diplomă.

"Fragmentul de mai jos se află în arhiva Bibliotecii de la Vatican. Alăturat lui, este şi răspunsul adresat de Papa Leon al-X-lea abatelui de Cluny. În ceea ce-i priveşte pe arhivarii Vaticanului, aceştia recunoşteau că manuscrisul aflat în posesia lor nu este decât un fragment insuficient, care nu conţinea decât foarte puţine date, motiv pentru care nu putea fi explicitat exhaustiv.

Printre cei care au încercat să-l desluşească s-au numărat Pico dela Mirandola şi Giordano Bruno. Amândoi au avut precauţia să se intereseze de provenienţa documentului, însă catalogul Bibliotecii - bine ţinut, de altminteri - menţionează o sursă cu un istoric foarte complicat.

Singurul lucru cert este anul achiziţiei - 950 după Hristos. În rest, se presupune că textul fusese scris de un arab, în ciuda faptului că era caligrafiat cu caractere latine. Pico dela Mirandola a făcut, de altfel, o afirmaţie cât se poate de răspicată: "...scrisul aparţine unei persoane obişnuită să scrie mai degrabă de la dreapta spre stânga (...) o persoană care a făcut eforturi deosebite să scrie de la stânga spre dreapta..."

Provenienţa arabă e sugerată şi de maniera în care sunt rotunjite literele, spre deosebire de însemnele ebraice care au, mai degrabă, trăsături unghiulare. Aparent, sursa iniţială a fost o moschee de pe malul Amu Dariei - imamul vânduse manuscrisul unui negustor bizantin care revenea din Pamir, după o încercare nereuşită de a remonta "drumul mătăsii".

Negustorul (al cărui nume nu este transmis) fusese prădat şi ucis lângă Akrotiri, în Cipru, iar textul a ajuns astfel în mâinile piraţilor care bântuiau arhipelagul Sporadelor. (Giordano Bruno a emis chiar ipoteza că, parţial cel puţin, manuscrisul a fost pierdut sau distrus de acei vagabonzi ai mărilor, incapabili să-i recunoască valoarea: "Nu pricep de ce sau cum altfel textul a ajuns la noi într-atât de fragmentat!")

La rândul lor, piraţii au fost înfrânţi într-o luptă navală lângă Rhodos, iar manuscrisul a ajuns în posesia dogelui Massimo Branduardi, la Veneţia.

Giordano Bruno şi-a amintit că citise despre Massimo Branduardi într-o cronică, cum că, fiind intrigat de conţinutul textului în speţă, l-a predat Sfântului Scaun.

Având în vedere legătura

manuscrisului deţinut de Vatican cu cel aflat în Librarium-ul din Cluny, Papa Leon al-X-lea s-a simţit obligat să răspundă abatelui:

"Cât despre Leonardo da Vinci, ştim că a lucrat pentru Ludovico şi apoi pentru Maximiliano Sforza. Însă l-a părăsit pe acesta din urmă, după ce Francisc I a înfrânt trupele Paviei la Marignan."

De notat este descrierea aspectului fizic al lui Leonardo da Vinci, aşa cum reiese ea din scrisoarea adresată abatelui Benedictin. *"Prea puţină lume l-a văzut direct. Unii spun că este înalt şi slab, alţii spun că este gras şi scund, unii ne-au spus că are păr lung şi cârlionţat, iar alţii ne-au spus că are un început de chelie. Credem că este dificil de pus bază pe cele povestite de alţii, mai ales că aceştia nu sunt siguri pe ce spun..."*

Următorul fragment de text s-a aflat în posesia sinagogii Haïrat încă de la înfiinţare. Haïrat este o sinagogă khazară care a început să funcţioneze în jurul anului 700 după Hristos. Interesant este că interpretarea rabinilor khazari are în vedere, preponderent, aspectele utilitare ale documentului.

"Passargadae se află undeva la răsărit şi la sud, în acelaşi timp.", enunţă rabinul Zoar Kosh, la începutul comentariului său. Propoziţia pare lipsită de sens, cel puţin din punct de vedere al orientării în spaţiu dar, continuând pe aceeaşi linie, rabinul îşi exprimă doctrina despre Passargadae care, în opinia lui, nu poate fi decât Sionul originar. Etnic vorbind, khazarii sunt o populaţie de origine turcă emigrată din stepele Transbaikaliei şi stabilită la nord de Marea Neagră, aşa că, sub acest aspect, rădăcinile lor geografice nu pot fi decât la est.

Religios vorbind însă, khazarii sunt mozaici, deci originile lor spirituale nu se pot afla decât la sud. Dacă la asta adăugăm faptul că sedenterizarea lor a avut loc doar cu puţin înainte de anul 700 şi că adoptarea unei religii s-a făcut sub presiuni politice (bizantin creştine, pe de o parte şi musulmane, pe de altă parte) vom deduce de ce formularea de început pare a fi într-atât de ciudată.

Să nu uităm însă că discutăm despre un popor pragmatic.

"Leonardo da Vinci este, pesemne, un războinic strecurat în Sion. Este îngerul doborît care ataţă seminţiile între ele" - explică Kosh, dar, atenţie! - "Este vorba de un înger malefic. Un înger în stare să deranjeze minţile acţionând solitar. Tactica lui este simplă. Deducem din text că da Vinci se rezumă la a provoca explozii" - se foloseşte oare de un tip aparte de foc grecesc? se întreabă în altă parte acelaşi Kosh - şi la a lăsa mărturii despre trecerea sa sub forma unor inscripţii bizare, explicabile, probabil, doar prin studiul amănunţit al Torei.

Acest fel de a acţiona nu poate decât să-i sperie pe oamenii paşnici, care, inconştient, vor supune ***khaganul*** *local unor încercări îngrozitoare, făcându-l stăpânul unei ţări de neguvernat. Căci ce altceva urmăreşte un înscris ca acesta? "EŞTI FIUL MAMEI TALE. NU EŞTI FIUL ŢĂRII TALE..."*

Amintim că, la khazari, în anul 843 după Hristos, s-a înregistrat prima înregistrare istorică a unei lapidări regale, acceptată de suveran, în urma unei judecăţi publice. Cu timpul, acest proces (având cauze de ordin practic, iniţial) a fost instituţionalizat şi practicat ca ritual la înscăunarea oricărui suveran khazar.

De asemenea, menţionăm că aceeaşi khazari au fost, printr-o ironie a istoriei, primii "cruciaţi", dacă acceptăm licenţa de a-i denumi astfel pe indivizii care, grupaţi sub o motivaţie religioasă, se duceau să elibereze Pământul Sfânt de sub ocupaţia musulmană. Această "cruciadă", care a avut loc pe la 870 după Hristos a fost precedată de zvonuri manipulate abil dinspre capitala khazară către sud, de incendii survenite fără cauze aparente - manevre care aveau ca scop "deschiderea drumului strănepotului lui David, noul Profet, născut în Khazaria unică şi omnipotentă."

Coborînd spre Ierusalim în fruntea unei armate de 50 000 de militari, "Profetul" armatei de turcomani iudaizaţi a arborat, pentru prima dată, drept armoarie steaua în 6 colţuri.

Sub stea scria TORA ESTE UN RĂU! LASĂ-L SĂ CURGĂ UNDE VREA!. Preluase deci, într-o formă uşor modificată, grafitti-ul lăsat de acel misterios Leonardo în Passargadae.

Fragmentul următor se află tot în colecţia Bibliotecii Vaticane. Nu figurează în catalog. În schimb, aceeaşi bibliotecă adăposteşte copia unei scrisori trimise de Papa Leon al-X-lea în Ţările de jos. Adresantul este un călugăr francis-

can itinerant care, în registrele papale apare ca simplu misionar efectuând o navetă de penitenţă între Antwerp şi Delft. Cu toate acestea, având în vedere contextul istoric (ascensiunea Reformei) şi modul în care i se adresa Leon al-X-lea, bănuim că părintele Giacoppo Lanista îndeplinea un rol mai mult decât decorativ în Ţările de Jos.

"Preasfinţia Ta,

Giaccoppo,

Îţi încredinţez o copie după un text fragmentat, aflat în posesia noastră, precum şi scrisoarea pe care mi-a trimis-o abatele de Cluny care, se pare, posedă şi el o parte a acestui amplu manuscris. Cert este că Leonardo da Vinci, actualmente aflat la curtea lui Francisc I, a întreţinut o corespondenţă specială cu Giordano Bruno care, momentan, se află în Anglia. Sfinţia Ta ştie foarte bine ce profera Giordano pe aici. Acelaşi lucru îl face şi în Anglia, la Oxford, iar oamenii mei de la curtea lui Henric al-VIII-lea îmi spun că Giordano va porni, cât de curând, spre Ţările de Jos.

Am efectuat cercetări şi asupra celui care, în text, este numit Wiard Thurmann. L-am căutat prin toată Republica Firenze, sperând că ne poate da o mână de ajutor, mai ales că, din manuscris, reiese că respectivul e şi el pe urmele lui Leonardo şi al unei ţări bizare, "ţara lui Garay", pe care abatele de Cluny o consideră a fi chiar Franţa.

În Firenze nu există nici un Wiard Thurmann. Am încercat să extindem cercetările în electoratele germane ale tânărului Carol Quintul - un adevărat catolic - dar de fiecare dată ne-am ciocnit de mentalitatea germană, care precum ştii, e deosebit de obtuză. Ei ţin cataloage pentru toate breslele, dar se pare că nicăieri nu există "experţi în micologie", aşa că, după mintea germană, Wiard Thurmann nu are cum să existe.

Atunci le-am transmis principilor electori să-l caute pe Wiard Thurmann în comunităţile evreieşti, iar ei au promis că vor face tot posibilul, îmboldiţi fiind de noul lor suveran.

Oricum, dorinţa mea la tine se referă la cu totul altceva...; am auzit că se află în trecere prin Bruges un om credincios nouă - de fapt, Carol Quintul mi-a dat referinţe despre el - un loial al cauzei catolice, care nu se împacă nici cu ideile lui Giordano Bruno, nici cu ale lui da Vinci, nici cu ale lui Francisc I. Închipuieşte-ţi! Toţi trei spun că biserica trebuie separată de Stat în numele individului... Nu te grăbi să-i acuzi de luteranism - în sinea ta, bineînţeles, căci în public, dacă asta ajută la ceva, fă-o! - Fiecare are cu totul şi cu totul alte motivaţii, dar ţelul lor este comun. Acela de a înfiinţa naţiuni.

Prea Sfinţia Ta! Aceşti trei oameni au putere. Diavolească, omenească - nu ştiu, dar tot putere se cheamă că e! Ia, te rog, legătura cu credinciosul de care ţi-am spus că e în trecere prin Bruges! Ignaţiu de Loyola se numeşte. Spune-i, rogu-te, că sunt dispus să-l sprijin în planurile pe care le-a înfăţişat lui Quintul!

Leon X"

Între timp însă, abatele de Cluny află de legătura stabilită la Antwerp între Leon al-X-lea şi Giacopo Lanista şi sesizează pericolul reprezentat de înfiinţarea unui nou ordin catolic (mă refer la iezuiţi, bineînţeles) care ar fi diminuat influenţa Benedictinilor.

La 20 mai, 1518, abatele trimite o scrisoare lui Carol Quintul, în dorinţa de a-l convinge să ofere benedictinilor prerogativele pe care Împăratul, susţinut de Papă, dorea să le confere unui ordin special înfiinţat.

"Majestate,

*În opinia noastră, **ţara lui Garay** nu e altceva decât un simbol care denumeşte Indiile de Vest, aflate sub suzeranitatea Majestăţii Voastre. Iniţial, am considerat că **ţara lui Garay** este Franţa, însă cercetări mai aprofundate, prin care am reuşit s-o localizăm pe o oarecare Anna Amarsan în Bretagne, ne-au arătat că prima noastră presupunere a fost falsă.*

*Anne Marsan este, ce-i drept, o păgână convertită recent la catolicism, dar pentru comunitatea druidică din care a făcut parte înainte să treacă la dreapta credinţă, **Garay** este un personaj legendar, care a plecat peste Marea Oceanică, unde a înfiinţat o ţară nouă.*

În acest fel, am pus toate cele aflate cap la cap. Ţara lui Garay fiind Indiile de Vest, devine cât se poate de evident că faimosul canal la care face referire manuscrisul (cel destinat să lege "rezervorul Tyrhennian de Marele Rezervor") nu poate fi altceva decât proiectul prezentat de Leonardo lui Francisc I, prin care propune să unească Mediterana de Marea Oceanică, folosind cursul navigabil al Garonnei, din sud-vestul Franţei."

Consultând arhivele de la Madrid şi Viena însă, am avut

surpriza să constatăm că, în aceeaşi perioadă (mai 1518), Carol Quintul primise relaţii despre încă trei proiecte ale lui da Vinci.

Leonardo oferea Porţii de la Constantinopol patentul unei manufacturi capabile să fabrice 40 000 de ace pe oră. Concomitent, oferea regelui Suediei o navă nescufundabilă, acţionată prin pedale. De asemenea, oferea Poloniei un dispozitiv asimilabil mitralierei.

Toate cele trei oferte fuseseră făcute nemijlocit de Leonardo într-o perioadă de timp foarte scurtă: 7 zile. Întrebându-l pe Maximilian, duce de Palatinat, dacă un bătrân de 66 de ani e în stare să meargă într-o săptămână de la Paris la Constantinopol, de la Constantinopol la Stockholm şi de la Stockholm la Krakowia, Maximilian i-a răspuns lui Carol Quintul tot printr-o întrebare:

"Îmi puneţi, cumva, o întrebare de perspicacitate, sire?"

"Exact asta vroiam să aud de la tine." l-a aprobat Împăratul şi a trimis o scrisoare de complezenţă abatelui de Cluny.

Benedictinii pierduseră partida, iar Ignaţio de Loyola a fost însărcinat cu înfiinţarea "Companiilor lui Isus". Numele a fost considerat nepotrivit de cardinali, astfel încât a fost schimbat în cel de "Ordin al lui Isus". Pentru simplificare însă, istoricii, dar şi contemporanii lor, obişnuiesc să le spună iezuiţi.

Ultima parte a textului fragmentat se află în posesia Mănăstirii ortodoxe de la Ohaba Ponor. Pustnicii de acolo nu se tem să spună că nu e mare lucru de înţeles din manuscrisele pe care le deţin.

"E semn de la Dumnezeu că Passargadae nu e nicăierea pe pământul şi că acele corăbii frânce se duc pe valuri într-un loc al Necuratului. Poate că Passargadae doar oglindeşte pământul care, de drept e al lui Shamael, decăzutul, şi că Passargadae poate să mai fie încă o piedică ridicată de Shamael în calea ta, ca să te mai încerce o dată după ce mori. Ce-i aia: *Wiard şi-a aprins o ţigară şi s-a uitat într-o parte?* Cum adică, *"Spune-mi, Anaïs! Leonardo s-a ocupat şi de ştiinţele naturale?"*

Cel care aprinde nu poate fi decât un diavol mai mic, unul care vorbeşte cu plantele de anason (Anaïs), un vrăjitor care caută un alt vrăjitor pre nume da Vinci, căci ce altceva este acela care se ocupă de alte ştiinţe în afara celor Dumnezeieşti?"

Wiard şi-a aprins o ţigară şi s-a uitat într-o parte.

— Spune-mi, Anaïs! Leonardo s-a ocupat şi de ştiinţele naturale?

— Am citit şi eu lucrarea lui Sebastian A. Corn... dar aş fi vrut să nu mă întrebi asta, Wiard...

Anaïs s-a ridicat de la masă, încurcată. Wiard Thurmann fusese mereu nepăsător. Un tip care nu părea să aibă obligaţii. Un tip cu bani. Un tip care nu umblă după cai verzi pe preţi. Unul care se culcase cu ea, aşa, fără să-i pretindă nimic mai mult ca şi cum fiecare act pe care îl făcea era autosuficient.

— Păcat că textul se întrerupe aici, a încercat-o Wiard.

— Ce importanţă are că se termină aici? a replicat Anaïs. În ce te priveşte, cel puţin, spune totul.

Spunea totul. Adică: şi Wiard se adăpa de la ambiţii, mesianisme şi dorinţe. Te pomeneşti că, aşa cum sugera fragmentul păstrat în bibliotecă, Wiard se întreba în secret şi care era treaba cu Passargadae...

Wiard a ghicit la ce se gândea Anaïs. Aşa că, a întrebat-o prefăcându-se iritat:

— S-a ocupat sau nu de ştiinţele naturale?

— S-a ocupat. A desenat secţiuni anatomice. El însuşi, în timp ce regula un sfert de femeie, pricepi? Regula un vagin căţărat pe o jumătate de pereche de coapse... un vagin surmontat de un sfert de abdomen. El însuşi, da Vinci, are penis şi sâni, părul lung şi trăsături feminine... De regulă, a încercat să stabilească funcţia organelor plecând de la structura lor. A mai inventat şi scrisul în oglindă, dacă vrei să ştii! De fapt, notiţele le făcea scriind în oglindă...

Wiard Thurmann îşi sprijinise bărbia în palmă şi zâmbea, uitându-se la Anaïs. Încă puţin, şi o va...

— Despre microorganisme a scris ceva? a insistat el.

— Mi-e silă de tine, Wiard. Norocul tău e că pe vremea aia nu se inventaseră microscoapele. Habar n-avea de bacterii sau de fungi. N-a ajuns să cunoască ce cunoşti tu! Niciodată!

— Ah!

Wiard era încântat. Anaïs a aşezat tomurile lângă ea. A scos o batistă dintre faldurile rochiei de catifea şi a început să şteargă copertele prăfuite.

— Să nu-mi spui că vrei să te culci cu mine, Wiard! - el a negat - Splendid! Serios, azi

chiar că mi-e silă de tine. Oricum, toate chestiile astea au fost făcute în 67 de ani. Atât a trăit Leonardo.

Wiard se liniştea din ce în ce mai mult. Se întreba doar dacă şi în restul pierdut al lucrării semnate de un Sebastian A. Corn, intitulată *Naţiunea da Vinci*, lucrurile se petrecuseră chiar aşa cum decurgeau acum.

Fără îndoială! Până acum, textul scris *atunci* reprodusese cât se poate de fidel întâmplările din Passargadae legate de Wiard Thurmann!

— Te pomeneşti că plângi după ţara lui Garay? I-a luat Anaïs peste picior.

În Passargadae se înregistra tot. Întrebarea ei era riscantă.

— Vreau să plec, a spus Wiard. Am aflat de la tine ce vroiam să ştiu.

S-a ridicat să iasă din bibliotecă, bulmăcind-o pe Anaïs. A deschis uşa şi larma lumii Firenze a dat buzna printre rafturile cu cărţi.

— Să-ţi spun ceva, Wiard! Leonardo ăsta nu cred că există. Aşa, pentru amuzamentul meu, am făcut nişte calcule - s-a uitat la Wiard, sperând să-l enerveze cumva, dar el devenea din ce în ce mai relaxat. Dacă era să facă tot ce se scrie că a făcut, tipul ăsta n-ar fi trebuit să doarmă, să se reguleze sau să mănânce. Dacă a făcut tot ce se scrie că a făcut, Leonardo ăsta al tău n-a avut timp nici să respire măcar, din momentul în care s-a născut...

Anaïs se îmbujorase la faţă. Vorbea mâncând silabele, împroşcând cu salivă. Era exact ce urmărea şi Wiard.

— Şi care e concluzia ta?

— Eu cred că Leonardo n-a existat! Eu cred că au fost mai mulţi tipi care au semnat cu acelaşi pseudonim! Eu cred că da Vinci a fost o gaşcă, sau o mafie, sau o armată... ceva în genul ăsta...

— Asta e şi impresia mea! a pufnit Wiard în râs şi a ieşit pe coridoarele lumii Firenze.

— Admit tot ce-mi spui, Wiard. Văd că nu eşti doar un micolog de excepţie, a zâmbit Francesco de Medicis. A făcut semn valetului să aducă vin.

Chianti? - Nu. Era prea uşor. *Cotes du Rhone*, atunci? - Ăsta da. Era suficient de aspru. Suficient de aspru ca să discuţi despre Passargadae în timp ce-l degustai.

— A săpat canalul dintre Piombino şi Marele Rezervor?

— L-a săpat, s-a strâmbat Francesco. Scuză-mă, te rog! *L-au* săpat! Naţiunea da Vinci a săpat canalul dintre rezervorul Tyrhennian şi Marele Rezervor. Cu ce influenţează asta culturile tale de fungii?

— Ah, nu începeţi şi dumneavoastră ca Nora! Sau ca Anaïs!

— De ce, domnule Thurmann? De ce să nu mă port ca un cetăţean responsabil din Passargadae? E cumva o necinste să fiu un individ model? Unul care nu-şi pune întrebări aiurea?

Wiard a pufnit în râs. Şi-a amintit de Blaiberg. De Medicis erau o familie foarte veche (întrebare: aveau 100 000 de ani? 1 000 000 de ani? pe ce perioadă se întindea arborele lor genealogic?) şi, ca oricare membru al unei familii cu tradiţie, ştia să discearnă între ce trebuia să-i lase să afle pe ceilalţi şi ce trebuie să păstreze pentru el.

— Blaiberg mi-a spus câte ceva despre diplomaţia dumneavoastră. A spus că e ceva ereditar. Că diplomaţia se moşteneşte în familia de Medicis precum grupele sanguine.

— Nu cred că Blaiberg s-a exprimat chiar aşa. Despre el însuşi nu ţi-a povestit nimic?

Pauză. Vinul era de-a dreptul aspru. Era, însă, momentul lui. Al vinului aspru, rugos. Ce naiba spusese Blaiberg despre el însuşi? Că se pricepea să câştige bani. Că se pricepea să nu fi dator. Cam atât.

— Mda. Blaiberg e şi el un tip diplomat, a constatat Francesco. Dar, dintre toţi, da Vinci e cel mai diplomat... mă rog, el ştie să se folosească perfect de avantajul că e multiplu, ca să zic aşa. Ce zici? M-am exprimat corect? - a făcut o pauză şi a râcâit în tăblia de lemn a biroului, apoi a reluat, rar - *Ne*-am exprimat corect?

Da. Francesco se *exprimaseră* corect. Naţiunea da Vinci fusese cea mai diplomată dintre toate. Naţiunea da Vinci perforase frontierele Pasargadaei şi ieşise afară. În ţara lui Garay.

— Cu toate astea, *v*-am avertizat cu toţii. Eu, Nora, Blaiberg, Anaïs. Cu Nora *v*-aţi purtat cel mai urât. Cu puţin efort, lucrurile n-ar fi mers prea rău cu *ele*. Din partea *lor* aţi avut tot concursul, cred că *sunteţi* cu toţii de acord?

Wiard nu puteau decât să fie de acord. Şi ar fi vrut să plece şi *ei* în ţara lui Garay. Exodul Wiard.

Francesco *au* râs.

— Chiar *vreţi* să mergeţi în ţara lui Garay?

— Deşi, să ştiţi că lui Blaiberg *le* pare rău de decizia asta. Blaiberg *spun* că nu

există micologi mai buni decât Wiard Thurmann în toată Passargadae. Dar dacă spuneţi că asta vreţi şi *voi*... Hmm!

Francesco au zâmbit îngust. Un fel de: fie! Ăsta *erau* zâmbetul lor.

— Am vrea doar să mai vedem o dată scrierile lui Leonardo. La bibliotecă. La Scampolo! *au* spus Wiard, suspicioşi. Neînţelegând.. Ce era aşa de rău cu ţara lui Garay?

— Ne pare rău. Naţiunea da Vinci a evadat cu tot cu cărţi din Passargadae. Mă rog. Într-un fel, am facilitat şi noi transferul ăsta de informaţie. Anaïs nu mai *au* nici un document semnat de, sau despre Leonardo da Vinci. Doar trebuiau să se bazeze şi *ei* pe ceva, odată ajunşi în ţara lui Garay...

A urmat un moment de linişte. Ornicul din colţul biroului. Ceasul cu cristale lichide turcoaz de deasupra ferestrei. Dincolo de fereastră: pereţii de sticlă groasă ai rezervorului Adriatic.

— Putem pleca chiar acum?

Francesco *au* înclinat din cap. Lent. Da. Puteau să plece. Cu toţii. Prin calea deschisă de Naţiunea da Vinci.

Wiard *s-au* ridicat şi *s-au* îndreptat spre ieşire. Compactaţi. La fel ca toţi cunoscuţii lor din Passargadae.

— Domnilor Thurmann! *i-au* oprit din drum vocile lui Francesco. Am fi vrut să vă arătăm ceva.

Wiard *s-au* răsucit şi *l-au* văzut pe Francesco multiplicat. Ca într-un şir de scuze, cufundaţi în catifeaua grenadine.

— E un lucru cât se poate de evident, domnilor de Medicis! Da Vinci au fost diplomaţi pentru că au ştiut să se folosească de starea asta. Să v-o pună în faţă. Tuturor. Ameninţându-vă că dau totul în vileag. Passargadae ar deveni mai greu guvernabilă dacă toţi cetăţenii ar afla că sunt multipli...

— Asta e mai puţin important, domnilor Thurmann, *au* spus de Medicis cu amărăciune. E cu mult mai puţin important. Visaţi cu toţii ţara lui Garay! Ţara pe care să v-o construiţi singuri. Ce nu ştiţi însă e că, în ţara lui Garay toate lucrurile au un sfârşit *domnilor* Thurmann! Acolo, dincolo, lucrurile mor, *domnilor* Thurmann.

Malvern explicase însă totul de acum 20 de ani. Suma particulelor elementare din Univers este finită. Totul se putea relua. Totul avea şansa să se repete. Permutările, chiar între un număr colosal de mare de particule, ajung să se epuizeze, nu?

Nu asta semnifica şi *Naţiunea da Vinci* de Sebastian A. Corn, în care Wiard citise despre sine însuşi ce făcea în timp ce chiar făcea? Nu era totul susceptibil să se reia?

— Nu, domnilor Thurmann! *au* spus de Medicis şi *s-au* răsucit în scaun, cu spatele la Wiard - Lucrurile sunt repetabile doar în Passargadae!

ROBERT HOLDSTOCK & GARRY KILWORTH

Mărăcinele

Premiul World Fantasy Award - 1992

O nuvelă absolut fascinantă despre tema căutării, realizată într-un "dulce stil clasic" de către doi britanici; dacă pe Robert Holdstock (n. 1948) aţi avut ocazia să-l citiţi chiar în Almanahul de anul trecut, Garry Kilworth (n. 1941) reprezintă o premieră. Textul a obţinut World Fantasy Award în 1992.

Când fi-vei mort şi te-a pune în groapă
Şi ţteapu te-a prinde cu lujere mii
Acasă-napoi te-or aduce degrabă
Pre lume să-ntâmpini şi pre Domnu-a cinsti.
Anonim (cca. 1360 d. Hr.)

11 septembrie 1978

Din motive ce vor deveni evidente, aşez această însemnare la începutul jurnalului meu revizuit. Mi-a mai rămas puţin timp la dispoziţie, dar sunt unele aspecte care trebuie explicate pe scurt. M-am înapoiat la conacul din Scarfell, casa de piatră în care m-am născut şi în jurul căriea viaţa mea a gravitat dintotdeauna. Sunt câţiva ani de când stau aici şi, în fine, sunt gata să fac ceea ce trebuie făcut. Edward Pottifer este cu mine – adevărat om cu frică de Dumnezeu. Dragul de Pottifer, va fi cel care va încheia acest jurnal şi doar el, singur, cel care va hotărî asupra sorţii lui.

Clipa se apropie din ce în ce mai mult. Am făcut rost de o pereche de cleşti dentari, cu care să fie îndeplinită partea finală a ritualului. Pottifer s-a uitat în gura mea – o experienţă care, în mod evident, l-a tulburat, din cauza caracterului ei intim – şi ştie pe care dinţi să-i scoată şi pe care să-i lase. După ce s-a uitat la dinţi, a bombănit că se pricepe mai bine să scoată ghimpii de măceş din degete, decât măselele din maxilare. M-a întrebat dacă poate să păstreze dinţii ca amintire şi i-am spus că poate, dar să aibă grijă de ei, să-i pună bine.

Nu pot spune că nu-mi este frică. Mi-am revizuit sever jurnalul pe care-l ţin de-o viaţă. Am scos din el tot ceea ce nu avea legătură directă cu descoperirea mea. Multe călătorii în străinătate au dispărut, ca şi multe descrieri ale unor descoperiri lipsite de importanţă, sau ale unor stranii întâlniri. Cum toate acestea s-ar putea să-i ofere unui eventual viitor cercetător vreo idee în privinţa motivului pentru care s-a întâmplat acest lucru – şi să mă călăuzească şi pe mine în acelaşi timp – nu voi distruge acele foi. Le voi ascunde. Nici măcar Pottifer nu va şti unde vor fi. Las posterităţii doar această simplă descriere, încredinţând-o mâinilor zbârcite şi pline de pământ ale lui Pottifer.

Judecaţi-mi opera prin prisma acestei

descrieri sau, de vreţi, judecaţi-mi sănătatea mintală. Dar când această ispravă va fi deja înfăptuită, voi fi sigur de un lucru: că în orice formă aş ajunge, voi fi mai presus de judecată. Îmi voi urma calea, lăsând totul în urmă şi nu voi privi înapoi.

Timpul s-a purtat mai blând cu Conacul Scarfell decât, poate, ar fi meritat acesta. Mare parte a existenţei sale a fost un loc pustiu, abandonat, un sanctuar neîngrijit. Când, în cele din urmă, m-am înapoiat acasă, la mulţi ani după moartea mamei, lemnăria putrezise, decoraţiunile interioare erau mâncate de vreme, dar pereţii groşi – o jumătate de metru de piatră zdravănă de Yorkshire –, se dovediseră mai tari decât cumplitele vânturi dinspre miazănoapte. Casa fusese renovată cu preţul multor greutăţi, dar valorosul prag de piatră de deasupra uşii de la intrare – începutul căutărilor mele – era, slavă Domnului, întreg şi nevătămat. Astfel, casa copilăriei mele a devenit din nou locuibilă, la douăzeci de ani după ce o părăsisem.

Din mica încăpere pe care o folosesc drept birou şi în care scriu acum, priveliştea văii Scardale pare la fel de stranie şi de fascinantă pe cât a fost dintotdeauna. Valea asta este un ţinut şerpuitor şi tăcut, cu abruptele-i pante presărate cu stânci negre, monolitice şi cu copaci piperniciţi care se ridică din verdele ierbii, puternic aplecaţi de băiata continuă a vântului. Pe aici nu există aşezări omeneşti şi nici pământuri cultivate. Singura mişcare e aceea a curgerii umbrelor norilor cenuşii şi a sclipirii razelor de soare în firul sărăcăcios de apă. Hăt departe, tocmai în capătul văii, turla unei biserici: un loc căruia eu nu-i găsesc nici o folosinţă.

Bineînţeles, toate acestea se zăresc printre crengile copacului. Ale *mărăcinelui.* Copacul cel groaznic.

Creşte repede. În fiecare zi pare să se mai înalţe un pic de la pământ, ridicându-se, însetat de viaţă, cu doi-trei centimetri, spre văzduhul învolburat de furtuni. Rădăcinile i s-au întins şi mai mult de-a lungul şi de-a latul terenului din jurul conacului, cuprinzând într-o şi mai puternică strânsoare zidul de piatră de râu, aflat la capătul din spate al grădinii; văzându-l cum atârnă acolo, deasupra buzei abrupte a văii, ai zice că s-a agăţat cu disperare de ea, să nu cadă. O asemenea ameninţare trădează înfăţişarea lui, de parcă şi-ar întinde tulpina noduroasă, gata să-şi înfigă crengile în orice vieţuitoare care ar trece pe lângă el.

Mărăcinele străjuieşte gura văii. E un copac rar, nici gherghin, nici porumbar, ci altceva, o străveche formă de viaţă vegetală, cu o istorie chiar şi mai ciudată şi întortocheată decât cea a mărăcinelui din Glastonbury*.

Până şi rădăcinile au ghimpi pe ele. Acestea se întind pe sub pământ aidoma celor de măceş, din ele răsărind lăstari, care formează un cerc în jurul tulpinii strâmbe şi răsucite: sute de ţepuşe, alcătuind un adevărat gard viu în jurul trunchiului, ridicându-se una mai sus decât alta, la câţiva centrimetri deasupra solului. Nu am văzut pasăre care să încerce să se hrănească cu micile bobiţe pe care le produce pe la mijlocul iernii. Vara, scoarţa lui răspândeşte un miros groaznic. Te apucă ameţeala dacă te apropii de el. Chiar şi la câteva minute după ce sunt rupţi, ghimpii i se răsuces aidoma unor mici fiinţe vii.

Cât am urît copacul ăsta când eram copil! Cât l-a mai urît şi mama! Am fost împiedicaţi să-l doborîm doar de volumul de muncă enorm ce ar fi fost necesar, căci se mai încercase asta şi înainte, descoperindu-se că trebuia scoasă fiecare bucăţică de rădăcină din pământ pentru a fi oprit să crească din nou. Însă după ce-am

(*) Mărăcinele din Glastonbury: varietate de mărăcine, copac cu spini, plantat pe o colină din împrejurimile mânăstirii Glastonbury, despre care legenda locală afirmă că ar fi fost plantat de însuşi Iosif din Arimateea (ajuns, conform legendei, după multe peregrinări ulterioare răstignirii lui Iisus, tocmai pe coastele Angliei), dintr-un fragment din coroana de spini a Mântuitorului. Copacul originar a fost tăiat în secolul al XIX-lea, dar la scurt timp după aceea, pe acelaşi loc, a crescut un altul, dintr-un vlăstar al celui dintâi, acesta existând şi în ziua de astăzi. (n. trad.)

plecat de la conacul Scarfell, tânăr bărbat fiind, a început să mă bucure felul în care copacul ştia să se apere şi, încetul cu încetul, mi s-a făcut dor să văd din nou mărăcinele.

Dar să încep totuşi cu începutul; pragul de piatră a fost acela care m-a fascinat dintotdeauna: lespedea ciudată de deasupra uşii de la intrare, cu semnele ei bizare şterse, de neînţeles. Prima dată le-am zărit pe când aveam zece ani şi mi s-a părut că pot să desluşesc şi litere printre celelalte simboluri. Când aveam şaptesprezece ani şi m-am întors într-o vacanţă de la internat, mi-am dat seama, pentru prima oară, că acele caractere în formă de ic erau litere *cuneiforme*, prin care se reprezintă străvechile limbi ale Sumeriei şi Babilonului.

Am încercat să le traduc, dar bineînţeles că nu am reuşit. Mi-a trecut prin cap, de bună seamă, să iau legătura cu British Museum – la urma urmei, fratele bunicului, Alexander, lucrase mulţi ani de zile la această nobilă instituţie –, dar pe atunci zilele îmi erau pline de evenimente, iar eu – un tânăr nerăbdător. Studiile îmi acaparau tot timpul. Urma să fiu arheolog, continuând tradiţia familiei şi, firește, îmi închipuiam că voi avea destulă vreme în viitor să descopăr înţelesul scrierii sumeriene.

Pe vremea aceea, tot ceea ce ştiam despre înaintaşul meu, William Alexander, era că fusese un frate de-al bunicului din partea tatălui, care construise în 1880 conacul din capătul văii, imediat după întoarcerea sa din Orientul Apropiat. Cu toate că detaliile despre ceea ce făcuse pe tărâmurile biblice erau prea puţin cunoscute, ştiam că-şi petrecuse mulţi ani acolo şi că fusese împuşcat în spate în timpul unei răzmeriţe arabe: o rană căreia îi supravieţuise.

Mi-a povestit mama, odată, despre o întâmplare a cărei amintire s-a transmis de-a lungul a două generaţii. Amănuntele s-au mai pierdut de la un povestitor la altul, dar în ea este vorba despre cum a sosit William Alexander în Scarfell, ducând de căpăstru un cal mare, alb, cu pete negre, din aceia care se mai găsesc încă pe la ţară, înhămat la un car de berar. În car se găseau pietrele cu care unchiul meu urma să înalţe Conacul Scarfell pe pământul pe care îl cumpărase. A trecut glonţ prin sat, fără să schimbe o vorbă cu nimeni, mânând încet calul şi căruţa în susul pantei abrupte, până în marginea văii; a luat un hârleţ, a săpat o groapă şi a umplut-o cu lemne uscate. A dat foc la lemne şi a ţinut focul aprins vreme de patru zile. În tot acest răstimp a rămas sub cerul liber, fie stând cu privirea aţintită în lungul văii, fie punând lemne pe foc. N-a mâncat, n-a băut. Pe atunci nu era nici un copac acolo. Când, în cele din urmă, focul s-a stins, a plătit fiecărui om din sat câţiva şilingi să-l ajute la ridicarea unui mic conac din piatră. Iar una din pietrele care erau de pus în zidărie – le-a spus el lor –, era o lespede de mormânt de-a familiei, ale cărei litere, şterse de vreme, încă mai puteau fi zărite pe feţele laterale. Piatra a fost aşezată în chip de prag deasupra uşii.

Pe naiba, piatră de mormânt! Era o piatră furată, de o mare valoare arheologică. O piatră al cărei furt s-ar putea să fi reprezentat sfârşitul carierei sale – da, în sensul ăsta probabil că era o piatră de mormânt. Dar literele de pe această lespede cu feţe cenuşii fuseseră săpate acum patru mii de ani şi erau de o valoare de nepreţuit. Legată cu parâme de puntea unui vas de mărfuri, transportată dintr-un capăt în celălalt al Mediteranei, prin strâmtoarea Gibraltar, golful Biscaia, lespedea ajunsese în Anglia (printr-o coincidenţă) chiar în perioada în care era aşteptat Acul Cleopatrei. Vameşii, încurcaţi, i-au dat drumul să treacă fără să-o mai verifice, crezând că este o piesă ce întovărăşea mult mai marele obelisc egiptean.

Cam asta-i tot ce era de spus, în afară de faptul că la trei ani după construirea conacului sătenii au băgat de seamă un copac de o formă neobişnuită, crescut din groapa în care arsese focul în nopţile acelea. Creşterea copacului fusese fenomenal

de rapidă; acesta se înălţase în cele câteva luni ale unei singure ierni.

Restul relatării este scos din jurnalul meu. El va explica temeiurile periculoasei îndeletniciri la care m-am înhămat. Judecaţi-mă în consecinţă. Judecaţi-mă în privinţa sănătăţii mele mintale. Judecaţi dacă mă mai aflu sau nu în rândul muritorilor. Sunt multe întrebări la care se pare că nu există răspuns. Cine sau ce m-a călăuzit în toţi aceşti ani spre găsirea unor informaţii, până atunci ascunse? Stafia unchiului meu, oare? Stafia a ceva cu mult, mult mai străvechi? Sau însuşi spiritul copacului? Dar care să-i fi fost motivul? Sunt prea multe coincidenţe ca să *nu* fie la mijloc vreo prezenţă divină, vreo prezenţă spirituală. Dar cine? Şi poate că răspunsul este: *nimeni* în sensul obişnuit al cuvântului, ci mai degrabă o forţă sau o soartă pentru care nu avem cuvinte în limba noastră.

7 august 1958

Au trecut patru zile de când mă aflu în Tel Enkiş, cu planurile date peste cap de refuzul profesorului Legmeşú de a-mi permite accesul la locul săpăturilor. Oricum însă, e clar că se profilează la orizont o descoperire cu adevărat senzaţională.

Tel Enkiş pare să se afle pe locul unui templu sumerian din perioada timpurie, închinat unui zeu cvadruped, sau cu înfăţişare umană, posedând multe din atributele lui Ghilgameş. Din micul orăşel Miktah, aflat la aproape doi kilometri depărtare, puţine se pot vedea în afară de un nor permanent de praf, ridicându-se deasupra dealurilor joase şi aride, şi de şuvoiul neîntrerupt de camioane şi căruţe care tot vin şi se duc încet de la locul unde se aruncă pământul excavat până la locul propriu-zis al săpăturilor şi înapoi. Totul indică faptul că acolo se întâmplă ceva important. E plin de oficialităţi irakiene pe aici, ca şi de copii de prin regiune, care au dat năvală în Tel Enkiş, venind de la mulţi kilometri depărtare de şantierul arheologic. Cerşesc, te sâcâie cu rugăminţi, cer de lucru la ceea ce de pe acum este cunoscut drept "Marele Mormânt". Nu sunt conştienţi de faptul că în postura mea de vizitator nu am nici un fel de autoritate.

9 august 1958

De necrezut! Înfricoşător! Umilitor! Aceste cuvinte rezumă tot ceea ce simt, tot ceea ce am auzit şi am văzut astăzi. În sfârşit, am fost pe şantier. Am văzut sanctuarul pe care William Alexander l-a scos la iveală acum optzeci de ani. Nu am fost niciodată în viaţa mea atât de tulburat de prezenţa trecutului monumental printre ruinele mâncate de timp ale prezentului.

În dimineaţa aceasta, la ora opt, mesajele mele pline de disperare au fost, în cele din urmă, luate în seamă. Se pare că Legmeşú de-abia acum a făcut legătura între mine şi William Alexander. La prânz, un Wolesley englezesc, acoperit de praf, a sosit să mă ia. Femeia între două vârste care îl conducea s-a dovedit a fi soţia americană a lui Legmeşú. A refuzat să mă ducă la locul săpăturilor până nu a fost întrutotul sigură că sunt, într-adevăr, o rudă de-a lui William Alexander. Apoi m-a întrebat "Ai adus piatra?", şi s-a uitat prin mica mea cameră de parcă aş fi putut-o ascunde sub dulap sau prin alte locuri de genul acesta. S-a supărat când i-am explicat că adusesem doar transcrierea pe care o făcusem după literele săpate în lespedea roasă de vreme. M-a chestionat în privinţa locului unde se află acestea acum, dar eu am refuzat să-i răspund.

— Vino cu mine, spuse ea scurt şi tăios, şi m-a condus la maşină. Am străbătut în tăcere mulţimea de localnici care se dădeau la o parte ca să ne facă loc. La prima ridicătură de teren întâlnită în cale, am trecut printr-o împrejmuire de sârmă ghimpată şi prin nişte posturi de control, nu cu mult diferite de cele ce se găsesc în jurul taberelor militare. Paznicii irakieni s-au uitat cu atenţie în interiorul maşinii, dar văzând-o pe dr. Legmeşú, ne-au făcut semn să trecem. Plutea în aer o senzaţie

de agitaţie puternică. Toată lumea părea tensionată şi emoţionată.

Şantierul arheologic se afla într-un crater al "tel"-ului, movila pe care fusese construit templul şi deasupra căreia fuseseră adăugate alte generaţii de clădiri din lut. În maniera cunoscutului arheolog Woolley, stratul superior de pământ al telului fusese aruncat în aer pentru a scoate la lumina zilei rămăşiţele civilizaţiei ce înflorise acolo în cel de-al treilea mileniu înainte.de.Hristos. Nu Legmeşú fusese acela atât de distructiv, ci înaintaşul meu, Alexander.

În timp ce eu îmi desfătam ochii admirând clădirea foarte bine păstrată de-a lungul secolelor, dr. Legmeşú aştepta nerăbdătoare. Îmi spuse că templul era din perioada asociată regelui Ghilgameş. Era construit din cărămizi de lut fin şi fusese protejat împotriva intemperiilor cu un înveliş exterior de cărămizi arse, scufundate în smoală.

— Unde era aşezată piatra lui Alexander? am întrebat-o şi ea arătă în direcţia centrului ruinelor.

— Înălţaseră o structură megalitică exact în inima templului. Piatra pe care ruda dumneavoastră a furat-o reprezenta cheia de boltă a ei. De aceea trebuie *neapărat* să o aduceţi înapoi. Nu putem permite...

Se opri brusc din vorbă şi mă privi furioasă. Dacă fusese pe punctul de a mă ameninţa, reuşise să se abţină la timp.

Atitudinea ei m-a făcut să mă aştept la tot ceea ce putea fi mai rău din partea soţului ei, dar sunt încântat să spun că profesorul nu s-ar fi putut dovedi mai fermecător. Era un bărbat cu înfăţişare tinerească, cu pielea foarte închisă la culoare şi cu ochii vii. Era înalt de statură, dar adus de spate, iar uniforma kaki pe care o purta fâlfâia pe el la fel ca o zdreanţă. L-am găsit în cort, studiind cu atenţie un set de inscripţii ce fuseseră transcrise pe hârtie. Era aplecat asupra unei lespezi mari de piatră şi, când m-am uitat mai îndeaproape, am văzut că era identică cu cea aşezată pe post de prag deasupra uşii de la conacul Scarfell.

A fost fascinat de ruta pe care o urmasem în descoperirea lui. Guvernul irakian înaintase o cerere oficială guvernului englez, acum cinci ani de zile, privind aducerea "Pietrei de la Tel Enkiş" la locul ei iniţial. Spre deosebire de frizele de marmură ale lui Elgin*, despre care cei de la British Museum spuneau că e dreptul lor să le păstreze în siguranţă, nici o oficialitate din Londra nu auzise vreodată de Piatra de la Tel Enkiş.

Disputa s-a purtat timp de ani de zile conform aceleiaşi scheme şi a fost, până la urmă, preluată şi de presă. Fotografia uneia din celelalte pietre de la Tel Enkiş mi-a atras atenţia, împreună cu titlul articolului: *Unde se află piatra lui Alexander?* În mod evident, vreun reporter isteţ îşi dusese investigaţiile până la punctul în care făcuse legătura cu implicarea înaintaşului meu.

Între timp, muzeul stabilise că piatra fusese luată de la locul ei de către profesorul Alexander, despre care se spunea că s-ar fi retras, în nu se ştie ce loc, după întoarcerea sa din Orientul Apropiat, pe la sfârşitul anilor 1870. Bineînţeles că guvernul irakian nu a crezut nimic din toate acestea, închipuindu-şi că British Museum ascunsese piatra, iar relaţiile dintre cele două ţări au rămas încordate după aceea câţiva ani de zile.

I-am spus lui Legmeşú că lespedea se află într-o carieră de piatră a cărei aşezare o voi face cunoscută muzeului la întoarcerea mea în Marea Britanie. Profesorul a fost de acord.

Este greau de stabilit, după optzeci de ani, povestea acelor evenimente. Alexander lucrase pe acest şantier arheologic chiar cu străbunicul lui Legmeşú. Cei doi

(*) Thomas Bruce, conte de ELGIN – ambasadorul Anglici pe lângă Înalta Poartă între anii 1799-1802, cel care a adus la British Museum o parte din sculpturile Panteonului, motiv de divergenţe diplomatice între Anglia şi Grecia după cucerirea independenţei acesteia din urmă (n. trad.).

Desen de Bota Mugurel

bărbaţi fuseseră prieteni apropiaţi şi făcuseră împreună uimitoarea descoperire a megaliţilor din inima templului de cărămizi din lut. Au fost opt pietre aranjate în cerc, în poziţie verticală. Deasupra lor fuseseră aşezate alte patru pietre. Un mini-Stonehenge. Iar în centru – patru altare, trei dedicate unor zei cunoscuţi, unul... unul care sfida orice fel de explicaţie.

— Nu a rămas nici o urmă din aceste altare, îmi spuse Legmeşú, la o ceaşcă de ceai. Dar însemnările străbunicului meu sunt cât se poate de clare. Existau trei altare închinate celor trei aspecte ale Zeului Vânător: tânărul, regele, bătrânul înţelept. Dar cui îi era dedicat cel de-al patrulea altar...? ridică el din umeri. Poate vreunei zeiţe? Sau regelui renăscut? Înaintaşul meu a lăsat în urma sa doar presupuneri.

În timpul acelei prime excavaţii avusese loc o divergenţă de opinii; o luptă; o moarte. În afară de ceea ce am scris aici, nu se mai cunoaşte nimic. Tot ceea ce s-ar mai putea afla este în siguranţă, ştiut doar de mine: o amintire a sătenilor din Scarfell despre un bătrân care ducea de frâu, la deal, un cal înhămat la un car de berar, în sus, spre buza văii, despre un foc care a ţinut patru zile, o piatră străveche şi un copac care a crescut într-o iarnă – un mărăcine negru, ca o piază rea.

Legmeşú îmi smulse din mână copia după inscripţia de la Scarfell. Îşi plimbă ochii peste semne; scrierea cuneiformă lui îi părea la fel de familiară precum îmi era mie alfabetul nostru.

— Nu e toată, spuse el după o bună bucată de vreme.

Cu câtva timp în urmă îmi dădusem seama că cea de-a patra faţă a pietrei, lipită de zidăria dintre uşă şi tavan, avea caractere pe ea la fel ca şi celelalte trei. Bineînţeles că nu ar fi putut fi citite fără să demolez conacul, ceea ce nu fusesem încă pregătit să o fac la acea vreme. I-am spus lui Legmeşú că cea de-a patra faţă fusese mult timp expusă aerului toxic al unui oraş industrial din Anglia de nord şi caracterele fuseseră aproape complet şterse.

Preţ de o clipă îşi pierdu stăpânirea de sine de furie.

— Ce lucru prostesc şi distructiv, să laşi piatra într-un asemenea loc. *Trebuie* să fie adusă înapoi! *Trebuie* să fie salvată!

— De bună seamă că da, i-am zis eu. Aşa am de gând să fac când mă voi întoarce în Anglia! Dar de-abia i-am dat de urmă, după ani de studiu a însemnărilor unchiului meu.

Când auzi asta, păru să i se mai potolească mânia. Însă nu am de gând să dezvălui locul unde se află piatra. Mint fără ruşine. Sunt obsedat de un puternic simţământ de protejare a pietrei... a conacului şi, da, într-adevăr, acum la vârsta maturităţii, şi a copacului. Prin intermediul unchiului meu, ele sunt, într-un anume fel, legate una de alta şi, a îndepărta sau distruge pe oricare dintre ele, ar fi ca şi cum s-ar distruge cu lovituri de baros Piatra de la Rosetta*.

Legmeşú păru să ia o hotărîre bruscă.

— Urmează-mă! mi-a spus el şi m-a condus chiar în şantierul arheologic. Am ajuns după un timp în dreptul unei prelate întinse care acoperea centrul templului. Aici se afla centrul locului de închinăciune.

Era o zonă de energie mistică. Simţeam prezenţa unei puteri nevăzute. Aceasta a avut asupra mea un efect imediat şi de durată. Am început să tremur. Chiar şi acum, când scriu – după multe ore de la această experienţă – mâna îmi mai este încă nesigură. Cât am stat acolo, am fost în trecutul îndepărtat. Degetele timpului mi-au jucat prin păr; răsuflarea morţilor mi-a suflat blând peste faţă. Sunete, mirosuri, atingeri... şi o copleşitoare, dătătoare de fiori *prezenţă* – urmărindu-mă în tăcere.

Legmeşú părea să nu-şi dea deloc seama de toate acestea.

Vocea lui m-a readus în prezent. Arăta spre micile repere din ciment ce indicau locul în care se înălţau înainte pietrele, într-un cerc de aproape şapte metri în diametru. Pe podea, puse clar în evidenţă în lutul uscat, se aflau urme de rădăcini răsucite.

— Este deschis către cer, spuse el. În centrul pietrelor crescuse un copac, şi încă unul destul de mare, după cum arată urmele. Cele patru altare erau orientate est-vest. Credem că s-ar putea ca sub trunchiul copacului să se fi găsit o groapă umplută cu mâl, care să-l ajute să crească.

— Şi scopul acestui loc? l-am întrebat eu. Legmeşú îmi zâmbi şi îmi întinse o cărţulie. Am deschis-o şi am văzut că scrisese în ea traducerea inscripţiilor de pe fiecare piatră. Conţinutul parţial al inscripţiei de pe Piatra lui Alexander tocmai fusese adăugat. Am studiat textul scris într-o engleză căutată. Aproape imediat mi-am dat seama de ceea ce citeam.

Fraza scrisă în grabă de Legmeşú: "Conţine mult din ceea ce se pierduse din epopeea originală, precum şi forme mai vechi a ceea ce este cunoscut. Este o descoperire spectaculoasă!" era cu totul de prisos. M-am cufundat în tălmăcirea înţelesului cuvintelor.

Şi iată! puhoaiele Potopului nu mai erau. Mâlul acoperea pământul precum o mantie ce înăbuşă totul. Ghilgameş adăsta pe o măgură şi îl zăreşte pe Utnapiştim, Luntraşul Potopului, înălţându-se din câmpul de mâl şi făcându-i semn.

— Îţi voi dezvălui, Ghilgameş, cuvântul ascuns, taina zeilor ţi-o voi istorisi. Ia seama la vorbele mele! Adânc sub apă şi sub mâl se află un copac. Are ştepi de mărăcine şi ghimpi de măceş pe fiecare rămurică. Îţi va înţepa mâinile la atingerea lui, dar dacă vei reuşi să-l apuci strâns, vei avea ceea ce poate reda tinereţea unui bărbat. Numele lui este Bătrânul Care Va Fi Tânăr.

— Cât de adânc este mâlul? l-a întrebat Măria-Sa Ghilgameş.

— Cale de şapte zile şi şapte nopţi, i-a răspuns Luntraşul şi Ghilgameş şi-a ţinut răsuflarea şi s-a cufundat în beznă.

După ce l-a smuls pe Bătrânul Care Va Fi Tânăr, a înotat din nou până ce-a ieşit din mâl. Atunci Utnapiştim a trimis o

(*) Piatra de la Rosetta: fragment dintr-o stelă descoperită (1799) în localitatea Rosetta, în timpul campaniei lui Napoleon Bonaparte în Egipt; a stat la originea descifrării hieroglifelor de către Champollion (1822).

femeie cu plete bălaie care să spele şi să ungă trupul bărbatului de spiţă regească. Şi Ghilgameş a cunoscut-o vreme de şapte zile şi şapte nopţi, plin de furie triumfătoare, şi nici o clipă nu l-a lăsat el din mână pe Bătrânul Care Va Fi Tânăr. Şi când pruncul s-a născut, Utnapiştim l-a dat deîndată Bătrânului Care Va Fi Tânăr şi, astfel, prima boabă s-a ivit pe crengi.

— Acum va creşte, i-a zis Luntraşul. Şi ţi-am spus despre altarul pe care trebuie să-l zideşti şi despre cum se unge trupul.

Apoi Ghilgameş a plecat spre Uruk-ul cel împrejmuit cu ziduri şi, de câte ori ghimpii Bătrânului Care Va Fi Tânăr i se înfigeau în degete, de-atâtea ori îi creştea puterea. Şi nu a îngăduit nici unui bătrân să se atingă de copac, astfel că acestora li s-a refuzat tinereţea. Iar când a venit vremea, doar Ghilgameş, fără de nimeni altul, l-a sădit pe Bătrânul Care Va Fi Tânăr după cum trebuia, şi s-a culcat cu el într-o îmbrăţişare ce-a ţinut şapte zile şi şapte nopţi.

Asta însemna că în faţa ochilor noştri se afla, săpată în piatră, o versiune a poveştii despre nemurire din Epopeea lui Ghilgameş, care era cu totul diferită de povestea de pe tăbliţele de lut. Şi era şi o versiune *mai veche*, în privinţa asta Legmeşú fiind întru totul încredinţat. Eram familiarizat cu măreaţa epopee, care pentru unii reprezenta *prima* poveste din ciclul mitologic ce urma să facă în curând înconjurul lumii: despre Regele Ghilgameş, jumătate om, jumătate zeu, despre luptele sale cu uriaşii; peregrinările sale prin întinsul codru de cedri în căutarea lui Enkidú, prietenul cel pierdut; despre căutarea secretului tinereţii veşnice, taina păzită cu atâta geloasă străşnicie de către zei.

Şi acum, iată, apărea o formă mai puţin finisată, cu aluzii referitoare la ritualuri magice pe care versiunile mai noi se părea că le pierduseră.

— Piatra a venit din Egipt, spuse Legmeşú. Acest loc a îndeplinit rolul unui aşezământ de cult extrem de important, probabil timp de două sute de ani. Planta secretă pare să fi fost un mărăcine, ceea ce ar fi în concordanţă cu forma lăsată de rădăcini în mâlul de acolo. Cred că în locul ăsta se oficiau ritualuri consacrate nemuririi. Iar cel de-al patrulea altar ar putea fi figurativ: viaţa renăscută. Deci avem Tânăr, Rege, Vrăjitor şi, din nou, Tânăr.

Legmeşú vorbea, însă cuvintele sale deveniseră, pentru mine, simple sunete lipsite de sens. Părea mai interesat de descoperirea arheologică decât de uimitoarea descoperire *literară*. Pentru el, legendele reprezentau un simplu fragment din povestea unui popor; ele însemnau doar un instrument în plus, sau o componentă în plus, a acestei îndeletniciri care este arheologia. Dorea cuvintele intacte, la fel de mult precum dorea şi piatra intactă, dar îmi dau seama că nu a fost pătruns de *înţelesul* cuvintelor, nici de interpretarea lor cuvânt cu cuvânt sau de ceea ce implicau ele privind cultura şi ritualurile celor mai îndepărtate timpuri ale civilizaţiei umane.

Însă era cât se poate de clar că unchiul meu fusese pătruns! Ce alt motiv să fi avut pentru a fura şi transporta peste mări şi ţări una dintre pietre – piatra unghiulară a întregului ansamblu – şi pentru a sădii, precum vechii sumerieni, un straniu şi sumbru copac? Oare descoperise sămânţa unui mărăcine cunoscut, care pe vremea Babilonului era ştiut sub numele de Bătrânul Care Va Fi Tânăr?

Aceasta este cheia! Povesteşte despre un copac care s-a ivit şi a crescut din foc. Povesteşte despre copilul care trebuie dat ofrandă vlăstarului în creştere. Şi câte alte informaţii pline de înţeles se vor fi găsind oare pe faţa ascunsă a pragului uşii, aşteptând să fie scoase la lumină?

10 august 1958

Nu pot să mai rămân aici. Aş vrea să mă întorc în şantierul arheologic de la Tel Enkiş, dar mi s-a spus că irakienii sunt nemulţumiţi de faptul că mă găsesc în posesia pietrei. A venit vremea să dispar din această ţară. Oricum, pentru puţin

timp. Las în urmă atâtea lucruri neterminate; las în urmă atâtea întrebări la care nu am găsit răspuns.

14 iunie 1965

Ajunsesem aproape să cred că întâlnirea mea, supranaturală, de la Tel Enkiş nu a fost decât simplă imaginaţie; o închipuire. Anii care au trecut de atunci au fost foarte sterpi şi plini de tot felul de întâmplări. (Până la urmă Legmeşú a încetat să mă tot vâneze să-i dau piatra, dar încă îmi mai păzesc spatele ori de câte ori mă aflu prin Orientul Apropiat sau Mijlociu.) Acum a apărut ceva şi am zburat de la Ierusalim la Cairo, via Cipru.

Totul a început în urmă cu două luni: voi povesti pe scurt evenimentul. Mă aflam la Ierusalim, în curs de demarare a proiectului pentru care Cambridge-ul fusese, până la urmă, de acord să mă finanţeze: şi anume, să identific şi să descopăr adevăratul înţeles, simbolic şi mitologic, al tipului de copac din care fusese făcută Cununa de Spini a lui Hristos. (O coroniţă din rug de măceş? Un coif de scaieţi împletiţi, un nimb din ramuri de salcâm? Din ce specie de arbust sau copac?) Referirea la "mărăcinele învierii" din epopeea lui Ghilgameş m-a urmărit timp de ani de zile. Din toate marile învieri ale acestei lumi, cea a lui Hristos este cea mai vestită. Sunt din ce în ce mai obsedat de adevăratul mod în care a avut loc aceasta, iar Cununa de Spini reprezintă un simbol cu adevărat "spinos", o invitaţie provocatoare pe care am perceput-o în timp ce fixam cu privirea, prin fereastră, mărăcinele de la conacul Scarfell.

Biblioteca Universitară de aici, din Ierusalim, este deosebit de variată în conţinut şi, chiar dacă este înţesată cu cărţi de învăţătură creştină, rămâne, totuşi, un adevărat tezaur de manuscrise din vremurile străvechi.

Într-o după-amiază am surprins o discuţie în bufetul bibliotecii, un loc plin de lume şi de zgomot.

Cei doi bărbaţi se aflau în spatele meu; vorbeau într-o engleză chinuită. Unul din ei era un diplomat israelit pe care îl ştiam din vedere; celălalt era arab. Din dialectul exclamaţiilor ocazionale pe care le pronunţa în limba maternă, am ghicit că era egiptean. Nu prea părea în apele lui: arăta stânjenit şi nervos. Un străin într-o ţară ostilă. Cu toate că discutau în şoaptă, îi puteam auzi cu claritate şi, curând, am devenit curios.

Egipteanul zicea:

— Nişte oameni scufundători, cu buteliile în spate – nu oameni profesionişti – turist. Au fost înotaţi lângă insula Pharos, unde scufundat vechile ameninţări luminoase pentru corăbii...

Israelitului îi trebui ceva timp să-şi dea seama de ceea ce spusese arabul.

— Ameninţări luminoase? *Semnale* luminoase. Farul de pe insula Pharos?

Egipteanul exclamă cu aprindere:

— Da, da! Lângă oraş străvechi Alexandria. Da. Găsit nişte ulcior foarte veche. Foarte veche. Mii de ani. Marea nu intrat în ulcior. Hârtii înăuntru. Vechi dinainte de venirea popoare romane. Multe alte ulcioare în mare, aşa mi s-a spus.

Vocile le scăzură şi mai mult şi mi-a venit din ce în ce mai greu să disting ceea ce vorbeau. Tot ce-am mai putut înţelege a fost că guvernul Israelului era interesat în privinţa oricărui fel de pergament referitor la cultura poporului său, şi că astfel de pergamente *într-adevăr* există printre noile descoperiri. Bineînţeles că israeliţii sunt gata să plătească o grămadă de bani pe ele, iar egipteanul era foarte preocupat să-şi umple buzunarele prin aducerea la cunoştinţă a acestei veşti Ministerului Culturii al Israelului.

Imediat mi-a trecut prin gând: s-o găsi oare în ulcioare ceva referitor la *mărăcine?*

Se scurseseră ani buni de la evenimentele petrecute la Tel Enkiş, dar am simţit din nou cum soarta îşi deschide aripile deasupra mea: eram urmărit de trecutul tăcut. Sunt convins că la Cairo se găseşte ceva şi *pentru mine.*

19 iunie 1965

Legătura mea aici este Abdullah Raşid. Este binecunoscut profesorilor de la Universitatea din Ierusalim şi le "furnizează" acestora obiecte şi informaţii de câţiva ani de zile.

Profesorul Berenstein din Ierusalim este un prieten de-al meu şi, prin bunăvoinţa lui, mi s-a aranjat o întâlnire clandestină cu acest om, care are posibilitatea de a cerceta şi descrie conţinutul amforelor. În această dimineaţă, după "verificarea scrisorilor mele de acreditare", Abdullah a venit la hotelul în care locuiesc. În timpul micului dejun, mi-a explicat cum cinci dintre străvechile amfore au fost deja scoase din apă, iar două dintre ele deschise în condiţii de mediu controlat. A făcut pe misteriosul în privinţa a ceea ce se află înăuntru, dar a adăugat, criptic, că el, personal, crede că, într-adevăr, *există* referiri la un anume copac ţepos printre primele documente care au fost scoase la lumină şi cercetate.

Descoperirea este, după câte ştiu, ţinută cu străşnicie secretă, iar Abdullah a fost surprins şi impresionat de faptul că am reuşit să aflu de existenţa pergamentelor. Intenţia egiptenilor este să traducă ei înşişi documentele şi piesele de teatru şi să profite din plin de ele, înainte de a face cunoscută descoperirea lumii întregi. În consecinţă, tipi precum Abdullah fac o grămadă de bani scoţând la iveală fotocopii de-ale pergamentelor.

Iată ce mi-a spus Abdullah: până acum s-au descoperit mai multe documente care au supravieţuit incendiului Bibliotecii din Alexandria (a cărui dată este încă necunoscută, dar este cel mai probabil să se fi întâmplat în anii de început ai primului mileniu după.Hristos.). Se crede că înainte ca mulţimile dezlănţuite să reuşească să pătrundă înăuntru şi să dea foc, un anumit număr de soldaţi au încărcat desagi întregi cu tot ceea ce bibliotecarii au putut alege pentru a salva; au părăsit călare oraşul, până la o galeră care apoi s-a îndepărtat în larg. Aici, patruzeci de amfore smălţuite au fost umplute cu manuscrise şi apoi pecetluite cu ceară, pânză de in, din nou ceară şi, la sfârşit, căpăcite cu lut. Pecetluirea manuscriselor a reprezentat, probabil, o măsură de precauţie, luată înainte de a se porni către un loc lipsit de pericole, în cazul că nava s-ar fi scufundat, dar din cine ştie ce motive, amforele au fost aruncate peste bord în apropierea farului. Poate că marinarii şi-au văzut, dintr-o dată, vieţile puse în primejdie, nemaireuşind să ridice pânzele? Nu se ştie nimic în această privinţă. Cu siguranţă că intenţia lor ar fi fost aceea de a recupera vasele, o dată primejdia trecută, dar este de presupus că nu au mai scăpat supravieţuitori care să cunoască locul în care au fost scufundate amforele, sau poate că nici nu au existat astfel de persoane. Apa de mare a ros plasele de sfoară care le ţineau laolaltă, iar apoi curenţii au purtat unele dintre amfore până în largul Mediteranei, răspândindu-le de-a lungul unei linii către Cipru.

20 iunie 1965

Astăzi am fost martor la operaţiunile de recuperare. Ţărmurile Alexandriei sunt curpinse de agitaţia a nenumărate mici ambarcaţiuni, cea mai mare parte a lor asemănătoare cu cea în care ne-am apropiat cu uşurinţă de insulă. Cum şi eu eram îmbrăcat după portul localnicilor, nu făceam notă discordantă cu aceştia. Am navigat către Insula Pharos, spre acel punct aflat la nord de ea, şi am privit cum un vas de dragare, mare şi ruginit, ajuta o echipă de scufundători să scoată la lumină preţioasele vestigii.

În cele din urmă ne-am primit răsplata. Am zărit o amforă ieşind din adâncuri, ridicată de trolilul macaralei. Era lungă şi zveltă, încrustată cu melci de mare şi cu scoici, iar de ea era agăţat, şiroind de apă, un mănunchi de alge verde-închis la culoare şi de o consistenţă deosebit de mătăsoasă, ce atârna precum o barbă de vasul cu forme rotunde. Un crab gigantic

se bălăbănea prins într-un cleşte de această împletitură vegetală, ca şi cum nu ar fi vrut să dea drumul comorii ce se aflase atât de mult timp în stăpânirea oceanului.

O barcă cu motor trecu prin apropiere, încetinind pentru a ne observa. Ne-am făcut de lucru cu plasele de pescuit şi cu mânuitul pânzelor, mişcări lipsite de sens, dar îndeplinite în ritm frenetic, în timp ce Abdullah dădea ordine cu glas aspru, iar cei doi marinari ai noştri se prefăceau a fi peste măsură de supăraţi. După câteva secunde, barca şi-a pornit motorul şi s-a îndepărtat cu zgomot.

L-am întrebat pe Abdullah unde va fi dusă acum amfora.

— La muzeu, îmi răspunse el.

Acolo urma să fie deschisă în condiţii de mediu controlat.

— Nu există nici o şansă să fiu martor la deschidere?

Abdullah scutură din cap şi râse. Îmi spuse că doar anumiţi miniştri din guvern şi profesori se vor afla acolo. Şi câţiva asistenţi tehnici, în care se are o mare încredere.

Se împunse cu degetul în piept şi râse din nou.

— Tipi ca mine, zise el.

Sarcina lui Abdullah consta în fotografierea fiecarei etape a deschiderii amforelor, apoi manuscriselor, pagină cu pagină. Urma ca după aceste fotografii să se facă mai multe cópii fidele.

— Şi aceste cópii vor fi de vânzare?

— Bineînţeles că nu, oficial, zâmbi el, dar orice lucru se poate negocia, nu-i aşa?

(Abdullah ştie foarte bine ceea ce cer eu de la el. Mi-a spus că îi va lua două sau trei zile examinarea tuturor manuscriselor, pentru a găsi ceea ce caut.)

23 iunie 1965

Abdullah a trecut pe aici, dar veştile nu sunt îmbucurătoare. Nu a reuşit încă să obţină cópiile, nu numai pentru mine, dar nici pentru alţii, deoarece nu vrea să fie pus în situaţia de a-şi compromite postul de la muzeu. Până acum a fotografiat mai multe manuscrise.

Se pare că este un soi de ghiveci. Sunt două lucrări de-ale lui Platon. O piesă de teatru a lui Plaut, denumită *Servius Pompus*, necunoscută până în prezent. Mai sunt cinci ode pindarice, două dintre ele noi. Mai este şi o copie a *Medeii* lui Euripide, prezentând uşoare modificări faţă de versiunile cunoscute, precum şi douăzeci de pagini dintr-un manuscris al lui Iulius Caesar, intitulat *Tainicele sale convorbiri cu preoţii din Galia asupra naturii magiei şi ritualurilor lor.*

Ultima bucată de pergament conţine scrisul autentic (după cum spun specialiştii) al unei şi mai celebre mâini: cea a lui Homer însuşi. Este un fragment din a sa *Iliadă* şi constă din jumătatea textului în care se vorbeşte despre Moartea lui Hector, tot ceea ce ţine de Funeraliile lui Patrocle şi în jur de o treime din Ritualurile Funerare. Este, în mod evident, un manuscris străvechi şi egiptenii sunt convinşi că este *într-adevăr* scrisul lui Homer, conferind astfel şi mai mare greutate ipotezei că Homer a fost o singură persoană şi nu un autor colectiv.

Toate acestea ar fi fost suficiente pentru a mă face curios dincolo de limita suportabilului, însă Abdullah, conştient de natura căutărilor mele, mi-a mai spus ceva care a ajuns acum să mă ţină cu sufletul la gură din cauza aşteptării: faptul că fragmentul de *Iliadă* conţine o referire la un "însângerat mărăcine".

Aceasta este copia pe care o vreau. I-am spus că indiferent dacă face rost şi de altceva, *trebuie* să pună mâna pe acel fragment necunoscut din Homer. Fără îndoială că entuziasmul meu a ridicat preţul acelor rânduri în versuri, dar sunt sigur că Abdullah mă joacă cu dibăcie, aducându-mă, deliberat, într-o asemenea stare de incitare. Probabil că ar putea să-mi vândă chiar acum cópiile manuscriselor, dar prin această amânare saltă preţul, pretinzând că este prea îndeaproape urmărit la muzeu. Pot să joc şi eu jocul ăsta şi să încep să-mi fac valiza în faţa lui şi să arunc priviri îngrijorate prin agendă.

1 octombrie 1965

M-am întors la conacul de la Scarfell, locul în care m-am născut. Am venit aici pentru că am *simţit* cum mi s-a cerut să vin acasă. Cea mai mare parte a verii am stat la Cambridge, dar vocea unei prezenţe întunecate, a unei prezenţe care mă urmărea peste tot, m-a chemat aici... acasă, la conac, în valea cea sălbatică, lângă copac.

Am tradus mult din ceea ce Abdullah a reuşit să-mi vândă. Cititul manuscriselor este fascinant.

Piesa de teatru a lui Titus Maccius Plautus este satirică. Plaut a trăit în jurul anului 250 înainte.de.Hristos. şi ne aflam în posesia a 21 dintre piesele sale: acum ele sunt 22. *Servius Pompus* este complet tipică, în ea fiind vorba de un legionar obişnuit din armata lui Fabius, care este convins că se trage dintr-o familie nobilă şi se poartă cu tovarăşii săi de arme de parcă ar fi nişte gunoaie. În cele din urmă însă, descoperă că este fiu de sclavi, ceea ce îl conduce la câştigarea unui post permanent: cu o roabă, adunând baligile lăsate în urma lor de elefanţii lui Hanibal.

Fragmentul din Caesar este, totuşi, cât se poate de atipic şi de straniu. Pare a fi fost scris în săptămânile premergătoare asasinării lui, când augurii îl avertizau deja în privinţa evenimentelor ce urmau să se întâmple. Deprimat de un puternic sentiment al fatalităţii, Caesar rememorează interogatoriile (cărora el le spune "convorbiri") la care i-a supus pe druizii şi prezicătorii gali luaţi prizonieri. Cele 20 de pagini de manuscris sunt bogate în detalii privind legendele şi cunoştinţele de magie ale locuitorilor celţi ai Europei şi conţin dezvăluiri fascinante în legătură cu limbajul codificat care era exprimat printr-o anumită aranjare a pietrelor în teren.

Dar despre toate acestea, poate altădată. Căci versurile homerice sunt cele care mă tulbură cu adevărat; în acest fragment al ciclului epic, despre aventurile grecilor pe ţărmurile Asiei Mici, există o menţiune la adresa învierii care îmi adevereşte două dintre bănuieli: că s-a depus un efort intenţionat pentru ca aceste cunoştinţe să fie şterse din memoria omenirii şi că cineva – sau *ceva* – îmi călăuzeşte cercetările pentru a reface aceste cunoştinţe din aluziile pe care, încetul cu încetul, le descopăr.

În timp ce scriu acestea, ziua de toamnă de afară se arată întunecată, cu imense coloane de nori plini de tunete alunecând pe deasupra Scarfellului, dinspre vest. Lucrez la lumina lămpii. Frigul m-a pătruns până la oase. Întinderea mlăştinoasă, plină de denivelări, mă înconjoară cu pustietatea ei, iar mărăcinele cel singuratic – profilându-se negru pe fundalul întunecat – pare să se aplece asupra mea prin micile ferestre ferecate care lasă să i se vadă sinistra formă. Acest copac a cunoscut eternitatea. Acum îmi dau seama că m-a văzut citind despre Ahile şi despre cum s-a folosit acesta, cu nepricepere, de vrăjile străvechi.

Iată traducerea brută a pasajului din *Iliada* care este relevant. Face parte din "Funeraliile lui Patrocle", marele prieten al lui Ahile. Pe când Ahile stătea supărat în cortul său, în timpul asediului Troiei, Patrocle şi-a pus pe el armura vestitului bărbat şi a luptat în locul lui, fiind însă doborît de către eroul troian, Hector. Ahile, în mâhnirea lui, s-a întors atunci în bătălie, dar nu înainte de a cinsti memoria prietenului său mort, prin înălţarea unui măreţ rug şi monument. Iar după ce corpul a fost ars şi focul s-a potolit

...atunci dau de strâng aleasa ţărâna soţului lor
Şi plin cu cenuşă din foc ei umple-un rotat vas de aur
Şi-ndoit cetluiesc ulciorul la gură cu seu gras,
Apoi îl aşează smeriţi în cort la viteazul Patrocle,
Iară cei de-l zăresc înăuntru, cu moale prapur pânzesc
Deasupra mormântului de aur, cuvenită cinstire.
Acuma zeiescul Ahile înalţă în slavă

movila
Ce fi-va s-ascunză la sân pe prietenul său cel pierdut.
Cerc mare, de piatră, întinde bărbatul în ţărână, la ţărm,
Şi apă ne'ncepută, de izvor, azvârle-ntre steiuri.
Mănos şi negru pământ cară pe urmă aheii din câmpuri
Şi-l lasă grămadă pe pietre, semeţ gorgan ridicând,
De-ajunge gorganul să-ntreacă cu vârfu-i al cedrului
Vârf de vânt răvăşit. Regescul Ahile păşeşte pe glia
Ce rece-mpresoară sub lutu-i pe prietenul lui cel pierdut,
Şi-amaru-şi jeleşte, întins lat pe cel rodnic pământ
Sub care zace Patrocle. În timpul acesta, lui Nestor,
A lui Nereu odraslă, un vis i se trimite din ceruri.
Crainicul Viselor vine de la Zeus, stăpân peste nouri,
Şi-i zice lui Nestor cuvinte ce zboară. Acestea ajung
La urechea nepregetatului Ahile, care grabnic
De smulge din zidul de piatră al Troiei însângeratul
Mărăcine şi-l sădeşte-n gorganul cu lăcrimi udat.
În crengile lui el aşează platoşa şi sabia
Ce ale viteazului Patrocle până mai deunăzi au fost,
Şi astfel făcând, carnea-şi străpunge cu-al Mărăcinelui şteap,
Sânge de viaţă plin ofrandă dând drept preţ pentru viaţă.

Aici fragmentul se întoarce la firul acţiunii, aşa cum îl cunoaştem noi: jocurile funerare oferite în cinstea lui Patrocle şi răfuiala finală dintre Ahile şi luptătorul troian, Hector*. Traducerea făcută de mine lasă mult de dorit. Metrica versului homeric, cum apare el în original, arată foarte necizelată, nefiind nicidecum după cum suntem obişnuiţi cu ea şi este de presupus că generaţiile ce i-au urmat lui Homer au "curăţat" lucrarea bătrânului, faţă de cum era iniţial. Dar cuvintele lui sunt pline de putere şi de o ciudată obsesie în ceea ce priveşte "pământul". Sunt sigur că atunci când Homer a scris aceste versuri era binecuvântat cu puterea magică a lui Zeus, magia pe care şi Ahile încercase să o invoce.

Bietul Ahile, cred că îi înţeleg greşeala. Bineînţeles că întregul ritual de înmormântare avea drept scop *să-l readucă la viaţă pe Patrocle!*

Greşeala sa a constat în respectarea tradiţiei miceniene normale, aceea de a arde pe rug corpul prietenului său. Patrocle nu a înviat niciodată. Nu avea cum. Îmi este evident faptul că Zeus a încercat să-l avertizeze să nu respecte tradiţia, să nu aşeze corpul prietenului său pe vreascurile aprinse, deoarece cu câteva rânduri mai înainte (atunci când corpul lui Patrocle este încredinţat rugului funerar), Homer scrisese:

Dar iată că a lui Patrocle cinstire parte avu
De urâcioasă, nesuferită, nedreaptă-ntârziere,
Căci lemnăria cu mortul asupra-i din lips-adierii
Nu se aprinse, şi-atunci nepregetatul Ahile
Jeli din nou amarnic, cu ochii împâcliţi.
Dar mai apoi
Săratele lacrimi îşi şterse, şi alta în minte-i veni:
Stând mai deoparte de rug începu să se roage de două
Vânturi, Munteanul şi Crivăţul. Jertfe frumoase

(*) Autorii nuvelei încurcă un pic lucrurile: confruntarea finală dintre Ahile şi Hector, încheiată cu moartea acestuia din urmă, are loc înainte de funeraliile lui Patrocle. După jocurile funerare, care se desfăşoară în continuarea funeraliilor propriu-zise, urmează sosirea regelui troian Priam în tabăra aheilor, pentru a răscumpăra de la Ahile corpul fiului său mort. (n. trad.)

Le juruia şi stropind din cupa de aur să vie
El le ruga şi mai iute să ardă mormanul de lemne,
Stiva cea-naltă s-aprinză curând, curată cenuşă
*Să rămână din cel care-a fost viteazul Patrocle***.

Focul nu vroia să se aprindă şi Ahile nu a reuşit să-şi dea seama de şansa pe care i-o oferea zeul său. Zeus tot îndepărta vânturile din preajma flăcărilor, dar văzând că atenţionările sale nu sunt luate în seamă, i-a întors spatele lui Ahile, cuprins de supărare.

Nimic altceva în acest fragment nu mai pare a avea vreo legătură cu mărăcinele sau cu felul în care este acesta folosit. Abdullah mi-a promis că-mi va trimite şi alte materiale când şi dacă va putea, dar cum timp de mai multe luni nu a sosit nimic, bănuiesc că orice informaţie referitoare la amforele pierdute şi la preţiosul lor conţinut a fost deja tăinuită.

Ce pot să aflu de la Homer? Că a existat cu adevărat credinţa în puterea *mărăcinelui* de a învia morţii? Că o anumită "împungere a cărnii" este importantă pentru aceasta? Ahile îşi împunge braţul cu un ghimpe: sângele său drept preţ pentru viaţă. Dar aceasta nu este singura viaţă la care se face aluzie în cele două menţiuni pe care le-am găsit până acum: un copil a fost jertfit copacului, potrivit fragmentului din Ghilgameş.

Simt cum întunericul mă împresoară.

11 martie 1970

Lespedea de piatră e *prinsă* de copac!

(**) După "Iliada", E.S.P.L.A, colecţia "Clasicii Literaturii Universale", 1959, pag. 424, vs. 190-196, traducere de George Murnu (n. trad.)

Lipită de el. Legată! E un gând înfricoşător. În dimineaţa aceasta am încercat să dau la o parte piatra din poziţia ei, scobind cimentul care o leagă de restul pietrelor nefasonate din care este construit conacul. Am descoperit că rădăcinile mărăcinelui sunt înfipte *chiar în casă!* Îmi este clar acum că unchiul meu se afla în posesia unei mult mai clare înţelegeri a importanţei copacului şi a pietrei decât crezusem eu până acum. De ce adusese cu sine şi cu atâtea greutăţi, piatra lui Ghilgameş până în Anglia? O despărţitură prin care se trece dintr-o lume în alta? Cu siguranţă că faţa ascunsă a lespezii conţinea cuvinte de o mare importanţă, cuvinte care el hotărîse că trebuie ascunse de privirile curioase ale contemporanilor săi.

Lespedea nu este o simplă piatră de mormânt, este însuşi mormântul: mormântul cunoaşterii pierdute!

Mi-am dat seama de toate astea doar de curând, şi în această dimineaţă am început să scot lespedea din locul ei de odihnă. Am folosit unelte potrivite, precum şi multă forţă fizică. Închipuiţi-vă surpriza pe care am trăit-o când am descoperit că scobeam în *ţesut vegetal!* O rădăcină plină cu ghimpi zvâcni spre mine, apoi rămase atârnată în afară, fremătând şi răsucindu-se încet. M-a speriat cumplit. Întreaga lespede este acoperită şi apărată – pe faţa cea ascunsă – de o prelungire a mărăcinelui care creşte în capătul grădinii, o prezenţă ameninţătoare şi nefastă. Aş putea tăia rădăcina care dă înspre conac, dar simt cum un fior de frică mă străbate ori de câte ori mă opresc cu gândul la această posibilitate. Chiar şi acum, în timp ce scriu, simt cum atrag, din ce în ce mai aproape de mine, o mare întunecime.

Copacul a ajuns până înlăuntrul casei. De-a lungul peretelui din bucătărie se întinde un lujer gros de rădăcină întunecată la culoare. Hornul căminului e năpădit de un păienjeniş de rădăcini de copac. Am ridicat o scândură din podea şi un firicel subţire de mărăcine s-a tras iute înapoi din faţa izbucnirii de lumină. Podeaua este acoperită de mici tentacule vegetale.

Copacul a prins casa ca într-o pânză de păianjen. Şi totul gravitează în jurul lespezii de piatră, a monolitului cel străvechi. Am ajuns să mă întreb dacă mai există cumva vreun semn, vreun cuvânt care să mai poată fi desluşit pe faţa ascunsă. Un gând mi se iveşte în minte: că mărăcinele s-a hrănit cu ele, trăgându-şi puterea din formulele magice săpate în piatră, mistuindu-le, crescând de pe urma cunoştinţelor pierdute care, odinioară, erau conţinute în ele.

Nu-i de mirare că mă simt urmărit. Să fie oare aceasta opera unchiului meu? Sau, pur şi simplu, a ascultat de poruncile unei mult mai sinistre puteri?

22 septembrie 1970

Am primit un mesaj de la British Museum, reexpediat de la locuinţa mea din Cambridge, de către asistentul meu în domeniul cercetării, David Wilkins. Doar el ştie unde mă aflu acum. Este un student capabil, un iscusit cercetător, şi mi-am pus, într-o măsură considerabilă, încredrea în el. În momentul de faţă cercetează, în numele meu, arhivele prăfuite ale Cambridge-ului, în căutare de alte referiri la adresa "mărăcinelui" sau a învierii. Sunt convins că trebuie să mai existe şi multe alte asemenea referiri şi că scoaterea la lumină şi folosirea lor reprezintă o parte importantă a planului meu.

"Posedă muzeul vreun document de-al lui William Alexander sau are cumva cunoştinţă de locul în care se află hârtiile acestuia?" pusesem eu, în 1967, întrebarea, fără să obţin nici un rezultat.

Scrisoarea cea nouă suna, pur şi simplu, aşa: "Ne-am amintit de mai vechea dumneavoastră solicitare privind bunurile materiale, documentele, hârtiile şi scrisorile lui William Alexander, şi ne face plăcere să vă informăm că s-a descoperit un dosar legat cu sfoară şi sigilat cu ceară, reprezentând, fără îndoială, o parte a bunurilor sale materiale cunoscute care a fost omisă în cursul repunerii în drepturi a

moştenitorului legal, asupra mai sus menţionatelor bunuri. Vom fi cât se poate de bucuroşi să vă oferim posibilitatea de a rupe sigiliul acestui dosar şi de a-i trece în revistă conţinutul, înainte de a discuta în privinţa unui aranjament, reciproc avantajos, referitor la punerea definitivă a acestuia în posesia dumneavoastră".

25 septembrie 1970

Mă întreb acum dacă nu cumva William Alexander chiar a *sortit* acest dosar spre a fi descoperit. Aş vrea să cred că oasele lui pe cale să îmbătrânească au simţit pe cineva venind din urmă, un suflet asemenea, un continuator, care va fi să devină la fel de împătimit de cercetările lui precum el însuşi era. Luând însă în considerare concluziile la care am ajuns până acum, mi se pare mai probabil ca el să fi intenţionat să recupereze personal documentul, la un anumit moment din viitor, probabil *după ce* majoritatea oamenilor l-ar fi crezut mort.

Astăzi am stat de vorbă cu unchiul meu. Sau mai degrabă... el mi-a vorbit mie. E la fel de aproape de mine acum, în timp ce stau în această cameră din hotelul Bonnington şi aştern pe hârtie însemnările de faţă, la fel de aproape de mine ca şi cum s-ar afla aici, în persoană. A lăsat un fragment din munca sa, un fragment aţâţător, tulburător.

Oare ce-o fi făcut cu restul hârtiilor sale?

S-a născut în 1832. Nu există nici o dovadă în privinţa morţii sale. Suntem acum în 1970. E toamnă. Tremur la gândul acesta, dar mă întreb dacă nu cumva un bărbat, născut înainte ca regina Victoria să-şi fi început domnia, o mai fi umblând încă pe faţa Pământului, s-o mai fi bucurând încă de atingerea ploii, a vântului şi a soarelui acestei Anglii care l-a zămislit, sau cele ale tărâmurilor biblice care i-au răpit într-o asemenea măsură inima.

În cele ce urmează, iată un rezumat al întâmplărilor şi descoperirilor de astăzi:

În dimineaţa aceasta am intrat în inima labirintică a lui British Museum: acele coridoare şi încăperi adânci, întunecate, care s-au afundat în pământul răscolit al Londrei, dedesubtul clădirii muzeului. Am fost condus într-o mică încăpere cu pereţii acoperiţi de cărţi, plină cu istorie, ameţindu-te cu mirosul ei de pergamente şi manuscrise. Ne-a primit un bărbat cu purtare sobră, între două vârste. Lucrase până atunci la lumina unei simple lămpi de birou, prins în recluziunea cercului luminos precum un călugăr de rând, traducând o scrisoare de pe un pergament îngălbenit, scrisă în anul 486 după Hristos, sau în jurul acelui an, de către o căpetenie britanică angajată drept mercenar, şi vorbind despre "comoara cea ascunsă a legiunilor, încredinţată adâncurilor de sub Dealul Badonicus*".

La sosirea mea, îmi făcu favoarea de a aprinde lumina, biroul său ieşind astfel din captivitatea obscurităţii. În ciuda înfăţişării sale mohorîte, se dovedi a fi o fire veselă şi era la fel de încântat de descoperirea sa în ceea ce-l priveşte pe William Alexander, pe cât urma să fiu eu la scurt răstimp, când am obţinut însemnările rămase de pe urma acestuia. Se pare că Alexander fusese mare haimana la vremea lui. I se dusese faima de om excentric, cu gusturi extravagante şi cu purtări de pădurean. Îi şocase pe membrii comunităţii arheologice a secolului al XIX-lea cu accentul său grosolan de Yorkshire** şi cu manierele sale provinciale. Dacă nu ar fi fost faptul că aducea nepreţuite obiecte istorice din ţări ale căror

(*) Aluzie la vechi documente velse şi anglo-saxone, precum şi la recente descoperiri arheologice care dau drept probabilă existenţa unui adevărat rege Arthur, personaj istoric în persoana unei căpetenii britone (contemporană cu Marcus Aurelianus, unul din ultimii descendenţi ai aristocraţiei romane din provincia Britania), care a condus la victorie, în jurul anului 486 d.Hr., pe dealul Badon, oştile britone împotriva triburilor anglo-saxone, punând astfel capăt pentru aproape 50 de ani înaintării acestora pe teritoriul Angliei (n. trad.)

(**) Comitat în nordul-estul Angliei (n. trad.).

frontiere erau închise celor mai mulţi europeni, probabil că ar fi fost, de la bun început, repudiat de societate.

Chiar dacă nu este de aplaudat, nu putem să nu admirăm furtul monolitului de dimensiuni considerabile, de la Tel Enkiş, superba îndrăzneală de care a dat dovadă şi felul în care a depăşit cu succes dificultăţile de transport.

După câte se pare, pe data de 15 martie 1878 îşi adunase hârtiile şi celelalte lucruri din biroul său personal, aflat în tainicele ascunzişuri ale muzeului. Plecarea fusese întrutotul caracteristică felului său de a fi. Îşi aşezase dosarele şi cărţile pe un cărucior pe care îl trăsese mai apoi după sine, huruindu-l, urcând la etaj, târîndu-l prin toată sala de lectură şi deranjându-i pe toţi cei care se aflau acolo, prin vastul foaier al muzeului şi, în cele din urmă, afară, la lumina zilei, făcând astfel ca multe fălci ale onorabililor membri ai instituţiei să tremure de indignare. După cum obişnuia să-i spună mamei mele, însoţindu-şi vorbele cu un hohot sănătos de râs: dacă victorienii sunt, într-adevăr, buni la ceva, atunci sunt buni la a-şi manifesta indignarea.

Trecând pe lângă custodele şef, care îl aştepta pe treptele de la intrare pentru a-i spune "la revedere", a băgat mâna într-o geantă, a scos de acolo un vas din alabastru de o rară frumuseţe şi i l-a înmânat acestuia. Când vasul a fost deschis, în gura lui, până atunci sigilată, s-a găsit un trandafir roşu aflat într-o perfectă stare de păstrare, parfumul lui înviind preţ de-o clipă efemeră o străveche zi de vară, a cărei amintire însă s-a stins imediat, o dată cu preschimbarea florii în pulbere.

— Este din mormântul unui Rege Copil, spuse el asistenţei înmărmurite, strânsă afară pentru a-l conduce la plecare. Nu am găsit acolo nimic care să mă intereseze, dar i-am oferit unuia din strălucitii voştri tineri câteva repere ajutătoare. Cam în 40 de ani ar trebui să-l găsească, dacă e ceva de capul lui.

Şi zicând acestea, a plecat. Iar când "tânărul cel pasionat" – de acum lordul Carnarvon – a deschis mormântul lui Tutankhamon, s-a răspândit zvonul că în praful din camera mortuară principală s-ar fi găsit mâzgălite următoarele cuvinte: "Ce naiba ţi-a luat atât de mult timp?".

Cu toate acestea, pe cărucior se aflau în ziua aceea 30 de foi de hârtie, prinse neglijent între două bucăţi tari de carton (însemnate cu iniţialele sale) şi legate cu sfoară. Pe fiecare din cele patru margini ale legăturii aplicase un sigiliu de ceară roşie. Când mi-a fost înmânat pachetul, am despicat sigiliile cu briceagul şi am tăiat sfoara chiar în dreptul imensului nod: umbra unui alt Alexandru, care trăise cu mult timp înaintea lui William.

Cele mai multe dintre file sunt goale. Voi rezuma doar surprinzătorul conţinut al celorlalte.

Fila 21. Aceasta constă într-un singur cuvânt: REVELAŢIE!

Fila 22. Conţine un scris mai clar, dar aparţinând, în mod evident, tot lui William Alexander. Iată cum sună: "Şi Bardul, de asemenea! Cunoaşterea s-a perpetuat chiar până în timpul lui ELZBT 1ª. Cine a cenzurat-o? Cine a schimbat textul? Două referiri sunt clare, dar trebuie să mai fie şi altele. *Trebuie* să mai fie. Era un mit prea tentant pentru WS ca să-l ignore. P..... a descoperit folio pierdut, dar s-a făcut nevăzut cu el."

(Două file acoperite de numere şi litere: un anumit cod probabil?)

Fila 25. Este intitulată *Visul de pe cruce**. Este una dintre cele două foi care fac referire, în mod vădit, la "mărăcine" şi "înviere". Marginea acestei foi este presărată cu cuvinte din engleză veche, dar textul principal sună astfel: *"Sigebeam.* Asta oare înseamnă copacul Biruinţei?

(*) Unul dintre cele mai remarcabile poeme scrise în engleza veche (anglo-saxonă). Compus în jurul secolului al VIII-lea după Hristos, poemul descrie atât supliciul Răstignirii lui Hristos, cât şi suferinţa îndurată de Sfânta Cruce datorită faptului că a fost nevoită să chinuie trupul Mântuitorului (naratorul fiind însăşi Crucea)

Caracterul runic "th" (denumit şi "ghimpe") este mult mai des folosit în jumătăţile aliterative de vers decât se obişnuieşte în general în acest pasaj al poemului. Apoi cuvântul *swefna:* "de vis". Apoi mai sunt şi cuvintele *syllicre treow:* "minunat copac". Această frază este încheiată de runa "th" (ghimpe). Un copac de vis, un copac al biruinţei (biruinţa asupra morţii?) *înconjurat şi apărat de ghimpi.*

"Da. *Copacul vieţii fără de moarte.* Copacul este *Crucea,* bineînţeles, este simbolul Crucii lui Hristos. Dar oare cuvântul "copac" nu este folosit şi în alt sens? Un sens literal. Apoi, pentru a confirma aceasta, propoziţia din poem "împodobit cu acoperământuri". Poate că vrea să însemne mai mult decât spune? Poate fâşii de material? *Zdrenţe* sfâşiate de ghimpii mărăcinelui?

"Sunt convins că mesajul de aici este *mărăcinele care zdrenţuieşte. Mărăcinele.*"

Aceasta este singura însemnare din dosarul unchiului meu în ceea ce priveşte *Visul de pe cruce,* dar dovedeşte că *anumite* referiri (deşi criptice) la adresa mărăcinelui încă mai există, deoarece acest text poate fi citit în orice ediţie şcolară a poemului.

Este evident că un mit persistent şi întunecat, referitor la întoarcerea la viaţă a sufletului "îngropat sub copac" se impusese în faţa educaţiei creştine a autorului (care a scris probabil poemul prin secolul al VIII-lea). Dar era oare mărăcinele, pe vremea aceea, un tufiş palpabil, care să poată fi smuls din pământ, plantat şi lăsat apoi pentru a învia cadavrul căpeteniei de trib sau a stăpânului îngropat dedesubt? Sau devenise deja un simplu mit pe tărâmul Vechii Anglii?

Ultima foaie conţine două fragmente, fascinante, de poezie scrisă în engleza medie, datând de pe la sfârşitul secolului al XIV-lea, după cum presupun, deoarece unul din ele reprezintă ultima stanţă din vestitul poem al lui Chaucer *Casa faimei,* considerat a fi rămas neterminat. Este evident că poemul *a fost* terminat, dar că ultimele câteva versuri au fost eliminate, fie de către însuşi Chaucer, fie din ordinul protectorului său.

Alexander, care trebuie să fi descoperit pergamentul în cauză, chiar dacă acesta nu se găseşte în dosarul său, are următoarele de spus:

"Este scrisul lui Chaucer, nu există nici o îndoială în privinţa asta. Pagina pergamentului este îngălbenită, cerneala s-a întins, dar sunt sigur că acesta este originalul. Alte ediţii omit ultimele zece versuri. Iată-le, urmând sfârşitului *cunoscut:*

Şi-ntr-un sfârşit zării un ins
Al cărui nume nu l-am prins.
Dar negreşit părea să fie
Un om de-o străşnică tărie... (aici se termină manuscrisul cunoscut*)
Când ce să vezi? Ăst om vorbea
De ciudăţenii-anapoda,
De mărăcini ce-or să sfâşie
A nopţii neagră-ntunecie
Cu ghimpii ascuţiţi ca sicla;
De moartea rea, bicisnica,
Cum din cel trup s-o furişa
De-nghesuit va fi acesta
Jos, colo, între rădăcini
Aspre la scoarţă şi cu spini.

Sau, pentru a reda ultimele câteva versuri într-un limbaj mai familiar: Când, ce să vezi? acest bărbat vorbea de lucruri ciudate, de mărăcini ce zdrenţuie întunericul cu ghimpii ascuţiţi precum coasa, şi cum moartea va pleca pe furiş din trup, dacă acesta este îngropat între rădăcinile mărăcinelui.

În încheiere, o singură strofă dintr-o poezie lirică religioasă, pe care unchiul meu a descoperit-o în acelaşi timp:

Pă dâmbu-ăsta goliu un copaciu găsişi
Carile napoia de-mi dete sufletu-mi-şil

(*) Primele 4 versuri sunt după volumul "Chaucer – Legenda femeilor cinstite şi alte poeme", Ed. Cartea Românească, 1986, pag. 133, traducere de Dan Duţescu.

Când pă lume o mursecă ştima a rea
Şi viermii ăi hulpăvi îţi mâncă gâtleaja
Atuncea-mpuns dă schini duhu-mi iaşte peptiş
Pă viermii ăi hulpăvi şi lume de mă piş.

(Pe acel deal am descoperit un copac
Care mi-a înapoiat sufletul (muritor)
În timp ce toată lumea e atinsă de moarte
Iară viermii îţi mănâncă din gâtlej,
Trupul meu străpuns de ghimpi se va ridica
Spre a trata viermii şi lumea cu dispreţ.)

Aici se încheie trecerea mea în revistă a filelor legate în ceea ce, de acum înainte, voi denumi *Manuscrisul Alexander*. Cât de departe a ajuns unchiul meu în căutările sale e greu de spus, dar a descoperit, cu siguranţă, mai mult decât am reuşit eu să fac. Ce foc trebuie să fi ars înlăuntrul său. Ce febră a descoperirii! Ce frică, probabil... ce uimire.

De moartea rea, bicisnica, cum din cel trup s-o furişa de-nghesuit va fi acesta jos, colo, între rădăcini aspre la scoarţă şi cu spini...

Copacul ăsta. Copacul ăsta înfricoşător. El reprezintă calea spre şi dinspre Lumea Cealaltă, pentru un om căruia nu-i vine să moară, care doreşte să rămână... *nemuritor.*

13 octombrie 1971

Sunt condus, sau atras, spre noi descoperiri. Să fie unchiul meu? Să fie copacul? Dacă este William Alexander, atunci trebuie că e mort, pentru că spiritul unui om în viaţă nu ar acţiona în felul acesta. Doar spiritele care au fost eliberate din chingile vieţii pot să-i călăuzească pe muritori.

Asta mă face să mă întreb dacă nu cumva Alexander a încercat să devină nemuritor – *şi a dat greş.*

Bănuiesc că dacă aş scormoni prin curtea conacului Scarfell, sau dacă aş săpa sub ziduri, în acel loc de sub copac, cred că i-aş găsi oasele. O fi oare aici, zorindu-mă să termin ceea ce el nu a putut termina, şoptindu-mi: fă-o cum trebuie, fă-o cum trebuie? Sau... sunt influenţat de altceva, de o altă prezenţă spirituală?

Nu pot să deduc decât că dacă nu el, atunci mărăcinele îmi este călăuză. Asta ar naşte întrebarea: de ce? De ce ar vrea mărăcinele ca eu să descopăr aceste aluzii la adresa puterii sale secrete asupra vieţii şi a morţii, nu *supranaturala*, ci nenaturala lui forţă? Doar dacă – şi la gândul acesta inima îşi înteţeşte bătăile – doar dacă, nu cumva, *eu sunt discipolul cel ales!* Ghilgameş a fost ales. Fără îndoială şi alţii după el, Alexander fiind ultimul. E cu putinţă să dau greş. Bineînţeles că e cu putinţă să dau greş. Dar am de gând să înţeleg pe deplin ce se aşteaptă de la mine şi să izbândesc acolo unde Alexander nu a reuşit.

O pâclă joasă, groasă şi întrupată numai din linii curbe, se lasă de-a lungul Văii ca o dihanie moale, simţitoare, adulmecându-şi calea printre muşchi şi pietre şi lăsând jilave în urma ei ţancurile de stâncă, iar gherghinii cei piperniciţi picurând de apă. Neastâmpărul ei îşi face drum şi spre sufletul meu. Îmi vine greu să scriu. Împrejurimile sunt dominate de presimţirea unui amurg fără de sfârşit, învăluit în pâclă. Mă învârt de colo-colo prin casă; ies întruna spre a mă uita îndelung la mărăcinele aplecat deasupra zidului de piatră, pe cale să se dărâme, precum o pasăre mitică, înveşmântată în negru.

Chiar şi înăuntru, în casă, privirea îmi fuge tot timpul la lespede, la adevărul cel uitat pe care copacul l-a prins în îmbrăţişarea lui tentaculară. Hârtiile la care lucrez zac împrăştiate peste tot. Sunt cuprins de dorinţa de a părăsi acest loc. Dar nu pot. De luni de zile nu am mai primit nici o veste de la Wilkins. A trecut un an de când am deschis manuscrisul Alexander. Ceva *trebuie* să se întâmple în curând. Ceva trebuie să se întâmple.

10 aprilie 1972

Copacul a crescut. Pentru prima dată după atâţia ani de zile mărăcinele dă semne de creştere, vârfurile ramurilor i se lungesc, rădăcinile i se întind, centimetru cu centimetru, prin grădină. A început să înmugurească şi parcă e cuprins de un tremur, chiar dacă nu bate vântul deloc. Noaptea îi aud rădăcinile cum se mişcă pe sub casă, încolăcindu-se şi mai puternic în jurul pietrei.

17 septembrie 1972

Un fragment ciudat a ieşit la lumină pe când mă aflam la Cambridge în căutarea manuscrisului shakespearian in-folio, aflat în posesia lui Lionel Pervis şi ascuns de acesta (el fiind P..... din manuscrisul Alexander), despre care am aflat că a fost contemporan cu unchiul meu. Fragmentul este o altă bucată scrisă în engleza medie, făcând, probabil, odinioară, parte dintr-o culegere de cântece bisericeşti. Acest fragment, o foaie îngălbenită de hârtie de pergament, presată între două din paginile unei cópii din cea de-a doua ediţie a *Paradisului pierdut,* s-ar putea să fi aparţinut cândva lui însuşi Milton. Această ediţie a cărţii sale prezintă cu siguranţă, adnotări făcute cu propria lui mână, al cărei scris se păstrase încă citeţ, în ciuda orbirii care se abătuse asupra lui. Suntem tentaţi să ne punem întrebarea dacă nu cumva poetul, pe moarte fiind, se agăţase de un adevăr a cărui măreţie doar o întrezărise. Probabil că descoperise această obscură şi înfricoşătoare strofă în cuprinsul vreunui imn bisericesc, şi o păstra ca pe un straniu simbol al speranţei şi al învierii.

Când fi-vei mort şi te-a pune în groapă
Şi şteapu te-a prinde cu lujere mii
Acasă-napoi te-or aduce degrabă
Pre lume să-ntâmpini şi pre Domnu-a cinsti.

22 noiembrie 1974

Am descoperit, în sfârşit, un fragment din manuscrisul in-folio, pierdut, al lui *Hamlet,* dar nu în urma căutărilor mele de la Cambridge! A fost tot timpul aici, printre hârtiile lui Alexander. Una din foile aparent goale nu era deloc goală. Nu aş fi descoperit lucrul acesta dacă nu s-ar fi întâmplat să scap foile pe podea şi apoi să le aduri la lumina slabă a felinarului de vânt. Urmele slabe ale cuvintelor lăsate prin apăsare mi-au atras imediat atenţia. Nu erau adânci, ci doar cât se poate de mici îndoiri ale hârtiei groase, datorate scrisului în fugă pe suprafaţa unei foi aşezate deasupra, foaie care acum nu mai există. Dar semnele imprimate prin apăsare mi-au fost suficiente pentru a face să apară toate cuvintele, folosind o pulbere fină de plumb, precum şi o soluţie de spălare din ulei rafinat.

Cu siguranţă, Alexander s-a bucurat de privilegiul de a asculta pasajul relevant din *Hamlet,* citit în versiunea originală a piesei de către sufleur, scriindu-l pe măsură ce îl auzea. Lionel Pervis nu s-ar fi despărţit de întregul manuscris, care acum probabil nu mai există, fiind distrus.

(Pe măsură ce scriu aceste cuvinte simt cum mă cuprinde teama. Sunt sigur că atunci, cu ani în urmă, am cercetat cu atenţie acele foi goale de hârtie, dar nu am descoperit nimic. Ştiu că le-am supus testului de relevare a cernelurilor invizibile. *Ştiu* asta. Aş fi observat cu siguranţă urme de scris pe deasupra.)

Fragmentul din *Hamlet* este fascinant de citit, şi-mi spune multe despre procedeu: mijloacele efective care trebuie folosite pentru ca procesul de îngropare şi de înviere să poată fi dus la bun sfârşit.

Iată relatarea lui Alexander referitoare la această descoperire, cât şi pasajul care, mai târziu, fusese şters de o mână necunoscută din acea versiune (sau versiuni) a(le) piesei lui Shakespeare ajunsă (sau ajunse) până în zilele noastre:

Pervis e un cusurgiu când e vorba să discuţi cu el. Cariera lui profesională e ratată, iar el, un bătrân înrăit. Cu toate acestea, mi-a adeverit unele bănuieli. Mi-a sporit cunoştinţele cu informaţii preţioase. Pe scurt: se presupune, pe bună dreptate, că cel mai demn de încredere text al lui *Hamlet* se găseşte în *Cea de-a doua ediţie in-quarto*. Cu toate acestea, nici un editor nu ar respinge, pe de-a-ntregul, *Prima ediţie in-folio,* chiar dacă oamenii de litere au demonstrat că acele cópii, folosite de către cei care au tipărit *Prima ediţie in-folio,* se trag dintr-o copie defectuoasă a exemplarului sufleurului de la Globe Theatre*.

Fratele lui Pervis este un reputat avocat în baroul Lincoln. A fost de faţă la descoperirea unei încăperi izolate din beciurile clădirii în care îşi desfăşura activitatea firma sa de avocatură. Încăperea fusese zidită şi nimeni nu mai ştia de existenţa ei. Înăuntrul ei s-a găsit un munte de documente, printre care şi mai multe pagini ale unui manuscris de mare importanţă pentru cei care studiază operele shakespeariene. Pervis (avocatul) a trimis aceste pagini fratelui său, pentru ca actorul shakespearian să le stabilească valoarea în termeni academici, întrebându-l cam câţi bani ar putea ele să preţuiască. Pervis (actorul) a pretins că nu a primit nici un fel de hârtii şi a fost dat în judecată de către fratele său; cu toate că nu a putut fi găsit vinovat din lipsă de dovezi, toată lumea l-a bănuit că ar fi furat manuscrisul. Viaţa şi cariera i-au fost astfel distruse.

Mai târziu, Pervis a pretins cum că i s-ar fi "dat" o copie a manuscrisului, cu toate că este mai mult ca sigur că a vândut originalul unui colecţionar particular, care îl păstrează acum în cine ştie ce seif din Zürich. Pervis nu a vrut să arate nimănui copia, ci a insistat că noua versiune trebuie să fie auzită pentru prima oară rostită de el pe scena de la Old Vic**, unde ar fi urmat să joace în rolul duhului tatălui lui Hamlet. Societatea victoriană a fost scandalizată şi Pervis a fost refuzat. Apoi s-au făcut cercetări asupra lui, ceea ce l-a determinat să se retragă pe undeva prin Wales***. Acolo am reuşit, în cele din urmă, să dau de el. Devenise, între timp, un om bătrân, plin de înverşunare. Auzise de mine, de "talentul" meu de a scandaliza acea societate care, după cum considera, se purtase în chip josnic cu el, dar primind o anumită sumă în aur, s-a lăsat convins să îmi dea voie să plec de acolo cu anumite versuri din text, inclusiv cele în care se face referire la locul de îngropăciune al tatălui lui Hamlet, sub rădăcinile unui *mărăcine din străinătăţuri.*

(Din actul I, scena V)

Duhul:
Astfel, în somn, un frate mi-a furat
Cu mâna lui regina, tronul, viaţa,
Şi m-a trimis neuns, nespovedit,
Nepregătit, la marea judecată,
Tăiat când înflorea păcatu-n mine,
Cu nedesăvârşirea toată asupră-mi.
Sub ale mărăcinelui ţepoase
Ramuri îmbrăţişata fire, vai,
Căta prea drept spre cele patru vânturi,
Dar carnea-mi fu în tină-ntemniţată
De-atingerea-nfierată, mârşav metal
Trădând a gropii reci desăvârşire.
O, groaznic, groaznic, groaznic, mult prea groaznic!
De-ai inimă în tine, nu răbda!
Nu-ngădui regescul pat al ţării
Desfrâu s-adăpostească şi incest...
Da-n orice chip ai urmări păcatul
Nu-ţi pângări nici sufletul, nici gândul,
Cerând ceva-n potriva mamei tale.

(*) Globe Theatre – Teatru de pe vremea reginei Elisabeth I, pe a cărui scenă au fost montate pentru prima dată, majoritatea pieselor lui Shakespeare, în ele jucând şi însuşi Marele Will. A ars în iunie 1613, în seara premierei lui Henric al VIII-lea, ultima piesă scrisă de Shakespeare.

(**) Old Victorian Theatre – unul din cele mai renumite teatre londoneze, fondat pe vremea reginei Victoria (n. trad.)

(***) Regiune în vestul Marii Britanii, cu populaţie majoritară galeză (Ţara Galilor) (n. trad.)

Mai bine las-o Domnului şi-acelui
Spin care-n sân o-nghimpă şi o-njunghie.
Rămâi cu bine-acum, că licuriciul
Vesteşte-apropierea dimineţii
Şi-şi stinge-ncet zadarnica văpaie
Unde-aşezate oasele îmi zac.
Să nu mă uiţi. Adio, o adio.
*(Duhul dispare).**

Am citit de cincizeci de ori până acum aceste însemnări şi, totuşi, cuvintele încă îmi mai dau fiori. Căci dacă William Alexander a văzut aceste versuri, atunci, cu siguranţă, trebuie că a văzut indicaţiile clare referitoare la procedeul de îngropare sub "bolta de rădăcini" a mărăcinelui.

"Firea (...) căta prea drept spre cele patru vânturi...". Corpul aşezat astfel încât să formeze o stea, după cum confirmă şi versul de mai jos *"unde-aşezate* (adică aliniate, direcţionate) *oasele îmi zac."*. Evident, aliniate nu cu sfoara într-o direcţie oarecare, ci neapărat înspre cele patru puncte cardinale ale acului magnetic: nord, sud, est şi vest.

Mai este apoi şi această avertizare, de a nu lua metal cu sine în mormânt.

"Dar carnea-mi fu în tină-ntemniţată
De-atingerea-nfierată, mârşav metal
Trădând a gropii reci desăvârşire."

De n-ar fi fost metalul, mormântul ar fi fost perfect. (Pentru învierea celui mort?) Atingerea-nfierată. Jocul ăsta de cuvinte între fiere şi fier. Probabil că fusese îngropat cu armura pe el, sau cu vreo amuletă, în orice caz, metalul i-a atins corpul şi l-a întemniţat între rădăcinile mărăcinelui. Minunea nu a mai putut să se producă. Metalul a anulat puterea lemnului, substanţă vie. Astfel, m-am apropiat şi mai mult de înţelegere.

18 martie 1976

Unchiul meu se află îngropat sub mărăcine. Spun asta fără să-i fi văzut oasele, şi chiar fără să fi găsit vreo ultimă scrisoare lăsată de straniul meu înaintaş; simt lucrul acesta la fel de bine precum simt că mărăcinele îşi trage seva şi puterea din pragul de piatră.

În această după-amiază, împreună cu un localnic de încredere, pe nume Pottifer, am făcut săpături în coasta de dincolo de zidul de piatră, acolo unde panta văii începe să coboare abrupt spre pârâu. Rădăcinile mărăcinelui ajunseseră până aici. Am descoperit curând locul de sub copac unde săpase Alexander pentru a-şi face mormântul. Am dat la o parte brazdele de iarbă şi am constatat că el blocase intrarea cu pietriş, peste care aşezase două lespezi de gresie. Trebuie că fusese ajutat de cineva de genul lui Pottifer, probabil, pentru că nu ar fi avut cum să astupe singur intrarea pe dinafară. Presupun că nu mai există nici o altă dovadă a morţii sale. Dacă totuşi altcineva i-a luat trupul şi l-a îngropat, aceasta trebuie că s-a întâmplat în puterea nopţii, în cel mai strict secret, căci biserica, localnicii şi autorităţile ar fi interzis, cu siguranţă, o asemenea înhumare.

Cunoştea procedeul, dar, cu toate acestea, simt că a dat greş.

Este încă acolo. Mi-e frică să sap în grămada de rădăcini a mărăcinelui. Mi-e frică de ceea ce voi găsi. Dacă a dat greş, atunci *unde* a dat greş? Întrebarea este de o enormă importanţă pentru mine, căci nu doresc, defel, să îi repet eşecul.

Sunt bolnav. Şi boala se va agrava.

12 aprilie 1976

În ultimul timp am studiat serios materialele existente şi, ca urmare, modul şi procedeul înhumării îmi devin din ce în ce mai clare. La Cambridge, Wilkins a reuşit să descifreze înţelesul diverselor cuvinte-cheie şi, datorită lui, acum sunt din ce în ce mai convins că ştiu exact cum trebuie

(*) După "Hamlet", E.S.P.L.A., 1955, pag. 46-47, traducere de Petru Dumitriu. (n. trad.)

aşezat trupul în cuşca împrejmuitoare, formată de rădăcinile ocrotitoare. Acesta trebuie orientat de la nord spre sud, cu braţele întinse în cruce spre est şi spre vest. Este interzisă prezenţa oricărui fel de metal pe el sau înlăuntrul lui. Trupul trebuie să fie despuiat de armură, iar armele îndepărtate. Metalul este opus noţiunii de înviere şi de aceea am lăsat instrucţiuni să mi se scoată dinţii din plombaţi când voi fi mort.

1 aprilie 1976

În pregătirea acelei clipe, care va veni, am săpat azi – cu ajutorul lui Pottifer – un tunel de mai mulţi metri lungime, în coasta dealului, chiar pe sub mărăcine. Am urmat aceeaşi cale ca cea deschisă de William Alexander, dar pământul este bine tasat de trecerea a o sută de ani şi nu ne vine uşor. Faptul că suntem pe drumul cel bun ne este adeverit doar de amestecul de gresie care apare în sol şi de felul în care mărăcinele *ne dă voie* să ne continuăm săpatul în această direcţie. Îi dăm zor, reluând mereu munca şi îndepărtându-ne de stratul de rocă de la bază. La început am încercat să deschidem şi alte guri în tunel, dar fiecare metru în direcţia *greşită* însemna o luptă continuă pe care trebuia să o ducem cu rădăcinile pline de ghimpi. Se agăţau în carnea noastră şi ne trăgeau de păr, până când am fost nevoiţi să abandonăm aceste prime săpături. Copacul ştie unde vrea să mă aşeze.

3 mai 1976

Am dat peste resturile neînsufleţite ale unui prunc! Slavă Domnului că Pottifer nu se afla cu mine în acel moment, căci l-ar fi dat rău de tot peste cap. Există o referire în pasajul din Ghilgameş: *şi când pruncul*

Desen de Gabriel Ungureanu

s-a născut; Utnapiştim l-a dat de îndată Bătrânului Care Va Fi Tânăr, şi astfel prima boabă s-a ivit pe crengi. William Alexander este cel care a sădit acest puiet neobişnuit de copac şi, mai mult ca sigur, a avut nevoie de o jertfă asemănătoare. Mă îngrozeşte gândul că vreo mamă de prin satele din apropiere sau vreo familie de ţigani nomazi şi-a pierdut copilul nounăscut într-una din nopţile victoriene.

10 mai 1976

Pottifer a izbutit să răzbească până la capăt. A ieşit de-a buşilea din groapă, cu faţa neagră de pământ, cu degetele însângerate de lupta cu gresia tăioasă şi cu ghimpii sălbatici.

— Oase! strigă el. Oase, profesore. Am dat de oase. Doamne Sfinte din ceruri, am pus mâna pe unul.

Se holba la mână de parcă aceasta ar fi luat cine ştie ce molimă. M-am vârît în tunel şi m-am strecurat, târîndu-mă, până la locul în care îl găsise pe unchiul meu. Pământul, aici, era mai afânat. Cuşca de rădăcini se afla în spatele meu şi am putut să scormonesc în ceea ce părea a fi un sol mai moale. Mi-am afundat mâinile în el şi am atins oasele dezmembrate ale celui care zăcea acolo. Fiecare era înconjurat de mici rădăcini fibroase, asemenea unor viermi.

Aceasta m-a tulburat foarte tare. Dădusem buzna într-un loc care n-ar fi trebuit să fie profanat şi mă simţeam un intrus în acest ţinut subpământean.

Unchiul meu nu reuşise să obţină nemurirea. Făcuse ceva greşit şi, pot să jur, copacul îi luase sufletul. Îi supsese spiritul din trup pentru a căpăta putere, poate pentru a-şi întinde şi mai mult rădăcinile şi influenţa asupra împrejurimilor? Acesta să fie oare preţul eşecului, să devii sclavul spiritual al copacului? Sau, pur şi simplu, mă chinuie o imaginaţie prea bogată?

În orice caz, îmbrăţişarea acestor rădăcini nu este deloc drăgăstoasă, ci posesivă. A fost o strânsoare plină de cruzime. Copacul s-a agăţat de urna funerară a lui Patrocle pentru că oasele nu trebuiau să fie arse. Nu a dat drumul trupului tatălui lui Hamlet pentru că se afla metal pe acesta. Războinici şi regi. Unchiul meu a fost un războinic în domeniul arheologiei. Şi l-a înhăţat şi pe el. Am avut şi eu bătăliile mele, cu oamenii de ştiinţă şi universitarii din vremea mea. Dar *eu* sunt hotărît să învinq.

Când am atins ţeasta înaintaşului meu, mi-am tras repede mâna înapoi, apoi am întins-o din nou. Nu se găseau nici un fel de dinţi pe maxilare. De asemenea, scheletul era orientat corect, spre nord, spre sud, spre est şi spre vest.

Atunci când mi-am retras brusc mâna din încăperea umplută cu pământ moale, am dat cu degetele peste ceva tare şi rece. Am ţinut minte unde se afla, la capătul de sus al piciorului, aproape de şira spinării, l-am apucat şi l-am scos afară.

Edward Pottifer se holbă la bila de fier din mâna mea.

— E de la o puşcă veche, spuse el şi, dintr-o dată, mi-am amintit de povestea cu încăierarea la care luase parte unchiul meu în Orientul Mijlociu. Fusese împuşcat şi cât pe-aci să moară. L-au operat acolo, pe loc, dar mai apoi l-au dus, delirând, la un spital din Cipru, unde s-a refăcut. Să nu fi avut cunoştinţă de faptul că îi rămăsese glonţul în corp? A trăit probabil cu impresia că acesta îi fusese extras din trup atunci, la prima operaţie. Bineînţeles că l-o mai fi durut spatele din când în când, dar aşa se întâmplă de obicei cu vechile răni, chiar fără să mai fi rămas fier în ele. Asta trebuie că s-a întâmplat, căci altfel, cu siguranţă, nu ar fi admis nici o şansă de eşec, mai ales după ce descoperise în *Hamlet* procedeul de înmormântare.

Am râs, cu toate că nu avusesem de gând să fac aşa ceva. Nu era o dovadă de lipsă de respect, ci o izbucnire de uşurare sufletească. Dusese cu el glonţul în mormânt. Îşi scosese dinţii, plombaţi cu aur, probabil, dar nu şi glonţul.

Am vorbit scurt, dar cu atenţie, cu

Edward Pottifer. I-am spus că trebuie să mi se scoată dinţii după moarte. Că trupul trebuie să îmi fie înmormântat gol şi că nici un fel de metal, nici măcar o cruce la gât, nu trebuie să fie aşezat în groapă împreună cu mine. Trupul va trebui să formeze o cruce. I-am marcat, în mod clar, locul în care urmează să-mi aşeze capul şi cum va trebui să îmi întindă mâinile în lateral..

— O să-ţi dau o busolă. Nu trebuie să existe nici cea mai mică deviaţie.

M-a privit lung, cu nişte ochi holbaţi, iar tânăra lui faţă exprima suferinţa lăuntrică pe care o simţea în acel moment.

— Şi când credeţi că o să se întâmple treaba asta, domnule? mă întrebă el.

L-am încredinţat că nu se va întâmpla prea curând, dar i-am spus că sunt trecut de 50 de ani şi că sunt foarte bolnav. I-am spus, de asemenea, să vină în fiecare zi la conac, să se asigure de faptul că mai sunt încă în viaţă şi să se obişnuiască cu felul meu de-a fi, să nu-i mai fie aşa frică de mine. Şi, bineînţeles, că îl voi plăti bine pentru ceea ce face. Nu era uşor de găsit o slujbă în vale, iar ispita acestei propuneri a fost destul de puternică: am făcut rost de gropar şi ştiu că pot avea încredere în el.

24 decembrie 1976

Scriu aceste rânduri şi trăiesc un profund sentiment de teamă amestecată cu respect. Tânărul Wilkins se află aici, lângă mine; este speriat şi şocat. A sosit noaptea trecută la conac, cu aproximativ o oră înainte să mă pregătesc de culcare. Nu-l aşteptam. Venise de la Londra în după amiaza aceea şi hotărîse să nu-mi dea telefon din gară. Îi înţeleg motivele pentru care a sosit fără să mă anunţe dinainte.

Mă întreb ce o fi simţit când s-a apucat să caute prin fragmentele, pe cale să putrezească, a mai multor pergamente vechi – aduse la Cambridge de Abdullah Raşid, care apoi a dispărut! – separând, cu ajutorul pensetei şi al cuţitului de restaurator, acele fărâme rămase din scrierile unor străvechi autori, care mai păstrau încă urme cât de mici de scriere, bucurându-şi ochii la vederea cuvintelor considerate pierdute... ca să dea peste însuşi Evanghelistul Ioan!*

Există doar fragmente din scriere. Gradul de distrugere în care se află manuscrisele este înspăimântător. Negustorii arabi, dornici să pună mâna pe cât mai mult din vasta bogăţie a Occidentului, au tăiat fiecare document preţios în 40 de bucăţi, crezând că prin aceasta cresc de 40 de ori valoarea descoperirii lor. Şi atunci au fost atât de precis loviţi de năpasta divină, de parcă însuşi Iehova s-ar fi îngrijit de soarta lor. Toţi se găsesc acum în închisoare. Abdullah Raşid este un exilat (poate chiar mort?). Şi totuşi, a fost silit să vină în Anglia, să mă caute... spre a-mi aduce ultimul său "dar" (nu a cerut nimic în schimb) înainte de a dispărea în noapte.

Am fost sortit să descopăr aceste pergamente. Wilkins a fost doar cel care mi-a ţinut locul la Cambridge. Nu i-a trecut prin cap ce comoară poate fi ascunsă în ele atunci când a început să asambleze fragmentele, până când a citit cuvintele greceşti de pe manuscrisul îngălbenit de vreme şi aproape putrezit.

Aceasta este ultima referire la mărăcine care mi-a fost dat să o descopăr. Nu mai este nevoie şi de alta. Este un fragment care mi-a insuflat *curaj*.

În sfârşit, înţeleg cele spuse de unchiul meu la adresa REVELAŢIEI! Nu este vorba de REVELAŢIE, ci de APOCALIPSĂ!** Auzise de pasajele pierdute din

(*) Evanghelistul Ioan – apostol, frate cu Iacob, unul din primii discipoli ai lui Iisus Hristos (decedat în Efes, în jurul anului 100). A răspândit învăţătura creştină în Asia Mică. Tradiţia îl consideră autorul Apocalipsei, a trei Epistole şi a celei de-a patra Scripturi. Este adesea reprezentat, în sculpturi şi picturi, însoţit de un vultur (n. trad.).

(**) Joc de cuvinte în limba engleză, bazat pe polisemantismul cuvântului "revelation". "Revelation" = "revelaţie, destăinuire, dezvăluire", dar "(the) Revelation" = "Apocalipsa lui Ioan" (n. trad.)

Apocalipsa Sfântului Evanghelist Ioan. Să le fi şi văzut? I-ar fi fost de ajuns. Revelaţie! Triumf!

Ciudat, dar nu referirile la înviere sunt acelea care l-au speriat pe Wilkins. Dacă îi este frică, îi este deoarece simte că prea multe din convingerile lui sunt ameninţate să se prăbuşească. Întâlnirea cu manuscrisele l-a transformat într-un om mult mai precaut. Cu toate acestea, văzând cuvintele "ghimpe" şi "zdreanţă", mi-a adus dovada finală, cea mai convingătoare, că există, într-adevăr, o modalitate pierdută şi uitată de înviere din morţi, o alchimie a naturii, o îmbrăţişare a naturii, o tehnică ce desfide ştiinţa. Nici un om de ştiinţă nu va accepta readucerea la viaţă a trupului sub influenţa otrăvii şi-a ghimpilor, sau a rădăcinilor şi a pământului rece şi lutos. De ce ar face-o? Dar aşa ceva s-a întâmplat! Istoria a consemnat astfel de cazuri; a început, probabil, în străvechea Sumerie. S-au făcut încercări intenţionate de a ascunde, de a nega faptele... manuscrisele au fost râcâite până la a nu se mai înţelege ce conţin, poemele au fost şterse, clasicii rescrişi... cuvintele anticilor au fost cenzurate cu grijă, probabil de nişte servitori speriaţi – nu ai lui Dumnezeu, ci ai *dogmei* care propovăduieşte doar învierea *sufletului...*

Ah, câtă ironie! Ah, câtă plăcere în ceea ce mi-a spus Sfântul Evanghelist Ioan.

Erau acolo, la îndemâna noastră, toate simbolurile, toate adevărurile. Crucea de lemn pe care El însuşi a cioplit-o în dugheana Sa de dulgher, pregătită pentru clipa întreitei Sale morţi: sufocat, pironit şi spânzurat de crucea-copac.

Coroana de Spini, puterea Sa asupra pădurii.

Lemnul nepieritor, copacul vieţii, pădurea care renaşte – bineînţeles că poate adăposti şi apăra trupul muritor. Copacul reprezintă un simbol, o realitate mult mai puternică pentru călugării cu pene de gâscă, încât aceştia să îndrăznească să lupte împotriva lor, să le conteste. Şi atunci le-au îndepărtat, le-au *extirpat.* Astfel, îndepărtând spiritul apostolului Ioan, au îndepărtat, au separat inima de trecut.

Cine moare de lemn, prin lemn va trăi.

Ţin oare în mână copia manuscrisului, singura copie rămasă? A fost găsită într-un vas, pe dealurile Turkestanului şi a ajuns în posesia lui Abdullah... aceasta pentru că era *sortit* să ajungă în mâinile mele.

Voi însemna acum, în jurnal, doar o parte din ce a spus Sfântul Ioan. Face parte din capitolul 10 al Apocalipsei. S-ar putea să fi precedat versetul 3. Ea este marea mea speranţă. Mi-a adeverit credinţa că ceea ce voi înfăptui este drept. În casa lui Lazăr o minune s-a întâmplat.

Şi m-am uitat în Lumină, şi iată, L-am văzut poruncind unui mărăcine să răsară pe acoperişul casei lui Lazăr. Şi copacul avea şapte crengi şi pe fiecare creangă avea de şapte ori câte şapte ghimpi. Şi sub casă, şapte rădăcini s-au împletit într-un leagăn în jurul mortului, şi l-au ridicat ca faţa lui să fie din nou în lumină.

Aşa se pogoară puterea Domnului întru toate cele ce vieţuiesc.

Şi încă o dată a dat El strigăt: Fie să te ridici din nou şi să-i râzi în faţă Morţii, şi să-ţi scuipi praful din plămâni în ochii Morţii, ca să poţi să te uiţi în faţa Adâncului şi să batjocoreşti focul şi furia flăcărilor şi să te ridici.

Şi iată, am văzut mărăcinele cum s-a ofilit şi s-a uscat şi pe Îngerul Domnului cum şi-a luat zborul din praful lui.

Şi El a strigat cu glas tare, ca un Împărat Fără de Moarte ce este:

Domnul Dumnezeu se găseşte în toate cele şi El se găseşte în Copacul Cel Fără de Pereche.

Cine moare de lemn, prin lemn va trăi.

Cine moare din ghimpe, prin ghimpe va trăi.

15 aprilie 1978

Pottifer a fost pe-aici. L-am trimis la copac, să înceapă să cureţe camera mortuară. Uneori, durerea din piept e mai mare decât pot să îndur. Trebuie să refuz recomandarea de bun simţ de a mă muta la

Londra, pentru a fi mai aproape de spitalul care poate să aline o asemenea suferinţă şi să-mi prelungească viaţa, chiar dacă cei de-acolo nu au cum să mă vindece.

Pottifer este foarte calm. A păstrat secretul faţă de cei din sat şi nici măcar familia lui nu ştie. A reuşit să cureţe spaţiul dintre rădăcini fără să tulbure odihna oaselor înaintaşului meu, lăsându-le acoperite cu un strat subţire de soi. De îndată ce mă voi afla cuprins în îmbrăţişarea plină de freamăt a acelei cuşti de rădăcini, voi izbândi. Voi trăi din nou.

Există un mare pericol, cu toate acestea. Am ajuns să cred că mărăcinele a pus stăpânire pe William Alexander, pe trupul şi pe sufletul lui. Aceasta să fie oare recompensa pe care o pretinde, în cazul în care învăţăceii săi dau greş, de a stăpâni toate rămăşiţele, nu numai trupul, dar şi sufletul, de asemenea?

Ştiu că am înţeles cum trebuie ceea ce este de făcut şi că pot avea încredere deplină în Pottifer, la fel cum unchiul meu a trebuit să aibă încredere într-un astfel de om. Pottifer îmi este devotat şi ascultă orbeşte de mine.

11 septembrie 1978

Clipa se apropie din ce în ce mai mult. Am făcut rost de o pereche de cleşti dentari cu care să fie îndeplinită partea finală a ritualului. Pottifer s-a uitat în gura mea şi ştie pe care dinţi să-i scoată.

20 septembrie 1978

Pottifer este lângă mine. Mă sting văzând cu ochii. Cu câtă putere se agaţă trupul de viaţă, chiar şi atunci când mintea îl împinge la odihna cea veşnică. Nu mă mai doare nimic. Probabil că apropierea iminentă a sfârşitului alungă aceste chinuri ale morţii. De-abia mai pot să mă mişc, iar scrisul reprezintă acum un efort de voinţă. Aceasta va fi ultima însemnare din jurnal. Pottifer e foarte trist. Îl admir. Am ajuns să ţin foarte mult la el. Grija lui cea mare este să-mi care corpul în camera aceea înainte ca rigiditatea provocată de moarte să-mi înţepenească de tot membrele. I-am spus să se liniştească. O să aibă destul timp. Chiar şi aşa, va trebui să aştepte doar câteva ore până să treacă rigiditatea. M-am gândit la toate. Nu am uitat nimic, nici un amănunt. Când n-o să mai fiu, Pottifer va încheia acest jurnal şi va aştepta să treacă un an şi o zi înainte să se întoarcă la conac. Sunt sigur că aceste hârtii nu se vor mai găsi aici. Ele se vor găsi în propriile mele mâini. Dacă vor mai fi însă în acest loc, atunci Pottifer urmează să le trimită tânărului Wilkins, dar sunt absolut convins că eu voi fi aici să hotărăsc asupra sorţii lor, la fel cum am hotărît şi asupra sorţii mele.

Adio, sau mai degrabă, *la revedere*.

21 sept

Sunt io, Pottifer. Dom doctor mia zis să scriu asta când iei no mai fi. Lam îngropat ecsact aşea cum mia zis el so fac, şi na fost nici o problemă. Ultimele lui vorbe a fost Pottifere trebue să fiu cu faţa spre lad şi să mă uit în faţa lui cum zice Sfântu Ioan. Părea săi fie tare frică. Lam pupat pă frunte şiam zis o rugâciune. Iel a strigat îndurerat. Nu înţelegi trebue mai întâi să privesc ladu în faţă a strigat el trebue să măngropi cu faţan jos.

Io atunci iam spus, Dumneata eşti om bun dom doctor, şi no să stai matale cu faţa la lad. Matale o să stai cu faţa la Rai că meriţi. Nui nevoie să faci ispăşire la Sfântu Ioan. Să nuţ fie frică de lad. Mata eşti prea bun şi dacă o să tentorci napoi io o să fiu ăl mai bun prieten al matale şio să te primesc cum se cade.

Apoi a murit. Avea pumnii încleştaţi.

Acu ien pământ şi tot ce mia rămas de la el e dinţii lui, aibăl Domnu în pază. Am vrut săi pun şio cruce da mărăcinii a crescut prea mari şi a dat frunza pe copac şi nu preami vine să am dea face mult cu iel că a crescut şi mai mare şi tare repede a mai

crescut. Nimeni na mai văzut de tare mult timp săi meargă aşa de bine copacului ăsta şi să fie aşa de înverzit.

P.S.

Sunt tot io, Pottifer. Mai am ceva ca să vă zic. Santâmplat un lucru curios. A trecut mai mult deun an şio zi. Dom doctor tot în pământ ie. Ieram la crâşmă şi apare unu un bărbat şi cere de băut. Zicea că ie poet. Parcă zicea căl cheamă Betcherman. Trecuse pă lângă Scarfell şi văzuse copacu. Zicea ca simţit aşa ceva tare ciudat cu locu ăla. Antrebat dăspre copac da nimenea na ştiut săi zică şi io am tăcut dân gură. A scris un poiem şi la lăsat pă masă. A zis uite am ecsercizat locu ăsta groaznic şi asta aveţi şi terminaţi cu el. Apoi a plecat. Ăsta e poiemul. Mântristează când îl citesc.

Pe un deal din lumea largă
Stă-un bătrân, ghimpat tufiş.
Rădăcinile-i aleargă
Prin pietriş şi lăstăriş.
Crengile îi biciuie,
Se zbat şi îi şfichiuie,
Furioase se-mpletesc
Se înalţă şi se-unesc,
Lumina de o gonesc.
Sub a lui întorlocare
Leşul unuia se strică
Şi spurcata lui strânsoare
Ţeasta, oasele-i zdrumică.
'Geaba deştele-i se-nfig
Cununa s-o strângă apring,
Prea târziu e, ce folos,
Timp nu mai e de prisos
Să se dea cu faţa-n jos.

Traducerea:
Mirel Palada

STIMAŢI CITITORI,

AGENŢIA DE DIFUZARE A CĂRŢII VOX

Sediul: strada Gării de Nord nr. 6-8,
bloc A, scara 6, apartament 1
Bucureşti, Sector 1, tel: 637 85 84; 637 50 18

Vă oferă cărţi de cel mai larg interes:
• LITERATURĂ ROMÂNEASCĂ ŞI UNIVERSALĂ
• DICŢIONARE ŞI CURSURI PENTRU ÎNVĂŢAREA LIMBILOR STRĂINE
• LUCRĂRI ŞI STUDII DE SPECIALITATE:
• Istorie • Filosofie • Psihologie • Medicină • Economie
• Informatică • Drept • Tehnică
• CULEGERI DE EXERCIŢII ŞI PROBLEME:
• Limba română • Matematică • Fizică • Chimie...
• TIPĂRITURI PENTRU DEZVOLTAREA APTITUDINILOR
LA COPIII PREŞCOLARI • CAIETE ŞCOLARE TIP...

Cărţile pot fi procurate de la sediul agenţiei, magazinele ROMARTA COPIILOR şi UNIREA, precum şi de la *serviciul de carte prin poştă*
CĂSUŢA POŞTALĂ 12-18 Bucureşti, Sector 1
La cerere, asigurăm abonamente pentru colecţii.
Cumpărătorilor statornici li se acordă trimestrial premii în cărţi.

VĂ AŞTEPTĂM!

Cărți editate de SC "ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ" SA

– Oameni de rezervă
de Bogdan Ficeac
1500 lei

– Pledoarie pentru câine
de dr. Ruxandra Nicolescu
4700 lei

– Misterul războinicului aztec
de Franklin W. Dixon
1900 lei

– Copiii supradotați
de Mihai Jigău
4700 lei

– Cum să dezvolți o afacere
de Paul Hawken
3400 lei

– Reprezentările sociale - Psihologia câmpului social
* * *
3400 lei

– Personalitate și societate în tranziție
de Prof. dr. Septimiu Chelcea
3400 lei

Toate aceste lucrări pot fi procurate direct de la
sediul societății noastre
(Piața Presei Libere nr. 1,
cod 79781, București, tel: 617 58 33)
sau de la difuzorii particulari

SOCIETATEA
ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.

Preț 4802
98 TL
Lei 4900

I.S.B.N. 973-96937-4-1

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025